

V. C. S. TOPSØE:

SAMLEDE FORTÆLLINGER

ANDET BIND

SAMLEDE FORTÆLLINGER

AF

V. C. S. TOPSØE

ANDET BIND

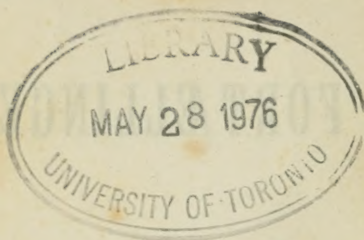

FORLAGSBUREAUET I KJØBENHAVN

(G. E. C. GAD. JACOB HEGEL. C. C. LOSE)

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1891

LIBRARY
MAY 28 1976
UNIVERSITY OF TORONTO

INDHOLD AF ANDET BIND.

Jason med det gyldne Skind.

FØRSTE KAPITEL.

Ude paa Atlanterhavet gik det kongelige britiske Postdampskib *Bombay*. Det kom fra Kalkutta, havde passeret Suezkanalen og var efter en hurtig og heldig Fart gjennem Middelhavet og den spanske Sø nu paa Slutningen af sin lange Fart mod den engelske Kyst. Det var frisk Sommervejr. Det store, sorte Dampskib skar langsomt gyngende gjennem disse bredt opsvulmende Vandhøje, hver enkelt dækket med mange mindre Toppe og Krusninger, som udgjøre de store Haves Bølger. Lidt Sejl havde man sat til, men de stærke Maskiner arbejdede tilsyneladende lige anstrengt alligevel, og Røgen afvexlende hvæsede og bølgede ud af Skorstenen, der var bred og tyk som et lille Taarn. Køligt var der derude, mange Grader lavere Temperatur end inde paa det usynlige Land, der langt østenfor; men Luften var et Mønster paa denne stærke, skrappe Søluft, som synes at fæstne Legemet i sit omsluttende Tag. Det var en prægtig Sommerdag paa Søen.

En prægtig Sommerdag, meget rolig og ikke fri for at være kjedelig. Thi Dagene ombord ere lange paa de lange Sørejser; men den Del af Dagen, hvorom dette især gjælder, er Eftermiddagen, ialfald gjælder det for dem, der ikke ville sidde ved Whistbordet i Kahytssalonen hele Dagen. Formiddagen kan man nok faa Ende paa. Den mest Morgenivrige vover ikke at vise sig for Stewarterne i Salonen før Kl. 8, og Frokosten kan trækkes ud til et godt Stykke efter Kl. 9. Et Par Timer efter, at denne er endt, kunne godt gaa med Læsning og Betragtning af Loftet og Spaseren og Rygen paa Dækket, og saa kommer Lunchen. Saa gaar det igjen nogle Timer paa samme Vis, og saa kommer Middagen, der holdes tidlig ombord. Og ikke blot Maaltiderne ombord blive Gjenstand for Interesse, men selve Tilberedelserne fordrive ofte Tiden for de Tilskuere, der ligge paa Sofaerne langs Kahytten og gabe. De følge med Interesse ikke blot, hvad der sættes ind, men ogsaa hvorledes det gaar, den sømandsmæssige Lethed, hvormed Opvarterne selv i det haardeste Vejr, under de stærkeste Duvninger af Skibet, komme løbende med høje Stabler af Fade og Tallerkener og anbringe dem med et glidende Kast, ligesom Alt, hvad der hører til Opdækningen, gaar ikke mindre sikkert og adskilligt mere hurtig, end deres Kolleger gjøre Arbejdet paa Landjorden; der væddes ombord om alt Muligt; der kan ogsaa væddes om, at Opvarterne skulle tabe Porcellæn, en Stabel, sex Tallerkener blot paa hele Rejsen, men disse Væddemaal

vindes sjeldent. Spisning, og hvad dertil hører, kan altsaa bidrage endel til at faa Tiden til at gaa ombord, men det forslaar ikke, navnlig ikke naar den Del af Dagen, hvortil de ere koncentrerede, er forbi, og den lange Eftermiddag begynder. Saa gjennemsøges for tyvende Gang det lille Skibsbibliothek, hvis Hovedbestanddele ere den almindelige Bønnebog og Charles Levers Romaner, eller der arrangeres smaa Spillepartier paa de lange, afdækkede Borde, eller man faar ved de søstærke Damers Hjælp en mere selskabelig Underholdning i Gang. Eller man samler sig i Tobakssalonen paa Dækket. Dette er en Institution ombord paa et stort Passagerskib. Forsædet føres gjerne af Kaptejnen, Lægen eller en af Skibets Officerer. En mere fremtrædende Rolle spilles ogsaa af den eller de særlig søkyndige Passagerer, som have gjort den lange Rejse adskillige Gange eller endog gjøre den til Stadighed, og som kunne have en nogenlunde fornuftig Mening om Vind og Vejr og Farten og om de Skibe, man møder. Under Ledelse af disse Folk forhandles saa Skibets Anliggender og den øvrige Verdens, forsaavidt disse formenes at vedkomme Folk, der ere ombord, hvilket iøvrigt kun i ringe Grad er Tilfældet, thi baade betragte de, der svømme paa Søen, sig som en ganske særlig Del af Menneskeslægten, og den Omstændighed, at man ikke faar daglig Tilførsel af Meddelelser om hele den ikke svømmende Verden, bevirker, at Interessen for denne sygner hen.

Der er Anlæg for godt Kameratskab ombord.

Bevidstheden om at have et Par Hundrede Favne mørkt, koldt Vand under sig udvikler mellem dem, der sammenflyde ovenpaa, en Solidaritetsfølelse, der meget fremmer det gode Forhold. Paa den anden Side modvirkes dette af de Omstændigheder og de Anlæg i den menneskelige Natur, der altid tilintetgjør Enighed i de smaa Samfund, og som Følge deraf opstaar der gjerne ombord et Par indbyrdes godt sammenhængende, men ligeoverfor hinanden temmelig uenige Kliker.

Der var to saadanne ombord paa *Bombay*. Den ene aristokratisk, stiv og kjedelig. I Spidsen for den stod en engelsk General og hans ældre Datter. Den anden var demokratisk, livlig og morsom; i Spidsen for den stod en Franskmand, M. Caillou, der var Selskabets Komiker ombord, og hans unge Datter. Til denne Gruppe hørte det aldeles overvejende Flertal; Generalens Parti bestod kun af et halvt Dusin Personer, der havde mere eller mindre ægte Berøringspunkter med den fine Verden i Kalkutta.

Generalen var gammel, tør, stiv og sygelig og rejste ikke til England med en Formue, hans Datter var ikke ung, tør, stiv, kantet og ikke Gjenstand for Herrernes Tilbedelse. Monsiør Caillou rejste hjem som en rig Mand, der nu skulde til at nyde Livet, hans Datter var kjøn, yppig, meget livlig, meget pyntet og meget koket. Modsætningerne vare tilstede i tilstrækkelig Styrke.

Monsiør Caillou havde naaet det franske Ideal at samle en Formue, hvis Renter man kan leve af, ved at

slide haardt i nogle og tyve Aar som Restauratør i Kalkutta. Han var kommen ud til Indien som Opvarter, havde ved Hjælp af sine opsparede Drikkepenge etableret en lille Restaurant, som havde faaet et godt Ry paa sig og var voxet op til at blive et anseligt Etablissement, som han nu havde afhændet meget fordelagtig. Mademoiselle var Datter af en af hans Opvartningspiger, med hvem han forøvrigt var bleven gift paa det Lovformeligste. Hun var sin Faders Afgud og var ligeledes Gjenstand for den mandlige Besætnings Tilbedelse i Salonen. Caillou vilde hjem for at leve i Bordeaux, sin Fødeby, som Nabo til den bedste Vin i Verden og paa det Sted, hvor man havde opdaget, at Krebs kunde tillaves, og hvad de saa kunde blive til. Han fortalte, til hvem der vilde høre derpaa, og saa ofte Nogen vilde høre derpaa, om sine Fremtidsplaner. Om Vinteren vilde han leve i Byen, til Sommerhus vilde han have et lille Landsted, hvis Beliggenhed skulde være saaledes, at han kunde fra sine Vinduer følge en eller anden af de fine Vinmarkers Udvikling og Udsigter lige fra Foraaret af og til Høstens Tid om Efteraaret. Da vilde han mætte sine Blikke paa den, svælge i menneskekjærlige Fantasier over den Skat af Sol og Lykke, som nu skulde spredes mellem Menneskene, og hvoraf naturligvis en lille Straale ogsaa skulde glide ned i hans Kjælder, der, lille i Omfang, skulde kjende Alt, hvad der var Ædelt og Godt fra de skraanende Marker ved Bordeaux.

Han havde altid Publikum til sine Fremtidsbe-

tragtninger, skjønt de udelukkende drejede sig om, hvad han vilde gjøre for sig selv og sin Datter. Men ikke alene sad hun oftest i Nærheden af sin snaksomme Fader, men denne var ogsaa morsom. Da han først var bleven saa søstærk, at han kunde krybe frem af sin Køje, var han lutter Liv og Munterhed. Han havde ikke gjort som de fleste af hans Landsmænd, der, selv naar det gjælder deres Velfærd, ikke kunne tilegne sig et fremmed Sprog, han talte flydende Engelsk. Han lagde ikke Dølgsmaal paa sin tidligere Stand, og den var ham tilgivet af de fleste engelske Gentlemen, ialfald saalænge man var ombord. Generalen hørte naturligvis ikke til de Forsonlige. Til Gjengjæld forsikrede Caillou, at han ikke skyldte ham nogen Andel i sin Lykke, thi han havde vel en Tid været en af hans Kunder, men en af dem, man ikke tjente paa, og han bankede Neglene sammen for at illustrere sin Forsikring.

De to fjendtlige Partier havde naturligvis deres særlige Pladser ved Bordene. For Enden af et sad M. Caillou, hans Datter og nærmest dem nogle unge Engelskmænd, der hørte til hendes ivrigste Beundrere. Der gik det livlig til. M. Caillou havde en fast Tro paa Champagne som Middel mod alle Lidelser og særlig som Præservativ mod Søsyge, og da han i den glade Stemning, i hvilken han befandt sig over at kunne vende hjem med sine Renter, ikke vilde drikke den alene, og da hans unge Naboer vare meget villige til at hjælpe ham ud over denne Forlegenhed, saa gik det særdeles livligt til her.

Generalen og hans Datter havde Plads ved den tilsvarende Ende af et andet Bord. De indtog en Holdning, som skulde indeholde en Protest mod deres Gjenboeres. Jo ivrigere Champagneflaskerne derovre cirkulerede, desto tavsere saae Generalen paa sin halve Flaske Ale, og desto værdigere forlangte hans Datter det ene Glas Vand efter det andet. Jo bedre man ved Slutningen af Maaltidet syntes at more sig under Cailleus Forsæde, desto ivrigere var Miss'en for at komme saa vidt med sin Spisning, at hun kunde rejse sig og dermed bekjendtgjøre, at anstændige Damers Maaltid burde være endt, og hun vedblev trofast hermed, skjønt belært af daglig Erfaring om, at Mademoiselle ikke i mindste Maade lod sig anfægte herved, men holdt ud i sin Kreds, drikkende sin Champagne og gnaskende Rosiner og Mandler, med begge sine smukke Arme lagte op paa Bordet, snakkende og smilende og nikkende, saalænge hendes Garde holdt Stand.

Til de temmelig Neutrale ombord hørte en yngre dansk Mand, Anton Hasting, som var paa Hjemrejsen fra Indien. Han havde arbejdet der i en syv à otte Aar som Civilingeniør og været heldig. Han gik ikke som M. Caillou hjem med Rigdom, men med en anstændig lille Kapital, som han vilde bruge som Driftskapital, og som det havde været hans Opgave at faa samlet derovre. Han var begyndt som Baneingeniør i en underordnet Stilling, men havde endt som heldig Entreprenør ved afskyelige Banelinier, som anlagdes i det Indre af Landet, og hvor man

efter Omstændighederne døde af Klimatfeber eller tjente Penge. Han havde faaet den sidste Lod, men der var noget Anstrengt i hans Ansigt og hele Holdning, som viste, at det ikke var gaaet let fremad.

Ved hans sociale Stilling ombord var der det Ejendommelige, at han, da han kom ombord, hørte til Generalens Trop, ja var den Ene af de To, hvoraf denne da bestod. Han havde gjort Bekjendtskab med Generalen, da denne engang var paa en sørgelig Inspektionsrejse for at undersøge, om nogle sørgelige Indfødte havde Riskorn nok til at kunne trække Hungersdøden ud i nogle Maaneder. I en gul Rørlandsby paa en gul Slette, omgiven af gule Bjerge, den fortvivlede Hovedstad i et fortvivlet Distrikt, havde de tilbragt en fjorten Dages Tid i hinandens Nærhed under saadanne Forhold, at de nok skulde huske hinanden. Saa kjendte da ogsaa Generalen ham igjen, den Dag han kom ombord, skjønt Skibet endnu laa stille og var en Del af Landjorden, og Generalen som Følge deraf i højeste Grad var General i Hendes britiske Majestæts Tjeneste, Kommandør af den meget hæderlige Bath-Orden og af »Star of India«, saa meget General, at han kun gav Kaptejnen paa Skibet, der dog er Gjenstand for Alles Ærefrygt, et Par Fingre og M. Caillou kun et halvt Nik, der tydeligere end Ord sagde:

»Sir! jeg lader Dem ikke kaste overbord, men hermed ere vi To færdige paa denne Rejse«.

Efter denne Modtagelse kunde altsaa Anton Hasting have betragtet sig som Generalens Vasal paa

Rejsen. Men dels laa det i det Hele ikke for ham at ofre Meget for selskabelige Hensyn, dels var han efter adskillige Aars Omtumlen i mere eller mindre vilde Egne bleven sløvet for det Indsmigrende i slige sociale Udmærkelser; nok er det, han tog ikke videre Notits af Generalen og hans Datter, som han strax var bleven præsenteret for, og da den betydningsfulde Ceremoni at vælge Bordpladser skulde foregaa, tog han simpelthen, hvad Tilfældet bød ham, og dette var en Plads i Nærheden af de glade Franske. Kun en enkelt Plads skilte ham fra den unge Garde, som havde taget Flankestillingerne hos Caillou's. Han kjendte imidlertid en af disse unge Fyre og blev derfor hurtig kjendt med de Andre og saa med den Stjerne, de drejede sig om.

Mademoiselle havde med det Kvindeblik, som ser Alt og vurderer Alt, bemærket, at Hasting havde debuteret med at blive præsenteret for den højvelbaarne Generalsdatter, og dette var hende en Garanti for, at det var en Gentleman, som burde høre til hendes Stab, og til den alene. Hertil kom noget Andet. Hvad der skilte Anton Hasting fra hende og hendes Garde, var en fyrretyveaarig Enke, som ikke var tilstrækkelig styg til helt at kunne ignoreres, men som ikke vilde hylde Mademoiselle og derfor burde bemærkes saa vidt, at hun blev knust. I den Anledning var der lagt særlig an paa at faa Hasting bragt ind i en Samtale, hvis Repliker gik tvers over Enken. Generalen og hans Datter oversaa ikke, at den ene af de to hvervede unge Mænd var ifærd med at deser-

tere. Hans Dom var snart fældet. Forholdet til Hasting blev køligt i den persiske Havbugt og var som Is ved Bab-El-Mandeb. Imidlertid var Hasting dog ingenlunde af de Ivrige ved Mademoiselles Hof. Baade i Kahytten og paa Dækket, naar hun var omgiven af Garden, der med kulørte Crickethuer, der fremtoges paa Søen, saae ud saa broget som en Skare Papegøjer, og hvor de ellers færdedes, traadte han kun til paa udtrykkelig Kommando. Han kom endnu med al den tilbageholdne Stivhed, et aarelangt Ophold mellem Ørkener og stenede Bjerge og fortvivlede Junglestrækninger indgyder. Men det var ham en ejendommelig behagelig Følelse at komme til Civilisation igjen under en af Livslyst sprudlende ung Piges Ledelse.

Han havde begravet Erotik og Romantik for tørre og mere ivrige, ængstelige Forretningsbetragtninger, men der var en elektrisk Heftighed over den Maade, hvorpaa den franske Pige vakte disse Følelser om ikke til Live, saa dog til Erindring hos ham.

Og saaledes var det Selskab, der færdedes ombord paa det kongelige britiske Postdampskib *Bombay*, da det gik ude paa Atlanterhavet en frisk Sommerdag, glidende gjennem disse brede, opsvulmende Vandhøje, dækkede med mangfoldige Toppe og Krusninger, som ere det store Havs Bølger.

Man var nu nær ved den engelske Kyst, den næste Dag skulde være den sidste, der helt skulde tilbringes paa Søen. Man var, skjønt Rejsen var gaaet særdeles godt, gjennemtrængt af en behagelig

Følelse af, at der var noget Stort og Vanskeligt, der var overstaaet og tilbagelagt, Noget, der for Manges Vedkommende ikke skulde gjøres om igjen.

De Fleste vare nu meget utaalmodige efter at se Land, og da dette aldeles ikke lod sig gjøre, trøstede de sig med at bemærke den stadig vôxende Talrighed af Skibe. Disse viste, at man fra den store, ensomme Landevej var i Begreb med at dreje ind i Havets befærdede Gader. Fraregnet dette mere uskyldige Tegn paa, at man var kjed af Rejsen og forsaavidt ogsaa af Rejseselskabet, var man meget elskværdig mod hinanden som Følge af det almindelige gode Humør. Den Meddelelse om Skibets Fart i de sidste fireogtyve Timer, der Kl. 12 som sædvanlig var bleven opslaaet i Salonen, havde været saa tilfredsstillende som muligt. Vejret var smukt og stille, Alle vare paa Dækket. Generalen spaserede med sin Datter under Armen, ganske ligesom de Andre, og som om han, naar galt skulde være, kunde være en ret medgjørlig Mand. De brogede Crickethuer satte hinanden Stævne i udsøgte Londonerrestaurants, Damerne begyndte at tale om, hvorledes deres stakkels Kofferter mon havde havt det i Rummet, hvor de havde været usynlige under hele Rejsen, og om Udsigten til at faa dem nogenlunde hele op igjen, og Mademoiselle Caillou sukkede, saa at hendes Livstykke truede med at springe, naar hun tænkte paa, at noget Menneskeligt kunde have ramt de Skatte af ukjendt indisk Fashion, hun førte med sig for at gjøre Bordelaiserne misundelige.

Det var lidt sildigt paa Eftermiddagen, Solens Straaler faldt skraat henad Dækket over de spaserende Klynger og skød en gylden Straalebjælke ind i Tobakssalonen, som var aldeles fuld af Herrer og derfor ogsaa af Røg, og det skjønt Døren i Læsiden var helt aaben. Røgen var saa stærk, at et Par af Garden, til hvem Hasting havde sluttet sig, havde smuglet deres smaa Shagpiber hen paa det Stykke af Dækket, hvor der ellers ikke maa ryges, og vare vandrede ud til Pladsen i Skibets Agterende bag Rorgængerens Hus.

En herlig Plads! Man staar paa det høje Skib som paa en hævet Altan med en Udsigt uden Grænse. Man ser Vandhøjene bag sig glide over hinanden, forsvinde og atter opstaa efter en ubestemmelig Regel, i en uendelig bevæget Leg, som bliver dobbelt forunderlig i sin Bevægethed, naar man tænker paa den Ensomhed, der atter bliver over disse Vandflader, under denne Himmel, naar det Skib, man staar paa, er gledet bort, og paa, at Bevægelsen og Legen bliver ved, uden at noget dødeligt Øje ser derpaa. Skibet trækker helt ud i Horisonten sin brede, udglattede Stribe efter sig over det mørke Vand. Stødvis, med korte, regelmæssige Mellemrum sende Skruens Omdrejninger Udbrud af Skum op fra Dybet, og Skyer af klare, boblende Perler lægge sig som en Bort langs Striben.

»Der er Vejen til Asien,« sagde, idet han pegede paa denne, en af Garden, en ung engelsk Ingeniør. »Den er ikke saa let at finde igjen.«

»Men De tænker vel heller ikke paa at gaa den en Gang til?« sagde Anton Hasting.

»Jeg veed det ikke, jeg er ikke saa sikker i min Sag som De,« svarede Englænderen. »Gaar det ikke herhjemme, maa jeg ud igjen og ligesaa godt tilbage til vore tavse, brune Venner som til Australien eller Afrika. Helst i Skotland, det er vist, men ellers Gasværk i det indre Afrika, Vandværk paa Patagonien eller Jernbane op ad Himmalaya, det er mig saa temmelig Et. Men Penge, Sir, Penge maa jeg have ud af det, ellers bliver det aldrig til Noget med den Cottage, De gjør Nar af.«

»Og den unge Viv, der selv laver Muffins til sin Mand og de to Børn,« sagde en af hans Venner.

»To Børn, Dick! Jeg vil se Dig hængt. Et Dusin, ikke et eneste mindre. To Børn! Det er kun Franskmænd, som ikke ønsker fler!«

»Saa er Mademoiselle ikke Noget for Dig.«

Det har jeg jo heller aldrig sagt, at hun var. Men derfor er hun alligevel en fordømt kjøn Pige, fuld af Kommers og Liv, og den Gamle har Penge, og det gjør ikke noget, de lugte af branket Smør.«

»Saa tag Din Chance! Det var dog bedre at komme til at leve med hende i Frankrig, hvor I jo rigtignok kom til at leve, efter hvad hun altid lover sin Mand, — bedre det end at komme til at leve i Patagonien. Det er dog Overtro med disse Frøer og Snegle, Franskmændene lever af. Tag hende, jeg tror, hun tog Dig.«

»Tag selv Din Chance, og tag hende,« svarede

Ingeniøren. Jeg tror, at hun ogsaa kunde tage Dig, ialfald naar vi havde et Par Uger endnu, inden hun fik en anden Besætning at se, end vi har ombord.»

»Maaske, men nu har vi engang ikke et Par Uger tilbage, men kun en Dag eller halvanden. Jeg er forresten ikke giftesyg. Jeg siger som vor danske Ven: skal det komme, saa lad det komme af sig selv, og saa snart som muligt.

»Ja, hvad vil han, og hvad vil han ikke,« svarede den Første, idet han smilende saae til Hasting, »han har jo aabenbart rent glemt, at der er andre Fruentimmer til end Vaskekoner, og det er derfor, at han ikke tror paa Andre.«

»Ja maaske De har Ret,« sagde Hasting, »jeg er selv noget forundret over mig selv, jeg synes, der er noget Tørt over mig, jeg er sprukken og revnet som Sletterne i deres tørre Tid.«

»Og længes efter Vand, tørster efter Vederkvægelse?«

»Nej, jeg mærker, det var et daarligt Billede, jeg brugte; thi jeg tørster netop slet ikke.«

»Saa foreslaar jeg hellere at ligne Dem ved tørt Tømmer, det skal være tørt, men tag Dem saa iagt for Ilden.«

»Fare fra en anden Kant,«, sagde en af Deltagerne i Samtalen, som havde hørt halvt efter og afleverede en Replik, der mere passede til Ordlyden af, hvad der var gledet forbi ham, end til Indholdet. Den Slags Deltagere i en Samtale er gjerne de frugtbareste, og saaledes blev det ogsaa her.

Frem fra Rorgængerens Hus gled Mademoiselle, der følte sig skammelig forladt og havde begivet sig ud for at søge efter Garden, da Garden ikke lod til at ville søge hende.

»Hvad er det for Farer, De taler om?« spurgte hun og traadte ugenert ind i Kredsen.

»Fare for at blive gift,« sagde Hasting hurtig og mere paa en gnaven eller ialfald afvisende Maade end i en høflig Konversationstone. Han var i Grunden bleven i slettere Humør, da de vare komne paa Slutningen af Rejsen, end han havde været i Begyndelsen.

»Fra hvilken Side skulde Faren true? Og hvem? Os Damer eller Dem og de andre Herrer?« riposterede Mademoiselle.

»Vi talte egentlig ikke om Farerne fra denne eller hin Side,« svarede Hasting, stadig lidet oplagt til at være behagelig, »men om Farerne ganske i Almindelighed.«

»Man skulde tro, De idetmindste var tre Gange Missionær, naar De taler saaledes,« sagde hun. »Forresten tror jeg for mit Vedkommende ikke, at jeg vilde tale saaledes, selv om jeg var det!« Hun sagde disse Ord med et Udtryk, som i det Øjeblik gjorde hende mere end kjøn.

»De maa huske paa med mig, Mademoiselle, til Undskyldning for min barbariske Tænkemaade, at jeg har boet adskillige Aar mellem Hinduer.«

»Og Hindupiger,« tilføjede Mademoiselle med et Øjekast, der gav det i og for sig uskyldige Ord en frivol Farve.

»Jeg vædder, at Mr. Hasting er gift om et Aar,« sagde pludselig en af de unge Englændere.

»Det er et Ord,« sagde Mademoiselle, »jeg holder uhyre af Væddemaal. Vi vædder om en Diner idag et Aar hos »Trois frères«. Mr. Hasting, er De gift om et Aar, Ja eller Nej?«

»Nej.«

»Saa taber De Væddemaalet. Det skulde fornøje mig, om jeg vandt. Taber jeg, er jeg ogsaa glad, og saa lader jeg Papa betale. Ham maa jeg dog have med for mit Rygtes Skyld.«

»Men vi Andre?« spurgte en af Garden.

»De skal naturligvis med,« sagde Mademoiselle. »Den Tabende skal invitere Dem med. Jeg har ialfald ikke glemt Dem om et Aar. Mød kun paa Pletten i Dag om et Aar Kl. 6. Det bliver magnifikt, en lystig Diner, en Dame og fem Herrer, det kan jeg lide.«

De Andre lo.

»Ja, jeg tager det alvorlig,« sagde hun, »De skal møde.«

Klokken ringede til The.

»Hr. Barbar, Deres Arm,« sagde Mademoiselle, tog Hasting under Armen, og man gik ned i Kahytten.

Siden paa Aftenen samledes Herrerne atter i Tobakssalonen i den samme rolige, men behagelige Stemning, som havde hersket hele Dagen. M. Caillou havde en Del Hvisken for med Stewarten, og det viste sig snart, at Resultatet af denne var en kold

Punsch, hvis Komposition Caillou paastod havde været ham mange Penge værd i Kalkutta, hvad der kunde være rimeligt nok, thi baade smagte den fortræffelig og var den sammensat af de dyreste Ingredienser. Den blev skjænket rundt i Glassene af den glade Restauratør, der optraadte som Vært og inviterede Alle ind, han kunde faa fat paa. Han sad i den lille Sofa ved Siden af Kaptejnen, der altid behandlede denne Passager som sin kjæreste Ven, naar Generalens ærefrygtindgydende Øje ikke hvilede paa ham. Den glade Caillou beklagede kun, at han ikke havde sin hvide Hue paa for ret at befinde sig i sit Es. Kaptejnen foreslog at afhjælpe denne Mangel ved et hvidt Lommetørklæde. Han havde just faaet dette arrangeret paa en tilfredsstillende Maade, og man troede sig til at være et saa glad Selskab, som flød paa noget af de fem Verdenshave, da Generalens høje Skikkelse viste sig i den aabne Dør. I et Anfald af nedladende Elskværdighed vilde han den Aften besøge Tobakssalonen, hvor han hidtil ikke havde sat sin Fod.

Det lod ikke til, at denne gode Hensigt blev tilstrækkelig paaskjønnet. Foreløbig indtraadte der en almindelig Tavshed. Generalen paa sin Side syntes ogsaa strax at faa et stærkt Skaar i det glade Humør, der havde fyldt ham, da han saae, at man havde arrangeret en hel lille Kollads.

Caillou, der var Vært af Profession, var den Første, der gjorde Forsøg paa at faa det Hele paa Fode igjen. Han skjænkede et Glas og tilbød Ge-

neralen det med Høflighed og rejsende sig op i Sofaen.

Kan jeg betale for det? sagde Generalen i en Tone, der gjorde det tydeligt, at han for sit Vedkommende ikke vilde være behagelig mod den tykke Franskmand.

Denne blev lidt blegere i sit gule Ansigt, men fattede sig hurtig og sagde i en flot Tone, der var meget forskjellig fra den, han først havde talt i:

Ja, giv mig en af deres Cigarer, min er næsten færdig. Jeg vil hævde mit Ronommee for ikke at trække Folk op, tilføjede han efter en kort Pause.

Generalen blev aldeles forvirret ved denne Uartighed og svarede kort i en forbitret Tone:

Jeg har ingen Cigarer til Dem. Han gav med det samme sit Glas et lille Stød, saa at det kom længere ind paa Bordet, hvor det skvulpede en Del af sit Indhold ud.

Cailiou greb det, tømte det rolig, smækkede med Læberne og sagde til de Andre med et leende Ansigt: Jeg minder mig selv om Fremgangsmaaden i den bekjendte Knejpe, som der gaar Sagn om i alle Lande, hvor Sprøjten atter suger Suppen op, naar Gjæsterne ikke betale.

De fleste Gjæster kunde ikke lade være med at le eller smile ad den Maade, hvorpaa Kokken med sin firskaarne Satire gav Generalen Lige for Lige. Som en lille Reservation lagde dog Kaptejnen, som nu engang sad ved Caillous Side, sig saa langt tilbage i Sofaen, som han kunde komme. Han havde

vist foretrukket at være ialfald paa en selvstændig Stol ved Siden af den. Generalen var dog, naar Alt kom til Alt, General i Hendes britiske Majestæts Tjeneste, og vred var han. Hans hvide Haar og Skjæg kransede et ildrødt Ansigt, og hans smaa, arrige Øjne vare næsten helt skjulte under den rynkede Pande.

Caillou tog nu Tingene med den største Ro. Han drak og skjænkede i, hældte mere Champagne i Bollen og begyndte paa sit Yndlingsthema, sine Momoirer som Opvarter, som han fortalte med en Parisergamins Liv, Opfattelsestone og satiriske Talent. At sidde i en Kreds, hvor en Mand præsiderede, der fortalte: »Jeg stod udenfor med Servietten. Jeg kiggede ind ad Nøglehullet« o. s. v., var rent forskrækkeligt. Han vred sig paa sin Feltstol henne ved Døren. Han vilde ikke vige Pladsen, det var at erklære sig slaaet, men det kneb at blive.

Ved Siden af ham sad en lang Amerikaner, han halede yderst veltilfreds i sit Bukkeskjæg og slog sig med larmende Munterhed paa Laarene med begge Hænder, hver Gang Caillou havde endt en Historie, og kastede tillige ondskabsfulde Sideblikke paa sin tavse, forbitrede Sidemand. Endelig blev det denne for galt, han vendte sig om mod Amerikaneren og beærede ham, hvem han iøvrigt ikke havde vexlet et Ord med, ved halvhøjt at sige til ham: »Det er næsten for galt, at en saadan Fyr sidder mellem Gentlemen.

Vel, Sir, svarede Amerikaneren efter et Øjeblik

at have set paa Generalen, men man finder sig i det Selskab, man kommer ind i. Jeg havde engang i Distraktion skrevet en af mine Bekjendtes Navn paa en Vexel, og skjøndt Distraktion er en Fejl, vi i min Familie lide meget af, tog man ikke denne Undskyldning for god og satte mig i Tugthuset. Det Selskab, der var der, det gjør De Dem vanskelig nogen Forestilling om,« og han tog Generalen, der maalløs stirrede paa ham, fortrolig i Knaphullet. »Lykkeligvis traf jeg snart min Broder, som ofte havde taget en anden Mands Ur op af hans Vest og glemt at levere det tilbage, naar Manden gik videre; det var ogsaa kun den ulykkelige Tilbøjelighed til Distraktion, der ligger i Familien, som han ytrede sig, en Arv fra mødrene Side, antager jeg; vor Moder var det i høj Grad, det var hende aldeles umuligt at huske, hvem vi havde til Fader.«

Generalen foer op med en voldsom Ed og røg ud af Døren.

»Det stod han ikke for,« sagde polisk Amerikaneren, der i Virkeligheden var en skikkelig Uldhandler fra Vesten, til de Andre, som vare begyndte at se lidt foruroligede ud ved disse Familiememoirer. »Lad mig saa faa et Glas for den Forretning.«

Det gode Humør blev herefter helt overgivent. Det blev ganske mørkt udenfor. Lanternerne vare forlængst hængte ud, men man blev siddende. Endelig begyndte en Taage, der vel ikke var meget tæt, men som dog gjorde det mindre behageligt at sidde for aabne Døre, og lukket kunde Døren ikke være

for Røg. Saa bestemte endelig det muntre Selskab sig til at bryde op og gaa ned i Kahytten. Næsten Alle, der havde siddet dernede, vare gaaede i Seng. Af Damerne sad Mademoiselle tilbage. Den store Salon saae med sine mange Lamper, sine livlige Farver og rige Forgyldning hyggelig og venlig ud, og Mademoiselle, hvem Lampelys klædte særlig godt, sad som den mest bedaarende og besnærende ventende unge Husmoder i sin Stol og broderede med et allerkjæreste lille Præg af Fortrydelighed i Ansigtet over at være ladt alene, som Enhver af Garden kunde tage til Indtægt, da den stillede for at sige Godnat.

»Godnat, Godnat, Godnat!« nikkede hun. »Siig mig blot, Mr. Hasting, skulde jeg ikke gjøre den Rose mørkere. Ja, jeg vilde Dem ikke andet end det. Godnat.«

Snart var hele Skibet gaaet til Ro. Lamperne i den lange Gang, hvortil de forskjellige Kahytter vendte ud, vare slukkede paa et Par Stykker nær, og inde i Kahytten var Alt nu stille. Kun i Kaptejnens Hytte oppe paa Dækket var der Bevægelse, og Lyset over Søkortet skinnede gjennem den taagede Luft. Alting blev mere og mere stille. Man hørte kun Vandene og Skibet. Vandene plaskede og stødte med dumpe Kølleslag paa de tynde Vægge, bag hvilke de mange Mennesker laa trygt og sov. Skibet knirkede og knagede og sukkede langtrukkent, som alle Skibe gjøre, og Maskinernes ensformige Slag og Skruens travle Banken nede i dens mørke Aflukke under Vandet hørtes over det Hele.

Og saaledes gik det i den mørke Sommernat, medens Taagen blev tættere og Søvnen dybere ombord, skjønt Vandenes Kølleslag lød truende og haardere og haardere i den hule Sø, der var begyndt.

Men pludselig afbrødes Stilheden ved et højt Raab paa Dækket, Signalklokken i Maskinrummet ringer med en skingrende Ilfærdighed, der vidner om, at den udfører en Ordre, det haster med, hurtig trampende Fødder styrte om paa Dækket, flere høje Raab og Kommando paa Kommando lyde efter hinanden.

Hasting delte Kahyt med den unge engelske Ingeniør; saadanne Folk vide strax, at der er noget Alvorligt paa Færde, og de stod i et Nu halvt paaklædte i Gangen, som førte til Dækstrappen for at ile op.

I det Samme lød der et knagende Brag, som nok skulde vække alle de Sovende, nok et Brag, efter et Sekunds Stilhed Raaben og Skrigen af mange Stemmer og saa som Ekko af dette, forplantende sig Skibet igjennem, Udbrud af Skræk og Forfærdelse. Støjen og Larmen, Støden og Puffen til Døre, som man i Forskrækkelsen glemte, hvorledes man skulde aabne, og Støden og Puffen og vild Trængen sig mellem hinanden for at komme op paa Dækket eller blot et andet Sted hen end der, hvor man var.

Hasting og hans Kamerat havde været de Første paa Dækket. Det var dem umuligt at finde sig tilrette. Skibet var stoppet, men gyngede uroligt op og ned, som i Krampe og Angst, Natten var mørk og glansløs,

Lyset fra Lygter og Lanterner blændede kun uden at kunne trænge igjennem Taagen, som nu var meget tæt. Dampen fra den stoppede Maskine foer ud fra Skorstenen med bedøvende Larm og Hvæsen og slog ned paa Dækket i tætte Skyer. Udover Rælingen var Intet at se, jo! Forude noget Uformeligt, som de mere anede end saae. Da de, følgende Lyden af Stemmerne, ilede derhen, saa skimtede de Stænger og Rejsning af et andet Skib, der laa foran deres, og udover hvilket en Stump af *Bombay*'s Spryd ragede.

I Mørket og Taagen og under skjødesløst Udkig vare de løbne i et andet, temmelig stort Skib, der foreløbig syntes at være det, der havde lidt mest, og at være i størst Fare.

Mængden af Passagererne foer om imellem hinanden paa Dækket, halvpaaklædte og i den største Forvirring og Forskrækkelse. Den Scene, der havde vist sig for dem i den mørke, fugtige, uigjennemtrængelige Nat, havde fyldt dem med Rædsel, og de bidrog naturligvis Alle deres til at forøge Forvirringen. Gjennem den udeladte Damps Buldren og sydende Hvæsen, Raabene fra *Bombay* og fra det store Andet, der laa foran, hørte man uafladelige Kommandoraab, som bidrog til at forøge Forskrækkelsen, thi Folk vilde kun opfatte dem som yderligere Tegn paa overhængende Fare. Og da Kaptejnen gjennem sin Raaber meddelte, hvad der var passeret, og at han haabede, at *Bombay* ikke var i nogen farlig Forfatning, blev denne sidste Meddelelse af de Fleste opfattet som en Forberedelse paa det Værste. Graad, Hulken

og Udbrud af Fortvivlelse lød fra alle Sider, og Paniken forøgedes; Nogle bemærkede, at der blev gjort Anstalter til at gjøre Baadene klare, de gjorde Anskrig, store Hobe styrtede derhen, og der opstod de uhyggeligste Scener, medens Matroserne, som skulde arbejde, puffede, slog, stødte og bandede til alle Sider.

Kun nogle af de yngre engelske Herrer, Hasting og, det maa siges til deres Ære, Generalen og hans Datter tabte ikke Fatningen og gjorde, hvad de kunde, for at berolige Folk. Det sidste fornemme Par nedlod sig i den Anledning til at tale til Alle uden Forskjel.

Stakkels Monsieur Caillou var derimod, som de fleste gemytlige Folk ved slige Lejligheder, aldeles ude af sig selv af Skræk og Forvirring og fik hurtig sin Datter med sig og kom endelig forud, hvorfra man ellers søgte at holde Passagererne borte. De saae det andet Skib, som man arbejdede ivrig paa at blive klar af. Caillou, som havde en ubestemt Tro paa, at der alle Steder var sikrere end der, hvor han var, raabte til sin Datter, at de skulde klatre ombord i det. Han havde en Vadsæk i den ene Haand, hvori han havde en temmelig betydelig Sum i Guld, og som han ikke vilde slippe, med den anden Haand afvexlende ledede og puffede han sin Datter afsted. Under fortvivlede og halvt forbitrede Tilraab om at hjælpe med selv, da han ellers maatte lade hende drukne, lykkedes det ham at faa hende og sig selv op paa Skanseklædningen, hvor de sad fastklemte,

medens han spejdede efter et Tov eller en anden Udvej til at svinge sig ombord i det andet Skib. Hasting og hans Kamerat havde gjort deres Bedste for at berolige Folk, men den første havde forgjæves gjort Forsøg paa at faa Caillou til at komme til sig selv. Denne var paa een Gang begyndt at tale Fransk igjen og syntes i sin Skræk ikke engang at kunne forstaa det Engelske, der var blevet hans andet Modersmaal. Hasting havde imidlertid holdt Øje med ham og hans Datter paa denne fortvivlede Flugt og saae dem skride til et vanvittigt Foretagende, der sandsynligvis vilde have ført til, at ialfald Datteren vilde have styrtet i Søen. Han foer til med sin Kamerat, og medens denne paa en lige saa haandfast som bestemt Maade halede Caillou ned ved Benene, løftede han Mademoiselle ned fra den farlige Plads, hvorpaa hun var bleven hængt op. Han løsnede den Haand, hun næsten krampagtig havde knyttet om et Tov.

Vær blot rolig, sagde han, kjære Frøken, vær rolig, der er ikke den mindste Fare.

Det vidste han nu ganske vist ikke, thi Undersøgelsen af Skibet nede var endnu ikke sluttet; men den rolige Maade, hvorpaa han sagde dette, syntes at indeholde tilstrækkelig Sikkerhed, og det var en inderlig Vederkvægelse efter Faderens halvt sindsforvirrede Tilraab og Befalinger. Hun syntes at føle sig undsluppen Fare og Død og at hvile i fuldstændig Sikkerhed; men efter den Rystelse, hun havde havt, brød hendes Kræfter sammen. Hun kunde ikke staa op-

rejst, og Hasting tog hende paa sin Arm. Hun var som de Fleste kun halvt paaklædt, da hun var kommen op paa Dækket, og hendes Klædning var reven istykker og skudt halvt tilside; hun var halvt blottet. Han samlede det hvide Tøj sammen om hende.

»Alt er i Orden,« brølede Kaptejnen gjennem Raaberen. »Skibet er undersøgt, Enhver kan rolig gaa til Sit.«

Saa rolig man end kan være under en Fare, saa bliver man dog gjennemtrængt af dyb Glæde, naar den er forbi, og Hasting skred afsted med den unge Pige paa Armen, som om han gik ind i et nyt Liv i en festlig og sejrsstolt Stemning. Han bar hende ned til hendes Kahyt, for at hun der kunde komme til sig selv igjen. De passerede Generalen og hans Datter paa Vejen. Denne bidske Dames Negligé gjorde et saa dækkende Indtryk, som om hun havde havt Kaabe og Hat paa. Med en Ringeagt, der var saa fornærmelig, at Hasting nær var bleven uartig, saae hun paa dem, men han beherskede sig, og hans Forbitrelse vendte sig kun til Sympathi for hende, han bar. Da han stod i Gangen udenfor Kahytsdøren og skulde sætte den smukke Dame ned paa Gulvet, saae han, at hendes Tøj var gledet helt tilside fra hendes pragtfulde Barm, og i den stærke Følelse af Liv og Glæde, som gjennemstrømmede ham, trykkede han paa den et varmt og fast Kys.

Han blev i samme Øjeblik forskrækket over, hvad han havde gjort, og saae paa hende, men hun saae ikke fortørnet ud. Hun gav ham den ene Haand,

idet hun med den anden samlede sit Tøj sammen og sagde: »Tak, jeg er Dem meget taknemlig,« og gik saa ned i sit Lukaf.

Kaptejnens Raad, at gaa hver til Sit, blev ingenlunde fulgt af alle hans Passagerer. En stor Del blev oppe, tildels siddende i Kahytssalonen, hvor Grundene til Sammenstødet og dettes Følger for det andet Skib drøftedes med stor Iver, idet Tømmermandens beroligende Rapport om *Bombay* atter og atter gjentoges. Det andet Skib var en stor, tysk Skonnert; det havde lidt endel, og skjønt de to Skibe nu vare blevne klare af hinanden, laa de dog ved Siden af hinanden, til man havde set, hvad Hjælp Tyskeren kunde trænge til. Iblandt dem, der trolig holdt ud i Kahytten, var Caillou; han var selv tavs, men lutter Øje og Øre.

En Del af Passagererne spaserede nu paa Dækket og saae, hvorledes den grænseløse Forvirring, der endnu for kun et godt Kvarter siden var begyndt, atter blev afløst af den vante Orden. Iblandt dem, der gik der, var Hasting. Det Kys, han havde taget, glødede ham bestandig i hele Blodet. Han blev ved at gaa paa Dækket og saae derfra Solen gaa op.

Den næste Dag efter den store Forskrækkelse var saa blid og smuk, som man kunde ønske sig. Bølgerne lægge sig ikke til Hvile paa det store Hav, men smaa, lystoppede og solskinnende tumlede de sig om de mange Skibe, der nu færdedes omkring *Bombay*, og Englands lyse Kyst hævede sig over en Sø, der var fredelig som en Indsø. Det var den

sidste Dag, man skulde være ombord, og den Stemning af Befrielse, som alene dette vilde have fremkaldt, blev naturligvis yderligere forhøjet ved den i Nattens Løb overstandne Rædsel. Monsieur Caillou blev kun set med en Champagneflaske i Haanden. Han havde været oppe til Daggry, da man skiltes fra det tyske Skib, og nær voldet, at Sammenstødet dog medførte Tab af Menneskeliv, ved i et Anfald af Menneskekjærlighed at kaste en Flaske med den undergjørende Drik over til en tysk Skibsdreng, som kom ham paa nær Hold. Efter at have sovet et Par Timer var han derpaa atter kommen op paa Dækket, glad som en Lærke, og tyllede den gulblege Gudedrik pottevis i Alle, der kom ham nær, baade Formiddag og Eftermiddag. At Generalen og hans Datter ikke hørte hertil, er en Selvfølge, men den unge Garde gjorde Vidundere.

Mellem Mademoiselle og Hasting var der knyttet et eget Baand ved det dristige Kys. Der var ingen Forlegenhed. Saasnart hun kom op paa Dækket om Morgenen, gik hun hen til ham, gav ham Haanden og takkede ham atter for hans Hjælp, for at han havde »reddet« hende, som hun vilde kalde det; de kom strax ind i en Samtale, som gik let og venlig, de blev skilte ad, men fandt atter hinanden, og det den ene Gang efter den anden.

Hasting tilbød hende bestandig sin Arm, hver Gang der var Tale om at gjøre et Par Skridt, hun modtog den ligesaa villig, og hver Gang de lagdes i hinanden, skød Blodet heftig afsted i Begges Aarer.

Ogsaa deres Blikke søgte bestandig hinanden, og den Samtale, de førte, var ikke et livligt Flovseri, men endnu mindre ganske vist præget af et dybt, tungsindigt Alvor, hvori Sjæle sukke efter Forløsning. De fortalte hinanden om det Liv, de hver paa sin Vis havde ført derovre i Indien, og de talte med stor Aabenhed derom som til gamle Kamerater og følte den samme Tilfredsstillelse som disse ved at meddele hinanden de Gjenvordigheder, de havde overstaaet. Mademoiselle, der slet ikke holdt af at høre sin Papa omtale Restauranten, fortalte nu selv, hvorledes hun et Aars Tid, lige efter sin Konfirmation, til sin store Sorg og Græmmelse havde maattet sidde som *dame du Comptoir*, og om alle de smaa Krænkelser og store Ubehageligheder, hun i denne Stilling havde maattet gjennemgaa, en Skole, der ganske vist ikke var særlig frugtbringende for en ung Pige. Hun fortalte om sine mange Tilbedere, og hvor lidt hun havde brudt sig om dem, men hvorledes hun dog havde brugt en Trusel om at løbe bort med en af dem som det sidste Middel til at faa sin forretningsivrige Fader til at give sig en Afløser. Iøvrigt indrømmede hun paa et halvt skinsygt Spørgsmaal af Hasting, at skjønt vedkommende Person skulde optræde som Statist i dette lille Drama, havde han maaske dog kunnet indbilde sig, at hun virkelig vilde have løbet med ham. Hasting fortalte om, hvorledes han var kommen over for at tjene en Formue mellem Palmer og Lotusblomster, og havde maattet trælle Aar efter Aar ved Baneanlæg i Landskaber, der vare som skaarne ud

af Sahara; om hvorledes han nu havde naaet sit Maal, fordi det havde været beskedent, men nu egentlig ikke ret vidste, hvad han vilde. Begge talte de, som om det var ganske sikkert, at de mødtes i en ikke fjern Fremtid.

Saaledes gik Dagen. Om Aftenen var man ved Themsens Munding og saae det enestaaende Skue af Skibenes Tog op og ned ad Floden. Natten faldt paa, gjennem Vrimlen af Lanterner skød det store Skib majestætisk frem; det hørte til Aristokratiet her, med sine Tusinder af tilbagelagte Mile, bemærket og kjendt af alle mulige Signal- og Telegrafstationer, og Passagererne fyldtes med en lignende aristokratisk Bevidsthed, naar de saae ned paa alle de Smaaskibe, der nøjedes med at plaske over til Holland eller til Østersøen.

Mademoiselle var jublende glad over nu endelig at være i Europa, som hun, skjønt født Asiat, altid havde længtes efter, og den ene Gang efter den anden gjentog hun for Hasting, at hun følte sig lykkelig, meget lykkelig.

Den næste Morgen, da man stod op, laa Skibet til Ankers; Rejsen var endt. Den forrige Dags smukke Vejr var forbi. Regn og Taage hang over Floden og Masteskoven og Tagmasserne. Der var den højeste Grad af Uro og Travlhed ombord, Toldeftersyn og ikke blot med Undslippelser, men ogsaa med Konfiskationer og dertil hørende Forhandlinger, Forklaringer og almindelig Ængstelse; der var Skænderi med paatrængende Kommissionærer og Dragere,

som syntes at være komne ombord paa Vandrotte-Vis, Leden efter bortkomne og glemte Ting og Forlæggelse af andre under Eftersøgelse af de første, i det Hele taget en til det Yderste dreven Egoisme ligeoverfor En selv og Ens egne Kofferter, og en Bestræbelse for at komme hurtig fra Borde, saa ivrig, som om de Par Minutter, det drejede sig om, vare, ikke uendelig forsvindende Tidsdele sammenlignede med de Uger, man havde tilbragt ombord, men Tidsafsnit, der vare fulde af den største Vigtighed for hele Ens Fremtid. Ligesaa forunderlig som denne hurtige Forandring af den Værdi, der tillægges Tiden, er den pludselige Forandring, der fra det Øjeblik, et Skib er gaaet til Ankers, foregaar med hele Opfattelsen af Skibet selv; det bliver som et Lig, og et Lig, man ikke har nogen Pietet for. Alt, hvad der har været ens Opmuntring og Fornøjelse i de lange Timer, bliver ynkeligt, man foragter Skibsbillardet, Ringeagten for Biblioteket har ingen Grænser, og Ens egen stakkels Kahyt, som man visselig havde Noget tilovers for, er aldeles afskyelig og kun Gjenstand for en Mistanke om at forstikke noget, man nødig vilde glemme, under Sengen, bag den lille Sofa eller Servanten. Ting, som alle tilsammen nu synes at være de skrækkeligste Frembringelser i Møbelsnedkeri, man kjender. Den samme Følelse forfølger En overalt, ja selv den store Salon med sit Fløjl og sine Spejle forekommer En at være det ynkeligste Forsøg paa at efterligne det faste Lands Hotelelegance, og det synes, som om det vilde være den jammerfuldeste Lod at blive der Dagen ud.

Saa blive da Alle ombord grebne af den ustyrligste Lyst efter blot at komme i Land og fare afsted imellem hinanden hulter til bulter.

Mellem dem, der havde allermest travlt for at komme afsted, var M. Caillou, der ikke vilde skjænke London nogen Dag og havde en dunkel Anelse om, at han strax i Dokken kunde tage en Droschke og kjøre lige til Dover. Han gav sig ikke Tid til at sige Farvel til nogen af sine Intimeste, og det var med Vanskelighed, Mademoiselle fik sig revet løs for at kunne løbe hen til Hasting, trykke hans Haand og sige: »Farvel,. paa Gjensyn.« Saa kom han atter farende og halede hende med et Ryk i den anden Arm bort fra hendes Rejsekamerat, som tavs og forvirret saae efter dem.

ANDET KAPITEL.

Anton Hasting var, som tidligere sagt, tagen over til Indien for at gjøre sin Lykke som Civilingeniør. Han var medicinsk Kandidat og lige bleven færdig med sin Examen, da han tog denne Beslutning.

Det var tildels et Tilfælde, at han kom til Indien, men at han vilde bort overhovedet, var ret vel begrundet i hans Natur. Han var paa en Maade temmelig energisk. Han havde stærke Ønsker og Begjæringer, og han krævede dem opfyldte med stor Utaalmodighed, tilbøjelig til at sætte Livet Pistolen for Brystet, naar der var Noget, han vilde. Vente efter Noget, være sig Godt eller Ondt, kunde han ikke; havde man kunnet dø forud, havde han gjort det. Der var en vis Fejghed i hans Modighed, men da Livet ikke altid gransker Motiverne synderlig nøje, føjede det sig efter den Raskhed, hvormed han optraadte, og gav ham Meget af, hvad han forlangte.

Han havde stort Held med sig, hed det altid med en vis Misundelse blandt hans Venner.

Men da det nu stod sig saaledes, var det ham

3*

dobbelt ulideligt, at han ikke havde Held med sig i et vigtigt Punkt, Kjærlighed. Fast overtydet om, som den Slags Naturer altid ere, at der er stor og mægtig Lykke i Vente for dem i Verden, søgte han naturlig dennes højeste Udtryk i Kjærlighed. Men her var han som sagt uheldig. Han havde tidlig forelsket sig og forelsket sig stærkt, men det var ikke lykkedes ham at se nogen Gnist af Gjenkjærlighed, derom var der ikke mindste Tvivl. Han havde ikke bejlet, han havde endog altid overfor den paagjældende unge Pige opført sig med stor Tilbageholdenhed, men hun havde ligeoverfor ham altid vist en rolig Uanfægtethed, hvoraf der ikke kunde tages fejl, og der viste sig for ham tillige Tegn paa, at hun var tilbøjelig til at blive forelsket i en Anden; med en Anden var hun ogsaa bleven gift under hans Fraværelse. Han nagedes stærkt af sin ulykkelige Kjærlighed, der blev stærkere, jo mere han bestræbte sig for at tilbagetrænge dens Ytringer. Det var ham en Trøst, at hun, hvem det gjaldt, neppe vidste Noget om, at han led for hendes Skyld. Havde hun vidst det, vilde det have forekommet ham en stor Ydmygelse. Jo mere afgjort han følte, at hun ikke kunde komme til at betragte ham som Elsker, desto mere tilbageholdende og frastødende blev han i sit Væsen. At vise sig saaledes ligeoverfor hende voldte ham en vis Tilfredsstillelse, naar de vare sammen, men naar han var alene, nagede det ham desto stærkere.

Han gav sig til at arbejde meget stærkt, hvad der naturligvis for et sundt og kraftigt Menneske

lindrede meget, men da det mest intensive Arbejde var afsluttet med Examen, stod han ene med sit utilfredsstillede Begjær.

Han var uden Formue, han skulde til at skaffe sig selv Plads i Livet. Det var han aldeles ikke bange for, men han skulde begynde med at resignere; det var ham uudholdeligt. Han skulde begynde et stille og beskedent Arbejde for sin Fremtid med at give Afkald paa den høje Lykke, han troede sig kaldet til. Det var ham en forfærdelig Tanke kun at komme frem i smaa, beskedne Skridt, henad den jevne Jord, og stadig have det Uopnaaelige nær sit Øje og nær sit Sind.

Saa slog ham, ligesom ved en halvt tilfældig Indskydelse, den Tanke at vandre ud, og han kom stadig tilbage til den. Ude i Verden, i Kamp med vanskeligere Opgaver, kunde han faa Brug for sine Kræfter, som forekom ham selv for store til at benyttes til Opslidning i en dagligdags, ensformig Tilværelse hjemme. Og i det Fjerne, i nye og store Omgivelser, kunde han komme til at glemme ganske anderledes end hjemme i det Tilvantes indelukkede Ly. Og saa kunde han endelig maaske blive en rig Mand, vende hjem med en stor Formue. Rigdom, det var ogsaa et Lykkens Palladium. Dertil var der kun fjern Udsigt herhjemme, men ude, hvem vidste? Og det var maaske noget, der kunde opveje Kjærligheden. Rigdom, ja, det var ogsaa Noget at begjære.

Dengang kunde han tage sine Beslutninger i Spring. Saa tog han Beslutningen om at vandre ud.

Han havde meget Talent for Mathematik og meget praktisk Snille. En temmelig tilfældig Vejledning — som jo den Slags Vejledninger gjerne ere — havde, da han vilde udvandre, ført ham til London til en Vens Ven, og derfra var han ved en lignende Tilfældighed efter flere Skuffelser ført til Indien som underordnet Medarbejder ved et Jernbaneforetagende. Hans virkelige Begavelse havde imidlertid bragt ham frem. Fra simpel Underordnet var han avanceret højere og højere op og endelig fra afhængig Ingeniør bleven selvstændig Entreprenør — i det Mindre naturligvis — men det var i denne Egenskab, at han havde tjent sine Penge, ikke Rigdom, men en Driftskapital, der lovede godt om at føre dertil.

De havde kostet ubarmhjertig haardt Arbejde. Hvad en Mand havde at raade over af aandelig og legemlig Kraft, var der Brug for, og Kræfterne maatte altid anspændes til det Yderste. Dette fortsat i syv Aar havde naturligvis ogsaa forandret hans Indre meget.

Han havde ofte tænkt paa sin Kjærlighed, men følte sig nu sikker paa, at ikke blot denne, men ogsaa Erotik overhovedet var udtørret ganske i ham. Han forekom sig selv at være bleven en rolig, uanfægtelig Mand med praktiske Ønsker og praktiske Formaal, meget forskjellig fra den unge Mand, der var gaaet ud til Indien, men mest forskjellig fra ham i den Forventning, han nærede om Kjærlighedslykke.

Saaledes tiltraadte han Rejsen. Men paa denne traf han saa Mademoiselle Caillou, og dette Møde

havde gjort sin egen Virkning. Han var egentlig slet ikke forelsket i hende, men det var paa en Maade gaaet med Erotiken i ham, som det skal kunne gaa visse Infusorier, de kunne tages ud af Vandet, tørres og lægges hen i en Aarrække, og naar der saa gydes en Draabe Vand paa dem, begynder deres Liv atter: de røre sig og færdes, som om Ingenting var hændt.

Hertil kom endnu noget Andet. Han havde i Forhold til de Kvinder, der hørte til hans Lige, altid været ængstelig og sky, ligesom paa Forhaand mistvivlende om sig selv og ventende paa, at Haanden skulde strækkes ud imod ham, før han vilde vove noget Skridt.

I den Retning havde nu den lille Erfaring, han havde gjort paa Dampskibet ved hint dristige Kys, havt en usædvanlig Betydning, som det jo saa ofte gaar, at de smaa Erfaringer have store Resultater, og særlig i Forholdet mellem Mennesker, thi ligesom ingen Kraftytring i Naturen gaar resultatløs hen og forsvinder i et Intet, saaledes gaar ingen Berøring mellem Mennesker, i hvilken der lægges Noget af deres eget Liv, i Virkeligheden resultatløs hen.

Han følte, at ved hint Møde havde han taget et Initiativ ligeoverfor en af hine Kvinder, som før vare urørlige for ham, og han følte, at det havde ført til, at han kunde besidde denne Kvinde, som vel ikke svarede til hans Ideal, men hos hvilken der dog sikkert var baade meget Elskværdigt eller dog Tiltalende, og som tillige var meget smuk. Og denne Følelse af at kunne blive en Kvindes egentlige Besidder

øvede saa ikke blot den omfattende Magt, den altid har paa en Mands Sind, og som naar fra de højeste aandelige Begjæringer til de sanselig betagende. Men der var tillige noget Andet, som herved kom frem.

Det havde nemlig forekommet ham, at der dog manglede ham Noget i at vende hjem som Sejrherre; men denne Mangel var der nu ikke mere efter dette Møde og den Mulighed af at kunne beherske en Kvindes Skæbne, det havde lagt i hans Haand. Nu følte han sig sejrsæl uden Brist og længtes efter at prøve sin Styrke.

TREDIE KAPITEL.

Det var en rolig og dejlig Sommeraften over et roligt og dejligt Landskab, en Egn med en Sø mellem Bakker og Skove, som laa i Kjøbenhavns fjerne Omegn.

Fra et lille venligt Lyststed, der laa herude, temmelig højt oppe mellem Bakker, havde man smuk Udsigt over den Del af Søen, der er Egnens særlige Skjønhed.

Over det lille Landsted var der udbredt et vist festligt Præg. De fleste Vinduer vare oplyste, skjønt det endnu ikke var mørkt, og fra de aabnede Vinduer faldt Skjæret ud over den blaablomstrede Klematis og den vilde Vins kraftig formede Blade, som dannede Rammen omkring dem. Solen var lige gaaet ned, Himlen var næsten klar, der var ingen Skyer paa den østlige Del, ellers havde det været en pragtfuld Solnedgang, nu var Belysningens Pragt mindre rig, men mere rolig.

Der var, skjønt Huset saae ud til at holde Fest, ikke mange Gjæster at se. En ung Dame i lys Sommerdragt stod paa Altanen udenfor et Værelse

ovenpaa, der aabenbart var Sovekammer, og hvorfra der var den smukkeste Udsigt over Landskabet. I Haven forneden gik to unge Mænd i en glad Samtale. Den ene af disse var Hasting, den anden var Husets Ejer, hans Ven Bernhard, der fejrede hans Hjemkomst.

Hasting havde opsøgt denne Ven strax ved sin Hjemkomst. De havde kjendt hinanden fra Drengeaar; de gik i den samme Skole i en Provinsby, kom til at bo i det samme Kosthus, anlagde deres Æggesamling i Fællesskab, og i Ferier tog Bernhard Anton hjem med sig. Den Sidste havde ikke anden Familie end en gammel Tante, en Enke, der levede i en Naboby og ikke brød sig om Andet end, at han fik de sparsomme Pengerationer udbetalt, som han skulde have, saalænge hans Smule Mødrenearv strakte til. Der var umaadelig kjedeligt hos denne gamle Tante, og det var en ren Lykke istedetfor at komme hjem til hende og se ud af Vinduet paa Plankeværket ligeoverfor med de tre Træer bagved og paa en Staldlænge med en hængende Laage, at komme ud paa en stor, munter Gaard. Og paa en saadan hørte Bernhard hjemme eller rettere paa to, thi hans Fader havde en og hans Onkel en anden; i de første Aar delte man sig mellem disse, saa døde Faderen, hans Gaard blev solgt, og saa kom man kun til Onkelen, hvor der var livligt og behageligt, og Bernhard, der efter at have arvet sin Fader var en formuende ung Fyr, var meget yndet paa Grund baade af sine indre og af sine ydre Egenskaber, og hans Ven var det naturligvis ogsaa.

Deres Venskab var, som det ogsaa ofte gaar med Forelskelser, begyndt i Tilfældighed og udviklet i Tilfældigheder, men var dog blevet holdbart alligevel, da Begge havde lært elskværdige Sider hos hinanden at kjende, og Bernhards Hjem var det første Sted, Hasting søgte efter sin Hjemkomst. Hans Modtagelse var hjertelig. Det var til hans Ære, at Huset havde et festligt Præg, at der var Lys tændt i Værelserne saa tidlig, at der havde været dækket et saa elegant Bord som det, der endnu stod i Havestuen med Lys i Kandelabrerne, der trak mange summende Insekter ind fra Haven til Konfekten og Frugterne og de halvtomme Glas. Bernhard var Grosserer, tjente mange Penge, bad det sig, og det var aabenbart, at han ved det lille Gilde, hvormed han havde fejret sin Vens Hjemkomst, havde vist, at han var den rige Mand.

Huset var ikke meget stort, men Alt var indrettet med Smag. Ligesom man til Landliv havde valgt en ensom, men saare skjøn Egn, til Trods for de Besværligheder, hvormed det for en Forretningsmand var forbundet at komme ud og ind hver Dag i rette Tid, saaledes vidnede ogsaa Alt i Landstedets Anordning om, at dets unge Beboere vare Folk med Smag og Sans for Skjønhedsvirkning. Fra Husets Vinduer havde man fri Udsigt over den Del af Søen, der især var udmærket for sin Skjønhed. Værelsernes Udstyrelse var præget af en vis magelig Ynde; Blomsterne vare rykkede ind fra Haven i en saadan Mængde, at Værelserne næsten vare en Fortsættelse

af denne, et solidt bygget Drivhus, og nervøse Folk klagede over, at man om Aftenen følte sig fortumlet af den stærke Blomsterlugt. Blandt Møblerne vare smukke Sofaer og lave, magelige Lænestole i Flertallet. Kun et lille Værelse, hvor Mandens Skrivebord stod, belagt med Regnskaber og Breve, som skulde expederes hurtig, gjorde en Undtagelse. Døren til dette Værelse stod lukket; ellers stod alle Døre i Huset aabne.

Selskabet bestod kun af Hasting, Bernhard og hans Kone og et Par gamle Folk, Fruens Forældre, den Onkel og hans Kone, de havde gjæstet i Drengealderen, og som nu havde solgt sin Gaard og levede af sine Penge. Det lille Selskab havde nu spredt sig. De to Venner spaserede som sagt i Haven.

»Naa, Du vidtberejste Mand,« sagde Bernhard, »Du nyder vel i disse Dage ret den Følelse, som jo skal være Blomsten af Rejsen, den at være hjemme igjen. Naar Folk, der have været en Maaned i Schweiz eller sex Uger i Carlsbad, er henrykte derover, hvordan maa det saa ikke være med Dig, der har været borte i syv lange Aar og saa kommer hjem som Jason med det gyldne Skind.«

»Ja, hvad det gyldne Skind angaar,« svarede Hasting, saa var det ikke nogen vældig Vædder, men kun et beskedent lille Lam, der faldt i min Lod. Og ligesom Du maa give mig Afslag paa de Rigdomme, jeg medfører, saa maa Du ogsaa give mig Rabat paa Lyksaligheden over at være hjemme. Jo længere man har været borte, desto ringere bliver den Fornøjelse

vistnok, ialfald for Mennesker som jeg, der ikke have mange »deltagende Slægtninge og Venner«, som det hedder i Begravelsesavertissementerne.«

»Du siger ikke Komplimenter,« sagde Bernhard. »Du gjør mig ikke flov ved at tale om at længes efter de gamle Venner, efter mig rent ud sagt.«

»Ærlig talt, Nej. Jeg kan i den Henseende ikke gjøre mig bedre, end jeg er. Der var slem Kolera en Sommer blandt de Indfødte i den Egn, hvori jeg laa. Jeg tænkte unægtelig temmelig jevnlig paa, at jeg vel kom til at dø, og tænkte jo ogsaa Noget derved, men jeg følte oprigtig talt ingen særlig Trang til at se det ene eller det andet Ansigt af dem herhjemme, før jeg døde. Jeg tror, jeg vilde have strakt mig ud, uden at sende Nogen Hilsen.«

»Det siger Du med en Rolighed, som om Du ligefrem var stolt af det,« sagde Bernhard. »Mig gjør det virkelig ondt at høre. Saa forandret er jeg ikke bleven i Mellemtiden, at vort gamle Venskab virkelig er mig Intet værd.«

»Det er heller ikke min Mening, jeg sætter stor Pris paa det og paaskjønner meget den Maade, hvorpaa Du har viist, at Du mindedes det. Men, naar vi ville være ærlige, saa er det, vi kalde Venskab, dog i Reglen et Forhold af noget underordnet Natur. Du er gift, Du er lykkelig gift med en Kone, der . . . kort sagt, Du bryder Dig vist ikke synderlig om Andet end hende?« Han kastede ved disse Ord Blikket til Altanen, hvor den smukke Kvindeskikkelse stod. »Ikke sandt?

»Nej, paa ingen Maade,« svarede Bernhard ivrig, »jeg holder uhyre meget af Ida og hun af mig, men vi har Plads til adskilligt Andet begge To.«

»Ja, hvordan?« spurgte Hasting.

»Ja, hvordan, hvordan? Hverken hun eller jeg har naturligvis andre Passioner, men derfor gaa vi da ikke udelukkende op i hinanden. Og selv hvad det angaar at have andre Passioner, havde jeg nær sagt . . .«

»Hvilket, hvad mener Du?« spurgte Anton, idet han med en nervøs Bevægelse strøg Asken af sin Cigar.

»Ja, jeg mener naturligvis ikke noget Slemt, men jeg vil kun sige for mit Vedkommende, at fordi jeg er bleven gift med en smuk og elskværdig Kone, derfor er mit Blik aldeles ikke sløvet for kvindelig Ynde og Elskværdighed hos Andre. Man tror, at det gaar over i Ægteskabet, paa ingen Maade, vær kun ganske rolig, dette, dette saadan . . . Ideale kan man godt bevare, man kan godt derfor drømme eller sværme lidt over denne eller hin og tænke sig evig uendelig Kjærlighed.«

»Men ikke med den, man har, altsaa.«

»Nej, hende har man jo. Det er det Uopnaaelige, det, man ikke har; Du forstaar mig nok.«

»Men din Kone?« spurgte Hasting.

»Ja, det er en anden Sag med hende, ser Du. Hun er rolig, tilfredsstillet i Livet. Hun og Damerne i det Hele taget kjender slet ikke den Slags

Følelser, naar de er gifte. Der er en stor Forskjel paa dem og os i den Henseende.«

Der maa være en dejlig Udsigt fra Eders Sovekammervindue,« sagde Hasting, der ved en ny Vending atter havde faaet Altanen i Sigte. »Der er vist den smukkeste Udsigt i hele Huset.«

»Det er der,« sagde Bernhard, idet han tændte sig en frisk Cigar, »jeg har stundom tænkt paa at benytte det Værelse til Rygestue.

De gik siden under et Øjebliks Tavshed; man saae den unge Kone forsvinde fra Altanen, lidt efter viste hun sig i Havestuedøren og gik langsomt hen imod dem.

»Vi er komne bort fra det, Samtalen først drejede sig om,« sagde Hasting, »Du maa ikke tro, at jeg ikke i og for sig er meget glad ved at være kommen hjem. Alting lader sig sige paa to Maader. Jeg kan ogsaa med god, med den allerbedste Samvittighed sige, at jeg er rigtig glad ved at være hjemme. En Aften som denne gjør godt i en Sjæl, som i syv Aar har været fyldt med Konstruktionstegninger og Jernpriser.« — Fruen havde nu naaet dem og gik med. — »Jeg synes, det var for otte Dage siden, at jeg endnu levede paa den gule Slette. Det var et ejendommeligt Landskab, kan De tro,« — han henvendte sig nu til dem Begge. »En gul Slette, fjernt ude i Horisonten en Ramme af graa Bjerge. Sletten var bevoxet med en eneste Plante, en graagul, sørgelig, lille, lav Busk, en Salvieart, tror jeg. Henne ved vore Telte stod de graagule

Planter tyndt, i smaa Tuer med ens Mellemrum paa den gule Jordbund; gik man over Sletten, saa langt man kunde komme, hen til de graa Bjerge, saa stod ved deres Fod de samme Planter paa de samme Tuer med de samme Mellemrum. Over det brændte og sved Solen Dag efter Dag paa den samme, uforanderlige Maade, paa vore Træskure, hvor Tjæren kogte i Heden, og paa vore Telte, hvor der var mere gloende i Skyggen end udenfor, og hvor Hjernerne udtørredes . . .«

»Og Hjerterne,« indflettede Bernhard med et Suk, der skulde være elegisk-satirisk, men fik et halvt digestivt Præg, da han tillige pustede en Mundfuld Cigarrøg ud.

»Alt det staar for mig saa livagtig,« fortsatte Hasting, »at det forekommer mig som et helt Mirakel nu at være forflyttet til dette dejlige Sted, der er køligt og friskt som Dug. Se, Søen bliver nu helt bleg som Himlen, Skovene bliver mørke, dette hele danske Landskab er underlig farveløst, Farvepragt er der ialfald ikke, men det er forunderlig kvægende.«

Han tog sin Hat af og strøg sig over Panden. Den unge Kone saae helt forundret paa ham. Bernhard sagde:

»Nu kjender jeg Dig igjen; nu taler Du som i gamle Dage, saadant idealt, saadan som en Digter.«

»Skal vi ikke gaa ind?« sagde den unge Frue og trak Shawlet tættere om sig. »Fader og Moder sidder alene derinde.«

De to Gamle, Justitsraaden og Fruen, som de

kaldtes af Andre, sad ganske rigtig i Sofaen. De To havde gaaet en lille Tur ned ad Søen til og vare nu vendte tilbage. Den gamle Dame var ikke meget for at gaa, og skjønt hendes Mand nok havde havt Lyst til at gaa lidt længere i den smukke Aften, og endog følte sig overbevist om, at det havde været godt for hans Fordøjelse efter Middagen, der havde været noget stærkere end sædvanlig, om han var gaaet noget mere, saa var han dog gaaet lige hjem med sin Kone. De to Mennesker kunde ikke vænne sig til at gjøre Noget for sig. Ingen var den herskende. Den, der tog et Initiativ, gik altid af med Sejren i den Ting.

Disse to ældre Folk sad altsaa og ventede i Sofaen i Havestuen ved Thebordet, da de Unge kom ind. Det kunde ikke nægtes, at der var et vist Skjær af Gnavenhed udbredt over den gamle Justitsraad, fordi han ikke havde faaet den Motion, han mente var fornøden, men han gav denne sin Irritation Luft, ikke ved at beklage sig over, at hans Kone ikke havde ment at kunne taale Aftenluften, men ved at smaaknurre over, at man alt skulde spise nu igjen, skjønt Middagsmaden ikke havde sat sig.

Maaltidet blev imidlertid ikke af Nogen taget synderlig alvorlig. Det var mere for at følge Skik og Brug, at man samledes omkring Bordet for endnu at tale sammen, inden man skiltes hver til Sit. Justitsraaden, der havde solgt sin Ejendom og levede af sine Penge, havde Sommerlejlighed i den nærmeste Landsby. Hasting skulde overnatte paa Landstedet.

Samtalen blev, som det hele Dagen havde været Tilfældet, ved at vende tilbage til Rejsen til Indien og lange Rejser i Almindelighed. Justitsraaden sagde varierende en Betragtning, han adskillige Gange havde fremført:

»Det er morsomt for Folk som os, der aldrig har været i Jylland, at tale med en god Bekjendt, der har været den hele Jord omkring. Jeg har forresten altid havt en Følelse af, at De var et Menneske, der maatte tumle Dem meget, inden De kunde falde til Ro.«

»Ja, De var det urolige Element, naar De besøgte os ude paa Hesselgaarden,« sagde Fruen; »den var nu rigtignok stille nok, det skal Gud vide,« tilføjede hun halvt undskyldende til sin første Bemærkning.

»Det elskværdige Element var De egentlig ikke,« tilføjede den unge Kone lidt drillende.

»De falder jo over mig fra alle Kanter,« svarede Hasting.

»Ja, hvad mig angaar, kan De ikke føle Dem synderlig forurettet,« sagde Ida med et drillende Glimt i sine klare, graa Øjne, »thi mod mig var De altid særlig slem, og jeg ser ingen Grund til at tilgive Dem, fordi De er rejst til Indien og har tjent Penge.«

»Herregud,« sagde Bernhard leende. »Det begynder jo virkelig med Dig og Ida akkurat, som det endte. Det er jo, som om vi gik syv, otte Aar tilbage i Tiden. Onkel og Tante sidder ved Siden af

hinanden i Sofaen ligesom dengang og er Tilhørere, og vi Tre sværme om i en løs Samtale, som ender med en Skærmyssel mellem de To over ingen Verdens Ting.«

»Du skulde hellere sige om alt Muligt,« sagde Ida. »Jeg tror ikke, der var den Ting, Hasting og jeg kunde være enige om, være sig en Bænk eller et Menneske.«

»Hvorvidt vor Uenighed gik med Hensyn til Bænkene,« sagde Hasting, »det maa jeg tilstaa, at jeg har glemt, men hvad Personerne angik, var Forskjellen stor.«

»Ja, De rev altid ned paa dem, som jeg syntes om. Saasnart jeg begyndte at synes om Nogen paa Egnen, saa var det for Dem nok til at overdænge Vedkommende med Deres skarpe Bemærkninger, som forresten var meget morsomme,« tilføjede hun i en Erkjendelse af, at Tonen i hendes Bemærkning ellers havde været lidt besk.

»Om det Morsomme tør jeg ikke have nogen Mening,« svarede han, »men jeg fastholder vedblivende, at jeg havde Ret i min Bedømmelse.«

»Nej, retfærdig var De virkelig ikke. Kan De huske, da de nye Folk kom paa Egebæk, den lille Gaard med den store Have, og jeg var saa henrykt over atter at faa Adgang til alle de Herligheder, som havde været aflukkede, saalænge den gamle Forstraad levede, hvor saae De saa ikke ned paa den ny Familie, som jeg var saa henrykt over; jeg husker

godt, hvor rasende De var paa den tykke, gemytlige Søn, som fortalte sine Historier med saa meget Lune, og paa Datteren, som vel ikke var overdrevent kløgtig, men Tjenstvilligheden selv, og paa Manden selv og hans flinke Kone, der begyndte at brase op med gode Sager, naar man blev set en halv Mil borte.«

»Jeg fandt nu noget Andet hos de Folk,« sagde Hasting; »jeg holdt ikke af den morsomme Søn, fordi han allerede dengang drak, og ikke af Datteren, der senere blev Kjæreste med en Kusk, som havde været der en Maaned, og giftede sig med ham i Løbet af den næste, og ikke af Faderen, fordi han i enhver velklædt Mand kun saae en Mulighed for at laane 300 Rd., og ikke af Konen, fordi hun var ligeglad ved, hvad alle de Andre gjorde, naar hun blot kunde se fremmede Folk og komme i Besøg hos dem igjen.«

»De er ganske den Samme,« sagde Ida i en stødt Tone.

»Men hvem havde Ret?« spurgte han rolig.

»Og Præstens?« spurgte hun.

»Det var dog i Grunden kun een Person, jeg havde Noget at indvende imod.«

»Ja, rigtig, Sønnen, som jeg skulde synge Duetter med. Ham var De aldeles utaalelig imod.«

»Afslutning!« — sagde Bernhard, »Forhandlingerne om dette Punkt maa virkelig standse, ellers bliver det jo en fuldstændig Bataille, akkurat som i

gamle Dage. Det maa være noget Medfødt, der gjør, at I To altid skal ligge i Uenighed. Jeg tror paa, at Menneskene bestemmes af dette Ubevidste og dette Instinktmæssige og dette . . . og der maa være saadant Noget, der gjør, at I ikke kan spændes, thi det er dog mærkværdigt, saadan har det altid været, og denne Adskillelse har, som sagt, ikke forandret Noget.‹

›Det lader virkelig, som om der var saadant Noget mellem de To,‹ sagde Justitsraaden, som tilligemed sin Kone havde siddet og hørt tavst paa de Talende, og han gjorde en lille Bevægelse i Sædet, som om han vilde sætte sig til Rette for at høre paa noget Andet. Hans Kone gjorde en tilsvarende Bevægelse og hostede tilsluttende.

›Drik saa Forlig,‹ sagde Bernhard og skjænkede af en lille Sherrykaraffel, som stod paa Bordet.

De stridende Parter klinkede og drak i Tavshed.

Lidt efter sagde det gamle Par Farvel. De Andre rejste sig og fulgte dem ud gjennem Haven til Vejen, som løb ned til Landsbyen, hvor de havde lejet sig ind. Vejen gik lidt opad og saa fra Bakkekammen næsten lige ned til den lille Landsby, hvis Huse vare omtrent skjulte mellem Havernes Træer. De to Gamle gik ganske i samme Tempo, og man stod og talte om den mærkelige fysiske Lighed, der var mellem dem, og som havde udviklet sig af sig selv i Aarenes Løb. De saae efter dem, indtil de vare komne op paa Højden ved Vejens Bøjningspunkt, hvor deres Skikkelser viste sig mod den

blege Himmel, inden de blev borte paa Vejen ned efter.

»Og Onkels og Tantes Giftermaal var, saavidt jeg veed, et rent Fornuftgiftermaal,« sagde Bernhard som Afslutning paa Bemærkningerne om de to Gamle.

De Tre gik atter op til Huset. Ida satte sig til Klaveret og spillede dæmpet Musik til Schumanns Sange. De to Herrer sad i Verandaen udenfor; de talte ikke meget. Det var nu blevet Nat, men en af disse lyse, hviskende Nætter, hvor der ingen Længsel er efter Dag, og den ynderige Musik med sine frydefulde Klager blev det tavse Landskabs Sjæl.

Paa disse Toners stjernebeskinnede Veje vandre Tankerne vidt. Den hjemkomne Rejsende førtes levende tilbage til sin første Ungdomstid, til den forunderlige Rolle, Ida — thi hende var det, han var bleven forelsket i — i den havde spillet, den Blanding af Antipathi og Begjær og tilsidst hæftig Kjærlighed, hun havde vækket, og som havde endt med at gjøre ham landflygtig. Hun var helt glemt nu, det mærkede han. Ganske rolig saae han paa hende, højst med en nysgjerrig Spørgen om, hvorledes den Mand, hun havde faaet imens, nu nød hendes Kjærlighed. Og han følte sig anderledes sikker ligeoverfor hende end før, mere selvbevidst.

Han troede, det var Rejsens og Alderens Værk; men med et ejendommeligt Velbehag dvælede saa i denne Forbindelse hans Tanke ved Mademoiselle Caillou, ved Scenen ombord paa Dampskibet, dette,

blot et Øjeblik at have følt sig som absolut Hersker over en anden Kvinde være sig til Sjæl eller til Legeme.

Sagtelig bølgede Tonerne sig om det lille Hus, slørende det ind til Hvile og Drøm i den stille Nat, og snart var ogsaa Alt stille ude og inde.

FJERDE KAPITEL.

Den næste Morgen fulgte Hasting Bernhard paa Vejen til den nærmeste Jernbanestation; han selv skulde tilbringe Dagen paa Landstedet.

Da han var paa Hjemvejen, kom han tæt forbi Søen, og dens friske Klarhed i den tidlige Formiddagsbelysning var saa tillokkende, at han gik derned. Til Stedet hørte Badehus og Baad. Baaden laa ved Broen. Han gik ud, løste den let og lod sig glide ud paa Vandet. Han kom op forbi Badehuset og saae tilfældigvis derhen; han havde tænkt sig, at han var ganske alene, men saae nu en let paaklædt Skikkelse derinde tørre et langt Haar. Det var kun glimtvis, han saae dette; det slog ham i samme Øjeblik, at det maatte være Ida. Tanken om, at det var hende, gjorde ham undselig som en ung Pige, han følte, at han rødmede stærkt, og idet han vendte Hovedet bort, gjorde han i et stille, men kraftigt Tag en Vending med Baaden, der bragte hende ud af hans Synskreds, inden hun havde bemærket, at han var der.

Den undselige Forlegenhed, han var kommen i, tabte sig hurtig, da han ved et Par lange Tag var bleven ene med Vandene og Sivene. Han smilte over den ejendommelige Virkning, det havde gjort, og var ikke fri for at gjøre lidt Nar af sig selv. Da han havde undret sig lidt derover, glemte han imidlertid Sagen og roede videre, ladende sig drive af sit Lune til Steder, der forekom ham tiltrækkende. Og hans Tanker drev ligesom Baaden.

Han havde af sin Ven faaet Underretning om, at Kl. elleve var Frokosttid. Da han første Gang saae paa sit Ur, var den adskilligt over. Han blev først kjed af det, men trøstede sig saa med, at det vel kun havde været en Henstilling til ham, for det Tilfælde at han vilde møde. Han blev liggende endnu en Tid ude paa Søen, saa gik han til Land. Nu rejste imidlertid Spørgsmaalet om Frokost sig atter: thi naar man har været oppe siden Kl. sex om Morgenen, og først kan gjøre sig nogen Forventning om Middagsmad Kl. sex om Eftermiddagen, er det en egen Sag at stryge dette Maaltid, som tvertimod under slige Omstændigheder forekommer En dybt begrundet i den menneskelige Natur. Han slentrede langsomt op ad Vejen. Vejen fra Søen skar Vejen til Landsbyen, og da han kom til Skjæringspunktet, fik han et godt Indfald. Han spurgte en Pige, om der var nogen Kro i Landsbyen, og da hun bejaede dette, beordrede han hende til at følge sig derhen med samme Sikkerhed, som om det havde været en gul Slavinde. Hun adlød naturligvis og blev belønnet

med en saa overdrevent stor Drikkeskilling, at hun ikke takkede, men hurtig gik bort uden at sige Farvel.

Kroen var en af de sædvanlige Landsbykroer. Den finere Gjæstestue, hvori han blev vist ind, var gjennemtrængt af den ejendommelige Lugt af kold Tobaksrøg og vaadt Sand, som er disse Steder egen. Paa Væggen var Pragtstykket en med Afbildninger af Kakkelovne og Agerdyrkningsmaskiner smykket Priskurant fra en Jernstøber; det hang i Glas og Ramme over Sofaen, og paa begge Sider af det var der som en Hyldning til Stedets Opgave anbragt Afbildninger af farverige Kvinder i farverige Dragter, der stod i Begreb med at bringe Kaffe og The ind til en ubekjendt Nogen bag en lukket Dør. Paa Bordet laa en tre Dage gammel Avis, der var i en saa overspildt Tilstand, at Fluerne ikke kunde lide Nød, naar den var i Stuen.

Hasting fik sin Frokost ind, spiste med fortrinlig Appetit, tændte sig en Cigar og faldt i Søvn. Nu var imidlertid den haarde Sofa ikke egnet til at sænke dem, den optog, dybt i Magelighed og Velvære, og hans Søvn var derfor heller ikke af lang Varighed. Opholdet i Krostuen frembød imidlertid, da han atter var vaagnet op, saa ringe Tillokkelse, at han bestemte sig til at forlade den. Klokken var nu over et. Det var en meget varm Dag, der ikke indbød til Spaseren i de dybe, sandede Veje. Saa bestemte han sig til at gaa hjem.

Da han traadte ind ad Havelaagen, kom Ida ham imøde.

»Hvor bliver De dog af?« spurgte hun med en Stemme, i hvilken der var en vis Bevægelse. »Jeg har ventet Dem i flere Timer.«

»Jeg beder om Forladelse,« svarede han temmelig forlegen. »Det anede jeg ikke.«

»Bernhard havde sagt mig, at De kom hjem til Frokost Kl. elleve, og jeg ventede Dem og kunde ikke begribe, hvor De blev af, og da en Mand, der var her, og hvem jeg spurgte, om han ikke havde set en fremmed Herre, sagde, at han imorges havde set en Herre ro omkring i vor Baad, saa var jeg virkelig bange for . . . jeg havde flere Gange Bud nede for at se efter Baaden, og den var der ikke, heller ikke, da jeg selv var der . . . jeg var virkelig urolig.

Hasting var i høj Grad ærgerlig over sin Udeblivelse og kom med forskjelige Undskyldninger, medens de gik sammen op til Huset.

Da de kom ind i Havestuen, saae han, at et smukt arrangeret Frokostbord endnu stod dækket.

»Nu maa De ialfald tage godt for Dem,« sagde den unge Husmoder i en lettere Tone. »Har De fastet saa længe, maa De være alvorlig sulten.«

Nu maatte han rykke ud med, at han havde spist. Han syntes, at han vilde tale Sandhed.

Fruen svarede ikke, men ringede haardt paa Pigen og sagde, at hun skulde tage ud.

»Men Fruen har jo selv ikke spist,« sagde Pigen, idet hun atter holdt op med at læsse de gode Sager fra Bordet over paa Bakken. Hasting saae, at ogsaa hendes Kuvert var urørt.

»Nej,« sagde Ida, »det er blevet mig for sildigt.«

»Jeg haaber da ikke, De selv har ventet paa mig,« sagde han forlegent.

»Det siger Intet,« svarede hun rolig. »Desuden syntes jeg, det ialfald stred mod min Pligt som høflig Værtinde at sætte mig ned og spise, naar min Gjæst maaske var druknet,« tilføjede hun med en høflig spøgende Betoning.

»Gjæsten burde i Grunden have været saa høflig at drukne sig for ikke at have gjort saa megen Ophævelse for Ingenting,« svarede han i samme Tone.

»Det vilde have været en Høflighed fra Deres Side, som jeg ikke var vant til.«

Efter et Øjebliks Betænkning sagde han: »De veed dog egentlig slet ikke, om jeg ikke for Deres Skyld har gjort noget Lignende før.«

»Jeg forstaar Dem ikke,« sagde hun. »De taler i Gaader, i østerlandsk Sindbilledsprog. Husk paa, at det kjender jeg ikke.«

»Jeg taler hverken i Gaader eller i Sindbilleder; hvad jeg siger, er simpel Sandhed. Jeg har været lige ved at drukne mig for Deres Skyld.«

Hun kunde ikke blive klog paa den sikre Tone, hvori han talte, og svarede i en lidt pirrelig Tone:

»De spøger akkurat paa den samme behagelige Maade, som jeg husker fra gammel Tid,« og efter et Øjebliks Pause sagde hun, idet hun talte hurtig og ligesom gav efter for en pludselig lille Explosion i sine Stemninger og Følelser, som hidrørte dels fra den Irritation, hun gik med over de Ængstelser, hans

Udebliven havde voldt, dels fra ærgerlig Frygt for, at han gjorde lidt Nar af hende: »Hvor De dog i Grunden altid har været underlig imod mig i de Aar, jeg har kjendt Dem; ikke elskværdig, ikke behagelig, nej, oprigtig talt, ingen af Delene. De maa have havt Noget imod mig, en medfødt Antipathi.«

»Paa ingen Maade,« svarede han bestandig rolig, »jeg siger Dem jo, at jeg har været lige ved at drukne for Deres Skyld.«

Over denne Fortsættelse blev hun ligefrem vred og sagde: »Fortæl mig, hvad De har imod mig, De skal ikke være bange for at tale ligeud med mig. Jeg vil helst vide ren og klar Besked med de Folk, jeg lever imellem.«

Hasting studsede et Øjeblik ved den uventede Vending, Samtalen havde taget, og som overraskede ham, skjønt han fra gammel Tid kjendte det Hæftige, der kunde bryde ud i Idas Sind. »Vort Forhold var ganske vist noget forunderligt,« svarede han. »Saa meget forunderligere, som jeg dog ikke elskede Dem.«

»Elskede mig!« næsten raabte hun.

»Saaledes tror jeg nemlig nu. Jeg tror ikke mere, at jeg elskede Dem, men jeg var vist meget forelsket i Dem.« Han forbavsedes over den Sikkerhed, hvormed han talte rent ud, men hun blev ikke vred.

Ida saae paa ham. Dette begyndte at interessere hende højlig. »Var De forelsket i mig ... dengang?« spurgte hun.

»Ja,« sagde han.

»Fortæl mig derom; det var jo i Drengetiden. Det havde jeg aldrig troet. Jeg var ikke forelsket i Dem,« sagde hun paa en hastig Vis, saa at disse Sætninger kom til at staa som sideordnede, saa at ingen var den første af dem og ingen den sidste.

»Aa ja,« sagde han, »det var tildels Drengestreger, skjønt det varede noget længe. Og jeg skal gjerne skrifte.«

»Fortæl kun,« sagde hun, »fortæl.«

»Maaske begyndte det hele med en drengeagtig Forelskelse,« begyndte han saa i en Tone, hvis Sikkerhed voldte ham selv Velbehag. »De veed, jeg var, da De lærte mig at kjende, en halvvoxen Dreng i den rette ubehagelige Alder, og tillige selv ubehagelig, pirrelig, urolig, fuld af Begjær efter, hvad Livet kunde byde, og meget forfængelig. Unge Mennesker der er forfængelige, er de Forfængeligste blandt de Forfængelige. Jeg kunde ikke saa sjeldent tilfredsstille min Forfængelighed, thi jeg var baade det gode Hoved og den bedste Gymnastiker i Klassen. Det er sjeldent, at Drenge kunne forene disse to Egenskaber, men naar de gjør det, sættes de paa Piedestalen af Kamerater og Lærere. Det blev jeg i Skolen og i Ferien af Alle undtagen af Dem. De vilde aldrig yde mig mindste Anerkjendelse, naar jeg kom ud paa Landet med Bernhard. Selv medens hans Forældre levede, husker De nok, at vi opholdt os saa meget ovre hos Justitsraadens: det var, fordi De var der, det var Husets Datter, vi søgte. Men

jeg ialfald havde ikke nogen Fornøjelse af Besøgene. Deres Familie var meget villig til at tale om min Dygtighed og mine lovende Udsigter, og jeg havde Lejlighed nok til at udmærke mig i ungdommelige Idrætter, men De tog ikke Notits af Noget. Desto oftere tænkte jeg paa Dem.

Jeg kan nævne Exempler. Jeg husker, at jeg et Aar eller saa, før jeg blev Student, havde løst en mathematisk Opgave saa godt, at jeg blev særlig rost derfor; Læreren havde vist den til Rektoren, som selv havde megen mathematisk Sans, og han kom ind i Klassen og roste mig derfor, en af disse mere officielle Udmærkelser, som i en Skole gjør lige saa megen Opsigt som ved et Hof. Jeg husker, at jeg tænkte paa Dem, da jeg stod op og slugte min Ros. Jeg husker en anden Gang fra den Tid, ja, det var netop Drukningen, som De ikke vil tro paa.

Jeg svømmede meget godt; engang fik jeg den Ide at svømme under Svømmeflaaden, hvor vi gik i Vandet, og komme op paa den anden Side, en Ide, jeg havde faaet derved, at en Dreng for nogle Aar siden var druknet ved at komme ind under Flaaden, og ved Svømmelærerens mangfoldige Gange gjentagne Advarsler mod at komme ind under Flaaden som Noget, der var den visse Død. I og for sig er det nu mærkeligt, hvorledes det i den Alder har en forunderlig Tiltrækning at komme i Berøring med Døden. Netop naar man er saa kraftfuld og livlig og den saa fjern, kommer dette Modsætningsforhold til at virke underlig pirrende, man bliver mystisk dragen til

at søge Kjendskab til, hvad der fører til denne store Forandring. Drenge taler gjerne om de forskjellige Dødsmaader. Man prøver saa smaat paa, hvordan det er at hænge sig, man er nysgjerrig efter at vide, hvordan det er at drukne. Men jeg vilde dog ikke gjøre det, jeg gjorde, for at prøve en Drukning. Jeg tænkte paa den Anseelse, det vilde give mig, at have udført denne Bedrift. Jeg tænkte paa denne Sag hele Dagen, før vi skulde til Svømning, men jeg omtalte den ikke til Nogen, for ikke at blive forstyrret i min Plan, thi den var virkelig saa farlig, at mine Kamerater vilde have lagt sig derimellem, skjønt ellers Drenge holder mest af at lade Fem være lige og især af at vise, at de gjør det. Svømmeflaaden var bred, den blev baaren op af endel Tønder og Luftkasser, om hvis Beliggenhed man ikke kunde danne sig nogen Forestilling, og der var neppe meget Vand under den. Det var virkelig Noget for en forfængelig Dreng at udføre, forsaavidt som der ikke er Mange, der skulde gjøre ham det efter. Jeg tilstaar, jeg var lidt bange. Jeg tænkte paa Sagen om Natten og faldt derfor noget senere i Søvn end ellers. Men veed De, hvem jeg hele Tiden satte i Forbindelse med den paatænkte Bedrift. Det var Dem. De maatte faa at høre om den; det kunde ikke være anderledes, og De maatte beundre ialfald den, det kunde ikke heller være anderledes. Ja, veed De, hvad jeg gjorde, jeg husker det godt, jeg skrev den næste Morgen, da jeg gik til Svømningen, Deres Fornavn paa et Blad Papir og nedenunder med saa

rask en Haandskrift som muligt *Moriturus te saluto*, de romerske Gladiatorers Hilsen til Kejseren: »Jeg hilser Dig i Døden«. Jeg havde ikke for Intet læst Latin, det forekom mig smukt, og jeg tænkte, at hvis jeg døde, vilde mine Efterladenskaber blive gjennemsøgte og dette fundet og komme ud, men saaledes, at Ingen forstod det uden De. Saa gik vi derned. Jeg maalte Flaadens Bredde et Par Gange; derpaa klædte jeg mig hurtig af, sagde i en Fart til en Kamerat: »Jeg vil gaa under Flaaden«, sprang ud og gik tilbunds og saa ind under Flaaden. En underlig Fart! Ned i det blege Grønne, der er ligesom fast om En, men hvori Bjælker og Trapper ses, om end utydeligt, som farveløse Striber, forbi dem og ind under Flaaden! Der var Noget, jeg ikke havde tænkt mig. Jeg havde troet at kunne ialfald skimte min Vej, men nej, det Grønlige blev pludselig sort Mørke. Et Øjebliks Rædsel gjennemfoer mig, ikke at kunne finde ud, at miste Vejret, saa at komme op mod det forfærdelige Laag, der laa foroven, og som vilde holde mig nede, til . . . Alt dette skød igjennem mig i den Tid, i hvilken man gjør et Tag, men jeg veg ikke tilbage og svømmede hurtig videre i den Retning, der maatte føre mig ud. Noget, en Bjælke, eller hvad det var, gav mig et Stød, lykkeligvis paa Skulderen; havde den ram mig paa Hovedet, havde jeg, tildels af Forskrækkelse maaske, tabt Bevidstheden og været fortabt; atter foer det igjennem mig, at jeg maaske var kommen ind i et uigjennemtrængeligt Net af Bjælker og Stænger, der vilde holde mig

ubarmhjertig tilbage, og midt i alt dette, saa sandt jeg lever, tænkte jeg paa Dem.«

Ida havde siddet stille og blot nu og da lugtet til en Blomst, hun havde plukket. Hun gjorde her en Bevægelse til Siden og saae for første Gang paa ham.

Deres Øjne mødtes, og han blev ved: »Men saa blev Mørket blegere, mine stirrende Øjne slugte et tiltagende grønt Lysskær foran mig, jeg var ude i det, jeg dukkede frit op og trak Vejret dybt i Solen og Lyset, og saa tænkte jeg atter paa Dem.«

Denne Gang tog hun strax sine Øjne tilbage, da de mødte hans, og saae ud.

»Jeg vidste ikke, om jeg havde været et Kvarter, fem Minutter, en ubestemmelig Tid undervejs; kun et godt Minut, sagde min Kamerat, hvem jeg havde givet Underretning, og som øjeblikkelig, da han saae, at det var Alvor, havde raabt det til nogle Andre, som vare stimlede over paa den anden Side af Flaaden for at se mig komme op; men der havde ikke engang været Tid til at faa Vovestykket almindelig kundgjort, før det var forbi.

Læreren kom farende; den Tordentale kunde han imidlertid have sparet. Jeg var altfor lykkelig ved vel at have udført mit Vovestykke til at bryde mig derom, den blev mig en yderligere Forherligelse af mit Mod.

Han klagede imidlertid officielt over mig, skjønt jeg var hans Yndlingselev, og jeg fik Stuearrest den næste Dag, en prægtig Søndag, hvor hele Skolen var

tom. Det rørte mig heller ikke. Beskuelsen af, hvad jeg havde udført, og hvad jeg lykkelig var undgaaet, opfyldte mig tilstrækkelig. Hele Skolen, vidste jeg, talte om det Vidunder, det var, at jeg var sluppen, og det blev gjort til en saadan Bedrift, Dybet blev i den Grad belemret med Tønder, Bjælker, Søm og alle mulige farlige Forhindringer, at Schillers Dykker næsten blegnede ved Siden af mig, eller jeg ialfald ikke ved Siden af ham.

Hele Dagen — jeg er ganske ærlig, ser de nok — sad jeg med dette Digt foran mig og nød mig selv i:

»Wer wagt es Ritter oder Knap',«

men bestandig saaledes, at De var den ædle Dame, der vilde høre om mig og beundre mig.

Hvor jeg glædede mig til, at der skulde tales derom, naar jeg kom ud paa Gaarden. De vilde blive tvunget til at høre, at jeg var en Helt.«

Ida havde rejst sig op og stillet sig hen i Døren.

»Men det er jo rene Narrestreger af mig at blive ved at tale om disse gamle Historier.«

»O nej, bliv ved, fortæl!«

Ja, der er forresten heller ikke meget tilbage at sige. Min Bedrift i Fiskestilen interesserede Dem ikke mere end de øvrige. Bernhard havde glemt den, da vi kom hjem. Jeg maatte ved en Lejlighed, hvor jeg fandt det passende, ved forskjellige smaa Kunstgreb minde ham derom for at faa den paa Tale; det lykkedes for saa vidt. Jeg husker, det var

en Aften, vi sad paa Havestueterrassen. De afbrød ham paa det mest spændende Sted for at klage over, at det ikke var rigtig modne Kirsebær, der var sat for os.«

»Men jeg hørte godt Historien, og jeg husker den,« sagde Ida i en hurtig Afbrydelse.

Der var et Øjebliks Tavshed. Hun gik et Øjeblik udenfor et Par Skridt ud i Haven og kom saa tilbage igjen.

»Uopmærksomme unge Damer kan ofte være meget opmærksomme,« sagde hun henkastende og fragmentarisk.

Begge tav en Stund. Hasting saae meget oplivet ud. Det fornøjede ham vedblivende, at han med saa rolig Overlegenhed kunde tale om, hvad der en Tid havde været til stor Uro og Pine for ham.

»De maa dog ikke tro,« sagde Ida, der atter kom ind og satte sig ned, »at De beskjæftigede mig saa lidt, som De selv nu antyder. Men vilde De ikke altid have mig til at gjøre det første Skridt? Jeg vilde maaske have Dem dertil. Forfængeligheden er smaalig i unge Hjerter; i den Henseende som i mange andre bliver vi bedre med Aarene.«

»Der maa ialfald have hørt et større Kvantum Aar til,« sagde Hasting, »thi vist er det, at De blev mindre og mindre venskabelig mod mig med de Aar, som nærmest fulgte paa den Tid, hvorom jeg taler. Den Sommer, jeg var bleven Student, og især den næste, vilde De slet ikke se til mig.«

»Men De sværmede jo dengang for Præstens Datter.«

»Tildels af Ærgrelse maaske. Men De begyndte jo ogsaa dengang at sværme for Bernhard.

Ida tav.

»Og saa kom mine Rejseplaner. Jeg talte første Gang om Ostindien derude, medens De stod og hørte derpaa, og det lød, som om det kjedede Dem guddommeligt!

Jeg troede ikke, det var Alvor; men jeg husker forresten, at jeg sagde, at for Dem vilde der vel ogsaa aabne sig Vej herhjemme.

»Og saa kom Beslutningen om Rejsen og Afskeden, og De vilde neppe give mig Haanden.

»De sagde Farvel til mig mellem de Andre og næsten i Forbigaaende, svarede hun.

Husjomfruen kom ind i Stuen og spurgte om en Besked. Strax efter kom Kokkepigen med Melding fra en Sælgekone, hvorover der ligeledes skulde tages Beslutning.

Ida rejste sig, da Pigen var gaaet, og sagde: »Kom, lad os gaa ned i Haven, det er for kjedeligt at blive forstyrret hvert Øjeblik saaledes, naar man taler om Noget, der interesserer En.«

De gik Begge ud. Ida gik hurtig iforvejen. »Denne Vej,« sagde hun, »her finder de mig ikke.

De gik hele Haven igjennem til den Gang, der begrænsede den, og fra hvilken man over en høj Hæk havde Udsigt til den omtalte, særlig smukke Del af Søen.

Men imedens de gik dette Stykke Vej, var Samtalen gaaet istaa, og det var ikke saa let atter

at knytte Traaden i en saa ejendommelig skriftende Samtale.

»Hvad tog De Dem for i Indien?« spurgte endelig Ida.

At høre mere var maaske ikke for hende saaledes en Tilfredsstillelse af en indre Trang, som det at tale i Virkeligheden var for ham, skjønt han skuffede sig med, at han stod fuldstændig rolig og beherskende lige overfor dette Afsnit af sit Følelsesliv. Men om hun end ikke fik nogen egentlig aandelig Tørst vederkvæget, var det hende dog meget tillokkende at kaste et Blik ind i en Mands Indre, hun havde kjendt længe, men lidt.

»I Indien,« gjentog han. »Jeg tørrede mig ud, jeg blev rolig, blev lænket til Virkeligheden, det var det, jeg trængte til, det er det gyldne Skind, jeg bringer hjem, at have naaet dette.«

»Jeg forstaar Dem ikke.«

»Jeg var Digter, det var Ulykken, Digter baade i Ord og Tanker. De fleste begavede Drenge er det Samme. De digte paa Papiret, og de digte i deres Fremtidsbetragtninger. Fantasien lever længe et overvældende stærkt Liv hos dem. Se paa alle disse unge Studenter og Fuldmægtige og Kandidater og Grosserere, De vilde forbavses, naar De vidste, hvor forholdsvis faa Aar det endnu er, siden de drømte sig som glimrende Hærførere, som store Statsmænd, som mægtige Talere, ved hvis Læber et Lands Skæbne hang. Og endnu flere har drømt sig som store Skuespillere, der førte de Udødeliges Værker

henover en Scene, omsvævede af endeløs Beundring, eller de har higet efter Digterkransen.

Det er for mange Naturer ikke let, ja faa tænker sig, hvor vanskeligt det er, at finde sig tilrette i det virkelige Arbejde uden at lade sig vildlede af umulige Drømme og tærende Forventninger. Jeg skrev Digte, de vare daarlige, nogle vare til Dem, men De faar dem aldrig at læse, thi de vare daarlige, siger jeg Dem. Og dette Digteri og andre Ting, det Ene med det Andet, tog Kraften fra mig i aandelig Forstand og var misvisende lige overfor Mennesker og Livsforhold. Saa rev jeg mig ud af det Hele, kastede mig ned paa Virkelighedens Jord, i Arbejde, tjente Penge, det var ogsaa Noget, jeg vilde, men det var mig ikke saa vigtigt, som Mange troede, men jeg lærte at leve paa ganske jevn, naturlig Vis, og det var Noget, jeg trængte til.«

»De fik Idealisten i Dem slaaet ihjel, vil De sige,« sagde hun, mødende en tidligere Ytring af sin Mand.

»Nej, det er ingenlunde nødvendigt,« svarede han. »Jeg vender mig mod det i Livet, som kan opnaas, med den Gjerning, som kan udføres. — Men,« fortsatte han halvt i Tanker, »Gud veed, hvor Meget af det gamle Fantasteri, jeg har beholdt tilbage. Jeg gaar jo aabenbart nu og lægger bagfra Mere ind i mine oprindelige Rejseplaner, end der laa i dem fra Begyndelsen. Men Resultatet er dog blevet, som jeg sagde.

»Hvor De er filosofisk,« sagde Ida.

Man hørte en fjern Kalden.

Ida, som ikke syntes at interessere sig saa meget for den Vending, Samtalen nu havde faaet, sagde, at hun maatte gaa op, det var vist hende, der savnedes, og skyndte sig op til Huset.

Han gik endnu lang Tid frem og tilbage i den skyggefulde Gang og glædede sig over den nye Fortrolighed, der ombølgede hans Sind som en mild Foraarsluft.

Men han tænkte ikke paa den ildfulde lille Spire, af hvilken dette Nye var voxet frem.

FEMTE KAPITEL.

Bernhard kom ud til Middag og meldte strax, at han havde to sjeldne Gjæster med sig. Den ene var en Dame, den anden en Herre; begge havde iøvrigt hørt til den fælles Vennekreds allerede for mange Aar siden.

Damen var Frøken Rønnov. Det var en yngre Pige, dog over de tredive Aar, høj, slank, klædt med en vis fornem Elegance. Hun var en Ungdomsveninde af Ida, af fornem Slægt og Skolebestyrerinde. Hendes Fader var død som General og Generaladjudant hos en afdød Konge. Hun havde havt lidt Formue, men i Lyst til Virksomhed havde hun benyttet sin lille Kapital til at oprette en Skole, som dog for en Del var bleven Friskole for fattige Familier, som hun var kommen i Berøring med, og hvis Døtre hun ønskede at opdrage til at blive forstandige og elskværdige unge Piger. Som Forretning betragtet lønnede denne Skole sig slet ikke.

Herren hed Felix; det var en gammel Ven baade af Bernhard og Hasting, af samme Alder som

de, en lille, meget mørk Herre, med et vist elegant Snit over sig.

Bernhard fortalte Ida, at han havde mødt begge sine Gjæster paa Gaden, først Felix, saa Frøken Rømnov. Den Sidste havde det været mindst vanskeligt at faa med, fordi hun netop havde havt Lyst til at se Skov, Sø og Marker i det dejlige Vejr; men med Felix, som han først havde »samlet op«, som han udtrykte sig, havde det været vanskeligere.

Felix sagde nogle Ord om, at han havde travlt med sine Arbejder, og henvendte disse ganske i Almindelighed til Selskabet, ikke særlig til Husets Frue, der heller ikke tog mere Hensyn til ham end nødvendigt.

Da han saae Hasting, hilste han paa ham med Venlighed og spurgte, hvorledes han levede; det var længe siden, de havde set hinanden; men han talte, som om det havde været syv Uger istedetfor syv Aar. De havde holdt meget af hinanden i sin Tid, og Hasting var lidt forundret herover, men han bemærkede, at der var en vis nervøs Distraktion over hans Ven, og Bernhard betroede ham afsides, at han var ifærd med at blive en stor Mand, havde naaet meget højt op i sit Ministerium og vistnok snart kom højere. Af travle Embedsmænd maatte man ikke forlange Noget.

Den gamle Justitsraad og hans Frue kom nu i deres sædvanlige ensformige Trit op ad Havegangen. Saa var Selskabet forsamlet, og man gik ind i Spisestuen.

Bernhard var en meget talende og højrøstet Vært. Var Felix bleven tavs, var han bleven det Modsatte i Mellemtiden. Han talte uafladelig og var saa underholdende, at han svedte stærkt ved det. Maaske kom det dog tildels af den begyndende Korpulence og af, at han spiste og drak stærkt tillige. Det var ham aabenbart særlig tiltalende, næstefter at være den gjæstfri Vært, at give den travle Handelsmand. Det morede ham i sin Samtale med sine to Venner at lade Penge klingre bestandig, men han gjorde det paa en godmodig og aldeles ikke stødende Maade.

Man talte om Udsigter og Forretninger og Toldreformer. Men saa kom Bernhard til at huske, at han mellem sine Breve havde faaet et, der indeholdt Forlovelseskort. Han tog det frem af Lommen, hvor det var noget besværligt at finde det, og leverede det til sin Kone. Nu begyndte Samtalen at dreje sig om de Nyforlovede og om Forlovede og Forlovelser i Almindelighed.

Hasting angreb stærkt Forlovelsesinstitutionen og benægtede, at han gjorte dette, fordi han kom fra et andet Samfund.

Det er et daarligt Fundament for Ægteskab, sagde han, fordi Forlovelsen i Reglen grunder sig paa en meget flygtig Forelskelse, som akkurat ligesaa godt kunde have ført enhver af de Paagjældende sammen med elleve Andre som med den Ene. Saa er Fornuftarrangementet et bedre og solidere Fundament for en livsvarig Forbindelse.

Bernhard styrtede ivrig løs med almindelige Bemærkninger om at miskjende Hjertets Krav og træde Følelser og sit Inderstes Rørelser under Fødder.

Hasting vilde ikke fornægte disse, men paastod, at han holdt sig til Erfaringen. »At Folk forlove sig, fordi de ere forelskede,« sagde han, »hvad vil det i Grunden sige? Hvad er den Forelskelse for en pjanket Følelse.«

»Pjanket,« udbrød Bernhard med en Indignation, som kun blev mindre stærk, fordi han havde Munden saa fuld af Steg, at han neppe kunde tale forstaaelig.

»Pjanket,« vedblev Hasting. »Ja, ikke efter sit Væsen, men i Virkeligheden. To unge Folk faa en lille Forlibelse, som til Nød kunde være tilstrækkelig til, at de i et Par Maaneder morede sig med at have hinanden tilbords i Selskaber og paa Baller; naar de blot var et Par Aar yngre, vilde de ingen Notits tage deraf, men nu er de i den Alder, hvor mange Folk forlover sig, saa benytter de denne Følelse til det Samme. Lad os nu se disse unge Folk,« sagde han, og tog Visitkortet op fra Bordet, »her er Ulykken formodentlig voldet af, at han har faaet Knebelsbart; jeg mener ikke, at hun er bleven forelsket i ham, fordi han har den, men han har forlovet sig af den Grund. Ja, den Tid han ingen havde, blev han et Par Gange om Aaret ligesaa stærkt forelsket som i sin nuværende Forlovede, men det faldt ham ikke ind at forlove sig; nu har han dette Skjæg, han synes, at han er Mand, om end

en ung Mand, saa dog *l'homme sérieux*, og saa frier han, og Pigebarnet, der havde sagt »Ja« til alle dem, hun hidtil har havt et lille Sværmeri for, om de havde friet, — hvad de ikke have gjort — siger naturligvis »Ja«, da han gjør det.«

»Hvor kan Du dog tale saaledes,« sagde Bernhard med bebrejdende Alvor og denne Gang med klaret Mund. »Du kjender jo ikke det Mindste til de to Mennesker og dømmer eller rettere fordømmer dem, angriber aldeles i Forbigaaende baade dem og os Allesammen paa Ære, Liv og Gods.«

»Hvad de to omtalte Personer angaar,« sagde Hasting, »benytter jeg dem kun figurlig, maaske er det i Virkeligheden der gaaet ganske anderledes til, men saaledes, som jeg har skildret det, gaar det ganske vist i Almindelighed til, men naturligvis er jeg dog ogsaa i den Henseende saa meget Engelskmand, at min Forudsætning, naar jeg siger noget Ubehageligt, er »*the present company always excepted*«, det nærværende Selskab ufortalt.«

»Selv om Forholdene ere som De siger,« sagde Ida, »hvad jeg ikke veed, saa synes jeg dog, at hele Forholdet bliver til noget Andet derved, at der ligger en Forelskelse nederst, om der ogsaa ikke er Meget ved denne, fremfor naar det er, som i andre Lande, et Pengearrangement, der begyndes med.«

»Nej,« sagde Hasting med megen Iver, »deri er jeg ganske uenig med Dem; er det en saa jammerlig Forelskelse, som jeg nu forudsætter den at være, saa er Fornuftarrangementet uendelig mere at foretrække

. . . . . i Forbigaaende vil jeg bemærke, at det ikke er en saadan udelukkende Pengeaffære, som De synes at tro, der i Lande som Frankrig bestemmer Ægteskabet. Man tager kun ved dettes Indgaaelse et alsidigt Hensyn til de Momenter, der gjør forholdsvis lykkelige ydre Kaar sandsynlige. Man fornægter ikke Kjærlighed, man er kun skeptisk lige overfor den ungdommelige Forelskelse og vil ikke lade Alt løbe an paa den, og deri har Papa'erne og Mama'erne Ret; den Slags Forelskelser er i Reglen saa daarligt Gods, at man ikke skal indrømme Hensynet til den mere end højst nødvendig.

Uf, hvor Du er Materialist, sagde Bernhard og lænede sig veltilmode tilbage i den magelige Stol, som han i Egenskab af Vært havde rejst sig som et Slags Højsæde ved Enden af Bordet.

De er snarere Pessimist, tror jeg, sagde Ida.

Ja, sagde Bernhard lidt overlegent, ogsaa det.

Jeg vil hellere sige Idealist, sagde Frøken Rønnov, De har en bestemt Forestilling om Kjærlighed, og den, der ikke svarer nøjagtig til det Mønster, forkaster De.

Altid driver Du Tingene paa Spidsen, mumlede Bernhard, idet han ogsaa strax accepterede denne sidste Forklaring.

Sagen er den, at jeg ikke tror paa Lidenskab, maaske ikke engang paa Kjærlighed, sagde Hasting parenthetisk og halvt for sig selv.

Der er forresten Meget i det, Hasting siger,

sagde Justitsraaden, der sad stilfærdig og spiste og vendte Hovedet fra den Ene, der talte, til den Anden, en Bevægelse, som hans Kone instinktmæssig eftergjorde. »Der er virkelig Meget i det, han siger,« gjentog han.

»Ja, der er,« gjentog hans gamle Kone og nikkede venlig og bifaldende, »det er godt og fornuftigt.«

Ægteskabet mellem dem var arrangeret for at ordne en vanskelig Prioritetssag i Ejendommen i de Tider, der vare vanskelige for Landmanden.

»Erfaringen taler imod Dem,« sagde Ida; »der er saa mange lykkelige Ægteskaber herjemme, og af dem er dog de fleste Inklinationspartier.«

»Det kan jeg dog ikke indrømme Dem,« sagde Hasting. Grunden til, at det gaar godt i Ægteskaberne, er først, at Folk ikke har Lidenskaber, men nøjes med at drives af Omstændighederne, tage tiltakke i Verden, og for det Andet, at de ikke møder Fristelser. Var der en Frister til hvert Ægteskab, saa saae det maaske helt anderledes ud. Men gaar det godt, er det, som sagt, ikke Kjærlighedens Skyld.«

»Aa, Snak,« sagde Bernhard.

Felix havde tiet under denne Samtale, men drukket flere Glas, som et nervøst, træt Menneske, der vil live sig op til at blive som de Andre. Han sagde: »Jeg er for saa vidt enig med Hasting; jeg tror, at kun ulykkelig Kjærlighed er bestandig. Det er Noget, Livet vilde vise tydelig for den, der forstod at læse det.«

Ida gjorde en næsten umærkelig Trækning med

Munden og vendte tavst Hovedet til den anden Side. Hasting bemærkede denne Bevægelse og forundredes lidt derover.

Frøken Rønnov sagde efter et Øjebliks Stilhed, hvori hun syntes at have betænkt sig paa, om hun skulde tale eller ikke:

»I de fleste eller maaske i næsten alle Ægteskaber gaar vel nok den egentlige erotiske Forelskelse tabt, men istedetfor den kommer der en dybere og stærkere Følelse, tror jeg, den rette Kjærlighed, som udvikles i og af selve Ægteskabet.«

»Mysticisme!« sagde Hasting spøgende.

»Det er ikke Alt Mysticisme, hvad Hedningene ikke forstaar,« sagde hun.

»Hvorledes bliver da denne nye Kjærlighed til?« spurgte han.

»Saavidt jeg har kunnet se,« sagde hun, »thi De maa huske, jeg er jo ikke af de Indviede, saa bliver den til derved, at under Samlivet, det jevne, almindelige Samliv bliver de to Mennesker kjendte med det inderlig Elskelige, som enhver Personlighed gjemmer, og som det er Ægteskabets Pligt at fremdrage og bevare.«

Hasting saae paa hende med et noget tvivlende Smil.

Hun tilføjede ivrig:

»Menneskene er i Reglen meget bedre, end Folk som De tror. Folk har de slette Egenskaber, som vi Alle ser, men meget Godt ved Siden af, som der blot hører lidt skarpere Øjne til at se.«

»Mine Øjne er ganske vist ikke saa skarpe,« sagde Hasting.

»Maaske naar De fik de rette Briller paa,« svarede hun. »De fleste Mennesker, veed De nok, anser sig selv for fejlfri og ualmindelige Exemplarer af Slægten, skjønt de godt kjender deres egne Svagheder. Fra et vist Synspunkt er dette jo nok forklarligt, det veed jeg naturligvis, men der er Noget i det, naar man anlægger en anden Maalestok.«

Hasting saae noget forundret paa hende.

»Jo, jeg mener en Del af det, jeg siger,« svarede hun smilende. »Jeg siger blot ikke, at jeg mener det Samme om mig selv. Min Fortræffeligheds Amerika har jeg selv ikke opdaget.«

»Nu er vi komne meget højt tilvejrs i vor Samtale,« sagde Bernhard. »Skal vi have den endnu højere?«

»Nej, vi gaa ned,« sagde Hasting. »Jeg tror ikke paa den Theori, Frøken Rønnov. Jeg tror ikke, at der hos vore almindelige Hr. og Fru Jensener udvikler sig en saadan højhellig Følelse; men de lever rolig og godt, fordi de tager Tingene, som de er, det er deres Livsprincip . . .«

Frøken Rønnov gjorde Indvending.

»Jeg skal ikke tvistes videre herom,« sagde han; »om Folk er, som De tror, eller som jeg tror de er, kommer for saa vidt ud paa Et, men jeg kan benytte ogsaa Deres Betragtning til min oprindelige Paastand. Naar den første Forelskelse, som danner Grundlaget for Forlovelsen, ogsaa efter Deres Mening

er noget Ligegyldigt, Noget, der fortager sig og bliver rent borte med Tiden, saa maa jeg jo ogsaa have Ret i, at det er bedre for Ægteskabet at bygge dette paa et Fornuftarrangements Grund end paa en daarlig og usolid Forelskelses. Under heldige ydre Vilkaar kommer den nye gode Forstaaelse sikkert bedre istand!«

»Nej, De har ikke Ret,« sagde hun. »Den nye Kjærlighed skal jo hvile paa Hengivenhed, Agtelse og Ærefrygt og Sympathi for hinandens Personlighed. Men dette Forhold af gjensidig Hengivenhed og Agtelse for selve Personligheden mærkes netop ikke fra Begyndelsen af, naar man vælger udelukkende efter Hensyn, der er den uvedkommende. Jeg kan kun indrømme, at det efter min Theori ogsaa kan være muligt, at der er Ægteskaber, der bliver lykkelige, blandt de egentlige Fornuftpartier. Forholdet kan rette sig op, om det ogsaa er forkrøblet i Begyndelsen og i den første Spire.«

»Skal vi saa afslutte Sagens første Behandling?« sagde Bernhard; »vi skulde dog lidt ud paa Søen i det smukke Vejr. — Velbekomme!«

De roede ud i den lille Baad med Undtagelse af Justitsraaden og hans Kone; en af dem var bange for Aftenluften paa Søen, og saa gik de hjem med det Samme til deres egen Bolig, ganske i det samme rolige Trit.

Den anden Behandling af de diskuterede Spørgsmaal, som Bernhard havde stillet i Udsigt, udeblev dog i det Hele ude paa Søen. Den brudte Traad

kunde ikke ret knyttes; thi Samtalen havde havt en altfor tilfældig og fragmentarisk Karakter. Hasting følte imidlertid en særlig Tilfredsstillelse over at have faaet Lejlighed til at gjøre disse Anskuelser gjældende og navnlig angribe de almindelige Forlovelser. Hvorfor han var saa bitter mod disse, var ham dog neppe ret klart.

Bernhard førte nu Ordet og erklærede, idet han lagde Armen om sin Kones Liv, at han i Kjærlighed lagde megen Vægt paa en smuk Figur.

Ida skød hans Arm fra sig, men greb den atter hurtig med et lille Skrig, thi Baaden havde pludselig faaet et uventet Sving til den ene Side, der vel ikke alvorlig truede dens Ligevægt, men som dog havde voldt en stærk Gyngen. Bernhard havde ligget paa sin Aare og Hasting pludselig taget et stærkt Tag med sin; han sad »i Tanker«, undskyldte han sig forlegen med. Han lo selv med ad den lille Forstyrrelse, han havde voldt, men Felix var den, der morede sig mest derover. Over den spejlblanke Sø spredte Krusningernes Ringe fra den voldte Forstyrrelse sig videre og videre, men mattere og næsten udviskede gled de ind under Rørene ved Bredden.

Samtalen gik over til almindelig, dagligdags Passiar, i hvilken Felix var bleven meget livlig; saa blev det mørkere og mørkere, og man roede i Land.

Da Herrerne hjalp Damerne i Land, spurgte Felix: »Er der intet Sagn om denne Sø? At der er en Skat paa Bunden, eller at den kræver et Offer hvert Aar eller noget af disse almindelige Stedsagn.«

»Jeg veed det ikke,« sagde Ida, hvem disse Ord nærmest vare henvendte til. »Jeg er ikke romantisk anlagt, som De veed.«

»Ganske vist,« sagde han, »det er De ikke, men fordi man ikke er det, kan man maaske ikke altid løbe fra Romantikken.«

Hertil svarede hun ikke og vendte Hovedet bort fra ham, som hun havde gjort før.

Den næste Morgen tidlig tog Hasting fra Landstedet og fulgte med Bernhard til Byen.

SJETTE KAPITEL.

Bernhard og Ida vare ansete for meget lykkelige Ægtefolk. De vare Fætter og Kusine; at de tillige vare blevne Mand og Kone, var Noget, som var gaaet i høj Grad naturlig til, om det end var kommet dem, der kjendte dem, lidt overraskende. Thi skjønt de vare voxede op i Nærheden af hinanden — Justitsraadens Ejendom og Bernhards Faders Ejendom laa som sagt i Nærheden af hinanden — saa var det dog i Henhold til en meget pludselig Indskydelse, at de blev forlovede.

Da Bernhard var ganske ung, havde han en meget stærk Tilbøjelighed til at opstille sig Mønstre til temmelig uselvstændig Efterlignelse, og det var i Særdeleshed Anton Hasting, der var hans Mønster. Da denne opgav at benytte sine Studier og slog ind paa den praktiske Bane, tog han strax en Beslutning i samme Retning og bestemte sig for Handelen. Han sagde, at dette var Noget, han længe havde tænkt paa. Forsaavidt var dette rimeligt, som han i lang Tid aabenbart ikke havde tænkt paa Studeringerne. Da Hasting rejste til Ostindien, fandt han, at han

ogsaa kunde rejse, og tog til Hamborg, hvor han lærte Forretningen og lagde sig et Par Aars Tid med Liv og Sjæl efter at blive Hamborger, Noget, der i enhver Henseende faldt hans bløde og noget graadige Naturel temmelig let.

Han vendte tilbage for at tage fat herhjemme, thi bosætte sig i Udlandet vilde han dog ikke.

Paa et Besøg, han efter Hjemkomsten gjorde hos sin Onkel, saae han efter et Par Aars Forløb Ida. Hun var i denne Mellemtid bleven meget smuk, og hendes Skjønhed havde et vist yppigt Præg, der gjorde stærkt Indtryk paa den unge Hamborgers Hjerte. Og saa forekom det ham tillige, at han havde gjort et vist Indtryk paa hende. Hun skiftede tidt Farve, naar han kom i Nærheden af hende, han følte, at hendes Øjne ofte hvilede paa ham og næsten altid flakkede om i hans Nærhed. Naar man færdedes ude, kom de næsten altid efter nogen Tids Forløb Side om Side.

Mænd som han blive saare ofte forelskede, fordi de tro sig selv Gjenstand for en saadan Følelse, et Motiv, der ellers i Reglen viser sin Magt hos Kvinderne.

Saa vaagnede han op en Morgenstund og følte sig forelsket.

Han forlængede sit Ophold i nogle Dage, og paa en Spaseretur en smuk Sommeraften i Haven blev de forlovede.

Ida havde været begjæret af ikke faa Mænd, maaske — hvem vidste det — med uendelig mere Lidenskab end den, hvormed Bernhard forlangte

hende. Hun havde ialfald før mærket, at hun var Gjenstand for Mænds Tilbøjelighed. Denne Bevidsthed havde ikke undladt at gjøre sin Virkning. Hvorfor var hun da ikke tidligere bleven vunden? Det er vanskeligt at sige. En Forelskelse er i Reglen Frugt af en Række smaa, tildels uafhængig virkende Aarsager. Selve Forelskelsen er for de Fleste en fin, yndefuld, lille Spire; om denne skal blive til en Blomst, der fryder i otte Dage, eller til et Træ, der staar for hele Livet, afhænger af smaa Kulturbetingelser, hvis Tilstedekomst eller Udebliven ofte er Tilfældets Værk.

Saare ofte ere nemlig saadanne smaa Forelskelsesmuligheder i deres Tilbliven ledsaget af en eller anden lille Kantethed, et lille Anstød, som hindrer dem i at trives hos den, hvor Spiren er ført hen. Det kan være højst forskjellige Indtryk, der saaledes virke ødelæggende paa Spiren, det kan være de store, de egentlige Væsensuligheder, der aabenbare sig, og det kan være — ja, alt muligt Andet, en forkert Næse, en lille Ytring, der saarer Egenkjærligheden, et meget ubetydeligt Træk, der dog vækker et Mishag, som andre lignende forøge — eller blot en for Ansigtet uheldig og uklædelig Belysning ved en enkelt Lejlighed. Alle saadanne Smaating kunne gjøre et Indtryk paa den anden vedkommende Parts bevidste eller ubevidste Smag. Disse smaa mikroskopiske Indtryk, som ofte ikke komme til klar Bevidsthed, have altid uhyre meget at sige, særlig i Forelskelsen. Pascal har sagt, at Menneskene dø af et Sandskorn, en Draabe Vand; de leve ogsaa derved.

Mulighederne for Forelskelse ere uendelige, Muligheden for, at Forelskelsen sætter Frugt, gjennemkrydses af utallige Forhindringer, derfor fødes og dø uafladelig disse Muligheder i Millionvis. Den unge Ungdom har en instinktmæssig Følelse af denne Elskovsmulighedernes tragiske Rigdom, der omgiver dem; den beruser dem i let Ironi, hvad enten nu denne ironisk farvede Legen med det Erotiske har Karakteren af unge Pigers indbyrdes Pjanken og kjælende Spotten med de Herrer, de danse med, eller den viser sig i den urolige, mistillids- og forhaabningsfulde Maade, hvorpaa en ung Mands Sind flagrer mod Kvinderne i den Alder, hvor han tror paa Kjærlighedens Evighed mere end paa noget Andet i Livet.

I Forholdet mellem Bernhard og Ida vare nu disse fine Spirer til Forelskelse blevne udviklede, ikke fordi de i sig vare stærke og kraftige, men fordi der ikke kom noget forstyrrende Indtryk til, der ligeud hindrede deres Udvikling.

I Virkeligheden var det imidlertid for saa vidt en Fejltagelse i selve sin Begyndelse, som Bernhard havde følt sig henrykket ved Tanken om, at Ida skulde være forelsket i ham, men det havde hun slet ikke været. Han vakte hos hende en vis nysgjerrig Interesse, en Interesse, som vækkes af en Mand, der har set og levet noget Nyt, hvortil kom, at hun havde hørt og dunkelt forstaaet nogle Ytringer og Antydninger mellem hendes Forældre om det uordentlige Liv, han havde ført i Hamborg. Og denne

Mand, hos hvem der saaledes var noget Nyt, Fremmed, Frastødende og dog Tiltrækkende, som strakte sig ligefra hans Klæder til hans Karakter, det var en Fætter, der havde været en Broder for hende; dette Forhold var ganske mærkeligt. Han var og blev den Gamle, men han var dog ogsaa en Ny, en interessant Ny.

Kun saaledes saae hun paa ham, da han troede, hun var forelsket i ham, og derfor forelskede sig i hende. Hun var kun spørgende. Men saa — saa skete der pludselig en Forandring. En Dag forstod h u n pludselig, at h a n var bleven forelsket i hende, og forstod naturligvis ikke, at det var en Fejltagelse, denne Følelse skyldtes, og det naturlige Indtryk paa hende af denne Opdagelse undlod ikke at komme frem. Saa vare Spirerne der, og Sandskornet og Vanddraaberne gjorde deres Virkning.

Hun vilde ingenlunde være død, hvis han havde forladt hende, selv da hun var mest betagen af Forelskelse, hun havde maaske ikke engang græmmet sig, men kun været lidt vemodig i otte Dage. Men da han paa den smukke Sommeraften gik med hende i et lokkende Tusmørke og Lindeduft og Stjerneskin, og spurgte, om hun holdt af ham, kunde hun ikke svare Nej og svarede Ja.

Der er mangfoldige Inklinationspartier, i hvilke Erotikken er tyndere end i Idas og Bernhards, og de gjorde da ogsaa, ikke blot paa Andre, men ogsaa paa sig selv, Indtrykket af at være et særdeles lykkeligt Par. Og som et saadant holdt de ikke længe

efter Bryllup, thi de havde »ikke Noget at vente efter«.

Ida var af disse ingenlunde fattige, men meget bløde, kvindelige Naturer, hvis Opgave det er at lade sig præge af sine Omgivelser. Hun var istand til at indgyde Lidenskab alene ved sit Ydre, hvori var en mærkelig Blanding af lokkende, sanselig Ynde og ubevidst Barnlighed. Hun var maaske ogsaa istand til at føle en Lidenskab, men hun forlangte ikke en saadan. Hun var en ret loyal og til en vis Grad tillige magelig Natur, der foreløbig rolig gik ud fra, at hun nu i sit Ægteskab havde faaet sin beskaarne Lod i Kjærlighed, skjønt hun nok saae, at den ikke var overdreven stor. Hun var ikke utilfreds, men ikke heller tilfreds, skjønt hun egentlig ikke heller savnede Noget. Hun havde kun en vis Oplagthed til at nyde mere Erotik; ingen fortærende Sugen i Hjertet, ingen længselsfuld Lytten efter uhørlige Toner, men hun lod sig saare villig lokke til at lege med Erotik paa en egen fin Maade, som der ikke er nogen Betegnelse for, og som Ordet »Koketteri« forgjæves søger at fastholde i sit plumpe Tag.

Denne Leg leges overalt. Der strækker sig over den udviklede Kjærligheds beboede Verden et Territorium saa legemløst, usanselig fint, at Skjærsommernats-Drømmens Feverden sammenlignet med den er haandfast og tung. Det er et Skyrige, vævet af ufødt Begjær, af ikke tilbleven Længsel, af Muligheder uden Virkelighedsbetingelser. I dette lette Rige indgaas luende Forbindelser, som varer Minutter, der stiftes

aarelange, trofaste Forbindelser, som vilde gyse tilbage ikke blot for legemlig Virkeliggjørelse, men ogsaa for tydelig udtalte Ord. De vove sig højest, og det vel sjeldent, kun ud i løse Antydningers Dæmring eller ligegyldige Ords skjulte Dobbeltklang.

Saadanne Forelskelser og Kjærlighedsforbindelser og Venskabsforhold mellem Mand og Kvinde svæve omkring overalt.

Der er Naturer, som ere ubeskrivelig graadige efter disse Forlystelser, disse Hengivelser og disse Triumfer. De Fleste kjende dem eller have dog følt deres fine Henrykkelse, selv de, der føle sig mindst begunstigede af Kjærlighedslykke i den virkelige Verden, have dog i denne ulegemlige, lad det være i en Triumf, der er født og død i et Sekund, følt Bemægtigelsestagens Fryd lige overfor en anden Sjæl.

Ingen Laas og ingen Slaa holder igjen fra Udflugter til disse Egne. De, der nægte dette, vide kun ikke, at de have været der, have ikke forstaaet den Vej, de have betraadt. Ingen Hustru, ingen Ægtemand føler sig derfor sikker! En Hustru kan forsvinde i et Øjeblik af Mandens Favntag, uden at han aner det, og selv den mest trofaste Ægtemand er sin Hustru utro, lad Utroskaben vare et Sekund og være ham selv en evig Hemmelighed.

For Nogle ere disse Følelser en uklaret Hemmelighed, Andre løfte Sløret og forstaa dem, om de end ikke gjøre sig dem helt bevidste, thi deres lette Natur tillader i høj Grad den Enkeltes Sjæl at tilsløre dem for sig selv. Erotikkens evige, uafladelige

Jesuitisme er maaske stærkest i denne Del af dens Verden.

Ida nød denne Minutserotik i ualmindelig høj Grad, om end hendes Natur var for fint anlagt til, at hun kunde drive den og nyde den i den plumpere og fremfor Alt sig selv paa ethvert Trin bevidste Form, i hvilken den kaldes Koketteri. Det er de mere graadige, kvindelige Naturer, som gaa denne Vej, de, der ere mere legemlig, sanselig anlagte, de, hvis Fantasi er saa tung, at den ikke som »flyvende Sommer« bevæges af de letteste Pust i Stemningerne, de, hvis Behagelyst er mere primitivt uddannet, hvis hele aandelige Personlighed elsker et stærkt koloreret Toilette.

Da hun var en ung Pige, saae hun med en Følelse af Medynk paa Forlovede og Gifte. Hun mente — i uklaret Anelse naturligvis — at de ikke vare sig selv nok i erotisk Henseende. Og naar hun f. Ex. paa et Bal saae en forlovet Pige danse de taxtmæssige Danse med sin Forlovede, men ellers ikke være meget efterspurgt, eller naar hun saae en ung gift Kone melde sig til Tjeneste, følte hun en naiv, ringeagtende Medynk for disse Stakler, der vare udelukkede fra det vidtstrakte Overdrev med de uendelige Horisonter.

Og saa var hun helt forbavset, da hun var bleven gift og næsten overrasket saae, at hun endnu kunde naa disse Vidder.

Og hun var helt forbavset over, at hun kunde være en fortræffelig, trofast Kone og dog

flakke om deroppe, tumle sig paa Sommerfuglevinger.

Saa gjorde hun det. Det blev aldrig sagt om Ida, at hun var koket, men de fleste Herrer, unge og gamle, thi hvor hun færdedes, gjælder Alderen mindre, vare enige om, at hun var meget elskværdig, og de fleste Damer holdt ikke af hende.

Saaledes var Ida i sit Ægteskab.

Bernhards Forelskelse i hende havde væsentlig, da den var bleven sat i Gang, været et i mere forfinede Former klædt sanseligt Begjær. Idas Ydre fristede til denne Art Forelskelser. Ægteskabet gav Besiddelsen og med den den privilegerede Sikkerheds Tryghed og Magelighed. Han glædede sig over sin Kone, naar han var sammen med hende, og naar han ikke var det, roste han hende som dygtig Husbestyrerinde, hvad hun ogsaa var, og tænkte ellers ikke paa hende. Ja, det syntes endog, som om deres Kjærlighed havde gjort ham til en mere livfuld, om end forhaabentlig i Gjerningen platonisk, Beundrer af kvindelig Skjønhed i Almindelighed.

Saaledes var han.

Begge vare imidlertid vedblivende meget lykkelige, tilfredse med sig selv, hinanden og hele Tilværelsen.

Bernhard sørgede for, at denne var sorgfri i enhver Henseende, ja rigelig, hvad hele Apparatet angik. Han var en dygtig Forretningsmand, havde medfødt Sans for Forretninger og var meget ivrig og flittig. Da han var bleven Forretningsmand, havde

han hurtig begyndt at trække paa Næsen ad »det Æsthetiske«, som i ham havde havt en ivrig Beundrer og Tilhænger i de unge Studenterdage. Han lapsede sig med at udtale sig som en ægte borneret, praktisk Mand, om han end kjøbte Malerier til sine Værelser og gjerne saae, at hans Kone, som havde fin Smag, lagde denne for Dagen. Al hans Lyrik samlede sig efterhaanden paa »Forretningen«, »Handelen«, »Standen« og andre lignende Begreber.

Den Stand, han tilhørte, eller »havde den Ære at tilhøre«, som han sagde i de Skaaltaler, hvortil han var meget forfalden, var for ham Statens og Samfundets højeste Frembringelse og den, der i Grunden viste alle andre den Velgjerning, at gjøre det muligt for dem at være til.

Hele denne Betragtning havde imidlertid det Resultat, at han arbejdede med stor Lyst, og dette havde atter til Resultat, at han tjente Penge og betragtedes som en af sin Stands særlig lovende Medlemmer.

Under disse Forhold levede Bernhard og Ida deres lykkelige Liv i en behagelig og elskværdig Kreds.

En enkelt Figur i denne gjorde en egen Virkning. Hun var en Art Hædersgjæst og dog en Fremmed. Det var Frøken Rønnov.

Hun var bleven Veninde i sin Ungdom med Ida.

Ida havde adskilligt Elskeligt, som det var værd at kjende. Hendes erotiske Flagren, hvis man kan

bruge dette lidt tunge Ord, stemmede ikke med Frøken Rønnovs Karakter, men hun saae den ikke. Hun var af dem, der ikke kjendte Sligt; det er ikke Mange. I hendes rolige Blik blinkede det aldrig; det pulserede ikke i hendes Livlighed. Hun forlangte ikke i sit mindst bevidste Indre at vække dette Behag, og selv om hun gjorde det, thi hun var klog og af tiltalende Ydre, saa vakte det ikke Gjenklang hos hende.

Maaske Følelsen af den vestalske Glathed igjen bidrog til at knytte Ida til hende; det lønlige Instinkt forsikrede hende om, at her var der ikke Skygge af en Medbejlerske.

SYVENDE KAPITEL.

Det varede ikke længe efter Hjemkomsten, inden Hasting opsøgte Felix, som han havde truffet hos Bernhard, men der ikke talt meget med. Felix var egentlig den Tredje i det venskabelige Forbund fra Skoletiden, men han havde altid været lidt for sig selv, saa at de havde været ikke Tre, men To og En.

Bernhard havde sagt til Hasting, at Felix havde forandret sig meget i den sidste Tid og ikke til sin Fordel. Han havde gjort ualmindelig Lykke. Han var kommen meget hurtig frem paa Embedsvejen, blev anset for at være særdeles dygtig og havende en Fremtid for sig, der berettigede til Forventning om, at han vilde naa de højeste Stillinger. Det hed sig tillige, at han havde været meget heldig i private Spekulationer. »Men han er bleven en stor Egoist,« sagde Bernhard med det Fynd, hvormed Folk, der selv have en ikke ganske ringe Rem af Huden, bedømme de Andre.

Hasting vilde nærmere have at vide, hvori dette viste sig, da Bernhard sagde i Almindelighed, at han

»ikke var den Gamle«, ikke »den gemytlige Fyr, han havde været«, »at han ikke brød sig om gamle Venner«, at man ikke kunde faa ham »med«, at han ikke vilde være »med« o. s. v. Det havde været et helt mærkeligt Træf, at han ikke havde været fornem den Dag, Bernhard havde faaet ham med ud paa Landstedet.

Hasting gik saa op for selv at se, hvorledes dette forholdt sig. Da han havde hørt, hvor godt det var gaaet Felix, forundrede han sig ikke ved at finde ham installeret i en elegant Ungkarlelejlighed i en dyr Gade, skjønt han havde forladt ham i et tarveligt Værelse, som det sømmede sig en ung Assistent. Ikke blot Værelserne selv vare smukke, men ogsaa hele Udstyret. Der var Tæpper og Gardiner af dyre Stoffer og Møbler af en ganske anden Art end de tyndbenede Skabninger med luvslidte Fløjls Rygge, der ellers befolke elegante Lejligheder for Herrer, under Anførsel af en bred, langlivet Sofa og et Divansbord paa ulige vaklende Ben.

Der hang paa Væggen flere gode Malerier; disse vare af Danske paa en enkelt Undtagelse nær, et ældre Maleri, der havde Hæderspladsen og hang over Skrivebordet.

Felix sad og skrev, da Hasting kom ind. Han kjendte ikke denne strax, men blev glad, da han fik Rede paa ham, og saa satte man sig ned.

Hasting saae strax, da det oplivende Gjenkjendelsessmil var gaaet bort fra hans Ungdomsvens Ansigt, at denne saae meget forandret ud. Hans Ansigt

havde ikke alene faaet blegere og magrere Træk, hvad der dog kunde være en Følge af, at han var kommen gjennem de Aar ved Trediverne, der gjøre den store Forandring i Ansigtet; men der var tillige et eget skarpt Træk fra Næsevigen ned paa begge Sider af Munden, som altid har sin Historie, være sig, at denne stammer fra Sjæl eller fra Legeme.

Samtalen kom hurtig i Gang; den drejede sig om forskjellige udvortes Anliggender. Felix viste sine Malerier frem; men han glemte det, der hang over Skrivebordet. Hasting spurgte om det, han svarede, at han havde gjemt det tilsidst, fordi det var det bedste, og saa var det blevet glemt, som det saa ofte gaar. Det Billede var egentlig dyrere, end han kunde være det bekjendt; han havde kjøbt det i München hos en Kunsthandler, der havde nogle Malerier i Kommission, som en ruineret Adelig maatte skille sig ved. Sandsynligvis var det et Familieportræt. Det var fra Begyndelsen af det forrige Aarhundrede. Ypperlig malet.

Hasting slog Gardinet lidt til Side, thi der var ikke meget Lys over Billedet. Det forestillede en ung Dame, som stod i et Vindue til et fuldt oplyst Værelse og saae ned i Mørket. Det var en fornem ung Dame i en pragtfuld Dragt, hun løftede Gardinet op for at se ud; hvad hun saae efter, var ikke antydet, maaske noget Ligegyldigt, maaske snarere noget Forfærdeligt, thi i hendes smukke Ansigt var der ved Siden af overlegen Fornemhed en Skygge af ængstelig

Lytten og Uro. Han syntes, at der var noget i dette Billede, der vakte en Mindelse af noget Kjendt, men dette gled atter ud af hans Sind, og han lod Gardinet falde.

Samtalen blev ved at være livlig, men bestandig mere høflig end venskabelig fra Felix's Side, hvilket dog ikke forundrede Hasting, der havde en Følelse af, at han var af de Karakterer, som hurtig fryse til, og paa hvilke Fraværelse og Savnet af daglig Berøring let faa en fremmedgjørende Virkning.

Man kom, som naturligt var, under Samtalen bestandig tilbage til de Forandringer, de vare undergaaede i deres Stilling. Det interesserede Felix at høre, med hvor Meget Hasting vendte hjem, og at vide, hvor han havde anbragt sin Formue. Han fortalte til Gjengjæld, hvorledes han var kommen frem ad Embedsvejen, og tillige meddelte han, at han var indtraadt i Bestyrelsen af et større privat Foretagende, som han dog omtalte med middelmaadig Sympathi.

Temmelig pludselig syntes imidlertid Felix at have opbrugt sit Fond af Livlighed. Han blev tavsere, og Samtalen gik nu og da istaa. Undskyldende fortalte han et Par Gange, at han var bleven distrait med Alderen og tillige mindre bevægelig i Sindet. Han havde siddet i et vigtigt Arbejde, og dette kunde han ikke helt slippe for.

Hasting rejste sig og vilde gaa, Felix blev lidt flov og beklagede, at dette første Besøg skulde være saa kort. Han tog sig derpaa ligesom sammen og sagde, at de dog burde tales mere ved, og foreslog

saa, at de skulde tage sammen ud paa Landet, naar Kontortiden var forbi. Dette blev aftalt.

Hasting havde ikke Noget imod at være mere sammen med Felix, han skulde bort et Par Uger paa en mindre Rejse og vilde gjerne, inden han tiltraadte den, have noget Mere at vide om ham og det Hele.

Om Eftermiddagen mødtes de saa og tog ud for at spise og spasere, som de havde gjort i gamle Dage, blot med den Forskjel, at de nu spiste mere og spaserede mindre.

Felix blev atter her betydelig oplivet ved Vinen, han talte ialfald nu meget, og saa spaserede de ud.

Under deres Tur standsede han ofte og tog Hatten af. En Gang sagde han, ligesom i Forbigaaende: Jeg kan ikke forstaa, at jeg ikke er brystsvag, jeg har gjort en Del for at blive det, og synes ogsaa, jeg er det, men kan ikke faa nogen Læge til at indrømme det.«

»Du taler, som om det var Noget, Du vilde sætte Pris paa at være,« sagde Hasting.

»Jeg er ialfald ikke bange for det, jeg er ikke bange for at opløses i uendelig Søvn i den kølige, friske Jord.«

Da Hasting, som ikke for Øjeblikket følte sig oplagt til at gaa ind paa dette Thema, tav, vedblev Felix: »Det er mærkeligt, hvor man kan komme til at forandre sig i noget Saadant som i at holde af Naturen. Jeg har tidligere været aldeles ligegyldig for Naturen; nu er det omvendt, jeg havde nær sagt,

det er det Eneste, jeg bryder mig om; især elsker jeg Jorden og hvad dens er, Træer og alle de stille Planter; Planten er det lykkeligste og højeste Væsen i Naturen, det er Ro, Ligevægt og Harmoni, Guldalderen er det Udviklingstrin, da Alt var Planter. Er det dog ikke et lykkeligt Væsen saadan en Eg,« og han pegede paa en Eg ved Randen af en stor aaben Plads. »Der staar den med Aarhundreder for sig og Aarhundreder bag sig i stille, hvilende Ro, kølig og frisk i sit hele Væsen. Hvilken Sjæl maa den ikke have; jeg tror paa Plantesjælen, ser Du. Det er det Eneste, der giver mig nogen Respekt for Filosofi, at den begynder at anerkjende en Plantesjæl. At gaa over i en saadan var ingen ilde Løsning: kølig og frisk.«

Hasting forbavsedes noget over den hyppige Gjentagelse af de to sidste Ord; ellers gjorde Felix slet ikke noget exalteret Indtryk. Han talte i en let, stundom næsten munter Tone.

Hasting havde ikke Smag for den Art Samtale, og paa Grund af hans Tavshed kom man ikke videre paa denne Bane. Saa vendte de naturlig atter tilbage til Ungdomserindringerne og hvad dermed stod i Forbindelse. Det var forbavsende for Hasting, som dog selv havde ilet den halve Jord rundt efter Lykken, at høre, hvorledes Hjemmefødningen ved hans Side talte med feberglødende Iver om at gjøre sin Lykke. Han talte tillige med en Hensynsløshed, der næsten havde noget Vildt ved sig.

»Ikke at tage,« udviklede han, »er det Samme

som at give; hvor jeg ikke vil give, lader jeg ikke være at tage; det er det eneste sunde Forretningsprincip i Livet, og det Meste i dette er Forretning. Dersom jeg ikke vil forære en Mand ti Tusinde Rd. ved at gaa hen og række ham dem, hvorfor skulde jeg saa forære ham dem ved at lade ham beholde dem, naar de ellers vilde gaa i min Skuffe? Da der var Tale om mit sidste heldige Avancement, var det i Virkeligheden ogsaa kun denne Regel, jeg fulgte. Min Konkurrent var maaske ligesaa dygtig som jeg, i nogle Henseender mere, i andre Henseender mindre; i den almindelige Mening laa imidlertid hans Adkomst mest deri, at han havde stor Familie og ellers ingen Udsigt til at komme videre. Det gjælder ikke, jeg vilde ikke støtte hans Familie med tusind Rdl. om Aaret, om den ogsaa var dobbelt saa stor. Mit Forhold til Ministeren var saaledes, at jeg ved at gjøre mig nogen Umage for mig selv kunde faa Posten, og saa tog jeg den.«

Hasting sagde: »Jeg har forresten hørt, at Du skulde have understøttet et Par unge Mennesker temmelig rigelig.«

Felix svarede: »Det er maaske rigtigt, men jeg indser ialfald ikke, at jeg ved at have handlet saaledes paa nogen Maade vilde være kommen i Modstrid med, hvad jeg udviklede. Fordi jeg siger: Ikke at tage er at give, siger jeg ikke, man skal aldrig give. Faar jeg Lyst til at give, giver jeg, har jeg ikke Lyst til at give, lader jeg ikke være at tage.«

»Princippet fastholder du altsaa overalt?«

»Overalt, ellers bliver Livet sandelig ogsaa for fattigt. Jeg vil sige dig en Ting. Har Du hørt tale om, hvad jeg ellers har taget mig til, medens Du var borte, saa har Du ogsaa hørt tale om et Forhold til en gift Kone, der nu ikke er her i Landet, og hvis Rygte nu er saaledes, at jeg kan omtale et saadant Forhold. Det bestod. Det havde det samme Udspring: Jeg var sandelig ikke forelsket i hende, men hun var det i mig, og jeg vidste ikke, hvorfor jeg skulde renoncere paa at have en dannet og forholdsvis dydig Elskerinde.«

»Verden vilde gaa i Stykker, hvis Mange vilde tilegne sig saadanne Principper. Man maa have en Erkjendelse af, at der kun kan tilkomme En et begrænset Kvantum af Lykke og Nydelse, og ikke bestandig begjære.«

»Lad mig se Dig følge den Maxime, naar Fristelsen kom,« sagde Felix næsten haanlig.

»Siig mig,« spurgte Hasting, vendende tilbage til et tidligere Punkt i Samtalen, »vilde Du da anse Dig for berettiget til at forføre enhver gift Kone uden noget andet Hensyn end til din egen stærkere eller svagere Lyst og maaske blot for at kunne vide, hvorledes det var at staa i et utilladeligt Forhold til en gift Kone.«

»Maaske. Jeg indser ialfald ikke, at de Hindringer, der kunde gives, lade sig samle i en mere almindelig Sætning. Men heri vilde jeg iøvrigt være i Overensstemmelse med den almindelige Opfattelse, hvad jeg indrømmer, at jeg maaske ellers ikke er.«

»Deri kan Du maaske have Ret. Men den almindelige Praxis er ogsaa i denne Henseende, som i adskillige andre, gemen. Naar der ikke er Noget at sige til, at en Mand ikke lader sig holde tilbage i fjerneste Maade derved, at den Kvinde, han forfører, er gift endog med hans bedste Ven, naar, som en Franskmand har udviklet for mig, dette endog kan bruges til at give Forholdet et særlig pikant Præg — saa veed jeg ikke, hvad Tyveri er. Man er i den Henseende ikke kommen ud over Middelalderens Moral, hvor det var ærlig Levevis for pæne Folk at røve, at stjæle Kvæghjorder og Kjøbmandsvogne.«

»Hvor Du bliver mærkværdig ivrig,« sagde Felix; »kunde Du umulig tænke Dig, at Du blev fristet til en gift Kone — for Alvor — og ikke lod dig holde tilbage af Hensyn til Manden.«

»Jeg kan tænke mig, at jeg kunde blive forelsket i en gift Kone,« svarede Hasting, »men jeg haaber ikke, at min Kjærlighed vilde have et Skuffetyveris Natur. Var den alvorlig, og var den gjensidig, da vilde jeg sige til Manden: Deres Kone og jeg elske hinanden, vi begjære derfor Skilsmisse, helst lovformelig, men i ethvert Fald vitterlig mellem Dem og hende.«

Til disse Ord sagde Felix først Intet, saa smilede han og tav atter, men man kunde se paa ham, at han vilde svare, og medens han beredte sig hertil, gravede det syge og skarpe Træk udenom Munden sig dybere. Han sagde: »Du veed ikke, hvad det er at være forelsket. Du veed ikke, hvad det er at

blive fortabt i en Lidenskab, saaledes at Alt, hvad Side Du vil gaa paa af Gaden, saavel som om Du vil leve eller ikke, bestemmes af denne.«

Hasting saae forbavset paa ham.

»Jeg siger ikke, at jeg gjør det,« sagde Felix og gik hurtigere til, »men Mulighed er der for, at Folk endnu kunne være saaledes. Og saa ræsonnere de ikke saaledes, fordi de ræsonnere slet ikke.«

Hasting gjorde den almindelige Bemærkning om, at de Lidenskaber, der betage Sans og Samling, ikke ligge for os.

»Hvor veed Du egentlig det?« sagde Felix i en spottende Tone. »Staar det i Formlerne om Jernets Spændingsevne. Selv om det stod i disse tilforladelige Værker, tog de maaske fejl. Alle tilforladelige Værker tage fejl, al Regning er Løgn, al Sandhed er Usandhed. Du gaar paa Vimmelskaftet og ser paa almindelige Mennesker, og Du er af dem, der ikke tror, at der render Dig paa Armen i almindelige borgerlige Frakker og Kaaber baade Lidenskaber og Tragedier og Komedier af den bitre Slags, fordi Folk ser fordømt kjedelige ud . . . Naa, Vrøvl er det Altsammen. Det er saare alvorligt, men endnu mere intetsigende. Mit Hovedresultat er egentlig i disse Aar, hvorom vi har talt saa meget, blevet det, at der ikke er Noget ved Nogenting, ialfald naar man har opnaaet det. De gamle Æventyr med Guldpengene, der, naar de falder i Ens Haand, blive visne Blade, nej ikke visne, kølige, friske Blade, men en Gløð, som falder hen i Aske, de Æventyr indeholder hele Sandheden.«

Solen var gaaet ned, medens de spaserede i Skoven. De Skymasser, bag hvilke den havde skjult sig, havde lydløst og graat skudt sig op over hele Himmelen, der nu laa farveløs og tung over Træerne.

»Jeg tror, vi faar Regn,« sagde Hasting, »det trækker stærkt op.« Samtalen havde faaet Karakter af en Monolog, hvis Tone stadig var ham fremmed, og han havde ikke Noget imod en Afbrydelse.

Felix var ogsaa af hans Mening, at de helst burde tage hjem strax. De vendte om og gik tavse og ilfærdigt til Stationen, som de naaede kort inden et Tog afgik.

De talte næsten ikke sammen paa den korte Kjøretur. Da de naaede ind til Byen, strømmede Regnen ned. Felix skyndte sig at tage en Droschke for Næsen af en fortvivlet Familiefader, tvang Hasting ind i den, spurgte, hvor hans Hotel var, og kjørte ham saa først hjem.

Hasting skiltes fra ham i en ubehagelig Stemning. Det var ham ikke klart, hvad der var Alvor, men det Hele havde gjort et pinligt Indtryk paa ham, og han gav Bernhard Ret i, at der var foregaaet en stor Forandring med Felix, der før havde været »ganske ligesom andre Mennesker«.

OTTENDE KAPITEL.

Hasting var borte et Par Uger paa den lille Forretningsrejse, han havde at foretage for at bringe forskjellige Ting i Orden.

Han var under denne sin Fraværelse i en ypperlig Stemning. Det var ham ikke blot, som om han »havde fundet sin Krog« i Livet; men han følte sig ogsaa overraskende let og glad i Sindet.

Da han kom tilbage, tænkte han strax paa at opsøge Bernhard og Ida. Sommersæsonen var forbi, de boede nu i Byen. Samme Formiddag, som han var kommen til Byen, gik han derop.

Han kunde godt tænke, at Bernhard ikke var at træffe, men det gjorde ikke saa meget, han vilde takke Ida for de to behagelige Dage, han strax efter sin Hjemkomst havde havt. Han tænkte med stor Fornøjelse paa at træffe hende. Al den Antipathi, han havde baaret paa imod hende, var forsvunden, efter at han havde talt ud med hende dengang, og Mindet om hin Samtale var i hans Erindring stadig omgivet af en egen Stemning af tillokkende Fortrolighed.

Da han kom til Stedet, var Bernhard, som han havde tænkt, ikke hjemme, men paa Kontoret. Der var Ingen i Dagligstuen, men det var blevet sagt, at Fruen var hjemme, og der hørtes ogsaa Stemmer inde fra det mindre Værelse, som laa bag ved, og som var Idas egen Dagligstue, eller »den lille Dagligstue«, som den ogsaa kaldtes.

Det var Ida og Frøken Rønnov, som sad derinde. De modtog ham venlig, navnlig den Første. Frøken Rønnov var ogsaa forrige Gang noget tilbageholdende imod ham.

Hun var kommen til Ida for at foretage »en Udpresning«, som hun kaldte det, i et Øjemed, der stod i Forbindelse med hendes Skole. Ida var en af de bedste Velstandskilder for hendes forskjellige velgjørende Indsamlinger, og det er muligt, at dette bidrog mere, end de Begge troede, til at vedligeholde deres Venskabsforhold.

De talte om det, der skulde sættes i Værk ved den Indsamling, de nu forestod. Ida syntes at interessere sig i høj Grad derfor og talte meget om saadanne Gjerningers Betydning.

Frøken Rønnov tog det lidt mere skeptisk. Hun sagde, at hun ikke mere havde den Tro til, at man vilde gjøre stor Gavn ved at vise Velgjørenhed, som hun havde, da hun begyndte at give sig af med disse Anliggender. Hun vedblev dermed, fordi hun erkjendte, at det alligevel var en simpel Pligt, man opfyldte.

Hun sagde ogsaa, idet hun trak sine glatte stramme Handsker paa — hendes Toilette var paa

Handskerne nær tarveligt, om end smagfuldt —, at skjønt hun havde meget med de Fattige at gjøre, var det ikke lykkedes hende at beholde den Tro, som hun tidligere havde været tilbøjelig til at bekjende sig til, at de vare bedre Mennesker, end andre. Hun sagde dette i en vis let, munter Konversationstone, men det var aabenbart, at der deri var en Alvor, som gjorde ondt.

Hun beklagede sig over, at hun saa ofte hos *les misérables* mødte en utilladelig Mangel paa Sandhedskjærlighed og Respekt for sit Ord, og tilstod, at dette var hende i høj Grad frastødende. Det var det Ubehageligste ved det Hele, men hun vilde dog ikke opgive sine Arbejder, saalænge hun kunde udføre dem.

Hun gik kort efter.

Ida udbredte sig i Lovtaler over hende for Hasting og fremhævede særlig, at hun var af saa fornem Familie. Hendes Skole og den velgjørende Virksomhed, som var knyttet dertil, skulde være saa udmærket bestyret. Hun var ogsaa meget paaskjønnet og afholdt »paa højere Steder«, hvor man i Begyndelsen havde fundet hende stødende, excentrisk og lige ved at burde fornægtes. En af de kongelige Prinsesser var nu stadig tilstede ved en lille aarlig Prøve, der afholdtes med Børnene ved Juletid i Forbindelse med en lille Fest. Ida var der bleven præsenteret for Prinsessen, og Prinsessen havde kjendt hende igjen sidste Aar og talt til hende, og hun fortalte, hvad Prinsessen havde sagt.

Ida sluttede med at forsikre, at det var en Kone for Hasting. Hun vilde gjøre Alt for den Mand, hun valgte.

Disse Giftermaalsanvisninger fra Ida gjorde et lidt ubehageligt Indtryk paa ham, især da Ida endelig vilde have det taget i Alvor. Frøken Rønnov havde glemt en lille Pakke paa Bordet, som hun havde faaet hos Ida. Hun vilde have, at Hasting skulde besørge den for hende op til Frøkenen for at se hende i hendes Hjem.

Hasting blev maaske selv lidt nysgjerrig, og desuden ærgrede Idas Anbefalinger om at gifte sig ham ialfald saameget, at han vilde vise hende, at de ikke vare ham imod. Han tog derfor Pakken og lovede at besørge den op endnu samme Dag.

Iøvrigt fik han en livlig og venskabelig Samtale. De undgik Begge at komme ind paa det Æmne, de forrige Gang havde omtalt; men Samtalen havde dog en vis Farve af den Sympathi, der engang var bleven opdaget, og Ida behandlede ham med en vis kameratlig Venlighed, som var højst forskjellig fra den Stivhed, hvormed hun havde modtaget ham som en nødtvungen Husven ved det første Besøg paa Landstedet. Hun bad ham at være en hyppig Gjæst, hun bad ham derom med megen Venlighed og et indtagende Blik i disse klare Øjne, som, naar de vilde, paa een Gang tillod at kaste Blik i en lokkende Afgrund og syntes at aabne en Sjæl helt og fuldt for Beskueren. Han glemte sin Fortrydelse.

Han gik senere hen til Frøken Rønnov; men da

han kom til det Husnummer, der var blevet ham opgivet som hendes Adresse, holdt der udenfor en Vogn med rød Kusk. Han tænkte sig Muligheden af, at det var hos Frøken Rønnov, at den fornemme Visit var, og skjønt det ikke var nogen af selve de kongelige Herskabers Ekvipage, ønskede han dog som god »*bourgeois*« heller ikke at træffe Hoffolk, fordi han vidste, at han vilde være generet i deres Nærværelse.

Han gik derfor rundt om i Gaderne i Nærheden og ventede, thi han vilde altid nødig opgive et Projekt, naar han havde fattet det. Imens tænkte han halvt i Tidsfordriv paa Idas Anbefaling. Han følte sig overbevist om, at han aldrig vilde blive forelsket i hende, og i Kjærlighed vilde han jo kun det Ubetingede og Fuldkomne. Den vilde han aftvinge Livet, som han havde aftvunget det alt Andet, og ikke lade sig afspise med noget Mindre.

Da han havde udført sin Runde, var Vognen med den røde Kusk ganske rigtig borte. Han gik op og ringede paa. En ældre Tjenestepige, næsten dameklædt, lukkede op og spurgte, hvem hun skulde melde.

Hun førte ham gjennem et tomt Værelse, ind i en Dagligstue, der var høj, lys og venlig. Den duftede af fin Parfume. Det er Hofvisitterne, tænkte han.

Der var ellers i Værelsets Anordning Noget, der kunde minde om en rig Kunstners Atelier eller Modtagelsesværelse. Møblerne vare gammeldags, tildels i den stive, klassiske Stil fra Aarhundredets Begyndelse.

Betrækket paa dem og Gardinerne vare af Silke, Tæppet var gammelt, men af en fin og tyk Vævning. Det Hele bar Præg af at være Arvestykker. Paa Væggen hang et Par Portrætter, deriblandt et af en ældre Officer, formodentlig Beboerindens Fader. Imellem disse Portrætter hang nogle store Fotografier af Bygninger og Billedhuggerværker i Italien, og blandt disse i ejendommelig Forening et smukt Portræt af Garibaldi og et Portræt af den fordrevne Dronning af Neapel; omkring disse to Billeder var lagt to prægtige Palmegrene, sammenheftede med en stor, forunderlig Agraffe; det var i Virkeligheden en Dekoration fra det forrige Kongerige Begge Sicilierne, som ikke kunde sendes tilbage efter den gamle Generals Død, da Riget ikke længere existerede, og som hans Datter nu anvendte til paa denne Maade at forherlige disse to Billeder.

Kakkelovnen var dannet om til en Art Kamin, og paa dens blanke, hvide Plade stod med næsten hensynsløs Flothed henstillet mellem et Par kostbare Vaser, som almindelig Nips, et Par Gulddaaser af stort Værd, med Perler og Brillanter, Gaver fra Suveræner. Ogsaa paa Skrivebordet, der stod ved Vinduet i en hel Lund af Blomster, saas et Par overordentlig kostbare Gjenstande henstillede til Dagligbrug.

Hasting havde havt god Tid til at mønstre alt dette, thi Frøkenen ilede ikke med at vise sig.

Da hun kom ind, var der over hele hendes Holdning udbredt en saa fornem Tilbageholdenhed, hendes Hilsen, hendes Gang over Gulvet, hendes

Anvisning til at tage Plads, Alting sagde i den Grad tydelig: »Hvad i al Verden vil De her?« at Hasting følte sig helt trykket.

Det var, som om hun havde vidst, hvorledes Ida havde motiveret hans Sendelse til hende. Havde han havt nogen sikker Forventning om at kunne vinde hende, hvis han vilde, saa var den snart forsvunden, og han afleverede temmelig stammende sin Pakke.

Hun takkede og tav.

Han vilde ikke strax melde sig fortrydelig og gaa sin Vej. Han gjorde derfor nogle almindelige Bemærkninger over, hvor smukt hun boede.

Dersom ikke dette endnu unge Ansigt havde set saa alvorligt og tankefuldt ud i sit Grundudtryk, kunde man have sagt, at der var en vis Kaadhed i det Udtryk, hvormed dets Indehaver saae paa Hasting, idet en tavs Bøjning var det eneste Svar.

Mere myg endnu sagde han, som stadig ikke vilde erklære sig overvunden, i en almindelig Konversationstone, at det var en ny Sammenstilling at se Garibaldi og den Dronning, han havde forjaget, i en Konstellation.

Herpaa maatte der svares med tydelige Ord, og da dette nu en Gang var blevet nødvendigt, gav Frøken Rønnov ogsaa et ordentligt Svar og sagde: »I Politik interesserer jeg mig væsentlig for de ædle Mennesker, mindre for den Side, hvorpaa de staa, thi det er dog kun dem, som bringer Udviklingen frem.«

Hasting bemærkede, at dette ikke var praktisk Politik.

Hun svarede: »Jeg indrømmer ogsaa, at Mændene maa tage det anderledes, fordi de er praktiske Politikere. Jeg forstaar, at de føler Trang til at være Partimænd. Men Kvinderne bør tage Del i Politikken paa en anden Maade.«

Hun havde svaret oprigtig og høflig, men derefter ny Pause.

Hasting rejste sig saa og tog Afsked.

Da han gik derfra, havde han en ubestemt Fornemmelse af at være truffen sammen med et af de Mennesker, der, fordi de selv staa ualmindelig sikkert, føle en vis Triumf i stundom at være overmodige mod dem, de instinktmæssigt føle staa mindre sikkert.

Hans Utilfredshed og Følelse af en nagende Ydmygelse gik først over, da han ret havde erindret sig, hvor elskværdig Ida havde været, og hvor sød hun havde set ud.

NIENDE KAPITEL.

Bernhard benyttede gjerne enhver Anledning, der frembød sig, til at holde Selskab. Der er Folk, der ere gjæstfri af Naturen, og der er Folk, som ere det, fordi de ville nyde deres egen Elskværdighed gjennem tilfredse Gjæsters Anerkjendelse, ikke at tale om dem, der ere det af mindre tiltalende Motiver. Hos Bernhard vare de to første Motiver blandede sammen.

Han vilde nu begynde Sæsonen med at holde Fest i Anledning af Anton Hastings Hjemkomst. Det skulde være en solid Middag for den solide Del af Bekjendtskabet, ikke den unge Afdeling. Ida forberedte Hasting paa, at der vilde blive meget kjedeligt, thi denne Række af Bernhards Venner var næsten Alle skrækkelige . Det var Grosserere og Prokuratorer, som skulde rose ham paa Børsen, sagde hun, eller foreslaa ham til Borgerrepræsentant.

Bernhard lo tvungent hertil. Han havde i Virkeligheden nu, da han betragtede Arbejdet for at sikre sin materielle Existens som afsluttet, faaet en vis Lyst til at være en offentlig Mand.

Saa kom den store Festdag og med den de store Mænd med deres Koner, saavidt de havde nogen. Stor Tavshed herskede i Dagligstuerne, den blev lige stor, fordi disse fyldtes, idet den ene pragtfulde Silkekjole efter den anden kom sejlende ind, eskorteret af sin sorte Herrekjole.

Selskabet bestod, som det var blevet lovet, for en stor Del af værdige Forretningsmænd, ansete Handelsmænd, der vare blevne Etatsraader eller kunde gjøre sig Haab om at blive det, Prokuratorer, der haabede at blive Exekutorer i deres Dødsboer eller havde Sikkerhed for, at de skulde være det, og et Par Herrer, der vare bedte for at være oplivende.

De to største Grosserere, som vare tilstede, havde søgt hinanden; de kunde ikke fordrage hinanden, men da de Begge vare Etatsraader, Begge R. af D. og Dbm., og Begge havde det samme Haab om ved det næste Legat, de oprettede, naar de blot ventede en passende Tid med det, at faa Kommandør-Korset, søgte de hinanden og sagde hinanden Venskabeligheder i en separat, fornem Duet.

De andre simplere Sjæle nærmede sig til dem for at hilse paa dem, inden de slog sig til Ro ligeoverfor en Ligemands Vest, hilste paa de store Mænd, fik i en Art afsides Replik en Haand udleveret til at trykke og følte sig først derpaa som frie Mænd, der kunde tale med hvem de vilde; thi man maa ikke bilde sig ind, at Disciplinen i denne Verden er indskrænket til Militæretaten.

Prokuratorerne gjorde ligesom Grossererne. En

af dem, som havde Ord for at være en Mand med uafhængige Principper, gav bagefter om Aftenen sit Hjerte Luft i Spydigheder over, at Plutokrati var det nye —krati, man skulde ære; han var af sin Fader bleven opdraget til at ære Stemann og Ørsted, men nu havde Folk taget Plads foran »Spidsen af Administrationen«, som maaske burde træffe sammen med denne paa en ganske anden Vis. Hver Gang han havde sagt Noget derom, bad han dog Vedkommende om for Guds Skyld ikke at tale derom, og dette mente han oprigtig.

De Personer, der skulde oplive Selskabet, vare en Skuespiller og en Forfatter. Skuespilleren var ikke blot bekjendt, men han havde otte Historier, han i sexten Aar havde fortalt ved Middags- og Aftenselskaber, og som han derfor fortalte fortrinlig. De Toneangivende af de Tilstedeværende havde imidlertid ikke, efter hvad Bernhard vidste, truffet sammen med ham.

Forfatteren var Digter og havde udgivet et Par Digtsamlinger, hver Gang med en Fortale, hvori han sagde, at han godt vidste, at det, der stod deri, slet ikke var Poesi, men tvertimod noget Jux, som ikke burde udgives, men at han dog udgav dem alligevel.

Han skrev imidlertid altid med Fornøjelse Digte til Bryllupper, Sølv- og Guldbryllupper, naar han blev anmodet derom, og dette var en Egenskab, der gjorde det til en Fordel at kjende ham for at kunne anmode ham herom.

Han holdt tillige gjerne en humoristisk Tale

paa det Stadium, hvor Folk le af alt det, der kan lees af.

Endelig var der en gemytlig Herre, som, Ingen vidste hvorfor eller hvordan, havde faaet Privilegium paa at komme i Middagsselskaber hver Dag og sige de dummeste Vittigheder under Forpligtelse for det tilstedeværende Selskab til at le af dem.

Derimod vare hverken Frøken Rønnov eller Felix der. Den Første havde man indbudt, men hun havde undslaaet sig.

Den af de to handlende Etatsraader, som førte Husets unge Frue tilbords, var en Mand, der var almindelig anerkjendt, ogsaa af sig selv, som en meget elskværdig Mand. Han gik altid omkring i en almindelig glad Stemning over sig selv og Verden, havde oprigtig Afsky for at høre om ulykkelige Begivenheder, ikke blot fordi han tænkte sig Muligheden af, at der kunde overgaa ham noget Lignende, men ogsaa fordi han holdt mest af at tænke sig Alle glade og tilfredse. Han var iøvrigt, og det var egentlig derfor, han selv satte saa megen Pris paa sin Karakter, let til at blive rørt og beredt til at bringe Ofre, naar der ikke gik saa Meget fra ham selv, at han kunde mærke Noget til det.

Bernhard holdt meget af ham, han nærede ikke blot fuldkommen Højagtelse for hans Karakter, men saae ogsaa i ham en af de Mægtige, der kunde lukke ham ind i Borgerrepræsentationens Helligdom.

Etatsraaden holdt ogsaa meget af ham; han

havde den Grundsætning at tage sig sympathetisk af fremadstræbende unge Mennesker.

Fik Hasting ikke Ida tilbords, saa kom han dog til at sidde ved Siden af hende.

Bordet i Spisestuen var dækket saa lovende og aabnede ved hele sin ydre Anordning et saa rigt Perspektiv for de fremtidige Nydelser, at dette gjorde en forhaabningsfuld og oplivende Virkning paa det tavse Selskab. Da der var fuld Belysning, kunde Damerne desuden mønstre hinandens Toiletter, og disse forskjellige Omstændigheder livede strax ikke saa lidt op. Da der saa endvidere blev stillet Østers op, og man bemærkede St. Pérayglas, udbredte der sig en formelig menneskekjærlig Stemning. Etatsraaden bøjede sig over Ida henimod Hasting og begyndte strax at sige ham Behageligheder og spurgte, om der ikke var meget varmt i Ostindien.

Det var der.

Det kunde han vel nok tænke, men iøvrigt var Ostindien et meget interessant Land, meget ejendommeligt, saadan noget Andet, end hvad man ellers var vant til at se.

Dette indrømmedes ogsaa.

Men meget usundt. Han havde havt en Ven, som var død der.

Hermed opgav den store Mand Ostindien og Hasting, for hvem han nu foreløbig havde gjort nok.

Andre tog imidlertid fat.

Hasting holdt ikke meget af at tale om sig selv, men blev dog nødt til at fortælle lidt om sit Liv i

det Indre. Han gjorde det med tørt engelsk Lune, og der samlede sig en lille lyttende Kreds omkring ham ved denne Ende af Bordet. Han kunde nu ikke klage over, at Ida ikke fulgte med, hende blev Fortællingerne næsten ogsaa rettede til.

Den Kreds, der brød sig om at krydre Maden med Fortællinger fra Indien, var sikkert bleven endnu større, dersom ikke Forfatteren og Skuespilleren fra den anden Ende af Bordet havde kæmpet saa ivrig for at faa en lyttende Kreds samlet om dem hver især.

Forfatteren, hvis Yndlingsfag i hans Digte var Fordømmelse over Tiden og Fordringer paa Kraft og Mandighed og Sundhed, led bestandig under en nagende Tvivl om, at Folk kjendte Noget til ham, og følte sig med denne Tvivl i Hjertet endnu mere kraftesløs end den stakkels Tid, han saa haardt havde hudflettet. Men naar han havde drukket en Flaske god Rødvin, og smukt klædte Damer med hvide Skuldre hørte paa ham, saa blev det bedre med ham, saa følte han sig som en hel Karl, og saa stod han med urokket Dommermyndighed ligeoverfor Tiden og Tilhørerne og fældede Domme, som Damerne maaske ikke forstod, men ialfald fandt interessante. Saaledes gik det ogsaa her med ham.

Skuespilleren søgte sig ogsaa her et Auditorium; det var fra Professionen gaaet over i hans Natur altid at skulle frem, være i Forgrunden og blive bemærket. Han forbeholdt sig at slaa Hovedslaget med de otte Historier og diverterede foreløbig med smaa Theater-

historier, der altid havde et stort og villigt Publikum.

Skaaltalerne begyndte. Bernhard gav selvfølgelig sit Venskab for Anton Hasting Luft i de stærkeste Udtryk, men talte tillige om deres fælles Ungdomsminder og om Ungdomsmindernes underlig forfriskende Kraft Livet igjennem med saa megen Varme, at han virkelig talte godt; dette gjorde han i Reglen ikke, skjønt han holdt meget af at holde Taler.

Halvt af Stolthed over sin Mands sjeldne Præstation — thi Koner ere ogsaa forfængelige af de Mænd, de just ikke gløde for — halvt fordi der var kommet en ny sympathetisk Baglændsbelysning over hendes og Hastings Forhold i de Tider, der omtaltes, kom hun i stærk Stemning ved denne Skaal. Hun stødte næsten heftig sit Glas mod hans, men det Blik, der saa skød ud af hans Øjne, ramte hende saaledes, at hun rødmede og i nogen Tid blev tavs.

Efter at Hædersgjæsten havde takket net og kort, kom andre Talere. Iblandt disse var Idas Bordherre. Etatsraaden var en Mand, der altid havde Blikket aabent for det, der gavnede Menneskeslægten, Staten eller idetmindste Kommunen. Han var ogsaa en offentlig Mand og havde meget Talent til at tale godt om Ting, som han ikke kjendte det mindste til. Han talte ligeledes om Indieturen, men saae denne fra det mere overlegne Standpunkt, hvorfra han plejede at betragte Sligt. Han var nemlig ikke blot begejstret over Hasting, fordi han havde vist Energi, Virksomhedsaand, Foretagelsesaand og de andre Egen-

skaber, som spille første Rolle i den merkantile Lyrik. Men han saae tillige i hans Rejse derover et Foretagende, som, ret beset, var en national Bedrift. Han havde, ved at tjene Penge derovre, hævdet sit Fædrelands Anseelse, forøget Agtelsen for det danske Navn, udbredt Kjendskab til det lille Land fjernt mod Nord o. s. v. I Egenskab af ædel Fædrelandsven skulde der drikkes en Skaal for Hasting.

Denne saae sig skjult og meget ængstelig om, for at se, hvorvidt han var bleven til Latter. Han saae kun alvorsfulde, andægtig lyttende Ansigter, men saa mødte han Idas Øjne, de kastede et skalkagtigt Smil til ham, det var et Haandtryk af gjensidig Forstaaelse, de udvexlede, som havde en egen befriende Indflydelse paa dem Begge.

Saa kom en Skaal for Damerne, udbragt af en ældre Mand med Lidenskab for det Elegiske. Han havde sin anden Kone med ved Bordet og talte med stort Velbehag om sin første afdøde Kone og det forfærdelige, uerstattelige Tab, han havde lidt ved at miste hende; den anden Kone græd pligtskyldigst, om det var af Sorg eller af vemodig Glæde over at tænke sig selv som Afdød saaledes prist ved et Middagsbord, naar hun var død, var vanskeligt at sige.

Forfatteren udbragte en humoristisk Skaal for de Kvinder, som de tilstedeværende Ungkarle ventede paa, og tog særlig Hensyn til Hasting i denne.

Efter disse to Taler kom Samtalen til at dreje sig temmelig almindelig om Kvinder, og da Vinene

havde været meget gode, var Samtalen bleven temmelig fri paa sine Steder og Vittighederne ikke videre smagfulde. Navnlig var Etatsraaden lidt besværlig i den Henseende. Hasting fik derfor en god Lejlighed til at vinde Idas Øre i en livlig Samtale, som ikke havde noget betydningsfuldt Indhold, men hvori de Begge følte sig vel.

Den varede ikke længe, saa rejste man sig fra Bordet.

Efter Spisningen kunde Hasting ikke komme i Nærheden af Ida. Han vilde gjerne, thi det Ubetydelige, som var forefaldet mellem dem, syntes kun at indeholde Vidnesbyrd om, at de Begge havde hinandens Selskab noget mere behov, end der var blevet givet dem Lejlighed til.

Men Ida var altfor optagen, saa Hasting maatte finde sig i at give sig Herrerne i Vold ved Kaffen og Cigarerne.

Denne Skæbne var nu for saa vidt ikke daarlig, som det viste sig, at han her havde med lutter Kapaciteter at gjøre, det var allesammen Folk, der vare Midtpunkter i Livet og i Samfundet, og det var dem en Trang at dvæle ret ved deres egen Betydning.

Der var nylig blevet sat et Jernbanetog igang, som Publikum nok var meget glad over, og der var ikke mindre end Tre, som efter hinanden meddelte Hasting i Fortrolighed, at det var dem alene, som under store Besværligheder havde faaet denne Forandring sat igjennem.

Han faldt over en gammel Herre, som han ikke havde nogen Anelse om havde været Politiker, og som i Virkeligheden ogsaa kun havde siddet i Rigsdagen et Par Aar og han fik at vide, at det var denne Mand, og ham alene, der ved, hvad han havde sagt til Jensen og Petersen og til Ministrene, og ved den Maade, hvorpaa han havde stemt i en Vejsag, havde faaet Forfatningen i Orden, da den sidst blev forandret.

Han tog Sukker i sin Kaffe, og der opstod en Mand, som havde givet Stødet til den sidste Toldreform.

Der blev talt om en Artikel i et Dagblad, der havde gjort megen Lykke, og foran ham stod den Mand, der havde sagt Redaktøren, at Det og Det skulde han skrive.

Ja, om det saa var den brave gamle Justitsraad, der, henrykt over sin Datters smukke Hjem og fine Middag, gik omkring og spildte Kaffe og Cigaraske paa alle Bordtæpperne, saa betroede han enhver, hvis Knaphul han fik medet paa sin Pegefinger, at det, han havde sagt til en Indenrigsminister ved en Middag hos en Amtmand, havde været bestemmende for en Lov om Hegn, og denne var det egentlig, der havde bidraget mest til, at Agerbruget i de senere Aar havde gjort saa store Fremskridt og hævet Landets Velstand saa højt.

Endelig kom den livlige Grosserer-Etatsraad ind, og det viste sig, da han fik fat i Hasting, at det var ham, der havde gjort det Altsammen, baade For-

fatning, Toldlov, Jernbanetog, Nationalvelstand og meget Mere til.

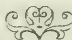
Hasting fik i Øjeblikkets Travlhed dog spurgt sin meget optagne Vært om, hvorfor Felix ikke var kommen.

›Han vilde ikke, Du,‹ sagde Bernhard helt fornærmet. ›Han har været aldeles utaalelig siden sidste Gang, han var hos os; han undgaar at kjende mig, og naar han løber lige paa mig, siger han nogle almindelige Ord og skynder sig saa blot afsted.‹

Tiden til at tage Afsked kom hurtig i det moderne Hus. Da Hasting sagde Farvel til Ida, sagde hun til ham med en næsten kaad Fortrolighed: ›Naa, nu har vi da gjort Noget for at more Dem . . . Vi var forresten Dus i gamle Dage, vi skulde have drukket Dus.

Inden han fik svaret Noget, havde hun dog vendt sig fra ham til Andre.

Da han gik derfra, blev han forbavset ved at se en Figur, som ved første Øjekast syntes at ligne Felix, gaa paa den anden Side af Gaden. Da han imidlertid standsede og saae nærmere til, saae han, at Personen gik med krummet Ryg og fremmede Bevægelser, hvad han ikke først havde lagt Mærke til. Det var altsaa en Fejltagelse, som han bagefter ikke tænkte videre paa.

TIENDE KAPITEL.

En velgjørende Følelse af, at han og Ida i alt Vrøvlet havde staaet hinanden ganske nær, opfyldte Hasting i flere Dage. Han gik op til Bernhard og traf Ida. Han forekom sig selv at være opfyldt med Sympathi og Forstaaelse og ventede blot paa, at hun skulde hjælpe ham at give en Form for at udvexle den. Men deraf blev Intet. Ida var venlig, men det var den almindelige, høflige Venlighed.

Han takkede for den Fornøjelse, han havde havt ved Selskabet.

Hun modtog hans Tak, som enhver Husfrue vilde have modtaget enhver Gjæsts Tak; der var ikke noget Spor af hemmelig Forstaaelse, og der var Ingen, som nogensinde havde talt om at drikke Dus.

Hasting følte sig helt mismodig stemt, han blev der kun et Par Minutter og grublede saa Resten af Dagen over, hvad der kunde have været i Vejen.

Det, der forundrede ham mest, var, at den tillidsfulde Sikkerhed, hvormed han havde staaet ligeoverfor

Ida ved deres første Møde, nu var stærkt i Færd med at smelte bort. Hverken Erindringen om, hvad han havde oplevet og gaaet igjennem, eller endog om Frøken Caillou, hvem han i den Henseende skyldte saa Meget, forslog til at bringe den tilbage.

Det Fald, han syntes at have gjort hos Ida, blev ved at beskjæftige ham den næste Dag. Uden at vide af det selv, mente han, kom han i den Gade, hvor hun boede, og saa ringede han lidt efter paa Døren, saa usikker paa, hvad han egentlig vilde, at det næsten var ham en Lettelse, da Pigen meddelte, at Fruen ikke var hjemme.

Lidt efter, da han var drejet ind i en anden Gade, gav det et Sæt i ham; der var hun. Hun havde ogsaa set ham og skraaede over til ham uden at betænke sig, og, som det viste sig, uden at have noget Særligt paa Hjertet. Samtalen kom kun til at dreje sig om, at nu havde man snart Vinter, og den var hurtig forbi, da Ida kort efter skulde ind til sin Skomager, men dette Møde oprettede helt Hastings Lune.

Hans Forretninger gjorde det nødvendigt for ham at gjøre jevnlige Rejser, dels til Tyskland, dels til London.

Nu forestod der en lille Tur til det sidste Sted, og han var tilmode, som om det var en hel, stor Rejse, han skulde tiltræde.

Han sagde højtidelig Farvel og fik af Bernhard en Opfordring, som Ida tiltraadte, om at lade sig se ret jevnlig hos dem, naar han kom tilbage.

Denne Opfordring var ham en livlig Opmuntring ombord paa den vinterlige, sorte og sludfulde Nordsø; den fulgte ham i Londons Gader, hvor Alt var brunt forneden og graat foroven.

Han mødte der en Dag paa sine Farter en af de glade engelske Ingeniører, som havde været ombord med paa *Bombay*. Dette Møde morede dem Begge meget, og de talte om Rejsen og dens Begivenheder, naturligvis ogsaa om Caillous. Ingen af dem havde set Noget til dem siden den flygtige Afsked, de tog. Englænderen drillede Hasting med, at han nok fandt dem til Sommer. Han var selv paa Udkig efter en lille Pige, men Mademoiselle var Noget for Hasting, og han var sikkert den, hun havde bedst Øje til ombord.

Hasting afviste med stor Sikkerhed disse Antydninger, og hele Resten af Dagen dvælede han med dobbelt Glæde ved sit lille Billedgalleri: Den Forandring, der var foregaaet med Ida, da hun havde hørt om hans ungdommelige Forelskelse, hendes Opfordring til at drikke Dus, det, at hun var gaaet over til ham paa Gaden, og det, at hun havde bedt ham komme jevnlig. Alle disse smaa Træk beskuede han med Glæde som noget Stort og Helligt.

Hans Forretninger afsluttedes paa en saare heldig Maade. Han havde stor Lyst til at telegrafere derom til Ida, men indsaa dog, at det vilde være urimeligt, ja latterligt. Saa satte han sig ind i sit Hotels Kaffestue, tog en af de bløde Lænestole ved Kaminilden, og med Fødderne paa Kamingjærdet

sad han saa og stirrede i Ilden og tænkte paa hende.

Han tænkte i det Hele uafladelig paa hende paa denne Rejse. Om Morgenen gled hans Tanker hen paa Billederne i det lille Galeri, og om et af dem, snart det ene, snart det andet, flakkede de, fortonede sig til ubestemte Indtryk, naar han lagde sig til at sove.

Han gjorde sig ikke Regnskab, spurgte ikke sig selv om, hvorfor det var saaledes, og hvad han i Grunden mente dermed.

Men saaledes var det nu engang, at af disse Smuler, som vare blevne hans, var der oprejst et Billede, som beskjæftigede ham lige saa meget, som det nogensinde havde gjort, og som var blevet ham desto nærmere, jo fjernere Originalen var fra ham.

Og saaledes kom det, at paa denne Eftermiddag, medens de andre Gjæster gik ud og ind i Kaffestuen, som de forlod efter at have røget en Cigar og vendt en Avis, blev han siddende der hele Tiden og forglemte den lykkelige Afslutning paa sin Rejse ved at beskjæftige sig med eet og samme Kvindebillede og med det alene.

I det Par Uger, der gik under Hastings Fraværelse, beskjæftigede Ida sig ogsaa med ham. Man hengiver sig ikke ustraffet til den lette, erotiske Legen, som hun var saa henfalden til, ikke ustraffet, men ikke heller uden Vinding. Og det Instinkt, som derved var blevet stærkt udviklet hos hende, sagde hende, at hun paa Elskovens Omraade sad inde med

store, ubrugte Skatte, ikke blot af Forelskelseslyst, men af energisk Lidenskabelighed.

Hun havde følt, at der kunde være simple, usammensatte Naturer, som, naar de en Gang blive forelskede, lykkelig forelskede ialfald, saa dermed ere færdige med hele Historien, enten derved, at det Hele brænder rask op, og saa er der ikke mere, og som Følge deraf ingen Brandfare, eller derved, at den Ild, der en Gang er tændt, gløder hele Livet igjennem, stille, fredelig og velgjørende, skiftende kun i forskjellige Farver.

De første Naturer ere hyppigst blandt Mænd, de sidste blandt Kvinder. Naar en Mand af denne Klasse bliver gift med en Kvinde af den anden Klasse, vil det i Reglen give et lykkeligt Ægteskab. Men Ida var ikke af disse Kvinder; hendes Erotik var bleven urolig, skjønt endnu liggende i Dvale, og hun følte ikke Tilfredsstillelse, men tvertimod, hvor tomt Forholdet kan blive, naar den ene Part strax er blusset af.

Og hun havde faaet en Følelse af, at der i fuld Modsætning til Naturer af den førstnævnte Art findes Andre, hvem et Kjærlighedsforhold ikke kan komme saaledes til Ende med. Til disse Sidste begyndte hun i sit stille Sind at henregne Hasting.

Maaske tog hun ogsaa fejl her, naar hun troede, at han var En af dem, hvis Liv kunde fyldes af een Lidenskab.

Men hun beskjæftigede sig iøvrigt ikke saa meget med, hvad han var eller kunde blive, som med, hvad

han havde været. Den Lidenskab, han havde følt for hende, og som hun nu var kommen til Kundskab om, var det, hvorved hendes Tanker især dvælede.

Hun havde stor Glæde ved Bevidstheden om at have været Gjenstand for en saadan stærk og betagende Følelse. Det var en sand Fryd i rolige Timer at tænke herpaa, ret at nyde dette Forbigangne.

»Hvad tænker Du paa? Du ser saa fornøjet ud,« spurgte stundom Bernhard.

»Ingenting,« svarede hun. Og med Rette, thi en Forelskelse, der havde blæst henover hende, uden at hun havde mærket det, og som nu sikkert var sporløst forsvunden, en Lidenskab, om hvilken hun ikke kunde sige, hvorfra den var kommen, og hvor den var faret hen, om den kunde hun vel sige, at den var »Ingenting«. Og hun spurgte, som sagt, ikke sig selv, om den havde efterladt nogetsomhelst Spor, men nøjedes med at nyde den paa den aldeles ulegemlige Maade, hvorpaa hun var vant til at lege med det Erotiske.

-

Medens Hasting saaledes fornøjede sig ved sit Galeri af Erindringer, forundrede han sig tillige over, hvorledes Mademoiselle Caillou tabte enhver Tillokkelse. Da han atter sejlede tilbage til Hamborg, var

Vejret, skjønt vinterligt, solbeskinnet og stille, og han kom paa Vejen til levende at erindre sig Farten paa Atlanterhavet ved Sommertid; men der var for ham foregaaet den samme Forandring med Begivenhederne som med Luften. Han forstod vel, at han kunde have været fyldt med et flammende Begjær efter den smukke Kvinde, men at han virkelig, lad det nu kun være et Døgn, kunde have tænkt for Alvor paa at kjøbe Besiddelsen af hende med at være hendes Mand, det forstod han ikke. Han erkjendte, at hun sikkert havde andre elskværdige Egenskaber end sin legemlige Skjønhed, men hun virkede dog saa lidt paa hans Fantasi, hendes Billede stod for ham i en saa forandret Belysning, at han havde en Følelse af at have begaaet en Art Utroskab, og det er sikkert, at dersom han var kommen til at staa lige overfor hende, vilde han have følt sig ydmyget og maaske pint af en daarlig Samvittighed.

Det forekom ham næsten, som om han ikke engang følte Venskab for hende.

Naturforskningen synes tilbøjelig til at antage, at de tilsyneladende forskjelligartede Kræfter ere identiske, og at deres Mængde er uforanderlig, saa at, hvad der optræder paa eet Sted, kommer til at mangle paa et andet. Maaske Psykologien vil gjøre lignende Erfaringer og finde, at Følelsernes Styrke paa en Maade hos det enkelte Menneske er en bestemt Sum, og at, hvad der gives paa eet Sted, maa tages paa et andet, om det end der har en anden Form.

Jalousien hviler maaske paa en instinktmæssig Anerkjendelse heraf.

Men hvorledes det end forholdt sig med hans Forelskelse i den franske Pige, saa var han dog utaknemlig, naar han glemte hende, glemte rent, hvor betydningsfuldt deres korte Møde havde været netop for hans Forhold ligeoverfor Ida; men saa skarpt at analysere sig selv, at han blev opmærksom paa dette ironiske lille Træk af Elskoven, laa maaske ikke for ham.

Hin første Gang, han vendte hjem, var det uden synderlig stærk Bevægelse, han hilste sit Fædreland. Nu var han inderlig glad, da han efter et Antal af Uger, der ikke var saa stort som Antallet af Aar fra hans forrige Fraværelse, atter kom tilbage. Han følte Kjærlighed til Korsør, men Had til det sjællandske Jernbaneselskab, thi Iltogets Kjørsel forekom ham utaalelig langsom; men ogsaa den fik en Ende, og han kom til Kjøbenhavn.

Det er en Selvfølge, at han strax ilede op til Idas Hjem. Han havde lavet et Paaskud til at kjøbe hende en kostbar lille Gjenstand, og den skulde han nu aflevere.

Hun var alene hjemme. Hun sad i sin lille Dagligstue og arbejdede tilsyneladende ivrig paa et almindeligt Damearbejde. Hun var elegant klædt i en moderne, rig Silkedragt, der fuldstændig fremhævede hendes smukke Figur. Hun sad bøjet, og Lyset fra Vinduet faldt fra Siden ned over hendes Hoved. Det skilte tydelig Haaret om Øret ud fra

hinanden næsten i de enkelte Haar, og hendes Kind, der kom med ind i det lyse Parti, saae saa blød ud, at Øjet kunde føle det som ved Berøring.

Han stod et Øjeblik ubemærket i Døraabningen, hvor en Portière traadte i Stedet for en Dør, og saae paa hende; saa følte hun paa een Gang instinktmæssig, at Nogen saae paa hende, og saae op.

Men da hun saae ham, blev hun rød, ikke fordi det var ham, men fordi der i det Blik, som havde omsluttet hele hendes Skikkelse, var Noget, som hun ikke kunde tage fejl af.

Der var en hel Forelskelse lyslevende, thi der var en henrykt Fryd over Beskuelsen og en henrykt Fryd over Mødet.

Hasting følte i samme Øjeblik, at det var forstaaet. Blodet skød igjennem ham, men han gik frem og hilste paa hende.

Hun sagde ogsaa paa sin Side et Par Ord. Men Begge vare optagne i høj Grad af den Opdagelse, der nu var gjort og gjort saa tydelig, at de ikke længere kunde ignorere det for sig selv. Den forvirrede dem og voldte Uro og Uhygge i deres Samværen. Efter at have vexlet nogle almindelige Talemaader om Rejse og Hjemkomst sagde Hasting Farvel og gik. Foræringen havde han rent glemt at aflevere.

Efter hele den Maade, hvorpaa Hasting var kommen ind i det med Bernhard, maatte deres Omgangskreds blive temmelig den samme, ialfald kunde det ikke være anderledes, end at Hasting og Ida, dels i deres eget Hjem, dels hos den gamle Justitsraads og hos disse to Familiers nærmeste Bekjendte maatte ses jevnlig.

Kort efter Mødet efter Hjemkomsten mødtes de ogsaa og mødtes flere Gange.

Der skete imidlertid ikke der noget udvortes Mærkeligt. Begge henholdt sig stiltiende til, at det kun var et stumt Sprog, deres Øjne havde talt; kun det lydelige Ord gjælder for Naturer, der af den ene Grund eller den anden optræde svagt og frygtsomt.

Deres Læber sagde hinanden ikke noget Andet, end hvad en hel Stue fuld kunde høre. Deres Blikke sagde stundom, men ikke altid, ingenlunde altid, noget Mere.

Idas Øjne spurgte kun. Hun mente ialfald ikke Andet, men hun spurgte med Nysgjerrighed efter, hvad der dog foregik hos denne forunderlige Mand, hos hvem Forelskelsen fra Barndommen altsaa stedse levede.

Hasting nød en festlig Glæde ved at skue Ida. Det var det Væsentlige. Hans Forelskelses Gjenoplivelse fremtraadte i Virkeligheden kun i ulegemlige Former. Tænkte han sig, hvad han bestemt ønskede sig som Gjengjæld fra Idas Side, saa var det kun Følelser og Stemninger. Han sagde sig selv, at han vilde være glad, naar hendes Hjerte kun en Gang

vilde banke for ham, naar hun kun en Gang vilde skifte Farve, blive rød eller bleg, naar han viste sig, saa vilde han være lykkelig. Eller i det Højeste, naar til Gjengjæld for hans Ungdomsaars lidenskabelige Kjærlighed kun det maatte blive givet ham, at hun en Dag, en Time, i sit Indre følte, at ham kunde hun have elsket, ham kunde hun have tilhørt.

Og hvis hun saa vilde sukke ved Tanken om, at saaledes var det ikke blevet.

Alt dette var saare uskyldige Formaal, og han gjorde sig ligeoverfor Bernhard ikke nogensomhelst Samvittighed af at stille sig dem, ja Sligt faldt ham end ikke ind.

Og saaledes kredsede de om hinanden i de næste Maaneder. Der kunde gaa et Par Uger, i hvilke de ikke saas, dels fordi der ingen Lejlighed var, dels fordi Hasting stadig maatte gjøre smaa Rejser, i Reglen til Hamborg, hvor der boede en Agent for hans engelske Firma, i Anledning af de videre Planer, han havde lagt for sin økonomiske Fremtid, og de Arbejder, han havde. Naar de saa traf hinanden, var det med en vis stereotyp Nøjagtighed i det Ydre det Samme, der foregik. De fandt hurtig hinanden, selv i en større Kreds, vexlede nogle Ytringer med hinanden i en vis glad Stemning over at have truffet hinanden, og saa tørrede Samtalen let ind, videre kunde de ikke komme, ja det kunde være, som om de følte sig Begge lettede ved at blive fjernede.

Hasting havde ofte denne Følelse, thi han havde

en pinlig Fornemmelse af, at hans Maal blev ved at være lige fjernt.

Ida viste ham en Velvillie, som han ikke i Øjeblikket kunde se nogetsomhelst Farligt i. Naar han et Par Dage havde gjennemgrublet hendes Ytringer, ja hver Bevægelse, kunde det forekomme ham, som om deri laa Noget, men i Virkelighedens Lys svandt de ind til Intet.

Der var kun een Ting, som var ham paafaldende, og det var, at Ida øjensynlig ikke holdt af, at han viste andre Damer nogensomhelst Opmærksomhed.

Gjorde han det, blev hun tavs, kold og tilbageholdende imod ham. Men var dette Skinsyge, blot den fjerneste Afart deraf? Derom spurgte han sig selv atter og atter med Haab og Længsel, men han kunde ikke give sig selv noget tilfredsstillende Svar.

Han turde ikke se noget Andet heri end Ytring af almindelig kvindelig Forfængelighed, som han naturligvis gik ud fra, at Ida var i Besiddelse af som enhver Anden. Thi fordi han var meget forelsket, kunde han godt se sin Elskedes Ufuldkommenheder, ligesom han saae sine egne, skjønt han var elskende.

Saaledes gik Vintermaanederne med en Flytten frem og tilbage af de samme Brikker, der stundom kunde have noget saa Trættende og Haabløst, at han var ret glad, da han henad Foraaret skulde tiltræde en ny Rejse, der gik længere end til Hamborg, nemlig til England, og vilde optage et Par Uger.

ELLEVTE KAPITEL.

Da Hasting kom hjem fra sin sidste Londoner-Tur og ligefra Hamborg havde spekuleret paa, hvorledes han kunde faa et Paaskud til at se Ida samme Dag, laa der paa hans Bord et Brev med et Ydre, der var ham velbekjendt.

Det var et af disse store, sammenlagte Breve, som nu kun ankomme og læses paa Theatrene, uden Konvolutter, men lukkede med Lak eller Oblater. Han vidste, at det var fra den gamle Justitsraad, der hørte til de Folk, der ikke kunde gaa ind paa Reformer med Hensyn til Brevskrivning. Han aabnede det ivrig; det var ikke af stor Vigtighed, kun en i gammeldags Form holdt Indbydelse til Aften, dateret for en Uge siden, men gjældende for denne Dag. Intet kunde være mere velkomment.

Justitsraadens boede i Villakvarteret. Da de boede paa Landet om Sommeren, maatte den Omstændighed, at de i de tre andre Aarstider vilde leve derude, nærmest opfattes som udsprungen af Uvillie mod Byen og Gaderne.

Villaen var iøvrigt en med en Mængde ubekvemme Bekvemmeligheder udstyret Miniaturudgave af en Herregaardsbygning, som midt i en lille Have laa ved en bedrøvelig Vej, en Allee, beskygget af spinkle Træer, hvis smaa Kroner stak op som forknytte Duske af Blade i Pindefutteralerne, og hvis Jord glødedes hen i Støv om Sommeren og opløstes i Morads om Vinteren. Men de havde der »Noget for sig selv«, og det var Meningen.

Her gik det gamle Par omkring i den lille Gaard, den lille Have med den lille Port og det lille Hønsehus og fik Tiden til at gaa, som de bedst kunde, og dette var ikke saa vanskeligt, thi de hørte Begge til den Slægt, der endnu kunde fordrive Tiden med »at sidde og tænke paa Ingenting«, naar de ikke ligefrem havde Noget at bestille. Ved Hjælp heraf først og fremmest gik Tiden for dem og dernæst ved Besøg hos Ida og ved smaa Spaseréture i Frederiksberg Have, som de Begge endnu med pietetsfuld Erindring om den Tid, den var Hoflivets Skueplads, ansaa for det Sted, der havde faaet Privilegium paa at være det skjønneste Sted i Danmark.

Engang imellem holdt de Selskab, og det gik til paa gammeldags Vis. De holdt meget af at se moderne Skikke og Arrangementer hos deres Datter, men selv holdt de Alting i den gamle Stil. Og ligesom der paa Væggene hang Silhuetter af Familien mellem Billederne fra Napoleons Krige, og Gulvtæpperne kun kjendtes som smaa Stykker hist og her, saaledes vare ogsaa Selskaberne, Aftenselskaberne i den gamle Stil.

Da Hasting kom derud, saae han alt i Haven adskillige Folk; det var en usædvanlig mild Aften for Aarstiden; det var ikke blot Foraar, men Sommeren syntes at være ganske nær.

Imellem de Gjæster, han traf, var der Ingen, han ikke kjendte fra Bernhard og Ida, om hvem de Gamles hele Liv var koncentreret, men hverken Bernhard eller Ida var der.

Da han var bleven budt Velkommen med en gammeldags Formel, som først Justitsraaden fremførte og derefter hans Kone, som stod ved Siden, gjentog med lidt dæmpet Røst, og da et Par andre indledende Ceremonier vare tilbagelagte, saasom Forespørgsel til Befindendet, til Rejsens Udfald og Udtalelse af Glæde over dens Tilendebringelse netop idag — hastede han til Spørgsmaalet, om de To ikke kom.

Jo, naturligvis kom de; ellers kunde det jo ikke falde dem ind at have Fremmede.

Alt var saaledes i Orden. Og han gik ud i Haven for at vente der. Foraaret i den var saa friskt og yndefuldt, at man den Aften ganske tilgav den dens Villakarakter, Luften var mild og lys.

Hasting var sidste Gang skiltes fra Ida i en halvt fornærmet Stemning fra hendes Side. Det var i Theatret, de havde set hinanden. Han havde været derhenne med en engelsk Forretningsven og hans Kone, som han havde maattet vise en forretningsmæssig Gjæstfrihed i nogle Dage. Han havde kjedet sig temmelig stærkt herved og den Aften valgt at gaa i Theatret med dem, fordi han vidste, at Ida var

der, saa at det vilde være en Vederkvægelse at sidde der, om end Stykket var inderlig kjedsommeligt. Han saae hende strax oppe i en Loge, da de kom ind, og hun ogsaa ham, og de hilstes, men Englænderinden havde lagt Mærke til noget i Hilsenen og var meget ivrig for at faa at vide, hvem det var; Hasting turde kun skjult se derop siden, naar de sad i Halvmørket, det forekom ham, at han stadig mødte Idas Blikke, naar han saae derop, men sikker derpaa var han ikke. I Mellemakterne maatte Englænderinden altid have en Kikkert op imod den smukke, blonde Dame, men saa turde han ikke se derop og gjorde sit Bedste for at afvende hendes Opmærksomhed. Ved Bortgangen havde de mødtes, han havde atter hilst hende, men hun havde kun gjengjældt det i Forbigaaende, som en højst ligegyldig Ting, der skulde gjøres, og det uagtet Bernhard havde nappet ham i Armen og talt lidt med ham uden Hensyn til hans Selskab.

Det var det sidste Glimt, han havde set af Ida inden denne Rejse, og den Kulde, hun havde vist ham, havde smertet og foruroliget ham næsten hver Time under hans Fraværelse. Nu længtes han i høj Grad efter at faa dette Indtryks Pinlighed udslettet.

Der var i Selskabet et Par Andre, som vare hjemvendte fra Rejser. Det var et ungt Ægtepar. Den unge Kone havde aldrig før været udenlands, og efter nu at have gjort en Rejse gjennem Europa følte hun sig som værende indtraadt i et nyt Lav og vilde nyde Fornøjelsen heraf ved at holde sig til

Lavets Medlemmer. Hasting var en meget fremragende Mand i dette, og hun havde snart faaet fat i ham. Hun havde ogsaa været i London endnu for kun ti Dage siden, saa havde han ogsaa været der, men mærkeligt nok havde de ikke mødt ham, skjønt hun og hendes Mand havde været allevegne!

Ligesom Betragtningerne herover vare begyndte, kom Bernhard og Ida. De blev modtagne med et Kor af Bebrejdelser og Forespørgsler, hvorfor de vare komne saa sent. Forklaringen var en temmelig almindelig; først havde de villet gaa, fordi Vejret var saa smukt, og saa havde de bestemt sig til at kjøre, da de saae, at Klokken var for mange, men saa havde der hverken været Droschker eller Sporvogne eller Omnibusser paa deres Vej.

Bernhard føjede til, at Skylden var hans Kones, thi det havde kostet hende en utrolig lang Tid at vælge og blive færdig med sit Toilette. Ida protesterede herimod.

Hasting stod lidt derfra med sin Dame, som saae forskende paa Ida med dette Kvindeblik, der maaler og vejer og søger at finde de svage Punkter ved Toilette og Udseende. Hun var meget optagen heraf og vexlede kun adspredt sine Repliker med Hasting, men holdt ham dog fast med et usynligt Tag, saa at han ikke kunde gaa fra hende til Ida uden at begaa et lille Brud, der, det være saa umærkeligt som muligt, dog vilde have en positiv Karakter og altsaa maatte undgaas.

Hasting havde strax hilst paa Ida, men hun

havde ikke set det. Nu gik hun videre, kom lige forbi ham, han hilste atter; havde hun villet, kunde hun have henvendt et Ord til ham og dermed løst det Baand, som holdt ham til hans Dame, men det gjorde hun ikke, om hun end nu gjengjældte Hilsenen, hvad det ogsaa var umuligt at undlade.

Ganske kort efter, at de sene Gjæster vare komne, gik man tilbords. Hasting tog til Dame den unge berejste Kone. Hun vedblev at tale om Rejsen, og skjønt Hasting ikke gjerne vilde være med, da han endnu bestandig under den almindelige Vanskelighed med at finde Samtaleemner forfulgtes af Rejsekonversationer alle de Steder, hvor han kom, og ikke kunde sætte sin Fod under et Spisebord, uden at Indien summede ham om Ørene, ja skjønt han gjorde Sit for at lede Samtalen i en anden Kant, blev der dog ogsaa her almindelig Rejsekonversation. De Fleste af de Tilstedeværende havde rejst, og Samtalen fik et almindeligt Anstrøg af Bädecker, Murray og Diamant. Det gjenlød fra den ene Ende af Bordet til den anden af Erindringer fra *Hôtel Bellevue, Grand Hôtel* og *Hôtel des Iles Borromées*, og man henryktes ved at finde, at man havde været Gjenstand for de samme Overkellneres Uhøfligheder.

Man maatte indrømme Hastings Borddame, at hun fortalte med meget Liv og Lune, saa at man gjerne hørte efter, naar hun fortalte Et eller Andet, hvad hun iøvrigt ogsaa syntes at opfordre til ved de Blikke, hun, skjønt mest til sin Herre, dog lod glide til Siderne, naar hun vilde fortælle Et eller Andet.

Ida hørte til den Minoritet, der ikke havde rejst, og kunde som Følge deraf ikke deltage i den almindelige Samtale, som heller ikke i nogen Henseende lod til at behage hende. Hun søgte meget ivrig at faa en Konversation i Gang med sin Herre, men det lykkedes ikke godt. Han var en ung Dragonofficer, der først efter at have klaget over den gammeldags Skik at gjøre Aftenselskaber med omtrent samme Apparat som Middagsselskaber og ved denne Klagen aldeles at have glemt, at det var Idas Forældre, han var hos, for at modbevise sin Tro af sine Gjerninger gav sig til at spise med en saa glimrende Appetit, at det var tydeligt, at han ønskede at gjemme sin Dame til efter Bordet.

Hasting var ivrigere end Dragonen; han søgte den ene Gang efter den anden at faa Ida med ind i Samtalen, idet han vilde have den over paa mere almindelige Omraader, men uden Held; dels hørte hun ham ikke, dels svarede hun ham meget kort. Hun holdt sig til den utaknemlige Landjunker-Dragon og Dragonen atter til sin Mad. Men endelig var han kommen saa vidt med denne, at han kunde begynde paa Væddeløb i Anledning af, at Derby og Longchamps vare blevne nævnte af de Rejsekyndige.

Dette Æmne lod til at interessere Ida overordentlig. Hun vendte sig næsten helt om imod sin Bordherre, og medens hendes ene Haand vedblev, som den hele Tiden havde gjort, urolig at lege med Alt, hvad der var i dens Nærhed, Brød, Vinglas, hørte hun ivrig efter, kun afbrydende med enkelte

Forsikringer om den overordentlige Interesse, hun nærede for Heste og Ridning, eller med et Krydsspørgsmaal, der rigtignok syntes i høj Grad at konfundere Fortælleren i hans Galop over Odense eller Slagelse Bane, fordi de røbede en højst mangelfuld Opfattelse af, hvad han mente lige at have slaaet uigjenkaldelig fast, eller gjort indlysende for, om saa skulde være, et toaars Barn.

Det saae imidlertid ingenlunde ud til, at Ida kjedede sig. Hun lo hyppig og højt, og hvad hun sagde, blev ogsaa sagt med høj og livlig Stemme. Og dog syntes hun tillige at kunne følge med, hvad der blev talt paa andre Steder — undtagen hvor Hasting var —, og hun kastede af og til en Replik med ind i Samtaler om Theaterabonnement og Haarpynt.

Der vedblev hele Aftenen, ogsaa efter at man havde spredt sig paany i Værelserne og den lille Have, at herske en livlig Stemning, og dette skyldtes navnlig Hasting og Ida, men hver af dem stod i sin Kreds med sin Flok sammen omkring sig. Ida, som ellers ikke holdt af at spille og synge i Selskaber, tilbød sig næsten selv denne Aften og skilte sig udmærket fra det.

Under alt dette vilde hun ikke se til Hasting, kun inspireredes hun mere og mere af skinsyg Vrede imod ham. Dette undgik ham ikke. Han havde ialfald en lykkelig hviskende Anelse om, at dette var Forklaringen. Og ledet af Forelskelsens grusomme Drillelyst vedblev han at stemme denne hendes Vrede

op ved at vise sig mere og mere høflig mod den unge Turistinde, som han nu erindrede var en af Ida meget afskyet Veninde. Med den samme Følelse, som i vildere Former lod Tyranner piske deres Elskerinder tilblods, vedblev han saa, jo tydeligere han saae det smertede, desto ivrigere at pine hende med smaa Stik.

Den unge, rejsende Frue var henrykt over den Opmærksomhed, der vistes hende af en »Løve« som Naboben Hasting, der hele Tiden var ved hendes Side.

De sad sagte samtalende i Havestuen, hvor Ida sang. Hun havde bedt ivrig, næsten heftig, om at blive fri for at have Lys derinde, naar hun skulde musicere, og hendes Forældre føjede hende naturligvis. Hasting og hans Dame sad saaledes, at hun kunde se dem, hvis hun vilde. Han søgte at gjennemtrænge Mørket for at se, om det var Tilfældet, men kunde ikke blive klar derpaa.

»Det er en dejlig Stjernehimmel,« sagde han, pegende ud af Vinduet, og tilføjede: »Skal vi gaa ud i Haven og høre Musiken der?«

Den unge Frue syntes, at det var fortræffeligt, det var jo fuldkommen Sommerluft.

De rejste sig og gik ud i Haven. Men Musik fik de ikke meget af. Ida greb fejl et Par Gange og standsede saa pludselig og vilde paa ingen Maade blive ved; hun var kommen ud af det, sagde hun, og det kunde ikke nytte, hun begyndte igjen.

Saa vilde hendes Moder have Lysene tændt, de

nye Lys, der vare satte i Kronen, havde de slet ikke havt nogen Fornøjelse af, men den tyranniske Datter vilde paa ingen Maade heller nu tillade det. Nu skulde man jo strax gaa, og det var saa ubehageligt at komme ud i Mørket, naar der havde været Lys i alle Stuerne.

Tiden til Opbrud var nu kommen, Ida fik Lyst til ogsaa at gaa hjem, Bernhard gjorde Vanskeligheder, thi han holdt ikke af at gaa, men Ida satte naturligvis sin Villie igjennem, og Vognen blev strax sendt bort for at vise, at det var Alvor. Den unge Frue, som vilde gjøre Gjengjæld for Opfordringen til at spasere i Haven, spurgte Hasting, om han ikke vilde kjøre med dem, men under et meningsløst Paaskud undslog han sig. Ida stod lige i Nærheden. Hun tog overordentlig venskabelig Afsked med Fruen. Hun skulde have sit Overtøj paa. Hasting tog det og hængte det om hende. Han bad ikke om Tilladelse, og hun takkede ikke, men den Maade, hvorpaa hans Arm dvælede om hendes Skulder, besvarede Ida efter et Øjebliks Tavshed med dog at tale til ham, idet hun spurgte: »De kjører vel med Fru X?«

Hasting svarede: »Nej, jeg gaar hellere, De gaar jo ogsaa, maa jeg følge med? Jeg har ikke talt et Ord med dem iaften, og det er længe siden, jeg har set Dem.«

Al Drillesygen var forsvunden i et Nu.

»Lad os gaa,« sagde hun, »her er for varmt at staa med Tøjet paa.«

De havde ikke sagt Farvel til Selskabet, men gik

Begge ned ad Trappen. De hørte, at der var Nogen, som spurgte efter dem, men lod Begge ogsaa ligeoverfor hinanden, som om de ikke hørte det, og gik videre.

Da de vare komne ud af Haven, bød han hende sin Arm, som hun tog imod, og saa gik de rask henad Vejen.

Ida havde lukket sine Øjne og gik saaledes. Hasting vendte ikke sit Blik fra hende, og saaledes skete det, at de Begge kom til at snuble over en Gren, der laa paa Jorden.

»Vi gaa Begge iblinde,« sagde Ida, men De skal lede mig, De maa se Dem for.«

Han svarede ikke, og de tav atter Begge en Stund, i hvilken de i Stilheden hørte Stemmerne fra Resten af Selskabet, der nu kom ud af Haven, et godt Stykke bag ved dem.

»Aftenen er dejlig, men De maa ikke forkjøle Dem,« sagde Hasting, standsede et Øjeblik og trak den lette Kaabe, hun bar, og som i Hastværket ikke var bleven knappet, mere sammen om hende. Hun samlede den tættere om sig, tog atter hans Arm og lagde Hænderne foldede i hinanden over den.

»Har De moret Dem godt iaften?« spurgte Hasting mere for at sige Noget.

Hun nikkede i Tavshed; hun gik bestandig med lukkede Øjne. Han saae skarpt paa hende og opdagede nu, at der langsomt flød Taarer fra hendes bestandig lukkede Øjne.

Der var maaske noget Barnagtigt i disse Taarer;

hun havde glædet sig til denne Aften. Hun havde faaet Selskabet udsat, for at Hasting kunde komme med, hun vilde ret have talt med ham, hørt om hans Rejse, spejdet efter, om det Blik atter skulde slaa ned paa hende, som hun erindrede saa tydelig fra hin Gang. Og saa . . .

Han standsede nu. »Hvorfor græder De, Ida?« spurgte han.

»Ti stille. Det er Intet. Jeg er træt og har hele Dagen været meget nervøs. Nu gaar det over. Det er det Hele. Bliv ved at gaa med mig.«

»Ida, Ida,« sagde han med en Stemme, der var fuld af Kjærtegn, og trykkede hendes Arm fast til sig.

Hun gjentog: »Nu er det bedre, nu er det forbi,« og saae saa op paa ham.

Med Blikket fæstet i hinanden, men ellers uden at tale, gik de videre, tavse, henrykte, og kom saa fra den rolige, skyggefulde Allee ud til Gaden.

Der indhentedes de snart af nogle af de Andre i Selskabet, og ledsagede af dem og under lidt Deltagelse i ligegyldig Samtale fortsatte de Vejen til Byen.

TOLVTE KAPITEL.

Hasting sov ikke den Nat. Han laa hen i en egen henrykt Stemning og tænkte paa, naar han atter skulde se Ida. Nu havde han naaet sit Maal, det, at vide, at Ida blot i et eneste Øjeblik havde været forelsket i ham, at have følt Klangen heraf i hendes Stemme, at have drukket Tilstaaelsen heraf af hendes Øje. Dermed havde han naaet det, han vilde lade sig nøje med, og i samme Øjeblik han havde naaet det, var han langt ude over Maalet med nye Begjæringer.

Han søgte alle Lejligheder til at se Ida, og hun lod Lejlighederne let finde. Vare de sammen, søgte de nu bestandig hinanden. Hasting turde i Reglen næsten ikke henvende et Ord til nogen Anden. Stundom lod han sig forlede til en Stund at nyde Drilleriets Glæder ved at tilsidesætte Ida for en Anden, men han straffedes saa med en Kulde og Tilbageholdenhed fra hendes Side, der pinte ham saa meget, at han snart blev gjort fejg og ganske afstod fra slige Kampe.

Havde de fundet hinanden, talte de dog ikke meget sammen, der var egentlig for dem kun een Ting nu at tale om, og den holdtes de Begge tilbage fra; derfor talte de ikke. De nøjedes med i Blikke, i Tavshed, igjennem Ytringer med Dobbeltbund at tale om Kjærlighed.

Men talte de om noget Bestemt, var det oftere med en vis kjærlighedsfuld Fortrolighed, i hvilken de næsten syntes at være forundrede over at finde hinanden. De spøgte ikke sjeldent over, at de vare saa enige om alle Ting, det vare de nu ikke, men selv i Uenigheden bøjede de sig længselsfulde imod hinanden.

Folk lagde ikke meget Mærke til dem, i Reglen indskrænkede Bemærkningerne sig til temmelig uskyldige Drillerier, som de stundom selv fik at høre, og som da voldte dem Begge mere hemmelig Fryd end Uro.

Enkelte vare dog mere opmærksomme, og til disse hørte Frøken Rønnov; hun var bleven dobbelt tilbageholdende mod Hasting, men viede Ida en særlig Opmærksomhed.

Det var nogle lykkelige Uger, der saaledes gik for Hasting, men tillige vare de i høj Grad pinlige, thi det blev ham snart helt klart, at den sjælelige Besiddelse, hvorefter han havde troet at hige, kun var et Bedrag. Han begjærede Ida til Elskerinde, men alt det, der var i ham af Ærlighed og Redelighed — og det var endda ikke saa Lidt — rejste sig imod denne Tanke om at forføre sin Vens Hustru.

Mere hyppig end noget Andet randt ham i Hu den Samtale, han havde ført med Felix, og han søgte med uhyre Energi at finde Punkter, der kunde gjøre hans Forhold til Ida til et exceptionelt, for hvilket der maatte gjælde særlige Love.

Han manede frem til sin Hjælp al den Gyldighed, som kunde tillægges en Barndomskjærlighed, en Ungdomskjærlighed, en eneste Kjærlighed, men Tvivlens Aande pustede over det Altsammen.

Hans Arbejder blev forsømte, han stod i Begreb med at forberede en større Forretning for et engelsk Hus, og han, som havde naaet en Del af sin mere materielle Lykke ved en fuldkommen Punktlighed, blev efterladende og forsømmelig og modtog den ene Paamindelse efter den anden. Sad han indelukket paa sit Værelse, gik hans Tanke ufravigelig tilbage til dette Æmne, fra hvad han saa havde liggende for sig.

Han led med al sin Lykke legemlig over dette og saae bleg og mager ud.

En Dag mødte han den usynlige Felix paa Gaden. Han plejede ellers systematisk at undvige ham i den senere Tid, nu kjendte han ham langt fra, gik hurtig hen til ham og saae paa ham, stivt, undersøgende.

»Hvor De ser medtagen ud,« sagde han og gjentog det flere Gange; saa brast han paa een Gang i en Latter, der lød helt meningsløs for Hasting og sagde saa: »De er en lykkelig Mand, ikke sandt, er De ikke lykkelig? eller Du, mente jeg,« og lo saa atter.

Hasting saae meget forundret paa ham.

»Tak, jeg har det godt,« svarede han.

»Jeg ogsaa. Farvel,« sagde Felix og gik sin Vej, medens Hasting forundret saae efter dette løjerlige Menneske og undrede sig over, hvor han, naar han var saa distrait, kunde vedblive at passe sine Forretninger saa godt.

Ida saae frisk og yndefuld ud, og hun var ikke trykket af noget Nag eller nogen Angst for en fremtidig Beslutning. Hun kunde i en endnu højere Grad end de Fleste leve med lukkede Øjne. Hun havde som ganske ung Pige i længere Tid været truet med at blive brystsvag, hvad hun selv havde vidst; hun havde faaet Faren at vide og havde været opfyldt af Rædsel derover. Døden var hende kun en navnløs Gru, en Ombytning af det Kjære og Tilvante for et forfærdeligt og ubestemmeligt Noget. Hun havde ikke Haab om at kunne faa sig selv til en anden Betragtning, kæmpede ikke heller derfor, men samlede al Fortvivlelsens Energi for at skyde alle disse Tanker fra sig. Hun vænnede sig med den til at leve i Øjeblikket, til ikke at se ud over det Nærmeste og ikke at lade nogen formørkende Skygge af Fremtiden falde over dem. Og hver Gang store Afgjørelser stod for, sank hun siden hen i samme Stilling, valgte hun at lukke sine Øjne. Saaledes havde hun taget mod Bernhards Frieri, saaledes fulgte hun nu den Tilbøjelighed, der drog hende mod Hasting.

En Eftermiddag kom Bernhard op til Hasting, Noget, der ikke skete ofte, da hans Trang til Sam-

væren med denne tilfredsstilledes ved hans Besøg i Huset. Hasting blev ogsaa forundret, og hans onde Samvittighed slog ham et Øjeblik, skjønt hans praktiske Sans sagde ham, at der ikke var Noget, der endnu kunde domfælde ham.

Bernhard var imidlertid synlig generet; det var snart tydeligt, at han ingenlunde kom med Bebrejdelser eller Anklager.

Han havde saa tydelig røbet denne sin Forlegenhed, at det var aldeles mislykket, da han paatog sig en vis flot Mine for at sige, at Pengemarkedet var meget flovt, Penge næsten ikke til at opdrive.

Det indrømmede Hasting hurtig, Efterretningerne fra London vare meget daarlige, det tegnede ialfald til en Krise i en enkelt Retning, som vilde stoppe ogsaa de Arbejder, som han havde tænkt at begynde paa.

»Mine Penge,« sagde han saa, »har Intet med den Sag at gjøre, de staar hos en Bankier i London og er ikke anbragte nogetsteds endnu.«

Efter endnu et Øjebliks Tavshed rykkede Bernhard ud med Spørgsmaalet, om Hasting vilde laane ham Noget af dem. Da dette lille Spørgsmaal var fremsat, var Tappen tagen af Tønden, og han busede nu ud i en Række Forklaringer af, hvorledes han paa Grund af de flove Tider var kommen i en forbigaaende Forlegenhed, det var nok en temmelig betydelig Sum, han ønskede, det vilde vel være Halvdelen af, hvad Hasting havde bragt med fra Indien, men det var kun, fordi Pengene i Virkeligheden vare

ganske sikre, at han dristede sig til at anmode ham om en saadan Tjeneste, hvorfor han rigtignok altid vilde være ham i den højeste Grad taknemlig.

Hastings Hjerte bankede voldsomt. Han lod neppe Bernhard tale ud, før han spurgte, hvor stor den Sum var, han behøvede.

Bernhard nævnede den. Den var adskilligt mere end Halvdelen af, hvad Hasting ejede.

»Du skal gjerne faa Penge hos mig,« sagde han, »vil Du have dem strax?« og han satte alt Nøglen i sin Skrivebordsskuffe for strax at skrive Anvisningen.

Bernhard var ude af sig selv af Henrykkelse over det heldige Udfald, hans Expedition havde faaet med en saa overraskende Hurtighed. Han var tillige rørt. Dette var Venskab, saaledes at vove sin Formue for en Vens Skyld. Taarerne steg ham i Øjnene ved Tanken om dette overordentlige Ædelmod.

Da han havde stukket Anvisningen i sin Tegnebog, trykkede han Hastings Haand og sagde, at der ikke var den Ting, han ikke maatte forlange af ham, han onskede kun at kunne vise ham en Gjengjæld over al Gjengjæld o. s. v., og gik saa.

Hasting blev i lang Tid ved at gaa op og ned ad Gulvet i hæftig Bevægelse. Han havde en Følelse af at have kjøbt og betalt Ida, af, at nu kunde han springe over alle de Hensyn, der før havde holdt ham tilbage, og som syntes at have tabt i Betydning, ja at være helt forsvundne.

Blodet strømmede og bankede i ham. Han gik ud, han vilde en Tur i den friske Forsommerluft, men

den milde Aftenluft bragte ham ikke Ro. Han gik rundt om Søerne, det var klart og stille Vejr med tydelige Spejlbilleder af Bredderne, Alting Ynde og Fryd, men det vedblev at bruse i ham med en vild, barbarisk Fryd.

Hele Natten sad disse Tanker ved hans Hovedgjærde, og de næste Dage var det ham klart, at havde han ikke anden Ret til at tage Ida end Kjærhedens Ret, som han dog ikke havde turdet indrømme absolut Gyldighed, saa vilde hans Fejl dog nu være meget tilladeligere. Han ønskede jo ikke Manden noget Ondt, ønskede ikke, at han skulde dø, for at komme i Besiddelse af hans Enke, han undte ham det saa godt, at han ofrede hele sin Velfærd for ham; thi derpaa var han nu temmelig vis, at Bernhard stod paa usikre Fødder og i hvert Fald ikke betalte ham i nogen rimelig Tid.

Og da han først var naaet hertil, kom han tillige til det Resultat, at det Maal, han før havde higet efter, denne ulegemlige Besiddelsestagen af Ida i et Øjebliks sjælelig Hengivelse, var noget Nonsens. Hvad forslog det, det var jo kun en Draabe paa dens Tunge, der var ved at dø af Tørst. Ja, det sømmede sig ikke for en Mand at stille et saadant Maal for sin Kjærlighed. Han var forelsket, hans Kjærlighed var sand, en af disse Lidenskaber, der ere uudryddelige i et Menneskes Hjerte, og saa skulde han lade sig nøje med et saa tomt Gjøglebillede af Gjengjæld. Nej, Liv skulde der være deri, frisk, frodig, saftstrømmende Liv, skjønt Liv, herligt Liv.

Det var en munkeagtig, hæslig Forsagelse at paalægge sig ikke at gribe til, naar Besiddelsestagelse kunde lykkes. Og det kunde den!

Og saa engang prøve, hvad Lykken er! Lykke, dette Ord, som for de Fleste kun er blevet et tomt Ord, kun uægte Forgyldning, det kunde han naa. Han havde stillet sig andre Maal, de vare opfyldte. Men hvorledes var det gaaet? Han mindedes om de fjerne Bjerge, som han saa ofte havde vandret imod i de tropiske Ørkener; over den trøstesløse Slette hæve de sig fjerne og blaa, forjættende Kølighed og Friskhed, og naar Foden naaer dem, er det Sten og Støv som det Andet, og Blikket vendes mod andre fjerntstaaende Højder, der gjemme den samme Skuffelse.

Men her var ingen Skuffelse, her kunde intet Bedrag finde Sted. Her laa Begrebet Lykke for ham fæstnet i noget Enkelt, Bestemt, fundet saa sikkert i dette som i en af de mathematiske Formler. Besiddelsen af Ida, det var for ham den højeste jordiske Lykke. Skulde han renoncere paa den? — Var Livet et saadant Afkald værd? — Var det mandigt at gjøre det? —

Saaledes drev de Begge med Strømmen.

TRETTENDE KAPITEL.

Bernhard og Ida flyttede denne Sommer meget sildig ud paa det lille Landsted; han havde saa travlt med sine Forretninger, at han næsten ikke kunde være fra Byen, sagde han, og det var vist sandt. Det var vanskelige Tider, og dette Bevis paa en overdreven Flid og Omsigt af en af de aldeles solide unge Mænd skaffede ham megen Anerkjendelse fra hans ældre Børsvenner. Ida paa sin Side vilde ikke tage ud paa Landstedet, naar hendes Mand næsten ikke kunde være der, og blev prist for denne ægteskabelige Opofrelse.

Hun og Hasting saae af og til hinanden, men det var kun mere flygtige Møder; alt det Selskabsliv, som ellers havde givet Lejlighed til en mere ensom Samværen i Mængden, var nu standset, og Bernhard var, efterat han havde faaet Pengelaanet, ligesom sky for Hasting og indbød ham ikke til at være som Gjæst til bestemte Tider.

Da de endelig vare flyttede ud, følte han sig, skjønt deres Møder havde været sparsomme, i høj

Grad ensom og forladt. Han havde alt savnet hende i den senere Tid, da Lejligheden til at se hende var bleven knap. Bevidstheden om, at hun var borte, øvede en helt nedtrykkende Virkning paa ham.

En Morgen vaagnede han op med Sindet ganske fyldt af Længsel efter hende. Drømmen, som var gledet ud af hans Sind i samme Øjeblik, som han vaagnede, havde ladet ham færdes med hende; Drømmene vare opløste, men Indtrykket af dem var bevaret i en sød, tungsindig Længsel. Han besluttede at følge den og tog ud paa Landet.

Da han kom til Landstedet, var Ida alene hjemme; hun lagde ikke Skjul paa sin store Glæde ved at se ham. De sad sammen i Havestuen, men det var, som om Samtalen af og til truede med at gaa istaa. Næsten samtidig rejste de sig for at gaa ud i Haven. Der vandrede de Side om Side, og herude gik Samtalen lettere og bedre, men Enhver kunde have lyttet til dens Indhold, thi det Væsentlige i denne var ikke Ordene, men den Fryd, det var dem at henvende sig til hinanden.

Gangene vare temmelig smalle, og Buskene groede stærkt ud over dem paa flere Steder. En lille Kvist fik fat i Sløret paa Idas Hat, hun tog op til den for at løsne den; Hasting vilde hjælpe, og det var hurtig gjort. Herunder kom den Enes Arm til at berøre den Andens, og som af sig selv lagde de sig herved i hinanden, og Arm i Arm gik de videre, langsommere og endnu mere fortrolig end før.

Ida saae meget smuk ud, og det var en Fest for

hendes Tilbeders Øje at betragte hende. Hans Blik gled bestandig over den glatte Kind og over de blonde Haar, der i let Uorden skød sig bag Øret, og hen over hendes smukke Hals, hvis fine Linier den lette Sommerkjole, naar hun gjorde en Vending med Hovedet, tillod Øjet at forfølge langt.

Hasting kunde stundom have raabt højt af Jubel ved at betragte hende, thi han følte sig nu sikker paa at skulle og ville besidde hende. Det var derfor for ham af disse næsten lykkelige Øjeblikke i Livet, hvor al Fremtid synker bort for Blikket, og Nuet er evigt og guddommeligt.

De talte om gamle Dage, om deres tidligere Bekjendtskab; de opsøgte, som den første Gang, de havde talt ret sammen, Alt, hvad Erindringen indeholdt af fordums Uenighed og Antipathi. Den fordums Valplads blev til en Idaslette, hvor de legede med guddommelig Glæde. Men i alle deres Erindringer blev Bernhards Navn, og det, at hun var bleven gift, af begge To undgaaet fuldstændig og med stor Sikkerhed.

Frem og tilbage gik de mest paa det Sted, hvor Udsigten var til den skjønne Del af Søen, og lykkeligere Øjne ere ikke faldne paa denne, og lykkeligere Timer end dem, der tilbragtes her, havde de To ikke heller kjendt. Luften var fyldt med Fryd og Velklang. Ingen Tilstaaelser blev givne eller modtagne, løsladte Lidenskaber forstyrrede endnu ikke den salige Fred, i hvilken de hvilede i hinandens Nærværelse.

Og intet Løfte var endnu uigjenkaldelig brudt,

intet stort Hensyn umiddelbart krænket. Formen stod endnu ubrudt, den var udhulet til en saadan Gjennemsigtighed, at den ikke tilslørede Lykken, men stod dog endnu og gav Husly for det Sofisteri, som kan trives selv i de lidenskabeligste Øjeblikkes Skygge, og som i disse Øjeblikke bidrog til at forhøje Mødets Lykke ved at holde enhver Skygge af Bebrejdelse fjernt.

Men Tiden nærmede sig nu, da Bernhard kunde ventes ud fra Staden. »Jeg maa nu op og klæde mig om,« sagde Ida og forlod ham, idet hun gav ham Haanden, skjønt Adskillelsen skulde være kort, og lod Haanden længe ligge i hans.

Hasting blev dernede; han satte sig paa en Bænk i den smukke Gang og saae ud over Søen, hvorpaa Solen nu faldt, saa Vandet tindrede og glimrede med blændende Glans i gylden Fryd, favnet af de rige, grønne Skove.

Bernhard kom snart efter. Han var i godt Humør, ialfald meget livlig og talende, hvad der var saare velkomment for de to Andre, der Begge vare tavse, men deres Øjne fandt uafladelig hinanden i henrykt Beskuen.

Maaske under Paavirkning af denne Tavshed begyndte Bernhard ogsaa at kjede sig. Han gik frem og tilbage i Stuerne, søgte efter i sine Aviser, om der ikke var Noget hist og her, som han kunde faa Lyst til at læse, begyndte at klimpre paa Klaveret, opgav det atter strax og foreslog saa, at man skulde kjøre en længere Tur. Han vilde saa kjøre Hasting,

som havde sagt, at han tænkte at tage ind til Byen om Aftenen — men maaske havde ventet en Opfordring til at blive — ned til Jernbanestationen ved Klampenborg med det Samme.

Man gik beredvillig ind paa Forslaget.

Idet Ida gik op for at tage Overtøj paa, kom hun forbi Klaveret. Hun næsten kastede sig ned paa Klaverstolen og spillede, som i et lidenskabeligt Udbrud, et Brudstykke af en stormende Dans.

Saa rejste hun sig og ilede op for at klæde sig paa til Turen.

De kjørte paa en lille, let, tosædet Vogn, som Bernhard selv kjørte, en Sport, som han var hengiven til i en Grad, der ikke var uden Fare for hans Omgivelser. De kjørte fra de Skove, som dannede Landstedets Omegn, over til Dyrehaven forbi Eremitagen. Her holdt de og glædede sig over den enestaaende Udsigt, som laa for dem i den anelsesfulde, Alt bebudende og langsomt skiftende Belysning, som følger umiddelbart efter Solnedgangen. Da de atter skulde til at kjøre, spurgte Bernhard, idet han gik ud fra, at Hasting nu vilde hjem, denne om, hvilken af de to Veje han skulde kjøre ham til Stationen, den korteste og den lige eller den gamle bugtede. Hasting var ubeskeden nok til at sige, at han foretrak den sidste. Han havde endnu god Tid, sagde han. Han huskede godt, at denne Vej snor sig ind i en tæt og mørk Del af Skoven, hvor han følte, han mere uforstyrret kunde henvende sig til Ida, som sad ved Siden af ham, og med hvem han kun havde vexlet

ligegyldige Bemærkninger. Men de sad ved Siden af hinanden. Af og til fik han Lejlighed til at hjælpe hende med at rette hendes Overtøj, og hyppig kunde han føle hendes Slør blæse henover sit Ansigt; begjærlig indsugede han Duften deraf og søgte i Smug at nærme sin Mund til hendes Haar.

Hun syntes at bemærke det, og engang førte hun ved en Bøjning med Hovedet sin Kind saa tæt forbi hans, at han mærkede paa den pludselige Kulde i sit Ansigt, at han blev ganske bleg.

Vejen gaar over store, aabne Plæner, randede med prægtige Træer, men snor sig saa ind i den tætte og mørke Del af Skoven, hvor Vildtet finder gode Skjulesteder, og hvor den moseagtige Jordbund bærer et vidtstrakt Ellekrat. Herinde var det meget mørkt, næsten Nat, ude paa Plænen var det kun Aften.

»Veed De, hvad det er for en dejlig tillokkende Vej derinde, det er Mathilde-Vejen,« sagde pludselig Ida og viste ind mellem Træerne paa den underlige Ruin af en Vej, som strækker sig i Brudstykker milevidt, og som man her var i Nærheden af.

Fra denne Ytring om dette tilgroede, aarhundredgamle Spor om lønlig, lykkelig Elskov udgik der en Luftning, som blæste bort den Spindelværksskillevæg, som stod dem imellem.

Næsten i samme Nu slyngede Hasting sin Arm om Ida og drog hende tæt til sig. Deres Ansigter skinnede mod hinanden i tavs Henrykkelse; Mørket blev gjennemsigtigt for dem.

Saaledes sad de en Stund tavse.

11*

»Du Elskede!« hviskede han saa og bøjede sig ned mod hende.

»Du Elskede!« svarede hun.

Deres Læber søgte hinanden. Det var ikke Kys: det var en lang, elskovsfuld Berøring.

Saaledes sad de i stum Fryd, der kun afbrødes ved et enkelt »Du!« »Du Elskede!« og Hvisken af hinandens Navn, indtil Skovens Træer ikke mere skjulte dem. Det var for Hasting, som Elskovens betagende Magt vældede op til hans Mund, og han følte læskende Draaber efter en uendelig Tørst; men saa spredte Skovens Træer sig, der blev lysere og lysere, og de vare ude af Fristedet.

Ganske kort efter var Kjøreturen til Ende. Han sprang af Vognen, idet han gav Ida et stumt og heftigt Haandtryk, men under Paaskud af at sysle med Overtøjet undgik han at tage Bernhards Haand og ilede ind paa Stationen uden at vende sig om.

Fyldt af ubeskrivelig, anelsesfuld Lykke kjørte han saa ind til Byen. Det var en fortryllet Skov, de kom ud af, da Banetoget skød bort fra den Skovkreds, som trækker sig om Banens Endepunkt. Derinde i den mørke Skov, bag den hvidtdampende Eng, vidste han, at hun var. Han sendte hende tusinde Hilsener og tusinde Godnat og vidste med jublende Sikkerhed, at hendes Tanker ogsaa vare hos ham, uafladelig i denne Stund.

Han kom til Byen. Her var den friske Sommerluft ikke mere. Varmen var tung, der var Støv og Trængsel.

Han havde ikke Lyst til at gaa hjem og drejede udad for at gaa med sine Tanker i den stille Sommernat. Han gik ud ad Frederiksberg og drejede om til Vejen, hvor den gamle Justitsraads Sted laa. Som lykkelig Sejrherre vilde han gjense det Sted, hvor han havde været hin Aften med Ida og pint hende og sig selv og dog første Gang ret følt hende drages mod sig. Han gik frem og tilbage udenfor det stille, tillukkede Sted. Han ønskede, at han kunde flyve bort i den blaa Nat og gjense alle de Steder, hvor han havde lidt og længtes; den gamle Gaard, hvor den halvvoxne Fyr og den ganske unge Mand havde færdedes, det lille Værelse, hun havde, men som han aldrig havde betraadt, det Vindue i den store Dagligstue, hvor hun plejede at sidde med sit Arbejde, hvorfra hun neppe vilde se op. Nu vilde hun have set paa ham, og hvorledes!

Frem og tilbage gik han saaledes her og i Alleen mellem de lystige, larmende Grupper, ensom lykkelig med sine før saa tungsindige Erindringer, der nu blev ligesom de graa Bjerge, naar Solopgang kommer over dem.

Endelig gik han atter ind til Byen. Hvor den var trykkende og beklumret. En underlig tyngende, ængstelig Følelse sneg sig over ham.

Hans Vens Billede viste sig glimtvis for ham. Det var, som om det var kommet op med de gamle Erindringer, han havde manet frem. Han bortjog det atter og atter. »To Menneskers højeste Lykke« var den Trylleformel, hvormed han besvor.

Saa faldt hans Tanke paa Felix. »Hvor han har Ret,« tænkte han, »Tag! Ellers bliver der ikke givet Dig. Tag! Tag! Begjær! Forlang! Altid mere. Verden vil gribes i Struben og plyndres. Den er ikke for den taalmodig Ventende.«

Han fik pludselig stor Lyst til at tale med Felix, og, skjønt det nu var sildig Nat, bøjede han om til den Gade, hvor han boede. Han huskede, at han altid gik meget sildig tilsengs. Han ønskede at høre ham udvikle sine Lærdomme og saa sidde ligeoverfor ham, tavs, med hemmelig Lykke vidnende for ham indvortes, at det var sandt, og at han kjendte det af Livet, som hos den Anden kun var Ord.

Han stod nedenunder Huset, hvor Felix boede, og saae op til Vinduerne. Der var mørkt. Et Vindue stod aabent.

Han syntes, at der indenfor i Mørket sad en Skikkelse. Det var Felix's Arbejdsværelse, og det maatte være hans Plads ved Skrivebordet, hvor Skikkelsen syntes at sidde. Han kaldte. Han syntes, der var en Bevægelse, men det var kun Gardinet, som rørte sig i Nattevinden, det var revet løst, et Pust førte det ud, og saa sugedes det langsomt ind igjen. Han kaldte atter højt og blev staaende og ventede; det hvide Gardin gjentog sin lydløse Leg, men det var det eneste Svar. Mørket inde i Værelset var tavst. Saa fortsatte han sin Vej og gik hjem.

Da han stod udenfor sin Dør, blev den uhyggelige Stemning, der havde listet sig over ham, stærkere. Han havde en Følelse af, at der derinde i de store,

mørke Værelser var, medens han stod udenfor, som Beboer noget Usynligt, Ubegribeligt, men hvis Væsen var Skræk. I denne nervøse, overspændte Stemning maatte han næsten gjøre Vold paa sig for at aabne Døren og gaa ind. Han vilde hurtig tænde Lys og strøg saa, som det sædvanlig gaar, adskillige Svovlstikker forgjæves af og brød Tanden paa det ene Lys. Endelig fik han tændt og gik saa gjennem sin Lejlighed. Han havde store, rummelige Værelser, men da han levede paa Feltfod, havde han ikke faaet dem ordentlig møblerede, og rundtom stod mellem de sparsomme Møbler halvt og helt udpakkede ostindiske Kuriositeter og Instrumenter af forskjellig Art, der laa Bunker af Kort og Papirer. Imellem alt dette trængte hans spejdende Blikke for at se, hvad der kunde skjule sig. Den Mand, der havde ligget mange hundrede Nætter i aabne Telte i et vildt Land imellem Folk, han ikke stolede paa, uden at det forstyrrede hans Ro, gik den Nat i sit sikre Hjem, bange som et Barn, der er kommet alene ud.

Men der var Intet at se hverken i hans Forværelse eller i Sovekamret eller i hans Arbejdsværelse eller i Dagligstuen. Jo, paa Bordet i denne laa et stort Brev. Han aabnede det ilfærdig, et andet Brev faldt ud af det, det var adresseret til Ida, men udenom dette var lagt et Brev til ham selv, ganske kort, han saae fra Felix. Det lød saaledes:

»Kjære Hasting! Jeg er meget syg, og naar De faar dette, er jeg død. Jeg sender Dem

indlagte Brev, for at det uden alle formelle Vanskeligheder strax kan komme til Bestemmelsen. Siig, at det var en Hilsen endnu.«

Der var Rædselen.

Hasting stod et Øjeblik helt fortumlet og maatte læne sig til Bordet. Han greb i Vildelse efter en lille Revolver, der laa paa Bordet, som om der var Mordere efter ham, men satte sig saa ned for at komme til sig selv og tilkæmpe sig noget af sin sædvanlige Koldblodighed.

Han undersøgte nu Brevet. Det var blevet bragt ved den sidste Udbæring af Breve om Aftenen og havde alt ligget i flere Timer, thi Klokken var nu henad eet.

Imidlertid, der var kun Eet at gjøre, ile til Felix's Bopæl strax. Han kunde ikke fri sig fra en frygtelig Mistanke om, at det var et Selvmord, der var begaaet. Han maatte derhen, men han gyste ved Tanken om, hvad det kunde være, der saa havde siddet i Mørke ved det aabne Vindue ved det flagrende hvide Gardin.

Efter nogle Minutter havde han i hurtigt Løb naaet Porten. Den var naturligvis lukket, og hans Ringen og Banken vakte ikke mindste Bevægelse i Huset.

Vinduet deroppe stod bestandig aabent. Han gik over paa den anden Side af Gaden for at forsøge, om han kunde øjne Noget, men om ogsaa Skikkelsen sad derinde, var den nu ganske slugt af

Mørket, men det hvide Gardin bølgede ud derfra som et langt Brudeslør.

Han søgte efter Politi og Vægter og fandt endelig denne Sidste. Han blev lukket ind, fik Opvartningskonen hos Felix ringet op og fik hende, der var mere død end levende af Skræk, til at lukke sig ind i Lejligheden, hvor Alt var forfærdelig stille.

Da de traadte ind i Felix's Arbejdsværelse, syntes det først tomt. Det var det for saa vidt ogsaa; thi da det flakkende Lys faldt hen paa den Skikkelse, der sad tilbagelænet i Stolen ved Skrivebordet med Haanden lagt paa dette og et tomt, stivt Ansigt med halvt lukkede Øjne vendt mod dem, saae de strax, at det var en død Mand.

Paa ham saae Portrættet af den unge Dame, der hang paa Væggen, ned med sit blandede Udtryk af kold Fornemhed og mørk Deltagelse, og da Hastings Øje faldt paa hende, saae han nu, at den, hun lignede, var Ida.

FJORTENDE KAPITEL.

Om Aarsagen til Felix's Død fik man ikke Noget at vide. Hans Værtinde fortalte, at han i de sidste Dage havde sagt, at han følte sig ilde tilpas og frygtede for et Slagtilfælde. Hans Læge var en Ungdomsbekjendt af ham, en underlig sær Fyr, som, da han var femten Aar gammel, havde gjort det fuldstændigste Indtryk af at være en Pebersvend paa halvtreds. Felix's Omgangsvenner havde altid havt en bestemt Følelse af, at han ikke kunde fordrage dem, men rugede over Felix med et vist skinsygt Venskab og beundrede ham, saavidt han overhovedet kunde beundre. Det hed sig ogsaa, at Felix havde understøttet ham til hans Studeringer og hjulpet ham med Penge paa en overordentlig rigelig Maade. Hasting søgte ham samme Nat uden at kunne træffe ham. Der var afgivet den Besked hos hans Portner, at han var bleven kaldt bort, hvis Nogen skulde spørge efter ham. Den næste Morgen talte han med ham. Han vidste, at Felix var død. Men Hasting saae strax paa hans

Ansigt, at han ikke vilde være god at spørge. Da Hasting bemærkede, at det var en uhyggelig Død, foer han næsten truende imod ham:

»Død, ja, hvad kommer det egentlig Dem og hans Venner,« han spyttede ved disse Ord, »ved, at han er død? Bryder De Dem derom? Er De mindre glade derfor? Ja, han er død, det har De Ret i.«

Og dermed stak han Hænderne i Lommerne paa sin lange Frakke og saae stivt paa Hasting.

Denne spurgte dog endnu, hvad han var død af.

»Et Slagtilfælde,« sagde den bidske Læge videre med en Mine, som om det var en Modbydelighed at faa Ord ud igjennem Munden, men tilføjede saa, efter en yderligere Overvejelse: »Han havde stærkt Anlæg dertil. Jeg havde ventet det.«

Videre kom man ikke i denne Sag, og der blev ikke anstillet Undersøgelse. Felix havde havt sit Liv forsikret, men sidste Gang, da Forsikringen skulde fornyes, det var for et Par Maaneder siden, havde han trods Paamindelser undladt det, saa at hans Krav var bortfaldet.

Hasting havde Brevet at bringe til Ida; under al denne Nats og den næste Morgens uhyggelige Pinagtighed havde det været en Brand i hans Sjæl, hvad kunde det betyde, hvad havde det at sige? Var det hans Rival?

Han tog ud paa Landstedet. Han vidste, at han ikke vilde træffe Bernhard, men det ønskede han mindre end nogensinde.

Ida sad i Havestuen ved et af disse Arbejder,

der ere et Paaskud for at beskjæftige sig med sine egne Tanker. Hun rødmede hurtig, da hun saae ham, rejste sig op, blev bleg, men da han bredte Armene ud med en uvilkaarlig Bevægelse, ilede hun ham imøde og kastede sig i dem.

Men da hun atter saae op i hans Ansigt, saae hun, at det var noget Andet end Kjærlighed, som betog ham.

Han fortalte da først, hvad der var sket, og derefter, at han havde Brevet til hende.

Det Sidste forfærdede hende især. Det gav et Sæt i hende, og hun kom til at ryste ligesom af Kulde. De sad ved hinandens Side i en Sofa ved et lille Bord. Hun bøjede sig ud af hans Arm, der følte, at den ikke maatte følge, og lagde Hovedet i Hænderne paa Bordet.

Brevet laa paa Bordet foran dem. Hun kastede nu og da et Blik paa det, som om hun var bange for det.

Endelig tog hun ham næsten krampagtig om Haandledet og sagde:

»Du skal være med mig, naar jeg læser det. Veed Du, at han elskede mig?«

Og nu fortalte Ida ham hurtig og bevæget, hvorledes for adskillige Aar siden, endnu inden hun var forlovet med Bernhard, Felix var bleven indført i hendes Hjem. Hun havde syntes ualmindelig godt om den kjønne unge Mand, der blev anset for at være saa dygtig og for at have saa glimrende Udsigter, og som tillige var en saa behagelig Selskabs-

mand. Hun sagde, at hun først nu vidste, hvad det var at elske, men dengang havde det forekommet hende, at hun for første Gang havde været forelsket. Hun mærkede tydelig, at han ogsaa følte sig tiltrukken af hende, og i sin Fantasi saae hun sig tilhøre ham. Hun udmalede sig Fremtiden som hans Elskede, som hans Hustru, og Billedet var smukt. Hun ventede hvert Øjeblik, at det skulde begynde at blive levende. Han tøvede imidlertid bestandig.

I deres fælles Bekjendtskabs Kreds var der ogsaa en ung Pige, hverken betydelig i den ene eller den anden Henseende, men som pludselig blev meget omtalt; hendes Fader døde og efterlod hende som rig over al Forventning. Han havde været Handelsmand i jevn Forretning og var vel nok bleven anset for at være velstaaende i Forhold til sin Stilling, men alle blev i højeste Grad overraskede, da han efterlod en meget betydelig Formue til sine to Børn.

Hasting huskede, at han havde hørt dette omtale; man havde gættet meget paa, hvorledes denne Formue egentlig var bleven samlet, og antog det for sandsynligt, at Manden, der havde levet sparsommelig og stille, havde drevet en heldig Aagerforretning. Han havde dengang ikke nogen Anelse om, hvorledes denne Begivenhed, der forekom ham saa uendelig fremmed og uvedkommende, dog skulde komme til at gribe ind i hans egen Skæbne.

Den omtalte unge Pige var af Ida — i Henhold til en kameratlig Aand, som er sjeldnere hos unge

Piger end hos Ynglinge, men dog godt kan findes hos dem — bleven betragtet som en af de Veninder, med hvilke man holder det i Børnealderen stiftede Venskab vedlige, fordi det »er Synd« at opgive det. Faderens sociale Stilling var, som sagt, beskeden, og Datteren havde hverken Ynde eller Skjønhed, ja syntes endog paa en Maade, der ikke klædte en ung Pige, at have arvet hans økonomiske Anlæg.

Nu skete imidlertid det Mærkelige, at Felix efter en Tid at have holdt sig rent borte viste hende stor Opmærksomhed og ganske forlod Ida.

Efter et halvt Aars Forløb blev imidlertid Arvingens Forlovelse deklareret med en Svend i Faderens Forretning, med hvem hun havde været hemmelig forlovet, inden Faderen døde, hvem hun ikke svigtede som rig, og som ogsaa ganske syntes at kunne tilfredsstille hendes Smag. Derved forsvandt hun fra Kredsen, men med hende trak ogsaa Felix sig tilbage. I flere Aar saae Ingen af dem et Glimt til ham. Først adskillig Tid efter at Bernhard og Ida vare blevne gifte, havde de i Byen atter truffet paa ham. Omgangen var da begyndt.

Ida havde mærket hans Forelskelse, men hævnet sig over hans Forræderi ved at vise ham fuldkommen og fortjent Kulde og Ringeagt, en Ringeagt, som kun havde forøget hans Forelskelse.

Dette fortalte hun Hasting.

Derpaa tog hun Brevet og lukkede det op. Ud af det faldt løse Blade af forskjellig Størrelse, hvorfor

ogsaa Konvolutten om dem var lukket skjævt og fortrukken i Papiret.

Det syntes at være en Slags Dagbogsoptegnelser, samlede sammen og konvoluterede i et hastigt, skyndsomt Øjeblik.

»Jeg vil læse dem herude, medens Du er hos mig,« sagde hun.

Men efter et Øjeblik sagde hun atter:

»Nej, jeg vil gaa ind i mit Værelse og læse; men Døren herind til skal staa aaben.«

Hun fik igjen en hæftig Skjælven af Kulde, da hun gik ind i det andet Værelse.

Hvad Felix havde sendt, var kun Dagbogsoptegnelser, ja man kunde ikke engang kalde det saaledes, det var flygtige Stemningsudbrud fra forskjellige Tider, nedskrevne i den Trang, som et indesluttet Menneske har til at have En, der kjender og kan tale om dets Hemmelighed, er det saa kun et Stykke Papir, hvorfra kun Ens egne Skrifttræk tale. Bagefter vare disse Blade saa samlede, tildels i Uorden, og sendte bort som en Dokumentation for en sidste Domstol, som Bilag til et Skriftemaal fra En, der veed, at han trænger til Bevis og ikke kan fordre at blive troet.

Imellem nogle af Udtalelserne, og det syntes at være de fleste, var der gaaet længere Tidsrum.

Andre syntes at komme mere ovenpaa hinanden.

Der stod:

»Jeg veed, at jeg har fortjent min Skæbne. Jeg saae, hvor sød og yndig hun var, og jeg havde For-

visningen om, at jeg kunde faa hende. Var det denne, der gjorde, at jeg kunde ofre hende?

At jeg ikke fik Arven og Arvingen, dertil siger jeg ikke Noget. Det skulde jo være en Tilgift i Livet; men at jeg ikke alene ikke fik Pengene, som skulde være Noget af anden Rang, men tillige bagefter blev alvorlig forelsket i Ida, som blev mig Noget af første Rang, ja det Højeste, det Eneste, det forstaar jeg ikke. Hvad er Logikken deri? Skæbnen har ikke spillet ærligt Spil med mig; man kan ikke miste Mere end sin Indsats i den schofleste Hazardbule, men det har jeg jo gjort i Livets Hazard. Jeg spørger igjen: er det ærligt Spil?

Der var gaaet omtrent tre Aar siden den Tid, og vi havde ikke set hinanden. Havde jeg ikke atter truffet hende, havde vel forresten det Hele været gjemt og glemt. Men nu . . .

Et Menneske gaar ud paa Gaden og faar en Tagsten i Hovedet, han glider paa en Trappe og bliver Krøbling for Livstid; saaledes kan man ogsaa blive forelsket.

Som det salte Vand læsker den Skibbrudnes Tørst, kvæger hendes Elskelighed mig.

Jeg husker, at da vi mødtes første Gang efter saa lang Tid, saae hun mig lige ind i Øjet med dette ubeskrivelige Blik. Hvis hun ikke havde gjort det dengang, den ene Gang, saa havde jeg maaske nu havt det anderledes.

Hun stod i Værelset ved et Vindue, hvor Lyset faldt tydeligt. Havde hun nu ikke staaet der, eller havde Gardinet været rullet ned, saaledes at Lyset ikke var faldet saa stærkt og jeg ikke havde set hende saa tydelig, saa havde det Hele maaske, ja sikkert været anderledes, og jeg ikke forspildt.

Vi talte ikke sammen, men hilste kun paa hinanden, og da den Dame, hos hvem vi traf hinanden, spurgte, om vi kjendte hinanden, gav vi Begge et næsten stumt Svar. Det Hele var saa simpelt, som om det var fra en Middag igaar, at vi kjendte hinanden. Saa simpelt, ganske simpelt.

Havde Gardinet været nede, hvad saa?

Og paa saadanne Vilkaar ere vi tvungne til at spille i Livet.

— —— · —

Denne Længsel efter hendes Selskab, som brød ud som Luer gjennem et Straatag! Tørsten efter at høre hende tale! Dette Begjær efter at berøre dette bløde Haar, ikke engang sprede det ud og vikle det om min Haand og min Hals og bide deri, men blot berøre det, let, blødt, stille. Og saa f

fra hendes Øjne! Denne Længsel tærer mig som Svindsot.

Der er en umaadelig Evne til Medynk i den kvindelige Natur. Jeg tror, hun har faaet en Anelse om, at det er rent galt fat med mig, og har faaet lidt Medynk med mig. Hun gav mig forleden Dag Haanden. Det har taget lang Tid. Skulde der være en Gnist af Haab?

Kunde man skrive falske Vexler i Kjærlighed, saa skulde jeg sandelig ikke betænke mig.

Folk begynde, saadan i al Skikkelighed, med deres sædvanlige Takt at »drille« mig med hende.

Da Folk altid gjerne tro det Værste, ere de i Grunden ret skarpsynede.

Alene det, at min Elskov var lykkelig i Andres Indbildning, var mig iøvrigt i Begyndelsen en vis Tilfredsstillelse. Det var pjaltet, men sandt er det.

Hvad jeg vilde ofre for at blive elsket af hende? Alt det, jeg har virket for: Stilling, Fremtid, Forbindelser, »gode Navn og Rygte«, alle Herlighederne, hver eneste. Hvis hun vilde gaa fra sin Mand og leve med mig, vilde jeg sparke til det Altsammen, gaa til Æbeltoft og finde mit Paradis. Og det er saa alvorligt Alvor, at det ikke vilde fortrydes.

Endskjønt, Gud veed, skulde ulykkelig Kjærlighed være det eneste bestandige?

Desværre kommer jeg neppe, det føler jeg nok, til at svare Andet, end at den er bestandig.

Skulde man ikke have Lov til at blive Skeptiker over Menneskeslægtens Klogskab, naar man ser, at den Gaade, hvorledes den Slags Ting gaar til, er den nu ligesaa langt fra at løse som for alle de tusinde Aar, som Geologerne vilde falde paa at give den. Og dog er der Mange, som trænge mere til at faa dette Forhold oplyst end til at faa de bedste Former for Livsforsikring og Statsforfatning.

Kamp og Strid og alle de Ord af den Slags, der findes i Sproget, kunne være meget velklingende, men de betyde ikke Noget, ialfald ikke for mig. Jeg formaar Intet. Jeg har grebet efter saa Meget, at naar jeg engang ikke naaer, hvad jeg griber efter, men griber fejl, bliver min Arm lam, ja, jeg bliver helt lam. Forgribe sig paa Livet! Kan man forgribe sig paa Livet? Ordet har en egen Klang, som om der var Noget i det.

Der er en underlig Vexelvirkning. Min Forelskelse har ødelagt mig, og fordi jeg er ødelagt, kan jeg ikke blive af med min Forelskelse.

Hvis en Tjenestepige, da hun gik i Stuen, havde rullet det Gardin ned!

Der er ikke noget Glimt af Velvillie. Det er næsten et Aar siden, hun gav mig Haanden.

Hvor hun viser mig sin Foragt paa en henrivende skjøn Maade. Dette Ansigt, der er skabt til at smile, er saa ubevægelig strengt, at jeg stundom tænker mig, at Trækkene maatte være haarde at føle paa i legemlig Forstand. Og den Mund kunde jeg have udtømt i Kys!

Jeg veed, at det bliver værre med mig, jo længere det varer, thi jeg ser jo godt, at jeg er saa ormstukken af mig selv, at der ingen Modstand gjøres. Men hvormed skal det ende? Ja, hvis hun blot vilde elske mig, saa gik det maaske over.

Eet har jeg dog lært af min dybe Egoisme, og det er at kjende mig selv. Jeg ser godt, at den

Umættelighed, der ellers har været mig saa meget værd i Livet, er en Ulykke her. Jeg kunde maaske dog have opnaaet hende, hvis jeg ikke havde skræmmet hende. Jeg har ægget hendes Uvillie altfor hastig.

Denne Lærdom har jeg faaet, men jeg har tabt Styret paa mig selv og kan ikke benytte denne eller nogen Lærdom.

Der skal være Væddeløbsheste, som i Grunden ere sindsforvirrede — saa højt staa dog Dyrene, at de kunne blive det — men som, naar de ere komne i Løb, sætte afsted med en utrolig Fart og Energi. Ulykken er blot, at Rytteren slet ingen Magt har over dem. De komme forbi de andre og standse ofte af sig selv, naar de have naaet Maalet. Saa er Løbet vundet; men stundom gjøre de det ikke, og naar der er Forhindringer paa Banen, er en saadan Hest ubrugelig, thi derpaa knækker den kun sin og sin Rytters Hals.

Hun kunde vindes, hun kunde vindes, den Fine, den Yndige, den Guldøjede, men ikke saaledes. Ytringer af en Kjærlighed, der er saa tilbagetrængt som min, saa hæftig, der kommer saa dybt fra Menneskesjælen og har lidt saa meget paa sin underjordiske Vej, bliver underlig koboltmæssig, naar den kommer frem for Lyset. Den skræmmer saadanne Naturer som hendes, der kun gribes af en ubestemt Uvillie. Og saa vil jeg bekæmpe Uvillien, og saa bliver det Sidste værre end det Første.

Eller hun er mig endnu engang venlig og god,

og jeg vil forfølge det og træder det ned i min plumpe, stakaandede Hast.

Nej, det maa opgives; der er ikke Spor af Haab, men hvad saa? Jeg lukker mig ude fra hende. Dage, Uger, Maaneder har jeg kunnet drive det til. Jeg vil ikke møde hende, ikke se hende. Men kan man om Dagen, naar Solen skinner, gjøre et Værelse fuldstændig mørkt; jeg frygter Nej.

Jeg kan være nogenlunde rolig, naar der saaledes er gaaet en Tid; saa føler jeg, at jeg er hentæret, ikke kan røre mig, at jeg maa have frisk Luft og Liv, saa kommer et Vindue op paa Klem, og Dagslyset skærer i mine blødende Øjne, saa jeg skriger derved, men saa føler jeg dog et Øjeblik, jeg lever, men saa maa jeg atter skrige.

Kjære Moder! Dengang Du levede, klagede Du ofte over, at jeg aldrig skrev Brev til Dig. Nu vil jeg skrive. Husker Du din lille Dreng, med hvem Du om Aftenen gik i Haven og saae ned ad Vejen, om Fader snart kom hjem. Husker Du engang, Du traf ham ifærd med at rive Vinger og Ben af en Sommerfugl, og Du fortalte ham, hvor ond han var, stille og kjærlig og sigende, at han jo ellers var en god Dreng. Han græd Angerens lykkelige Graad.

Du tørrede hans Øjne og talte til ham om Vorherre, som han tænkte sig deroppe i de glimrende Solnedgangsskyer, seende paa Eder og hørende Barnets Graad og din stille Tale. Og saaledes gik vi rundt i Haven, til Fader kom hjem og saae, at jeg havde grædt, og fik det Hele at vide og kyssede mig og sagde, at jeg fremfor Alt skulde holde af min Moder. Nu er Du død for mange Aar siden, kjære Moder, og jeg var bleven slet og haard, inden Du døde, og sørgede kun saa som saa over Dig, der vilde døet for mig med Glæde, uden Tøven, paa hver Time af dit Liv. Kjære Moder, jeg er bleven slet, men jeg er ogsaa bleven alene, derfor taler jeg nu til Dig, for at sige Noget, der ligger mig paa Sinde: Jeg kan ikke holde dette ud.

Kjære Moder, vidste jeg, at jeg kunde træffe Dig, saa gik jeg med Dig i Haanden iaften, kjære Moder.

— —

Helst ikke se hende. Nu er det, der passer mig bedst: helst ikke at se hende; ikke at føle Noget. Men skal jeg træffe hende, saa ikke tale med hende, ikke blive set af hende; men kun det, at være hende nær; hendes Blik og hendes Ord smerte, fordi de altid volde mig Tanker. Ja, denne tomme Nydelse er det Eneste, jeg kan haabe, det Eneste, der har Værd.

Man siger jo, at Hasting skal være forelsket i

hende. Skulde han være hendes Elsker? Jeg er saa afmattet, at jeg ikke kan finde noget Morsomt i den Tanke, at hun skulde have en Elsker, som ikke var mig.

Jeg er den Mand, som var blind og stum og døv, og som kun gav Tegn paa Liv, naar han blev lagt ud i Solen.

Mit Hoved og mit Hjerte kan være tomt i nogen Tid. Det narrede mig mange Gange tidligere; jeg troede, at det var begyndt at blive bedre med mig, eller at det maaske endog var forbi. Nu narrer det mig ikke. Jeg veed, at det blot har skjult sig og ligger og lurer, for saa atter at slaa sin Klo i mig, ligesom en Kat kan lade Musen løbe et Stykke henad Gulvet og saa atter blot udstrækker en Pote og trækker den til sig med sin spidse, hvide Klo. Jeg kan være fri, saa kommer det igjen; hvorfra? Ja, hvor veed jeg det; fra et Blik af hendes Øjne, en Betoning af hendes Stemme.

Sidste Gang var jeg fri længere Tid, end jeg plejer. Saa hørte jeg hende synge. Jeg gik, thi jeg mærkede, at det kom. Det var ikke hendes Sang, det var ikke Spillet. Det kom fra hendes Haandled, da jeg saae dem glide ud af Ærmet, da hun be-

gyndte Akkompagnementet. Men i Grunden var det naturligvis dumt at løbe; behøvede jeg at løbe, kunde jeg jo ligesaa godt være bleven der, og saa kunde jeg have set mere paa dette Haandled.

— —

Der er Kræftsygdomme, som synes at have Sæde i en enkelt Del af Legemet. Naar denne skæres bort, er Patienten tilsyneladende rask, kun tilsyneladende. Snart bryder den atter ud, og en ny Standsning af Sygdommen giver altid kun det samme Resultat; thi Giften er overalt i det tilsyneladende sunde Legeme. En saadan Kræft er min Forelskelse, Operationen maa skære det H e l e bort.

—

Hvis jeg døde. Hvis jeg, istedetfor i dette Øjeblik at sidde her og skrive, laa død nede paa Gulvtæppet, under dette Portræt, der ser paa mig ganske som hun, nej, mere deltagende, hvad saa? Ja, Sælgekonen vilde raabe dernede akkurat lige saadan for det, Solen vilde falde ind paa de samme Bind i mit Bogskab, og hun vilde vel ikke spise en Bid mindre til Middag og gaa i Theatret imorgen, da det er hendes Abonnementsaften.

Det sidste Blad syntes at være adskillige Dage, maaske Uger gammelt.

Det var kun halvt beskrevet med de sidste Linier, og nedenunder var der flere Gange begyndt ny Skrivning, men det var kun løsrevne Ord og Begyndelser, som atter vare afbrudte.

Kun et Par Sætninger vare skrevne; det var:

»Forgangen Nat vor sultne Kat
En ung og lækker Mus fik fat.«

Og nedenunder skrevet, skrevet saaledes, at det tildels løb op i disse Linier, stod:

»Lader os staa op og gaa herfra.«

Da Ida havde vendt og læst alle Bladene, samlede hun dem sammen og rejste sig op for at gaa ind til Hasting.

Hun var ikke bleg, men hvid, og hun syntes at have den samme Vanskelighed ved at faa Ordene frem som en Sovende, der arbejder krampagtig med sine stivnede Kjæber for at faa Ord ud, som Drømmen aftvinger ham.

Hun lagde Papirerne foran Hasting og sagde: »Læs først selv.« Hun satte sig ikke hos ham.

Medens han læste, gik hun frem og tilbage udenfor Havestuedøren i Solen, seende stivt hen for sig i Lyset og Blomsterne.

Ligesaa længe han læste, ligesaa længe gik hun der, frem og tilbage.

Da han var færdig og rejste sig op, gik hun imod ham og sagde med næsten haard Stemme og med den samme Vanskelighed ved at faa Ordene frem:

»Hvor han har elsket mig. Jeg har ikke glemt ham. Det var ham, jeg elskede, ham elsker jeg endnu. Det er ingen Anden.«

Hasting stod tavs, men han havde en lammende Følelse af, at hvad hun sagde i dette Øjeblik, var sandt, eller snart vilde blive det.

De gik atter ud i Haven som den foregaaende Dag. Men hvilken Forskjel paa hin Vandring i Lykkens gyldne Skyer og den tunge, sørgmodige Maade, hvorpaa de nu gik frem og tilbage ved Siden af hinanden, men ikke mere ved hinandens Side.

De talte ikke sammen. Med Skinsygens Skarpsind følte Hasting, at Ida var omgiven af de gamle Erindringer om Felix, at hun dvælede i dem med en anden Følelse end Vemod.

Engang sagde hun, idet hun saae ud over Søen i Solskinnet: »Hvor her er dejligt, og alt dette var ikke til for ham.«

Hasting følte, hvorledes hun ligesom svandt bort og blev ham mere og mere fjern med hvert Øjeblik; han var ude af Stand til at gribe hende, hans Arm var lam, nu var den Dødes langt stærkere.

Syg i sin Sjæl sagde han Farvel; hun bemærkede det næsten ikke.

Han vilde gaa til Byen. Han trængte til legem-

lig Anstrengelse og tog den længste Vej ind gjennem Skovene og gik langsomt i disse, thi han følte, at for et Menneske, hvis Indre bløder, er der en dulmende Lindring i den tavse, rolige Natur. Dens uanfægtede Ro, dens forsonende Enhed stilner og kvæger.

Han gik over en stor Aa, som løb gjennem en tæt Underskov. Alting om den var frodig og sammenslynget Plantevæxt, og paa Vandets Bund var Væxten endnu mere frodig.

Han blev staaende for ret at betragte dette. Hans Hoved trættedes og brændte i tør, uopløst Kval, og han lagde det paa Broens Rækværk og saae ned i den fredfyldte Scene.

Under det i Skygge glidende og derfor mørke, men gjennemsigtige Vand, saae man i frodig Grøde de forskjellige Vandplanter, nogle lette og fjerlignende, andre med større og svære Blade, grønne og kraftige, saa at man saae, at der var rigt Lys endnu dernede.

Vandene, som gled over dem, hurtig, men glat og lydløst, førte legende Planter med sig, spredte deres Blade ud, vuggede dem, syntes at ville tage dem med sig, men Roden holder godt fast, og Vandene maa ile videre.

Han stod længe og saae paa dette lydløse Skuespil. Han mindedes sin Samtale med Felix i Skoven, og ogsaa ham forekom det i dette Øjeblik, som om det stille, skjønne Planteliv dernede i sin uendelige Fred, ikke død, levende i uforstyrrelig Bevidstløshed, var Livets højeste og lykkeligste Udtryk.

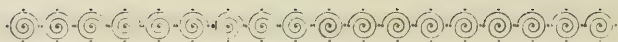
Men det var jo ogsaa uopnaaeligt, lige saa uopnaaeligt som det, han havde begjært.

Dersom han lagde sig ned i disse skjønne Planters bløde Favn for med dem at dele Livet paa den rolige Bund under det glidende Vand, saa vilde disse Lykkelige ikke taale ham ved deres Side, en stinkende, modbydelig Masse vilde blive tagen op et eller andet Sted, langt borte maaske, men de dernede vilde blive ved at svaje og bevæge sig i den samme rolige, uforstyrrede Takt under det friske Vand og leve for sig selv deres guddommelig utilgængelige Liv.

Og dog kunde han vanskelig løsrive sig fra deres Selskab.

Det var sent paa Eftermiddagen, da han gik fra Aaen, og det var atter denne Dag blevet Nat, da han kom til Staden, gjennem hvis Gader han næsten ikke kunde slæbe sig for en Træthed, der var saa stærk, at den og Overvaagetheden fra forrige Nat sænkede ham saa dybt ind i Søvnen, at han i nogle Timer prøvede de lykkelige Planters uforstyrrede Tilværelse paa Aaens Bund.

FEMTENDE KAPITEL.

irkningen af Felix's Død gik dybere og dybere. Den Mistanke, der strax havde rejst sig hos Hasting, viste sig mere og mere begrundet.

I den Dødsnat var Idas stærkt opblussende Tilbøjelighed for ham tilintetgjort.

Hele den erotiske Legen, hvori hun havde sat saa meget af sit Væsen, havde gjort hende modtagelig for en alvorlig Lidenskab. Efter den for tidlig frugtsatte Forelskelse i Bernhard kunde denne ikke blive dens Gjenstand.

Hasting havde havt Udsigt i den Henseende, men saa var pludselig midt under den fremspirende Lidenskab et Lyn slaaet ned ved den lidenskabelige og fremfor Alt haabløse Tilbedelse, hun havde været Gjenstand for af Felix. Det tændte med en saadan Kraft, at den tidligere forholdsvis svage Ild blev slugt af disse Flammer.

Denne Beskjæftigelse med en luftig, umulig El-

skov passede bedre med hendes Legen, og denne blev derved omsat til Alvor, haabløst Alvor.

Det var et Stik i Hjertet, hver Gang Hasting hørte Bernhard eller Andre tale om, hvor daarlig Ida saae ud.

Han maatte ogsaa høre fortælle om den Deltagelse, hun viste for Felix's Minde, hvorledes hun tog ind til Byen for at besøge hans Grav og bringe Blomster til den fra Landstedet.

Han hensank i en fuldstændig ligegyldig, apathisk Sindsstemning. Han følte sine Kjærlighedsforhaabninger saa pludselig og saa fuldstændig ruinerede, at han ikke engang i lette Fantasier havde Kraft nok til at live dem op til Virkelighed.

Alvorligt Arbejde syntes han at blive mere og mere uskikket til.

Han havde i sin urolige Forelskelsesperiode forsømt sit Forhold til det engelske Hus saa meget, at en stor Forretning var bleven lagt aldeles til Side, og han var bleven forbigaaet.

Som et sidste Baand mellem ham og hans udenlandske Forbindelser stod endnu Deltagelse i et Arbejde paa et Jernbaneanlæg i Jylland.

Det var et, i Forhold til det andet, meget underordnet Arbejde, hvorom det her gjaldt, hverken indbydende for den Pengeinteresse, det frembød, eller for den Tilfredsstillelse, der kunde være ved at udføre det mere eller mindre heldigt. Det var af den Slags Arbejder, som Enhver i Faget kunde udføre tilstrækkelig godt, blot med den fornødne Omhyggelighed.

Saa tog han derover.

Efter en mat og kold Afsked med Ida i Overværelse af Bernhard rejste han til Jylland for der at tilbringe flere Maaneder med sit ensformige Arbejde ved et nyt Jenbaneanlæg.

SEXTENDE KAPITEL

Hasting var i en Stemning af dyb Nedslagenhed. Han var ikke energisk fortvivlet, men hans hele Væsen var gjennemtrængt af Tomhed og Lede for Alt; det forekom ham næsten ogsaa for Ida. Et Hang til at tvivle om al Lykke i Livet, som han hidtil kun havde kjendt som lette Anelser, vaagnede pludselig i ham med en ukjendt Kraft. Og denne Tvivl kunde vende sig til Bitterhed mod selve hans stærke Forelskelse. Hvor havde han truffet lykkelig Kjærlighed, bestandig Kjærlighed? Han kunde ikke nævne sig selv et Par, der gjorde Indtrykket af at være fuldstændig lykkelige, uden den gamle Justitsraad og hans Kone, og deres Kjærlighed var hovedsagelig kun en kjær, tilvant Vane og udsprungen af Prioritetsforhold.

Var der overhovedet lykkelig Kjærlighed og Elskov udenfor Fantasiens Rige, talte ikke Alle, der priste den, som dem, der roste »Kejserens nye Klæder«?

Vilde han være fuldkommen lykkelig ved Be-

siddelsen af Ida? Vilde det ikke ende med, at han fik et uheldigt Svar paa det Spørgsmaal, der atter og atter var blevet stillet i hans Kreds, om der var anden Kjærlighed bestandig end den ulykkelige? Og er den endda bestandig?

Han havde efter nogle Ugers Fraværelse skrevet over til Bernhard for at faa Lidt at vide om, hvorledes det stod til. Alting i Kjøbenhavn gik ved det Gamle, skrev Bernhard tilbage.

Forretningerne vare flove; der var atter falleret nogle af Bernhards udenlandske Forbindelser, store, solide Huse naturligvis, som vare ramte af tilfældige Uheld. Det havde atter vanskeliggjort hans Stilling, som var begyndt at bedre sig. Men han skulde nok staa det igjennem som en Mand, og Hasting kunde være ganske sikker paa sine Penge. Indskrænke sig kunde Bernhard ikke for sin Stillings og sin Kredits Skyld. Men han vilde iøvrigt vist blive nødt til at leve meget rolig, thi Idas Helbred var desværre ikke tilfredsstillende. Hun var bleven meget nervøs i Løbet af Sommeren. De vare alt flyttede ind fra Landstedet, skjønt de Begge holdt mest af Eftersommeren. Opholdet derude var imidlertid efter Lægens Mening for trist og ensomt for Ida, især da hendes Mand kun kunde være forholdsvis lidt derude. Den Tid, de havde tilbragt i Byen efter at være flyttede ind, havde imidlertid ikke heller været god. Lægen havde undersøgt Idas Bryst, som engang havde været svagt, men der var lykkeligvis Intet i Vejen. Han havde dog raadet til at vise megen Forsigtighed, ialfald

som forebyggende Forholdsregel. Brevet sluttede med Klager over det Uhyggelige, der var i for en Mand, der havde et travlt og anstrengt Forretningsliv, at have en svagelig Kone, der ikke kunde sørge for, at Huset var i Orden og gjøre det hyggeligt i den Tid, han var i det.

Som Efterskrift kom der en Hilsen fra den gamle Justitsraad og hans Kone, de lykkeligste Mennesker, jeg kjender, skrev Bernhard, de tænke ikke paa noget Andet end at gjøre Livet behageligt for hinanden, sig selv og deres Nærmeste.

Hasting tænkte i denne Tid ikke saa sjeldent paa Mademoiselle Caillou. Den hæftige sanselige Forelskelse i hende var forlængst blusset bort. Tiden for det Stævnemøde, de havde sat hinanden i Paris, var gaaet over, og sandsynligvis havde hun ligesaa lidt været der som han. Men naar hans Tanker søgte hende, saa var det kun for at faa en vis pirrende Oplivelse.

Og saaledes kunde han ikke blot tænke paa hin Nat paa Skibet og Afskeden i Kahytgangen; men han kunde ogsaa tænke paa, hvorledes det vilde gaa, hvis han drog til Bordeaux, opsøgte hende der, ægtede hende, fik hendes Medgift og ved dens Hjælp enten begyndte at drive Forretninger efter stor Maalestok eller førte et mageligt og yppigt Liv i det skjønne Sydfrankrig, hjælpende sin Svigerfader med Studier over Bordeauxvin. Disse Tanker havde den Fordel, at de rykkede ham bort til en helt anden Forestillingskreds, der havde den yderligere Fordel,

at den i intet Punkt frembød Berøring med det Nuværende.

Og saa kunde han atter med Væmmelse kaste alle sine Tanker fra sig og foretrække at forblive i sit uforstyrrede graa Tungsind.

Saa tog han fat i sine Arbejder og sled for Alvor, anvendte al den aandelige Kraft, det var muligt at forbruge paa dem, og trættede sig tillige legemlig.

Hans Arbejde førte ham til forskjellige Egne af Jylland, hvor han opholdt sig. Han havde ingen Venner derovre og kun faa Bekjendtskaber. Hans meste Omgang var et Par engelske Ingeniører. I deres Selskab drømte han sig stundom tilbage til de indiske Dage, en Periode, der nu forekom ham at have været en Lykkens Tid, rig paa Fred og rig paa Liv og Forhaabning.

SYTTENDE KAPITEL.

Under sine Arbejder var Hasting oftere kommen i Berøring med en yngre Godsejer, Kammerjunker af Stand, hvis Ejendom laa i den nye Jernbanelinie. Det var en Mand af adelig Familie, om end Adelen var ganske ung, og ret formuende.

Kammerjunkeren, som satte en Stolthed i at være en praktisk Mand, med Blikket aabent for Tidens Krav og Fordringer i forskjellig Retning, interesserede sig meget for Anlægget, om hvis Betydning for sin Ejendom han nærede de største Forventninger. »Vi blive selv bragte til Hamborgs Porte,« sagde han med en fornøjet Sikkerhed, der skulde være præget af den ægte Forretningsmands sunde og hurtige Blik.

Han viste Ingeniørerne megen Opmærksomhed, og Hasting, som var den ledende Mand i Jernbanebygningen paa denne Egn, var ofte indbudt til Gaarden.

Dette var en ny og stadselig Bygning. Desværre havde der ikke været Raad til at gjøre den saa stor, som Kammerjunkeren ønskede. Den Begrænsning, som hans Grandseigneurlyster mødte ved hans For-

mues mere beskedne Dimensioner, var han fornuftig nok til samvittighedsfuldt at respektere. Bygningen var derimod rigelig forsynet med Vaabenskjolde i Sandsten, og i dens Omgivelser fandtes, om end i ringe Udgave, adskillige Motiver fra et rigtigt engelsk Herresæde.

Smag for udenlandsk Elegance havde iøvrigt baade han og hans Frue. De havde rejst en Del i Udlandet og der ikke blot gjort Bekjendtskab med adskillige smaa Finesser, som de satte ondt Blod i deres Omgangskreds ved at indføre, men hele Stilen for deres Liv søgte de at give et vist udenlandsk Sving. Den lille Skov, som laa nær ved Gaarden, blev ikke alene holdt som Park, men Kammerjunkeren holdt tillige en Væddeløbshest, som han rigtignok havde faaet ret billig, men som saa ogsaa indskrænkede sin Virksomhed til at blive anmeldt og trukken tilbage inden Løbet. I en Bugt af Havet, der laa i skjøn Nærhed af Gaarden, saae man endelig en pyntelig Kutter fortøjet ved en stadselig Landgangsbro, der, hvor hans Fader havde havt en gammel Sejlbaad — som han rigtignok selv forstod at sejle med — liggende ved nogle møre Pæle.

Kammerjunkeren var selv ikke nogen særlig dygtig Sømand; han holdt egentlig slet ikke af at sejle. Kutteren blev derfor ikke brugt meget, men den laa og tog sig godt ud om Sommeren, og dens pyntelige Rejsning var helt ude paa Havet en Underretning om, at det var noget Fint, som skjulte sig under den takkede Gavl, der tittede frem mellem Træerne.

Endelig var der som en sidste og højeste Finhed

hos Kammerjunkeren Tale om, at der skulde anlægges et Fasaneri, naar Hveden gik lidt højere.

Man holdt hos Kammerjunkeren meget af at have Udlændinge i Besøg og var ogsaa jevnlig saa heldig at have saadanne.

I dette Efteraar havde man havt et Par preussiske Officerer i Besøg. Kammerjunkeren skjændte meget paa den kjøbenhavnske Politik og de kjøbenhavnske Blade, skjønt hans Ideer næsten udelukkende vare hentede fra deres Kilder. Maaske havde han selv en Følelse heraf og en Trang til nu og da at vise, at han gik sin egen Vej. Hertil havde Officererne for saa vidt tjent, som Bekjendtskabet med disse Gjæster skrev sig fra Jyllands Besættelse, da de havde ligget i Kvarter her paa Egnen. Nu at kurtisere dem var da ikke kjøbenhavnsk.

Det var endvidere begge To Mænd af Kavaleriet med fine, adelige Titler, og Bekjendtskabet med dem bestyrkede Husets Anseelse som havende europæiske Forbindelser.

Nu vare Preusserne rejste, og den udenlandske Sæson betragtedes som endt; da indtraf der en stor og vigtig Begivenhed.

En Dag havde man hørt Skud knalde paa en lille Holm, som laa ude i Vandet, og hvor der var god Harejagt. Da man skulde se til, laa der under den et stort og meget smukt fremmed Lystfartøj, og en til dette hørende Baad laa ved Holmen. Aabenbart havde den sat de Folk i Land, som nu knaldede lystig løs paa Kammerjunkerens Jagt.

Kammerjunkeren følte meget for sin Værdighed; han blev i høj Grad opbragt over dette Indgreb i sine Rettigheder, navnlig hvis det skulde vise sig, at det var øvet af simple Matroser og Styrmænd fra Skibet.

Han væbnede sig og sin Skytte, som dog tillige fik Ordre til at være i sin pæne Uniform for det Tilfælde, at man skulde træffe paa fine Folk. Saa sejlede man ud til Holmen.

Der gik ganske rigtig et Par fremmede engelske Herrer og prøvede, om deres Bøsser skulde være rustede i Søen, paa de stakkels Harer, som de behandlede med stor Ringeagt, naar de laa skudte ned, og ikke syntes at have til Hensigt at tage med.

Kammerjunkeren optraadte fornærmet, men med Værdighed. De to Englændere optraadte endnu mere fornærmet og endnu mere værdig, og den ene af dem antydede, at de jo kunde betale for den Skade, de havde gjort.

Den affejende Fornemhed, hvormed han var bleven modtagen, gjorde Kammerjunkeren lysten efter at gjøre disse Herrers Bekjendtskab, og han spurgte i en Tone, fra hvilken det Fornærmede var ganske banlyst, om, hvem han havde at gjøre med.

Det viste sig da at være hverken mere eller mindre end en engelsk Hertug og en »*honourable*«, hans Ven.

Det var Folk. Det var jo en Ære for Grunden, for Harerne og for Kammerjunkeren, at de havde skudt her, og fra dette Synspunkt tog Jagtejeren det

ogsaa. Man skiltes derfor ikke blot i stor Venskabelighed, men Hertugen og den Honourable havde endog forinden maattet aflægge et bindende Løfte om at besøge Kammerjunkeren paa det faste Land og se, om de fandt det Umagen værd at skyde Noget der.

Og dette Løfte blev holdt. Yachten laa godt i den stille Havbugt, og efter en stormfuld Overrejse fra Norge havde Hertugen ikke Noget imod at rekreere sig paa Landjorden i smukke Skove, der stod i den prægtigste Efteraarsdragt.

Han gjorde Besøg alt Dagen efter. Uheldigvis var man ikke hjemme, men Kammerjunkeren vidste ikke, om det ikke var Noget, man skulde glæde sig over, et Held var det ialfald i Uheldet, at Gaarden derved var kommen i Besiddelse af noget paa hele Egnen saa enestaaende som et hertugeligt Visitkort.

Han bestemte sig da ogsaa til at smede, medens Jernet var varmt, og endnu samme Aften havde de to fornemme Vikinger forpligtet sig til at spise til Middag paa Gaarden en Dag kort efter.

Det er en Selvfølge, at der til denne tilsyneladende improviserede Fest blev gjort de største Tilberedelser, ikke blot hvad Maden angaar, — der var endog Tale om ved Telegraf at hente en Restauratør fra den ildesete Hovedstad, Noget, som dog blev opgivet mere af økonomiske end af politiske Grunde — men ogsaa for Selskabets Vedkommende. Hele det Kontingent af fine Folk, som den lidt tyndtbefolkede Egn kunde stille i adskillige Miles Omkreds, var indbudt til Møde.

Efter megen Overvejelse var det bleven bestemt at medtage Hasting og en engelsk Ingeniør, der var sammen med ham. Det var nemlig en Kjendsgjerning, at Kjendskabet til engelsk Sprog, ialfald Færdighed til at tale det, var saa lidet udbredt i Egnen, at man ikke turde vise saadanne Akkvisitioner fra sig, til Trods for deres borgerlige Stilling, som de fremmede Englændere dog ikke behøvede at lære at kjende.

Det maatte ogsaa bemærkes, at den engelske Ingeniør, som det jevnlig er Tilfældet med Fremmede, havde indgivet Kammerjunkeren nogle Forestillinger om, at han var af fornem Slægt, som Hasting dog ikke ret vilde tro paa vare korrekte. Det var navnlig en Lord, som Ingeniøren jevnlig omtalte som en Nærpaarørende, og som Hasting følte sig overbevist om, kun var Lordmayor i en lille Ravnekrog. Men da Englænderen, fraregnet et vist Hang til Butikssvendeelegancen, var en meget brav og dygtig Fyr, havde Hasting aldrig blandet sig i disse uskadelige Pralerier, som aldrig bødes ham selv, men overladt til Kammerjunkeren at tage dem, som han vilde.

Festdagen kom. Gaarden anstrengte sig til det Yderste for at se ud som et Slot. Alt, hvad der var af Blomster i Væxthusene, var rykket ud til Tjeneste i Værelser, paa Gange og Trapper og paa den lille Terrasse ud imod Haven, som Kammerjunkeren den Dag vilde have givet ubesindig meget til at have omgivet af et Rococco Marmorgelænder med store Vaser i.

Han trodsede dristig Egnens Folks skarpe Blikke

ved at tillade sig at ophænge et Par gamle Oliemalerier af Frederik den Femte og Kristian den Sjette i Hofdragt saaledes i Dagligstuen, at de maatte gjælde for Forfædre for et med de oldenborgske Fysiognomier ukjendt Øje.

Udenfor Gaarden var der samlet en stor Mængde Bønder og andre Folk fra Omegnen, hvilket ikke havde været saa vanskeligt, thi det Rygte var udbredt i de lavere Lag af Samfundet, at det var en engelsk Prins, som skulde i Besøg, og hvem vilde ikke se ham? Inde i den nærmeste lille Kjøbstad var det blevet til Prinsen af Wales selv.

Inde i Gaarden vare store Anstrengelser gjorte for at exercere Folkene og dressere et Par indkaldte Karle med nogenlunde antagelige Tjenermanerer. Stor Lid blev sat til en Tjener fra Hovedstaden, der nylig var kommen til Huset. Han havde været nogle Aar i Udlandet med sit Herskab, som havde været i den diplomatiske Løbebane, og skulde fungere som en Slags Hushovmester. Han var tilbøjelig til at stjæle Rhinskvin, og for at holde ham i godt Humør havde Kammerjunkeren den Dag foræret ham en Flaske fra de gode Hylder, men med Paalæg om ikke at røre den før om Aftenen.

Han skulde ved Indgangen til Havesalen, der fungerede som Salon, melde de Ankommende, thi Kammerjunkeren veg ikke tilbage for at bringe denne Skik i Anvendelse. Den Titulatur, hvormed han skulde anmelde den ubekjendte engelske Gjæst, var naturligvis bleven særlig indskærpet.

Tiden kom, og Gjæsterne kom. Det var virkelig et imponerende Syn at se den ene Herskabsvogn efter den anden komme op ad Alleen i et strygende Trav, der var gjemt til selve Opkjørselen, gjøre Svinget op foran Trappen med denne brede Vigtighed, som de gamle landlige Herskabskuske forstaa at lægge i det, og sætte deres fine Herskaber af.

Alle havde de givet Møde med den nyeste Vogn, de bedste Heste og det bedste Seletøj. Alle havde de givet Folkene Gallaliberierne paa og de hvideste Handsker. Selv vare de i Pudsen, og vare end Kammerherreindernes, Baronessernes, ja selv Grevindernes Silkekjoler noget gammeldags, ialfald for den, der havde været sidste Vinter i Paris, saa vare dog Kammerherrerne, Baronerne og Greverne med deres Nøgler og Ordener en imponerende Skare.

Kammerjunkeren var saa glad, at han næsten var rørt.

Midt imellem nogle Herskabsvogne, som under Rumlen og Smælden og ilsom Travlhed fra raabende Tjenere og lynsnare Jægere satte Herskaber af, thi det var alt blevet lidt sildigt, kom ogsaa Hasting og hans Englænder af deres lille Gig, hvori denne sidste havde kjørt dem op til Gaarden. Englænderen vilde vise, at han ikke var forknyt ved at skulle i fornemt Selskab, kastede Tøjlerne til Staldkarlen med uforskammet Vigtighed og stampede ind i Vestibulen under en Tirailleurild af engelske Eder, som der ikke var nogensomhelst Anledning til.

Denne Optræden vakte nogen Opmærksomhed

mellem de Gjæster derude, som stod og tog Overtøjet af. Hasting var gnaven over disse uheldige Manerer og sagde i en ærgerlig Tone paa Engelsk til sin Kamerat, at han skulde skynde sig, og gik saa rask henimod Døren. Dennes Laas hvilede i Haanden paa den udmærkede Tjener, som med stor Spænding ventede paa det Øjeblik, da han skulde udføre sit Bravournummer, Anmeldelsen af Hertugen. Være sig af Spænding eller af Rhinskvin, saa var han i en Stemning, der gjorde ham utidig virkelysten. Nok er det, i det Øjeblik Hasting, der aabenbart var Nummer Et af de to Engelsktalende, nærmede sig Døren, smældedes dennes Fløje op med et kunstforstandigt Tryk, og idet Hasting gik over Dørtærskelen, meldtes der af Tjeneren over hans Hoved et næsten tordnende:

»Hans Naade, Hertugen af Lancaster!«

Al Samtale forstummede i Salen; et Par unge Kammerjunkere og Officerer, som stod nær Døren røbede Tendenser til at gjøre Front for Hertugen. Værten og Værtinden rusede frem fra de Grupper, de havde underholdt.

De ældre Herrer maalte hans Naade med en Blanding af Mistænksomhed og Underdanighed.

De ældre Damer saae nysgjerrig paa ham.

De unge slugte ham med et eneste Øjekast.

Hasting selv havde kun Lyst til at slaa Tjeneren ihjel og sprænge det Hele i Luften.

Han blev staaende i kejtet Forbitrelse. Kammerjunkeren, som i et Nu opdagede Fejltagelsen blev

ildrød af Fortvivlelse over Ulykken. Hele Glansen var nu gaaet af Modtagelsen og særlig af Anmeldelsesceremonien, hvoraf man havde lovet sig Meget, og som hidtil havde gjort saa god Virkning.

Men han fattede sig dog hurtig, tog venlig imod Hastings Haand og sagde, at han maatte gjøre Meldingen om igjen, hvorpaa han præsenterede Hasting under sit virkelige Navn; den engelske Ingeniør, Ulykkens egentlige Ophavsmand, listede sig ubemærket ind under denne Forestilling.

Hastings Stilling var paa Forhaand bleven ham ubehagelig i det fine Selskab. Dette syntes heller ikke ret villigt til at finde Smag i ham. Han var kommen sildigere, end det sømmede sig for en saa rangløs Person i et saadant Selskab, og han var kommen ind i det paa en Maade, der, lad være *malgré lui*, saa dog var upassende, eftersom den havde prostitueret Selskabet ligesaa meget som sig selv, mente man. Hasting havde selv en tydelig Følelse heraf, og med al den overdrevne Selvfølelse, som en Borgerlig kan sætte op ligeoverfor Adelige — og den kan være adskillig mere intensiv end de Adeliges i disse til det selskabelige Liv henviste, men derfor lige udødelige Standskonflikter — trak han sig tilbage til et af de Værelser, der laa bagved Havesalen. I Grunden var han naturligvis helst gaaet sin Vej, da han var pirrelig af Naturen, og den Slags sociale Ubehageligheder vare ham desto pinligere, jo mindre de vare; en Knappenaal er for den Slags Folk farligere end et Sværd; Pirrelighed er i Reglen

forbunden med en vis Energi, der ruster dem mod Sværdslagene, men denne Rustning ere Folk ikke iførte til Dagligbrug.

Som han stod her og vaandede sig under Knappenaalen, hørte han en smuk bekjendt Stemme fra en Gruppe, der stod midt i denne Stue, sige:

»*Monsieur le Duc*, kjender De ikke gamle Bekjendte her i Jylland?«

Han vendte sig om; det var Frøken Rønnov.

Hun var i elegant Selskabsdragt, fuldstændig i Harmoni med sine Omgivelser. Hun saae i det Ydre saa fornem ud som Nogen. Hun var klædt i en elegant, dybtfarvet, men ikke mørk Silkekjole, der paa en mærkelig Maade fremhævede hendes blege Teint. Paa sin Kjole bar hun en Sløjfe, der viste, at hun hørte til et af de mest fornemme Klosteres Damer. Det var kort sagt en smuk og fornem Selskabsdame, der traadte ud til ham fra den exklusive Kredses Midte.

Da hun forlod den, var der en Herre, der ligesom uvilkaarlig halvt fulgte med, men saa atter trak sig tilbage; en smuk, ældre Mand, lidt skaldet og graasprængt. Hasting havde strax lagt Mærke til ham, thi det var paa langt nær den mest glimrende dekorerede Herre, der var tilstede.

Hasting kunde ikke, til Trods for al den borgerlige Individualfølelse, han stod paa, skjule for sig selv, at han var glad ved at have faaet dette fine Bekjendtskab; det var en vis Rehabilitation i Selskabet.

Det var lidet sigende Replikker, de udvexlede, men han følte sig tilmode, som om han havde fundet et Fristed i den trykkende Situation.

Han gik videre. Halvt uvilkaarlig slap det ham ud af Munden, om han maatte have den Fornøjelse at faa hende tilbords; han var jo vant til at være hendes Ligemand hos Bernhards.

»Dersom ingen Anden har taget mig, naar Turen kommer til Dem at tage Damer, skal det være mig en Fornøjelse,« sagde hun.

Og med den lidt ungdommelige Protegeren, hun tidligere havde lagt for Dagen, hun kunde vise ham, tilføjede hun belærende:

»Her tager man Damer efter Rangen, medmindre man særlig tilsiges.«

Hasting følte sig atter meget stødt over den for ham ufattelige Maade, paa hvilken hun ofte lige overfor ham optraadte lidt fornemt, og bukkede tavst, som en Tilkjendegivelse af, at han ikke havde Mere at sige.

Imidlertid vare Hertugen og hans Ven pludselig komne til at staa midt i Selskabet efter at have ladet vente saa længe paa sig, som det paa nogen Maade kunde gaa an.

Tjeneren ved Døren var saa nedslaaet over sin Fejltagelse og den Irettesættelse, der var fulgt derpaa, at han havde udført Hovedpersonens Anmeldelse paa en saa forknyt og stilfærdig Maade, at de Færreste havde hørt det.

Hertugen var en lille, mager, ganske ung Mand,

med et ganske tyndt Skjæg, der var trevlet saa tyndt ud og spredt saa meget, at det saae ud, som om en stærk Vind havde blæst det ud om hans Ansigt Haar for Haar.

For et Øje, der ikke var fortroligt med den sidste Londonner-Fashion, saae det ud, som om hans Tøj sad daarligt og hængende paa ham, men Enhver kunde forstaa de tre Knapper i hans Skjorte, som vare tre Diamanter, han altid bar, naar der ikke var Verdensudstilling, da han saa altid var anmodet om at laane disse Familiestykker til den engelske Afdeling.

Som Helhed saae imidlertid hans Ven, en høj, smuk, fattig Fornemhed, ganske anderledes elegant ud, skjønt han manglede Skjorteknapper af Brillanter og maatte nøjes med smaa Kanonkugler efter sidste Parisermode af Guldsmedarbejde.

De nødvendige Præsentationer fandt Sted. Kammerjunkeren var stolt af sit Selskab, men snød sig paa en underfundig Maade fra at oversætte andre Kammerjunkertitler end sin egen — som, oversat paa Engelsk, lød som en Hofcharge af den største Vigtighed — og gav et Par yngre militære Fæller, der vare benaadede med den, deres militære Titler, sikker paa, at disse ikke kunde remonstrere, da de ikke kunde et Ord Engelsk og maatte give deres velvillige og ærbødige Følelser for Hertugen Luft i en forekommende Murren, der ikke udtrykte noget Bestemt.

Han kunde ogsaa godt undertrykke disse Titler,

thi da han havde forestillet, hvad der var af Kammerherrer og Hofjægermestre, var Hertugen strax paa det Rene med sig selv om, at denne Egn maatte være den, hvor samtlige det danske Hofs Funktionærer laa paa Landet om Sommeren.

Den Eneste af Selskabet, der iøvrigt gjorde noget særligt Indtryk paa Hertugen, var den ældre Herre, der var Frøken Rønnovs Kavaler. De kjendte strax hinanden, hvilket hævede ikke blot Kammerjunkeren, men ogsaa samtlige de Tilstedeværende i hinandens Øjne. Hertugen kunde godt erindre, at han som halvvoxen havde set Greven — det var den ældre Herres Titel — i sin Faders Hus, hvor han var bleven indført af Grev Jarnac, »Frankrigs og Englands fælles Ven«.

Imod Greven var Hertugen høflig, imod de Andre venlig, med Undtagelse af sin Landsmand Ingeniøren, hvem det behagede ham »to cut« paa en Maade, der tilstrækkelig viste, at han ikke ansaa ham for værdig til at spise ved samme Bord som ham, Noget, der heldigvis ikke blev bemærket af Kammerjunkeren, som var kommen til Kræfter ved at se, at Hertugen kunde træffe en europæisk Bekjendt hos ham og tale med ham om Grev Jarnac, Baron Brunnow og Hr. von Bunsen, Mr. Cowper og Mr. Anson, kort sagt, hvad der havde været elegant og omtalt i London for en Menneskealder siden.

Det er overflødigt at sige, at da man gik ind i Spisesalen, havde Hasting ingen Dame, Frøken Rønnov var forlængst efter Tilsigelse ført bort af den her-

tugelige Ven og Adjudant. Paa sin anden Side havde hun Greven.

Hasting gik ind med nogle enlige Herrer, og hans engelske Ven luskede hen ved Siden af ham.

Dernede, hvor han fik Plads, talte man en Del om Selskabets Spidser. Her fik Hasting da at vide, at Frøken Rønnov var i Besøg paa Grevens Herresæde, hvor hun var næsten hver Sommer. Greven var ikke gift; hans Hus styredes af en gammel Tante, som ogsaa var der og var Kammerjunkerens Borddame. Det hed sig, at Greven havde friet til Frøken Rønnov, men at hun ikke vilde have ham; hvorfor vidste man kun ikke.

Hasting saae først ved denne Lejlighed, hvor smuk hun kunde se ud, skjønt hendes Ansigt ikke var af den Art, man vilde give til dem, der skulde være Skjønheder. Han bemærkede tillige, at hun besad de skjønnest formede Skuldre, han nogensinde havde set.

Festen løb imidlertid tilfredsstillende af. Kammerjunkeren var end ikke fri for naivt at smigre sig med, at hans Arrangement havde gjort et vist imponerende Indtryk paa hans Gjæst, som var en af de rette engelske Magnater, der ikke selv vide, hvad de besidde, og leve derefter. Imidlertid havde han sikkert den Trøst, at Hertugen og hans Ven drak umaadelig af hans Rødvin, idet de begge forsikrede, at den var meget let.

Virkningen af den lette Vin var imidlertid ret heldig paa den unge Hertug, der efter Bordet plejede,

enten at sige, at der i Europa kun var et halvt Dusin Huse, Fyrstehusene indbefattede, hvor han brød sig om at komme og kunde komme for sit Forhold til Plantageneterne, eller at gjøre Jonglørkunster. Denne Gang valgte han det Sidste og forbavsede Selskabet ude paa Terrassen ved den Færdighed, hvormed han kunde kaste Boldt med Underkopperne — et nyt fransk Stel, Fruens Stolthed — uden at slaa mere end højst hver tredie itu, og over den ufejlbare Sikkerhed, hvormed han greb sin Hat med Hovedet efter at have hvirvlet den højt op.

»Vil De nu være min Kavaler,« lød det pludselig til Hasting, da han drev omkring for sig selv paa Terrassen og saae paa Blomsterne, som om det var hans Livs Formaal at studere Pelargonier.

Det var atter Frøken Rønnov.

»Jeg har Lyst til at gaa en lille Tur i Haven,« sagde hun, »her er saa smukke Udsigter.«

»Men lad mig først forestille Dem for Greven,« sagde hun atter efter et Øjebliks Tøven.

Dette skete, og Greven hilste paa Hasting med den Høflighed, der dog ikke lader Vedkommende i nogensomhelst Tvivl om, at den Paagjældende er ham saa ligegyldig som den kinesiske Mandarin, der i dette Øjeblik er hans Antipode.

Saa gik Turen ned i den store, smukke Have. Hasting havde strax fra første Færd, da han mødte Frøken Rønnov paa denne Grund, havt Følelsen af, at hun var bleven helt anderledes sindet imod ham, end hun havde været i Kjøbenhavn. Der var noget ind-

tagende Venligt, næsten Fortroligt i hendes Væsen mod ham. Hun syntes med sin sædvanlige Ærlighed gjerne at ville lade ham vide, hvad denne Forandring skyldtes.

Da de vare komne ned fra Terrassen, sagde hun: »Jeg hører, De har forladt Kjøbenhavn for længere Tid, det er vist en meget rigtig Beslutning, om den ogsaa ikke er falden Dem let. Naar man lige er kommen hjem efter en saa lang Fraværelse, vil man gjerne være mellem dem, man holder af.«

Hasting forstod godt, at hun troede, at han var flygtet for ikke at fristes af Ida, og tav.

»Jeg har havt Brev fra Ida,« fortsatte Frøken Rønnov mere i Forbigaaende; »det er hende, som har fortalt mig, at De var rejst fra Byen. Hun skrev, at hun fandt det saa rigtigt af Dem, thi De trængte til Sysselsættelse og Arbejde.« Derpaa vedblev hun stadig i den almindelige, egale Tone: »Det ser ellers trist ud derovre. Felix's Død synes jeg, naar jeg skal dømme paa Afstand, har kastet en tung Skygge over det Hele. Alle er alvorlige, selv Grosserer Bernhard har jo tabt sit gode Humør.«

»Ja, det Dødsfald har gjort stor Forandring,« sagde Hasting.

»Mig har det ogsaa gjort meget ondt,« sagde Frøken Rønnov, og med næsten bevæget Stemme fortsatte hun: »Jeg holdt meget af ham, ogsaa da han var ødelagt.«

»Det Eneste, der forsoner dermed, er, at det ikke var uforskyldt,« sagde hun. »Jeg kjender Noget til hans Liv; vi saae det Hele, medens De var i

Indien. Han var virkelig alvorlig indtagen i Ida og kunde være bleven hendes lykkelige Ægtemand og gjort hende Livet lykkeligere og righoldigere, end den Mand, hun fik, har gjort det. Men saa . . . Ja, De veed jo, hvorledes han forbrød sig mod dem Begge. Da var Ulykken sket. Han kunde have faaet den rige Pige eller ikke, han kunde være bleven i Idas Nærhed eller rejst til Verdens Ende, det var gaaet omtrent, som det gik. Der er Forhold i Livet, og dertil hører først og fremmest Kjærlighed, som er i den Grad Midtpunkt og Nerver i Menneskets Tilværelse, at naar de krænkes, saa er Tilværelsen ødelagt, ligesom man paa den anden Side, naar man frelser dem, frelser Livet.«

Hun talte med stor Varme; denne Gjenstand syntes at have beskjæftiget hende meget.

»Hvis det er saaledes,« sagde Hasting, »maa der være mange fortvivlede Mennesker til.«

»Det er efter min Mening en Ulykke, at der ikke er det. Der er Mange, som krænker Livets hellige Kjærne, og som ogsaa bliver ødelagte deraf, men som er saa daarlige, at de end ikke mærker det, end sige sørger over det. Og det er derfor, jeg endnu holder af Felix, fordi han dog var af dem, der kunde fortvivle over sig selv.«

Hertil tav Hasting, thi der var Noget i hendes Ord, som ramte ham dybt.

De kom frem fra en Allee og kom atter lige for Terrassen, hvor de saae Selskabet, skjønt Figurerne vare utydelige i Dæmringen.

»Jeg vidste ikke, at De var fra denne Egn,« sagde Hasting.

»Det er jeg ikke heller,« sagde hun, »men jeg har Familie her paa mødrene Side; Greven er tillige en Slags Formynder for mig, forsaavidt en gammel Pige som jeg behøver en Formynder. I mine Ferier er jeg jevnlig herovre.«

»Greven er vist en meget elskværdig Mand,« sagde Hasting mere for at sige Noget, men blev strax flov over denne Bemærkning og sagde: »Det er en smuk Mand, med et meget elegant Væsen.«

»Det er en sand Adelsmand foruden og forinden,« svarede hun temmelig tørt.

»Elskværdig, fornem, rig . . .«

»Han har et smukt Grevskab, men hvad mere er, han har havt Raad til at gjøre Afkald paa et andet stort Gods til en Slægtning, som Intet havde uden en noget tvivlsom Adkomst dertil paa Grund af et Familiearrangement, som neppe kunde have holdt Prøve ved Domstolene.«

»Det vàr jo overordentlig gentilt,« sagde Hasting, »men en Borgerlig kunde dog maaske have gjort det Samme.«

»Det vil jeg naturligvis ikke benægte,« sagde Frøken Rønnov, »aldenstund min egen Adel er saa tvivlsom, at jeg gjør bedst i at regne mig til de Borgerlige. Men jeg vil sige Dem noget Andet, som gjør en stærkere Forskjel paa Greven og Dem og de fleste andre Mænd. Mænd tror altid, de kan faa, hvem af os de behager. Fra Trøjealderen af gaar

de med Tørklædet i Haanden. Greven har Respekt for Kvinden, og det skjønt han er en gammel Diplomat. Men det bliver for mørkt nu, lad os gaa op til Terrassen.«

Paa denne var der nu tændt kulørte Lamper, det saa meget festligt ud, og man skulde til at afbrænde et lille Fyrværkeri.

»Han har set os,« udbrød hun pludselig med glad Betoning, da de gik op ad Vejen.

»Hvem?«

»Greven naturligvis; han kommer ned imod os. Jeg veed Ingen, der ser saa skarpt som han, og saa har han tillige den dejligste Maade af Verden, som jeg endnu har set, til ikke at se, hvem han ikke vil se.«

Greven kom nu hen til dem. Han havde hendes Overstykke paa Armen. Idet han vendte sig saa meget ogsaa til Hasting, at han ikke var uhøflig mod denne, sagde han til Frøken Rønnov, at hun vist var gaaet altfor længe i Aftenkøligheden, og at han var bange for, at hun skulde forkøle sig. Og han hængte Overstykket om hende.

Der var en saadan Blidhed i Tonen i disse Ord, en saa inderlig, hengiven Ærbødighed over hans Holdning, at Hasting følte, det maatte være hendes egen Villie, naar hun ikke var Grevinde.

Oppe paa Terrassen fik Hasting, som var bleven nysgjerrig efter at høre Noget om Greven, at vide, at han virkelig blev anset for at være i høj Grad »nobel« af Tænkemaade.

Med Afkaldet paa Godset forholdt det sig ganske rigtigt. Sit eget Grevskab styrede han med stor Rundhaandethed. Hans Bønder havde det fortrinlig, og han var overordentlig ivrig i at fremkalde nye Foretagender og støtte dem af sine egne Midler. Hedesagen havde en af sine mest opofrende Venner i ham.

Da Folk jo ikke holde af at give Ros i Form af Anerkjendelse, vare disse Meddelelser blandede med adskillige Beklagelser over, at Grevskabet ikke blev styret økonomisk, at han ikke havde noget kritisk Blik for de Foretagender, han indlod sig med, men var altfor let at løbe med o. s. v., ligesom det ogsaa blev meddelt Hasting, skjønt det egentlig ikke havde Noget med denne Sag at gjøre, at han skulde have levet et vildt Liv, da han var Gesandt i Spanien, ja efter Nogles Sigende være hemmelig gift derovre med et Fruentimmer, som der sandsynligvis ikke var Noget ved, siden man aldrig hørte Noget derom. Men dette var maaske Grunden til, at han ikke giftede sig, hvilket ogsaa var meget uheldigt, da Grevskabet derved kom til at gaa til den holstenske Linie. Patriot var han altsaa efter disse Hjemmelsmænd ikke, og hvad kunde det saa nytte med nok saa mange Kanalanlæg?

Denne Beretning kunde Hasting ikke faa til at stemme med, hvad der var blevet fortalt af Frøken Rønnov.

Fyrværkeriet blev afbrændt og tog sig fortræffeligt ud med de mørke Træer som Baggrund; kun Hertugens Navnechiffer, der skulde straale til Slut, vilde

ikke ret vise sig; først spruttede nogle Linier op og saa nogle andre, medens de første gik ud, og da det Hele syntes forbi, kom Kronen frem paa en højst forstyrrende Maade.

Men hans Naade var i høj Grad tilfreds alligevel, drak et Glas Kognak og Vand, som hans Ven og Adjudant havde sørget for, at man bød ham, drak endnu et og et tredje, bestandig med mere Kognak og mindre Vand, roste Kognak'en som et fortræffeligt Produkt og tog saa Afsked med sin henrykte Vært og Værtinde.

Gaarden holdt fuld af Herskabsvogne med skinnende Lygter; det almindelige Opbrud kom, og Vognene med de skinnende Lygter spredte sig som Lygtemænd ud over Omegnens Veje.

Hasting kom til at hjælpe Frøken Rønnov ned i Vognen, Greven kunde ikke slippe bort fra Kurtisering af de Folk, der havde skumlet om hans spanske Giftermaal.

Hasting blev forestillet for den gamle Enkegrevinde, Tanten.

Da Vognen endelig var lukket, bøjede Frøken Rønnov sig ud og sagde til ham: »Jeg haaber, vi ses igjen herovre i Jylland.«

Greven hilste og sagde, at han haabede, Hasting vilde gjøre ham den Fornøjelse at komme over og se hans Ejendom.

ATTENDE KAPITEL.

Dagen efter Festen for Hertugen var atter en ganske almindelig Arbejdsdag for Ingeniørerne, belagt med Spørgsmaal om Grusning, Tilretning af Sveller og Modtagelse af Skinner.

Hasting havde sit Kvarter i en Bondegaard. Et Par Stuer vare der indrettede til Bolig og Kontor for ham, lave Stuer i den lange Længe. Vinduerne vendte ud mod en Bivej, der gik under tæt bevoxede Gjærder. Hans Tegnebrædt stod foran Vinduet; Udsigten til Vej, Gjærde og Grøft skulde ikke adsprede ham i hans Arbejder.

Det var stille, jevn Regn den Dag; paa Himlen kun graa Skyer, mørkere Graat, der trak langsomt henover lysere Graat; Skyer af den mørkere Schattering kom frem bag Skoven, og efter dem atter andre og saa igjen andre. Regnen faldt bestandig, ikke hurtigt og ikke voldsomt med et rask Angrebs Livlighed, saa at man tilgiver, at man bliver vaad, men langsomt, sejgt, udholdende, fortællende Enhver, at den vilde blive ved hele Dagen og ikke havde

mindste Hastværk for at blive færdig. Det gjør En forbitret paa en saadan Regn.

Det var et Vejr, som stemmede vel med Hastings Sindsstemning, med den dybe Nedstemning, den ensformige Slaphed og Lede, som havde bemægtiget sig ham efter den første Tids hede Fortvivlelse.

Han saae paa den Stadighed, hvormed de nye Graaskyer kom glidende op over Himlen, paa den mekaniske Regelmæssighed, hvormed Regndraaberne punkterede Vandpytterne i Hjulsporene paa Vejen udenfor, paa den utrættelige Maade, hvorpaa der paa de store Skræppeblade udenfor hans Vindue blev trillet sammen Draaber, der blev større og større, tilsidst for store til at staa stille og saa trillede henad Bladene og faldt i det vaade Græs. Han saae paa de Draaber, der trak den ene vaade Stribe efter den anden ned ad de smaa Ruder; langsomt og betænksomt kom de, tøvende paa Vejen, drejende sig saa hist og saa her og først efter at have gjort mange Ophævelser med en pludselig Beslutning skydende rask ned, men i den Bane, de saa havde draget, smuttede smaa Draaber ind, der ellers havde siddet fast, men som nu blev hjulpne afsted.

Hasting var den Dag saa lidt oplagt til sit Tegnebrædt og til sine Tabeller, at han foretrak at staa og se paa dette Skuespil. Gaarsdagen havde vakt forskjellige Tanker og Betragtninger tillive i hans Sjæl. Den graa Ensformighed, som rugede over ham, var bleven brudt igaar; han havde faaet adskillige andre Ting at tænke paa. Han ærgrede sig over den

komiske Rolle, han var kommen til at spille i Begyndelsen; han havde oprindelig, og havde yderligere ved sin Omgang med Englændere faaet udviklet megen Følsomhed for Alt, hvad der kunde sætte ham i et vist komisk Lys. Tillige gik det naturligvis ham som Alle, at de tro, at man lægger meget mere Mærke til og beskjæftiger sig meget mere med dem og deres Anliggender, end det virkelig er Tilfældet. Han ærgrede sig altsaa stadig over sin Hertugtitel; men over den Ærgrelse hævede sig stærkt og velgjørende Erindringen om Frøken Rønnovs Optræden. Han glædede sig meget ved at tænke paa den, erindre sig alle dens Enkeltheder; han var hende ikke blot erkjendtlig, fordi hun havde hjulpet ham paafode i Selskabet, men han havde tillige en Følelse af, at hun havde været og kunde være en Skriftefader, med hvem han alt havde talt meget om Ting, der laa ham paa Hjerte, uden at nævne dem ved Navn.

Han førte alle Samtalerne om igjen, medens han stod og saae paa Regnen, og rettede og forbedrede naturligvis i sine egne Ord, som han fandt havde været aldeles indholdsløse.

Og herunder kom han til at længes meget efter hende, han havde talt med. Han fik strax Lyst til at tale med hende endnu idag; hvorfor vidste han egentlig ikke. Han havde talt ud; mere, end hun vidste, vilde han ikke betro hende; den Forestilling, hun aabenbart havde, at han frivillig havde undflyet Ida, vilde han ikke betage hende. Men han vilde

gjerne tale med hende, opmuntres, trøstes, vejledes, ja, det var Sagen, mente han.

Han vilde ønske, at han kunde møde hende. Han gav sig til at gaa frem og tilbage. Der var halvanden Mil fra hans Bolig til Grevens Herresæde. Det var det Mindste ved det. Men der var ingen Sandsynlighed for, at han vilde møde Nogen ude i et saadant Vejr.

Lige meget. Han kunde ikke modstaa sin Lyst. Han kaldte paa sin Karl og sagde, at han skulde ud, og at det var bedst, at der blev spændt for den Vogn, han brugte til sine Forretningskjørsler.

Karlen havde gjort sikker Regning paa at blive hjemme og havde ingen Lyst til at komme ud i et saadant Vejr. Han gjorde nogle smaa Indvendinger og snakkede om Hestene.

Hasting behøvede blot saa megen Modstand for at blive aldeles sikker paa Nødvendigheden af at komme over og se efter Frøken Rønnov, og et Kvarter efter rullede han hen ad den vaade Vej ind i Skoven og hen mod den grevelige Gaard.

Vejen gik gjennem Skov og over Marker. Det dryppede i Skoven, og Regnskyerne hang helt ned over Markerne. Det var ikke nogen behagelig Tur, men Hasting var oplivet ved den.

Grevens Herresæde meldte sig helt nede ved Kongevejen kun ved et Par murede Indkjørselspiller; derfra førte en lang Allee, næsten en halv Fjerdingvej, tildels gjennem Skoven op til Hovedbygningen. Kusken vilde dreje om ved Indkjørselen, men Hasting

sagde, at han skulde holde, han vilde gaa op til Forvalterboligen, som han havde fundet et Paaskud til at gjøre til Maalet for sin Rejse.

Han vilde gaa, nærmest fordi han tænkte sig Muligheden af at kunne møde Frøken Rønnov i Alleen. Han gik op ad denne forbi det ene dryppende, mosstribede Lindetræ efter det andet, men der var Ingen; intet levende Væsen viste sig i det lange Perspektiv. Endelig stod han ved den store Indkjørselsport, som førte ind i Slotsgaarden. Dens Gitterfløje vare lukkede. Herskabet var dog vel ikke bortrejst, eller der var Sygdom paa Gaarden? Han gik ind ad en af Sidegangene og stod saa i Slotsgaarden. Stor og rummelig laa denne foran den prunkende Hovedbygning, der var opført i det forrige Aarhundredes Palæstil og rigt forsynet med de Ballustrader og Vaser, som Kammerjunkeren saa gjerne vilde havt Noget af, da Hertugen besøgte ham.

Godsforvalterens Bolig og Kontor laa i en Sidebygning tilhøjre. Det var i Grunden den gamle Bygning eller iàlfald en Længe af den, der var bleven staaende, da det nye Slot opførtes paa en anden Plads end det gamle. Boligen var et rødt, tykmuret Stykke Bygning, som skjultes halvt eller mere af en tyk Skjærm af de gamle Linde, der ogsaa vare slupne ind i Gaarden.

Fra Staldbygningen, der laa ligeoverfor Forvalterhuset, saae et Karleansigt ud mod den Kommende, et andet tjenende Ansigt saae ned paa ham fra et Vindue ved den store Indgangsdør paa Slottet selv

men Ingen tog nogen Notits af ham. Da han var gaaende, var det jo givet, at han skulde ind paa Kontoret. En underlig Snegl maatte det forresten være, der kom gaaende i et saadant Hundevejr.

Ind paa Kontoret gik da ogsaa den Fremmede. Her traf han ganske rigtig Forvalteren, der i et saadant Vejr sad ved sin Pult.

Den gamle Kammeraad — thi Greven var af de rigtige Grever, hvis Godsforvaltere blive Kammerraader — tog imod ham med al ønskelig Mistænksomhed. Det var en lun gammel Fyr, vant til i over en Menneskealder at expedere Folk, der hver havde deres lille Ræv bag Øret og vilde pudse Grevskabet saa for Et, saa for et Andet. Da han saae en af Baneingeniørerne komme, ovenikjøbet med »den gaaende Befordring«, hvorved der jo strax var noget Listende og Spionmæssigt, blev han dobbelt mistænksom.

Saa kom Hasting med sin Forespørgsel; den var af en saadan Natur, at den godt kunde have været gjort ved Bud eller Brev paa tre Linier, og Kammerraaden var derfor i samme Øjeblik enig med sig selv om, at der var noget Filureri paa Færde. Men hvad var det? Det var Sagen; hvor skulde Knappen drejes Godset? Retningslinien var een Gang for alle afstukken, Stationen havde de faaet, hvor de vilde have den. Det kunde ikke være noget af Hovedspørgsmaalene, der skulde for igjen. »Men vi skal nok fange din Ræv, min Ven,« tænkte Kammerraaden, medens de ligegyldige Spørgsmaal og Svar

blev udvexlede om den ligegyldige Sag, som havde været Besøgets Paaskud.

»Det aner mig, at det kniber med Gruset,« tænkte han, »jeg har hørt Noget derom, og nu vil han i Lag med vor Grusgrav.«

Han spurgte, mest for at sige Noget, med hvad Befordring Ingeniøren var kommen, og da Hasting fortalte, at han var kjørt til Indkjørselen, men saa var gaaet op »for at rette Benene«, da spillede et Glimt i den gamle Rævejægers Øjne. »Rette Benene« i et saadant Vejr. Nej, hans Instinkt havde været rigtigt denne Gang, som saa ofte før. Grusgraven laa netop ved Havens Udkant. Fra Indkjørselsalleen kunde man stikke lige over i den. Han saae ned paa Hastings Støvler; de vare saa tilsølede, som om han havde været i en Muddergrøft. Dette Indicium var jo ganske vist ikke afgjørende, thi Føret var afskyeligt allevegne. »Men han har nok været der alligevel,« tænkte Kammerraaden.

»Det er en dejlig stor Have, her er ved Gaarden,« sagde Hasting, »det Parti nede ved Indkjørselen saae navnlig meget malerisk ud med det afvexlende Terræn.«

»Hoho, Ræven er allerede fanget,« sagde den Gamle til sig selv. »Han vil have mig derned og saa ganske tilfældig opdage Grusgraven; det bliver der ikke Noget af. Om ikke for Andet, saa fordi han er en Filur, skal han bringes til at komme op med Lektien.«

Og højt sagde han:

»Haven er kjøn, ja Gu' er den kjøn, og afvexlende, ja Gu' er den afvexlende, men der, hvor De har været, har De slet ikke set det Kjønneste. Det er netop slet ikke paa den Kant. Slet ikke.«

Hasting tav.

Kammerraaden tog efter en Vane, han havde, sin Merskumspibe, holdt den op for højre Øje med Spidsen lidt paa Skraa ud mod Hasting, forestillende sig, at det var et Gevær, han lagde an, saa slog han Laaget i med et lille Smæk, og idet han paa denne Maade symbolsk skød ham paa Pelsen, sagde han tørt:

»De skulde komme herover en anden Gang i smukt Vejr, saa skal jeg vise Dem det Hele.«

Herefter var der ikke Mere at gjøre. Hasting sagde Farvel; Kammerraaden fulgte ham ud paa den høje Stentrappe, skød ham nok engang, da han havde vendt Ryggen til, fløjtede indvendig »Rævens Fangst« og satte sig saa atter ned for at studere sit Landmandsblad ved Pulten til det ensformige Akkompagnement af Tagdryppet paa Stenbroen.

Hasting bandede i sit Hjerte den brave gamle Kammerraad, der ikke havde villet vise ham Haven, og skyndte sig saa ned til sin Vogn. Kusken satte et højst ynkeligt Ansigt op og klagede over, at han hverken havde faaet Vaadt eller Tørt, ja Vaadt havde han jo rigtignok faaet nok af, men det var ikke for det Gode, og saa Hestene!

Hasting forstod ham. Han gav ham en god Drikkeskilling; det hjalp. Han fik en Indskydelse og

spurgte, om man ikke kunde kjøre en anden Vej hjem.

Det kunde man nok, men den var adskillig længere, for saa skulde man udenom hele Gaardens Have.

»Det et lige meget, lad os kjøre den, Rasmus,« sagde Hasting med nyt Haab.

Rasmus vilde ikke gjøre Oprør umiddelbart efter en Tremark, tænkte vel ogsaa paa Muligheden af, at der kunde komme en til, og saa kjørte de.

Ideen var heldig. Vejen gik paa et langt Stykke lige udenfor Havegjærdet, og fra Vognen kunde man se ind over dette.

Hasting saae ufravendt derind; det gav et Sæt i ham. Paa den anden Side af en lille Plæne gik en Dame, som spaserede til Trods for det slette Vejr Hun var hyllet i et langt, vandtæt Overstykke. Hætten havde hun slaaet op og holdt den sammen under Hagen, og hun gik stærkt til. Han var dog ikke ganske sikker i sin Sag. En stor Hund løb foran hende, hun kaldte, han kjendte Stemmen — ganske rigtig; det var hende.

Hun drejede ikke Hovedet efter Vognen og forsvandt strax bag Træerne. Han vilde ikke holde og raabe hende an, men han var dog veltilfreds. Han vilde kjøre derover den næste Dag og være heldigere. Klokken havde været noget over fire, da han saae hende. Hun spaserede formodentlig altsaa en Tur før Middagsbordet; gjorde hun dette i daarligt Vejr, gjorde hun det hver Dag.

Rasmus fik ganske rigtig en Tremark til, da de kom hjem.

Men atter den næste Dag maatte han spænde for og kjøre over ad denne Kant. Denne Gang gik Rejsen til en lille Landsby, hvorfra Hasting, der havde en fortrinlig Lokalsans, havde mærket sig, at man over en Marksti maatte kunne naa den Del af Haven, hvor han igaar havde set hende.

Han passede Tiden, og lidt før Klokken fire stod han ved Gjærdet paa det Sted, hvor den lille Plæne strakte sig ud til dette. Vejret var nogenlunde godt, hun maatte uden Tvivl spasere idag, men der kom Ingen.

Han stolede imidlertid fast paa et Held, han havde til at træffe Folk, han skulde træffe, og spaserede frem og tilbage paa Vejen. Klokken paa Taarnet, hørte han, slog et Kvarter, og utilladelig længe efter slog den halv.

Saa kom en Gartnerkarl gaaende derinde. Hasting lod, som om han var standset lige i dette Øjeblik, og spurgte, om man ikke kunde faa Haven at se, idet han med det Samme stak sin Haand ned i Lommen paa en betegnende Maade.

Der var heller Intet til Hinder for at se den.

Men hvordan skulde han komme ind?

Ja, springe over kunde Herren vel ikke, og det turde han heller ikke lade ham gjøre, thi dermed forstod Gartneren ikke Spøg, og han kunde risikere at blive sat fra sin Plads; men hvis Herren vilde gaa

et Stykke tilbage, var der en lille Laage, som han kunde blive lukket ind af.

Den blev funden. Hasting stod i Haven. Han fik at vide af Karlen, at Herskabet spiste Klokken fem, gjorde sig saa fri for ham og ilede omkring paa Lykke og Fromme. Han tænkte imidlertid, at det nu var saa sildigt, at hun maatte være paa Hjemvejen, hvorfor det var bedre at vove sig op i Nærheden af Hovedbygningen.

Som han drejede ind i en Gang, han havde beregnet maatte føre der op ad, kom hun ganske rigtig imod ham, rigtignok fra Hovedbygningen, men lige meget, der var hun. Hun gik med Hunden ligesom igaar, og denne blev først opmærksom paa den Fremmede, hvis Trin ikke lød paa den bløde Jord.

Hasting var lidt forvirret, da han gik hen imod hende for at hilse; hun saae først meget overrasket ud og derpaa særdeles tilbageholdende, saa at han, inden de endnu havde vexlet et Ord, havde Følelsen af, at det var hende ubehageligt at møde ham saaledes.

Det saae næsten ud, som om hun, hvis det havde været en bred Vej, vilde have gaaet videre uden at lade sig standse. I en smal Havegang lod det sig ikke gjøre.

Da de havde vexlet de første Hilsener, spurgte hun ham, hvorledes det var gaaet til, at han var kommen her.

Han sagde, uden at sige det, at han havde søgt

hende, idet han svarede, at han var gaaet derind, da han var i Nærheden, og at han var glad herover, fordi han havde mødt hende, som han gjerne vilde tale med.

Om noget Bestemt?

Nej, det kunde han egentlig ikke sige.

»Altsaa en vis Trang til Selskab overhovedet var det, der drog Dem,« sagde hun i en lidt satirisk Tone, ikke fordi hun satiriserede over noget Bestemt, men fordi hun ikke vilde anslaa nogen fortrolig Tone. »Vil De besøge mig, skal De være velkommen; kom og gjør os et Besøg, Greven vil være glad ved at se Dem, og De vil finde, at han er en meget elskværdig Mand; min Tante vil De ogsaa have Fornøjelse af at gjøre Bekjendtskab med. Saa besøger De os. Farvel.« Og hermed rakte hun ham Haanden og gik videre.

Hasting følte sig flov over denne Afslutning af Besøget og den fortrolige Tankeudvikling, han havde ment, dette vilde føre til.

Langsomt og i en meget utilfreds Sindsstemning gik han tilbage til Laagen.

Hans Skæbne vilde, at han, medens han gik langs Haven, paa Hjemvejen mødte Godsforvalteren, som kom kjørende hjem. Han lagde ikke Mærke til ham, han havde Forestillinger i Hovedet, der vare saa forskjellige fra dem, Forvalterens Skikkelse hørte til, at han ikke kjendte denne, skjønt han kjørte lige forbi ham.

Men Forvalteren kjendte ham i lang Afstand, og

da han troede, at han vilde liste sig ubemærket forbi ham, gjorde han sig en Fornøjelse af at raabe højt til ham: »Goddag, Hr. Ingeniør!« og da Hasting efter at have hilst lidt forlegen var gaaet videre, førte han sin Rejsepibe til Øjet, sigtede og fyrede ikke eet, men begge Skud fra en dobbeltløbet Bøsse af paa Ræven; thi nu var det sikkert med Grusgraven.

»Forelsket i hende kan jeg ikke være,« sagde Hasting engang til sig selv i disse Dage, i hvilke han meget beskjæftigede sig med Frøken Rønnov og det sidste Møde, han havde havt med hende.

Han havde Ret i sin Antagelse, naturligvis, han var endnu ganske under sin ulykkelige Kjærligheds Herredømme, kun saa vidt befriet, at han følte Trang til Medlidenhed og Fortrolighed hos en Kvinde.

Nu maatte det siges, at det var et godt Valg at vælge Frøken Rønnov til sin Fortrolige.

Da der var gaaet en Uges Tid, kjørte han over til Slottet for, i Henhold til den Opfordring, han havde faaet, at aflægge et formelt Besøg.

Denne Gang kjørte han op ved Indkjørselen, lige løs paa den store Gitterport. Øjnene i Stalden saae strax, at det var en Visit, og Gitterfløjene sprang op. Øjnene ved Indgangen saae ogsaa, at det var en Visit, og da Vognen med al en Bondefjedervogns Rumlen og Dundren var kommen op for

Døren, aabnede denne sig høflig og gjæstfrit, og en Tjener i Husliberi hjalp Hasting ned.

Ovre fra Forvalterboligen vogtede derimod to graa, skarpe Øjne mistænksomt paa Ræven.

Damerne vare hjemme, og Tjeneren førte Hasting gjennem flere Værelser ind i en Sal. Den var meget stor, og der var saa mange Møbler, Blomsterpartier og Arrangementer med Vedbendskjærme og Billedhuggerarbejde, at man ikke strax kunde overse, at der var Folk i den.

Men Frøken Rønnov var der og kom venlig hilsende mod Hasting, og lidt efter dukkede den gamle Tante ud af en Lænestol i den anden Kant.

Man talte om sidste Gang, man havde truffet hinanden, om Hertugen og hans Kunster og Kammerjunkeren og en Medaillon, som Hertugen havde foræret Kammerjunkerinden, og som man var uenig om var overordentlig kostbar Emaille eller Imitation fra Palais Royal.

Frøken Rønnov lod spørge, om Greven var hjemme, og lod ham da sige, at der var Besøg.

Lidt efter kom han ind. Han hilste særdeles høflig paa Hasting og deltog i Samtalen, men denne kunde ikke lade være at anerkjende den fuldendte Maade, hvorpaa en kølig Tilbageholdenhed overalt var gjort latent i Høfligheden.

Samtalen havde forresten ikke varet længe, saa blev der meldt Besøg. Denne Gang var det noget Fornemt, et Par Damer fra Nabolaget, der kom raslende og talende med høj Stemme.

Hasting ønskede strax, at han kunde slippe bort, men han vilde dog ikke have Udseende af at være en Flygtning.

Frøken Rønnov og han kom til at vexle nogle Ord sammen, og med det Talent, Damer have for den Slags Manøvrer, bragte hun paa een Gang sig selv og ham lidt afsides og sagde der med en Blanding af Skjæmt og Alvor:

»Hvad er det, der er mellem Dem og Greven? Har De en eller anden Forretning, som De vil indlede, saa gjør det saa lidt forretningsmæssig som muligt, med faa Omsvøb.«

Han tav og saae kun spørgende ud.

Hun fortsatte:

»De er vist en fortræffelig Forretningsmand, men tro mig, med ham er Aabenhed den bedste Politik.«

»Jeg forstaar virkelig ikke et Ord,« sagde Hasting. »Jeg har ikke Tanke om Forretninger med Greven.«

»Virkelig? Naa, saa meget desto bedre. Det er blevet sagt til Greven, at de havde Noget paa Hjerte i den Retning, og man har ment at opdage, at De vilde bære Dem meget fint ad og paa Deres Jernbanes Vegne lægge Snarer for nogle af vore Herligheder; jeg tror nærmest mod en Grusgrav, og De formodes, kort sagt, at gaa omkring her som en Spejder efter et Kanaan.«

Hendes Tale, som i Begyndelsen havde havt en fortrolig, raadende Henvendelses Karakter, var efterhaanden gaaet over til at blive glad Spøg.

»Jeg giver Dem mit Ord,« sagde Hasting, »at jeg hverken vaagen eller i Drømme har tænkt paa nogen af Deres Grusgrave. Jeg kan tvertimod give Dem de mest beroligende Oplysninger om, at vi i Retning af Grusgrave har Alt, hvad vi begjærer.«

»Saa er der en Misforstaaelse. De er bleven skildret som et skrækkelig underfundigt Menneske; jeg skal dog fortælle Greven det.«

Og ved en ny Manøvre var hun saa atter, uden egentlig at have forladt Hasting, borte fra ham og mellem de øvrige Gjæster, og kort efter tog han bort.

NITTENDE KAPITEL.

Nogle Dage efter forlagde Hasting sin Station, der ganske rettede sig efter hans Arbejder, og kom et Par Mil længere vestpaa.

Det var paa Grænsen af Hedeegnen, og han blev her helt forbavset over at finde et smukt, velbygget Hus, som han kunde faa til Leje. Det laa malerisk foran en ret anselig Have og med Udsigt til store, mørke Hedebakker, der i lange, alvorlige Rækker trak sig langs et dalagtigt Strøg. Skovene vare her trængte tilbage, men man havde dog til den ene Side, gjènnem en Aabning i Højrækken, en Udsigt til deres Fortroppers mørke Masser, der stod og ventede paa Signal til Fremrykning.

Det var nu i Efteraarstiden et saare tungsindigt Landskab, men højst ejendommeligt var det i Farver og Former.

Det kjønne, lille Hus, som laa herude i den vilde Egn, havde Navnet »*Fairhills*«, saaledes stod der ialfald med halvt udviskede, forgyldte Bogstaver paa en Plade over den tillaasede Indgangsdør.

Hasting troede først, at dette Navn var en Erindring fra engelske Ingeniørers tidligere Færden her i Egnen, men det blev fortalt ham, at dette ikke var Tilfældet. Huset var bygget af en ung Læge, der for nogle Aar siden havde nedsat sig her, da Egnens Befolkning var begyndt at blive talrig, tildels paa Grund af de Overrislings- og Opdyrkningsarbejder, som Greven havde faaet sat igang. Lægen havde bygget og indrettet Huset, da han skulde gifte sig. Med sin Brud havde han gjort en Bryllupsrejse til Skotland, hvor en Slægtning af hans Kone havde nedsat sig. De havde gjort en Tur i Højlandene, og da de kom hjem, havde de opkaldt deres Hus efter et Sted, hvor de havde tilbragt et Par meget skjønne Dage, og som havde havt en forunderlig Lighed med denne Egn. Saaledes var det gaaet til, at Huset var blevet bygget og havde faaet sit fremmede Navn.

Efter neppe to Aars Ægteskab havde Lægen faaet Tyfus, som dengang var slem i Egnen, og han var død. Hans Kone, som var frugtsommelig, plejede ham uafladelig og døde et Par Dage efter hans Begravelse, man troede af den samme Sygdom. Saaledes var det gaaet til, at Huset var blevet tomt.

Hasting lejede denne Bolig og kom til at holde af den. Tonen i det omgivende Landskab smeltede sammen med Husets Historie om udvisket Lykke til en Melodi, som tiltalte ham. Naar han kom hjem i Mørkningen, og Ordet »*Fairhills*« skinnede ham imøde i de rustne Bogstaver over den sirlige, men nu knirkende og itubrudte Havelaage, syntes det ham, at

det erindrede paa en tiltalende Maade om den Spot, Livet driver med Menneskene.

Men naar han færdedes i Værelserne, hvis Udstyr mindede om, at Huset i sin Tid havde været et Yndlingssted, tænkte han endnu oftere paa, hvilke skjønne Timer de to Døde som unge Elskende maatte have tilbragt paa det Sted, hvis Navn de vilde fængsle til deres fremtidige Hjem, og han spurgte sig selv, om de mon ikke da en eneste Gang skulde have sagt sig, at det havde været værd at leve alene for at nyde saadanne Dages Lykke; thi saa vare de dog ikke blevne bedragne af Livet. Arbejdet gik ham herude ret vel fra Haanden.

Tillige havde han kunnet faa andet Arbejde, thi det rygtedes paa Egnen, at der var kommet en ung Mand ind i Doktorhuset, og at det saa var en Doktor, fulgte næsten af sig selv, og herved var man glad. I de to Aar, der vare gaaede siden den tidligere Læges Død, havde der ikke villet melde sig nogen Afløser, thi Egnen var temmelig fattig og besværlig at passe. Vel var Egnen ikke saa usund, efter at de store Arbejder i Dalen vare endte, men adskillig Sygdom var der dog i de lavere Strøg, især mellem Børn, og der var meget langt nu til den nærmeste Læge. Den forrige Læge havde ogsaa havt den Grund til at nedsætte sig der, at han holdt af Egnen og kjendte den fra Dreng. Hans Fader havde været Præst her i Nærheden og havde i sin Tid kureret efter Evne, ogsaa paa sin Menigheds Legeme. Sønnen havde maaske ment, at han havde taget en For-

pligtelse i Arv; baade han og Faderen blev omtalte med stor Ros.

Da nu en Mand altsaa flyttede ind i det tomme Hus, begyndte der snart at komme Folk til ham, men skjønt Hasting jo i Virkeligheden var Læge, viste han dem fra sig, da det ikke var hans Kald. Engang imellem gjorde det ham dog ondt, og han gav halvt i Døren et eller andet Raad, mest af diætetisk Natur; men da det ikke kostede noget og ofte hjalp, blev hans »Praxis« ved saa smaat at holde sig.

Huset havde han lejet af en gammel Bondekone, der førte en Slags Opsigt med det. Dette Opsyn bestod rigtignok kun i at lade Haven gro til og holde Brædder for Vinduer og Døre. Heller ikke var hun meget ivrig for at holde sine Varer i Pris. Da Hasting hørte Lejesummen, fandt han, at den, skjønt ikke høj, var for høj i Forhold til Stedets Beliggenhed og erklærede, at han ikke vilde give saa meget for Huset. Saa overlod Konen det til ham selv, hvad han vilde give, da han vel bedre maatte forstaa sig derpaa, og som Forretningsmand tog han et betydeligt Afslag. Selve Pengene vilde Konen slet ikke have Noget at gjøre med, dem turde hun ikke have liggende, sagde hun.

Huset tilhørte den Afdødes Moder, som ikke kunde faa det solgt.

Hun boede i den nærmeste lille By, og da Hasting en Dag havde Forretninger der, gik han ind for at betale hende Lejen.

Han blev vist hen til et meget beskedent Kjøb-

mandshus, og der var atter Præsteenkens Bolig i et beskedent Hjørne ud til Gaarden.

Han kom ind, det var i Skumringen; i det lille Værelse, han betraadte, sad en ung Pige og syede ved det sidste Dagslys. Paa et Bord stod en Lampe og ventede paa, at dens Hjælp blev aldeles fornøden, det var aabenbart, at før blev den ikke tændt.

Den unge Pige sad ved et Vindue, ved det andet sad en gammel Dame; i Vindueskarmen laa opslaaet en Bog, der saae ud som en gudelig Bog; hun havde holdt op at læse, hendes Øjne kunde ikke følge med saa længe som Datterens.

Hastings Indtrædelse voldte en Del Forstyrrelse. Begge Damerne rejste sig forundrede op. Han sagde sit Ærinde, Lampen blev tændt, skjønt ikke uden Tøven; han saae, at den stod paa et Thebord, hvor der ikke var Andet end Rugbrød og Smør, og det Sidste i et betænkelig ringe Kvantum.

Stuen saae han nu ogsaa tydelig var inderlig fattig møbleret; dog stod der et Klaver, rigtignok af den gamle Slags; tynde vare dets Ben og tynde sikkert ogsaa dets Toner.

Den gamle Dame trak sit Shawl tæt om sig og saae halvt urolig og halvt tilfreds paa den Tegnebog, han lukkede op.

»Penge kommer desværre altid vel tilpas,« sagde hun med et Smil, der vel skulde være spøgende, men som havde en bedrøvelig Skygge af Sorg og Fattigdom.

Hun bad Datteren, en ganske kjøn ung Pige

med et blegt, alvorligt Ansigt, om at tage imod Pengene, hun kunde jo ikke se godt, saa det vilde være for vanskeligt at have med hende at gjøre.

Hasting talte Pengene op.

»Hvor Meget bliver det saa?« sagde den gamle Dame og trak atter sammen i sit Shawl.

Hasting nævnede Summen.

»Du gode Gud!« raabte hun i en inderlig forskrækket Tone, »ikke mere.«

Hasting sagde, at Konen havde lejet det ud for den Sum, da det ikke var mere værd.

Den unge Pige, der var meget undselig og lidt kejtet, tog tavs Pengene fra Bordet og gav dem til sin lille gamle, graa Moder.

Denne stod og virrede med Hovedet og svøbte sig i Shawlet og gjentog: »Aa Gud, Aa Gud!« i en Tone, saa Hasting blev højst ilde tilmode over det Afdrag, han havde gjort. »Ja, saa er det saadan, naar det er aftalt,« sagde hun og lukkede Kommoden op, hvor hun lagde Skatten ned.

Hun gjorde en dannet Dames Anstrengelse for at bringe den Overraskelse, hun havde vist, i Glemme ved efter et Øjeblik at sige med det samme bedrøvelige, visne Smil:

»Hvordan ser der ellers ud derude, der ser vel godt ud derude?«

Hasting sagde med et beklemt Hjerte, at der saae godt ud.

»Ikke sandt,« sagde den gamle Dame, »rigtig kjønt, rigtig godt. Jeg vilde ønske, jeg kunde bo

derude, det er dog min Søn, der har bygget det, og nu kommer der kun Fremmede.«

Hasting spurgte, hvorfor hun saa ikke boede derude.

»Fordi vi troede, at det vilde være billigere for os at bo herinde og saa faa Lejen af Huset derude, endskjønt . . . . .,« hun fuldførte ikke denne Sætning.

Hasting tav.

»Vi havde det godt dengang,« vedblev den gamle Dame. »Han var altid en god Dreng. Dengang havde vi det godt; ja, han var en god Dreng, en elskelig Dreng, Herre, og det var tungt at overleve ham, men Vorherre har jo ikke ment med Livet, at det skulde være for Morskabs Skyld.«

Hasting svarede med at sige, at overalt der i Egnen havde han hørt hendes Søn saa smukt omtalt.

Hun kunde ikke lade være at blive bevæget til et Øjebliks Graad ved at høre dette og gjentog saa — og der var en kjærtegnende Klang i hendes Ord, som om hun talte til den døde Søn selv:

»Ja, han var en god Dreng: god imod de Fattige og god imod sin gamle Moder og sin Søster. Han sagde altid, da han var fattig Student, og vi Alle havde det meget, meget smaat, at vi skulde nok faa det godt, naar han rigtig kunde tage fat, og det fik vi, og det var en god Tid. Og en sød Kone var det; derfor undte Vorherre hende ogsaa at gaa bort med ham. Jeg venter kun min Time, da Herren lader mig se ham igjen, min gode Dreng.« Hun

tav for at kæmpe med Graad og betvinge den og fortsatte saa: »Fattigdommen er det Mindste ved det, men min Dreng . . . De veed, naar en Enke har en Søn . . . og han var saa ung.«

Det var aabenbart, at hun sjeldent kom til at tale med Folk, og at, naar hun saa gjorde det, hendes Følelser let løb helt af med hende, saa hun glemte de almindelige Former.

Den unge Pige brød nu med sin Undseelse og gik hen til Moderen, tog den gamle, lille Kone om Halsen, tyssede beroligende paa hende, som om det var et Barn, og hviskede: »Moder, Moder, det var jo Guds Villie.«

Hasting kunde ikke blive længere, han hilste tavst og gik; den unge Pige hilste igjen, men saae efter ham med det forundrede Blik, hvormed hun et Par Gange havde set paa ham, en rig Mand, der var kommen ind og havde taget fra dem Halvdelen af det, hvorfor de skulde leve Vinteren over med den yderste Nødtørft; thi Lejen for Huset, som den oprindelig var sat, var næsten deres eneste Hjælpekilde. Det havde været et sandt Lykkens Budskab, da det berettedes dem, at Huset var lejet ud. Alting var solgt, af hvad de kunde undvære — undtagen det gamle Klaver — medens de gik og ventede paa dette Tidspunkt, og saa faldt det saaledes ud.

Da Hasting gik over Gaarden, hørte han inde fra Lejligheden paa een Gang det gamle Klavers Toner og Sang dertil.

Tonerne fra det vare tynde og dirrende, men

Sangen velklingende og frisk. Den Sang, der lød, var Mendelssohns dejlige Melodi til:

»Es ist bestimmt in Gottes Rath
Dass man vom Liebsten, was man hat
Muss scheiden,
Muss scheiden.«

Han blev staaende i Porten og lyttede, til de sidste Toner hørte op. Først blev Sangen spillet een Gang og saa, formodentlig efter Anmodning, en Gang til.

Men paa Hjemvejen maatte han betvinge sig selv for ikke at græde som et Barn over, at han uden at vide det havde pruttet en fattig, af Sorg helt nedbrudt gammel Enke af. Han var strax paa det Rene med sig selv, at det maatte gjøres om igjen. Han faldt snart paa, at han f. Ex. kunde sige, at han ikke havde ment, at Lejen af Haven var indbefattet i den almindelige Sum, og saa betale det resterende Beløb som Leje for denne. Dette skulde gjøres strax næste Dag, om han saa atter i Regn skulde kjøre de tre—fire lange Mil Hedevej ind til den lille By.

Det var allerede længe nok at lade den gamle Enke vente saa længe, tænkte han, og et Par Gange i Nattens Løb, da han vaagnede, tænkte han paa, om Savnet skulde have forstyrret hendes Nattesøvn.

Næste Formiddag stod han atter i den lille Stue. Den saae endnu mere fattig og udslidt ud ved Dagslyset: Møblerne vare faa i Tallet, af slidt poleret

Birketræ, et Par Stole, en Sofa, et Bord, en Kommode med et Spejl og Klaveret, det var det Hele. Og paa Klaveret Lampen; den gamle strikkede Lampebakke, hvorpaa den stod, var den eneste Pyntegjenstand i Stuen, Fattigdommen havde ellers gnavet den lige til Benene.

De to Damer sad paa samme Sted som den foregaaende Dag. Datteren ved sit Sytøj, Moderen ved sin sort indbundne Bog.

Da han kom ind, rejste den gamle Dame sig op, og idet hun med sin sædvanlige frysende Bevægelse trak Shawlet sammen om sig, saae hun paa ham med et saa ængsteligt, skræmmet Udtryk, at Hasting forstod, at hun var bange for, at han kom for at tage tilbage af det, han havde givet igaar.

Det forskrækkede Udtryk tiltog, da han begyndte med at sige, at han kom for at rette en Fejltagelse, han havde begaaet igaar.

Men da han forklarede, hvori Fejltagelsen bestod, og tog Tegnebogen frem, saa klarede det pludselig op.

»Herregud, det var jo dejligt,« sagde den gamle Dame aldeles aabenhjertig, »vi trængte saa haardt til det.«

I sin Ivrighed tog hun denne Gang selv imod Pengene og gav dem saa til Datteren til at gjemme.

»Jeg har været meget bekymret siden igaar,« vedblev hun saa, »men naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest. Det gjør mig ikke Noget, om jeg i den Tid, jeg sidder her og venter, til Herren vil

aabne min Grav, skal have det noget koldere,« — Hasting lagde Mærke til, at der ikke var lagt i Kakkelovnen, skjønt Vejret var koldt — »og spise noget mere bart Brød: men det gjør mig ondt for Barnet der, hun er saa ung endnu til at mærke, hvad Livet er. Og det havde været hendes Klaver, vi havde maattet sælge, hvis vi ikke havde faaet disse Penge idag.«

»Moder, tal nu ikke mere derom,« sagde den unge Pige. »Herren er fremmed.«

»Aa ja,« sagde Moderen, »i Grunden har Du Ret, det er ikke høfligt af mig at klage mig for Dem; men jeg syntes nu ikke, at De var saa fremmed, siden De bor i min Drengs Hus.«

»Er der ikke Noget, jeg kan byde Dem,« sagde hun med en Opblussen af bedre Dages Sans for Gjæstfrihed, »det er vaadt Vejr, og De maa jo have kjørt fra Morgenstunden tidlig. Vi kan snart lave en Kop Kaffe, og Hvedebrødet i Byen er saa godt, at Kjøbenhavnerne altid roser det.«

Hasting takkede og sagde, at han havde spist i Gjæstgivergaarden.

Da han lidt efter vilde gaa, faldt det ham ind under Trykket af Ønsket om at gjøre Noget for de to forladte Damer at spørge, »om de ikke vilde komme ud og se til Huset en Dag, naar det blev Solskin«.

»En Vogn er meget for dyr at leje,« sagde Fruen, »havde vi kunnet tænke derpaa, kan De tro, vi ofte havde set til det. Det er Synd, at Ingen ser til det Sted, min Dreng holdt saa meget af,

og hvor han døde, men han ser nok, hvorfor det er.«

Hasting sagde, at han havde ofte Vogn til Byen, der kjørte tom tilbage, og han vilde bede, om de ikke vilde benytte den.

Det vilde den gamle Frue uhyre gjerne, det vilde hun ret takke ham for.

»Tror Du ikke, at det vil gjøre Dig for ondt, Moder?« sagde Datteren.

»Gjøre mig ondt« sagde hun med det visnede Smil. »Nej, det gjør mig ikke ondt at se der, hvor han har været og min søde Svigerdatter, og hvor de skulde have havt det lille kjære Barn.«

Men idet hun pludselig aldeles glemte, at Hasting endnu stod ved Døren, gik hun hen til Datteren og tog hende om Hovedet og sagde:

»Du Stakkel, Du synes nok altid, jeg tænker paa de Andre, jeg holder ogsaa saa meget af Dig, men de Andre er borte, og det er saa haardt at vente, til jeg kommer til dem; Du veed, at jeg altid har været saa utaalmodig af mig.«

Afvexlende svøbte hun sig i Shawlet og klappede Datteren paa Hovedet.

Denne svarede med en sagte Stemme, som skulde holde Ordene mellem de To alene:

»Moder, tal ikke altid om at dø fra mig. Hvo som tror, haster ikke, Du kommer til dem, men hvordan skal det gaa med mig uden Dig.«

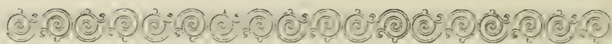
»Aa ja, min lille Pige, men Livet er saa tungt, saa forfærdelig tungt, og det gaar saa langsomt.«

Datteren fik hende til at sætte sig ned i Sofaen og ligesom tyssede paa hende. Man kunde se, at saadanne Samtaler førtes jevnlig i den lille Stue.

Hasting gik nu uden at sige Farvel for ikke at bringe dem i Erindring, at der denne Gang havde været en Trediemand tilstede ved Samtaler, som de ellers førte i Enrum.

Den gamle Enke hørte ikke heller, da han lukkede Døren, men idet han vendte sig i Bortgangen, mødte han den unge Piges Blik. Hun sad nu med Moderens Hoved lænet op til sin Skulder og hilste ham tavst; hun forstod hans Hensigt.

TYVENDE KAPITEL.

Nogle Dage efter fik Hasting en Indbydelse til at spise til Middag hos Greven. Det var meget længere end fra den forrige Station, men han kjørte med Glæde den lange Vej.

Der var ikke Andre end Greven, hans Tante og Frøken Rønnov. Han fik at vide, at denne vilde rejse hjem til Kjøbenhavn. Hun havde nok en flink Vikar, men saaledes at holde Høstferie til Vinteren var saa utilladeligt, at hun næsten ikke kunde forsvare det for sin Skolebestyrerinde-Samvittighed, sagde hun, og hun rødmede endog ved disse Ord.

Det var altsaa en Slags Afskedsfest, han bivaanede.

Greven var den Dag i et ganske andet Lune mod ham end forrige Gang. Sandsynligvis havde Frøken Rønnov bortforklaret den Misforstaaelse om Grusgraven, som den gamle Kammerraads Skarpsindighed havde voldt.

Naar Greven vilde være elskværdig, kunde han unægtelig være det. Han sagde strax til Hasting, at

han ikke fik Lov til at kjøre den lange Vej tilbage samme Dag og derfor maatte finde sig i at overnatte. Det Værelse, hvortil han blev vist op, var et Gjæsteværelse af første Klasse. Der var elegante Tæpper og Silkegardiner og Opstilling af gamle Porcellænsvaser af stort Værd og herlig Udsigt fra Vinduerne og Underdanighed af første Slags hos det tjenende Personale.

Greven var den Dag ikke alene elskværdig mod Hasting, men han var tillige i fortræffeligt Humør i det Hele taget. Der var nemlig hændt ham noget Særligt; han havde faaet en overordenlig høj Orden. Han havde mange Ordener, men denne var noget aldeles Exceptionelt, baade hvad dens høje Betydning angik, og ved den Maade, hvorpaa han nu havde faaet den, adskillig Tid efter, at han havde trukket sig tilbage til Privatlivet.

Hermed var Sammenhængen følgende: Under sit Ophold i Madrid havde han naturligvis ikke kunnet spille nogen egentlig politisk Rolle, det er en uopprettelig Fejl ved et lille Lands Diplomater, at de ere et lille Lands. Han havde imidlertid dog i den sidste Tid af sit Ophold der udrettet et politisk Værk af Vigtighed, næsten som han stod paa Springet for at afrejse til den større og betydningsfuldere Gesandtskabspost, som han dog kun skulde beklæde et Par Maaneder. Det var nemlig i denne Tid lykkedes ham paa Grund af sin sikre og fine Takt som en Art Voldgiftsmand at afgjøre en halvt personlig, men særdeles pinlig Tvistighed mellem en af Stor-

magternes Gesandter og den daværende spanske Udenrigsminister, en fremragende, begavet, uforstandig og kolerisk Mand, der troede, at man kunde behandle en udenlandsk Baron, som han behandlede sin Konge og sit Folk. Denne Strid var bleven saa intensiv, at den kunde faa politisk Betydning, og da Spanien netop i den Tid, som altid ellers, stod paa Randen af en Krise, kunde denne Strid blive meget alvorlig. Greven, der havde beklædt Posten i Madrid saa længe, at han var *doyen* i det diplomatiske Korps, bilagde imidlertid Striden paa en Maade, der tilfredsstillede begge Parter, og indbragte ham stor Anerkjendelse fra hans Kolleger.

Da han kort efter trak sig tilbage, vilde Spanieren i sin Taknemmelighed forskaffe ham den højeste Orden, hvorom der kunde være Tale; dette stødte imidlertid paa flere Vanskeligheder, og under den Tid, det tog at overvinde disse, blev det daværende Ministerium styrtet med et Tilbehør af Revolter, der bragte denne og mange andre vigtigere Sager i Glemme. Enden paa det blev, at Greven slet ikke fik Noget, hvilket var ham meget ubehageligt ligeoverfor hans Kolleger og Foresatte hjemme, da det nu havde faaet et Udseende af, at den i Begyndelsen udbasunede Bedrift dog var Noget, som Ingen var tilfreds med.

Imidlertid gik Tiden for Spanien, som for alle andre Lande under Solen, med en passende Mængde Forandringer, og under disse kom naturligvis snart atter Turen til det System, som dengang faldt uigjen-

kaldelig, og den forjagede Landsforviste blev atter den eneste Udenrigsminister, der kunde være Tale om for Spanien. Men saa indtraf der det Mærkelige, at han i denne nye Fase huskede paa den gamle Historie, eller muligen var denne Dekorationsaffære bleven en Æressag for ham paa Grund af de Hindringer, den havde mødt; nok er det, Sagen bragtes i Rigtighed, og den store Orden blev tildelt Greven.

Samme Dag var den kommen fra Udenrigsministeriet, stor og straalende, baade med Stjerne og et andet funklende Symbol og med Diplom med Rigssegl og Rigsvaaben; og fornem var den tillige, den gav en næsten fyrstelig Rang i alle de Riger, som staa under den katholske Majestæts Scepter, og ærefulde Privilegier i Retning af at kunne beholde Hatten paa og faa Kanonskud, naar den opdagedes af Fæstnings- og Skibskommandanter, kort sagt, det var en af de rigtige fine Ordener.

Greven var ogsaa rigtig glad. Honnøren var nu retableret, og desuden fornøjede det ham virkelig at faa en saa høj Orden, derpaa var han for ærlig til at lægge Skjul.

Man mødte naturligvis ved hans Middagsbord i Kjole, og Frøken Rønnov sagde, at hun vilde være den Første, der havde den Ære og Glæde at hæfte Stjernen paa. Hun tog den af Etuiet og hæftede den paa hans Bryst, og han bøjede næsten Knæ, »som naar Granderne hylde Dronningen af Castilien«, og fremsagde halvhøjt et spansk Vers, som Frøkenen,

der kunde Spansk, forstod og blev rød ved, men hun saae tillige næsten erkjendtlig paa ham.

Disse to Mennesker viste altid hinanden en egen Blanding af Ærefrygt og Hengivenhed.

Om det nu var, fordi Stjernen funklede saa prægtig paa den sorte Kjole, eller fordi hun havde sat den paa, saa beholdt Greven den ialfald paa hele Dagen, og Hasting syntes at bemærke, at han usædvanlig ofte kom i Nærheden af Spejlet.

Hasting befandt sig usædvanlig vel paa Slottet den Dag. Den samme instinktmæssige Følelse, som med tilstrækkelig Sikkerhed havde fortalt ham, at Greven havde Uvillie mod ham, fortalte ham nu, at denne var forsvunden og ikke længere hvilede trykkende paa deres Samværen, ja Greven og han udtalte sig endog for hinanden om Ting, der laa lidt udenfor Hverdagsspørgsmaal, paa en Maade, der vidnede om en vis gjensidig Sympathi.

Hasting maatte ogsaa tilstaa for sig selv, at han syntes bedre om Greven, jo mere han saae til ham. Ja, han begyndte endog at faa en Følelse af, at Greven med alle sine Fordomme og sin aabenlyse Vedhængen ved disse, neppe var ham saa underlegen i aandelig Forstand, Noget, han naturligvis var gaaet ud fra i Henhold til den almindelige Opfattelse af Folk med adelige Titler.

Havde Greven nemlig end ikke de positive Kundskaber, som Hasting havde erhvervet sig, nærmest fordi de for ham vare Værktøj, var Grevens Fortrin derimod, at han i et klart og rent Sind gjemte en

stor Erfaring og betydelig Menneskekundskab. Det er vel overflødigt at sige, at der ikke var et Ord sandt i Historien om det spanske Giftermaal o. s. v.

Disse Historier om ham vare kun Udtryk for det Forhold, at hans gode Egenskaber vare saa betydelige, at Folks almindelige Ulyst til at yde stor Anerkjendelse ikke kunde finde tilstrækkelig Modvægt mod hans Fortrin i hans Fordomsfuldhed, ofte bonerte Stivsind og andre Mangler, men krævede noget Mere. Da der ikke fandtes noget Saadant, lavede man det instinktmæssig uden ret at mene noget Ondt dermed.

Greven udtrykte sig i Domme om Personer meget humant. Frøken Rønnov sagde under en af deres Samtaler, at han altid var Defensor.

»Paa ingen Maade,« sagde han. »Jeg søger kun ikke at være Aktor, thi det er de fleste Folk, naar de omtale Nogen. Omtale bestaar væsentlig kun i Angreb; den Dom, der er den gængse om en Mand eller Kvinde, bestaar kun i en Kompilation af deres daarlige Egenskaber, det er kun disse, der anvendes til deres Etiketter i Livet, kun dem, som have Lov til at kursere i vort humane Samfund. Al Anerkjendelse betragtes derimod som Kontrebande, som Enhver gjør sin Pligt i at konfiskere og pille ud af Bylten.«

»Folk er ikke menneskekjærlige i deres Mund, fordi de ikke er det i Hjertet,« sagde Hasting. »Anerkjendelse, god Omtale o. s. v. er for de Fleste et Gode af højeste Værd — lad mig rose mig selv med at sige, at jeg lykkeligvis er nogenlunde frigjort her-

for, og derfor ikke forsvarer mit eget Glashus — og netop Bevidstheden herom og den lette Adgang, der er til at ødelægge dette Gode, indeholder en uovervindelig Fristelse for vore kjære og kjærlige Medmennesker.«

»Her bliver jeg nu rigtignok Defensor,« sagde Greven. »Jeg tror ikke, at denne Tilbøjelighed til ikke at beskjæftige sig med Andet end det Daarlige hos Folk kommer af nogen egentlig Ondskab. Det er hos særdeles Mange meget ofte en vis Nihilisme, en vis skeptisk Blaserthed, hvormed man vil lapse sig lidt, men hvoraf man i Virkeligheden ikke er gjennemtrængt. Ved at dømme haardt og skaanselsløst søger man at give sig selv Relief, at vise en vis aandelig Overlegenhed. Saaledes er det vist ialfald ofte hos Mænd. At der hos Kvinder ofte kan være en vis lille skadegjørende Hensigt med i Spillet, er jo nok muligt, men dette kommer da mest af, at de er lidt mere anlagte til Misundelse og Skinsyge end vi grovere og mindre pirrelige Naturer.«

»Men Spørgsmaalet er saa atter, om ikke slette Domme skulde være de bedst fortjente,« sagde Hasting. »Det er nu det, jeg er mest tilbøjelig til at tro.«

»Det er jeg ikke,« sagde Greven. »Efter min personlige Erfaring er der mere Godt i de fleste Mennesker, end man vil antage; men det Gode er meget ofte betinget tilstede, det slumrer i Mulighedernes Svøb; naar det vækkes, er Barnet da ofte en Kæmpe. Det Slette ligger nu for saa vidt ogsaa

saaledes, men jeg synes, det har vanskeligere ved at komme rigtig frem end det Gode; det er en stor Trøst. Men forøvrigt finder jeg, at det er en af de mest overraskende Gaader i den menneskelige Sjæl at se, hvor Ondt og Godt er spredt mellem hinanden som Malm og Sten i et Bjerg, ligger saa tæt op til hinanden, at der ikke er Spor af Overgange.«

»Saa kommer det altsaa an paa, hvorledes der hugges i Bjerget,« sagde Frøken Rønnøv, »om man faar Slakker eller Malm.«

»For en stor Del vist,« sagde Greven. »Men Malmaarerne er meget rige, uhyre rige.«

»Det er lettere at leve med en saadan gjennemgaaende Tro paa Alle,« sagde Hasting.

»Min Tro er ikke ubetinget gjennemgaaende,« svarede Greven. »Der er ialfald et af de væsentlige Livsforhold, hvor jeg er bleven mere Skeptiker med Tiden.«

»Og det er?«

»Kjærlighedsforholdet.«

»Hvorledes mener De det?«

»Ganske simpelt og ligefrem, som Alt, hvad jeg ellers har sagt. Der hykles der ofte, jeg vil indrømme tildels ubevidst, thi Alt her er ved fælles Overenskomst Sekler igjennem blevet saa udpyntet, at Ingen ret veed, hvad der er hans eget. Der gives der ofte Regnepenge ud for Dukater, navnlig i Ægteskabet. Jeg nærer Mistillid til den almindelige ægteskabelige Kjærlighed, fordi Folk istedetfor at se, at her er Noget, som skal arbejdes op i Menneskesjælen med Iver og Angst, tror, at det er Noget, der kom-

mer af sig selv, ligesom Fløde paa Mælk — undskyld en Landmand hans Mejerilignelser — saadant et Vaneprodukt er det almindelige. Derfor siger jeg ogsaa, De maa komme og fortælle mig om de pjankede Forlovelser, hvad De vil, og jeg vil tro det. De maa komme og fortælle mig om Ægteskab, hvad De vil, og jeg tror det endnu lettere. Her er jeg tilbøjelig til at være Aktor.«

»De nøjes da ogsaa selv, Hr. Greve, med at være Undtagelse, forsaavidt De selv hverken er gift eller forlovet,« sagde Hasting, men han fortrød strax Ordene, thi denne Ytring var altfor familiær efter det Forhold, hvori han stod til Greven.

Denne tog det imidlertid tilsyneladende ikke ilde op, men svarede med et Smil, som man kunde fristes til at kalde gyldent: »Ja en Undtagelse.«

I en let spøgende Tone gik Frøken Rønnov over til at sige:

»Ja, Greven har visse Punkter, hvor han er Aktor, hvor han er streng og ubøjelig haard; som han er lige overfor de gængse Forelskelser, er han ogsaa lige overfor Jøder. Han er en af disse ægte, gamle Riddere, som vilde anse det for en ret fortjenstfuld Gjerning at brænde et Dusin gamle Jøder.«

»Og saa indsætte sig selv som deres Universalarving?«

»Nej, Vorherre bevares,« sagde Greven leende. »Men for at vor praktiske og naturligvis meget liberale Ingeniør ikke skal anse mig for et aldeles urimeligt Menneske, maa jeg have Lov til at sige, at

denne Antipathi er mig noget Medfødt: dermed er dens Berettigelse givet, ialfald lige overfor radikale Medmennesker, der ikke kunne anerkjende noget mere Ufejlbart end slige Aabenbarelser af Racedrifter, af slumrende Naturrørelser. Mine ikke radikale Medmennesker har ganske vist Lov til at angribe mig for Fordomme og Bornerthed, og det vil de naturligvis gjøre i samme Forhold, som de føle, at de selv har de samme uforbederlige Raceinstinkter uopryddelig rodfæstede hos sig selv, og det gjør de Alle, og det er det, der er det Interessante ved Sagen.«

»Ja, hvorfor egentlig det?«

»Mig interesserer slige Tendenser, slige Sympathier og Antipathier, fordi jeg er et lille Stykke af en Antikvitetssamler, og jeg morer mig lige saa fuldt ved at finde en gammel Stump Tænkemaade, som ved at opdage et gammelt Glas, og saa er der det, at man finder mange flere Stumper gammel Tænkemaade end gammelt Glas, og ofte er de mere værd.«

Hastiñg saae lidt tvivlende og forvirret fra det ene Ansigt til det andet.

Greven svarede ham med at sige: »Det, jeg her har sagt, er i Virkeligheden ment temmelig alvorlig. Jeg lægger ikke Dølgsmaal paa min Raceantipathi, og jeg anser den for berettiget. Jeg finder, at det er sundt og godt og styrkende at frede om slige Ejendommeligheder; den moderne nivellerende Udglatten kan jeg ikke bruge. De maa kalde det gammeldags, om De vil, jeg veed, at jeg er gammeldags i Meget, men saaledes er jeg. Var jeg Jøde,

vilde sikkert Messiastraditionen leve uforgængelig i mig, Tendensen til Verdensherredømme, til at sætte Fod paa Andres Nakke, som er uudslettelig i det stærke jødiske Blod, vilde være ulige stærk i mig. Jeg vilde overalt se Tegn paa, at vi, udbredte i alle Lande, arbejde hen derimod, hen imod et aandeligt Herredømme for den jødiske Aand. Nu er jeg ikke Jøde, og saa finder jeg lige saa stærkt i mig den modsatte Side udviklet af den uudslettelige Kløft mellem en Folkeaand, der er bundforskjellig fra min, og saa finder jeg Jøder siddende som Fluer overalt paa Aarhundredets Saar, paa Børssvindelen som paa Literaturen, inciterende og inflammerende det Altsammen.«

»De hugger haardt,« sagde Hasting.

Greven svarede: »Et Sværd skal sent drages, men der skal altid staa »*no spare*« paa dets Klinge, og selv maa man mindst af alle sløve noget Sted paa Klingen. Det behøver jeg nu ikke at være bange for, skal blive Tilfældet med mig. For at blive ved den samme Sag, saa har jeg givet mig selv Beviser paa, hvor vidt jeg gaar. Forrige Sommer havde jeg ved et Fald med Hesten faaet min højre Arm ødelagt for længere Tid. Jeg skulde i den Anledning have en Sekretær og tilbød meget høj Betaling for at faa et ordentligt Menneske lokket til for en kortere Tid at slaa ind paa noget rent Tilfældigt. Jeg tog mellem Tilbudene det, der saae mest lovende ud; det var fra en ung Kandidat og bilagt med glimrende Anbefalinger. Han skrev selv en smuk, klar, behagelig Haandskrift. Han havde et almindeligt tysk

Navn. Da han kommer, ser jeg, det er en ung Jøde. Alle hans Anbefalinger var uden Tvivl paalidelige og sanddru. De forslog ikke, da jeg saa det magre, hvidgule Ansigt med de skarpe Træk og tæt krøllet Haar rundende sig som en Paryk eller lodden Hue, helt ned over Panden og under denne et Par omflakkende, overalt indtrængende, sorte Øjne. Det var mig umuligt at have ham om mig hver Dag. Jeg kunde ikke rede mig ud af Vanskeligheden og maatte tage min Tilflugt til Frøken Rønnovs Bistand, som fortalte ham Noget om, at jeg havde skiftet Bestemmelse, og fortalte det med den Elskværdighed, der forud sikrer Udfaldet, men som jeg ikke var istand til at udvise. Han fik naturligvis ikke desmindre hele sit Honorar og viste sig meget tilfreds herfor.«

»Men en Sekretær fik De dog paa den Maade ikke.«

»Ja og Nej, som De vil. Frøken Rønnov var saa god nogle Uger at skrive Breve for mig; det var en Lykke, som jeg ikke havde drømt om, og som tillige gjorde vor Udflugt til Sandhed, at jeg ikke havde Brug for en fremmed Sekretær.«

Det var sildig paa Aftenen, den gamle Grevinde sad der og strikkede i sit Skjul i den store Havesal. De Andre blev ved at tale, men især Greven, hvem Hasting fandt var en af de Mænd, man aldrig lærer at kjende Noget til paa Afstand, men hurtig nærved. Frøken Rønnov saae paa ham, naar han talte, men sagde selv ikke meget. Men det var stundom, som om Grevens Enetale var en Samtale med hende, hvor Spørgsmaalene vare gjorte andetsteds.

Talen faldt paa nogle af de praktiske Foretagender, Greven til megen Gavn for en stor Del af Jylland havde faaet sat igjennem.

Derfra kom Hasting til at spørge, hvorfor han ikke tog Del i det politiske Liv; han vidste nemlig, at han kun een Gang havde villet lade sig vælge, nemlig ved en Lejlighed, hvor Valget gjaldt en enkelt kritisk Afstemning. Han havde stillet sig for at sikre en nødvendig Stemme i en usikker Valgkreds, havde afgivet sin Stemme og trukket sig tilbage ved den første Lejlighed.

Da Hasting spurgte herom, understøttedes Spørgsmaalet tydelig ved et Blik fra Frøken Rønnov, der viste, at hun heller ikke ansaa dette Spørgsmaal for uddebatteret.

Greven plæderede sin Sag og sagde: »Tro først og fornemlig ikke, at det er, fordi jeg føler mig i nogen Maade krænket over, at vi, mine Standsfæller, er eller var bankede ud af det offentlige Liv, det anser jeg os ikke for at være, og de Bestræbelser, man i den Retning har gjort, volder ikke Nag hos mig; jeg føler mig ikke forurettet af Blade og en vis offentlig Mening, det er ikke dem, der har gjort os til Mindremænd, det er vore Novellister og Romanforfattere, kort sagt, hele vor Literatur et Par Slægter igjennem, og deri har den atter fulgt en almindelig europæisk Bevægelse, som vældede op ved den franske Revolution, og som omgav Alt, hvad der havde en adelig Titel, med en Nimbus af Slethed eller i mildeste Fald af Idiotisme. Om man nu her-

hjemme kan have gjort Forsøg paa at exekvere denne Dom mod os, saa afficerer det ikke mig. Jeg vilde gjerne gaa ud af mit Telt, naar jeg kunde bruges til Noget; men ude kan jeg slet ikke gjøre Gavn. Der er visse Udvæxter paa mig, som gjør mig det umuligt at bevæge mig i det offentlige Liv. Jeg er konservativ, forsaavidt som jeg elsker Meget i Fortiden, og har Radikalismens bedste Egenskab, at tro usvigelig paa Fremtiden, men jeg kan ikke være Politiker, jeg er uenig med Folk om for Meget, som een Gang for alle maa være udenfor Diskursen; jeg vilde gaa omkring, som da jeg havde Armen i Bind, mig selv og Alle til Besvær. Jeg vil give en Illustration med bestemte Exempler, det er altid nødvendigt, naar man vil tale tydelig: Jeg tror ikke paa Pressefrihed og har aldrig kunnet gjøre det, selv før jeg kom til Spanien; jeg finder Fordringen derpaa at være ganske en lignende Misforstaaelse fra Liberalismens Side som Demokratiets Fordringer paa Kvaksalverfrihed.«

»De maa ikke anse mig for Medskyldig i disse forskjellige Gruligheder,« sagde Frøken Rønnov, »jeg har forsøgt at omvende Greven med de bedste Grunde, som jeg bogstavelig talt har anskaffet mig i dyre Domme, thi jeg har kjøbt den lærdeste Statsret alene af den Grund og lært Kapitlet om Pressefrihed næsten udenad, men det hjælper ikke det Mindste.«

»Intet overbeviser et Menneske mindre end gode Grunde,« sagde Greven. »Det Afgjørende er de

dunkle Grundstemninger i Sjælen, som lige saa lidt kunne skabes ved Argumenter, som Faust kan lave et Menneske, Argumenter danne kun en Homunculus. Paa Grundlag af Stemningerne opfører man sine Ræsonnementer, men ikke omvendt. Kunde man gjøre det, kunde jo alle Mennesker blive enige, og Babels Taarn var bygget.«

»Det var ganske vist en stor Ulykke altid at være enig, ialfald lige overfor dem, man elsker,« sagde Frøken Rønnov.

»Smaafolk siger det Modsatte,« sagde Greven halvt i Tanker.

Men det store Rococco-Ur slog igjen; nu var det paa høje Tid at rejse sig og gaa til Sit.

Hasting saae, at Greven, da han gik, endnu engang kastede et Sideblik til det store Vægspejl, sikkert for at se den historiske og fornemme Orden paa sin Kjole.

Den næste Morgen saas man flygtig ved den efter engelsk Vis serverede Frokost. Hasting kjørte til det tomme »*Fairhills*«; en Time efter skulde Greven kjøre Frøken Rønnov til Havnestaden, hvorfra hun skulde sejle til Kjøbenhavn.

ET OG TYVENDE KAPITEL.

Ensomt var der paa „Fairhills“, og ensomt blev der, medens Efteraaret blev til Vinter under de mørke, regnfulde Dages uafbrudte Rækkefølge, hvor en haabløs graa Himmel og en regnfyldt Luft laa tæt og trykkende paa den brune Jord. Brunt og Graat, det var Dag efter Dag Landskabets eneste Farver.

Hasting fik atter Brev fra Bernhard, til hvem han skrev temmelig hyppig, men som sjeldent svarede ham.

Bernhard skrev:

„Kjære Ven! Da Du saa meget ønsker det, vil jeg gjerne sende Dig et Par Linier for at fortælle, hvorledes vi have det. Der er imidlertid ikke Nogetsomhelst at fortælle. Alting staar uforandret her; i Stort og Smaat, forinden og foruden ser det ganske ud hos os som forrige Vinter ved denne Tid, da vi jevnlig saae Dig. Gjenkald Dig blot, hvorledes Alt var dengang, og Du vil have et nøjagtigt Billede af, hvorledes det er nu.

Kun skulde desværre saa min Kones Udseende forandres lidt. Hun ser ikke saa vel ud som forrige Aar og har det i Grunden ikke godt. Hun er meget nervøs, sommetider er hun den Gamle eller rettere endnu meget ivrigere efter at komme ud og more sig, og sommetider kan jeg ikke faa hende udenfor en Dør.

Jeg, som kjender hende saa nøje, som kun faa Ægtemænd kjende deres Koner, har en Følelse af, at hun har taget sig Felix's Død aldeles urimelig nær. Han var jo ganske vist en Ungdomsbekjendt, og hans Død var jo uhyggelig, Du veed, hvad jeg altid har troet om den, men det er dog noget sygeligt saaledes at ruge over denne enkelte pinlige Erindring, og det gjør hun aabenbart; hun bliver ved at gaa ud til hans Grav, og en Dag, da jeg tilfældigvis kom derhen efter at have været til en Begravelse, saae jeg, at den var helt pyntet med Grønt, som en frisk Grav. Jeg er vis paa, at det er hende, men har ikke villet tale derom til hende; denne Slags sygelige Indfald skal en klog Ægtemand ignorere. Hendes Helbred er ogsaa daarligt. Hun har atter begyndt at hoste; hendes Bryst har altid været lidt svagt, og hun skulde være meget forsigtig, men det har hun rigtignok slet ikke været.

Vi havde maaske gjort rettest i at lade hende tilbringe Vinteren i Syden, men hvor skulde vi finde Rejseselskab? Min gamle Svigermoder skranter ogsaa stærkt, og det tager i en mærkelig Grad paa den gamle Justitsraad; hans Humør er forbi, naar Konen

ikke er med ham. Kort sagt, Alting er meget forandret; Du vilde finde det Hele ganske anderledes, naar Du saae det. Forhaabentlig bliver det dog bedre.

Din o. s. v.«

Arbejde i Marken var der i denne Tid ikke meget af for Hasting. Formiddagen var kun kort. De lange Eftermiddage blev ham dobbelt lange. Naar Lyset var tændt, havde han sjeldent Lyst til at tage sig Noget for. Han kunde gaa i flere Timer frem og tilbage i den store, næsten tomme Stue, der, fordi den var saa tom, ikke kunde modtage Lyset, men syntes at skyde dette bort fra sig og sige: Lad mig være i Mørke og tænke paa de To, som levede her og ere døde.

Naar han saaledes gik frem og tilbage, tænkte ogsaa han paa Følelser, som vare døde og maatte dø.

I Huset bemærkede han, at der i den ene Ende var ligesom en særskilt Lejlighed. De to Værelser, der vare meget hyggelig udstyrede, stod vel i Forbindelse med Lejligheden, men de havde i Gavlen en egen lille Havedør med en pyntelig lille Havetrappe ned til Haven, der her var hækket af til et lille Indelukke for sig.

Han spurgte engang den gamle Kone, som passede Huset og ham, om, hvorfra dette Arrangement kom sig, og hun sagde, at det var der, Doktorens Moder og Søster havde boet, de skulde have det lidt for dem selv, havde han ment, saaledes, at

de baade kunde være hos sig selv og hos de Andre.

Der saae ud til at have været bedre her end i det afgnavede Værelse ud til Kjøbstadgaarden.

Han kom ret levende til at tænke paa dette og paa det Liv, der ogsaa maatte leves i denne Krog; saa faldt det ham ind, at han dog kunde gjøre Noget; han kunde tilbyde de to stakkels Damer at flytte ind i denne Lejlighed, medens han var her; det var dog altid bedre end i det Hjem, de nu havde, og saa kunde han ogsaa faa Lejlighed til at hjælpe dem yderligere med Et og Andet. Men dette Tilbud maatte gjøres snart, thi den Stue, de nu havde, skulde dog siges op i god Tid.

Atter kjørte han derfor en Dag til den lille Kjøbstad, og atter kom han ind i den lille Stue, hvor Alting saae uforandret ud som de forrige Gange. Kun var Udsigten til den lille Kjøbmandsgaard endnu uhyggeligere. Der var faldet Sne, som strax var tøet, og det brune Snesjap og det snavsede Halm, der nu som altid laa i den lille Gaard, gav den Udseendet af at være en Slags bebygget Tørvegrav. Fugtigheden trængte ind ad Muren i det daarlig opvarmede Værelse.

Den gamle Kone slap helt sit tynde Snawl, for at slaa op med begge Hænder af Glæde over dette Tilbud, og den unge Pige løftede Hovedet op fra sit Sytøj med et Smil, der gjorde Ansigtet kjønt og næsten friskt.

Dette undgik ikke Hasting, skjønt han ikke saae

meget paa hende. Fattige unge Piger savnede for ham Noget, som det ikke kunde tilgives dem at savne. Formue eller Rigdom vare ikke for ham nogen særlig Tiltrækning, men Savnet deraf var en Mangel hos Damer. Dette, at sidde i Fattigdom, i kneben og smaalig Tilværelse og have deres hele Sind gjennemtrukket med de nødvendige Hensyn hertil, ligesom enhver Traad i deres Dragt var skæmmet deraf, det var Noget, som altid havde gjort en frastødende Virkning paa ham. Ligemeget om hans Kone ikke bragte ham en Skilling, hun skulde være vant til fine Strømper og ikke til at skjælve for Pletter paa sin Kjole; det var en Maxime, han ofte havde udviklet og tildels instinktmæssig fulgt.

Den gamle Dame takkede altsaa hjertelig. Det var rigtignok en Lykke at skulle bo et halvt, maaske et helt Aar i det Hus, og hendes Søn vilde glæde sig derover; han var saa ubeskrivelig god og omhyggelig mod sin Moder og havde indrettet det saa nydelig ogsaa for hende, da han selv fik et smukt Hjem, og saa skulde han se, at hun ikke havde nogen Fordel deraf. Men nu skulde hun bo der og maaske . . . Hun standsede sig selv.

Opsigelsen viste sig ikke at være nødvendig. De betalte ikke Kjøbmanden saadan. Han havde kjendt dem fra tidligere Tid og sagt, at det maatte de gjøre, som de havde Lejlighed til, og derfor var han bedst tjent med ikke at faa dem som Lejere. Han var en god Mand.

Hasting sagde med en Aabenhed, som kunde

gaa an efter den Maade, hvorpaa den gamle Dame selv tog Sagen, at der dog altsaa var Nogen af deres forrige Bekjendte, der havde tænkt paa deres Kaar, men det var underligt, at det skulde være en Mand, der sad smaat i det.

»Ja, ja,« sagde den gamle Kone, »Livet er jo ikke til for Morskab. Alt, hvad vi har, som er over Modgang og Sorg, maa vi takke Gud for; det er Vinding, vi ikke kunne forlange; jeg har været taknemlig over de Tjenester, der blev vist os, og det kunde ikke falde mig ind at gaa i Rette med dem, der ikke vise os Tjenester.«

»Men der er dog Mange af deres tidligere Bekjendte, som kunde hjælpe Dem paa mange Maader,« sagde Hasting, tildels henvendende sig til den unge Pige.

Denne svarede ogsaa og sagde: »Saa lidt Hjælp som muligt er det Bedste; var det ikke for Moders Skyld, vilde jeg ønske, de rent glemte os; men Amtmanden har forresten skaffet Moder et lille Legat for Præsteenker.«

»Det var virkelig kjønt af ham,« sagde Moderen. »Han tænkte selv derpaa, jeg vidste ikke Noget af det.«

»Ja, at tænke derpaa er Hovedsagen.«

»Man skal ikke bebrejde de Rige, at de ikke tænker saa meget paa de Fattige,« sagde Moderen, »de veed jo slet ikke, hvordan det er; det veed de, der selv sidder smaat i det, og derfor er de lettere til Medlidenhed og Hjælpsomhed. De Rige og Vel-

havende er saamænd lige saa gode Mennesker som de Andre.«

Lidt oprørsk sagde Datteren ivrig svende: »De har saa god Tid i Verden, lad dem bruge Noget af den til at tænke paa, om de ikke kunde finde paa en Mangel hist og her at afhjælpe. Jeg forstaar, at det er ubehageligt at modtage, og jeg forstaar ikke, at det er ret, at der altid skal bedes og aldrig gives, uden at der først bedes.«

»Tror Du virkelig,« sagde Moderen, »at de Rige føler saa klart, at de har Overflod, det tror jeg ikke; de har saa mange Udgifter og saa mange egne Nødvendigheder, som de ikke tænker sig, de kan undvære, at vi slet ikke kan forstaa det, men de for deres Vedkommende føler ikke, at det er Overflødigheder.«

»Det er en gammel Strid mellem Moder og mig,« sagde Datteren til Hasting, henvendende sig første Gang dristig og ligefrem til ham, »og De maa ikke misforstaa det. Jeg har ikke Noget imod de andre Mennesker, og jeg tror ikke, at det Liv, vi i denne Verden er komne til at leve, er under Gjennemsnittet af det, Liv nu engang er. Men vi strider indbyrdes for Ærens Skyld, vi strider kun, om vi skulde sige: det er i sin Orden, at vi har det saaledes, som vi har det, vi bebrejder Ingen det, eller om vi skulde sige: det er naturligt, at vi har det saaledes, men maaske ikke rigtigt af Andre; i ethvert Fald bryder vi os alligevel ikke om, at Menneskene vil lade os have det saaledes, enten de har Uret deri eller ikke.«

»Saa er jeg paa Deres Side,« sagde Hasting, »undtagen naar jeg er syg.«

»Men, naar er . . .,« hun afbrød pludselig selv, blev en Smule rød i Kinderne og sømmede saa videre.

Hasting spurgte, hvad hun vilde sige; hun sagde, at det var Ingenting, og vilde trods gjentagne Spørgsmaal ikke videre ind paa dette.

Han sagde saa Farvel efter at have aftalt, at de saa, naar Vinteren var omme, vilde komme ud til »*Fairhills.*«

Og Vinteren skred videre.

Den graa Himmel var bestandig den samme; under den laa afvexlende mørk, vaad Jord og hvid Sne. Men paa denne Afvexling nær var Alt ved det Samme.

Hasting var nu bleven glad, naar Nogen kaldte ham eller spurgte ham tilraads i Sygdomstilfælde.

Han ærgrede sig kun over, at der var faldet saa meget Støv paa hans positive medicinske Kundskaber. Derimod forbavsedes han over den Erfaring hos sig selv, at det divinatoriske Instinkt, som er en saa uhyre Fordel for en Læge, og som hans Medstuderende i sin Tid mente at have fundet saa stærkt udviklet hos ham, at det usædvanlig tydelig udpegede ham til Læge, syntes at være blevet mere energisk i de Aar, det havde ligget ubenyttet og urørt i hans Hjerne. Han gjorde ogsaa forskjellige heldige Kure.

Imidlertid følte han stor Lyst til at forøge sine positive Kundskaber, og fra en Boghandel i den lille Kjøbstad fik han forskrevet et helt Bibliothek af de

Bøger, han med stor Ceremoni havde brændt ved Afskedsgildet, inden han tog til Indien.

Nu blev hans Aftener bedre. Han sad ved Lampen og læste de bekjendte Sider, og gamle Stemmer talte fra dem livlig og opmuntrende til ham. En hel Forestillingskreds vaagnede, i hvilken han følte sig vel, hvor han var hjemme og ikke herreløs.

Men naar han sad saaledes, eller naar han vendte hjem mod Aftenen og saae det uoplyste Hus's mørke Vinduer bag Træerne, fortrød det ham næsten, at han ikke skulde være ene der med sine Forestillinger og Tanker, men at Enken og hendes Datter skulde bryde Ensomheden.

Han fik som Læge en vigtigere Opgave. En Sømand fra Egnen var kommen hjem i Besøg hos sin Familie og blev kort efter syg. Man fik fat paa Hasting en Dag, han var paa Arbejde i Nærheden. Det var Kopper. Det var ingen behagelig Erfaring: den Syge maatte blive, hvor han var, men i det lille snavsede Bondehus var der den frodigste Planteskole for Sygdommen.

Hasting sagde Folkene, hvad der var i Vejen, og gav dem et saa bestemt Tilhold om at hente Distriktslægen, at de saae, at der denne Gang ikke kunde være Tale om at spare de syv, otte Mil frem og tilbage, som Turen var; de maatte Alle revaccineres, og der maatte tillige af rette Vedkommende tages under Overvejelse, om der var andre Foranstaltninger at træffe for at undgaa større Udbredelse af Sygdommen.

Den næste Dag kom da ogsaa Distriktslægen. Han fik fat i Hasting, hvem han i al Stilhed var meget glad over at have som frivillig Amanuensis i denne fjerne Del af sit Distrikt, og efter at have truffet de nødvendigste Foranstaltninger lod han sig forlyde med, at Hasting nu forøvrigt kunde udrette ligesaa Meget i Sagen som han selv.

Hasting paatog sig ialfald saa vidt muligt at sørge for, at de forskjellige Forskrifter, der blev givne, blev efterlevede.

En, og kort efter endnu en af Husets andre Beboere blev angreben. Distrikstlægen fik skriftlig Underretning herom og meddelte tilbage, at han nok skulde komme, saasnart det var ham muligt. Foreløbig var han ganske rolig ved at vide Hasting der paa Stedet.

Denne fik da fuldt op at gjøre. Hans Lægevirksomhed vakte imidlertid megen Misfornøjelse hos hans Fæller og Undergivne, der frygtede for, at han skulde føre Smitten med sig til dem. Der var adskillig Tale om at indgive Klage over ham til hans Foresatte, men da man dog fandt, at det var en Synd baade for de Syge og for ham, der gjorde det i god Mening, opgav man dette. Men ellers lagde man paa mange Maader sin Misfornøjelse for Dagen og undgik ham tillige saa meget som muligt. Hasting bemærkede godt dette, og det var hans pirrelige og for personlige Ubilligheder meget ømfindtlige Sind højst ubehageligt; men i det Hele taget var han dog i et meget bedre Lune ved den Forandring, der var

kommen i hans Levevis. Hans Sind var blevet baade lettere og friere.

Paa Grund af den Uvillie, hans Folk havde mod at komme i Berøring med det smittede Sted, kjørte han gjerne sig selv derover. Disse Ture faldt næsten altid om Eftermiddagen, da det var hans Fritid, der maatte benyttes hertil.

En Dag var det blevet sildigere end sædvanlig, da han kjørte ud, og Nat, da han tog hjem. Han kjørte hurtig; Vejen var slet, og Vejret var mørkt. Han væltede; Hesten blev staaende, men da han vilde paa Benene igjen, kunde han ikke, og han følte, at hans Ben, som han i første Øjeblik kun troede at have stødt haardt, var knækket.

Det var virkelig en fortvivlet Stilling at ligge hjælpeløs her paa den ensomme Vej i Vinternattens Mørke. Han undrede sig i Begyndelsen med en vis objektiv Ro over, at man paa een Gang under dagligdags Forhold kunde komme i en saa pinlig og virkelig farlig Stilling, men saa begyndte han at tænke over, hvad der kunde gjøres for at blive hjulpen. Skjønt han ikke laa saa langt fra *Fairhills*, var det ham dog umuligt at slæbe sig derhen eller til et lille Bondehus, som laa paa Vejen, og det var farligt i højeste Grad at ligge, som han laa, paa den kolde Jord, til Nogen kom forbi, maaske først henad Morgenstunden.

Han havde sin Revolver i Lommen paa sine Farter i Mørke, halvt af gammel Vane, halvt fordi Egnen virkelig ikke var overdrevent sikker. Blandt

Jordarbejderne var der meget Pak, som ialfald gjorde Spektakler og slog løs for et godt Ord.

Han tog Revolveren frem og fyrede to Skud efter hinanden med kort Mellemrum.

Knaldene lød stærkt i Stilheden, og Hesten, som havde staaet og snuset og snøftet, blev forskrækket og gav sig til at løbe med den lille Gig slingrende og skurende efter sig.

Det gjorde Hasting ondt for hans gode lille Vogn, men han trøstede sig med at tænke, at Hesten kunde hjælpe til at skaffe Folk ud efter ham, naar de saae den i dens Flugt.

Han gjemte foreløbig Resten af sine Skud, slæbte sig hen paa Vejkanten, hyllede sig, saa godt han kunde, i sit Overtøj og ventede saa, hvad der vilde komme ud af det.

Fra det Sted, hvor han laa, kunde han overse den Strækning, hvorover Vejen løb op til *Fairhills.*

Han havde ligget her nogen Tid og hørt paa alle de hviskende og sukkende Lyde, som sammensætte Nattens Stilhed, saa fyrede han et tredje Skud af. I det Samme forekom det ham, at han saae et Lys blinke paa et Sted, hvor Vejen til *Fairhills* kunde gaa. Det blev borte, men blinkede saa igjen, blev atter borte og vedblev at være borte en fortvivlet Tid, saa længe, at han blev helt fortrydelig over det Haab, han havde havt om, at man skulde være paa Spor efter ham, men saa paa een Gang sprang Lyset frem igjen af Mørket, og nu var det et godt Stykke længere nede ad Bakkeskraaningen. Der kunde

ikke vel være Tvivl om, at det var ham, der blev ledt efter. Det var det ogsaa. Lyset maatte nu blive borte et Stykke, naar det var kommen ned til Dalbunden; han fyrede endnu et Skud for at holde det i den rigtige Retning, og da det atter kom frem, hørte hen tillige Lyden af raabende Stemmer. Han raabte igjen. Lyset fik rask Fart, og snart efter stod et Par Folk fra Gaarden hos ham.

Gaa, selv med Understøttelse, var der ikke Tale om. Han maatte bæres i sin Pels, der var stor nok til at afgive en Bærebør.

Skæbnen havde villet, at det var to Folk, der vare meget bange for, at han skulde bringe Smitte, der vare komne for at hjælpe ham, og han var glad over, hvor ivrige de vare for at hjælpe ham, og over, at de nu ikke tænkte paa noget Andet.

Han var imidlertid besvimet, da de kom hjem med ham. Udmattelsen og Kulden havde virket. Han kom først til sig selv ved den Smerte, som Folkenes klodsede Forsøg paa at faa ham klædt af, voldte ham, og han gav selv de nødvendige Ordrer til sin Behandling og til strax at faa Bud efter Distriktslægen, saa at det kunde ventes, at denne vilde komme om Morgenen for at forbinde det alt stærkt ophovnede Ben.

Da han var kommen til Ro, havde han — det lyder underligt — næsten en Følelse af Tilfredshed over, at der var hændt ham noget Usædvanligt, Noget, der bragte en Afvexling og vilde give hans Tilværelse en ny Retning og Karakter, ialfald i de første Uger.

Denne Fornøjelse var imidlertid kortvarig. Da han vaagnede næste Morgen, var den helt forbi; han var nu kun ærgerlig over at skulle ligge sund og frisk indespærret en sex Ugers Tid, og paa den anden Dag af hans Sygetid forekom det ham helt misundelsesværdigt at kunne trave om under den graa Himmel paa de opblødte Marker.

Nu syntes det hans utaalmodige Natur en Umulighed at komme over fyrretyve Dage til, og han ønskede at kunne sove dem bort.

Dette Ønske gik paa sin Vis i Opfyldelse; alt Dagen efter var han gjennemtrængt af et kvalmt Ildebefindende, som ikke lod ham i Tvivl om, at han vilde blive alvorlig syg. Han fik Feber, og da den gamle Distriktslæge, som med stor Elskværdighed trodsede de syv Mil, for at passe Forbindingen, kom igjen, kunde han meddele Hasting, at han havde Kopper.

Nu kom der en ny Tid. Angrebet var temmelig stærkt. Stundom tumledes hans Sind med de Forestillinger, som bestandig sled og gnavede paa det, men oftest laa han hen, og hans Forestilling indskrænkedes til en taaget Bevidsthed om, at der et eller andet Sted i Stuen var Lidelse og Ildebefindende.

Langsomt fortrak Følelsen af, at Noget led, langsomt klarede hans Bevidsthed atter op, men da var han saa svag og mat, at Plagen ved at blive liggende ikke var Noget.

En Dag overraskedes han ved, da han vaagnede op, at se en ny Figur i sit Soveværelse; det var

Enken inde fra Kjøbstaden, der halede løs i det sorte Shawl paa en virkelig faretruende Maade, da han spurgte, hvordan det gik til, at hun var her. »Det er farligt for Dem at komme her, veed De,« sagde han, »De kan jo blive smittet.«

Det var hun slet ikke bange for, hun beklagede blot, at hun ikke var kommen før, men først igaar havde de hørt Noget om hans Sygdom, og saa var hun tagen ud for at se til ham, da hun nok kunde tænke, at han var bleven daarlig passet, anderledes kunde det jo ikke godt være, naar man levede som han.

Det var nu ganske vist ogsaa Tilfældet, og Hasting takkede halvt rørt, halvt gnaven for hendes Opofrelse, men bad hende om at tage tilbage. Derom vilde hun imidlertid ikke høre tale.

Men hendes Datter, hun kunde dog ikke undvære hende.

Aa, det gik nok, mente den Gamle og ilede saa travlt ud.

Det sorte Shawl blev i det lunt opvarmede Hus lagt tilside og ombyttet med et Køkkenforklæde, og den gamle Dame selv vimsede om med en vis Livlighed, saa Hasting syntes, hun var helt forandret.

Men endnu mere forbavset end over at se Moderen blev han, den første Gang, han ved Stok kom ind i sit Værelse, over at se Datteren komme ind i Stuen. Hun var meget forlegen og sagde, at hun kom for at sige, at hun havde tilladt sig ogsaa at være her, da Moderen tog herud. Denne havde for-

budt hende at tale derom for ikke at genere, men nu, da Hr. Hasting var kommen op, vilde hun strax sige det.

Hasting spurgte ogsaa hende, om hun ikke havde tænkt paa Smitte.

Det havde hun nok, men hun var ikke bange for at faa Kopperne.

»Det er jo en afskyelig Sygdom og vansirende,« sagde han.

Det brød hun sig ikke synderlig om, svarede hun, og med en vis sikker Ligegyldighed i Tonen, som gjorde, at Hasting følte, at det var sandt, og at hun virkelig troede ikke at have nogen Brug for Skjønhed, men at være uigjenkaldelig fordømt til at leve i sin aflukkede Bagstue.

»God Bedring,« sagde hun derpaa pludselig, rejste sig og gik ud.

Hun havde, da hun gik, kastet Blikket paa ham, og han kom da til at tænke paa, at han ikke havde spejlet sig.

Han havde, da han stod op, følt sig saa søsyg og ilde tilpas, at han ikke havde villet barbere sig, og han havde slet ikke tænkt paa at spejle sig for at se, hvordan han saae ud.

Han fik nu fat i Spejlet; jo, man kunde unægtelig se, hvad han havde fejlet, og om end det Meste vilde fortage sig, vilde der dog blive temmelig tydelige Spor af Sygdommen tilbage. Det var ham imidlertid den ligegyldigste Ting af Verden.

Da han var bleven rask og kunde gaa omkring,

saae han ikke mere til sine Gjæster, end om de boede, ikke i samme Hus, men højst i hinandens Nabolag. Han havde spurgt dem, om de ikke vilde spise sammen med ham, men det vilde den gamle Frue slet ikke indlade sig paa. Hun var i højeste Grad erkjendtlig for sin Fribolig, og da hun fandt en ny Gjæstfrihed i det andet Tilbud, vilde hun ikke modtage det.

Hasting havde ikke noget imod det. Han var meget skjønsom for den Omhu, den gamle Dame havde vist ham, og som havde været saa stor, at han, der var vant til at leve paa Feltfod og ikke endnu havde lært at stille store Fordringer til Komfort, meget tydelig havde mærket det.

Han havde heller ikke noget imod at tale med den nette, undselige Datter, hos hvem den fuldstændige Resignation, som havde gjort Moderen saa træt af Livet, at hun kun betragtede det som en Ventetid paa Dødens Frigjørelse, havde skabt en vis selvbevidst Ligegyldighed, som gjorde hende beredt til at leve, men paa det Vilkaar, at hun tog ligesaa lidt Notits af Livet, som det af hende.

Men skjønt hans Fæller saaledes ingenlunde vare ham antipathiske, selv i hans svage og pirrelige Tilstand, foretrak han dog bestandig Ensomhed for deres Selskab.

Han valgte sig et andet; da han var bleven saa vel, at han kunde læse, var det med en ligefrem fortærende Iver, som overraskede ham selv, at han kastede sig over det gamle, nu opstaaede Studium.

Det var ikke denne almindelige aandelige Sult, som Enhver føler, der en Tid lang ikke har optaget Noget i sin Aand. Men det var ligesom denne havde sultet i al den Tid, han havde været borte, og nu skulde indhente dette. Og der var den særlige Fornøjelse, at han gjorde dette uden hidsig Higen efter at naa noget Bestemt — hvorfor dette var saa, vidste han ikke heller — han var hverken optagen af en glødende Fremtid eller en stikkende Fortid, men kunde nyde en Hvile, han ikke havde kjendt i lang Tid; det var ham næsten ufatteligt, at der kun laa Maaneder mellem denne Tid og den Dag, han med Ida spaserede i Haven med Udsigten over Søen og kjørte i Skoven.

Han havde skrevet til Bernhard efter sin Sygdom, eller rettere ladet skrive under Iagttagelse af alle mulige Forsigtighedsregler, hvad han udtrykkelig angav thi han vidste, at smitsomme Sygdomme var en Rædsel for Bernhard. Han fik nu Brev; det var meget indholdsløst og meddelte foruden Beklagelser kun, at der var Grund til at frygte en Diskontoforhøjelse, og at Ida ganske kort efter Afsendelsen af det sidste Brev fra Bernhard havde fundet heldigt Rejseselskab og var rejst til Nizza, hvor hun syntes at have det godt og tillige at være bleven endel oplivet.

Og videre led Vinteren, medens de udstrakte Hedebakker og Dalstrøget og Udsigten til de fjerne, fremrykkende Skovmasser bestandig vexlede i blinkende Snehvidt og sludfuldt Graabrunt og atter

Hvidt og atter Graabrunt, indtil det Sidste blev det Stadige.

Livet derinde gik uforandret sin Gang. Naboerne saae hinanden i den sædvanlige Fjernhed. Men paa begge Sider var der af al denne Tavshed og Tilbageholdenhed opvoxet et godt Forhold, et stumt Venskab. Det syntes, som om Ingen brød sig om at efterforske det Mindste af, hvad den anden Part foretog sig.

Kun een Gang havde Vinteren tilsyneladende frembudt en Undtagelse herfra. Det var Juleaften. Hasting var nok af sine Folk bleven mindet om, hvad Aften det var. Han havde tidligere havt al den gotiske Kjærlighed til denne Fest, som omslutter Alt, hvad der er kjærlighedsfuldt og hjemligt, i en forklarende, vemodsfuld Glans, en Følelse, som er egen for hele den fra Vinterlandene stammende Race, hvor den saa findes, og hverken kjendes eller forstaas af andre Folk, selv ikke der, hvor Festen har megen religiøst bevægende Kraft. Det Moment ved denne Fest, at den forherliger Hjem og Husfred, kjende de ikke.

Han havde egentlig nok havt Lyst til at bede sig til Gjæst hos Enken og hendes Datter, men havde undladt det, fordi han troede, at de helst vilde være alene med hinanden.

De paa deres Side havde ikke indbudt ham, fordi de havde stor Sky for at trænge sig ind paa ham, hvad de mente, det vilde være, og fordi de ansaa ham for staaende meget højt i social Hen-

seende, saa at den gamle Frue syntes, at det slet ikke kunde gaa an at invitere ham til deres Julemaaltid, skjønt det virkelig var meget pænt; Bondekonen i Huset havde nemlig bragt dem adskillige gode Sager, som hun jevnlig gjorde, hvilke hun sagde vare Foræringer, der ved Lejlighed vare sendte fra Folkene i Nabosognet, hvor Enkens Mand havde været en meget vel lidt Præst, Foræringer, som i Virkeligheden skrev sig fra Hasting.

Om Aftenen gik Hasting ud af sin Stue og spaserede i Haven.

Uden at ville tilstaa for sig selv, at han var nysgjerrig, gik han hen udenfor Vinduerne, hvor Enken boede; de vare oplyste, og man kunde se ind ad dem med Lethed. Rullegardiner, faldt det nu først Hasting ind, havde han slet ikke tænkt paa at forsyne Lejligheden med, og de smaa Gardiner inde fra Bagstuen forslog ikke noget. Saaledes kunde han se lige ind i deres Dagligstue. De sad ved Bordet; det var afdækket, men der stod Lys derpaa, og grønne Grankviste vare slyngede om Stagerne.

Den Gamle sad med sin Bog slaaet op foran sig; hun læste dog ikke i den, men af nogle gamle Breve, som laa paa Bordet. Hun syntes at læse halvhøjt og mumlende, mest for sig selv. Brevene vare sikkert fra Sønnen, et Portræt stod stillet op paa Bordet. Maaske vare de skrevne paa den Udenlandsrejse, den dygtige unge Læge havde gjort med offentlig Understøttelse, og som Moderen flere Gange havde omtalt med Stolthed til Hasting for at erindre

ham om, at hendes Søn ogsaa havde rejst, og det med Honnør. Maaske vare Brevene Julebreve, skrevne fra et fjernt Sted, men indeholdende kjærlige Ord om, hvorledes han mindedes de Juleaftener, han havde tilbragt i et elsket Hjem. Maaske læste hun disse Breve nu, da han var paa et saare fjernt Sted, for at minde sig selv om, at ligesom de efter hin Adskillelse havde gjenset hinanden, saaledes skulde de ogsaa ses selv efter denne store.

Hun var ganske fordybet i denne Læsning. Datteren sad ved Siden, lænet tilbage, med Armene foldede over Brystet og Hovedet bøjet lidt frem. Hun syntes ikke at høre helt efter, men at være optagen af sine egne Tanker.

Hendes Ansigt var vendt lige mod Vinduet; et alvorligt, men, naar man saae nærmere paa det, tiltalende Ansigt var det, med store brune Øjne og en kraftig Pande. Og det klædte hende ret, fandt Hasting, en Gang ikke at bestille Noget, ikke at sidde hængende over det evindelige Sytøj, som betaltes saa elendig, men at sidde som en Uafhængig.

Han stod nogen Tid og saae derpaa. Saa rejste hun sig; han troede i første Øjeblik, at hun havde set ham ude paa Plænen, men det var umuligt, da han stod helt nede i Skyggen; han trak sig dog uvilkaarlig længere tilbage og saae da, at hun gik ud af Døren til Haven.

Moderen mærkede Intet og blev ved at læse.

Den unge Pige saae sig om og gik saa ud. Hun gik ad Gangen langs Huset; da hun kom uden-

for hans oplyste Vinduer, gik hun over i en anden Gang, hvorfra man saae ind i Stuen. Der maatte hun have staaet stille eller gaaet en Gang frem og tilbage, thi det varede lidt, inden hun kom tilbage.

Saa gik hun atter ind i Stuen, og han kunde se, at hun var bleven kold paa sin Vandring; hun havde heller ikke taget noget Tøj paa, men var gaaet ud, som hun sad der.

Hun gik hen til Kakkelovnen og varmede sig.

Han kunde se, at Moderen nu var bleven opmærksom paa Noget og gjorde et Spørgsmaal, hvorpaa hun dog fik et tilsyneladende ligegyldigt Svar, thi hun begyndte atter strax paa sine Breve.

Hasting gik saa atter ind til Sit.

I een Henseende gjorde den gamle Dame ham adskillig Gavn under sit Ophold. Det var med at bringe lidt Orden i Sygebesøg. Da Hasting ikke tog Betaling, blev han temmelig mishandlet, og naar der kom Bud efter ham, medens han var borte, bemærkede den gamle Dame det gjerne, tog sig af Sagen, anstillede en skarp Examination, om det var Umagen værd, sendte Nogle bort med et Husraad, gjemte Andre, som det heller ikke hastede med, til et andet Besøg i Egnen, kort sagt bragte nogen Orden i det.

TO OG TYVENDE KAPITEL.

Ida skrev i Nizza, da Vinteren led mod sin Slutning:

»Kjære Frøken Rønnov!

Roserne staa snart i fuldt Flor, de blande sig paa en yndefuld Maade med Aloerne og de smaa Palmer udenfor mine Vinduer. Luften er dejlig, Alt er skjønt, og jeg føler mig meget bedre.

Lægen siger, der er ikke mindste Fare, og skjønt Badelæger vel altid tale i noget høje Toner, føler jeg dog selv, at min Tilstand er sikker. Jorden er vidunderlig dejlig; dette Sted, hvor man tager hen for at dø, taler tydeligere derom en noget andet, jeg har set. Skal man dø, hvorfor saa ikke hellere dø under vor egen tunge, graa Vinterhimmel eller i vore Somre uden Sol og Varme. Jeg troede, at Himlen over min Sjæl var bleven graa og uigjennemtrængelig, fordi jeg skulde have lettere ved at dø; saaledes synes det nu ikke at skulle være; men det havde dog været mig lettere at dø, meget lettere end forrige Gang, da jeg troede, det skulde være blevet Enden paa det, meget, meget lettere.

Himlen vil altid blive graa og Somren uden Sol og Varme, Livet ser anderledes ud, end jeg troede; den Lykke, mine Anelser hviskede om, veed jeg nu, det nytter ikke at vente paa; nej, jeg var ikke nær saa bange for at dø som for ti Aar siden, ikke nær.

Jeg tænker meget paa Felix; jeg kan ikke lade være ofte at græde over den stakkels Dreng. Jeg tror nok, han vilde have været tilfreds med det, vidste han det, thi den Kjærlighed, jeg synes at føle for ham, er god nok til ti Forlovelser og tyve Ægteskaber. Havde han begjært mig til sin Elskerinde, var jeg gjerne bleven det, men Skade for ham, at han skulde dø, for at jeg kunde lære dette.

Hasting var nær ved det; og dog veed jeg ikke i dette Øjeblik, om han nogensinde har tiltalt mig ret, eller om der ialfald ikke altid har været Noget, der stødte mig tilbage. De, kjære Veninde, med Deres rene og klare Sans for Menneskenes Betydning, vil neppe forstaa mig, naar jeg siger, at jeg ikke kunde lide ham, da jeg var forelsket i ham, men saaledes var det; hvorfor, er mig umuligt at sige, jeg veed kun, at det var Tilfældet. Jeg var heller aldrig bleven lykkelig med ham i Ægteskab; men forelsket i ham var jeg. Det lyder altsammen ubegribeligt for den, der ikke selv kjender slige Strømninger og Modstrømninger i Følelsernes Hav, og det gjør Ingen, som ikke har ladet sig drive paa dem uden Ror. Men det har De ikke.

Men der var over ham en Lidenskab, som gjennemstrømmede mig. Dette faar at være nogen

Undskyldning for mig, fordi jeg gav saa meget efter. Vi ere dydige hos os, det veed jeg, men skyldes dette ikke, at vi ikke fristes stærkt? Er ikke hos de Fleste af os Inertien den Magt, der frelser? Selv naar der er en Fristelse, er den sjeldent saa energisk, at den kan overvinde Inertien.

Man tror, vi ere, jeg veed ikke hvad, pjankede, indholdsløse, i Kjærlighed som i alt Andet. Man har jo for saa vidt Ret; vi forelske os uden Kjærlighed og gifte os uden Forelskelse, men derfor er det alligevel fejl at tro, at vi ikke tørste efter at føle en Lidenskab; kom med en Gnist, og vi kunne flamme. Men naar der ingen Gnist kommer, saa futter det Hele af som vaadt Krudt. Hvad Ægteskabet ikke forbruger af Forelskelsesevne, gaar bort i Klatteri. Der er en Ret, jeg husker ikke hvilken, hvortil Bernhard ved vore Middagsselskaber plejer at give Champagne, der er heldt om paa Vinkander; det er en Drik, der altid gjør megen Lykke, og den er afskyelig. Alt det Sprudlende og Skummende er gaaet bort, tilbage bliver der kun en blandet Smag af Vinens solide Bestanddele, hvori en vammel Sødme er det mest Fremherskende. Det er den Maade, hvorpaa vi med vore Forlovelser nyde Kjærligheden; vi lade den staa og blive vammel og flov i en Karaffel, saa skal den ret smage! Den Drik skal ikke blot saa drikkes hele Livet igjennem, men ogsaa prises!

Nej, jeg holder mere af Champagne til at begynde med, og saa medens den skummer og perler stærkest! Kjender man kun Champagne paa den

anden Vis, og har man lidt Smag for Vin, saa ønsker man engang at prøve den anderledes.

Andet synes jeg ikke, jeg har gjort.

Og jeg er saa sikker, som at jeg lever, paa, at mange af mine stille, rolige »kjedelige« Veninder, der ligesom jeg i Virkeligheden ikke tro paa Noget og ikke vente paa Noget, dog i Virkeligheden tro og vente.

Om de ere ulykkelige, fordi Forventningen ikke opfyldes, er en anden Sag, det tror jeg ikke; men der er Nogen, som er det.

Felix holdt jeg af som ung Pige; ham kunde jeg være bleven lykkelig med. Der var hos ham ikke dette Noget, jeg ikke kan gjøre mig klart, men som jeg ikke syntes rigtig om ved Hasting, ikke dette inderst, som stødte tilbage, og som jeg syntes, jeg ikke kunde blive Herre over. Felix behandlede mig skammelig, men han var ikke forelsket i »Arvingen«, det var udelukkende hendes Penge, han vilde have, saaledes gjøre de Alle. Han var dog ikke forelsket i hende, og hvor har han ikke fortrudt, at han vilde sælge mig!

Derfor holder jeg af ham igjen, og maaske ogsaa fordi min Kjærlighed nu er umulig.

Det er en ulykkelig Kjærlighed, men det er velgjørende at have været Gjenstand for en saadan Lidenskab som den, han har følt. Jeg veed, at det er ondt at kunne føle Glæde derover, men det gjør jeg, og tillige synes jeg, at jeg er bleven mere værd ved at have været Gjenstand for den, jeg, som kun kjender . . . derfor holder jeg ogsaa af ham.

Jeg er mere forelsket i ham nu, end jeg var, dengang jeg første Gang blev indtagen i ham. Det kommer af, tænker jeg, at han nu er død, og at Intet kan forstyrre det Billede, som jeg selv skaber mig af ham. Men det kommer ogsaa af, at jeg nu er istand til at elske meget stærkere end dengang, veed, hvad Livet er; jo mere man veed det, desto stærkere kan man elske.

Hvorlidet jeg dengang var forelsket i ham, kan jeg jo bedst se deraf, hvorledes jeg tog det, da han forlod mig. Hans Frafald voldte mig mere Forbitrelse end Sorg, meget mere.

Jeg har stundom spurgt mig selv, om det i nogen Maade bidrog til, at jeg tog Bernhard, at jeg var saa vred paa Felix, men jeg tror det ikke. Stakkels Bernhard, jeg holdt egentlig meget af ham, og hvad har han egentlig gjort mig, siden jeg ikke mere holder af ham? Men det kommer vel igjen med Aarene, naar vi blive gamle. For mig er der ikke Andet end at vente, til jeg bliver gammel nok. Et underligt Resultat for mig kun at skulle længes efter at blive gammel.«

Mere var der ikke skrevet. Det var begyndt som et Brev, men snart var hun kommen ind paa en Tone, hvori hun kun talte til sig selv og havde skrevet sig selv ind i den og ud af Brevstilen. Paa det Sted i Brevet, hvor hun pludselig gjorde Forsøg paa at komme tilbage i denne, var hun alt langt udover det, hun vilde tilstaa for den Veninde, hun tiltalte.

Hun havde taget Felix's Optegnelser med sig paa

denne Rejse, hvorfra hun næsten havde troet, at hun ikke skulde komme tilbage.

Nu lagde hun det Ark, hvorpaa hun havde skrevet dette Halvbrev, ved Siden af hans Optegnelser. Da hun nogle Uger efter forlod Nizza, brændte hun begge Dele tilsammen, og Asken af de brændte Stumper kradsede hun ned under et blomstrende Orangetræ, der havde staaet udenfor hendes Vindue.

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

Henad Foraaret fik Hasting Efterretning om, at den gamle Justitsraadinde var død. Hendes efterladte Mand var efter dette Dødsfald sunken ganske sammen og vilde neppe overleve det i mange Maaneder, skrev Bernhard, der tilføjede en smuk Bemærkning om det Lykkelige i saaledes at kunne leve og dø sammen.

Efterretningen gjorde ogsaa et alvorligt Indtryk paa Hasting, og han bestemte sig til at tage derover til Begravelsen, skjønt det voldte ham megen Frygt, at han vidste, at han maatte træffe Ida eller dog se hende. Men det forekom ham da tillige, som at det, at de mødtes i Skyggen af hendes Moders Død, vilde gjøre deres Møde lettere og mere uberørt af Fortiden.

Dette Møde fandt Sted. Det var paa en formel Visit, som Hasting aflagde hos Bernhard, og Intet kunde være mere formelt, flygtigt og overfladisk. Der vexledes kun et Par venlige, men ganske ligegyldige Ord, som Bernhard halvt var med i.

Men Ida rødmede, da hun saae Hasting. Hun var bleven mager og bleg og saae endnu mere bleg ud i den sorte Dragt, men da han kom ind, rødmede hun stærkt.

Der foregik i dette Øjeblik noget saare Forskjelligt hos de To.

Hos Ida blussede den gamle Forelskelse op i et kortvarigt Nu. Hun var nedbøjet af Vinterens Sindsbevægelser og nu af Moderens Død, hvem hun holdt overordentlig meget af, og under denne Sorg gjennembævedes hun af Længsel efter Elskov, efter et bevæget, hengivent, elskende Hjerte, og der stod jo Elskeren. Men det var kun et enkelt Øjeblik, saa var den Ild blusset bort, ganske aldeles, gaaet, som den var opstaaet, ad den samme usporlige Vej, som den var kommen, et flygtigt Blink over et glidende Vand.

Paa Hasting gjorde ogsaa dette Møde, men navnlig den pludselige Rødme, sin Virkning. Igjennem hans resignerede Stemning skød som en opblussende Flamme, en næsten vild Glæde over dog at være saa meget erindret. Han havde strax, da han kom ind i Stuen, opdaget et stort Portræt af Felix i en smuk Ramme, i hvilken der var stukket en Buket af Blomster. Det forundrede ham ikke, men Idas Rødme var ham dog en Fryd dengang og mange Gange senere.

Hans Ophold i Staden var ganske kort, men eet Sted kunde han ikke undlade at gaa, og det var til Frøken Rønnov. Det var sent, næsten Aften, da han

ringede paa hendes Dør. Det forekom ham, at Klokken lød, som om den ringede i store, tomme Værelser. Det foer igjennem ham, at han vilde faa den Besked, at Frøken Rønnov var i Florents eller Cannes, og han var alt i Tankerne paa Jernbanefart efter hende ned igjennem Tyskland, thi han følte en Trang, der nu forekom ham helt fortærende, efter at have hende til sin Fortrolige paa det Skillepunkt, hvor han stod.

Men der lød Skridt derinde, den gamle Pige lukkede op, Alt var i Orden, Frøken Rønnov var hjemme og i Dagligstuen. Hun sad derinde i en lav Gyngestol ved Siden af et Bord med Lampen.

Hun hilste venlig og hjertelig paa Hasting, men fik strax et lidt koldt Udtryk, da han i forlegen Ivrighed for at faa det sagt busede ud med, at han gjerne vilde tale med hende om Noget, der laa ham paa Hjertet.

Hun tav.

»Jeg er ikke nogen Frier,« sagde han, idet hans Læber rystede af Forvirring. Han havde ikke tænkt over, hvorledes han vilde komme til at tale om sig selv og søge Raad og Vejledning hos en Sjæl, han følte, var klarere end hans egen, og det forekom ham at være meget vanskeligt at komme hertil, naar hun ikke hjalp ham. Men hun gjorde det.

»Tænker De paa atter at rejse bort, eller har De en anden stor Beslutning for?« sagde hun.

Mere end hendes Ord sagde hendes Stemme. Hun havde kjendt Hasting fra deres tidlige Ungdom,

da han begyndte at færdes i deres Kreds, og altid syntes meget godt om ham. Saa tydelig som hun saae hans Fejl, havde hun ogsaa set Meget i ham, der kæmpede opad, og paa samme ubestemmelige Maade, som Ida havde fornummet hos sig Noget, der stødte tilbage fra ham, selv da hun var forelsket i ham, havde hun følt Noget, der trak hende til ham, selv naar hun ikke kunde lide ham, som da han var kommen hjem fra Rejsen, og især, da han bestræbte sig for at vinde Ida.

Hasting behøvede ikke mere end den Opmuntring, der laa i denne Tone.

»De veed, at jeg har været meget forelsket i Ida,« sagde han.

Hun nikkede.

»Og jeg er det maaske endnu.«

»Hvis De har den fjerneste Tanke skjult om at vedblive at søge hendes Kjærlighed, saa tal ikke mere til mig.«

»Saa sandt jeg lever, tror jeg oprigtig, at jeg har opgivet det. Det er ikke et Udbrud af Svagelighed og Sygdom, naar jeg siger det. Det er Alvor.«

Forunderlige Svagheder i Sjælen! Det gjorde ham det atter et Øjeblik vanskeligere og pinligere at tale, at han skulde gaa ud fra, at ethvert Spor af Haab om Lykke i denne Kjærlighed maatte være udvisket.

»Det var derom, jeg vilde tale,« sagde han famlende.

Hun havde under deres Ophold i Jylland havt en instinktmæssig Følelse af, at der var et Øjeblik, hvor der hos ham var en maaske ubevidst Mulighed for at blive forelsket i hende; thi slige Muligheder undgaa aldrig en Kvinde. Hun tænkte herpaa. Hun tænkte paa, at det een Gang havde været hendes Drøm at blive en barmhjertig Søster. Hun saae, at hvordan det nu engang var gaaet til, saa var her en Sjæl, der var i stor Vaande, som var tyet til hende om Hjælp, neppe vidende for hvad, og hun tog en modig Beslutning. Først og fremmest gjaldt det om at skaffe Klarhed.

»Jeg vil begynde med at tale og fortælle,« sagde hun. »Jeg vil fortælle Dem Noget om mit Liv og min Hemmelighed. Jeg er forlovet med Greven og holder Bryllup med ham om et Par Maaneder, men endnu tales der ikke om det. Jeg er lykkelig, meget lykkelig, saa lykkelig, som jeg ikke havde troet at skulle blive det, endskjønt der var en Gang, da jeg som De var meget forelsket og derfor troede lige saa stærkt paa Lykke i Livet som De.«

»Derpaa tror jeg ikke mere,« sagde han bestemt.

»Maaske De er for hastig,« svarede hun, »det kommer maaske anderledes baade med Lykke og Kjærlighed, end De tror. Men husk fremfor Alt paa, at kun den kan vinde Lykke i Kjærlighed, som selv kan give den. Nu skal jeg fortælle Dem min Historie.

»Jeg levede som ganske ung Pige efter min

Faders Død i en af de større jyske Byer hos en gammel Tante. Jeg var som sagt meget ung. Jeg havde megen Fantasi og stor Lyst til at lære Verden at kjende, to Ting, der kan indgaa en farlig Forening.

»Der kom adskillige unge Herrer i min Tantes Hus; hun var en ret formuende Enke efter en højtstaaende Officer, som havde havt sin Kommando der. Af disse Herrer var de Fleste Officerer i Garnisonen. Jeg antager, at unge Herrer og unge Damer ligner hinanden i det Punkt, at de meget tidlig begynde at gjøre sig det Spørgsmaal, om Verden dog ikke snart vil lade dem faa Øje paa deres Idealer. Hver Gang der kommer en ung Herre frem i Synskredsen, som tildrager sig Opmærksomheden lidt, spørger en ung Pige sig selv:

»Skal han ligne ham?«

»Hver Gang der kommer en ung Pige frem i Synskredsen, der tildrager sig Opmærksomheden,« sagde Hasting, »spørger en ganske ung Mand:

›Er det hende?‹«

»Saa tager de i eet Tempo, hvad vi tager i to,« sagde hun, »men det skal jeg indrømme, at de to Tempoer ogsaa for os kan falde hurtig sammen.«

»Den af de unge Mænd, som mest vakte min Opmærksomhed, var naturligvis den unge Officer, som red smukkest, dansede bedst, var mest elegant klædt, talte livligst og høfligst, (det Sidste har uhyre meget at sige for ganske unge og altsaa ikke blaserede Piger, senere bliver det snarere det Modsatte). Det

var i Virkeligheden Garnisonens Løve; han var formuende og havde — De tilgiver mig det — et adeligt Navn.

»Han kom meget hos min Tante, der ikke blot var lidt i Familie med ham, men hvor han havde været i Huset nogle Aar, da han gik i Byens Skole. Han var slaaet ind paa den militære Løbebane og havde iøvrigt et Gods, der laa nogle Mile fra Byen.

»Med mit neppe syttenaarige Kjendskab til Verden og Idealerne spurgte jeg mig selv: Ligner han ham? — og jeg svarede mig selv »Ja«.

»Han selv spurgte mig et Aars Tid efter: »Er det mig«, og jeg svarede ogsaa »Ja«.

»Jeg var lykkelig. Jeg holdt af min smukke, morsomme Løjtenant. Jeg kom til at holde endnu mere af ham i Løbet af de første Maaneder vi var forlovede. Forlovelsen var hemmelig; hvorfor, er det mig egentlig nu noget vanskeligt at sige. Min Forlovede var af en meget forsigtig Natur og havde forskjellige smaa Betænkeligheder og Skrupler, som jeg nu har forglemt, men hvori Hensyn til en vanskelig og sær gammel Slægtning, der skulde arves, spillede en vigtig Rolle. Nok er det, hemmeligt burde det være, og deri rettede jeg mig meget villig efter min Tilbeder og min Helt.

»Jeg var virkelig lykkelig i de første Maaneder. Dagen gik frit og let med smaa, men inderlige Anfald af Henrykkelse, og om Morgenen, naar jeg vaagnede op, vidste jeg strax ubevidst, at jeg skulde vaagne op til noget Glædeligt og Lyst.

»Længere end et Par Maaneder varede imidlertid ikke Lykken. Det er ogsaa vist. Husk, at det er en Historie af den rigtige Virkelighed, som jeg fortæller Dem. Hvornaar det kom, at Lykken gik bort, kan jeg ikke sige. Jeg læste fornylig, at Jordklodens uendelig afvexlende Udseende, de høje Bjerge og de dybe Dale maaske ikke ere blevne til ved voldsomme og storartede Naturbegivenheder, saaledes som man tidligere troede, men ved smaa Aarsagers langsomme, men uafladelige Virksomhed. Saaledes gaar det ogsaa i det menneskelige Liv. Det bevæger sig ikke gjennem stærke Katastrofer, men gjennem smaa Virkninger, saa smaa, at de ofte er absolut umærkelige for Iagttageren, ialfald saa umærkelige, at han ikke kan gjøre sig Regnskab for dem. Saaledes gik det med mig, da min Forelskelses Lykke forstyrredes. Jeg gjentager, jeg kan ikke, selv om jeg vilde, gjøre Regnskab for, hvorledes det gik i det Enkelte. Men jeg vil sige Dem en Ting, som maaske kan lette Dem Forstaaelsen af Helheden. Min Forlovede var en Mand, som De kjender lidt til, det var Kammerjunkeren, hos hvem vi mødtes til Festen for Hertugen. Ja, ham og ingen Anden. Men lad mig tilføje: Han var mere elskværdig for et Dusin Aar siden, end han er nu. Han var ikke blot en behagelig, ung Løjtenant, men det Gode ved ham, og som ogsaa er i ham endnu, laa langt højere oppe ved Overfladen. Betydeligere Karakterer, tror jeg, bliver elskværdigere med Aarene, men med de smaa er det Modsatte Tilfældet. Husk paa, at han var formuende, men

ikke saa Meget som nu, og hans Forfængelighed krævede Meget af ham. Ikke desto mindre betænkte han sig ikke — det veed jeg ialfald ikke Noget om — paa at fri til mig, da han var bleven noget forelsket i mig, skjønt jeg slet ikke var rig, ikke engang formuende, og som, hvad Rang angik, vel kunde være ham jevnbyrdig, men ikke kunde hæve ham opad. De ryster paa Hovedet. Jeg siger Dem, det var ikke lidt af ham at handle som han gjorde.

»Men Lykken svandt. Det blev mig klart, at det var en daarlig Forelskelse, hvor den sande Agtelse manglede; en daarlig Forelskelse, og der gaves mig Mod til at hæve den itide.

»Jeg kom her til Kjøbenhavn, og her begyndte jeg noget efter at leve, som De veed, jeg har gjort.

»Det var ialfald et Forsøg paa at faa Noget at leve for, om min Opgave end var af en anden Art end den, jeg nu vil føres til.

»Jeg begyndte ganske smaat med min Vaskerkones Børn, hvis Moder var syg, og hvis Fader drak. De blev Stammen i min Skole. Tænk Dem, jeg nærede visse ærgjerrige Planer om at reformere vort Almueskolevæsen.« Og i en næsten skjemtende Tone forsatte hun: »De kan være ganske rolig, de ere beskedent opgivne i Theorien, i Praxis haaber jeg netop nu at kunne gjøre Noget til deres Fremme. Men dengang var jeg Theoretiker. Jeg husker endnu, hvorledes jeg elskede mine Theorier, jeg tilstaar mig skyldig i henrykte Studier af Pestalozzi o. s. v., ja i Udkast til en Pjece.«

»Men Forelskelsen,« spurgte Hasting, »hvor blev Forelskelsen?«

»Jeg vil svare Dem,« sagde hun. »Jeg tænkte efter at have slaaet op ofte med megen Sorg paa min Forlovelse og min Forlovede. Men hver Gang jeg tænkte, at Bruddet var sket for at redde Noget af det Højeste i mig, blev det bedre med mig.

»Lad min Forelskelse have været, hvordan den være vil, baade ungdommelig og letsindig, saa tog det Aar at blive helbredet for den. Men Helbredelsen kom. Og siden kom han.«

»Greven?«

»Ja, Greven. Nu har jeg talt til Dem om det Andet. Men om ham, og hvorledes det blev saaledes, at vi fandt hinanden, derom taler jeg ikke til Dem eller til nogen Anden end ham.«

Hun rejste sig; hun var lidt bleg, og hendes Næseboer udvidedes let, da hun fortsatte.

»Men jeg vil sige Dem Noget. Veed De, hvad Noget af det er, jeg tror om et andet Liv? Det er, at der bliver alle vore Tanker aabenbare, ikke blot for Dommeren, men for Alle, og der vil han nok have Synd og Ondt paa sin Samvittighed, men jeg tror ikke, han behøver at frygte for at røbe nogen lav, nogen smudsig, nogen giftig Tanke. Tror De, der er Mange, hvorom det kan siges?

»Og saa er det en god og modig Mand, en Mand af dem, som det vilde være godt at holde i Haanden, naar man skulde dø og var bange derfor.«

Hun tav og blev ved at gaa frem og tilbage.

Hendes Ord: »En daarlig Forelskelse«, klang bestandig i hans Øren.

Hun satte sig atter ned.

»Nu har jeg fortalt,« sagde hun, »nu De!«

Saa fortalte han sin Historie. Helt, fuldstændig fra sin Side, kun dækkende Smaating fra Ida, der kom til at spille en helt passiv Rolle.

Han var forunderlig lettet, da han havde talt. Han havde ventet megen Befrielse, men dog ikke saa Meget, som han først nu følte, at en menneskelig Sjæl kan vinde ved en ren og fuld Fortrolighed til en anden.

Da han havde udtalt, havde de Begge en Følelse af, at der ikke var noget mere at sige iaften.

Hun tog Initiativet:

»Klokken er mange,« sagde hun. »Rejser De ikke strax tilbage, saa kom op og se til mig endnu en Gang.«

Han gik; paa Vejen til sit Hotel gik han længe om i Gaderne, som han havde gjort den varme Sommernat, da han havde kjørt med Ida. Men nu var der ingen Banken og Begjær og vild Lykke i Blodet; men Stilhed, om han end følte, at han ikke havde indoptaget den ganske.

Paa sin Omvanken kom han hen i Nærheden af det Hospital, hvor han havde lært som ung Student. Mørke og lidet tiltalende laa Bygningerne i den raakolde Foraarsnat; men hos ham vakte Synet af dem venlige Minder.

De vare brogede og vilkaarlige, som alle Minder,

naar man lader dem strømme ind, som de selv ville, og Erindringer om Hjemkomst fra Baller i ungdommelig Henrykkelse over en eller anden blaa- eller hvidkjolet Skjønhed blandede sig paa en bizar Maade med Minder om Timer i Studierne, hvor han følte sand Begejstring over og Glæde ved sin Gjerning. Erindringer om lystige Kameratgilder, hvor selv de for mange Aar siden sagte Morsomheder spirede frem igjen, vare sammenslyngede med Erindringer om smaa Triumfer som lovende Læge paa Sygestuerne. Han gik længe frem og tilbage foran Gitteret. Dengang var det bedre med ham end i de hede, fortærende Tider, som kom senere.

Endelig gik han hjem. Men sove kunde han ikke. Saa gik hans Tanker over til *Fairhills* og det Liv, han der havde ført i den sidste Vinter, og saa tilbage til de gamle Studiedage.

Endelig faldt han i Søvn, og den første Tanke, der slog ham, da han vaagnede op, var klar og renset fra alle Tvivl den: »Ja, jeg vil være Læge igjen.«

Han stod op, glad, tilfreds, med den Følelse af Sikkerhed paa sig selv og paa Verden, som han havde følt, da han med den vundne Formue gik ombord paa *Bombay* for at vende hjem.

Vejret var smukt og klart. Han gik en Tur paa sit Yndlingssted »Langelinie«, seende paa sit Ur, naar den Time kom, da han med nogenlunde Hensyn til Formen kunde gaa hen til Frøken Rønnov.

Endelig drejede han om og gik derhen, skjønt det var tidligt paa Formiddagen. Han havde imid-

lertid rent glemt Skolen. Hun var ved at læse, og han maatte, til Frikvarteret kom, vente i hendes Dagligstue.

Formiddagssolen skinnede ind i denne og legede paa de mange fantastiske Gjenstande, hvormed den var smykket, blinkede i Stjernen, der bar Palmegrenen og spillede paa Vaserne og Daaserne paa Kaminpladen.

Men Solstraalerne var det eneste Urolige i Værelset, ellers var Alting stille og fredeligt, selv de urolige Solstraaler, der kom ind mellem de mange Blomster i Vinduerne, vedblev i deres spillende Legen at tale om Fred.

Inde fra Skolestuen hørte han Summen af Stemmer. Barndomserindringer dukkede op i ham fra en Menneskealders Glemsel. Han saae i stille Formiddagstimer sig selv sidde som lille Dreng og læse med Lærerinden i Moderens Dagligstue; han huskede det Voxdugstæppe, der laa paa Gulvet, og hvorledes Solstraalerne fra Vinduet vare faldne over det, medens der var talt til ham om den stærke Samson, som han tænkte sig begraven i det lange Bed paa Kirkegaarden, den fromme David og alle dem, der havde faaet Fred fraoven.

Medens han sad i disse Erindringer, kom Frøken Rønnov ind.

»Jeg har sovet paa vor Samtale,« sagde han, »og nu har jeg taget min Beslutning.« Og han fortalte om *Fairhills*, og hvad der var at gjøre, og at han vilde nedsætte sig der som Læge.

»Saa ønsker jeg Dem til Lykke«, sagde hun.

»Det bliver et stille Liv,« sagde han.

»Men, at det stille Vand har den dybe Grund, gjælder i mange Forhold.«

»Jeg vil se Dem gaa ombord,« sagde hun, da de skiltes.

Han tog Afsked med Bernhard, men paa dennes Kontor. Det var en kort og fra Bernhards Side meget trykket Sammenkomst. Han kunde ikke ret beherske en vis oplivet Stemning, da Hasting fortalte, at han vilde bosætte sig i Jylland, og at der maaske gik Aar, inden de atter saae hinanden. Hermed skiltes de.

Frøken Rønnov holdt Ord og kom, da han stod i Begreb med at gaa ombord i det jyske Dampskib.

Talen faldt paa hans Hjemkomst, og erindrende den Hyldest, hvormed han da jevnlig modtoges, sagde hun: »Nu drager De atter ud, Jason, vil De denne Gang vinde det gyldne Skind?«

»Jeg haaber det sikkerlig,« sagde han, »thi jeg synes, at Guderne er med mig ombord.

Skibet sejlede nordpaa. I en kold, men klar Foraarsdags Solskin blinkede Bølgerne lyst og fornøjelig, og i den friske Vind gik de med en Bevægelse, der, skjønt Farvandet var indelukket og afgrænset, viste, at de vare af den samme Slægt som dem ude i det store Hav.

Hasting fornøjede sig ved at se derpaa, ogsaa i hans Indre var det frisk og klart. Han tænkte med Glæde paa sin Beslutning, paa den nye Virkekreds, i hvilken han skulde udhvile sit jagede og omtumlede Sind. Han tænkte paa det ejendommelige Landskab derovre omkring hans Fremtids Hjem med dets store og alvorlige Linier, der pegede ud over den virkelige Begrænsning. Han tænkte ogsaa paa de to Beboerinder, som Huset havde, og glædede sig til at blive budt velkommen og fortælle dem om sin nye Bestemmelse.

Men da Skibet var langt borte, og han for sidste Gang havde vendt sig om for at se paa de smaa Spidser nede i Syd, som vare Kjøbenhavns Taarne, da blinkede pludselig atter med hemmelig Fryd, men dog med tungsindig Længsel frem i hans Sjæl Erindringen om, at Ida havde rødmet, da hun saae ham igjen.

Og atter vil den blinke frem i kommende Tider, hvordan de end blive, i de urolige og pinefulde som i dem, der ville blive omskyggede af Fred og Hengivelse, atter vil den blinke med hemmelig Fryd og begjærende Længsel. Thi ingen give Guderne Alt.

En første Kjærlighed.

I.

En Sommerdag paa Donau. Floden ligger midt i Sletten som et bredt, perlegraat, langsomt glidende Sund. Solen brænder glødende og mattende; Vandene blinke i den, langsomt og dovent, men gjennemtrænges ikke af dens Lys.

De graa Kratskove langs de graa Bredder, som altid synes at tilhøre Vandet lige saa godt som Landet, have i den Hede, det er idag, Grund til at slaa sig ganske paa Flodens Side. De bøje sig ned imod den; de graa Masser af tørre Grene og Blade bagved synes at skyde de Træer, der ere foran, helt ud i Vandet for selv at komme til, og de, der hænge længst derude, halvdruknede, altid slimede og dyndede, misundes sikkert nu af deres Fæller inde paa Sletten, thi Tørken har varet længe, og Heden synes hver Dag at blive stærkere; idag er den overvældende.

Dirrende Hede over Floden, dirrende Hede og støvet Tørke over Landet, over den tungsindige Steppe, der fra Floden breder sig langt ud, bølgeformig og bakket, en ørkenagtig Slette, stille, ubevæget, som strækker sig fra det Belte af tørt og

sprukkent Ler, der ligger nærmest de tungt glidende Vande, og helt hen til Højderne i Horisonten, hvor Verden ender, selv for Fantasien, paa en Dag som denne.

Kvæghjorderne fra Steppen, lyse og graa som denne og som Floden, komme ned i Vandet ligesom Træerne og staa ubevægelige i dette som Hjorder af hornede Amfibier. De se efter Dampbaaden, som plasker ude i Floden og trækker to lange, skraa Striber efter sig i dens rolige Vand. Efter Skibet se ogsaa de tungsindige Hyrder, som under en Pjalt, udspændt mellem et Par Pinde, søge Skygge inde paa Steppen. Hyrden rejser ikke Hovedet, men hans sorte Øjne følge det store og pyntelige Skib, indtil det glider saa langt bort, at en Fold i Jordsmonnet skjuler det for ham.

Solen brænder lige saa stærkt paa Skibet som iland, der er ikke noget kølende Pust ude paa Floden. Solsejlet er spændt ud over Agterdækket, og dog er der saa varmt, at Beget mellem de smalle Dæksplanker klæber ved Parasollerne og Stokkene, hvormed ledige Passagerer i Kjedsommelighedens Ørkesløshed sidde og stange og stikke.

Alle kjede sig og døse. Vel er Dampskibsvejen ned ad Floden at foretrække for Jernbanekjørselen, men man finder den dog ikke uden Grund trættende nok i Sommerdagens lange, sollyse Timer og Landskabet saare ensformigt.

Skibets Fører, en pyntelig, uniformeret, mørkøjet ung Magyar, paa hvem Alting glinser, Hud, Øjne og

Haar, gaar om mellem sine Passagerer som den belevne unge Vært, der gjerne vil vise sig personlig elskværdig, hvis man vil tillade ham det. Og Damerne tillade det gjerne, baade de lystige, snaksomme, tykke, blonde Wienerinder og de kjønne, mørke Ungarerinder, der glinse og skinne ligesom Kaptejnen selv. Deres egne Herrer ere for optagne af Søvnighed og Kjedsomhed til at være elskværdige.

Stundom gjør Hr. Kaptejnen ogsaa et lille Slag forude; der staar Bønderne, og der er jevnlig kjønne Ansigter mellem deres Kvinder. Thi ogsaa fra et kjønt Bondefruentimmeransigt er det morsomt for den glade Officer at faa fanget et Smil og et Blik eller et skjemtefuldt Ord. Men Hr. Kaptejnen dvæler dog aldrig længe herude, men overlader hver Gang temmelig hurtig disse Skjønheder til deres egne Herrer med de stive Støvler, Bluserne og de lange, vixede, sorte Knebelsbarter.

Agterude er der idag en ung Dame, som særlig er Gjenstand for hans Interesse og Beundring, en nydelig russisk Fyrstinde, lutter Parisertoilette, straalende lyse Øjne og blanke, bløde Haar af en egen, i Grønligtgyldent spillende blond Farve. Hun er imidlertid en af dem, der ere mindst tilbøjelige til at paaskjønne hans Opmærksomheder. Hun svarer ikke mere end nødvendigt paa disse og har ikke spurgt om Navnet paa en eneste By.

Men dette er ikke noget Under. Hun er paa Bryllupsrejsen, og den unge Fyrste lader maaske nok lidt blaseret af fransk Dans, tysk Hazard og engelsk

Aristokratisme, men han mener det ikke saa slemt. Han har ialfald gjort et Inklinationsparti med sin Kusine, og endnu, to Maanedersdagen fra Brylluppet, fortryder han det ikke det mindste. Tvertimod, han er oprigtig beredt paa at være forelsket i sin Kone, og hun beredt til at gjøre Gjengjæld.

Hun havde mødt ham, strax som hun kom ud af en af hine adelige Opdragelsesanstalter for forældreløse unge Piger, som Rusland er ene om, og hvor de unge Damer paa en Anstalt, der er stor som et Slot og fornem som et Hof, opdrages til at ære Kejserinden og sig selv over alle Ting. Hun havde mødt sin Fætter, de havde danset, moret og giftet sig med hinanden, og vare nu, bestandig i lutter sorgløs Tilfredshed med sig selv og hinanden indbyrdes, paa Udenlandsrejse mellem nye Landskaber, nye Toiletter og nye Hotelværelser, hvilket Alt tager sig dobbelt godt ud, naar man har en ung, opmærksom Ægtemand for sine Fødder.

Intet Under, at den unge Dampskibskaptejn ikke havde Held med sig.

Og dog var samme unge Dampskibskaptejn ikke uforfaren i den Kunst at gjøre sig elskværdig for rejsende unge Damer.

Lidt ensformigt var det for en virkelig Marineofficer som han at sejle een Dag med Strømmen fra Wien til Pesth og saa halvanden Dag mod Strømmen fra Pesth til Wien og saa atter en Dag med Strømmen fra Wien til Pesth o. s. v., og under dette at se de samme Vande, de samme Bredder og de samme

lysegraa Køer og ikke have anden Forandring end den, der er knyttet til Grundene i Floden. Derfor plejede han altid at forelske sig i mindst een af sine kvindelige Passagerer paa Nedturen og een paa Opturen, snart hentende sin Kjærligheds Gjenstand fra Agterdæk, snart fra Fordæk. Det var naturligvis næsten altid ganske smaa Episoder, som Landgangsbrædtet afsluttede, men han tog dem saa alvorlig som muligt.

En Sommerdag paa Donau; Sommerdagen gaar. De glidende Vande i det glimtende Solskin føre Skibet forbi Steppens flade Kyst og ind under Vinbjergenes Skygger, — alvorlige Højder, byggede op paa Siderne af Floden som Monumenter, stærke og kraftfulde i deres Linier som den Drue, der voxer paa dem. De kaste dybe Skygger over Vandet ved deres Fod, og dette flyder paa disse Steder lignende den mørke Vin selv. Landsbyer ses mellem de alvorlige Højder, og for disse ere Bjergene stundom en Sokkel, der hæver dem op, stundom en indestængende Vold. Det er sagnrige og sangrige Steder. Oldgranskeren finder overalt Forskansninger og Brohoveder og andre Spor fra Romernes Tid og fra de urolige Folk, som efter dem have stormet frem og tilbage over disse Egne, og over Oldtidslevningerne er der groet tungsindige Sagn, hvori Kjærlighed og Død indgaa deres evige, løndomsfulde Forsoning. Men etsteds under Skyggen af de alvorlige Høje, ved den glidende Flod, etsteds, hvor Skyggerne falde dobbelt tæt over de mørke Vande, dølges der i disses tavse Skjul en

umaadelig Skat, en Skat, imod hvilken den, Rhinens Vande hundrede Mile borte gjemmer for Nibelungernes Æt, er ringe at regne, og som skal gjøre den, der finder den, rigere end selv han, der bærer St. Stephans hellige Krone. Denne Skat ligger urørt, men en anden Skat er hævet her. I disse Egne, hvor i Aftentimen en forunderlig bleg og fast Himmel lukker sig over et Landskab, der er som gjennemtrængt af Naturens hemmelige Længsel, er der voxet frem en strømmende Rigdom af Melodier, i hvilke Længsel og Lidenskab funkler i glødende og prægtige Farver.

Sang og Musik elske de, der leve her. De høre gjerne til, men endnu hellere spille og synge de selv. Skarer af unge Folk slaa sig sammen og drage om som Spillemænd, Violinen er deres Yndlingsinstrument, og de føre med sig alle deres Hjemstavns Melodier. Zigeunermusik hedder det gjerne, men Benævnelsen er oftest lige saa fejl som gængs.

I de store tyske Byer møder man ofte disse Flokke. Der ere de udstafferede i Uniformer, der klæde dem, som Uniformer klæde Abekatte paa Lirekasserne, og der er deres Repertoire plettet af de store Stæders Gadesnavs, men mellem Snavset glimter ogsaa Guldet, og her ved Donau findes det rent.

Sommerdagen paa Donau glider langsomt og trægt paa det plaskende Skib, der mere og mere sejler med sin Besætning, som om man sejlede ind i Prinsesse Torneroses søvndyssede Rige.

Naar det standser, og Folk gaar til og fra Borde

ved et af de mange Anløbssteder, volder det ikke en Afvexling, men kun en ubehagelig Fornemmelse af Afbrydelse i den bløde Monotoni, hvori man er døset hen. Der er heller ikke Meget at se paa dem, der komme ombord, og dem, der gaa fra Borde; det er i Reglen de samme Bønder med snavsede, posede Lærredsbuxer og stive Støvler og vixede Knebelsbarter, ledsagede af kjønne, pjuskede Fruentimmer med sorte Øjne, der bære al Oppakningen. Saaledes ere de Passagerer, der komme, og saaledes ere de, der gaa.

Men en Gang efter et saadant Ophold ved et stille Sted mellem Højderne lyder, da Hjulene atter have begyndt at plaske, Violinstrøg og indledende Klimpren. Det glimter i Passagerernes Øjne, der er kommet en »Zigeunerbande« ombord; nu skal man have Musik.

Musikkorpset bliver strax efter den elskværdige Kaptejns Anordning anbragt paa et Sted, hvor Passagerernes fine Afdeling kan have mest Fornøjelse af at høre og se dem. Se dem, thi det er Noget. Ikke blot fordi disse Zigeunerbander ere kjønne Mennesker med livlige Ansigter og en smidig Elegance i deres Bevægelser og hele Væsen, men ogsaa fordi det er en Fornøjelse for sig at se dem spille. Man ser ellers ikke Musikere, der i den Grad som disse gaa op i, hvad de spille. Det er ikke Koncertvirtuosernes theatralske Armløftninger og Kropsvingninger. Det er Ansigtet, der er med. Over det glider, som Skyernes vexlende Skygger over et Landskab, Skyggerne af de Melodier, de spille.

Den Bande, som kom ombord med hvidt støvede Støvler og Klæder, var en af de ægte. Den havde tydelig nok gjort en lang Dagmarsch i Solhede og Støv. Hedt og tungt var der paa Skibet for dem, der havde været ombord fra Morgenstunden af, men køligt og forfriskende, fuldt af Hvile for dem, som havde gaaet Mile paa de glødende Veje uden Rast.

Da de blev opfordrede til at spille, var det, at kunne tumle sig i Toner, ogsaa for dem som et Udbrud af Lettelse, hvortil de selv trængte, nu da de sad godt og magelig paa den letbærende Strøm. De drak et Glas Vin, som den vakre Kaptejn lod bringe for at sætte dem i godt Humør, bukkede, svingede med Glassene og begyndte saa med nogle lystige Kast over Strengene.

Passagererne stimlede sammen om dem; Banden havde en Anfører, en ung Mand, den smukkeste og livligste af dem. Han kastede sine sorte, spillende Øjne over sine Tilhørere og Tilhørerinder og vendte sig saa mod Banden med et Ansigt, der sprudlede af Liv og Lyst; han var henrykt over at have et saa fint Publikum med saa mange smukke Damer.

Han gav Tegn, og man begyndte.

Det er ikke hine skingrende Blæseinstrumenter, der pille hver Tone ud fra hinanden, som disse omvandrende Musikere behandle. Deres Orkester bestaar især af Strygeinstrumenter med smukke, harmoniske Toner, som glide ind i hinanden i bløde Slyngninger, i hvilke hele Musikstykket voxer sammen i et trolddomsagtigt Væv.

Saa spillede de. Først kom der en lille kvidrende Melodi, i hvilken de vare glade og tilfredse over Sommeren og Solskinnet og Floden og alle de Ansigter, de saae omkring sig; de ligesom sagde dem venlig Goddag og svingede Hattene til deres Ære.

Den unge Fyrstinde er blandt dem, der ere meget lykkelige over Banden. Den galante Kaptejn har bragt hende en Stol, hun sidder i første Række.

Anførerens Blik falder paa hende. Han hilser særlig hende, og med sin bulede Hat i Haanden spørger han med virkelig Anstand hende som sit Publikums Chef om, hvad hun befaler. Hun bliver lidt forlegen, smiler og rødmer let over saaledes at blive tiltalt og svarer, at hun ikke kan vælge. Anføreren ser paa hende og siger ikke mere, men bestemmer saa selv sit Repertoire.

Det er mange forskjellige Melodier, han lader strømme ud over Tilhørerne. Han er en virkelig Musiker, født dertil, han elsker sin Kunst, og den føjer sig lydig efter hans Stemninger og Ønsker. Han jager ind i Kredsen foran sig en Sværm af stikkende, æggende, bedaarende, fortryllende Toner.

Snart er det en lunefuld, letfærdig, gjøglende Folkedans, som slynger sig ud og ind, medens sanseligt Begjær kigger frem bag Tonerne som Fauner, dulgte bag Træerne i Gudernes Skove; snart er det en Melodi, hvor frydefuld Tilfredsstillelse af alle Drømme blinker og perler, snart og oftest er det bløde, klingende Melodier, søde og tungsindige som lykkelige Erindringer.

Betagende var det at lade Sindet omsvæves af disse, en blødt og langsomt glidende Sommerdag paa Donau.

Prosaisk Afbrydelse! Middagsklokken ringede; Passagererne gik fra Dækket ned i Salonen, hvor Middagsbordet var dækket. Alting stod aabent, Vinduer og Døre, og med den friske Luft blev Violinernes bløde Stemmer ved at svæve ind, thi Kaptejnen havde taget Musikbanden i formeligt Engagement, de skulde spille paa Dækket, til man om Aftenen lagde til ved Pesth.

Den stærke ungarske Vin, som Tilhørerne drak, gav Musikken en dybere Klang, og man talte om den med Henrykkelse. En af de Første, der vilde gaa op igjen for bedre at høre den, var den unge Fyrstinde. Hendes Mand vilde nok blive siddende lidt endnu ved den iskølede røde Carlowitzer sammen med den livlige Kaptejn. Denne var saa høflig at tilbyde hende sin Ledsagelse, men hun takkede afslaaende, og en af Fyrstens Cigarer syntes at bidrage til at gjøre ham det mindre tungt at blive.

Der havde været en Pause, da Fyrstinden kom op. Musikanterne hvilede. Anføreren strakte sig paa en Bænk; med Armen under Hovedet saae han op mod den blaa Himmel og de faa langsomt aandende, hvide Skyer paa denne.

Hans Øje faldt paa Fyrstinden, da hendes Kjole slæbte i Nærheden af hans Plads. Han sprang op i et Sæt, hilste med dyb Ærbødighed og foer hen mod sine Folk. Han klappede i Hænderne, raabte

et Navn, slog ud med Armen og ligesom kastede ud mod hende fra sit Orkester Takter af en stolt jublende Nationalmelodi.

Hans Øjne funklede og brændte, nu saae hun det tydelig, thi den stærke ungarske Champagne havde givet hende Mod til at se mere paa ham end før.

Hvilket Blik, hun fornam det som et Stik i Hjertet, der forkortede hendes Aandedræt, da hun mødte det første Gang. Og hun mødte det oftere.

Atter begyndte saa den rige Vexel af Melodier; men disse vare nu blevne Vinger, paa hvilke den unge Musiker fløj omkring hende. Han havde selv taget sin Violin og spillede med Lidenskab, ja med Raseri, uden Ophør og Aande.

Han talte til hende med Violinen, og hun forstod det. Og jo mere han talte, jo mere forstod hun. Det var Kjærlighed, Kjærlighed altsammen.

Hvor det lød lokkende, og hvor han saae smukkere og smukkere ud; hvor blev ikke den Kappe af Toner, i hvilken hans Sjæl sneg sig til hendes, rigere og pragtfuldere.

Intet Under, thi han voxede hemmelig selv, han blev en anden Mand under hendes Øje og ved, at det vilde møde hans og med et saadant Udtryk.

Han blev en Stormand, en Fyrstindes Jevnlige. Til Dagligbrug en Gjøgler, nu adlet. Til Dagligbrug en Landstryger, der spillede paa Markeder og i Kroer og, naar det gik højt, en Gang om Aaret kom til Wien med sin Bande og spillede om Søndagen under

Praterens støvede Træer for de lystige Familier, der sad ved deres Pølse og Øl. Til Dagligbrug tænkende paa Landsbypiger og Tjenestepigerne i de smaa Kroer. Til Dagligbrug tjenende Kreuzer for Kreuzer det Par Gylden, han og hans Fæller behøvede for at faa Mad og Husly om Aftenen. Ja, paa at faa Fingre i dem og paa den lystige Aften, der saa ventede i Herberget, derpaa tænkte han ellers, naar han spillede.

Idag var det anderledes. Saa mange der end var af de mørkøjede Piger i Kroerne, med hvem han havde leget Kjæreste, saa havde han aldrig kjendt dette, som han lærte at kjende idag, og som gjorde ham paa een Gang dobbelt uselig og stor som aldrig før. Thi hun var en af Jordens høje Gudinder, der vandrede højt over hans lave Bane, og mødte hun dog ikke hans Øje, og smilede ikke hendes Sjæl til ham?

Det var i den nye Solglans, der spillede om ham fra en ukjendt Art af Elskov, at hans Væsen voxede saa højt. Og den Kappe af Toner, i hvilken hans Sjæl sneg sig til hendes, blev rigere og pragtfuldere.

Hans Tanker og Forestillingskreds forvandledes. Og Musikken blev som aldrig før hans Væsen; den gjennemtrængte ham, og han gik over i dens Toner.

Kameraterne saae paa ham. Han var den Flinkeste af dem, men at han var en saadan Pokkers Karl, det havde de aldrig troet. Saadan som han spillede idag! Sommetider forvirrede han dem rigtignok og gjorde nogle utænkelige Spring med Violintonerne, ja, der var de Gange, han satte Noget til

af sit Eget, som gjorde dem rent tummelumske og nødte dem til at holde op. Men rask lød det, og godt maatte det være, thi saa var der en og saa en anden af de Fremmede, der sad rundt omkring, mere og mere betagne, som raabte Bravo eller klappede eller stødte i Dækket, naar han havde gjort noget Extra.

Godt maatte det være, mente de, og godt var det ogsaa.

Det var Toner fra det Land, hvori han nu færdedes, nu da han hverken tænkte paa Gylden eller Kreuzer eller Dansen i Kroerne, og da de slidte Klæder og det snavsede Vandreliv vare glemte, og han var en Stormand og en Fyrstindes Jevnlige.

Og højere og højere førte Tonerne ham. Ikke Landstryger, ikke Landsbyspillemand, men stor Kunstner! Straalende gik hans Vej gjennem Beundringens gyldne Skyer. Han var bleven en af disse Store i Musikkens Rige, hvis Berømmelse i ubestemte, men gigantiske Former var naaet ogsaa ned til hans Sfære. I mange af disse var der, det vidste han, det samme Blod som i ham selv; de vare hans Landsmænd efter Kjødet, han vilde være det efter Aanden og drømte, han alt var det. I straalende Haller spillede han, Haller høje som Stefanskirken, men ganske anderledes lyse og skinnende. Og i disse var der jublende Skarer omkring ham, og deres Jubel steg med hans Spil, herligere og herligere klang det, højere og højere lød Jubelen.

Kejseren er der, Ærkebiskoppen af Gran er der.

Billedet splittedes i et Øjeblik af Taager. Den unge Fyrste kom op, ledsaget af Kaptejnen, Glansen fra hendes Øje hørte op at skinne om Spillemanden, thi da hendes Mand nærmede sig, slog hun Sløret ned.

De to Herrer satte sig i Nærheden af hende og begyndte en Konversation, der skulde holde hende skadesløs for deres Fraværelse. Men hun vilde ikke ret med i Samtalen. Maaske hun ikke holdt af de to Cigarer. Saa rejste de sig atter. Hun havde ikke Noget derimod. Første Gang, at den unge Fyrste havde kjedet hende lidt. De To drev bort.

Atter hævedes hendes Slør.

Atter i den gyldne Hal. Atter tiljublet af den stormende, henrykte Mængde, som hans Buestrøg beherskede. Dejlige Ansigter vare vendte imod ham i Henrykkelse, men han ænsede det ikke. Skjønne Øjne, straalende Øjne skinnede ham imøde; han brød sig slet ikke derom. Kun hende, kun hende. De satte Laurbærkransen paa hans Pande. Kejseren med det gyldne Sværd og med den hellige Krone paa Hovedet rejste sig, Alle rejste sig med ham, ogsaa Ærkebiskoppen af Gran. Og Kejseren hængte ham en skinnende Guldkjæde om Halsen, medens Raabene »Eljèn, Eljèn« rullede om dem som tordnende Skyer. Men Guldkjæden fra Kejseren lagde han for hendes Fod, thi hun vilde elske ham. Eljèn, Eljèn!

Glimrende Spil! Hver Gang der var Pause, brød Bifaldet løs fra alle Kanter af Skibet. Den behagelige Kaptejn havde stor Fornøjelse deraf. Alt Andet blev glemt for denne Musik, og til Kaptejnen adres-

seredes alle Komplimenterne fra Passagererne, de kunde ikke takke ham nok for den Fornøjelse, han havde skaffet dem. De havde aldrig hørt et saa fortræffeligt Zigeunerorkester.

Den unge Fyrstinde tav. Men et lille, næsten usynligt Nik sendte Takken til den, der fortjente det, og mere end Takken.

Thi hvad drømte hun til Tak for hans Tilbedelse i den gyldne Tempelhal? Hun hørte om lykkelige Minder fra sin Barndom, glimtvis i disse ogsaa om smaa letfærdige Leflerier fra Pensionstiden. Men dette var det Mindste. Ellers gik hendes Drømmerier hverken meget langt tilbage eller meget fremad, men kredsede om det Nærmeste.

Hun havde moret sig godt paa sin Bryllupsrejse. Nu gjorde hun den om igjen, og den tog sig helt anderledes ud. Over Noget af den faldt der nu en underlig og glødende Belysning. Hvor skummede nu det herlige Paris af Livslyst. Hun mindedes det mangefarvede, broget vexlende Vogntog omkring Søerne i Boulogneskoven, det blev et bakkantisk Gudetog, hvor hun gad føre an som en stormende Ariadne til Klang af disse Toner og med ham ved sin Side. Og om Aftenen i den blændende Opera skulde til Lyden af slig mousserende Musik Sværme af Paris's skjønneste Danserinder jage forbi dem i en sardanapalsk Fest. Men hun vilde fordunkle dem Alle med sine Diamanter og sine hvide Arme.

Men ogsaa andre Billeder fra Rejsen end saadanne blev omdigtede med ham som Deltager. Frem

trylledes Neapels Golf, der strakte sig ud med sin Guddomsskjønhed sløret i Sommerdagens dirrende, hvidlige Lys, og den vidunderlige Kyst, der hæver sig op fra den blaa, bløde Vandflade som en evig Paradisets Have, hvor Naturens Skjønhed udestænger al Uro og al Mislyd. Og medens Lysglansen blegedes, og Aftenens kølige Friskhed aandede frem fra de fjerne, blaanende Bjerge, hvilede hun paa Skrænter, der spejlede sig dybt i det blanke Vand, under Roser og Myrther, med ham liggende ved sin Fod, medens vidunderlige Toner forløste Naturens stumme Skjønhed omkring dem i tonende og klingende Harmoni.

Hvor Fyrstens Støvler knirkede afskyelig. Det var da godt, at han og Kaptejnen endelig fandt paa at sætte sig ned oppe paa Kommandobroen.

Aftenskumringen faldt nu paa; man nærmede sig Rejsens Slutning og Kjærlighedsæventyrets med den: de To havde ikke vexlet et Ord, og dog var Kjærlighed bleven undfanget og erklæret og modtagen og havde øvet den Virkning paa de Tvendes Sind, som den maatte efter deres Naturers forskjellige Ejendommelighed. Nu nærmede Afslutningen sig, og de talte til hinanden om Afsked.

Der kom ikke Ild i Skibet, det løb ikke paa skjulte Grunde, der skete slet Intet, som kunde føre dem sammen. Maaske ønskede de, at noget Saadant maatte hænde, maaske ønskede de det ikke, ialfald hun, der vilde have følt sig saa forlegen og hindret, hvis hun skulde have havt nogen af sine luftige Drømme om Elskov med den ungarske Spillemand

omsat i Virkelighed. Hvem veed ialfald, om hun ønskede det? Vist er det kun, at Intet skete, og Ingen af hele Flokken havde nogen Anelse om, hvad der var foregaaet paa usporlige Veje mellem de To.

Skibet lagde til ved Pesth, og de skiltes med et langt, tungsindigt Blik, saa tungsindigt, at den lille Fyrstinde fik Taarer i Øjnene over sin første Kjærligheds salige Vemod.

Den behagelige Kaptejn trykkede i det Samme ærbødig hendes Haand til Afsked ved Landgangsbroen. Instinktmæssig og ubevidst gjengjældte hun stærkt Trykket, en Gjengjældelse, som gav et helt Sæt i ham. Den bragte den unge Fyr til at ligge vaagen den halve Nat, dels i almindelige filosofiske Betragtninger over, hvor sædelig fordærvede de russiske Damer i de højere Stænder ere, dels i specielle tungsindige Betragtninger over, hvor beklageligt det var, at han ikke var kommen til at drage mere Nytte af denne sædelige Fordærvelse, saaledes som dette stærke Haandtryk havde aabnet Udsigt til; hvor beklageligt det var, at han ikke tidligere havde faaet Blik paa den Chance, denne unge Fyrstinde havde frembudt til Trods for sit tilsyneladende uskyldige Væsen. Det havde neppe været umuligt at faa Fyrsten overtalt til at blive et Par Dage i Pesth.

Fyrsten og Fyrstinden steg af i det straalende „Hotel Hungaria“ og udhvilede sig i dets store, kølige Værelser efter den lange Rejse. Fyrstinden var træt og adspredt og havde ikke megen Lyst til at tale. Hun røg gjerne om Aftenen en Cigaret sammen med

sin Mand, passiarende om Dagens Begivenheder. Iaften satte hun sig alene ud paa Balkonen og røg den der i Tavshed, og Fyrsten havde vanskeligt nok med at faa hende til at gaa ind, da Nattekulden blev følelig.

Natten kom efter Sommerdagen paa Donau og Dagen atter efter denne. Fyrstinden vaagnede op paa den, fyldt af en egen sød Betagethed, lig den, som kan spire frem af en lyksalig Drøm, og som kan vedblive at kaste en gylden Glans i Sindet, efterat Drømmen selv er ganske forsvunden i Glemselens Nat, ligesom Solen, naar den er sunken under Horisonten, kaster Glans paa Skyerne.

Men denne hendes bløde, lykkelige Stemning var ikke udsprungen af ubevidste Drømme, men af noget Virkeligt, Noget, som havde existeret. Derfor holdt den sig længere i Sindet og lagde sig som en fin Guldglans over, hvad hun i disse Dage oplevede. Mindet om Buda-Pesth og dens Omegn, der slet ikke frembyder noget særlig Betagende, kom derfor i hendes Sind til at staa som et saare skjønt Afsnit af denne Lystrejse. Og den middelmaadige Udsigt fra Slotsterrassen, hvor Donaus Løb, hvorpaa hun havde hvilet, kunde følges langt op mod Wien, forekom hende at være et Rejseminde af uforlignelig Skjønhed.

Den unge Spillemand var for hende bestandig et ulegemligt Noget, en Anledning til Drømmerier, men ingen Virkelighed.

Han havde det Meste af Natten efter deres Møde drevet urolig om i Byen og vilde ikke slaa sig til Ro

i Herbergets Lummerhede og dets smudsige Lystighed. Ubestemste Længsler og Forlangender efter at blive Noget, blive noget Stort, gjærede i ham, Fantasierne vare ikke ganske dunstede bort af hans Hoved. Men hvad og hvorledes? Den Slags Folk tænke ikke paa at give sig ind under Musikkonservatorier og paa at studere Generalbas. Alting maa for dem komme af sig selv. Derfor tænkte han ogsaa mest paa, hvad der skulde hænde ham, for at han kunde blive Noget.

Den næste Morgen, da han vaagnede op som efter en tung Rus, var der imidlertid ikke mere Tid til at tænke derpaa, thi man skulde tidlig afsted og gaa langt den Dag; der var stærk Ebbe i Kassen. Denne havde været ganske tom, havde man ikke været saa heldig at komme ombord paa Dampskibet.

Men denne og de følgende Dage, medens de sjokkede om paa de hvide, tunge Veje, i den glødende Sol, forfulgte Billedet af den dejlige Dame med de skinnende Øjne ham, og medens det gjorde hans Fod lettere og lod ham glemme Marschens Besværligheder, fyldte det ham med en Længsel, der stundom kunde bringe ham Taarer i Øjnene af Savn.

Men saa en Nat, da han laa vaagen, digtede han om alt dette et lokkende, klagende Tonestykke paa sin Violin. Han gjentog det og gjorde det bestandig bedre, og jo bedre Stykket blev, desto bedre blev det med ham selv.

Men Stykket blev ogsaa godt, og det baade for ham og for Banden, der indstuderede det paa sin egen Vis. Det gjorde megen Lykke hos Folk; det

maatte næsten altid gjentages og bragte mange Extra-Kreuzere ind. Sommetider blev der spurgt af En og Anden om, hvem den Melodi var af, om den ogsaa var en Folkesang. Sommetider svarede En og Anden eller Anføreren selv, der knap havde forstaaet Spørgsmaalet, Ja, det var en Folkesang, og der kunde da fra Spørgerne falde en dybsindig Bemærkning om, hvor mange udmærkede Komponister, hvis Navne ere blevne Alle en lige saa stor Hemmelighed, som deres egen Storhed har været dem selv, disse forskjellige Nationers forskjellige Folkesange fortalte om. Noget Lignende sagde ialfald en dybsindig Spørger, de traf paa i München. Spørgeren kunde maaske gaa videre og spørge sig selv eller Andre om, hvor mange Tilfældigheder der hørte til for at blive et anerkjendt Geni, og han kunde for den Sags Skyld gjerne grunde en Del derover. Nok er det imidlertid, den dybsindige Spørger var en lærd Mand, der samlede Folkemelodier, og han tog dette underlige, lange Musikstykke med som et Pragtstykke i sin Samling. Det blev i denne klassificeret som en Ballade, hvortil der sikkert havde existeret en Text, som var gaaet tabt, og henført til det sextende Aarhundrede.

Sommetider kunde Spørgsmaalet om, hvem den Melodi var af, imidlertid blive anderledes forstaaet, og da viste de paa Anføreren med hemmelig Stolthed, og de dybsindige Spørgere paa Münchens Pladser eller St. Petersborgs Kajer kunde saa sige andre Dybsindigheder om, hvilket mærkeligt musikalsk Folkefærd disse Magyarer eller Tschuder, eller hvad de vilde

anse dem for at være, dog i Grunden vare, og glæde sig selv med, at de vare fine Iagttagere nok til at have gjort selvstændige Iagttagelser herom.

Men hvad nu end Folk sagde og tænkte om Kompositionen, saa staar det fast, at den skaffede den fattige Landstrygerbande mangen god Extrafortjeneste og befæstede Anførerens Anseelse hos hans Flok aldeles urokkelig.

II.

En Vinterdag med tyk Sne, Sne over alle Markerne og Bakkerne, Sne paa de ensomme Veje uden Vandrere, og Sne, endeløs, uplettet, jevn Sne, kun prikket af Fuglefødder, under de tætte Vinterskove. Midt i al Sneen og Vinteren ligger en russisk Landsby og nær den et Slot, og paa Slottet bo Fyrsten og Fyrstinden — endnu, thi de skulle meget snart bryde op til Hovedstaden.

Fyrstinden er alene i sit Værelse, og hun benytter Lejligheden til at læse en ny fransk Roman, der skildrer Kejserdømmets Sæder. Hun sidder magelig, dybt nede i sin Lænestol, og nyder den forbudne Frugt. Sneen begynder atter saa smaat at falde, Dagen hælder, det lover Sne hele Natten. Det er hyggeligt at sidde inde, og hun kryber langt ned i Lænestolen.

Violintoner ude fra Gaarden. Et af de omvandrende Musikkorpser, der ikke saa sjeldent gjæste dem paa Vejen til Moskau. Hun lægger Bogen i Skjødet. Hvilke smukke Melodier. Ogsaa de tale om

Kjærlighed, men om en anden Art af Kjærlighed end Bogens tale de i deres søde og blide Sprog. Ja, en anden Art af Kjærlighed.

Og hvad minde de om? Der er et Noget, et Billede, som de gjenkalde hos hende, og som hun maa søge op.

Hun har i Gjerning været sin Mand tro, men i det Drømmealbum, hvori hendes Hukommelse nu blader, er der dog adskillige Billeder af lettere Sværmerier at vrage imellem. Hun veed, det er ikke fra Petersborg, dette Billede, ikke nogen af de muntre, spraglede Officerer, ingen af de nette, sortkjolede Elegants. Der er noget Fremmed; det er ikke Sangeren fra den italienske Opera, som hun saa gjerne hørte forrige Vinter; meget mere Fjernt og Fremmed, andre Landskaber, høje Bjerge; ikke Føreren fra den lille Schweizertur i Sommer, der passede saa omhyggelig paa hendes Hest og plukkede de dejlige Alperoser og endelig vilde vise, at han vovede sit Liv for at hente dem, men som naturligvis aldrig sagde Noget, men stod og svingede saa længe med sin bulede Hat, da han var bleven afskediget, og hans Hverv var endt. Den bulede Hat! Ja, ham var det, den smukke Spillemand fra Sommerdagen paa Donau! Ham med de dejlige Øjne!

Ja, ham! Nu er det længe siden, hun har tænkt paa ham, men engang tænkte hun ikke saa sjeldent paa ham, med hvem hun den Dag havde vandret paa de gyldne Stier i Æventyrets Land.

Skulde det være ham selv, der staar dernede?

Hun rejser sig ikke. Det bryder hun sig ikke om at faa at vide. Maaske hun endog nødig vilde se ham, han er nu omsat til en behagelig, ikke legemlig og ikke forstyrrende Erindring, lad ham blive der.

Men dybt hensunken i Lænestolen lytter hun med Henrykkelse til de bølgende Melodier. Det er koldt og haardt Vintervejr, og en Snestorm truer, men de ere bløde og yndefulde, og atter mindes hun ham. Hvor dejligt at vugges i slige gyldne Minder og tonende Drømme. Men Musikken tier; den bliver ved at tie, den er maaske ikke bleven gjæstfrit modtagen og gaar videre.

Banden er gaaet videre, thi den skal først overnatte et Par Mil derfra i næste Landsby, og det er nok bedst at naa derhen, inden Natten kommer, og Snestormen fanger den.

Ved Efteraarstid.

I September.

I.

Châlet pr. Vebæk. Den 1. September.

Kjære Veninde! Du vilde jo komme til Kjøbenhavn hen paa Efteraaret. Gjør mig den Tjeneste at komme lidt tidligere! Kom hertil saa betids, at Du kan være hos mig den 1. Oktober, saa er det min Fødselsdag. Det er imidlertid ikke for Fødselsdagens Skyld, at jeg indbyder Dig; eller rettere, det er netop for Fødselsdagens Skyld, men paa en anden Maade, end Du tror. Jeg vil blive herude paa Landet til den Dag, paa Châlet, det lille Landsted, som Du veed jeg arvede for et Aars Tid siden, og som jeg har gjort til mit Yndlingsopholdssted. Jeg vil blive herude iaar Fødselsdagen over. Tante er naturligvis gaaet ind derpaa med sin sædvanlige elskværdige, kjedsommelige Føjelighed. Vi blive altsaa herude, men saa kommer Hovedsagen. Du skal komme herud, men ikke til et Selskab eller til en Festlighed: Jeg vil ikke have Dig for at more Dig, men for lutter Melankolis og Bedrøveligheds Skyld. Det Bedrøvelige bestaar nemlig i, at jeg den 1. Oktober bliver to og tredive Aar, akkurat to Gange det dejlige sexten, da man bliver »ung Pige.«

To Gange de Sexten, to Aar over de Tredive. Kom blot ikke og trøst mig med Balzac og »den trediveaarige Kvinde«. Det Interessante, man har udfundet ved Trediveaarigheden, bestaar jo kun i, at man bliver uimodstaaelig fristet til at løbe bort fra sin Mand og sine Børn, hvad der maaske ogsaa kan være interessant nok, men naar man som jeg ingen Mand har at løbe bort fra, hvad saa? Ja, saa blive de 32 simpelthen ved at være det Dobbelte af 16 og ikke nogen Andet; man har ophørt at være ung og skal sidde og vente paa at blive gammel.

I den Grad har jeg ophørt at være ung, at jeg har faaet graa Haar. Ja, de graa Haar komme. Jeg har opdaget dem nu i Sommer, da mit Haar var blevet tørt af Badningen. En Formiddag, da jeg sad paa mit Værelse og redte mig, saae jeg dem skinne i Tindingen. Mit Toiletspejl havde jeg stillet op i Vinduet i mit Sovekammer, hvorfra man har den dejlige Udsigt over Skrænterne med de grønne Træer og Sundet, Alting dejligt og sommerligt i stærkt Lys, og i dette Lysskin opdagede jeg mine hvide Haar skinne. — Ikke mange, blot en fem, sex Stykker troede jeg endogsaa først, men da jeg saae nærmere til, var der dog adskillig flere, der laa temmelig tæt i en Stribe bag Øret. Det kunde ikke nytte at give sig til at trække dem ud.

Jeg lukkede hurtig Døren af for ikke at blive overrasket af Tante, thi jeg kom til at græde. Det vil Du vel sagtens le af og finde højst barnagtigt, Du gifte og hjemfarne Kone, der ovenikjøbet har saa

lyst Haar, at det Graa neppe vil ses, men jeg skrifter ærlig, ser Du.

Graa Haar! Hvor det er et afskyeligt Klima, vi have her i Danmark. Sommeren har en Smule Lys og Farve, men den varer jo aldrig mere end Alt i Alt to Maaneder, og nu er den forbi, forsvindende i ugelang Regn og Blæst, og vi begynde paa den anden lange Aarstid, der varer hele Resten af Aaret, og som forekommer mig at være lige afskyelig, enten den kaldes Efteraar eller Vinter eller Foraar — ganske ligesom det, naar man ikke længer er ung, kommer ud paa Et, enten man er 32 eller 42 eller 52. Sommeren er den eneste Tid, da jeg synes, jeg lever; mit gamle Sværmeri for Efteraar er helt dunstet bort. Jeg befinder mig ogsaa utilpas i det. Min Hals, veed Du, er lidt svag, og jeg har et Par Gange for dens Skyld været i Ems. Jeg har ikke taget mig den Historie saa nær tidligere og vel endog været lidt uforsigtig. Nu forekommer det mig, at det er blevet en indgribende Svaghed, som gjør mig til et sygeligt, invalidt Menneske. Jeg tænker paa min Hals om Dagen, jeg drømmer om Natten, at jeg har uhelbredelig Strubetæring og ustandselig glider hen mod Døden. Og stundom holder Skyggen af en saadan Drøm sig ogsaa om Dagen. Jeg er bange for at dø, meget mere end da jeg var ung. Forunderligt, at jo kraftigere Livet er, des mindre frygter man Døden.

Forleden Dag greb jeg mig i at deltage ivrig i en Konversation om legemlige Svagheder med Tante og en Veninde af hende, der bor i Harboes Frue-

kloster. Og det Værste var, ikke det, at jeg sad og klagede med, men at det var mig tiltalende at gjøre det. Jeg er ikke 32, jeg er 52.

I Vinter gik jeg ikke mere nedringet; det var ikke for min Hals's Skyld, thi den var der da endnu ikke begyndt at tænkes paa; det var ikke heller, fordi jeg er bleven for falmet, det er jeg ikke, men jeg vil ikke vente med at tage Afsked med det Ungdommelige, til man opholder sig over, at jeg ikke gjør det. Ogsaa til Onkel Augusts store Sølvbryllup var jeg højhalset. Onkel og Tante sagde rigtignok, at det var altfor gammelagtigt for mig, men hvad sige ikke Folk paa deres Sølvbryllupsdag? Men jeg kunde for Resten nok have lidt, at der havde været en Mand som havde været forelsket i mig, og af hvem jeg havde hørt, at jeg endnu var smuk og skulde gaa ungt klædt.

Endskjønt, jeg bryder mig dog ikke mere om, at Nogen skal forelske sig i mig, og derfor er der heller Ingen, som gjør det. Man forelsker sig kun i dem, som ere forelskede i En, eller kunne blive det, eller som i det Mindste bryde sig om, at man er forelsket i dem.

Skulde jeg komme saa vidt, at jeg ønskede mig at have et Par lømmelagtige Brødre at opofre mig for med Kaffelavning og Strømpestopning? Jeg anser det ikke for umuligt, at jeg kan komme saa vidt, naar vi ere flyttede ind til Byens Regn og Søle og skulle se paa de tyve Mennesker, der i Dagens Løb gaa forbi vore Vinduer paa Volden. Den forfærdelige Vold!

Denne urtepotteagtige Udgave af fri Natur! Og jeg kan ikke engang mande mig op til ret inderlig at misunde Kamma, som skal til Italien og Korfu i Vinter. Lad Korfu være Korfu! Jeg vilde ikke være lykkeligere der.

Ja, siig i dit stille Sind, hvad Du vil; saaledes er man en Maaned, før man bliver det Dobbelte af 16. Derfor er det, at jeg vil have Dig hos mig den 1. Oktober paa Châlet, ganske ene; saa skulle vi gaa om og besøge alle de Steder, jeg før har holdt meget af, men som jeg ikke mere har brudt mig om i Sommer.

Saa kommer Du altsaa.

Din

o. s. v.

II.

(Den Samme til den Samme.)

Den 6. September.

Det er altsaa virkelig Tilfældet: Naar man er lykkelig, begynder man først ret at blive egoistisk. Man kan med Lethed gjøre Ofre af Lidt, men er man først rig, har man Intet tilovers.

Du kan ikke ofre de fjorten Dage til mig for den Mands og de Børns Skyld, der have Dig altid. Jeg havde næsten forsonet mig med den Byfoged, der kom dumpende ned og giftede sig med min bedste Veninde, der alt var forpligtet til at blive gammel Pige sammen med mig — giftede sig med hende og transporterede hende til en Kjøbstad, der

uden mindste Grund havde lagt sig i en Krog af Falster, hvor der aldeles ikke var nogen Anledning til at have en Kjøbstad. Jeg havde forsonet mig med denne Byfoged og næsten faaet Noget tilovers for ham, siden jeg havde hørt, hvorledes han i al Stilhed blot for din Skyld anskaffede sig en lille »Plade«, da han var begyndt at blive skaldet, og atter omkom den lille Tingest, saa snart Du havde opdaget den. Men nu er mit Venskab for ham unægtelig forbi. I Alvor talt, skjønt jeg holder mere af at tale spøgende end alvorlig, veed Du godt, hvor meget jeg holder af Dig, og at jeg ofte har trængt til Dig. Men den Dag vilde jeg trænge særlig til Dig for at undgaa Uhygge og Pinagtighed.

Forrige Fødselsdag gik det underlig til. Jeg havde da ordnet det paa en anden Maade. Jeg begynder — ærlig talt — at blive temmelig kjed af mine Veninder, men den Dag havde jeg indbudt dem alle, d. v. s. de ugifte, til en Skovtur. Vi spiste Frokost paa Fortunen og sad der i et Lysthus og glædede os over den vide Udsigt og gik saa og spaserede i Skoven. Frokosten havde været animeret, vi vare alle jevnaldrende, og man faar Appetit, naar man har passeret de Tredive, ja man drikker baade et Glas Vin og to. Vi vare ret i en livlig Stemning; vi havde talt en Del om min Alder og Aldersspørgsmaalet i det Hele ved Bordet og følte nu ligesom en forunderlig Trang til og Iver efter at vise os selv og hinanden, at vi kunde være ungdommelige endnu, og deraf fulgte saa en næsten kaad Stemning, som blev

ved paa Turen i Skoven. Vi vare komne sammen for at bevidne, at vi ikke brød os om at være unge, og vare herunder i al Stilhed blevne overlistede af en Følelse af endnu at være unge Kvinder og have al den Styrke og Magt, dette giver, og denne Følelse frydede os. Det var en smuk, klar Oktoberdag, men vi mødte naturligvis ikke et Menneske. En af os havde taget Cigaretter med, de blev uddelte og tændte, Alle vilde gaa og ryge og fandt, at det var en herlig Fornøjelse ovenpaa Kaffen at sende de hæslige, men dog kjønne blaa Skyer tilvejrs i den stille Luft under Træerne. Vi kom til den smukke Sø, som Du veed ligger ved Vejen, der gaar ad Ordrup-Krat til. Den var dejlig. Selv laa den ganske blank og stille, og ganske stille stod Træerne om den. Al den Ro, som findes i Efteraarets Uro, var her paa dette Sted. Vi lagde os ned i Græsset ved et fældet Træ, der strakte sig ud over Vandet. Det var saa stille, at man kunde tælle hvert Blad paa Træets Spejlbillede. Harriet, som Du veed altid har været noget kaad, og som paa hele Vejen havde sunget Serenader, udbrød: »Skal vi ikke gaa i Vandet her? Det vilde være en Scene akkurat som paa de gamle Malerier med badende Nymfer i en stille Skovsø, men kun at ingen lykkelige Dødelige belurede os.

Vi lo, vi vidste jo, det var Spøg. Jeg svarede: »Trediveaarige Nymfer! Det var ogsaa Noget at belure.«

Det var, som om i samme Øjeblik, disse Ord vare fløjne mig ud af Munden, en Skygge gled hen

over Søen og Skoven og vore Ansigter. Ligesom der til ethvert Glas, der er af ensartet og fint Stof, skal svare en Tone, hvis Klang bringer Glasset til at springe, saaledes have ogsaa alle løftede, lette Stemninger deres Sprængtone. Vor festlige Stemning, vor Glæde over os selv var bleven saa stærk, at den havde sin; her var denne bleven anslaaet, let, men dog tydelig nok; der var blevet rørt ved Noget, vi Alle gik og bare paa, Alle, være sig mere eller mindre stærkt, mere eller mindre nær ved Sindets Overflade.

Den forunderlige, forfærdelige Lighed, der er imellem Menneskenes indre Følelsesverden, havde aldrig slaaet mig saa stærkt og saa pinlig som dengang. Og Skyggen blev ved at være over os.

Se saaledes gik den første Fødselsdag efter de Tredive, og derfor vilde jeg have, at den anden skulde gaa ganske anderledes. Derfor vilde jeg have Dig herud for ikke atter at lade mig narre frem og tilbage af bedrageriske Stemninger, der dog ende med Mismod og Klage, men fra Begyndelsen af rolig og fredelig være paa min Post i Resignation og tale med Dig om det, der er galt, men ikke kan blive anderledes.

Nu kommer Du ikke. Saa vil jeg slet ikke holde min Fødselsdag. Jeg vil ikke lade det gaa ud over Tante, skjønt jeg tilstaar, at det er Noget, jeg er bleven tilbøjelig til, nu da jeg er bleven pirrelig og nervøs. Hun er saa inderlig kjedsommelig tilfreds med hele Livet, som det er, at jeg ikke kan lade

være engang imellem at være ubehagelig imod hende. Men den Dag vil jeg dog ikke lade hende undgjælde. Jeg vil simpelthen blive i min Seng hele Dagen, lade være at græde, hvis jeg kan, sove saa meget som muligt og søge at glæde mig over, at jeg ikke er 42, skjønt hvem veed? det er maaske meget bedre.

Nej. Jeg vil ingen Fremmede have; kommer der nogen af Veninderne herud, skal der siges, at jeg er syg. Jeg er saa kjed af dem, at jeg ikke kan forstaa, at deres Venskab for mig ikke ogsaa er visnet.

Det er lange Breve, jeg skriver. Det er ogsaa et Tegn paa, at jeg bliver gammel. Man skriver to Ark fulde i Konfirmationsalderen, saa svinde efterhaanden de to til eet og det ene til to Sider; nu mærker jeg, det begynder igjen. Lad mig dog bekæmpe det og derfor endnu kun tilføje, at jeg igaar hos en Familie i Nærheden fornyede et gammelt Bekjendtskab. Det var den unge Thorsen, eller rettere den forhenværende unge, thi han er bleven gammel som vi Andre. Du husker nok, han sværmede meget for mig og opdagede vel ogsaa, at jeg sværmede lidt for ham, inden han tog til Sverig. Han huskede godt mig og kom hen til mig paa en meget morsom Maade, anstigende med gravitetiske Skridt og strækkende en brun Haand ud halvanden Alen foran sig, som om vi vare prøvede, gamle Venner, der mødtes efter en langsommelig Adskillelse. Han saae ud som en Mellemting mellem en Præst og en Nybygger, en meget net Mand for Resten. Det glædede mig meget, at han havde mange graa Haar baade i Haar og Skjæg.

Tak endnu for den lille moralske Forelæsning om at holde mig oppe, ikke at lade mig underkue af Melankoli o. s. v. Den viser kun, at Du med en Byfoged og tre Børn ikke mere kan forstaa mig og mine Lige. Der er slet ikke Tale om Melankoli, Fortvivlelse og den Slags Tragik. Vær ganske rolig, alle de Ting hører i Reglen nutildags kun hjemme i Bøger. Er man ulykkelig, er man det paa den jevneste Maade af Verden, uden alle Ophævelser, det er det Kjedsommelige. Og jeg er ikke engang ulykkelig, men kun ikke lykkelig. Naar man endda havde den Fornøjelse at være fortvivlet tilbunds og ret inderlig at føle, at det Hele er Noget, som det var bedre ikke var, men jeg ser ikke det Hele Sort, men kun Graat i Graat.

Vejret er stadig afskyeligt, Regn og Blæst, ægte dansk Sommervejr. Mit nydelige Châlet er forpjusket fra Top til Taa, og Haven blæser hver Nat fuld af visne Blade. Det afskyelige Efteraar, det Bedste ved det er, at man saa kan gaa noget tidligere i Seng og faa hurtigere Ende paa Dagen. Klokken er 9½. Godnat.

Din

o. s. v.

III.

(Den Samme til den Samme.)

Den 12. September.

Kjære Veninde! Hvor Mændene dog ere naive, baade naar de bilde sig ind, at vi ere forelskede i

dem, medens vi ikke ere det, og naar de ikke kunne se, at vi ere det, og det op over begge Øren. Jeg er ikke Filosof og vil ikke give mig til at tænke over, hvad Grunden vel kan være dertil, men det er vel Noget, som hænger sammen med det, at de selv ere saa kjedsommelig nemme at blive kloge paa. Aldrig har en Mand været forelsket i en Kvinde, uden at hun har vidst det, lige meget om han selv ikke vidste Noget deraf, og aldrig har en Mand hørt op at elske en Kvinde, uden at hun har opdaget det, hvor godt han end troede det skjult.

Men der er mange Mænd, i hvem Kvinder ere forelskede, uden at de se det, og hvem Kvinder forlængst have hørt op at elske, uden at de have nogen Fornemmelse deraf.

Disse kjære naive Mænd, de vide slet ikke, i hvilken Grad det er Spejlbevægelser, de se af os, saa at hvad der synes at være til Højre, i Virkeligheden er til Venstre og omvendt. De forstaa ikke vort Sprog og have ingen Anelse om, i hvilket Omfang Ja betyder Nej og Nej Ja. Vidste de bedre Besked, gik mangen Ting i Verden ikke saa galt.

Endskjønt, det var ogsaa rent galt, om de ikke vare jevnt dumme, men forstod os bedre. Nu ere vi dog saa heldige, at jo klogere Mænd ere, desto mindre forstaa de af os, og det er kun Tosserne, som vide nogen Besked om os, og navnlig vide det, at vi lægge saa meget Mærke til dem.

Og hvilke Misforstaaelser vilde det ikke afstedkomme, om alle vidste dette, thi hvor meget af den

Opmærksomhed, vi skjænke Mændene, der er Alvor, og hvor meget ikke, det vilde de dog aldrig forstaa. Det vide vi jo ikke selv. Vi lægge Mærke til Alt, vi se Alt, vi notere Alt, men hvor meget bryde vi os alligevel derom?

Og Mændene, hvor meget tænke de paa os? Jeg tror, en hel Del mere, end de selv vide.

Ja, jeg vil ikke fortsætte disse Betragtninger. Det skyldes mit fornyede Bekjendtskab med Hr. Thorsen, at jeg kommer ind derpaa, han har været mig et godt Billede af, hvorledes Mændene, de gode og forstandige Mænd, ere i dette Forhold.

Vi ses jevnlig hos den Familie, hvor vi mødtes først. Det er dem, vi omgaas mest herude, og han kommer derud hver Dag; han er rejst herover for at gjøre en Del vigtige Forretninger med Herren i Huset og har sit Standkvarter hos dem. Han behandler mig stadig paa en komisk Maade som sin prøvede og fortrolige Veninde, jeg har vænnet mig til hans Maner, og vi snakke en Del om tidligere Tid. Han har fortalt mig Noget om, hvorledes han gik og var tavst forelsket i mig. Hans Afsløringer morede mig, skjønt jeg kjendte dem allesammen.

Igaar var han naturligvis atter herude. Det havde regnet hele Formiddagen, men klarede op om Eftermiddagen. Han blev endelig færdig med at tale om sit Tømmer med Grossereren, og da vi gik ude i Haven, medens det klarede, fik jeg Lyst til at gaa over i Skoven og se Regntaagerne lette inde mellem Træerne. Jeg foreslog ham paa Konto af vort nys-

opdagede, fortrolige Bekjendtskab at gaa med; det var han meget villig til. Saa gik vi en fortræffelig Tur derinde og saae alt det Graa og Vaade over os og om os blive til Blaat og Guld. Der var det saa, han fortalte mig en hel Del. Idag er Vejret godt. En Solskinsdag herude er saa smuk, at man kan betale to Regndage for den.

Din

O. S. V.

IV.

(Den Samme til den Samme.)

Den 18. September.

Kjære Veninde! Hvor Mændene dog ere dumme gjentager jeg! Jo mere jeg ser til ham, desto tydeligere husker jeg den Tid, jeg syntes godt om ham. Det var en stor Fejltagelse af mig, da jeg troede, at jeg huskede det Alt strax. Der var Meget, jeg havde glemt, som nu efterhaanden kommer frem.

Det Ejendommelige ved ham var, at han var en af de Mænd, som man forelsker sig i, medens man endnu ikke kan lide dem. Du veed jo, at ligesom der er Mænd, hvem vi lige fra Begyndelsen af saa nemt og glat komme til at synes om, at vi aldrig kunne tænke os at blive forelskede i dem, saaledes er der ogsaa, men ganske vist langt, langt sjeldnere, Mænd, hvem vi ikke kunne lide, ikke blot medens vi forelske os i dem, men ogsaa længe efter, at vi ere blevne forelskede i dem. Saaledes var det med

ham. Jeg kunde føle mig halvt syg, naar han gav sig meget af med andre Damer; naar han kom til mig, havde vi aldrig Noget at tale om, og han irriterede mig næsten altid med Et eller Andet, men navnlig naar jeg fik Mistanke om, at han selv troede, at jeg brød mig om ham. Jeg brød mig endda ikke saa meget om, at Andre drillede mig med ham, men at han selv skulde falde derpaa, var mig utaaleligt.

Hvor man er underlig i den Alder. Hvoraf kom det, at jeg var saaledes imod ham? Jeg tror, fordi han var af dem, som vi ere bange for, fordi vi have en Følelse af, at de tro paa det Umulige og forlange saa Meget i Kjærlighed, at det gjør os helt uhyggelig tilmode.

Saaledes gik det med os dengang. Naar jeg nu taler rolig og fornøjelig med ham og slet ikke er bange for ham, fordi jeg slet ikke er bange for hans Kjærlighed, da jeg nemlig slet ikke mere tror paa Kjærlighed — saa kan jeg aldeles ikke forstaa, at det er det samme Menneske, som forsvandt efter . . .

Ja, nu skal Du høre, hvad det var, der foregik imellem os; det var ikke Meget, men det Hele ligner ham.

Engang talte vi om en af mine Veninder, om hvem det hed sig, at hun led af et alvorligt Sværmeri for en Mand af vort Bekjendtskab, som havde giftet sig med en Anden, og man sagde, at hun søgte en Guvernanteplads for at komme bort. Jeg tvivlede paa denne Forelskelse, og han spurgte da paa en egen udfordrende Maade, om jeg ikke troede, jeg

nogensinde kunde blive forelsket stærkt og for Alvor. Da jeg var forelsket, sagde jeg naturligvis: »Nej«, hvortil han sagde, at det havde han ogsaa tænkt. Og dermed Punktum. Siden kom vi aldrig mere til at tale ene sammen, han undgik mig, og saa kjøbte han sin svenske Ejendom. Ja, det var det Hele. Meget lidt!

Han havde ufravigelig været tilstede i Theatret, naar vi havde vor Abonnementsaften. En Aften var jeg meget glad derover. Vi havde efter flere Aars Forløb faaet »den hvide Dame«; jeg elsker den Musik, veed Du, med en Forkjærlighed, jeg har ført med mig fra Barnealderen, og jeg var glad ved, at han var der, og ved at vide, at medens Tonerne svævede afsted med mig, hvilede hans Blik bestandig paa mig og holdt mig i Favn. Den Vinter, han var rejst, havde vi den atter, men den Aften kom jeg til at græde saa stærkt, at jeg endnu ikke forstaar, at Ingen opdagede det. Men det var ogsaa de eneste Taarer, den Historie kostede mig.

Harriet, det gale Menneske, sagde engang, at han vilde være udmærket, naar han kunde vænne sig til at sidde med nedslagne Øjne; han var saa urolig og elektrisk. Nu er han rolig og sidder ofte med nedslagne Øjne; men naar han siger Noget, er der det Fortrin derved, at man ikke i Forvejen veed, hvad det er, saaledes som med de Andre.

Din

o. s. v.

V.

(Den Samme til den Samme.)

Den 22. September.

Kjære Veninde! Tjen mig dog i ikke at spørge mere til min Hals. Jeg har i mine sidste Breve stadig glemt at svare paa dine venlige Spørgsmaal til den, fordi jeg rent har glemt den selv. Der er ikke det Mindste i Vejen med den.

Jeg takker derfor for dit Raad med de vaade Klæder, naar jeg gaar til Sengs, jeg behøver det heldigvis ikke. Jeg tager mit friske Søbad hver Morgen, og det gjør mig til en ren Kæmpe, min Nervøsitet er helt forsvunden; man har virkelig Ret i, at Vandet i September er allerkraftigst.

Det Overstykke, Du bad mig besørge kjøbt, er afsendt i Formiddags. Jeg fulgte dine Ordrer med Punktlighed, men fralægger mig da ogsaa alt Ansvar for, at det er blevet et Vinterstykke. Hvad skal det til at fornærme den dejlige Aarstid paa den Maade?

Din

o. s. v.

VI.

(Den Samme til den Samme.)

Den 24 September.

Jeg maa dog fortælle Dig lidt om de kjære fælles Venner, Noget, jeg kommer til at tænke paa, at jeg rent har forsømt, og dog er der forskjellige Smaa-

ting og ogsaa større Ting. Ingeborgs lille søde Dreng har været meget syg af Skarlagensfeber, men er nu kommen sig. Det er maaske ikke ganske rigtigt af mig, at jeg alt har været der et Par Gange, thi jeg er ikke ganske sikker paa, at jeg selv har havt den, men jeg var virkelig kommen til at længes saa urimelig efter det kjære Ansigt — det er jo det eneste lille Barn i vor nærmere Kreds — at jeg maatte hen og se til ham, saa snart der var Tale om, at de vilde lade mig komme ind. Hvor han endnu saae stille og hjælpeløs ud, men Faren er Gudskelov helt forbi, naar man nu blot er forsigtig, og det har ingen Nød. Du kan tro, at Ingeborg, »Dronten«, som vi kaldte hende, er et Mønster paa en Husmoder. Jeg faar saadan Lyst til at se den lille Unge, blot ved at skrive derom, at jeg mærker, jeg maa tage ind paa Østerbro og se til ham i Eftermiddag.

Igaar havde jeg Kamilla herude med hendes Forlovede. De have ventet de syv Aar, skjønt hun sandelig ikke er nogen Rachel, og han endnu mindre nogen Jakob. Jeg kom for et Par Dage siden til at tale med Thorsen om dem; de vare jo forlovede, inden han rejste. Jeg har ikke kunnet lade være at tænke, at hvis han slog op med hende eller hun med ham, saa vilde det Brud paa en Vane, der derved fremkom, i Grunden være det, der generede dem mest. Og saa vilde hun tillige være ulykkelig over, at han saa længe havde holdt Andre borte. Thorsen lo nok, men forsvarede dem dog, ja forsvarede endog lange Forlovelser ganske i Alminde-

lighed, fordi han nemlig troede, at Kjærlighed ofte var som fin Vin og blev bedre med Aarene, mere rolig, men ogsaa mindre egoistisk. »Bedre med Aarene«, der var Noget deri, som ikke blot forsonede mig med Kamilla, men fik mig til strax at invitere hende og hendes Harald herud; de havde ikke været her i Sommer. Jeg var næsten ene med dem — Thorsen kunde ikke komme — men gjorde dem for Resten Afbigt i mit stille Sind; det er virkelig et Par rare, gode Mennesker og lykkelige ved hinanden til Trods for de syv lange Aar. Jeg er vis paa, at Harald trods sin daarlige Examen og sine daarlige Udsigter staar for hende som et af Theologiens Lys. Hun var for Resten saa glad over min Indbydelse og saa rørt over min »Trofasthed«, at jeg blev helt generet derved; navnlig gjorde hun mig ulykkelig, da jeg forærede hende en broderet Flugtstol, som hun havde beundret meget, til hendes Udstyr, for at den skulde være »hendes« Stol i den tilkommende Dagligstue. Hun har altid været af dem, veed Du nok, der ere lidt tilbøjelige til Misundelse og til at føle sig tilsidesatte, men hos hvem dette meget let slaar over i sin Modsætning.

Vi have den dejligste Eftersommer. Jeg har aldrig set saa klar Luft, saa klart Vand og saa blaa en Himmel over de grønne og gule og røde Træer. Især om Morgenen og om Aftenen kan Du ikke tænke Dig, hvilken Rigdom af Farver der er i Landskabet, og Luften er klar og kølig og spændstig som Staal og saa forfriskende. Og som den, saaledes er

Alles Sind, jeg veed ikke, hvoraf det kommer. Den kjære Tante, som finder sig i Alt, men aldrig siger Noget, overvælder mig med Komplimenter, og det ikke blot for mit Ydre, som hun finder saa tilfredsstillende i denne Tid, men ogsaa for min Elskværdighed. Jeg veed, som sagt, ikke ret, hvoraf det kommer; det maa være de Andre, der ere blevne saa elskværdige. Eller ogsaa kan jeg ialfald se det hos dem, som jeg ellers ikke har havt Blik for. Ligesom man ser langt i denne Tid over Sundet og øjner Ting, man ellers ikke ser, saaledes opdager jeg ogsaa nu hos Menneskene saa megen Elskelighed, som jeg ellers ikke har havt Øje for. Det er forunderligt, maaske det skyldes den klare, friske, lette Lufts Virkning paa Nerverne eller Hjernen, eller hvad det nu er, men lige meget, hvad det er, fornøjeligt er det.

Din

O. S. V.

VII.

(Den Samme til den Samme.)

Den 26. September.

Du vilde ikke komme til mig paa min Fødselsdag, saa kommer jeg til Dig. Jeg pakker mit Tøj og rejser til Falster, hvis jeg kan, imorgen tidlig; Du modtager mig nok, skjønt Varslet er saa kort; her er ikke til at udholde, Alt er graat og overtrukket og koldt, vi faa ikke mere Solskin. Alle rejse ogsaa.

Grossererens flytte ind, de blev længst, og om det saa er Thorsen, fortælle de, at han rejser hjem til Sverig imorgen.

Din

o. s. v.

VIII.

(Telegram fra Samme til Samme.)

(Indløbet før Brevet.)

26. Aften.

Mit Brev beror paa Misforstaaelse, rejser ikke til Falster.

. . .

IX.

(Den Samme til den Samme.)

Den 28. September.

Kjære Veninde!

Jeg gjentager min Indbydelse til Dig om at komme til min Fødselsdag, og maaske det kan hjælpe, at jeg har forandret Program. Du skal slippe for at være alene med mig; jeg vil have et lille Selskab. Jeg har opgivet Tanken om at holde Sørgefest, ligesom jeg ogsaa har opgivet Forsøget paa at skjule det graa Strøg i Tindingen med mørkt Pudder; ja, det er sandt, det Experiment har jeg nok ikke talt til Dig om. Det lille graa Sted ses slet ikke. Og selv om saa var, graahaaret skal man jo blive, ligesom man skal blive ældre; det er Ting, som ikke

kunne ændres, og som heller ikke ere saa forskrækkelige. Ensformighed er det Værste, selv om det er den lysegrønne Friskhed.

Ja, lad Foraaret komme og se, om det kan byde Noget, der er i fjerneste Maade Mage til, hvad vi lykkelige Dødelige, der bo paa denne skjønne Plet, have at fryde os ved. Her er blaat Middelhav og Italiens Himmel og gule og røde Blade, der skinne som Oranger i Buskenes Grønt, det Grønne er endnu paa mange Steder saa kraftigt som ved Midsommer, og om Huset er der Masser af den vilde Vin, der hele Sommeren voxer og breder sig kun for at straale i Efteraarspragt. Jeg vil ikke tale om mit Flor af Høstroser; Châlet er et Paradis.

Kommer Du paa Søndag, vil Du ogsaa faa Hr. Thorsen at se. Jeg har sendt ham Invitation og idag faaet hans Svar – han rejste nemlig ikke til Sverig, det var en Misforstaaelse af mig, naar jeg skrev det sidst — det var ret mærkeligt og lignede ham ganske. Han takkede og skrev, at han vilde komme; i hans Brev laa der en tørret Rose; han skrev, at det var den samme, jeg engang gav ham. Det er temmelig vanskeligt for mig at se, men man maa vel tro Manden paa hans Ord. At han har faaet en, husker jeg nok, skjønt det gik saa simpelt og kortfattet til som muligt. Men nu har han faaet et Indfald, og det et, der saa ganske minder om den Maade, hvorpaa han var dengang. Han beder nemlig, om den Rose paa Søndag maa vise ham, hvor hans Plads skal være som Gjæst ved mit Bord. Jeg

vil narre ham og sætte den mellem de andre Blomster paa Haaret; den skal dække den graa Stribe.

Kom saa til mit Selskab. Hvis ikke, skal jeg vise Dig, at jeg kan undvære Dig, Du Egoist.

Din

O. S. V.

I Oktober.

I Oktober ere Dagene korte. Skjønt det endnu var tidligt paa Eftermiddagen, og Himlen var klar, faldt Mørket dog stærkt paa i Skoven. Inde under Træerne havde Skumringen lagt sig tæt over det vaade Græs og det fugtige Lag af de faldne Blade, der udaandede deres sidste Liv i en sød Duft, som lette Pust af Aftenvinden paa enkelte Strøg kunde samle til en Vellugt, saa stærk og krydret, som ingen Sommer føder. Himlen havde ikke faaet Aftenens Mørke; endnu blaa med enkelte fremglimtende Stjerner laa den over den røde og grønne og gule Skov, i hvis Farvemangfoldighed hvert enkelt Træ blev mere Noget for sig selv, noget Selvstændigere, end det havde været i den grønne Tid. Thi Sommer og god Tid gjøre alle Træer ens, men Efteraaret gjør dem ikke blot alle mere alvorlige, men tager dem ogsaa i Tale hver paa forskjellig Vis; endnu ere de vel dækkede af Bladene, men alle Linierne ere dog blevne anderledes, og Træets egentlige Skikkelse kjendes bedre. Og denne Forandring bliver tydeligere med hver af de korte Dage.

Igjennem Skoven gik en enlig Mand; i den stille Luft hørtes tydelig Fodslagene paa den af den stærke Aftendug fæstnede Vej. Han gik ikke hurtig, og det var uden Vanskelighed, at hans Hund, der stadig gjorde raslende Exkursioner i Underskoven til begge Sider, atter kunde naa ham, selv naar den var bleven noget længe borte paa sine Undersøgelser efter Noget, som den selv ikke ret vidste, hvad skulde være, men blot tænkte mulig kunde vise sig og give den Et og Andet at bestille.

Den vandrende Mand havde et solbrændt og sundt farvet Ansigt og klare og livlige Øjne, men baade i hans kjønne Skjæg og i hans mørke Haar var der adskilligt Graat, skjønt han ikke saae ud til at være meget over de Fyrre. Han var i Jægerdragt, men havde i sin Haand ikke nogen Bøsse, men kun en fredelig Stok.

Han gik langsomt, fordi han holdt meget af Skoven og fandt, at det var godt at være ude i den paa den klare Oktoberdag med dens kvægende Friskhed i Luften. Han holdt meget af Skoven og var slet ikke mæt af dens Elskværdighed og Ynde, skjønt han havde den til Dagligbrug, og det var hans Bestilling at færdes i den; han var nemlig Egnens Skovrider.

For Resten havde denne Skov tillige Nyhedens Interesse for ham; det var ikke mange Maaneder siden, han havde faaet Embedet, som var blevet ledigt ved Dødsfald. Hans Forgænger havde været en gammel Mand, der i de senere Aar havde bestilt saa

lidt som muligt og derfor efterladt sit Distrikt i en meget mangelfuld Forfatning, saa at der var nok at gjøre for en yngre, virkelysten Mand med Kjærlighed til sin Opgave. Derfor færdedes han ogsaa tidlig og sildig derude og havde alt faaet sine nye Skove meget kjære. Al Skov var for ham kjøn, men denne var langt kjønnere end de, hvor han før havde boet. Det havde været tynde og forkuede Skovstrækninger i et Kystlandskab, hvor Havets Nærhed havde trykket Skoven; men her var den paa sit Eget og dækkede snart i tætte Masser bølgende Dale, rejste sig saa atter paa smukke Højder eller lagde sig tæt om stille Vande. Det var værd at færdes i en saadan Skov, at følge dens Liv og lede det.

Det følte han ogsaa, og det forekom ham tillige, at han dermed havde faaet opfyldt Alt, hvad han havde ønsket sig og drømt for sin Stilling, ja at Ønskerne om at faa den ret efter sit Hjerte vare blevne opfyldte i højere Grad, end han nogen Tid havde ventet. Karakteren af de Opgaver, der vare stillede ham, Egnen, ja selv Bolig og Lønning, Alt var, som han havde ønsket det. Det forekom ham næsten underligt at tænke sig, at han slet ikke kunde ønske sig det anderledes. Og ved Siden deraf kunde der melde sig en vis Forundring over, at han — ja han kunde ikke ret forklare det, men naar Alt kom til Alt, havde han tænkt, det dog var noget anderledes at faa Alting, ganske som man ønskede det.

Paa dette og paa, hvad han havde udrettet i Dagens Løb, og paa sine Fremtids-Planer for Skovens

Vel tænkte han nu i ubestemt Almindelighed, glidende fra den ene Forestillingsrække over i den anden, nu og da kun forstyrret af Hunden, naar den kom tilbage fra en af sine Exkursioner og ansaa det for nødvendigt udtrykkelig at gjøre opmærksom paa, at den var tilstede.

Vejen gik nu opad, og oppe paa Bakken, endnu et Stykke borte, saas imellem Træerne et langt, lavt Hus, fra hvilket Lysene glimtede. Han stod stille. Det var hans eget Hus, og dog gjorde det et fremmed Indtryk paa ham i dette Øjeblik at se disse allerede tændte Lys, der glimtede ud til ham i den endnu halvklare Skumring. Han var en enlig Ungkarl, men disse Lys talte den Aften pludselig til ham om Hjem og Slægt; det var imidlertid Minder om dem, der vare døde, som sagte berørtes; han kom især til at tænke paa en Søster, det eneste Barn foruden ham, som han havde holdt meget af, og hvem han havde knyttet sig nøje til, thi deres Forældre vare døde meget tidlig. Han vidste ikke, hvorfor det var hende, han kom til at tænke saa stærkt paa ved at staa derude i Skumringen i den stille Skov og se henimod de glimtende Lys, hende i deres glade Barndom og lykkelige Ungdom. Og saa slog ham i denne Forbindelse med større Styrke end nogensinde før den Tanke, at han jo ikke mere var ung, at han ogsaa havde levet sin længste Tid. Og naar han saae tilbage, syntes det dog at være en kort Strækning. Det var ikke som i Ungdommen, da man baade syntes, at man havde et langt Stykke

bag sig, og at man havde en Uendelighed for sig, en ubegrænset Mængde Tid, der kunde indeholde en ubegrænset Mængde Begivenheder, Overraskelser, nye Vendinger. Nu vidste han nøje, hvad der vilde være i det, der var tilbage. Der var ikke Overraskelser at vente; foran sig havde han ikke ligesom et stort Landskab, dækket af et Slør, men kun en bestemt Vej, som han temmelig godt vidste, hvor førte hen. Det var forunderligt, hvor tydeligt, det iaften blev ham.

Han gav sig atter til at gaa. Ja, leve her, blive i disse Skove, ti Aar, tyve Aar, maaske lidt mere, men kort sagt, en Række Aar, der ikke var saa farlig lang, naar han nu saae tilbage paa en af tilsvarende Længde, han var bleven færdig med. Og naar den Tid saa var gaaet, vilde de en Dag bære ham ud fra Huset deroppe og kjøre med ham netop ned ad denne Vej, maaske paa en Dag netop som denne. Han selv maatte saa klare sit store Regnestykke deroppe, men hvad saa hernede efter ham? Denne Skov vilde se paa hans Efterfølger ganske som paa ham, og hans Efterfølger vilde tænke paa ham, som han tænkte paa sin Forgænger, med samme Ligegyldighed, og maaske finde, at han havde gjort sine Sager temmelig daarlig og paa en forældet og forkert Vis.

Naa, lige meget; det kunde ikke nytte at gruble over den Sag; saadan som det skulde gaa ham, var det gaaet saa mange Andre. Han maatte se at gjøre sit Arbejde saa godt og samvittighedsfuldt, som han

formaaede. Det var bedre at tænke derpaa, naar han saaledes gik om i Skoven. Men, ja det var det Underlige ved Skoven, at man i den saa let kom til at tænke paa Noget, der laa En paa Hjerte. Saadan havde det ialfald altid været med ham og Skoven.

Nu var det ofte alvorlige Tanker, der kom fra den; der havde været en anden Tid, hvor det havde været helt anderledes fornøjelige Billeder, lyse og smukke Drømmebilleder om Fremtiden, og hvad den skulde bringe, som kom frem og fulgte ham. Og i dem spillede til Tider en eller anden kvindelig Skikkelse en Rolle, dukkende frem af det lyse Foraarsgrønne eller af Efteraarets Guldskov, glidende ind under det tætte, sommergrønne Tag og holdende sig imellem de mørke Vinterstammer. Det var i Forventningernes ungdommelige Tid, da han ventede saa Meget af Livet og troede, det gjemte saa rig en Skat. Med det havde disse kvindelige Skikkelser havt Noget at gjøre. Men han havde hverken truffet den Rette eller fundet den store Skat; lige meget, det havde været gode Tider. Men hvor for Resten den Slags ungdommelige Tanker og Forventninger havde klædt Alting omkring ham, Skove og Søer og Marker, alle Landskaber blev noget Andet og Mere end det, de først saae ud til at være.

Ja, nu var det anderledes, men godt var det da, at man havde det saa godt, som man havde det, der hvor man var.

Der var blevet endnu mere stille i Skoven paa det sidste Stykke opad Vejen; han syntes, han kunde

høre Dugdraaber falde. Lysene foran skinnede dobbelt klart.

Det saae godt ud med de oplyste Vinduer bag de afbladede Træer. Han var nu kommen nærmere og saae, at de Vinduer, hvorfra Lysene skinnede, ikke vare hans; de hørte til de Værelser, hvor hans Forgængers Familie, den gamle Forstraads Enke og Datter, endnu boede. Der var Plads nok i det rummelige Hus, og det var ikke noget Offer, at han havde tilbudt dem at blive, indtil den Lejlighed, de skulde have inde i Kjøbenhavn, var sat istand.

Da han saae, at det var der, der var lyst, medens der var mørkt hos ham selv, var egentlig hans første Tanke den, at han dog vilde haabe, at han ikke skulde komme til at vente paa sin Aftensmad, men at Boeufstegen, han havde bestilt efter sin lange Omvandring i Planteskolerne, maatte staa parat, hverken for meget eller for lidt stegt. Til Trods for den Spænding, han var i med Hensyn til dette Punkt, fik han dog en nysgjerrig Lyst til at gaa ind ad den lille Laage henne ved Enden af Huset og saa komme forbi hele Længen, saa kunde han paa Vejen kigge ind ad Vinduerne til sine Naboersker; Rullegardiner brugte man ikke meget i denne Landsdel. Han gik ind ad Laagen og gik temmelig let. Ingen i Stuen blev forstyrret ved hans Trin, men derfor fik han for Resten ikke Meget at se. Inde i Stuen stod Lampen paa Bordet, og ved Bordet sad den gamle Kone og syede, over for hende en yngre Mand, og ligeoverfor ham igjen en ung Pige. Hun sad og syede,

de to Andre talte sammen. Den unge Pige var kjøn uden at være nogen Skjønhed, blond med et smukt Haar; den sorte Dragt klædte hende godt.

Det var tillige en elskværdig Pige; han vidste ikke, hvordan det var, men skjønt der var megen Forskjel i deres Alder, kunde han altid saa godt tale med hende, og han havde en Følelse af, at naar han og hun talte sammen, var det altid og om Alting deres egne og virkelige Tanker, de rykkede ud med; uden at de kjendte hinanden synderlig, havde den Ene den Andens Fortrolighed.

Den yngre Mand, der var den Tredie i Stuen, kjendte Skovrideren godt, det var den nye Kapellan, som den gamle Præst havde faaet, en brav og vakker ung Mand for Resten, som han syntes meget godt om i Kirken ialfald — men udenfor den gik han saa smaat og kurede til Frøkenen, sagde man, ja Nogle sagde, at de skulde have hinanden. Skovrideren vilde dog ikke ret tro det, og med al mulig Agtelse og Respekt for Gejstligheden, saa havde han den Forestilling, at dens Medlemmer ikke passede for Skovriderdøtre, især naar Skovriderdøtrene vare kjønne og de Gejstlige svagelige og forlæste at se til.

Han vidste ikke hvorfor, men da han nu iaften kiggede ind ad Vinduet, blev han mindre sikker i sin Sag, og det gjorde et ubehageligt Indtryk paa ham. Han syntes, Kapellanen sad altfor sikkert, som han sad der og trommede med Fingrene paa Bordet.

»Hør, hvordan gaar det derinde med Forlovelsen?« spurgte han Pigen, da han lidt efter sad ved

Boeufstegen, som for Resten var fortræffelig stegt og gjorde alle hans Bekymringer til Skamme, men som han dog stak lidt trevent til. »Hvordan gaar det med Forlovelsen?«

»Aa, jeg tænker vel det skal i Orden, inden de rejser; det mener da deres Marie, og hun siger ogsaa, at de vil rejse i næste Uge.«

»Vil de rejse i næste Uge?« spurgte Skovrideren, idet han rejste sig.

»Hvad, vil Herren ikke have Mere? Er den ikke god?«

»Jo, den er meget god, men jeg er ikke sulten iaften.«

Han havde heller ikke Lyst til at blive i sin Stue, skjønt han nok havde glædet sig til sin magelige Lænestol. Han syntes, han maatte ud igjen. Han gik ud i Verandaen, en smuk Veranda med tæt, vild Vin, og saae ud over Landskabet. Det var i Maaneskinstiden, man saae langt ud; han tænkte imidlertid slet ikke paa Noget af alt det, man kunde skue og skimte i det store Landskabsbillede. Han kunde slet ikke faa sine Tanker fra det lille og paa sin Vis lidet sigende Genrebillede, han havde set gjennem Vinduet inde ved Siden af.

Han stod ganske stille, og han hørte derfor tydelig, at der kom lette Skridt ude i Haven. Hvem kunde det være? Det var Dameskridt, men hans Husfæller kom næsten aldrig i den Del af Haven, der laa foran hans Vinduer. Og dog, det var jo hende, Datteren; nu kom hun helt frem i Maaneskinsstriben.

Han kunde tydelig se hendes Ansigt; hvor var hun nydelig! Men var det Maaneskinnet, eller hvad var det, hun saae saa uhyre alvorlig og modfalden ud. Nu vendte hun Ansigtet lige imod ham. Saae hun ham? Det var umuligt; der var altfor mørkt, nej, det var jo ikke heller i den Retning, det var imod Vinduerne, hun saae. Se, hun gjorde lang Hals, saa til een Side, saa til en anden; hun var dog altsaa ikke mere forknyt, end at hun nok kunde være lidt nysgjerrig. Hun gik endogsaa lidt nærmere, saa sagte, saa forsigtig. Hvad Pokker kiggede hun efter? Det skulde dog, — nej, Snik, Snak; hun var jo saa godt som forlovet med Kapellanen. Og han var jo en gammel Karl, med dygtig Graat baade i Haar og Skjæg. Naa, det var nok ogsaa Noget at kigge efter for en ung Pige med den Figur.

Men hvor hun saae alvorlig ud nu, da hun gik videre, nej, det var saamænd Synd at beskylde hende for Nysgjerrighed, hun havde blot villet se, om der var Nogen inde i hans Stue, for at vide, om hun kunde gaa i Fred. Den stakkels, søde Pige, hvor hun saae bedrøvet ud.

Hun saae rigtignok ikke meget nyforlovet ud. Men hvor kjøn, hvor glat var dog ikke hendes Kind i det Lys, der nu faldt, medens hun gik lige forbi, saa tæt, at han fra sit Skjul næsten kunde have rørt hendes Kjole.

Saa gik hun om Hjørnet ind i deres eget Havestykke.

Hvilket Maaneskin det nu var! Der er ikke i

det hele Aar saadant Maaneskin som i Oktober. Haven var overbroderet med Virkningen af Lys og Skygge. Og hvor den vide Udsigt tog sig ud, Skovrammen til begge Sider, Markerne, det blinkende lille Vand. Det var dejligt at bo herude, anderledes end inde i en By. Ja, han havde det godt, rigtig godt i sin Stilling, og i enhver Henseende, naturligvis. Han skulde blot passe sit Arbejde, saa vilde han nok ret mærke det og blive fri for alle Griller.

Det var vist bedst, han fik tændt sig en Cigar, og saa vilde han blot tænke paa sine Kulturer; hvad Pokker kom det ham ved, om hun brød sig meget om at blive forlovet med sin Kapellan eller ikke? Kapellanen var en brav Mand. De blev nok lige lykkelige for det, naar der blot var gaaet nogen Tid. Saadan gik det Mange, de Fleste maaske. Og ligesaa lykkelige blev de dog som de, der havde havt en lille Forlibelse at begynde med. Der var ingen Raison i alt det. Men Skovkultur, det var Noget at tænke paa; nu vilde han ikke tænke paa noget Andet end, hvad der kunde være i Vejen med Jorden i den sidste lille Plantning, hvor det havde staaet saa ringe hele Sommeren.

Men hvad det dog var for et forunderligt Maaneskin. Og hvor Maaneskin i Skovegne er forskjelligt fra det, der falder paa Havet; der gjør det uroligt, taler om andre Strande; i Skov og paa Marker binder det Sindet saa underlig dybt til Stedet selv i hvilende Fred. Jorbunds-Spekulationerne vilde slet ikke gaa.

Og hvad det var for et drilagtigt Maaneskin.

Hele Tiden skal det nu vise ham den hvide Mur imellem Træerne nede ved Kirken, hvor Kapellanen bor. Kapellanen, som hun skulde have, men hvem hun maaske ikke . . . maaske slet ikke . . . Hvor hun havde set sød ud lige for lidt siden, da hun gik forbi.

Det var en underlig Nat, der fulgte efter den Maaneskinsaften. Han kunde slet ikke sove. Udenfor hans Vinduer stod der store Træer; hele Natten førte Maanestraaler i deres Blade en forunderlig Tale, en Tale, han kjendte fra tidligere Dage; men det var en egen Lyst halvt i Drømme at ligge og stirre derud.

Det var nogle løjerlige, ungdommelige Historier, og næste Morgen tog han da ogsaa for Alvor fat i Skoven og gjorde sig det meget travlt. Men det gik ikke rigtig. Skoven syntes at være med i Sammensværgelsen, og han og Skoven vare ikke enige om Tingenes Gang i denne Verden. Han sagde, at han jo nu var bleven saa gammel, at han godt vidste, at der ikke var stor Stads ved det Hele. Livet var dog naar Alt kom til Alt, en tarvelig Forestilling; havde man ikke store Sorger, saa havde man ikke heller store Glæder; den ene Dag gik som den anden, og det ene Aar blev som det andet, og saaledes vilde det blive ved. Det Hele var trivielt og kjedsommeligt.

Skoven var af en anden Mening, af den, som den har været af, saalænge den har skygget over skiftende Slægter: at det Hele er saa langtfra at

være kjedsommeligt, at det til enhver Tid gjemmer uendelig Rigdom, ligesom hver Tid paa Aaret, selv den graa og barske, gjemmer sin egen store Skjønhed for dem, der blot ville finde den, og kun er graa og kold for dem, der ikke elske Solen og hverken kunne glæde sig ved den eller savne den.

Skovrideren mente, at det kunde være godt nok for Unge; de kunde føle og forstaa Sligt, men han var for gammel dertil, altfor tør og træagtig.

Skoven sagde, at det at være tørt, godt Brænde, slet ikke var saa slemt, naar Vinteren kom, det kunde de tales ved om til den Tid — men den Tid var endnu ikke kommen, endnu var det slet ikke Vinter. Dagene var vel korte, men der var Sol, som kunde varme, og blaa Himmel og en Luft, hvori der kunde være en forunderlig Klarhed, og endnu kunde den, selv under sine Skygger, aabne lokkende Dybder, mere lokkende end dem, Sommerdagen kjendte.

Og saaledes gik den ganske Formiddag i Tale mellem ham og Skoven, og Enden paa dette blev, at han kom til at længes forunderlig efter blot at se den smukke Naboerske, blot at se hende, og at han af denne Længsel blev dreven hjem. Og fra det Øjeblik, han vendte sig til Hjemvej, tænkte han ikke en Smule paa noget Andet end paa hende, som han havde set hende igaar Aftes — i Haven, og som hun om Natten var gleden igjennem hans urolige Tanker og Drømme.

Han kom til at længes saa stærkt efter at se

hende, blot se hende, da han først havde givet efter, at han gjerne kunde have løbet det sidste Stykke af Vejen. Og med stor Dristighed gik han ind ad Sidelaagen og forbi Damernes Vinduer, hvad han jo ellers aldrig gjorde om Dagen for ikke at genere. Frøkenen sad ved Vinduet som sædvanlig med sit Sytøj. Det var en smuk Hilsen, han fik, og venlig, helt smilende, man skulde slet ikke tro, at det var hende, som havde set saa trist ud.

Jo! Det var en ganske usædvanlig Hilsen. En aldeles mageløs, fortryllende Hilsen. Hvor Alting var brillant idag. Han syntes, at han ejede hele Historien, som han saae ud over fra sin smukke Veranda, Skove og Marker og Kirken og Huset med de hvide Mure og Kapellanen i — Alt, Alt, hvad der laa foran under den blinkende Sol.

Han tænkte meget paa, om hun ogsaa idag skulde gaa Aftentur i Haven, og hvordan hun saa vilde se ud. Det sidste Middel til at faa disse Spørgsmaal besvarede, der begge forekom ham i høj Grad vigtige, var at passe paa selv, og det bestemte han sig da ogsaa til at gjøre.

Atter sad han saa om Aftenen i sin tætte Veranda og saae ud over Egnen, som atter var ganske omsløret af Maaneskin. Ogsaa iaften var det stille og varmt, Skoven havde havt Ret, det kunde i Oktober godt være Sommer endnu. Hun vilde ganske sikkert komme ud paa en saadan Aften. Ved Tanken herpaa begyndte hans Hjerte at banke saaledes, og han blev saa kortaandet, at han næsten skammede sig for sig

selv; det var dog for galt, at en Mand i hans Alder kunde sidde i en saadan Uro og Beklemthed, blot for at faa et Glimt at se af en ung Pige. Skulde han ikke hellere tage det overtværs og rejse sig og gaa ind og sætte sig til at læse sin Avis og glemme alle de Narrestreger? Der rørte sig Noget. Var det hende? Han vilde dog blive og se . . . nej, det var ikke Noget. Ja, han vilde blive alligevel. Hvad Pokker skulde han løbe for? Bar han sig ad som en fornuftig Mand, tog han hende uden videre om Livet og gav hende et Kys paa hendes glatte Kind. Ja, hvor den Kind havde set dejlig ud i Maaneskinnet. Det var latterligt at have været forknyt for den, om hun saa var nok saa meget forlovet med Kapellanen, ja, om det saa var en Dronning eller Prinsesse, vilde han have taget Mod til sig. Ellers maatte han da være en fejg Karl, og det vilde han ikke være for Alt i Verden.

Tys! Atter Noget. Jo, denne Gang var det Trin. Alt hans Mod forsvandt i samme Nu. Det var ganske rigtig hende, og han sad saa stille som en Mus.

Hun kom gaaende ligesom forrige Aften, langsomt og eftertænkende, som En, der veed sig ganske ubevogtet, eller rettere En, der slet ikke tænker paa hverken at ses eller ikke ses. Saa stod hun atter stille udenfor hans Vinduer og kiggede ind, først meget forsigtig, saa længere frem og mere ivrig. Saa rystede hun paa Hovedet og gik videre frem. Hvor hun saae alvorlig ud, og — ja, der var ikke

nogen Tvivl derom, nu, da Lyset faldt lige paa hendes Ansigt — hun græd, hun tørrede sine Øjne. Han maatte have rørt sig ved denne Bevægelse, thi hun gjorde forskrækket et Sæt og sagde:

»Er der Nogen?«

»Ja, det er mig,« sagde han meget flov og slukøret og rejste sig. »Jeg har siddet her i Verandaen og set paa Udsigten,« og han viste løgnagtig ganske den modsatte Retning af den, til hvilken han havde set, og som hun var kommen fra.

Hun syntes saa ogsaa at være beroliget, og de gik et lille Stykke sammen. Saa gjorde han en Bemærkning om, at Vejret var godt, og hun var ganske af samme Mening. Atter gik de en lille Stund tavse. Saa sagde han dristig: »De saae saa bedrøvet ud — syntes jeg,« tilføjede han beskedent.

»Jeg?« sagde hun saa forbavset og tvivlende, som om der var et Dusin unge Piger, der kunde være Tale om. »Jeg, nej, slet ikke. Jeg har stærk Hovedpine iaften; det er det Hele.«

De vare fra det fulde Maanelys komne ind under en Hæk Buske, hvor der var stærk Skygge. Her viste det sig nu, at han virkelig var den fejge Karl, som han ikke for Alt i Verden vilde være. Thi han syntes kun, at han blev helt flov ved at gaa med hende i Mørket, og holdt sig saa langt fra hende, som han kunde. Og Alt, hvad han kunde faa sagt, ovenikjøbet efter adskillig Betænkning, var:

»Det er slemt at have Hovedpine.«

Hun tav. Han fortsatte i det samme Spor.

»Men man kan sove det helt bort. Man skulde gaa tilsengs.«

»Ja, det tror jeg ogsaa, jeg vil; Godnat Hr. Skovrider,« og dermed drejede hun hurtig op ad Sidegangen og gik ind i Huset.

Der stod han, og inderlig flov var han. Han havde været og var saa fuld af Medfølelse og Sympathi for hende, han syntes, at han kunde gjøre for hende, hvad det skulde være næsten; og saa var det Hele blevet til, at han havde raadet hende til at gaa ind og lægge sig. Jo, han var en rar Fyr til at omgaas unge Damer.

»Det er nok galt med dem derinde,« sagde den gamle Pige om Aftenen, da hun gik og tog af Bordet. »Naa, Frøkenen vil nok saa nødig have ham, og de har skjændtes om det hele Dagen. Den Gamle er sejg. Men Kapellanen er da ogsaa en rigtig rar Mand.«

Det var aldeles forgjæves, at Skovrideren prøvede paa at faa sin Avis læst den Aften. Han kunde ikke forstaa en Linie om Serbiens indre Tilstande.

Stort bedre var det ikke med ham de næste Dage. Han gik omkring i Skoven, men der var ingen Ting, der vilde gaa for ham, og Skoven kunde slet ikke indlade sig paa at bortforklare den Fadaise, han havde begaaet.

»Jeg er rent galt deran,« sagde han til sig selv. »Jeg er jo aabenbart forelsket i hende, som om jeg var et ungt Menneske, og det er komplet latterligt for en Mand i min Alder. Hun bryder sig ikke det Mindste om mig.

Saaledes gik et Par Dage.

Han havde ikke set et Glimt af Frøkenen siden den Aften. Saa sad han en Formiddag atter paa sin Veranda og saae paa den smukke Udsigt, der slet ikke mere bragte ham nogen Glæde.

Saa hørte han paa een Gang hendes Trin lyde fra den Side, hvor hun boede, og der kom hun igjennem for at gaa ud ad Laagen ligefor, ud til Landevejen.

Alt Blodet stoppede i ham, og det forekom ham, at han ikke kunde staa paa sine Ben. Hun saae ham vist ikke, han kunde have ladet som Ingenting og rolig være bleven siddende. Men det vilde han ikke. Han vilde dog ialfald vise, at han kunde tale.

Saa rejste han sig og gik efter hende. Hun vendte sig rolig om. Strax var Modet borte: »Hvorledes gaar det med Hovedpinen?« var Alt, hvad han kunde finde paa.

»Hovedpinen? Hvilken Hovedpine?«

»Ih Gud, Deres! De havde saadan Hovedpine forgangen Aften.«

»Aa! Jo Tak! den gik over.«

Nu havde han tænkt sig, at hun i disse Dage ikke havde tænkt paa Andet end paa hans dumme Snak om Hovedpinen, og det var derfor strax en meget stor Lettelse for ham at høre, at hun selv rent havde glemt, at hun havde havt Hovedpine. Men videre kunde han dog ikke komme.

»Hvor her er smukt idag,« sagde hun sagte, »og

Luften saa frisk og saa ren. Oktober er en dejlig Maaned, det ser man rigtig i Skovegnene.«

»Og nu vil De dog til at flytte bort.«

»Vi maa jo . . . Der forestaar jo megen Forandring.«

Hun tav, han tav ogsaa; hans Blik faldt paa hendes Ansigt, og saa sagde han pludselig, idet han et Øjeblik standsede: »Gjør det ikke. De maa ikke gjøre det.«

Det var at falde med Døren ind i Huset, men der var i hans hele Udtryk Noget, som gjorde, at hun ikke kunde blive vred over Raadet, og det gjorde hun heller ikke.

»Naa, De har altsaa hørt tale om det,« svarede hun rødmende, men dog ligesom glad over at kunne tale ud.

De gik frem og tilbage i Gangen; paa begge Sider var der voxet stærkt til i Sommerens Løb, der var knap Plads til To, og Grenene fejede dem hvert Øjeblik i Hovedet. Der stod en Bænk i Gangen; han viste paa den.

»Lad os sætte os ned. Jeg har hørt det, men jeg forstaar det ikke alligevel, slet ikke.« Han undredes selv over det Mod, han havde faaet til at tale saaledes ud.

»De forstaar det ikke? Jeg forstaar det ikke selv. Det er det Underlige ved den Slags Ting, Alting ved dem ser saa simpelt ud, som om det var den mest hverdagsagtige og naturlige Ting af Verden, og saa kan man alligevel mærke, at det er rent,

rent galt. Han er saa rar og holder virkelig af mig, siger Moder, og jeg tror det ogsaa. Og blev jeg gift med ham, havde vi det Begge godt. Ellers maa jeg ud og tage mig en Plads. Det bryder jeg mig ikke en Smule om, tvertimod, jeg synes, det kunde være ganske morsomt at se noget Mere af Verden. Men saa skulde Moder bo alene et Sted, jeg veed saamænd ikke hvor. Og det siger hun, at hun ikke kan holde ud paa nogen Maade, saa dør hun. Og imorgen har han bedt om mit Svar. Ser De, det er hele Historien.«

Og saa begyndte hun at fælde Taarer, stille, imod sin Villie, med halvt bortvendt Ansigt.

»De og jeg har altid talt saa oprigtig sammen,« sagde Skovrideren. »De har hørt saa opmærksomt paa, hvad jeg har fortalt om mig selv, ogsaa naar jeg fortalte om mine Bryderier med min Forretning, som dog slet ikke kunde interessere Dem.«

Hun rystede kun paa Hovedet, men sagde ikke Noget og vendte stadig Hovedet bort, idet hun med sin højre Haand ivrig maalte, hvor mange Spand der var i det lille Stykke af Bænken, som var tilovers.

»Ja, ja. De har nu ialfald altid i det halve Aars Tid, jeg har kjendt Dem, været saa venlig og . . . oprigtig imod mig . . . saa De maa tillade mig at give Dem et Raad. De skal ikke tage ham, for De holder ikke af ham og kan mærke paa Dem selv, at De ikke heller kan komme til det.«

»Aa Gud ja,« sagde hun, »det er jo netop det.

Men det kan Moder slet ikke forstaa. Hun siger, at det kommer nok med en brav Mand, og hun var selv meget yngre end Fader og blev saa lykkelig med ham, som man kunde forlange. Men . . .«

»Men?«

»Men, ja jeg tror, at da hun tog ham, saa kan hun alligevel ikke have havt den Fornemmelse, som jeg har, at jeg ikke kan komme til at synes om ham. Jeg kan godt tænke mig, at man ikke er saadan egentlig forelsket i den Mand, man tager, og dog er glad og lykkelig med ham, fordi man har en saa tydelig Følelse af, at man vil komme til at holde rigtig meget og mere og mere af ham. Og det er det, jeg slet ikke kan med ham her, slet ikke.«

Det kæmpede voldsomt i Skovrideren ved at høre denne Tale, der suste og bruste for hans Øre, og det kneb at tale, men tale vilde han nu.

»Ja, men . . . tror De . . . Hør nu: kunde De tænke Dem, at De kunde komme til at holde af mig? Jeg holder saa umaadelig meget af Dem.«

Hun blev blussende rød, og det gav et Sæt i hende. »De? De?«

»Ja jeg,« sagde han og tog hendes Haand, som han ganske rolig fik Lov til at beholde.

»Det har jeg aldrig mærket Noget til, at De holdt af mig,« svarede hun.

»Ja, sandt er det, at jeg gjør det, og har jeg ikke altid selv vidst det, saa er jeg nu sikker paa, at jeg hele Tiden har holdt af Dem. Jeg veed godt, at jeg er gammel og kjedsommelig og slet ikke for-

tjener Dem. Og det er kun, fordi De selv sagde det, De sagde, at jeg turde spørge Dem, om De vilde tage mig for Exempel.«

»Ja men, da jeg sagde det, tænkte jeg slet ikke, at De brød Dem om mig.«

»Saa mener De det maaske ikke mere,« sagde han bedrøvet. »Gjør De vel?« gjentog han forknyt, da hun vedblev at tie.

»Jo, jeg gjør,« sagde hun sagte.

Han begyndte et Udraab. Hun tyssede paa ham med at sige: »Men . . . jeg er ikke saadan forelsket i Dem, som De dog maaske alligevel . . . ønsker og tror.«

»Men De kan dog vel tænke Dem, at De, som De sagde, vil komme til at holde mere af mig, holde . . .«

»Ja, det veed Gud,« sagde hun saa ærlig og troskyldig, at han fik Taarer i Øjnene ved det.

»Og De vil ikke være bedrøvet lige strax ved det?«

»Nej, slet ikke . . . Jeg vilde være glad.« Det Sidste sagde hun mere sagte, men begge Dele med den samme Paalidelighed. Saa tilføjede hun efter et Øjebliks Pavse: »Jeg har gaaet her mere end een Aften og tænkt paa, at hvis det var Dem istedetfor Kapellanen, saa vilde jeg være glad.«

»Saa vil De altsaa virkelig tage mig?« sagde han med det mest lykkelige Udtryk i Ansigtet, men dog ønskende at faa Svaret om igjen under en anden Form. De ældre Friere ere altid mere omstændelige.

»Men er det virkelig Deres Mening?«

»Jeg siger Dem jo, at jeg har holdt af Dem altid.«

»Hvor vi To saa skulle blive lykkelige.«

»Det tror jeg ogsaa,« sagde han.

De sad en Tid ganske stille og saae ud over den dejlige Egn. Ja, det var vist og sandt, ingen Sommerdag kunde være skjønnere. Himlen var klar, Luften frisk, og smuk og rolig laa Egnen om dem. Skovene stod i store Masser, stærke og rige at se til. Det var godt at se, at de ikke frygtede Vinterens Komme, men vare rede til at tage imod den.

Men de vide Udsigter begyndte at svinde, Mørket faldt paa, thi det veed man jo, at i Oktober ere Dagene korte.

I November.

I.

Kjøbenhavn, d. 8. Novbr.

Kjære Ven! Som Præst i Egnen maa Du jo kunne give mig god Besked om Hamst og Gamst Herreder. Jeg tænker saa smaat paa at vende Ministeriets Kontorer Ryggen og søge det Embede, men vil dog gjerne først vide lidt om Forholdene. Hvad Indtægterne angaar, veed jeg tilstrækkelig Besked fra Statskalenderen, aldeles tilstrækkelig og nøjagtig Besked, desværre; thi der er ikke mindste Haab om nogen behagelig, lille Tilgift som ved Eders Præstekald, der dog bliver ved at have Overraskelser i Baghold, hvorledes saa Tiden og Aanden gestalter sig. Den økonomiske Side af Sagen skal Du altsaa ikke besvære Dig med; jeg paakalder dit gamle Venskab og tyer til dit klare og sunde Blik for at faa nogle Oplysninger af mindre materiel Natur. Hvad jeg vil vide Besked om, er nemlig saadanne Ting som, hvorledes Egnen er, og hvorledes Folkene ere. Er det et Sted, hvor man kan finde sig i at leve og maaske leve, indtil man

dør? Det kan man jo for den Sags Skyld allevegne, men man vil dog helst leve under saa formildende Omstændigheder som muligt, og denne Trang er, tilstaar jeg ærlig, temmelig stærk hos mig i denne Tid — en Novembertid af den rette danske Art, hvor Alting er graat og snavset, forneden og foroven; en graa Himmel, som Uger igjennem ikke har faaet et Glimt af Sol eller Lys, men hvis Dag blot er den Tid, det ikke er mørk Nat, en Himmel, som uafladelig sender Regn eller, hvad der næsten er værre, holder en Trusel om Regn over os. Naar det ugunstige Tilfælde nu har henvist En til at leve sit Liv i Regnens og de graa Skyers Land, og man har gjort den Opdagelse, at de ere det, der holder længst i Livet, og at Sommer og Solskin ere forbigaaende Afbrydelser — saa, gjentager jeg, gjælder det om ikke at renoncere paa noget af de formildende Momenter. Altsaa, lad mig vide Noget om Egnens Fysiognomi.

Hils din Kone fra din gamle Ungkarleven, som hun mulig snart kan risikere at faa i Nærheden, thi et Par Mil regner man jo ikke for Noget paa Landet.

Din

O. S. V.

II.

(Fra Samme til den Samme.)

Kjøbenhavn, d. 12. Novbr.

Kjære Ven! Du er stadig den samme samvittighedsfulde Mand, for hvem ethvert Spørgsmaal er et

Samvittighedsspørgsmaal og enhver Sag en Samvittighedssag. Du finder, at Du ikke kan svare paa mine »lette Antydninger«, men maa have dem nærmere præciserede og bedre Besked om, hvad jeg mener med Begreberne Egn og Folk og Omgang. Lad mig da forsøge paa at spørge tilstrækkelig tydelig. For ikke at vise nogen falsk Undseelse vil jeg strax rykke ud med det prunkløse Spørgsmaal, om der i Egnen findes Folk, med hvem man kan faa en nogenlunde stadig Lhombre. Nærmere forklaret vil dette atter sige: Jeg vil have tre Mennesker af Hankjønnet, det Lag 50 Aar, som kunne tale nogenlunde forstandig, naar de spise til Aften, og tie stille, naar de spille Kort, som endvidere spille nogenlunde godt og ikke altfor ængstelig; som altsaa ikke frygte den traditionsrige Kaske i Mellemhaanden og paa deres Yderste kunne sværge sig fri for nogensinde at have passet paa to sorte Esser — undskyld, hvis Spøgen er lidt ugudelig — og som endelig ere saa kloge, at de kunne vurdere mit Spil, thi ærlig talt, det fortjener at blive det; jeg tror nok, jeg kan sige, at man i Klubben, som er vanskelig, i de sidste Par Vintre er bleven enig om, at jeg er en af Civiladministrationens fineste Spillere. Man skal jo bruge sit »gode Hoved« til Noget.

Med hvorledes Egnen er, mener jeg: Er der nogenlunde kjønt? At der ikke er Hav, veed jeg, og at Himlen er ligesaa graa, som den er andre Steder i Danmark, nærer jeg ikke Tvivl om, men hvad mere? Er der lidt Skov, er der lidt Sø, lidt

Bakker, eller er der kun Marker med Veje over og Veje over Marker?

Endvidere, hvad er Egnens Produkter? Ordentlig Fisk faar man naturligvis aldrig, men er Kjødet spiseligt? Føden, maa Du indrømme mig, er af noget mere end ren materiel Betydning, at den har direkte Indflydelse paa det sjælelige Liv, indser man i min Alder med den fuldkomneste Klarhed; derfor maa Du ikke ringeagte dette Afsnit af mine Spørgsmaal. Jeg vil nu slet ikke drille Dig med at tale om den Side af Sagen, at Passionen for god Mad ogsaa af den Grund fortjener Respekt, at dens Gjenstand ikke er troløs og ubestandig, saaledes som Gjenstandene for diverse andre Passioner ere.

Saa komme vi til Folkene. Det vil sige: Hvorledes ere de Præster, Herredsfogder, Forpagtere, og Møllere — jeg er ikke Aristokrat — som bo nærmest ved, hvorledes ere disse Præsters, Herredsfogders, Forpagteres og Mølleres Koner — ment i al Tugt og Ære naturligvis —, hvorledes ere disse Præsters, Herredsfogders, Forpagteres og Mølleres Døtre — ment med de allerreelleste Hensigter for Øje naturligvis, Hensigter, som jeg for Resten kun har i Theorien og har opgivet i Praxis. Skulde der endelig være en eller anden velsindet lille Baron eller Greve i Nærheden, som maatte antages at sætte Pris paa at sende sin Herredsfoged en god Buk eller et Knippe Kramsfugle, naar der maatte frembyde sig en Lejlighed dertil, saa lad mig ogsaa faa ham med i din Statistik.

Jeg tror, at jeg har visse Betingelser for at kunne komme godt ud af det paa en god Egn. Der er et vist Instinkt, som drager mig ud paa Landet, eller rettere bort fra Hovedstaden, som for mig er bleven lutter Kjedsommelighed og Ensformighed og Væren akkurat det samme Uhyre af graa, ensformigt Efteraar og Foraar, Vinter og Sommer. Ude paa Landet er der dog maaske Udsigt til, at man kunde se nogle Forskjelligheder, blot finde ialfald, at der var nogen anden Forskjel paa Vinter og Sommer end den, om man gaar med Overfrakke eller ikke.

Egentlig har jeg Valget imellem to Stillinger, en Assessorplads i Overretten og det omtalte Herredsfogedembede. For det Første kunde jo nok tale, at jeg fik Brug for det, der vel egentlig maa siges at være mine Evner i Livet, og mine juridiske Kundskaber, der nok ikke med Urette anses for at være af en ret fin Bonitet. Efter hvad man paastaar, skulde det jo volde mig sær »Tilfredsstillelse« eller, hvorledes man nu døber den Slags Fornemmelser, at virke i det Kald. Men ærlig talt, jeg tror ikke længere ret paa den Slags Talemaader, og den anden Stilling er meget bedre lønnet. Det er det Ene. Det Andet er, at jeg, som jeg har antydet, dog vil prøve, hvad Forandring er, og om den er Noget. Nu har jeg gaaet her til mit otte og fyrretyvende Aar og ventet og ventet, jeg veed slet ikke mere hvorpaa, men formodentlig — antager jeg — paa det Samme, som alle Andre vente og haabe paa — at Livet paa en eller anden Maade skulde vise sig

særdeles interessant og indholdsrigt. Det er ikke blevet til Noget dermed for mig — som vel for alle Andre, antager jeg. Jeg gjør ikke min Skæbne nogensomhelst Bebrejdelse, hverken ved Dag eller ved Nat, hverken i offentlig Tale eller i afsides Repliker. Jeg giver paa ingen Maade den Ulykkelige, tvertimod jeg er villig til at indrømme, at den lave Temperatur, hvorunder jeg unægtelig lever, er Livets virkelige Middeltemperatur. Og det er maaske en ikke ringe Fordel at komme til at leve under en saadan, man undgaar Svingningerne, og jeg har en Anelse om, at de Ubehageligheder, der ere under Stregen, ere mere ubehagelige, end Behagelighederne ovenfor Gjennemsnitslinien ere behagelige. Men dette forhindrer ikke, at jeg kan føle en vis Lyst til, efterat det er gaaet saaledes i 48 Somre og 48 Vintre, at gjøre ialfald een Flytning og se, hvordan der er paa et andet Sted, hvor jeg ikke med den Sikkerhed som her kan forudsige, paa hvilken Stol hos Konditoren jeg om et Aar vil sidde og spise min Frokost, hvor mange Stykker, med hvad Belægning, med hvor megen Appetit og med hvad Humør.

Og jeg tror, at det er paa Tiden, hvis jeg skal være istand til at prøve, hvad Forandring er, saa at gjøre den nu. Ellers bliver jeg saa sløv, at jeg kan drive, hvorhen det skal være, jeg bliver dog den Samme. Forrige Aar gjorde jeg atter en Schweizertur; den smagte mig ikke som nogen af mine forrige Rejser; jeg greb mig i at længes efter min Frokostplads hos Gianelli og min Frokostpassiar, da jeg

havde været ti Dage borte. Jeg gad slet ikke mere gaa tilfods, ikke engang en Tur i Haslidalen, og jeg maa tilstaa, at jeg tænkte i Hotellerne meget mere paa at faa et Soveværelse imod Nord end paa et med Udsigt.

Din

o. s. v.

III.

(Fra Samme til den Samme.)

Kjøbenhavn, d. 17. Novbr.

Kjære Ven! Din Godtkjøbsanklage for, at jeg skulde være bleven blaseret, afviser jeg. Hvad i al Verden skulde en kjøbenhavnsk Ministeriefuldmægtig med otte hundrede Daler om Aaret og en Smule Rentepenge gaa hen og blive blaseret af? Nej, Sagen er simpelthen den, at jeg har lukket Dørene for Ungdommen, saaledes som vi mere prosaiske og solide Mænd gjøre det, thi er det muligt, at Damerne endnu ved det Vendepunkt, som jeg er ved, men som for dem falder nogle Aar før, kunne være interessante Skabninger, saa er det vist, at vi ikke ere det, og ganske vist ialfald, at jeg ikke er det. Det er en meget smuk Betragtning, Du kom med i din sidste Brevprædiken, at jeg ikke maatte lade mig »forbene« i en Materialisme, som Du vil udlede af, at jeg hensynker i Egoisme, lader mit Følelsesliv afstumpe o. s. v. Altsammen meget fortræffeligt, men skudt forbi.

Nej, min Materialisme er slet ikke Udtryk for Egoisme, men kun for Sindsligevægt, for Middeltemperaturen. Mente Du med dine noget dunkle Ytringer om Egoisme ikke dette, men noget Andet, rent ud sagt Noget i Retning af Ægteskab, saa — ja saa vil jeg stryge alle ethiske og filosofiske Betragtninger og nøjes med at sige: Jeg er ganske vist endnu ikke lutter Vinter og Is og Kulde, jeg er ikke saa blottet for Romantik, som Du tror, og Romantikken lader derfor heller ikke mig rent i Stikken. Jeg talte i mit sidste Brev til Dig om min Rejse, jeg tilstaar, at et af de behageligste Minder fra denne er den Følelse, hvormed jeg paa en Udflugt en glohed Formiddag strakte mig paa en Sofa i et køligt Værelse med en Flaske i Is ved Siden, medens mit Selskab stolprede op paa *Mer de glace*, som jeg kunde se tilstrækkeligt af fra mit Vindue. Men et andet Minde, som jeg dog sætter endnu højere, er et Møde paa den Brühlske Terrasse med en Dame. Ja, vær ganske rolig, jeg fortæller ikke Andet end, hvad en mønsterværdig Præstemand godt kan læse. Du husker nok fra din Kjøbenhavns-Tid Helene Walther, som man engang sagde, jeg sværmede for, og som jeg, ærlig talt, ogsaa sværmede for, og det ikke saa lidt. Hvorfor jeg ikke blev forlovet med hende, kan jeg ikke sige, selv om jeg vilde. Jeg tror nok, hun syntes ligesaa godt om mig, som jeg om hende, men jeg fik aldrig nogen Lejlighed til ret at blive klar derpaa ved at gjøre et af disse ligefremme Spørgsmaal, Du veed, som maa til — eller rettere: Naar

der var Lejlighed, var jeg ikke oplagt, og var jeg oplagt, var der ikke Lejlighed. Saa døde pludselig hendes Moder en Sommer, jeg var borte, og hun tog til en Tante i Holsten, og dermed var den Historie ude. Tro mig, der er mange tusinde gode og fornuftige Forbindelser, der gaa overstyr paa den Vis. Jeg havde ikke glemt Helene: jeg bevarede Mindet om hende som en fin og yndig Blomst, der ofte glædede mig, undskyld, at jeg bliver poetisk, men skrive over og fri eller selv rejse til Holsten og falde ned mellem vildfremmede Mennesker, det laa ikke for mig. Jeg bevarede min poetiske Erindring — hørte saa en Dag, at hun var gift med en Slægtning, men døde ikke deraf.

Jeg vender tilbage til den Brühlske Terrasse; jeg finder slet ikke, at den er sit store Ry værdig, men en smuk, mild og blød Sommeraften kan det være en ret behagelig Beskjæftigelse at drive frem og tilbage deroppe og se ud over Elben, der løber nede imellem de høje Skrænter, over den tindrende Elbbro og de mange Lys i Kvarteret paa den anden Bred og foruden paa de mange Lys at se paa de mange Mennesker, Fremmede og Indfødte, som mylre frem og tilbage. Der drev jeg da ogsaa en Aften frem og tilbage og blev ganske enig med mig selv om, at det dog alligevel var noget af det Skjønneste ved Dresden, ialfald mange Gange bedre end den grüne Gewölbe med alle sine Guldkasseroller, som jeg havde anset det for min Pligt at plage mig med om Formiddagen. Og som jeg nu gik der og saae paa de kjønne

Dresdener Damer og alle de fixe Amerikanerinder og Englænderinder og Russerinder og Franske, som vare blandede imellem hverandre, og saae paa dem med den overlegne Uforskammethed, som hører med til Ens Rejsehabit, fik jeg paa een Gang et af disse Slag igjennem mig, som vi mindes fra Tyveaarsalderen: Der gik Helene lige forbi mig. Hun gik med en ældre Dame. Begge vare klædte i Sorg. Det Sorte klædte hende dejlig. Skulde det være hendes Mand, der var død? Jeg veed ikke, om det var, fordi jeg havde set saa mange Madonna'er i de Dage, men vist er det, at det aldrig har slaaet mig saaledes før, hvad det vilde sige at have et madonnaagtigt Udtryk, som nu, da jeg saae hendes Ansigt. Der gik mange Mennesker paa Terrassen den stille Sommeraften og saae ned over den glidende Flod og de nys tændte Lys; jeg var ikke bleven set af hende i Mængden og havde let ved at følge efter i Afstand og ret at se paa hende. Helene og den ældre Dame saae ikke meget paa Folk; de talte sammen, og kun nu og da standsede de og saae ud over Rækværket ud i den fremdragende Sommernat. Hver Gang hun stod og saae ud imod de mørke Højder og Aftenskyerne over dem, havde jeg den Følelse, at der histude var noget Fjernt og Lykkeligt, som engang altid syntes at vinke mig fra Aftenskyerne, fra Skove, der laa langt borte, fra en Kyst paa den anden Side af store Vande. Hun havde en egen Bøjning med Halsen, naar hun vendte sig om; nej, hvor jeg huskede den.

Jeg havde ikke altid havt saa let ved at følge hende som den Aften, thi hun var saa adspredt og tankefuld, at der ikke var Noget at risikere ved engang imellem at være hende ganske nær, saa nær, at jeg kunde høre hendes Stemme; hun talte Tysk — med ren tysk Udtale for Resten — den gamle Dame var uden Tvivl den holstenske Tante.

Ikke faa Herrer vendte disse dristige og uforskammede Blikke imod hende, som man altid tillader sig imod Fremmede, som jeg selv havde gjort mig skyldig i, men som jeg nu fandt saa utaalelige og irriterende, at jeg maatte gjøre Vold paa mig for ikke at insultere en og anden altfor uforskammet Lorgnet; en rar Historie for en kgl. Fuldmægtig.

Men ellers var Alt dejligt, en dejlig Sommeraften, medens Stjernerne tindrende kom frem, springende ud af den sorte Himmel, saa hist, saa her, ligesom de gamle Erindringer, der dukkede frem i mig.

Men man gaar tidlig til Ro i Dresden, og Terrassens Spasereskare blev tyndere og tyndere, og da de to Damer et Par Gange havde vendt om ved Hjørnet, og endnu engang kom derhen, saae jeg strax paa deres Vending og den Maade, hvorpaa Helene svøbte sig i sit Overstykke, at det gik nu hjemad. Jeg boede i Hôtel Bellevue og havde det lønlige Haab, at de ogsaa hørte til dets Gjæster. Og ganske rigtig. Da de vare komne ned fra Terrassen, tog de Retningen over imod Hotellet, og faa Minutter efter stod de ved Indgangen. Jeg var ganske

nær og kunde høre Portieren, da han rakte dem Nøglen til deres Værelse.

Jeg vilde træde frem og hilse paa Helene, men turde ikke; jeg var bange for, at min Stemme skulde ryste altfor meget, og at jeg skulde være altfor rød eller altfor bleg, hvad det nu vilde blive til, men i ethvert Fald altfor lidt, hvad en normal Mand i min Alder burde være. Jeg vilde hellere sove paa det. Saa sov jeg paa det, eller rettere, det gjorde jeg ikke, thi først laa jeg længe vaagen, og da jeg havde sovet lidt, vaagnede jeg atter og kom saa pludselig til at tænke paa, at de maaske tog afsted med et tidligt Morgentog. Du veed, hvor drilagtigt et saadant Indfald er om Natten, hvorledes det først pusler ganske smaat i Ens Hoved og saa lidt efter lidt faar En helt vaagen og saa, naar det har faaet En vaagen, voxer og mere og mere antager den afgjorte Visheds Dimensioner. Det varede ikke længe, inden jeg blev ganske sikker paa deres tidlige Afrejse og endogsaa paa, at jeg havde hørt Portieren sige til dem Noget om »fünf Uhr« og »Courierzug«. Saa vilde jeg slet ikke mere faa hende at se. Det var mig en forunderlig pinlig Tanke. Tilsidst maatte jeg have Lys og have Hendschells herlige Bog frem og se efter, hvilke Morgentog, der gik fra Dresden.

Kl. var nu $3^1/_2$. Saa naragtig var jeg bleven af den Aftentur paa Brühls Terrasse, at jeg ikke vilde lægge mig til Ro igjen, men var først bestemt paa ikke at lade noget Tog bortføre dem, uden at jeg havde talt med hende. Jeg klædte mig paa, aabnede Skodderne og satte mig ved Vinduet. Mørket var gaaet fra Pladsen foran Hotellet, men Lyset ikke kommet, kun et graat, koldt, uhyggeligt Skjær, som det var umuligt at se, om det hørte til en Marts- eller en Augustmorgen. Men langsomt kom der mere Lys, og mere Liv i Lyset, det var, ligesom det selv skulde vaagne. Saa kom der en Karl, saa kom der to Arbejdsmænd, saa kom der en Pige med en Kurv. Hun var min Due med Oliebladbudskabet om, at det endelig var bleven Morgen; endelig, thi det var mere kuriøst end morsomt at sidde og vente paa det Tidspunkt.

Og saa begyndte man at røre sig i Hotellet, et underligt, trevent, puslende Røre, lidt Knagen hist, lidt Banken her, Lyd af Liv i Kjøkkenregionerne. Jeg bildte mig ind, at hvem der belurede Hotellet i denne Stund, vilde opdage mange af dets dybe Hemmeligheder, hvorledes de friske Smørskiver blive til, og hvorledes Mælkekanderne fyldes, men jeg brød mig kun lidet om disse Hemmeligheder; jeg tænkte kun paa, om Madonnaen var vaagen og klædte sig paa til Rejsen eller maaske sov blødt og magelig i sin Seng, medens jeg sad paa min haarde Stol og frøs for hendes smukke Øjnes Skyld.

Endelig var Klokken bleven saa mange, at jeg

kunde gaa ned i Kaffestuen. Der sad et Par rejseklædte, søvnige og gnavne Familier ved en Opdækning, der endnu var i Negligé, kun en tarvelig Udgave af den, der skulde modtage det regelmæssige Publikum nogle Timer senere. Men de to Damer vare der ikke. Opvarteren saae noget forundret paa mig og spurgte, om jeg skulde rejse. Maaske mistænkte han mig for at ville snige mig bort paa en lumsk Maade, men dog først efter ogsaa at have narret Hotellet med Morgenkaffe. Jeg svarede kort, at jeg ikke havde kunnet sove, og fik mig saa nogen Kaffe betroet. Samme Forespørgsel, som Opvarteren havde gjort, fik jeg fra den majestætiske Portier, da jeg traadte ud i Gangen for at se efter, om de to Damer ikke steg op i Banegaardsomnibussen uden at have været i Frokoststuen. Omnibussen dundrede afsted med sine utidige Passagerer og alle deres Vadsække og Ruller af Plaider og Knipper af Paraplyer. Jeg blev staaende ved Indgangen for at vente paa den næste Expedition, Portieren holdt skarpt Udkig efter mig og gav en hviskende Ordre til en af Opvarterne. Jeg er ganske vis paa, at den gik ud paa at se efter, om der var Bagage i mit Værelse. Jeg, den kongelige Ministerfuldmægtig, blev virkelig for et Par smukke Øjnes Skyld mistænkt for at være en Vagabond med bedrageriske Hensigter. Jeg blev imidlertid aabenbart frifunden for videre Tiltale af den strenge Portier, da Opvarteren lidt efter atter kom tilbage med sin Melding. Men jeg frøs alligevel og var i høj Grad tilmode, som et normalt Menneske altid er det Kl. 5 om

Morgenen. Jeg saae endnu et Par Gange den samme Ceremoni gjentage sig, Nedbæringen af Rejsetøj, Omnibussens Fremkjøren, de Rejsendes Indstigning, deres urolige Bekymringer for deres Rejsegods og feberagtige Søgen i Bortkjørselens Øjeblik efter den Paraply, de holdt i Haanden, medens den egoistiske »Hausknecht«, under et falsk Skin af at interessere sig for deres Ve og Vel og for deres Plaider som for deres Liv og Lemmer, kun ser paa disse nervøse og urolige Mennesker, for hvem Afrejsen er en vigtig Begivenhed, med Tanken fæstet paa de Groschen, han skal have ud af dem.

Havde jeg været filosofisk anlagt, kunde jeg i det Par gyselige Timer, jeg tilbragte der, have anstillet nogle dybsindige Betragtninger over et eller andet Symbolsk i denne Situation. Men jeg var kun gnaven og ikke dybsindig. Og for ikke længere at sejgpine din Taalmodighed vil jeg meddele, at jeg saae hende Kl. henved 9 komme ud paa Terrassen for at drikke Kaffe, frisk, smuk, udhvilet aabenbart fra Rejsen.

Bellevues Terrasse er det Smukkeste i Dresden og tager sig prægtig ud i Morgensol!

Kjender Du det, at man sommetider gjør Noget, som man egentlig ikke rigtig selv veed, om man vil gjøre eller ikke, før det er gjort? Saaledes gik det mig her. Inden jeg ret vidste, om jeg vilde gjøre det eller ikke, var jeg traadt frem og havde hilst paa hende. Hun kjendte mig strax og blev rød; jeg tror, at jeg ogsaa blev det. Jeg tror, at jeg sagde

noget aldeles meningsløst Tøj om et uventet Møde og Væren paa Rejser, om at jeg var her, og hun var her, og vi Begge vare i Dresden, og blev derpaa forestillet for Tanten, Fru Walther, hvorpaa vi begyndte at tale Tysk. Jeg syntes, det hjalp mig til at komme mig.

Med nogenlunde Sindsro kunde jeg udbrede mig over det Thema, at nogle Mennesker holdt mest af The om Morgenen, andre af Kaffe, og derefter behandle lignende letfattelige Æmner, til jeg endelig var bleven helt normal.

Vi sad et Par Timer i den smukke lille Have med Udsigten over Elbdalen, og Samtalen gik let og godt. De skulde med et Middagstog videre for at besøge nogle Slægtninge af Fru Walther. Helenes Mand var død i Foraaret. Det maatte have været en ældre Mand, thi jeg hørte, at han var en Broder til Fru Walther. Svagelig syntes han efter nogle Ytringer at dømme ogsaa at have været. Hun talte alvorlig, men ikke bedrøvet om ham; hun havde et noget træt Udtryk, naar hun faldt i Tanker.

Da de vare borte, var Dresden oprigtig talt aldeles umulig. Med det første Tog, det var gjørligt, rejste jeg til Berlin.

Meningen med alt dette er, at jeg følger dit Raad og paa Søndag selv tager ned og ser, hvorledes Stedet tager sig ud; hvis da Vejret ikke bliver altfor fugtigt, thi jeg er ikke fri for min Efteraarsgigt. O, Ungdom! Ungdom! Din

O. S. V.

IV.

(Den Samme til den Samme).

Kjøbenhavn, den 19. Novbr.

Jeg er ganske glad over, at jeg fulgte dit Raad og selv tog ned og saae paa Stedet. Alt ser tiltalende ud, og der er vist meget kjønt. Jeg veed kun ikke ret, hvilken af de to Lejligheder, der er at vælge imellem, jeg skal bestemme mig for. Det Sted, jeg kan faa tilleje udenfor Byen ved Fjorden, er smukt og rummeligt, men ligger jo lidt afsides; den Lejlighed, der er at faa hos Amtsforvalteren, er aldeles utvivlsomt en Ungkarlelejlighed, som en Ungkarlelejlighed bør være, og ligger bekvemt, saa det er vel det Rimeligste at tage den, og det bliver vel ogsaa den, jeg tager, men jeg vil dog betænke mig lidt.

Hvorledes mon Drikkevandet er derude? Det glemte jeg at erkyndige mig om. Min Mave kan ikke taale noget jernholdigt eller meget kalkholdigt Vand. Tjen mig i, naar Du kommer i Nærheden, at faa en Flaske fyldt og sende mig den, for at jeg kan lade den analysere. Det Allerbedste var jo, naar jeg tillige kunde faa en Vandprøve fra Stedet udenfor Byen. Det kan ikke nytte at kæmpe imod sin Mave. Ellers en Jernmand, men ligeoverfor den lutter Eftergivenhed, er jeg

Din

O. S. V.

V.

(Den Samme til den Samme).

Kjøbenhavn, den 21. Novbr.

Kjære Ven! Jeg tænker stadig paa Boligen. Jeg faar nemlig alligevel Lyst til Stedet ved Fjorden. Udsigten over denne fra Bakkerne var meget smuk, de store Skove paa den anden Side vare nu mørke og formløse, men de maa være dejlige ved Sommertid. Det var af den Slags Udsigter, jeg engang holdt saa meget af. Hvor der var smukt den Dag, jeg var derude; der hang endnu mange gule og røde Blade paa Træerne. Jeg husker, hvor Solen skinnede paa dem, og husker Hækkene paa Vejene; der laa Rimfrost under Buskene, som ikke smeltede, men Buskene med de røde Bær vare dog endnu grønne. Der var dejligt derude, smukt og friskt. Og, jeg gjentager det, hvor holdt jeg af Udsigten fra Bakkerne ved Stedet.

Jeg veed ikke, om det var den dejlige Udsigt, der havde sat sig saa forunderlig fast i mit Hoved, eller hvad det var og er, men jeg faar løjerlige Indfald. Igaar sad jeg og skrev i en indviklet Domænesag om en tvivlsom Fiskerettighed i en af Statsskovene; Solen skinnede, det var ogsaa den Dag klart og smukt, og hvad sker? Ud af de kongelige Resolutioner og gamle Rentekammerskrivelser hæver sig et helt Landskab, med en saadan Trylleskov ved en blank Sø og ved Søens Bred et vandrende Par . . . Det var forunderlige Anfægtelser, men saa stærke, at

jeg, med Skam at tale om, tog ud til Lyngby og spaserede afsted og saae paa Søerne der, men fik Løn som forskyldt. Himlen blev graa, inden jeg kom derud, og da jeg stod ved Lottenborgudsigten, havde Regnskyerne alt skjult Bagsvær Sø, og jeg kunde med fuldkommen Sikkerhed udregne, naar Regnen vilde falde paa Lyngby Sø og rundtomkring mig. Jeg tog hjem, saa hurtig jeg kunde. Om Eftermiddagen kom min Departementschef for at tale med mig om Indstillingen, den var ikke færdig, og jeg havde faaet et rent forkert Billede i mit Hoved af Vandomraadet, som Manden slet ikke kunde forstaa, og med god Grund, thi det var slet ikke hentet fra Situationskortet, men fra Tryllelandskabet. Manden stoler ganske paa mig, og det lykkedes mig derfor at gjøre ham ganske fortumlet i Hovedet.

Lad mig ikke glemme at fortælle Dig, at jeg mødte Helene i Byen for et Par Dage siden, ja, det var Dagen før jeg tog ned og saae paa Hamst og Gamst, og Du vil formodentlig finde, at det er det, der bærer Skylden for mit forunderlige Lune i denne Tid. Jeg talte med hende. Hun er herovre paa et kort Besøg for at se til sin Familie, naturligvis ledsaget af den kjedsommelige Fru Walther. Vi fulgtes ad. Jeg fik det Indtryk, at hun lever et temmelig trist Liv i Neumünster. Hun skildrede det som et forskrækkeligt Sted. Deres meste Fornøjelse er nogle Baller, hvor Officererne ere Løver.« »Nu gaar jeg ikke mere paa Bal«, sagde hun, »men da jeg gik der, var det rigtignok ikke som paa Ballerne her.«

Fru Walther blev saa vred over at høre tale ilde om Neumünster, at Haarene paa hendes store Næse sitrede; saa blev der ikke talt mere om Neumünster. Hvor hun saae smuk ud. Jeg gjorde mig overordentlig elskværdig mod Fru Walther og fik hendes Tilgivelse, ganske og aldeles, endog saa aldeles, at det blev arrangeret saaledes, at jeg skaffede dem Billetter til Theatret næste Aften, da der gik den ny Opera; jeg gik selv med, jeg har længe ikke moret mig saa godt. Jeg holder meget af Musik. Vi gik sammen over i Hotellet, hvor de boede. Fru Walther inviterede mig til at drikke The med dem; jeg vilde nemlig endelig have den Ære at forære dem Billetterne. Der stod et Klaver i Stuen. Helene havde jeg siddet ved Siden af i Theatret. Hun talte ogsaa nu en hel Del om Musikken og vist med udmærket god Smag. Hun kunde mange Melodier udenad efter at have hørt dem den ene Gang og repeterede dem paa Klaveret, og vi talte og sang, til Fru Walther paa en næsten skandaløs Maade gabede og saae paa Uhret den ene Gang lige efter den anden. Klokken var Et, da jeg gik derfra, men jeg maatte dog have mig en lillle Tur først, inden jeg vilde gaa i Seng. Da jeg spaserede midt i den sølede Novembernat, kom jeg til at tænke paa Studenterdagene eller rettere Studenternætterne, da man aldrig syntes, man skulde gaa hjem og sove, men kunde drive om, naar man gik hjem, Time efter Time med Andre, ikke ene. Jeg syntes, jeg gik hjem let, som i hine Tider.

Din

O. S. V.

E. S.

Spørg dog ved Lejlighed din Kone, om det virkelig er meget billigere at leve dernede med Familie, end det er i Kjøbenhavn. En Familie kan vel neppe leve nogenlunde behageligt for mindre end tre tusind Daler; Meningen med Livet er jo dog ikke, at man, naar man bliver ældre, skal nægte sig alle dets smaa Behageligheder. Næringssorger ere ganske vist noget af det Værste, der er til, Noget, man altsaa først og fremmest bør undgaa. Det gjælder jo i hele Livet blot at lukke saa mange Udgange til Bekymringer som muligt. Synderlig positiv Fornøjelse er der ikke ved det. Det er ogsaa uforskammet, saa daarlig Embedsmændene ere lønnede her i Danmark. At jeg, der er saa gammel Kandidat, skal være »glad« ved at opnaa et Embede, som en Familie hverken kan leve eller dø paa, det er et stivt Stykke, og jeg er heller ikke »glad« ved det. Ministeren meddelte mig igaar med nedladende Venlighed, at jeg var indstillet til Hamst. Han tror vistnok, at han gjør mig en hel Glæde ved at give mig det elendige Herredsfoged-Embede; han gjør Pokker, gjør han. Jeg havde mest Lyst til at tage min Ansøgning tilbage og blive, hvor jeg er, saa vidste jeg dog, hvad jeg havde at rette mig efter. Gid jeg aldrig havde hørt Tale om Hamst og Gamst og tænkt paa Andet end at vedblive at være Fuldmægtig. Jeg er rasende paa Ministeren, paa hele Verden og mig selv. Det forstaar Du nu ikke, og det kan ogsaa være lige meget. Men kjender Du den Tilstand, hvor man ikke kan blive enig

med sig selv om en vigtig Sag, ikke kan faa et Svar af sig selv paa et vigtigt Spørgsmaal. Det gjør Du naturligvis. Men der er visse Forhold, hvor man opdager, at man ikke mere ret kan stille sig selv et Spørgsmaal af den Art, fordi man i Aarenes Løb har mistet den Energi i Følelse og Spændstighed i Stemning, som hører dertil, med andre Ord, at man er bleven for gammel. Et Øjeblik kan Solen bryde igjennem, og man synes, at den er helt varm, men de graa Skyer og Regnen komme strax igjen, og man mærker, at de nu ere de stærkeste. Det er snavs at være bleven ældre, end man har Lyst til at være. Løsningen er, at man enten mander sig op og gjør sig saa ung, som man vil være, eller at man passivt finder sig i at være saa gammel, som man i al Støvethed og Stilhed er bleven det. Jeg ser nok, hvad der er min Lod.

Din

O. S. V.

VI.

(Den Samme til den Samme).

Kjøbenhavn, d. 26. Novbr.

Nej, kjære Ven, gjør ingen Undskyldninger, fordi Du berører et delikat Punkt, det er noget Visvas med de delikate Punkter i vor Alder; vi kunne tale om Alt. Jeg vil ogsaa gaa lige til Sagen og sige ligefrem, tro blot ikke, at jeg er forelsket. Saa kjender Du daarlig et halvgammelt Ungkarlehjerte. Det er som vaadt Krudt, det futter og sprutter og ryger

maaske, men slaa ud i en kraftig Explosion, det kan det ikke. Og heldigvis! Hvad kunde man saa ikke lade sig forlede til? Husk paa, at jeg, der er Ungkarl, er bleven ældre end Dig, der er gift. Jeg føler en vis poetisk Stemning i dit Brev, Du er vist egentlig glad over at tro, at jeg endnu skulde være i Stand til at forelske mig, og jeg mærker nok, Du ønsker, at jeg vilde følge, hvad man i sin Tid kaldte »Hjertets Røst«. Kjære Ven! Du est en ung Mand, Du har holdt dig grøn derude under det mosgroede Tag, og, jeg gjentager det, Du er ikke skarpsynet nok til at se, hvor underligt det ser ud hos en ældre Herre som mig, der maa antages i al Stilhed at have faaet et Forspring paa en halv Snes Aar for Dig, ser Du. Dersom det var min Husholderske, der var Tale om at gifte mig med, saa vilde jeg maaske ikke være saa ubestemt, men dette (jeg behøver naturligvis ikke at definere nærmere, hvad jeg mener med »dette«) er noget Andet. Her er baade for Meget og for Lidt. Maaske der er en Smule Forelskelse, som kunde narre de Fleste, men ikke en klog Karl som mig, der føler, at naar det ikke er stærkere, saa . . .; ja, saa er det hverken til at leve eller dø af. Det skal være Noget og er dog ikke nok. Det paalægger mig Forpligtelser, som jeg føler, mit Følelsesliv dog ikke er istand til at fyldestgjøre, og indgiver mig Forhaabninger, som jeg føler ikke ville blive opfyldte. Og saa bagefter, ja, vilde det saa ikke være bedre, simpelthen at finde sig gift med sin Kokkepige? Jeg tror, at jeg vilde føle mig mindre generet ved Til-

værelsen og altsaa i mere Harmoni med den ved at vaagne op igjen til Virkeligheden ved hendes Side.

Din

o. s. v.

VII.

(Den Samme til den Samme).

Kjøbenhavn, d. 30. Novbr.

Det er afgjort, kjære Ven! Det skal være Amtsforvalterens Lejlighed. Jo længere jeg tænker derover, desto mere forundrer det mig, hvorledes jeg har kunnet overse alle Fordelene ved den. Den Maade, hvorpaa man kan komme ind i ethvert Værelse uden at passere noget andet, er jo som i de allerfleste kjøbenhavnske Lejligheder. Det romantiske Sted er jeg ogsaa bange for er noget fugtigt; det kan aldrig være sundt, at det ligger under den Skrænt. Inden man veed et Ord af det, er den lille Flyvegigt, man alt nu har, bleven kronisk paa et saadant Sted, og hvad saa? Jeg gad se, hvorledes Livets Poesi vil bære sig ad med at hjælpe os over Ting som Rheumatisme. Tro mig, Gigt er stærkere end Poesien, og det veed den gode Poesi meget godt selv. Nej, den er et langt mere magtesløst Væsen, end man antager, inden Ens Fordøjelse har lidt noget i Livets Kampe. Det faar altsaa at blive ved den hyggelige lille Ungkarlelejlighed; den ligger bedre og bekvemmere, om Aftenen vil man dog vel nok gaa hen i en Klub

eller saadant et Sted. Naar man er færdig med sit Arbejde, kommer man til at kjede sig, naar man er alene. Det er en Erfaring, som jeg nu gjør; jeg har før ikke vidst, hvad det er ikke at vide, hvad man skal gjøre af sig selv, naar man ikke har Noget at bestille. Nu har jeg lært det. Jeg gider ikke sidde og spekulere eller gaa enlige Ture eller læse — undtagen Aviser naturligvis — eller, ja, jeg veed ikke hvad, men nok er det, jeg veed, hvad det er at kjede sig. Saa maa man have Folk i Nærheden, man kan snakke lidt med, jeg havde nær sagt lige meget hvorom, og saa gaar det ikke at bo udenfor Byen. For Resten skal jeg nok indrette mig smagfuldt. Jeg har set paa et udmærket smukt og bekvemt Herreværelsemøblement; det skal jeg have til et lille Drivekabinet ved siden af mit Arbejdsværelse. Heldigvis har man da Raad til at arrangere sig nogenlunde menneskeligt. Til min lille Spisestue har jeg fundet en sjelden kjøn lille Egetræs Buffet; den vil tage sig fortræffelig ud. Jeg skal vise Herredets Folk, hvorledes en dannet Mand indretter sig; det bliver noget Andet end dine ægteskabelige Værelser, hvor der ligger Sytøj allevegne, og Børn sætte Smørrebrødsfingre paa Betrækket og Gardinerne. Maaske man i den Egn endnu kunde være saa heldig at finde nogle gamle udskaarne Møbler. Det er min Drøm at finde en stor Linnedkiste med et bibelsk Sujet til at pryde den store Forstue. Det faar imidlertid være Fremtiden forbeholdt, Nutidens Opgave er at finde en Chaiselongue, hvor Hovedet ikke kommer altfor højt og lige

paa en Kant, naar man ligger. Du kan tro, jeg skal lære Eder Noget, min gamle Ven!

Din

O. S. V.

VIII.

(Den Samme til den Samme).

Kjøbenhavn, den 2. December.

Herregud, lad mig nu være fri for mere om den Sag. Den er afgjort. Hun er jo rejst allerede et Par Dage, før jeg skrev mit sidste Brev, vist samme Aften, jeg sendte Dig det næstsidste endogsaa, og dermed er den Historie forbi. Jeg har set hende rejse, ganske rolig. Jeg kom tilfældig ud ad Vesterbro ved den Tid, Aftentoget til Korsør skulde afgaa, og tog mig en Perronbillet paa Banegaarden. Jeg saae hende stige ind i Kupéen; der var flere Bekjendte, jeg blev ikke set. Saasnart Togføreren havde stødt i sin Pibe, og Lokomotivet havde svaret, gik jeg bort, inden Toget endnu var begyndt at gaa. Jeg havde været der ti Minutter. Jeg er for Resten ikke rigtig vel i denne Tid; jeg ser Alting Graat i Graat; mit Arbejde falder mig saa kjedsommeligt og besværligt. Stundom kan jeg falde helt hen — ikke i Tanker, men snarere i en Lakune af Tanker, et mørkt Hul, hvori jeg plumper ned, og hvorfra jeg har ondt ved at komme op. Og naar jeg kommer op, er det kun for igjen at være lige glad eller lige kjed ved det Hele, som man tager det. Livet er en daarlig Opfindelse. Min Appetit er ogsaa borte. Det maa

komme fra Maven. Jeg skulde vist hellere have brugt en Brøndkur i Sommer end gjort den dumme Udenlandsrejse. — Saa havde jeg ogsaa været fri for . . . ja, Du forstaar mig jo ikke . . . været fri for ikke at kunne forelske mig.

Heldigvis have vi nu snart rigtig Vinter; den tror jeg vil bekomme mig bedre end det afskyelige Efteraarsvejr. Hvilke Dage vi have havt, Graat i Graat og Graat fra Morgen til Aften, en Gang imellem henad Solnedgang et lille Glimt af rød Glans fra Skyerne, det er al den Farve, man ser hele Dagen, og i Løbet af et Par Minutter er det ogsaa forsvundet. Nej, lad os blot faa rigtig Vinter. Det veed man, hvad er.

Din

O. S. V.

STILLEBEN.

Det var en venlig lille By, men meget rolig og stilfærdig. Den vilde være lige rolig og stille, om Verdensdele stod i Brand udenfor og Riger opløstes og forgik. Men det var tillige en By, som mindede om de Steder, hollandske Malere yndede at skildre, hvor Livet i al sin Begrænsning og med sine smaa Vanskeligheder alligevel føles saa lykkeligt af dem, der færdes i det, baade dem, der danse og drikke, og dem, der ere ved deres daglige Arbejde.

Lille som Byen var, havde den et stort Torv, en uregelmæssig, brolagt, græsgroet Plads, hvor Stilheden ret havde tilhuse. Ved det laa Byens Kirkegaard og Byens Posthus, to Steder, der vare til i Anledning af dens Forbindelser paa den ene og paa den anden Led med det, der laa udenfor dens eget dagligdags Liv. Kirkegaarden var en venlig, rigt grønnende Kirkegaard, som man fra Torvet og Gaden gik ud og ind i. Drengene løb og legede temmelig uforstyrret imellem Gravene, thi Graveren var gammel og svagelig og ikke meget oplagt til at forfølge dem eller passe paa dem. Tjenestepigerne skød Gjenvej

over Kirkegaarden med deres Kurve, Vagabonder laa fredelig og sov deres Middagssøvn derinde, og i Sommertiden sad ofte Familier timevis ved deres Gravsteder, passiarende eller arbejdende. Derfor saae den i al sin Stilhed lidt udtraadt og forpjusket ud, men dette bidrog atter paa en Maade til at forstærke Indtrykket af, at den gik ind i Byens daglige Liv og hørte til i dette. Paa denne Kirkegaard syntes de tavse Beboere, hvis af Alle kjendte Navne stod paa Tavlerne og Korsene, endnu bestandig at høre med til Befolkningen, kun at deres Skikkelser havde faaet over sig noget eget Mørkt og Gaadefuldt.

Posthuset, som tog sig af Forbindelsen med den timelige Omverden, var ligeledes et meget stilfærdigt Sted. Til bestemte Tider var der samme bestemte Arbejde at gjøre, og Døren til Kontoret aabnedes af bestemte Personer, der bragte eller hentede de samme Ting til Postbesørgelse, som de Aar ud og Aar ind havde bragt og hentet til samme Klokkeslet. Byens Post blev expederet, de gaaende og kjørende Poster til et Par Steder i Omegnen blev expederede og nøjagtig med det samme Ceremoniel. Hestene til de kjørende Poster blev trukne frem fra Vognmandens Port ligeoverfor og med tilbørlig Langsomhed spændte for den gule Vogn. Saa tog Kusken den røde Trøje paa og kjørte Vognen hen for Stentrappen til Posthuset. Sommetider stod der saa nogle Passagerer og ventede, og sommetider stod der ingen; ham var det ganske ligegyldigt, om der var Nogen, eller der ikke var Nogen. Saa gik han ind paa Kontoret, tog sin

Taske og spurgte: Er der ellers Noget? og fik til Svar, at der ikke var Noget, og saa kjørte han.

At det Hele gik saa rolig paa Posthuset, var meget heldigt for Postmesteren, thi han duede ærlig talt ikke meget til at bestille Noget. Det var en høj, før, ganske kjøn Skikkelse, der saae ud til at kunne udholde og udrette Meget, men som i Virkeligheden var en ren Attrape. Han havde været et godt Hoved, noget urolig, men en ret flink Embedsmand i sin Tid; han var imidlertid bleven noget fordrukken, som gode, urolige Hoveder af en nu næsten forsvunden Slægt ofte blev paa slige Steder. Man bar imidlertid over med ham og kunde det ogsaa, forsaavidt som han havde en opofrende og ganske flink Hjælperske i sin Datter, saa at det med Embedet i det Hele gik hverken bedre eller værre end med de fleste lignende.

Byens Beboere fandt ialfald, at det var i sin Orden, at det gik, som det gik. Man havde ikke videre at indvende imod Postmesteren, da man først havde faaet det enstemmig anerkjendt, at han v a r fordrukken. Kjøbstadlysten til Skumleri havde derigjennem faaet det Offer, hvormed den var tilfreds. Thi Ondskabsfuldheden er i Reglen ganske godmodig, ialfald den, der hører til saadanne smaa Steder; den gaar sjeldent videre end til at besørge en Plet anbragt; er dette besørget, slaar den sig til Ro. At modtage en saadan Plet er imidlertid paa den anden Side mere end en Nødvendighed, det er en Forpligtelse imod Samfundet. Man garanterer det derigjennem imod den allerværste Forsyndelse, at man er

eller vil være bedre end de Andre. Og jo mindre et Samfund er, desto nødvendigere er det at give denne Garanti. Hertil kommer, at i smaa Kredse opfylder man ved at have en Lyde den Borgerpligt at give sit nødvendige Bidrag til den selskabelige Underholdnings Stof, hvorfor ogsaa det at ville »passe sig selv« er en Hensynsløshed, der under ingen Omstændigheder bør taales.

Saa kunde altsaa Postmesteren, efter at have ydet sin Tribut, i Fred med sig selv og Omverdenen drikke og hans Datter passe Embedet. Begge Dele gik jevnt godt.

Frøkenen var ikke noget udpræget administrativt Talent, paa ingen Maade noget levende Bevis for, at Kvinderne have særlig medfødte Anlæg i den Retning; men hun var en vakker ung Pige, der gjorde sit Arbejde, saa godt hun formaaede.

Postmesteren paa sin Side drak ikke saaledes, at det gjorde nogen aabenbar Skandale. Tvertimod, en offentlig Rus tog han kun paa Kongens Fødselsdag ved Middagsgildet paa Raadhuset, altsaa under formildende Omstændigheder, og først efter at have udbragt den Skaal for »Broderrigerne«, der var hans Domæne, fordi han havde været med paa det første Studentertog, hvad han altid mindede om, skjønt han derfra havde medbragt det Ry, at han ikke havde været ædru Dag eller Nat, saalænge Toget varede. Ellers drak han kun for meget inden fire Vægge. Om Aftenen plejede han i Reglen at gaa ud, men hans Datter var gjerne med, ialfald om Sommeren.

Saa gik Turen til »Olsens Have«, et prosaisk Navn paa et prosaisk Udflugtssted, der imidlertid var det eneste, Byen havde at opvise. Det var kun en almindelig Gartnerhave, som laa lidt udenfor Byen.

Haven havde nogle fortræffelige Ræddiker, og først var det blevet Skik og Brug at gaa derud og spise disse til sit ærbare Smørrebrød, og saa havde dette atter udviklet sig til, at man drak et Glas Øl, først af Gartnerens hjemmebryggede og siden af de kjøbenhavnske Bryggeriers, og da Øllet var holdt lige saa køligt, som Ræddikerne vare skarpe og friske, blev Øldrikningen her temmelig almindelig og Øllet Hovedsagen. Der var et Par Lysthuse i Haven, og der kom Folk især om Aftenen og fik deres Knippe Ræddiker — thi denne Del af Skikken holdt sig bestandig, ligesom det ogsaa vedblivende kun hed at »spise Ræddiker hos Olsens«, hvor meget Øl man saa drak dertil. Men til Ræddikerne fik man som sagt Øllet, og saa sad Folk i de rolige Sommeraftener derude og tyggede og drak og smaasnakkede lidt med Andre, hvis der paa samme Tid var Andre, og saa gik de hjem og i Seng.

Derude var det, at Postmesteren og hans Datter gik i de stille Sommeraftener. De satte sig ved et Lysthus, der laa i Udkanten af Haven. Derfra havde man Udsigt over nogle Marker, der laa omkring en lille Dam, i hvis stille Vand nogle Piletræer spejlede sig, og videre over nogle andre Marker. Over disse løb Kongevejen, den løb først lige ud, saa højnede Terrænet sig, den gik som en lys Stribe over Bakken,

og saa ud i den vide Verden, hvor man ikke mere saae noget til den.

Postmesteren holdt mest af at tie stille, ogsaa medens han drak Øl, og i Tavshed drak han derfor i Reglen de to Glas, der herude vare hans Taxt. Hans Datter sad ved Siden af ham og tav ligeledes og tegnede med sin Parasol Figurer i Sandet og saae ud over Markerne omkring Dammen med Piletræerne og Markerne langs Landevejen, ad hvilken Ingen rejste.

Hun var i Reglen lidt træt af Dagens Arbejde og tænkte adspredt og ubestemt paa sit Regnskabsvæsen og paa, om hun skulde have glemt at lukke Posttasken til Hegnede eller til Egnede eller begaaet en lignende postalsk Forsømmelse.

Hun var ikke noget dybt bevæget Gemyt, med stærke Længsler og urolig Higen; oprigtig talt var hun i Reglen i den Sindsstemning, som hun selv betegnede som at være »hverken glad eller bedrøvet«. Men naar Solnedgangen var meget rig, og der over de grønne, flade Marker byggedes rige Borge og rejste sig gyldne Bjerge, som skinnede helt over til »Olsens Have«, da kunde det vistnok hænde, at hun sagde til sig selv, at det ikke var nogen morsom Lod at sidde paa Kontoret om Dagen og i »Olsens Have« om Aftenen, og at hun med en vis Beklemthed spurgte, om det altid skulde være saaledes.

Saa gik de hjem, og den næste Dag var hun atter i Kontoret med det sandede Gulv, de støvede Reoler, den luvslidte Pult og den skrabede Skranke,

medens Faderen med sin Pibe, mere i Haanden end i Munden, tridsede omkring hist og her eller stod og saae ud af Vinduet paa det Torv, hvor Intet skete eller nogensinde var sket.

Saaledes gik Formiddag og Middag og Eftermiddag med at sysle med de samme Pakker og Breve og Aviser. Arbejdet gik hver Dag paa samme Maade, og Adspredelsen bestod i, at der var et Par Bekjendte af Postmesteren, der kom ind og læste de Andres Aviser, inden de blev omsendte. Hver af dem havde sin Plads, hver af dem spyttede i sin Spyttebakke, og hver af dem sagde hver Dag det Samme til Postmesteren og hans Datter. Naar alt dette var sket, og endel Skriveri besørget, som en med Stempler nogenlunde sindrig indrettet Maskine havde kunnet gjøre ligesaa godt, saa var Dagen forbi, den Dag, forud for hvilken der altid var gaaet en ganske lignende, og efter hvilken der altid kom en ganske lignende.

»Postmesterfrøkenen«, som hun kaldtes, var ikke forlovet og havde ikke synderlig Udsigt til at blive det; hun var nok en kjøn ung Pige, lidt bleg af det stillesiddende Liv, men ellers ungdommelig i det Hele, rank og velvoxen. Det var egentlig heller ikke hendes Mangel paa Medgift, der hindrede hende fra at komme ind i Laget; Medgifter var nemlig ikke Noget, der hørte til Reglen i den lille By eller endog blot til Undtagelserne. Snarere kunde der være Tale

om, at den gamle, rødnæsede Fader var en Tilgift til Datterens Elskværdighed, som betog denne en Del af dens Tillokkelse, thi paa slige rolige Steder gifter man sig mere end ellers med hele Familien. Det, der imidlertid var den mest afgjørende Hindring, var, at der næsten ingen Mandfolk var blandt hendes Jevnaldrende og Jevnbyrdige; til disse sidste hørte Kjøbmændene paa et Par Undtagelser nær, der havde saa smaa Forretninger, at de rangerede lavere, men ikke Haandværkere, paa et Par nær, der rangerede højere. Dette var saa afgjort, at den stakkels Frøken endog havde udfundet, at det var en Slags Fornærmelse, Noget, som man kun turde byde hende, fordi hun var halvt Kontorist, da en skikkelig ung Glarmester, der ovenikjøbet var fulgt med den stigende Civilisation og havde tillagt sig Titel af »Papeteriemager« — hvilket Byen i sin Klogskab spodsk ansaa for en naiv Fejlskrift for Tapeteriemager — gav sig til at kure stærkt til hende paa Klubbens Julebal og tilbød at kjøre hende en Tur i Kane, hvilket i Vintersæsonen var den traditionelle Indledning til alvorlige Skridt.

At der ikke fandtes Tilbedere, havde for Frøkenens Sindsro en heldig Virkning. Naar hun sad ved sin Pult og var ledig, og hun saae ud af Vinduet paa en blaa Himmel med vexlende hvide Skyer, eller naar hun sad om Aftenen i »Olsens Have« og skrev i Sandet med sin Parasol, saa tænkte hun vel nok nu og da, som alle unge Piger, paa Kjærlighed, og hvad det var for en gaadefuld Lykke, den maatte inde-

holde, men der var ikke Nogen i Verden — ikke alene Kjøbstaden, men ogsaa den bekjendte Del af Amtet deri indbefattet — som blot kunde gjøre Tjeneste som Statist for at give en Helts stumme Rolle i disse Fantasier.

Og Helten syntes heller ikke at ville komme til Byen paa Gjennemrejse. Den hende fra Romanerne i Feuilletonerne og Lejebibliotheket bekjendte firspændte »Postchaise« — et Kjøretøj, som Postmesterfrøkenen ogsaa i Egenskab af Fagmand var nysgjerrig efter at se — som pludselig kommer jagende og bringer den interessante og ualmindelige Personlighed, havde aabenbart andre Ruter at befare end hendes beskedne Livsbane, og hendes Dagvogne kom kun med mere hverdagsagtige Passagerer, de samme Handelsrejsende med Prøvekasser, der kom hver til sine Tider af Aaret, og som hun kjendte ligesaa godt som Gjæstgiveren, og saa de samme Studenter: Præstens Søn fra Hegnede, og Møllerens Søn i Egnede, og den fineste af dem, den Vigtigste, ogsaa efter en lille Naturfejl af Byen kaldet »Skelevippen« fra Henriksholm, Stamherren til en lille Herregaard, som laa nærmest ved Byen, og fra hvilken en gammel Kammerjunker og hans Hustru, en født Baronesse, herskede som Fornemhedens højeste Repræsentanter over god og fin Tone.

Det var det Hele.

Naar hun mønstrede denne Række, kneb hun sine Læber dobbelt tæt sammen. Hun havde nemlig den Vane at knibe sine Læber sammen.

Dette kom fra en Historie i hendes Barndomstid. Hun havde dengang en afgjort Forkjærlighed for Folk med store Tænder, helst saadanne, der stod lidt ud af Munden; Børns Skjønhedsidealer have jo ofte Noget af det samme Bizarre ved sig, som man træffer hos Vilde. Naturen havde nægtet hende selv denne Pryd, men en Dreng, som hørte til hendes Legekamerater, havde den i høj Grad, og hun saae i ham ikke blot en Typus paa mandlig, men ogsaa paa almenmenneskelig Skjønhed. Hun havde derfor ikke undladt at gjøre vedholdende Forsøg paa at faa sine egne Fortænder til at voxe udefter, og til den Ende havde den allerede tolvaars Pige endog i Hemmelighed lavet sig en kunstfærdig Pind, som hun tog i Munden om Dagen, naar hun var ubevogtet, og som hun sov med om Natten. Denne Pind kom imidlertid til at virke ganske anderledes paa hendes Tænder, end tilsigtet var. En Dag faldt hun, da hun gik med den i Munden, og en af de Fortænder, der skulde rettes, blev brækket midt over. Saa blev Enden paa det, at istedetfor at kunne stikke sine Tænder ud af Munden, maatte hun knibe Munden sammen for at skjule Tænderne. Saa drilsk er Skæbnen.

Fordi hun imidlertid var bleven forhindret i at virkeliggjøre sit Skjønhedsideal, opgav hun det ingenlunde, og det var hende en lige stor Fornøjelse at lade Blikket hvile paa sin ungdommelige Tilbeders to store, hvide Hugtænder, der prangede saaledes i hans Ansigt, at de skaffede ham Navnet »Hugtand«.

Baade Carl af Rise og Svend Trøst havde derfor ogsaa i hendes ungdommelige Fantasier en lignende Prydelse, naar hun tænkte sig dem komme ridende frem fra Strædet, der løb ned langs Kirken; den havde staaet saa længe, at den vel nok kunde have været deres Samtidige. Saa stod hun, ikke paa Trappen til Posthuset, hvor Frederik den 6tes Navneziffer i Sandsten forjog enhver middelalderlig Illusion, men ovre paa Hjørnet af Allehelgensstræde; det lød ialfald af Noget. Saa tænkte hun paa, hvad hun vilde have været i hin Tid, hvilken Stilling der vel svarede til hendes og hendes Faders; det var meget vanskeligt for hende at finde nogen historisk Parallel, hvad jo ikke var saa underligt, men hun trøstede sig med, at da hendes Fader ikke stod saa synderligt tilbage for Byfogden, maatte det vel være Noget, som ikke stod saa meget tilbage for Kongens Lehnsmand, hvorfor de unge Væbnere med Hugtænder hilste hende med Ærbødighed foruden med den Beundring, de af sig selv ydede hendes Skjønhed. Henad Konfirmationstiden omklædes Fantasiskikkelserne i det nittende Aarhundredes Kostumer, mest som mørkhaarede og tilbageholdne, men indholdsrige unge Mænd, der elske En, som ogsaa elsker dem, men som ikke paa nogen optænkelig Maade ere at formaa til at sige det. Men selv disse interessante Herrer vare for hende i Besiddelse af en højst uregelmæssig Tandstilling.

Alt dette havde været meget alvorligt, og alt dette var nu forbi. Den, der havde været den første

Ophavsmand, var nu en lang og noget kjedelig Fyr. Hans Fader, Kjøbmand Nielsen, var Byens største Kjøbmand, og han skulde have Forretningen. Han havde været et Par Aar paa Handelsakademi i Kjøbenhavn og var falden et Par Gange igjennem ved Afgangsexamen, men havde nok været flink som Reserveofficer i Krigen. Saa var han kommen hjem til Faderens Butik og havde viist sig som en meget brav og agtværdig Fyr, der ikke tænkte synderlig paa den Side af Handelslivet, som bestod i at spille Don Juan med Tjenestepigerne og give den fortrolige Ven ligeoverfor de unge Bondekoner; dog havde han ændret sit Fornavn Ole til Oluf, men det var ogsaa Alt. Meget fredelig og adstadig havde han staaet den hele udslagne Dag og solgt Stangjern og Bomuldstøj og Kaffe, og hvad man ellers kunde forlange i en velordnet Kjøbmandshandel. Saa var han gaaet over til at overtage Korrespondancen, da Faderen blev gammel, og sad nu mest i det lille Kontor bag Butikken. Der gjennemgik han ikke nogen Længsels- og Trængselsperiode, nej, ikke Spor af en saadan. Tænkte han paa sit »Kjæresteri« med Postmesterfrøkenen, var det med Humor; hun randt ham kun saare sjeldent i Hu og kun ved saadanne Lejligheder, som naar han til en eller anden Kundes Barn lavede Kræmmerhuse, fyldte med Kandis, af det tykke graa Papir, hvoraf der lavedes Kræmmerhuse i Tidernes Morgen, og som besad den uforlignelige Egenskab, at meddele Alt, hvad det berørte, den samme Smag, og det en Smag, hvori ligesom hele Begrebet »Bu-

tikken« med alt dets forskjelligartede Indhold var indopløst.

I hine forsvundne Dage havde han ofte fabrikeret saadanne Kræmmerhuse til hende, stundom i Smug, stundom opdaget af en eller anden Svend, der da aldrig havde undladt at drille ham ved at henlede de Andres Opmærksomhed paa, at nu gik Ole og lavede sig til at gaa paa Frieri eller andet Lignende, som imidlertid ikke anfægtede ham synderlig. Kunde han ikke faa Kræmmerhuset fyldt med Rosiner eller med Svedsker, tog han tiltakke med Puddersukker, ja han havde engang gjort et Forsøg, der kostede ham et Par Buxer og indbragte ham en aldeles extraordinær Dragt Prygl, paa at hjælpe sig med Sirup af den store Tønde. Med disse Gaver ilede han saa ud til Olsens Have, hvor Børnene havde deres Legetimer, inden de Gamle kom, eller over til Hegnet om Postmesterens Have, hvor han til Punkt og Prikke kjendte alle de Steder, hvor en Overgang var mulig.

Men ligesom Erindringen om denne Tid var smeltet bort hos hans Gjenboerske, saaledes var det, som sagt, kun saare tilfældige ydre Anledninger, der bragte ham paa disse Tanker. Maaske det dog var en Erindring om de gamle Tider, der lod ham være meget villig til at give Postmesterens Kredit paa de Varer, de lod hente, skjønt dette var Noget, der var udtrykkelig forbudt i Butikkens hemmelige Instrux, og det et Par Gange havde indbragt ham Ubehageligheder af Faderen. Men alt videre Galanteri udenfor dette økonomiske og noget materielle existerede ikke.

Saaledes sad nu de To, hver paa sin Side af det stille Torv, og over dette vexlede Sommer og Vinter, Regn og Solskin, som de havde gjort i Aarhundreder før deres Tid, men Altsammen uden at det gjorde synderlig Forandring. Postkarlen stod til sine Tider og spændte den lille Postvogn for i varmt og tørt Vejr og stundom i Regnsøle. Til Tider stod Posthusets Kontorvinduer alle aabne for at bringe et Pust af frisk Køling ind i det beklumrede Rum, og til Tider føg Sneen helt ind i Gangen og laa i en Drive over Trappen og som et stort, hvidt Tæppe over hele Torvet. Sneen var i en vis Henseende det mest forræderiske af alle de Sorter Vejrlig, der huserede over det stille Torv, thi den opsummerede tydelig Fodsporene af dem, der færdedes der, Trin efter Trin, og det blev kun et lille Tal, et forskrækkeligt lille Tal for et Torv, hvor der laa et Posthus. Ja endog paa dettes egen Trappe kunde Snetæppet ligge saa uberørt og hvidt, at Posthuset maatte føle sig i højeste Grad trykket derved, hvis det havde havt nogen honnet Ambition i Retning af Frekvens.

Og ovre i Kjøbmandshandelen gik Aarene uden synderlig større Forandring. Det var Aarstid til at staa i Butiksdøren og se dovent ud mod Torvet, der bagtes i Solhede, og Aarstid, hvor man ærgrede sig over, at Kunderne ikke kunde lukke Døren op uden at lukke en Strøm af raakold Luft ind. Aarstid, hvor Solen blinkede lyst og fornøjelig paa de i Ruderne ophængte Silkebaand og Piske, og Aarstid, hvor Gulvet flød som et Morads, der aldrig kunde

blive tørt og renset, og hvortil hver Bondestøvle gav sit nye Bidrag af Ælte.

Hugtand eller Oluf Nielsen, som hans borgerlige Navn lød, var nu den unge Chef, i Virkeligheden ialfald; hans Fader var det kun af Navn. Han var en skikkelig gammel Mand, der gik og snakkede om alt det, han endnu kunde gjøre, skjønt han var saa nær de Halvfjerds, men Sønnen styrede Alt. Og han var længst kommen ud over at mene det nødvendigt at efterligne den ældre Svends Armbevægelser for at gjøre et specielt kjøbmandsmæssigt Indtryk, og det var længe siden, det havde været nødvendigt i Smug at staa paa Tæerne bag Disken, naar der kom særlig udmærkede Kunder; han var høj nok og var noget for sig selv. Velvoxen, udstyret med et, om ikke livligt, saa godmodigt Ansigt med et mørkt Skjæg, der dækkede Hugtænderne endel — dem var han selv slet ikke stolt af — og eneste Arving til den eneste Kjøbmandsforretning i Byen, hvor der overhovedet var noget Ordentligt at tjene; det var lovende.

Maaske Hugtand var Gjenstand for Forventning og Forhaabning adskillige Steder, men vist er det, at han selv var meget uanfægtet af luftige Forestillinger baade i den ene og den anden Retning. Han tog Livet, som det var, og plagede sig ikke med Spekulationer over Fremtiden; han slog sig til Ro i en vis rodfæstet Overbevisning om, at det var bedst, at det gik, som det gik, og at det Hele var ganske vel indrettet, en Livsfilosofi, som han i mere private Sam-

tater plejede at formulere deri, at »det altid klarede sig i Enden«.

Postmesterfrøkenen paa den anden Side af Torvet var ogsaa i Besiddelse af et vist Jevnmod, men det kan dog ikke fragaas, at hun stundom under sin ensformige Regering over Ageposter og Landposter opkastede sig selv det Spørgsmaal, om Livet ikke var en temmelig ensformig Ting, og om der var synderlig Udsigt til nogen mere opklarende Afslutning.

Det var en Søndag, midt i Sommeren. En solbeskinnet Søndag, meget stille og noget kjedelig, og det lige fra den tidlige Morgenstund. Man kunde strax have set paa det Torv, der i saa mange, mange Aar forgjæves havde ventet paa, om der ikke skulde ske noget paa det, at det heller ikke idag vilde se sin Forventning opfyldt.

Den oprindende Dag var imidlertid i al sin Rolighed en betydningsfuld Dag for den ene af Hovedpersonerne ved Torvet. Det var Postmesterfrøkenens fem og tyveaarige Fødselsdag. Men der var for Resten ingen Anden end hun selv, der vidste det; Faderen huskede det ikke. Ganske vist burde han have gjort det, thi saa roligt og ensformigt og vanemæssigt det end gik, saa var det dog ikke noget ringe Offer, hun bragte ved at sidde derinde paa Kontoret og arbejde næsten den hele Dag. Men

han huskede det ikke; han huskede det ligesaa lidt, som han vilde have husket sin egen Fødselsdag eller nogen anden Dag eller Datum.

Derfor vaagnede den lille Postmesterfrøken ogsaa op den Morgen med en Følelse af, at hun var glemt af den hele Verden.

Det blev hun liggende lidt for at spekulere paa, og hun kunde ikke lade være, da hun havde ligget lidt, at komme til at græde derover. Hun tænkte paa, at hun idag skulde sige Farvel til Ungdomsalderen; thi naar man var fem og tyve Aar, var man ikke længer en ung Pige, men begyndte at blive gammel. En gammel Pige! Hun kom til at græde stærkere ved denne Tanke. En gammel Pige! Naar der var gaaet ligesaa længe til — og det vilde vist ikke tage saa lang Tid denne Gang som første Gang — saa var hun bleven halvtreds, hvis hun da ikke laa inde paa Kirkegaarden. Men det vilde hun da haabe, at hun gjorde; thi det var jo en forskrækkelig Tilstand, hvortil der ellers aabnede sig Udsigt, at sidde begravet paa det afskyelige Kontor, Dag ud og Dag ind, ligesom hun alt havde gjort, siden hun var tyve Aar.

Kunde hun ikke have havt Ret til at blive mere lykkelig? Var hun ikke selv istand til at gjøre Alt for en Mand, der elskede hende, hun, som havde gjort saa meget for en Fader, der ikke holdt mere af hende? Han var ikke nogen slem Fader, men han holdt dog ikke synderlig af hende, det var nemt nok at se.

Ingen holdt af hende. Og hvad kunde hun ikke have gjort for en Mand, der elskede hende? Lykkelig skulde han være bleven. Og en kjøn Kone havde han da ogsaa faaet i hende, det kunde hun da nok selv se.

Hun rejste sig op i Sengen og tog sit lille Spejl ned fra Væggen. Jo, det var virkelig et kjønt Ansigt; det kunde der kun tvivles om af hendes Veninder. Maaske var Munden lidt for stor og havde et sammenknebet Træk ved Mundvigerne — det kom fra den Tand — men ellers saa det virkelig godt ud. Og Haaret! Hun løste det ned. Det var virkelig godt og svært. Det maatte have været en underlig h a m, som ikke vilde have fundet det, og som ikke vilde have havt Fornøjelse af at se derpaa og maaske selv løse det ned. Hun vilde gjøre det endnu lidt mere malerisk, strøg sin Natklædning lidt tilbage og lod Haarstrømmen falde ned paa en smuk Skulder. Det saae virkelig saa godt ud, at hun et Øjeblik glemte at græde.

Men saa kom hun til at se op paa Væggen, hvor der hang et forskrækkeligt, tysk Lithografi, kjøbt engang ved Døren, som forestillede Jephtas Datter med sine Veninder. Og Jephtas Datter havde akkurat saadant løst Haar hængende ned over Skuldrene. Ja, var hun ikke selv en Jephtas Datter? Jo, ganske sikkert. Men meget mere forladt, thi den rigtige havde havt gode og tro Veninder, der havde sørget med hende. Men hun! Var der nogen, hun hadede, var det hendes afskyelige Veninder, der aldrig ynkede

hende og lod hende sidde paa sit Kontor, medens de morede sig, formodentlig fordi de godt vidste, at hun var meget kjønnere end de. I Dag vidste hun, at de to skulde ud at kjøre med deres Familier og Fremmede, men hun skulde sidde muttersene tilbage i Byen, ganske forladt.

Godt var det da, at de ikke vidste, det var hendes Fødselsdag; saa vilde de formodentlig have glædet sig over, hvordan hun skulde sidde hele Dagen, og saa vilde de sikkert ogsaa have udregnet, at nu kunde der ikke være længe til, hun skulde have Rynker i Ansigtet og Trækkene begynde at blive lidt skarpere og mere falmede; Ansigtet misundte de hende jo, det var da en Trøst; men det var rigtignok en dejlig Trøst at skulle have overfor sine Veninder. Nej, imod Jephtas Datter havde Veninderne dog været bedre!

Og saa kastede hun sig atter i Sengen og græd og hulkede, men stjal sig dog en enkelt Gang, da det var ifærd med at gaa lidt over, til at se sig i Spejlet, hvorledes hun saa ud, naar hun var saa fortvivlet med Taarer i Øjnene og med malerisk tilbagestrøgen Natdragt og opløst Haar.

Endelig hørte hun sin Faders Stemme nede i Huset; saa vidste hun, at det var Thetid, og at hun maatte staa op. Hun dyppede Hovedet ned i Vandfadet og søgte at køle og skylle sit Ansigt saa godt, at Sporene af Taarer forsvandt. Det lykkedes hende nogenlunde, men Postmesteren var iøvrigt ikke meget skarpsynet, og da hun sad ved Thebordet med sit

Haar saa ordentlig flettet og sin Morgenkjole saa knappet, som Nogen kunde forlange, var der heller ikke Meget tilbage af Jephtas Datter.

Postmesteren kom naturligvis ikke til at huske paa Fødselsdagen, men gnavede som sædvanlig, fordi den første Kop The var for stærk og den anden for svag. Han søgte at faa hende ud af Stuen, for at han kunde faa fat i Kognaksflasken og helde en Slurk i sin Kop, hvad der unægtelig vilde have hjulpet paa Styrken. Nøglerne, havde han nemlig opdaget, sad i Hjørneskabet, saa det Hele vilde kun være et Øjebliks Sag, naar han blot fik hende ud af Stuen. Men hun kjendte al hans Krigslist ud og ind og lod sig ikke narre. Sligt hørte til de daglige Kampe, i hvilke hun var vel forfaren. Et Øjeblik blev hun for Resten lidt fristet. Hun vidste, at hvis hun lod ham faa sin The forvandlet til en Kop dygtig stærk Toddy, saa vilde hun dog i Dag faa en rolig og fredelig Formiddag, og det syntes hun nok, hun kunde have Grund til at ønske sig paa sin Fødselsdag; opfyldte hun derimod ikke Faderens Forventning, vilde hun faa lutter Gnaverier og Drillerier til Straf.

Men saa tænkte hun paa, at det var hendes Pligt at lade være. Doktoren havde paalagt hende at gjøre Alt, hvad hun kunde, for at forhindre den gamle Mand fra at drikke; hver Slurk Kognak over det reglementerede Maal var en Pind til Faderens Ligkiste eller dog en lille Splint.

Hun havde for megen kvindelig Takt til ikke at genere sig for uden videre at gaa hen og tage de

glemte Nøgler af Laasen; thi det vilde blive godt forstaaet, vidste hun. Saa var der ikke andet for at gjøre end at holde Stand ved Bordet og i Stuen, til han gik ud, og det gjorde hun tappert, skjønt han i sin irriterede Sindsstemning virkelig blev meget ubehagelig og skjændte grovt paa hende over Theen, Solskinnet, Afstøvningen i Værelset og Gryderumsteringen i Køkkenet, saa Taarerne stod hende i Øjnene, og hun ikke kunde svare for ikke at komme til at græde.

En Vogn rullede afsted udenfor. Det lød som en Holstenskvogn. Det var sikkert en af de afskyelige Veninder, som kjørte ud. Hun gad neppe vende sig om for at se ud; men hun gjorde det dog. Jo, ganske rigtigt, det var alle Rasmussens. Nu skulde de ud og more sig hele Dagen. Veninden sad og vendte sig om; hun skulde naturligvis se, om hun saae, hvor rask de kjørte afsted, for rigtig at misunde hende.

Men hun tog sig i Agt for at gaa hen til Vinduet, skjønt hendes Fader endelig vilde have hende derhen for at nikke til Louise Rasmussen og i en pludselig kjærlig Tone foreslog hende at gaa ud i Forstuen for at se, hvor Vognen kjørte hen, ned ad Skræddergade eller ad Smedeporten, Noget, han, det maa indrømmes, kunde ønske oplyst, ikke alene for at faa Flasken snappet, men ogsaa, fordi det var en selvstændig Dagsbegivenhed, om Rasmussens kjørte til Klubskoven eller var gaaet saa vidt i deres bekjendte Ødselhed, at de vare kjørte til den meget længere bortliggende Hegnede Skov.

Endelig blev man færdig. Postmesteren satte sig hen ved Vinduet og saae paa den ham ikke ubekjendte Udsigt, Torvet i tidlig Formiddagsbelysning, idet han straffede sin Datter ved at tænde sin Pibe derinde efter først at have banket og blæst den ud paa den ny polerede Kakkelovn. Postmesterfrøkenen lod som Ingenting, skjønt det var en bestemt Aftale, at i Spisestuen blev der ikke røget Pibe. Hun satte Kopperne ind i Hjørneskabet, kunde saa med Anstand tage Nøglerne af og listede sig saa med dem over i sit Kontor, hvor hun satte sig ved Vinduet og ligeledes saae paa Torvet i tidlig Formiddagsbelysning, det evindelige Torv med dets Græsstraa, dets ujevne Brolægning og dets ørkenagtige Ensomhed.

Det var strax Lukningstid for Butikkerne. Skodderne vare alt satte halvt for ovre i Nielsens store Butik. Gamle Nielsen og unge Nielsen selv stod i den aabne Dør og ventede helt søndagsklædte paa, at Klokken skulde slaa det første af de ni Slag, for øjeblikkelig at fuldstændiggjøre Afspærringen. Han tænkte ikke engang paa at se over paa sin Gjenboerske. Han skulde formodentlig ogsaa ud at kjøre. Det var dog forskrækkeligt, hvor han havde skæmmet sig med Alderen, og det Skæg helt rundt om Ansigtet troede han formodentlig klædte ham. Naa!

Jo, nu hilste han dog, og umaadelig høflig. Fødselsdagen vidste han vel ikke Noget af, men nogen Levemaade havde han dog. Man kunde da rigtignok se paa ham, at han havde gjort Tjeneste som Reserveløjtnant. For god til Louise Rasmussen,

som nok gjerne vilde have ham, var han da i ethvert Fald; men hun vilde vel nok gjøre Alt for at faa ham. Penge havde han jo ogsaa, og det var Noget, hun brød sig om. En Trøst var det dog altid, at han ikke var kjørt ud med Rasmussens.

Første Slag slog Klokken omme paa Taarnet, og saa de andre otte, og saa begyndte Søndagsklokken at ringe. Hugtand og hans Fader gik bort fra Døren og ind i Mørket; Butiksdøren blev baade lukket og skoddet, og nu var der ganske ensomt paa Torvet.

Sikken en Søndag det vilde blive.

Hun gik bort fra Vinduet og lavede sig til at gaa i Kirke, skjønt det den Dag ikke var den nye Medhjælper, der prædikede, han, som syntes at forstaa, hvad Folk tænkte paa, men den gamle Sognepræst, som var en inderlig skikkelig Mand, men en daarlig og udslidt Taler. Hun gjorde sig Samvittighed af, at hun aldrig kunde se ham oppe paa Prædikestolen anstrenge sig for at raabe ned til Tilhørerne, saa han næsten gjorde et Spring ved hver Sætning, uden at tænke paa en stakkels Hyrdehund, der forgjæves anstrenger sig for at faa fat i sine Faar.

Hun gik derhen, og da Gudstjenesten var forbi, og der lukkedes for Kirken, som kun saa en ubetydelig Smule mere tom ud, da den Sidste var gaaet, end den havde set ud, medens den gamle Præst sprang omkring efter sine Ord, saa gik hun lidt om paa den overrendte Kirkegaard og saa hjem.

Der var ligesaa tomt paa Torvet som før og

ligesaa tomt i Husene, og da de To kort efter sad ved det tidlige Middagsbord, foer det ud af Munden paa hende: »Fader, det er min Fødselsdag idag.«

»Aa Snak da,« sagde den Gamle, idet han et Øjeblik lod sin Ske hvile.

Hun nikkede, thi hun var lige ved at briste i Graad.

»Ja, det veed du vel bedre end jeg, min Pige,« sagde Faderen saa atter og tilføjede lidt efter: »Det skulde Du have sagt før, saa skulde vi have gjort Stads af Dig.«

Saa rejste han sig imidlertid op med en pludselig Bevægelse og gik hen til det gamle Chatol, hvortil han havde Nøglen, og tog efter lang Leden og Famlen en Femdalerseddel, sikkert den eneste, der laa der. Han glattede den og ruskede let i den for at se, om den ikke vilde blive til to, thi der var adskillige Dage endnu til næste Maaned, men Sedlen vilde ikke indlade sig paa nogen Fordobling. Saa tog han en rask Beslutning, strøg sig ned over sin røde Næse med den ene Haand og leverede med den anden sin Datter Sedlen i et flot og gavmildt Sving.

»Den skal Du have, min Pige, Du er en god Pige . . . og Du skal kjøbe Dig . . . en Hat.«

Det sidste Ord skød han af med et saadant Eftertryk, som om der for den Sum, han overleverede hende, kunde kjøbes en hvilkensomhelst Hovedbedækning, som Europas Modekunst paa sit nuværende Standpunkt kunde frembringe.

Hun kyssede ham rørt, hun havde en vis Til-

bøjelighed til at gjøre Afkald paa Gaven, men Hatten, som for Resten havde været omtalt i et Aarstid, fristede unægtelig stærkt.

Saa faldt der ham en ny Vending ind.

»Jeg vil saa Skam drikke din Skaal, min Pige,« sagde han i en Tone, som om han derved satte Kronen paa alle de Velgjerninger, han i en meget lang Aarrække havde bevist hende. »Laan mig dine Nøgler, der staar vist en Draabe Portvin i Skabet.«

»Nej, Fader, den har Du drukket; Flasken er tom.«

»Saa, er den det, det var rent galt. Din Skaal skulde vi dog drikke.«

»Aa nej, lad os hellere lade være,« bad hun helt forknyt, thi hun anede nok, hvorledes det vilde ende.

»Hvor gammel bliver Du idag?«

»Fem og tyve Aar.«

»Fem og tyve Aar,« sagde han i en Tone, som viste, at der var kommet et Moment frem, som var saa afgjørende, at enhver Tvivl maatte forstumme. »Du bliver myndig. Nej, veed Du hvad, min Pige — aa, laan mig en Daler, nu er det jo Dig, der har Penge,« føjede han til i en spøgefuld Tone og tog i det Samme Femdalersedlen, som laa paa Bordet, og i en Vending var han ude af Døren og Pigen sendt i Byen for ad en Bagdør at faa udleveret en Flaske lokal Portvin.

Postmesterfrøkenen overgav sig paa Naade og Unaade.

Der gik Hatten. Det fandt hun sig imidlertid nok i. Hun syntes stundom, at hun var ophørt at være forfængelig, Hatten var derfor ikke det Værste, men sandelig Faderens Opførsel; det var saa tungt og ydmygende, det følte den stakkels Postmesterfrøken i fuldeste Maal. Jephtas Datter uden Veninder, tænkte hun, og uden Jephta.

Pigen kom, og Vinen kom.

Hun maatte drikke et Glas med sin Fader og klinke, og saa drak han Resten, blev snart lidt vrøvlevoren, thi Stedets Portvin var meget stærk, og lagde sig sluttelig hen paa Sofaen, hvor han faldt i Søvn.

Saa gik hun atter ind paa Kontoret og søgte forgjæves at huske Noget af, hvad den gamle Præst havde sagt om noget ganske Andet end det, der laa hende paa Sinde, og saa saae hun ud paa Torvet, hvor Skyggerne nu igjen blev længere, thi man var godt op ad Eftermiddagen.

Men som hun sad der, forstyrredes hun i sine triste og ensformige Betragtninger ved paa een Gang at mærke en ubehagelig sveden Lugt, der kom udefra; den fortog sig et Øjeblik, men kom saa strax igjen, og det stærkere, ja meget stærk.

I det Samme kom Pigen farende ind og raabte med ét forfærdet Udtryk:

»Frøken, Frøken, der er Ild i Fattighuset.«

Det gamle, lange Fattighus laa i Nabolaget, ud til en Gyde, der laa bag ved Postmesterens Have.

Der var ingen Fare for Øjeblikket, men det var dog en stor Forskrækkelse, at en Ildløs, Ildløs, der

synes en saa rædselsfuld Begivenhed i smaa Kjøbstæder, var saa nær ved. Da Frøkenen rejste sig op, var hun ogsaa helt mat i Knæerne. Hun spurgte om sin Fader. Pigen havde vækket ham og fortalt ham, at der var Ildløs. Han havde søvndrukken givet det lakoniske Raad: »Slaa Vand paa«, og var saa atter sovet ind paa Sofaen i Dagligstuen. Der lod de ham saa ligge og løb ned i Haven.

Ildløs var der ganske vist, og den havde alt grebet temmelig stærkt om sig. Inden man mærkede Noget til den, var det kommet saa vidt, at Luerne alt slog ud igjennem det mosgroede Straatag. Ilden var sandsynligvis begyndt oppe paa Loftet; de fleste Beboere havde været ude, Gyden var ensom, hele Byen syntes at være udvandret eller indelukket, og det saae ud, som om det var et rent Træf, at Fattighuset ikke ganske stille og uden at vække nogensomhelst Opsigt var brændt ned til Grunden.

Nu var der imidlertid stor Uro og Allarm. Den lave, brede Port stod aaben paa vid Gab, og Lemmerne løb ud med deres pjaltede Ejendele, mest Sengeklæder og Gangtøj; de, der havde læsset af, løb saa ind efter Mere af deres Eget eller Andres. Opsynsmanden i Uniform foer omkring med et Par Karle og traf nogle dumme og unyttige Foranstaltninger ved at udspænde vaade Lagener paa det Tag, der alligevel maatte brænde, et Par Andre løb planløst om med Vandspande som rent demonstrative Bevægelser mod Ilden.

Endelig kom en Sprøjte og lidt efter en anden;

Brandkaptejnen var kjørt ud og Løjtnanten ikke hjemme. Folkene gjorde derfor, hvad de selv mente var det Bedste.

Sprøjterne vare gamle og daarlige, Slangerne sprukne og utætte; der var ingen Kraft i Pompningen, som til Gjengjæld gjorde saa meget desmere Spektakel; Vandforsyningen var daarlig, de Folk, der vare komne tilstede, stod i Rækker og langede Brandspande fra Haand til Haand, men da de fleste Spande vare lække, blev Udbyttet af denne velmente Forholdsregel kun ringe; det meste Vand løb ud paa de Assisterendes Støvler og Klæder, og kun mindre Sjatte naaede til Brandkarrene.

Til Gjengjæld for det Mangelfulde ved disse Foranstaltninger paa selve Brandstedet blev der imidlertid snart slaaet meget stærkt og virksomt paa Tromme rundt om i den øvrige Del af Byen.

Den store, gamle Messingtromme dundrede og ramlede under Trommeslagerens energiske Behanding. Denne, en fordrukken Skomager, følte, at han var en Mand, paa hvem Byens Øjne hvilede i denne angstfulde Stund, at han opfyldte en alvorlig Gjerning til sine Medborgeres Frelse, og han trommede som en Mand.

Rundt omkring i de uddøde Huse begyndte Livet at vaagne ved de rullende Hvirvler, og Folk løb til Brandstedet fra alle Kanter.

Der gik det imidlertid stadig, som det kunde. Det gamle Hus, hvori Alt var dobbelt tørt efter den lange Sommertørke, brændte som Trøske. Det laa

for sig selv, og i det stille Vejr var der lykkeligvis ingen Fare for, at Ilden kunde udbrede sig videre, men det var tydeligt, at det, selv uden al Hjælp fra Brandfolkenes Side, vilde brænde helt ned til Grunden.

Af Taget stod kun et glødende Sparreværk; Luerne slog flere Steder ud af Vinduerne i Stuelængen, Loftet maatte snart styrte ned.

Brandrøgen kom mere og mere til at lugte som en kvælende Os, efterhaanden som Ilden angreb de af flere Slægtleds Fattigdom og Daarlighed gjennemtrukne Rum. Beboerne, der nu ikke mere kunde løbe ud og ind, hylede og klagede ved deres reddede Pjalter, skjændtes, skreg op og beskyldte hinanden for at have benyttet Lejligheden til at stjæle. Forvirringen mellem de Styrende og de Styrede var vedblivende lige stor. Fra det lange, uhyggelige Baal knitrede og futtede det stærkere og stærkere.

Fra en af Grupperne hørte man paa een Gang nogle underlige hæse Klageraab; de lignede dem, som Folk udstøde i Søvne, naar de i en drømt Rædsel kæmpe for at faa Stemmens Brug.

Raabene kom fra en pjaltet Kone, der var bleven slæbt døddrukken ud, og som nu begyndte at komme til sig selv.

De troede først, at hendes Raab var Drukkenskabens Vrælen, og medens Opsynsmanden i en heftig Tone kommanderede hende til Tavshed, understøttede hendes forrige Husfæller hans Paalæg ved at ruske Konen og puffe til hende.

Hun gned med sine snavsede Hænder i det

snavsede Ansigt og i det pjuskede Haar, der halvt skjulte det. Imod den dyriske Sløvhedstilstand kæmpede Alt, hvad der var af Sjæl i hende, og det sejrede; de dumpe Udtryk af en ubestemt, instinktmæssig Rædsel i hendes Sind blev klarere, hendes Stemme forstaaeligere. »Drengen,« raabte hun, »Drengen, hvor er Drengen?«

»Drengen, den lamme Dreng,« lød det i Gjensvar fra de Omstaaende, der nu begyndte at forstaa hendes Tale.

»Er den Lamme kommen ud?« spurgtes der fra Klynge til Klynge.

»Nej,« mere hviskedes end sagdes der samtidig fra flere Grupper.

Folk saae paa hinanden i stum Rædsel.

Det var forfærdeligt. Den drukne Kones lamme Søn, der havde ligget og sovet i en Alkove ved Siden af den Stue, hvor Moderen laa, var i Forstyrrelsen glemt og skulde til at brændes inde, thi han kunde ikke mere skaffes ud.

Bevidstheden om det, som nu paa denne solklare Eftermiddag, der saae ud som alle andre, skulde til at fuldbyrdes inde i dette forfærdelige Samlingssted for Ild og Røg, Bevidstheden om, at et Menneske nu laa i Dødens forfærdelige Angst bag disse Mure, der kunde styrte sammen, inden den Aande, man snappede efter, var dragen, bredte sig stivnende over den Mængde, der stod samlet i forskjellige Grupper.

Der kom et Øjebliks Stilhed over det Hele, hvor

Alt og Alle tav undtagen Ildsluerne, som susede og gurglede og knitrede foran den tavse Hob.

Men under denne Stilhed hørte man tydelig derinde fra, fra Baalet, et gjennemtrængende Raab.

Man saae Folk, der havde staaet mellem Tilskuerne, vende sig om og give sig til at gaa og løbe bort i forskjellige Retninger, bort fra dette grufulde Sted, langt bort.

Konen havde ogsaa hørt Skriget, og hun svarede med et andet forfærdeligt Raab og vilde styrte afsted, men blev holdt tilbage.

En ny Bevægelse gik igjennem Mængden, hvorunder Folk undgik at se paa hinanden.

En ny Stilhed; atter Raabet. En Mand farer hen til Konen og gjør hende et kort Spørgsmaal, som hun besvarer mere med Tegn end med Ord, og i samme Øjeblik er Manden med et Spring inde af den brændende Port.

»Hvem var det? hvad er det, han gjør?« spørges der i de forvirrede Grupper.

En Røgsky, sprængt med røde Gnister, sænker sig over Portaabningen, som for at give et uhyggeligt Svar. Det var Sparrerne i den Del af Tagværket, som netop stod over Porten, der faldt; lidt efter faldt et Par af Sparrerne, som stod til Venstre for de faldne, og saa atter et Par, saa maatte Loftet snart give efter, og i samme Nu, som man havde sluttet saaledes, foer en sort og tyk Røgsky op fra dette Sted, som ved en Explosion. Loftet var faldet over disse Stuer, Ildsluerne slog med Sværme af Gnister

ud af de udbrændte Vinduer med en saadan Fart, at Folk veg tilbage, skjønt man stod et godt Stykke borte for Hedens Skyld.

Var det der, han var løben ind? Var det der, Drengen havde ligget? Drog de begge nu deres sidste Suk i unævnelige Kvaler? Ingen kunde nu forlade Stedet.

Atter faldt en Sparre og nu til Højre.

Og saa — var det en Anden, der havde peget, eller var det En selv, hvis Blik instinktmæssig havde fundet det: I et af de sidste Vinduer til Højre sad en Skikkelse med Noget.

Der hang et Forhæng af Røg ogsaa om dette, og man saae kun uklart Skikkelsens Bevægelser, men lidt efter kom den løbende ud; det er den dristige Mand, og han holder et Barn op til sig.

Moderen udstøder et hæst Raab og farer hen til dem.

Man raabte og skreg, man jublede formelig, men de Fleste — Mændene ogsaa — følte, at de tillige havde Taarer i Øjnene.

Men saa raabte man atter, og hvilket Hurra! Engang for et Par hundrede Aar siden havde den uselige Flække kæmpet med Mandemod mod Svensken ude ved Præstevænget og slaaet ham tilbage. Der havde ikke siden hin Stormnat været raabt saadant et Hurra som det, der nu lød.

Men hvem var Manden?

Postmesterfrøkenen sprang ned fra det høje

Gjærde og ud paa Vejen, thi det var Hugtand og ingen Anden.

Hun vilde ikke gaa hen til ham, skjønt det var det Eneste, hun havde Lyst til, og det forekom hende, at hun ikke kunde holde op med at græde, før hun havde trykket hans Haand.

Moderen havde kun tænkt paa at tage Barnet, en Dreng paa en fem, sex Aar, hvis ene Ben var visnet; hun sad med det paa Skjødet, fremjamrende Bebrejdelser mod sig selv og tillige Løfter om aldrig mere at drikke sig fuld. Omkring hende var der samlet en Gruppe.

Unge Nielsen stod for sig i en anden Klynge, tilrøget og forpjusket at se til, rød og varm. Omkring ham stod Folk, som udtalte Beundring for hans Mod. Han hørte vel nok efter, men svarede ikke Noget; Hænderne havde han i Lommen og stod og borede med den ene Hæl i Jorden. Byfogden, der var kommen tilstede lige nu, kom ogsaa og udtalte i et gammeldags, formelt Sprog en levende Anerkjendelse af hans Færd. Det kunde ikke ignoreres, og drejende Hovedet fra den ene til den anden Side og borende dobbelt ivrig med Hælen sagde han da ogsaa et meget forlegent og langtrukkent:

»Ja, hvad Satan . . .«

overladende det til Enhvers personlige Smag at udfylde denne defekte Udtalelse efter Forgodtbefindende.

Efter at have afgivet denne Forklaring syntes han at blive aldeles optagen af at lægge Lappen til

et stort Hul, der var flænget op i hans fine Søndagsbenklæder, paa sin Plads igjen, og da denne Operation ikke kunde trækkes længere ud, og han atter nødtes til at rejse Hovedet i Kredsen af sine Beundrere, saae han fra den ene Side til den anden, saa skulende, at en nogenlunde begavet Fysiognomist sikkert vilde have antaget ham for en Morder, der lige var bleven færdig med et Mord og skulde i Lag med det næste. Saa opdagede han bag alle Mandfolkeskikkelserne Postmesterfrøkenen. Det var ham en velkommen Anledning til at slippe ud af Kredsen, og han gik hen imod hende.

Det er muligt, at han vilde have henvendt en meget indholdsrig Bemærkning til hende, men vist er det, han glemte, hvad han vilde have sagt, da hun rakte begge Hænderne frem imod ham, idet hun i en fortrolig, ja næsten kjærlig Tone sagde til ham:

»Tak, kjære Oluf.«

Oluf var, som sagt er, hans borgerlige Navn, men det blev for Resten aldrig mere brugt af Frøkenen, naar de talte sammen. I adskillige Aar havde det hedt »Hr. Nielsen« og ikke Andet.

Det var imidlertid mindre Titulationen, der gjorde Indtryk paa ham, end det Blik, han fik af hende.

Et forunderligt Blik, saa fuldt af en Anerkjendelse og en Sympathi, han aldrig før havde følt strømme sig imøde fra en menneskelig Sjæl.

Han svarede ikke andet fra sin Side end:

»Ja, Emilie,« hvilket jo heller ikke var meget udførligt.

Derefter begyndte de uvilkaarlig at gaa ved hinandens Side.

Et dumpt, knasende og spruttende Brag lød; nu styrtede hele den Side af Huset, i hvilken den lamme Dreng havde ligget. Hans Redningsmand og dennes Ledsagerinde standsede begge uvilkaarlig og saae derover, hvor en mylrende Sværm af Gnister steg i Vejret gjennem de rygende Masser.

»Det var mageløst modigt, at De gik derind,« sagde Frøkenen atter, idet hun var lige paa Nippet til at miste Stemmen.

»Det er Noget inde i En, der gjør det,« sagde han dybsindig og søgende at tage det ligegyldig. »Da jeg hørte Drengen skrige derinde, fik det mig til at løbe, og jeg tror ikke, jeg kunde have ladet være.«

»Jeg veed det,« sagde hun, »hvordan De nu forklarer det . . . Var De nu ikke bange?« tilføjede hun efter et Øjebliks Pause.

»Jeg tænkte ikke efter, da jeg først var løben afsted; jo, et Øjeblik tænkte jeg derpaa; det gav sig til at knage stærkt ovenover, og saa var der paa samme Tid saa stille og tomt derinde, skjønt man alligevel hørte de mange Lyde af Ilden. Dengang var der et Øjeblik, hvor jeg kunde have løbet, men han skreg igjen, og saa tænkte jeg blot paa, hvordan det vilde gaa at faa ham ud. Men der var jo for Resten ikke Tid til at tænke paa Meget. Nu bliver jeg næsten varmere ved at tænke derpaa. Det var dog godt, at man slap ud igjen. Her er dog ganske

rart i Verden alligevel; men jeg synes, det bliver saa varmt i Vejret,« og han tog Hatten af og strøg sig over Panden.

»Vil De ikke have Noget at drikke eller at styrke Dem paa?« sagde hun venlig. »Kom ind med.«

Han fulgte hende villig ind i Haven. Hun vidste ikke hvorfor, men hun havde ikke Lyst til at faa ham ind i Huset til Faderen og fik ham derfor til at gaa ind i et Lysthus, medens hun løb for at hente Noget til ham.

Men hvad skulde han trakteres med? Det var ogsaa et Problem, der skulde løses af hendes husmoderlige Skarpsindighed. Det Bedste var naturligvis ikke godt nok, men hun havde slet ikke Noget. Dog jo, Penge havde hun, Resten af Pengene til Hatten; det var nu aabenbart den Seddels Skæbne, at den skulde bruges til spirituøse Drikke. Atter maatte Pigen afsted til Vinhandleren, og lidt efter kom hun tilbage med en Flaske Champagne, en Drik, som Frøkenen kun kjendte af Navn og Anseelse, men som hun antog var ubetinget det Bedste af, hvad drikkes kunde, og i og for sig en af Jordelivets højeste Nydelser.

Med en egen behagelig Bevidsthed af, at hun udfoldede en fyrstelig Gjæstfrihed, lod hun Flasken bringe ned i Lysthuset. Det er en Selvfølge, at Hr. Oluf blev i en passende Grad overrasket over dette venskabelige Traktement, men hans Overraskelse syntes ikke at være ubehagelig.

Saa satte de sig ned. Proppen sprang med til-

børlig Anstand. Hr. Oluf viste sig som den Mand, der i Klubben havde indsuget højere Verdenserfaring og tilfulde forstod at finde Rede i Champagneflaskers mystiske Tillukning. Den lystige Vin tumlede sig i Glassene paa en Maade, der indeholdt levende Opfordring til at drikke den, og denne Opfordring blev fulgt.

En herlig Aften var det nu blevet efter den kjedelige Dag; en stille Aften efter de bevægede Timer, som vare gaaede forud for den. Begge følte sig saare vel i dens friske Kølighed.

»Jeg synes aldrig, jeg har havt det saa godt som iaften,« sagde endog Hr. Oluf Nielsen, idet han tog sin Hat af, purrede sig i Haaret og saa satte den langt bag ad Nakken for at gjøre sig det rigtig bekvemt, indtil han kom til at tænke paa, at det vist ikke klædte ham godt, hvorpaa han atter satte den i Lave med en flot Hældning fremad til Højre.

Derpaa drak de Begge et stort Glas paa Opfordring af Herren, som nu drak Frøkenen til.

»Det maa dog være dejligt at være en Helt, som De har været,« sagde Frøkenen begejstret.

Det forekom ham i dette Øjeblik, som om det vilde være ham en kjær daglig Beskjæftigelse at løbe ind og ud i brændende Fattighuse, og netop i Følelsen heraf sagde han med en flot Bevægelse med Haanden, der skulde udtrykke overlegen Ringeagt for Menneskeliv:

»Aa, tal blot ikke om Heltevæsen. Jeg skulde ikke have Noget af igjen at rende ind i Fattighuset, om der brændte nok saa mange Drenge.«

»Men Gud, hvad er det, De siger? Fortryder De det nu?«

»Nej, saa slemt er det heller ikke, og maaske kunde jeg ogsaa løbe en Gang til, naar det var Dem, der var derinde. Skaal!«

»Frisk skjænker i til Glassets Rand,
Thi aldrig nok man drikke kan.«

sang han, da han havde drukket Glasset ud.

Frøkenen saae lidt forlegen ud ved det pludselige Opsving i Olufs Stemning og den personlig hædrende Erklæring, han havde afgivet til hende for paakommende Ildebrandstilfældes Skyld.

Han bemærkede denne Forvirring, gav sig til at grunde over, om han havde sagt Noget, som kunde fornærme hende, og udfandt, at hans Ord vare blevne opfattede som en Hentydning fra hans Side til Muligheden af, at Frøkenen kunde komme i et Fattighus. Han vilde retfærdiggjøre sig, men fandt det altfor uheldigt at vove sig ind paa dette vanskelige Æmne, hvorfor han sank det begyndte Ord, blev ildrød, stak sit Glas ud, fik Vinen forkert i Halsen, kom stærkt til at hoste og fandt, at al denne Dumhed gjorde ham saa latterlig i hans smukke Naboerskes Øjne, at Livet i et Nu tabte en stor Del af sin Betydning.

Han kunde have sparet sig sine Bekymringer. Hun fyldte hans Glas igjen og sagde:

»Skal vi saa drikke Deres Skaal? Vi skulde egentlig have begyndt dermed, men det er dog ikke for sildigt. De leve!«

Hun saae saa lystig og overgiven ud, da hun tømte Glasset i et raskt Sving, at Hr. Oluf strax opgav sin pessimistiske Betragtning af Tilværelsen.

Igjennem Træerne saae man glimtvis Ildskjæret fra Brandstedet. Himlen var fuld af Røg, men den gamle, tilgroede Have, hvori de sad, var frisk og smuk og tog sig saa stille ud, medens man derhenne fra hele Tiden hørte ubestemt Larmen.

Begge de To i Lysthuset vare nu atter i fortræffelig Stemning. Postmesterfrøkenen syntes ligesom Hr. Oluf, at hun aldrig havde havt det saa godt som iaften. Men medens han ikke var rigtig enig med sig selv, hvorfra det kom, var hun alt paa det Rene med, at det kom fra ham. Hun saae paa ham med et smilende Ansigt, og hver Gang han lo over Et eller Andet i deres lystige Passiar, og hans store Hugtænder skinnede frem under hans kjønne, mørke Skjæg, var det hende en hel Glæde at se disse gamle Bekjendte. Det begyndte i Virkeligheden atter at røre sig i hende, at de vare usædvanlige, mandige Prydelser. Jo, det klædte ham fortræffelig. Saa kom hun til at tænke paa sin egen brudte Tand, og saa klemte hun Læberne fast sammen.

»Hvad tænkte De nu paa?« sagde han, og da hun blev rød over, hvad hun havde tænkt paa, blev han naturligvis langt ivrigere og vedblev at trænge paa.

Men det sprudlende Liv, som paa denne forunderlige Aften havde gjennemtrængt hende, skød atter pludselig op i hende:

»Jeg skal fortælle Dem det, naar De endelig vil

have det,« sagde hun, og saa fortalte hun det Altsammen, hvor dejlige hun havde fundet hans Tænder, og hvor uheldig hun havde været med at efterligne dem.

»Der skal De se,« sluttede hun og aabnede let Munden; »saadan kom jeg til at se ud.«

Der var for en Søn af denne slette Verden noget Farligt i denne Ytring og i den Bevægelse, der ledsagede den, og Oluf bukkede under. Han slog i et Nu Armen om hendes Liv og kyssede hende paa den aabnede Mund. Kysset gik rigtignok i Stykker; hun slog nemlig Hovedet tilbage for ham med et fornærmet:

»Hvad tænker De dog paa, Menneske?

Slukøret satte han sig ned, overordentlig slukøret.

Han vovede ikke at sige et Ord, og han skjælvede for at høre hendes Stemme, thi han frygtede, at hun vilde knuse ham for evig for hans Formastelighed med et Lynslag i den krænkede Dyds Navn.

»Hvor tror De, Rasmussens er kjørt hen idag?« var det Spørgsmaal, hvormed hun efter en kort Tavshed brød Pausen.

Aldrig havde Familien Rasmussen, hvor Meget der end kunde være at sige om den, været et saa kjærkomment Samtaleæmne for Nogen af sine Samtidige, som den var det i dette Øjeblik for Oluf Nielsen. Med et flygtigt Blik paa Frøkenen forvissede han sig fuldstændig om, at han aldrig i sine Levedage havde kysset hende, og indlod sig saa i et

ypperligt Lune paa en grundig Undersøgelse af det stillede Problem.

Han var saa udtømmende i sin Drøftelse, at hans Tilhørerinde syntes at blive adspredt og tabe Interessen for at naa et egentligt Resultat. Og da han stoppede et Øjeblik, brød hun ud fra den angivne Vej og sagde:

»Kan De huske fra den Tid, vi gik til Dans, hvor Louise Rasmussen var ubehagelig?«

Nu bestod Louise Rasmussens »Ubehagelighed« i denne Periode af hendes Ungdomsliv nærmest i, at medens Hugtand elskede Postmesterfrøkenen og blev elsket af denne, elskede hun Hugtand, men ulykkelig, og søgte derfor paa alle mulige Maader, ikke blot at vende hans Tilbøjelighed til sig, men ogsaa at nedsætte og sværte sin Medbejlerske ved mange træske Midler.

»Det husker jeg godt,« sagde Hugtand og tilføjede med dyb sædelig Indignation: »Det var en væmmelig Tøs, og nu er hun ikke bleven bedre.«

»Det maa De ikke sige,« sagde Frøkenen med et venligt Ansigt; »men kan De huske, dengang hun ved Afdansningsballet spolerede min Kjole med Bruslimonade?«

Ved den nævnte Lejlighed havde den unge Hugtand givet sin Belevenhed og særlig sine blide Følelser for Postmesterfrøkenen Udtryk i nogle mousserende Limonader, hvormed han beværtede hende og hendes bedste Veninde, men denne Trios glade Nydelse af hin nyopfundne og i Provinserne meget beundrede

Drik var paa en skændig Maade bleven forstyrret af den omtalte Louise Rasmussen, der i skinsygt Raseri over at være udelukket fra det hyggelige Bakkanal havde væltet Frøkenens Glas ned i Skjødet paa hende og derved sat uudslettelige Hindbærpletter paa en ny blaa Kjole.

Hr. Oluf kunde godt huske denne Begivenhed; han havde været saa nær ved at slaa Louise Rasmussen, skjønt hun var i Konfirmationsalderen, som man overhovedet kan være ved at slaa uden at gjøre det.

»Jeg tror aldrig, jeg har været saa bedrøvet,« sagde Frøkenen; »for det Første var Kjolen ny og den eneste pæne, jeg havde, og jeg vidste nok, at jeg ikke fik nogen istedet; men især syntes jeg, det var saa forfærdelig ondt, for Louise havde selv om Formiddagen været hjemme og hørt Moder formane mig indstændig til at passe paa den Kjole, fordi hun ikke i lang Tid kunde give mig nogen anden, og det havde været svært nok at skaffe mig den.«

Det forekom ham, som om han, hvis det skulde falde i Louise Rasmussens Lod at være nærved at indebrænde, kunde lade hende brænde, til det mindste Ben i hende var forkullet.

»Der er megen Ondskab i Børn,« sagde han, »og det er i det Hele taget noget Vrøvl, at den Alder er lykkeligere end de andre; endskjønt, det er ikke noget Vrøvl, for det kan man dog være,« tilføjede han efter et Øjeblik.

»Ja, meget Godt har man da ogsaa at tænke paa,« svarede hun.

»Ja, det har man,« sagde han, tog Flasken og tømte Resten ud i de to Glas. »Nu skal vi drikke Deres Skaal til Slutningen.«

»Min Skaal! Ja, det maa De nok sige. Det er min Fødselsdag idag, skal jeg sige Dem.«

Nu laa det ikke for ham, der naturligvis aldeles ingen Anelse havde havt om, naar denne mærkelige Dag faldt, at lade, som om han i Grunden nok havde tænkt sig, at det netop var idag. Han blev derfor uden Forstillelse saa overrasket, som om der havde viist sig for ham en Horisont af verdenshistoriske Begivenheder.

»Ja, min Fødselsdag er det, men De skal saamænd ikke bryde Dem om, at De har glemt det, det havde jeg selv siden i Formiddags. — Lad os saa klinke.«

De klinkede. Sommernattens Slør var faldet over Haven, og i Lysthuset var det saa tæt, at man kun utydelig kunde se hinandens Ansigter, hvorfor Hugtand blev modig og sagde:

»Vi skulde egentlig drikke Dus igjen,« og Frøkenen blev ligeledes modig og sagde: »Ja, det kan vi jo godt,« hvorpaa de drak Dus paa fuldstændig korrekt Vis.

Gjennem Nattens hviskende Stilhed lød et Klokkeslag henne fra Kirken. De studsede og talte sagte for sig selv:

»En . . . to . . . tre . . . elleve!«

»Ti!« udbrød Frøkenen med stor Overraskelse, »allerede ti!«

»Ti!« gjentog Hr. Oluf Nielsen, »det var dog forskrækkeligt. Ja, saa maa man vel skilles,« tilføjede han; han havde ikke rigtig Mod til at benytte det nye Privilegium og tale i anden Person.

»Ja, saa er det vel bedst at gaa,« sagde hun, der ogsaa fandt nogen Vanskelighed ved at vænne sig til denne Taleform.

Oluf Nielsen stod et Øjeblik og tav, vaklende paa Randen af en dristig Beslutning, sagde saa pludselig et normalt »Godnat Du«, tog hende hurtig i Haanden og vendte sig for at gaa.

»Ja, jeg er vist nødt til at følge med Dig for at se, om Laagen er aaben,« sagde hun og gik med ned ad Havegangen. Haven var tilgroet og forsømt. Grene af Buskene slog hende bestandig i Hovedet, idet hun gik ved Siden af ham. Hun tog, ligesom i Ærgrelse, en Jasmingren og rev den af.

Laagen stod aaben af den gode Grund, at den i mange Aar ikke havde været til at lukke.

De saae ud i den stille Gyde. Dernede laa Brandstedet. Man saae Skikkelser bevæge sig om de rygende Tomter, i hvilke hist og her et svagt Ildskjær viste sig; der var Brandvagt, og der var tillige nogle Nysgjerrige, som endnu ikke havde kunnet løsrive sig, og som i en dæmpet Tone, der paavirkedes af Stedets Uhyggelighed, drøftede den store Begivenhed.

»Mon det har ringet for Louise Rasmussens Øre

iaften?« sagde Oluf. »Men hun har vist neppe nogen Tanke om, at det er os, som har talt saa meget om hende iaften.«

»Nej, det har hun vist ikke.«

»Ja, giv mig saa den Blomst,« sagde Oluf, der havde tumlet med forskjellige Planer, og skjønt den Logik, som begrundede den ønskede Overdragelse, var noget mangelfuld, følte Frøkenen sig dog ganske overbevist ved den.

»Den kan Du saamænd gjerne faa,« sagde hun med et let Anstrøg af Overraskelse over, hvad han dog der havde fundet paa.

Han stak den først i sit Knaphul, tog den saa atter ud, gjorde en Bevægelse, som om han lugtede til den, og gik saa med et »Godnat, Tak for iaften«.

Man hørte hans taktfaste Skridt helt ned ad Gyden, og da han drejede om Hjørnet, kunde man høre, at det skete fløjtende:

»Dansken har Sejer vundet, Hurra, hurra!«

Maaske det var denne musikalske Præstation, der havde havt noget Smittende ved sig, thi da Frøkenen, som havde staaet og lyttet ved Laagen, gik op til sit Værelse, sang hun saa højt, at hun vækkede Tjenestepigen.

Som hun endelig sad foran sit lille Spejl og løste sit Haar ned, saae hun paa een Gang, at det jo var Jephtas Datter, der sad der. Jephtas Datter fra imorges.

Nej Tak. Det skulde hun dog ikke have Noget

af. En rar Fornøjelse at blive ofret, om det saa ogsaa var af en nok saa agtværdig Fader, og begrædt af nok saa elskværdige Veninder!

Det var noget rent Snak, dette Jephtavæsen.

Det var jo heller ingen Ulykke at sidde paa Kontoret og hjælpe sin Fader. Det var slet ikke saa kjedsommeligt et Arbejde; det var en Fornøjelse, naar det gik godt; arbejde skulde man jo desuden altid.

I saadan en lille By som den, de boede i, havde man det da ogsaa rigtig rart. Der var saa fredeligt og godt, og man var hinanden nær. Ja, hvor Alting var lyst.

Imorgen saas de igjen. Det vilde være morsomt at se ham komme i Butiksdøren og se ud over Torvet, det rare gamle Torv. Hvordan mon han vilde se ud, naar han saae hende?

Han saae forresten godt ud, naar han lo; de Hugtænder klædte udmærket, hun havde virkelig havt Ret i sin Smag som Barn. Det var mærkeligt, hvor man kunde komme til at give sig selv Ret saa mange Aar efter. Men hvad han dog ogsaa var for et prægtigt Menneske, en virkelig Helt; det, han havde gjort, skulde Andre nok lade være at gjøre ham efter.

En herlig Dag havde det været; den længste Dag og den bedste Dag, hun kunde mindes; saa lang, saa lang. Og dog var hun ikke søvnig.

Hun vilde lægge sig i Sengen og slukke Lyset og se ud af Vinduet paa Toppen af Linden udenfor

og saa tænke paa Dagen, tænke rigtig paa det Altsammen. At være et Offer! Hvor man dog kunde finde paa noget affektert Tøjeri somme Tider.

Og medens Lindens Grene lydløst viftede frem og tilbage, tænkte hun paa Dagen, paa, hvor naturlig det Ene var fulgt af det Andet, men hvor underligt dog det Hele tilsammen var blevet at se tilbage paa.

Og medens Lindens Grene sagte viftede frem og tilbage, tænkte hun paa, hvorledes de havde leget som Børn, hvor længe de ikke havde set hinanden, og hvor godt de nu vare blevne bekjendte i et Par Timer. Og endvidere tænkte hun, seende paa de sagtelig bølgende Lindegrene, at hvis engang, muligvis, maaske, for Exempel hun og han fandt paa at gifte sig, saa skulde hun fortælle ham hele denne Dags Historie, ogsaa hvorledes hun om Morgenen havde ligget og jamret sig og tænkt, at hele hendes Liv skulde blive et Offer til ingen Nytte, fortælle ham, hvorledes hun havde løst sit Haar og . . . ja, fortælle ham det Altsammen og vise ham Billedet med Jephtas Datter. Han skulde i det Hele faa Alt at vide, hvad hun havde tænkt, saa var det ikke tænkt forgjæves.

Og hvor det vilde være heldigt for hendes Fader, hvis mulig engang, maaske o. s. v., saa heldigt, at det maaske blev et Spørgsmaal, om det ikke var en Pligt at gjøre det alene for hans Skyld; de vilde passe godt paa ham og tage ham til sig, maaske de kunde kurere ham fuldstændig.

Hvor det var morsomt at sidde der nede i Lysthuset. Hun havde ikke i et helt Aar let saa meget som iaften. Han havde været lidt rask paa det imod hende, men det var jo ikke Noget at være vred for, ikke det Mindste; det var jo blot, fordi han syntes saa godt om hende. Men hvor man blev behagelig tung i Hovedet af den Champagne. Dejlig smagte den. Den mousserede som den Bruslimonade fra dengang . . . Og Louise Rasmussen . . . Og han i Drengetrøje . . . Og da de kjørte i Skoven sammen.

Sagtelig bølgede Lindens Grene hid og did . . . og de strakte sig ind ad Vinduet . . . og hun og han sad derude i den grønne Top, han havde Drengetrøje . . . Og hvor man saae Tænderne i hans Ansigt . . . Nej, det var jo Noget hun drømte . . . han var jo voxen, det vidste hun godt; men han, der sad ved Siden af hende i Træet, var jo ogsaa en voxen Mand med Skjæg . . . Saa kaldte de paa dem . . . men de vilde ikke gaa ned . . . Saa tog han hende om Livet og kyssede hende . . . Og hun kyssede igjen . . . en, to, tre, fire Gange . . .

Den næste Morgen modtog en lys og glædelig Stemning hendes Sind, inden hun ret var vaagen. Hun vidste, at der var noget Lykkeligt, der ventede hende. Saa sikker var hun paa, at det var noget

rigtig Lykkeligt, at hun ikke brød sig meget om at vaagne helt for at klare sig, hvad det var.

Men endelig vaagnede hun fuldstændig og lod saa med stor Glæde alle Billederne fra den foregaaende Dag drage forbi sig. Og atter maatte hun le højt ved at tænke, hvorledes hun den foregaaende Dag havde ligget der og taget Afsked med Livet og dets Glæder.

Det Eneste, hun nu sendte en vemodig Tanke, var Femdalersedlen; den trængte hun haardt til; thi hun maatte have nyt Tøj. Det var dog virkelig trist, at en ung Pige, der saae godt ud, ikke skulde have en ordentlig Hat, ikke at tale om det Andet, som var meget tarveligt. Naa, Vejret var smukt; idag vilde hun tage sin Søndagskjole paa, skjønt det var Mandag.

Og hun tog Søndagskjolen paa og gik ind paa Kontoret. Vinduet stod aabent; den nærmeste Del af Torvet laa i en kølig Morgenskygge, Brostenene vare endnu fugtige af Morgenduggen, Luften var frisk og Himlen klar. De havde allerede lukket op hos Kjøbmand Nielsens, men se, om han skulde være i Døren. Det var ellers den Tid, da han plejede at staa der, og idag havde hun næsten troet, at han havde været der tidligere end ellers. Lidt fortørnet vendte hun sig bort fra Vinduet. Men i det Samme stod han paa Dørtrinet og raabte med vældig Røst »Godmorgen!«

Hun nikkede venlig og satte sig i fortræffeligt Humør til sit Skriveri.

Hele Kontoret, ligefra den slidte Skranke til de støvede Reoler og de af Alder sorte Charter, der opbevaredes som et Slags postalske Oldsager, havde faaet et andet Præg. Der var lyst og venligt, og det var en hel Fornøjelse at sidde nær Vinduet og skrive, medens den friske Luft strømmede ind. Det hyggelige Torv, hvor det saae venligt og fredeligt ud med de lange, lave Huse! Og det var det, som »Skelevippen« fra Henriksholm sidst havde lapset sig ved at kalde den kjedsommeligste brolagte Plet i Danmark. Den vigtige Laps med sin Næseklemmer og sine tynde Ben, han skulde nok have taget sig i Agt for at løbe ind i et brændende Hus.

For alle Mennesker, der paa retskaffen Vis holde meget af Søndagen, er Mandagen en kjedsommelig Dag, og det selv om Søndagen har skuffet de til den knyttede Forhaabninger, hvad den jo ikke saa sjeldent gjør. I den lille By, hvor der Intet var at tage sig til de Søgnedage, var Søndagen netop af den Grund særlig vel lidt, og Mandagen altsaa i saa lav Kurs som mulig og i det mest uomtvistelige Ry for at være kjedsommelig.

Den Mandag, som fulgte efter Branden, var imidlertid ikke kjedelig. Der var Noget at tale om. Man havde selve Branden, dens Aarsag og Opkomst og hele Forløb, før den endnu var opdaget, og efter at den var bleven opdaget, Hypotheser om, hvad der

vilde være sket, hvis den slet ikke var bleven opdaget, Kritik over, hvad Brandvæsnet havde gjort, og over, hvad det havde undladt at gjøre, men først og fremmest Diskussion om, hvad Oluf Nielsen havde gjort.

Oluf Nielsen havde hidtil ikke spillet nogen Rolle; nu var han Dagens Helt og Byens Helt. Der var livligt paa Torvet den Dag. Alle Folk i Byen skulde først til Brandstedet og derfra over til Nielsens. Butikken var hele Tiden fuld af Mennesker, der naturligvis ikke kjøbte Noget, men som alle forlangte at faa direkte Meddelelser af Helten om, hvorledes det var gaaet til. Alle indledede deres Spørgsmaal i denne Retning med en eller anden personlig Anerkjendelse, som ikke varierede meget i Formen, men som aabenbart ogsaa var lige velment.

Den unge Oluf Nielsen havde i Begyndelsen følt sig højst trykket ved at modtage alle disse Tillidsudtalelser og ved at skulle besvare alle disse i og for sig hædrende Forespørgsler. Men efterhaanden gik det lettere. Op ad Formiddagen havde han, som hidtil kun havde besvaret de stillede Spørgsmaal paa en noget ubehjælpsom Vis, faaet udarbejdet en nogenlunde sammenhængende Fremstilling. Denne var meget beskeden og ædruelig, som Hr. Oluf Nielsen i Virkeligheden var, men benægtede dog ikke selve Kjendsgjerningen, saaledes som han i første Øjeblik havde været tilbøjelig til at gjøre det.

Om Eftermiddagen kom der adskillige Bønder, som ikke havde hørt Noget om det Hele og ikke heller talte om det; de to Andre i Butikken fandt,

at der blev gjort altfor megen Stads af det Hele, og at Oluf Nielsen var bleven »vigtig«, og fortalte ikke af sig selv Noget om det. Oluf Nielsen fandt, at Bønder dog, naar Alt kom til Alt, stod lavt i Intelligens.

Den næste Morgen udkom Byens Avis med Beretning om Branden, som den i sit Mandagsnummer kun havde helliget nogle korte Linier. Hr. Kjøbmand, Løjtnant O. Nielsen, som han hed i det offentlige Sprog, var i denne Beretning fejret paa en Maade, som ganske svarede til Byens Følelser. Den Fejrede læste Artiklen i Butikken; den gjorde ham unægtelig godt, skjønt han mærkede, at han blev rød og varm under Læsningen; thi det var dog lidt flovt saaledes at blive stillet offentlig frem. I sit Hjerte var han inderlig glad over Rosen, men det var dog med en passende Grad af Ligegyldighed, at han lagde Avisen fra sig paa Disken og sagde:

»Det er saamænd ikke stillet saa tosset sammen af det Aalehoved Jørgensen, men han har smurt for tykt paa med mig. Jeg skal give ham en ordentlig Overhaling, naar vi tales ved.«

»Hvorfor det?« spurgte Hr. Knudsen, den ældste Svend, der vilde forringe Oluf Nielsens Fornøjelse ved at lade, som om han slet ikke vidste, at han var kommen i Bladet.

»For dette her,« sagde Hr. O. Nielsen. »Se!« og han viste ham det paagjældende Stykke i Bladet.

»Naa, er det Noget om Ildløsen?« sagde den Anden, som ikke vilde læse det og blot kastede et

flygtigt Blik derpaa. »Ja, de skal jo have Noget at skrive om i deres Sprøjte. Men det gjør jo lige meget; der er Ingen, der tager sig nær, hvad der staar.«

»Aa, det vil jeg dog ikke sige,« sagde O. Nielsen, indvendig irriteret. »Den er saamænd ikke værre end de andre Aviser.«

»Du sagde jo selv, at han var et Aalehoved. Det er de sgu ogsaa allesammen, der skriver dette Avissludder. Men der er heller Ingen, som bryder sig om det.«

»Det skal Du dog ikke sige,« indvendte Nielsen i en ligegyldig Tone.

»Nej, naar man selv bliver rost . . .«

»Aa, Sludder . . . Jeg skal give ham en ordentlig Overhaling, siger jeg Dig.«

Den Anden tav og fløjtede. Oluf Nielsen følte sig i Øjeblikket noget utilfreds med sig selv og Butikken og sine Kolleger og Pressen og hele Omverdenen.

I Vrede havde han udtalt en Anelse om, at man dog vilde bryde sig Noget om Byavisen, og heri havde han virkelig Ret. Den holdt hans Berømmelse paa Kulminationspunktet hele denne Dag og bidrog maaske Noget til en stor Begivenhed, som forefaldt samme Aften.

Der var Byraadsmøde paa Raadstuen. Byraadet var den mindst fredelige Institution, som den lille Kjøbstad paa alle sine Enemærker havde at opvise. Raadet var delt i to Partier; det ene støttede By-

fogden, udgjørende Regeringspartiet, det andet udgjorde Oppositionen. Dette sidste havde til Fører og Leder Kjøbmand Rasmussen, Fader til den tidligere omtalte Louise Rasmussen, og iøvrigt en temmelig vigtig Person i Byen. Han havde en vis Talefærdighed, var meget paastaaelig og overordentlig selvtilfreds og spillede derfor med Rette en Rolle blandt sine mere beskedne Medborgere. Han havde begyndt sin Løbebane i Klubben; nu var han ikke blot Klubbens Formand, men ogsaa Byraadets mest talende Medlem, der gjorde den skikkelige gamle Byfoged en urimelig Mængde Knuder i Smaasager blot for at vise, at han var Manden for, hvordan det skulde gaa til i Byen; thi virkelige Tvistespørgsmaal vare naturligvis ikke at opdrive.

Paa tredie Aar havde et svævende Spørgsmaal nu staaet paa om Rykningen af et Plankeværk i Allehelgensstræde, som en Ven af Rasmussen havde fundet for godt at sætte en Alen ud paa det smalle Fortov og paa ingen Maade vilde flytte tilbage, en Beslutning, som Rasmussen opildnede ham til ubetinget at fastholde.

Der havde været ført glødende Debatter om denne Sag i Raadet. Byfogden vilde have Plankeværket bort, fordi det altfor meget spærrede Færdselen i den omtalte Gyde. Rasmussen holdt paa, at det for det Første ikke var offentligt Fortov, og dernæst at det var en Borgervellet udelukkende fremmende Forholdsregel, at det var opført; paa det sad en Lygte, og det var den eneste i Strædet. Det

tvang endvidere Folk til at holde sig paa det andet Fortov, hvor der var bedre Plads, og var i det Hele en Forskjønnelse af Passagen. Af alle disse Grunde skulde og maatte det blive paa sin Plads. Sagen var drøftet og diskuteret under de mest udtømmende Former, og endelig var den under en ny sindrig Form bragt for Domstolene, og der procederedes nu om den for anden Instans.

Forholdet imellem Byfogedpartiet og Partiet Rasmussen var blevet aldeles umuligt igjennem Plankeværkssagen. I Reglen var det sidste Parti det stærkeste; stundom kunde Byfogden i en eller anden lille Sag faa en Haandsrækning fra Amtet, men det gik sparsomt paa, Amtmanden vilde helst staa sig godt med dem, der i Amtet kunde gjøre ham Skade eller volde ham Ubehageligheder, og var som Følge deraf ikke tilbøjelig til at støde Princippet Rasmussen. Byfogden turde ikke heller drive Sagerne paa Spidsen, han vidste, at han var gammel og skrøbelig og ikke istand til at opnaa andet Embede end det, han nu engang sad i.

Saaledes stod Sagerne paa den store Brands Tid og den Dag, da det nævnte Møde skulde være.

De Folk, der vare Medlemmer, vare ligesom alle andre Folk i Byen Mænd, der havde god Tid. Derfor mødte de ogsaa præcis, ja i Reglen noget før Tiden. Naturligvis samlede de to Partier sig i to forskjellige Klynger i to Vinduesfordybninger, og i de to forskjellige Klynger meddelte man i Reglen hinanden med de samme Ord de samme Ting. Den

Dag havde imidlertid Gruppen Rasmussen Noget for sig at hviske om i dens Vinduer, som syntes at være meget interessant. Rasmussen selv hviskede for, triumferende, med begge Hænderne dybt nede i Lommerne og gyngende sig paa Hælene; hans Tilhængere hviskede efter, med smilende Ansigter og seende over Skuldrene til Byfogedvinduet. Der anede man Uraad; man havde udvexlet de Betragtninger over Branden, som det var nødvendigt at betro hinanden, efterat man om Formiddagen havde talt sammen om akkurat det Samme, og da dette var besørget, blev man tavs og adspredt. Uden at Nogen vilde tilstaa det, grundede de Alle over, hvad Rasmussen'erne havde i Sinde at tage dem i Flanken med.

Den gamle Justitsraad var helt nervøs og tørrede sin Pande den ene Gang efter den anden og var næsten glad, da det gamle Ur, som dikkede sit Akkompagnement til Raadets Snakken, trak op til Slag af det Klokkeslet, da Mødet skulde aabnes. Saa vilde man da faa at vide, hvad der var paa Færde.

Og det fik man ogsaa.

Hr. Rasmussen tog Ordet for at stille et Forslag, et Forslag, som han følte sig sikker paa ikke vilde møde nogen Modstand, »begrundet paa«, som han, benyttende en Yndlingsvending, udtrykte sig, at Menneskekjærlighed bestod i at elske sine Medmennesker og være villig til at bringe dem Ofre, samt »grundet paa« flere lignende Betragtninger. Han fandt Behag i saa længe som muligt at holde det hen, hvad hans

Forslag skulde gaa ud paa; endelig maatte han rykke ud med det. Gjennem Ildebrande i Almindelighed og den nys stedfundne i Særdeleshed, betragtende Arbejderspørgsmaalet, Fattighuse og det for faa Dage siden nedbrændte, kom han til det Resultat at foreslaa, at Raadet skulde vedtage en Udtalelse om Hr. Løjtnant, Kjøbmand Oluf Nielsen, der indeholdt sammes Paaskjønnelse af hans heltemodige Daad.

Den gamle Byfoged følte sig helt lettet. Det var der ikke noget Farligt i. Da Rasmussen sluttede med en skummel Antydning om, at dette Forslag forhaabentlig var et af dem, man kunde samle sig om uden al Meningsforskjel i andre Sager, sluttede Byfogden sig saa uforbeholdent hertil, at det ikke var muligt for Partiet Rasmussen at finde noget Angrebspunkt i hans Ord. Tvertimod, der udbredte sig en vis velvillig Stemning over hele Forsamlingen, man fik en behagelig Fornemmelse af det Fornøjelige i at være forsonlige og fordragelige. Modstanderes Høflighed og Anerkjendelse gjør dobbelt Virkning imod Venners. Det gik saa vidt, at Byraadet efter enstemmig at have vedtaget en Udtalelse til Oluf Nielsen bagefter tillige blev enig om Anskaffelsen af fire nye Rendestensbrædter udenfor Raadhuset, en Sag, som i længere Tid havde staaet i Stampe paa Grund af Partiet Rasmussens Modstand. Derefter skiltes man ad, i en ualmindelig Grad tilfreds med hinanden.

Det er en Selvfølge, at flere Medlemmer kort efter mødtes paa Torvet udenfor Nielsens »Butik og

Lager«, som det hed. Alle forsikrede hinanden, at de tilfældigvis skulde ad denne Kant, og de havde saa villet — rent i Forbigaaende — meddele den Hædrede, hvad der var overgaaet ham. Det var da ogsaa et noget forvirret Referat, Hr. Oluf Nielsen fik af flere Stemmer temmelig meget i Munden paa hinanden. Og hvad det egentlig var, der var vederfaret ham, forstod han maaske ikke, kun ganske i Almindelighed det, at det var noget særdeles Udmærkende, og at han skyldte sin Ven Rasmussen det.

Hans Fader, som havde mere Aandsnærværelse, inviterede øjeblikkelig hele Byraadet til Aftensmad. De, der vare, blev, de Andre blev hentede. Der kom stor Travlhed i Beboelseslejligheden, Ilbud foer afsted til den eneste Konditor og til andre Leverandører.

Oluf Nielsen stod og kiggede over til Posthuset; han havde megen Lyst til at komme derover og meddele Frøkenen et omtrentligt Referat af, hvad han antog Byraadet havde gjort ved ham. Men han kunde ikke slippe afsted. Hans Fader beordrede ham ovenikjøbet til at fratræde sin Tjeneste i Kontoret og gaa over at pynte sig. Og da han først var ovre i Stuerne, blev han der.

Om Aftenen klang fra de aabne Vinduer højrøstet og munter Tale over det stille Torv, samlede Klynger af Nysgjerrige udenfor og bragte baade Postmesteren og hans Datter til Vinduerne. De saae i den lyse Aften, at der var Travlhed i hele Nielsens Lejlighed, de kunde se Skikkelser bevæge sig, der var Fest derovre, det var klart.

De havde i mange Aar ikke omgaaedes med Nielsens, men i det, at man holdt en saadan Fest som denne, der aabenbart var til Ære for ham, uden at hun var med, var der Noget, som idag nagede den lille Postmesterfrøken. Hun sagde sig selv den ene Gang efter den anden, at det jo ikke var Nogetsomhelst at ærgre sig over eller føle sig utilfreds med. Det hjalp ikke. Hun følte sig tilsidesat, forstødt, forglemt.

Klokken slog otte. Det var Tid at gjøre den lille Tur til Olsens Have. Faderen kom med Hat og Stok og brummede, da hun ikke var færdig. Hun foreslog, at de skulde blive hjemme. Saa var han nær bleven vred for Alvor, og saa gik de derud.

Han fik sit Øl; hun sad og tegnede med sin Parasol i Sandet og saa ud over Markerne ligefor og den stille Vej uden Rejsende, som blev borte bag Bakkerne derovre. Men hendes Tanker fulgte den iaften ikke ud imod det ubekjendte Fjerne, der laa derude, under de gyldne Solnedgangsskyer. Hendes Tanker vare paa det store Torv, i Nielsens Stue, og kun der. Og det blev ved at nage hende, at hun var forglemt, rent forglemt ved hans Fest; hun gjorde sig det dog ikke ret klart, hvem hun i den Anledning vilde være bitter paa.

De gik hjem, og Mørket var faldet paa, og alle Vinduer skinnede med Lys derovre, og Talen og Latteren lød dobbelt højrøstet, næsten vildt. Der maatte være varmt derovre, og Vinduerne stod aabne,

der var ikke rullet ned, og man kunde tydelig kjende saa den Ene og saa den Anden.

Hendes Fader gik i Seng efter at have gjort sin sædvanlige Ronde — altid en drøj Tur for hende at se paa — i Huset for at se, om der ikke skulde staa et eller andet Spirituøst fremme. Da Alt saaledes var stille og roligt i Huset, satte hun sig hen ved sit Kontorvindue. Naturligvis tændte hun ikke Lys. Der var Ingen, der maatte ane, at der var Nogen, som sad og spejdede. Men der sad hun saa og saae over imod Gjenbohuset. Hun kunde tydelig se ham midt i Stuen, se, at det var ham, det Alt drejede sig om, se, at han var straalende fornøjet. Og nu blev det hende ganske klart, af hvem det var, hun var forskudt og forglemt.

Sommernatten var brudt frem, en rolig og lys Nat, Vinduet var aabnet, Drag af den stille Luft strømmede ind og bevægede det gamle støvede Gardin, men det var det Eneste, som rørte sig ovre paa hendes Side. Det gamle Ur ovre i Taarnet begyndte at slaa. Man hørte Slagene over alt Spektaklet derovre fra: En . . . to . . . tre . . . elleve. Hun kom til at tænke paa den sidste Aften, de havde siddet dernede i Lysthuset; den stille Aften, den lykkelige, den uendelig lykkelige Aften. Saa dejlig syntes den hende nu gjennem Modsætningen at være, at hun lagde sit Hoved ned i Vindueskarmen og græd; det forekom hende, at al Lykke og Fryd til evige Tider havde vendt hende Ryggen efter at have aflagt hende det korte lille Besøg, og at nu var der ikke

Andet for at gjøre end at bøje sit Hoved og resignere til et glædeløst og farveløst Liv, der ventede.

Og videre skred Nattens Timer, Mørkets Slør over den lille By blev tættere, Stjernehimlen, som drejede sig over den, blev højere og højere. Paa Torvet blev Scenen ved at være uforandret: Det belyste, glade, larmende Hus og det mørke Vindue ligeoverfor. Og først da sent alle Lysene vare slukkede, og de sidste, højttalende Gjæster traskede afsted, alle med mindre sikre Fjed, først saa lukkedes Kontorvinduet. Men inden det skete, havde hun hørt Noget, og det var det Allerværste: Da de gik, havde den tykke Rasmussen raabt:

»Saa imorgen, eller . . . iaften . . . hahaha, det er jo Morgen . . . iaften hos mig.«

Og Hugtand, som fulgte Gjæsterne gjennem Porten ud paa Gaden med de viftende Lys, havde svaret:

»Ja, Tak, iaften tager vi fat igjen, det bliver sgu brillant!«

»Ja, iaften, iaften,« gjentog Koret.

Det var det Allerværste. Iaften skulde han til Rasmussens — til Louise Rasmussen. Saa sent det end var blevet, kunde Postmesterfrøkenen den Nat slet ikke falde i Søvn, men laa og saae den graa Morgen komme. Hun tænkte paa den Gang, hun havde ligget her og følt sig som Jephtas Datter. Dette var rigtignok noget Andet at sørge over. Ak Gud bevares, den Morgens Bedrøvelse var jo som Fornøjelse imod alt dette.

Det gik ikke godt paa Torvet den næste Dag, hverken paa Posthuset eller ovre hos Nielsens. »Hugtand« kom sent i Butikken og viste sig som Følge deraf ikke for at sige Godmorgen til sin Gjenboerske. Den stakkels Postmesterfrøken havde for Resten heller ikke ventet det, hun havde en Følelse, som om hun var helt tom i sit lille Hoved, det var næsten ikke muligt for hende at samle de nødvendige Tanker, og det gik virkelig galt med flere Ting. Det Kjedsommeligste blev, at hun havde expederet gale Aviser til Rasmussens, da Middagsposten var kommen.

Louise Rasmussen kom nemlig selv for at bringe det i Orden. Hun var spids og ubehagelig og lod sin Veninde vide, at det var meget kjedeligt, hun selv skulde løbe efter deres Aviser, og hun havde heller aldrig gjort det, naar det ikke havde været for Feuilletonens Skyld, thi de havde frygtelig travlt; de skulde have voldsomt stort Selskab, og hun havde rasende Meget at bringe i Orden med sin Dragt.

»Det skal være for Løjtnant Nielsen, Du,« forklarede hun. »Fader gjør ordentlig Stads af ham, og det har han da ogsaa fortjent.«

»Aa ja,« sagde Postmesterfrøkenen med bortvendt Ansigt.

»Aa ja, siger Du; ja, det skulde jeg da rigtignok mene. Men saadanne prosaiske Mennesker, som I er, der altid sidder paa et Kontor, uh, I bryder Jer naturligvis ikke Noget om, at et Menneske gjør saadan en Heltegjerning, saadant Noget, der er lidt ualmindeligt.«

Postmesterfrøkenen tav, hun var virkelig i det Øjeblik ikke utilbøjelig til at faa Noget imod Bedrifter og Heltegjerninger og det Ualmindelige, som hendes lille Hjerte ellers nok havde forstaaet at vurdere.

Dermed tog Frøken Louise Rasmussen Afsked, endnu engang indskærpende sin Veninde, at der blev mageløst morsomt hos dem iaften, og at Løjtnant Nielsen var et uhyre vakkert og elskværdigt Menneske.

Posten til Hegnede fik lidt efter Tasken til Egnede og kjørte med den, og da Manden til Egnede, for Resten af et rent Tilfælde, kom til at se, at det var Tasken med »Hegnede« paa, der blev udleveret til ham, var det for sildigt til at stoppe den Anden. Postbesørgelsen til baade Hegnede og Egnede blev saaledes fuldstændig afbrudt den Dag, hvad der aldrig før var arriveret en Sommerdag. Postmesterfrøkenen forudsaa, at det vilde føre til, at hendes Fader fik sin Afsked, og at de begge To blev smidte paa Gaden som aldeles ubrugelige Væsener og formodentlig endte i Fattighuset, hvor Louise Rasmussen med Hugtand ved Siden saa vilde kjøre forbi hver Dag. Men hun var i en saa mat og medtagen Stemning, at dette Fremtidsbillede kun formaaede at gjøre hende en Skygge mere nedslaaet. Hugtand havde hele Dagen ikke viist sig et Øjeblik.

Om Eftermiddagen, da Tiden for den Rasmussenske Fest nærmede sig, saae hun ham komme over Torvet i sorte Klæder, stram og pyntelig; godt saae

han ud. Hun sad ved sit Skrivebord lidt indenfor Vinduet, han saae derind, hun tog Øjnene til sig og lod, som hun ikke saae, at han hilste. Men hele Resten af Dagen fortrød hun dette paa det Bitreste, skjønt hun naturligvis vilde have gjort det om igjen akkurat paa samme Maade, thi forelskede Folk have jo som bekjendt en uopryddelig Tilbøjelighed til lige overfor hinanden altid at gjøre det, der er mindst naturligt.

Festligheden hos Rasmussens, hvortil Hugtand altsaa begav sig, var særdeles glimrende. Hr. Rasmussen ansaa sig i Anledning af, at hans Forslag om at hædre den modige Redningsmand var gaaet igjennem i Raadet, som en Slags Overredningsmand, og han var i Overensstemmelse med denne sin høje moralske Rolle elskværdig nedladende imod hele Samtiden. Han havde paa den høfligste Maade indbudt Byfogden og hele det byfogedlige Parti og vilde paa dem, Nielsen og sin egen Udmærkethed spendere saa fortræffelig en Aftensmad, som Byen med det korte Varsel kunde præstere.

Frk. Louise Rasmussen, Faderens eneste Barn og Husets eneste Dame — Moderen var død — gjorde paa sin Side Alt, hvad der kunde forlanges paa Elskværdighedens Vegne, baade i den ene og i den anden Retning. Hun var en ganske kjøn, om end ikke videre fin, brunet Pige, med livlige Øjne, uroligt Blod og en urolig Tunge, der ikke var ganske fri for at være ondskabsfuld.

Alle Stuerne i Huset vare tagne i Beslag; de

Ældre skulde spise, spille, spise og atter spille, de Yngre skulde spise, danse, spise og atter danse. Den første Spisning var en lettere The, den anden en meget solid Aftensmad.

Den første Del var overstaaet, Herrerne af den ældre Serie havde trukket Kort om deres Pladser, de andre tænkte paa at gjøre sig behagelige for Damerne, men havde endnu ikke havt Mod til at begynde, paa et Par Undtagelser nær. Den ene af disse var Stamherren til Henriksholm — en Ejendom, der for Resten ikke var større, end at dens Ejer fik Lov til at vedblive at være Kammerjunker, selv efter at han havde holdt Sølvbryllup og ihærdig havde søgt om at blive Kammerherre. Hans Søn kunde derfor ikke gjøre sig Haab om at blive Kammerjunker, højst Jagtjunker, men det havde han Haab om at blive ret snart. Han var imidlertid Byens fejrede Løve, Mønstret paa god Tone, ialfald for Damerne, læste franske Romaner og drømte om at finde en Madame Bovary i Byen.

Den anden af de Dristige var virkelig Helten selv, Hr. Oluf Nielsen. Han var nu efter flere Dages uafladelige Fejring, ialfald foreløbig, kommen til det for ham behagelige Resultat, at han egentlig var en ganske rask Karl, og at de kunde være glade for ham, og dette havde givet ham en vis forøget Sikkerhed. Han mærkede ikke, at han derved alt undergravede Grunden for sin Popularitet, thi Herrerne, som strax havde begyndt at bemærke dette, fandt nu, hvad Knudsen strax havde fundet, at han var bleven

»vigtig«, hvilket er en Dødssynd paa slige Steder, som aldrig tilgives.

Louise Rasmussen havde som en driftig Værtinde sørget for, at ingen af de to Løver kom over til nogen af hendes Veninder. Hun stod foran en Konsol i Dagligstuen og holdt dem lænkede en paa hver Side, koketterende paa lidt simpel Vis, snart med en Fod, der dog ikke var overdrevent lille, saa med en Arm, et dristigt Blik eller en yndefuld Hovedrysten.

Den unge Aristokrat drejede sin Knebelsbart og tænkte paa, om det ikke skulde kunne blive Madame Bovary.

Hr. Oluf Nielsen stod med begge Hænderne i Lommen og lo et Par Gange saa højt og sikkert, at Overbevisningen om hans Vigtighed blev slaaet fuldstændig fast.

De andre unge Piger og yngre Koner vare smilende udvortes og rasende indvendig over, at ingen af de andre »dumme Herrer«, som de i deres Hjerter kaldte dem, havde Mod til at komme over til dem.

Naa, Gudskelov, endelig begyndte da Toner at klinge og dirre fra det gamle Klaver i Havestuen.

»Hr. Nielsen, maa jeg have den Fornøjelse at føre op med Dem,« sagde Frk. Louise Rasmussen og tog hans Arm.

Oluf Nielsen førte hende afsted med Selvfølelse, han var altsaa Aftenens mest begunstigede Kavaler. Den unge Henriksholmer snoede sin Knebelsbart og tænkte, at det dog ikke var Madame

Bovary. Da han slet ikke vilde se til hende, gik han glip af et for ham ganske særlig bestemt Øjekast, som maaske vilde have bragt ham til at forandre Anskuelser.

At han iøvrigt derved mulig vilde have begaaet en Fejl, er noget Andet. Sagen var den, at Frøken Louise Rasmussen vel var en livlig Pige med noget dristige Øjne, men i Virkeligheden en meget klog Pige, der foreløbig slet ikke tænkte paa Andet end at blive godt gift.

Naturligvis var Henriksholmeren i een Henseende Nummer Et. At blive den unge Frue paa Henriksholm, det var, om ogsaa Herligheden derude var lidt falmet og slidt, det mest Glimrende, der kunde tænkes for en Pige fra Staden. Og den unge Kavaler selv stod ogsaa til Trods for sine tynde, lidt vaklende og rent ud sagt skjæve Ben og øvrige legemlige Ufuldkommenheder ubetinget for Byens Damer som et Mønster paa uopnaaet Elegance.

Hvad Udsigterne angik, saa havde Frøkenen selv en Fornemmelse af, at han holdt mest af »at gjøre Sjov« med hende uden at antyde noget Reelt; men paa den anden Side var det jo umuligt, at ikke en ung Dame, der saae godt ud og ikke var videre fint anlagt, ikke ligeoverfor Hvemsomhelst skulde kunne tænke sig det som en Mulighed, at han blev dygtig forelsket i hende, ikke at tale om, at der jo gives en vis Art Overrumplinger, ligeoverfor hvilke hun havde en Følelse af, at Mændene altid vare meget svage.

Dersom han imidlertid slet ikke vilde give sig, saa maatte hun nøjes med en Anden, og som Reserve var Oluf Nielsen ikke at foragte, især nu, da han var bleven en fremragende Mand. I ethvert Fald kunde han jo bruges til at gjøre Henriksholmeren jaloux, og han var en ny Løve, som det altid var morsomt at have foran sin Triumfvogn, og som ikke burde have Lov til at gaa foran nogen anden.

Saa drog hun da altsaa med ham under Armen ind i den Stue, hvor der skulde være Dans, bestemt paa at betvinge ham, kun ladende det staa hen, hvad Rolle der saa til Slut skulde tildeles ham.

Da de vare komne lidt til Ro i et Hjørne af Havestuen, sagde hun:

»Hør, sig mig, De er nok ordentlig Uven med Deres Gjenboerske.«

»Min Gjenboerske?«

»Ja, den lille Postfrøken« — hun knappede af paa Titlen:

»Nej!« sagde Oluf Nielsen ganske ligefrem og blev lidt rød.

»Saa, det var dog mærkeligt.«

»Hvorfor?«

»Ikke for Noget.«

De to sidste Repliker varieredes et passende Antal Gange. Først saa bestemte Louise Rasmussen sig til at sige:

»Aa, hun sagde til mig i Formiddags, at der ikke var Noget ved det, De havde gjort. Og det var dog ved Gud skammeligt.«

Det gav virkelig et Stik i Hjertet paa den brave Oluf Nielsen. Lad være, at han var bleven lidt forfængelig ved al den Stads, der var bleven gjort af ham i de sidste Dage, saa — ja saa gjorde det ham paa en aldeles aparte Maade ondt, at Postmesterfrøkenen havde talt saaledes.

»Saa, sagde hun det?« sagde han lidt betænkelig efter et Øjebliks Studsen.

»Ved Gud!« og hun tilføjede en yderligere indtrængende Bekræftelse. »Det sagde hun til mig selv idag, da jeg var derinde for at hente vore Aviser, som hun naturligvis havde kludret med, som hun altid gjør!«

»Saa, jeg synes dog ellers, hun er meget ordentlig og paapasselig.«

»Ja, det veed jeg saamænd ikke,« sagde den Anden i en fortræffelig ligegyldig Tone. »Jeg synes, hun slægter Faderen paa. Vi vilde saamænd gjerne have bedt dem iaften, men det er jo saa sin egen Sag . . . De forstaar . . . saadan hjemme hos En selv.«

Oluf Nielsen nikkede. Det Mod, der udkrævedes for at tage den gamle Postmester lidt i Forsvar, manglede han.

Maaske kunde dog hans Tavshed, tildels ialfald, forsvares paa en mildere Maade. Thi han var bleven ikke lidt adspredt ved, hvad Frøken Louise havde fortalt ham om sin Venindes Udtalelser.

For Resten gik Aftenen særdeles godt. Frøken Louise var saa elskværdig og saa beundrende, at han

ialfald i Øjeblikket glemte den anden Skuffelse. Alle de andre Damer vare ligeledes elskværdige og beundrende.

»Henriksholmeren«, der var bleven sat tilside for ham, var i sit Hjerte inderlig besk paa ham og hans Bedrift, men behandlede ham alligevel mere høflig, end han plejede, og Oluf var tilbøjelig til at finde, at han til Trods for sine tynde Ben og sin Lorgnet var en ganske brav Fyr, hvem han nok kunde lide at omgaas.

Hr. Rasmussen udbragte hans Skaal med en ualmindelig righoldig Anvendelse af Konstruktionen »Begrundet paa«.

Den gamle Byfoged udbragte den derpaa om igjen med al mulig Anerkjendelse af den forrige Talers Ord, og en tredie Taler gjorde senere det Samme.

Oluf fik Lyst til at drikke Dus med Henriksholmeren, men heldigvis betvang han dog denne Tilbøjelighed. Den unge Aristokrat fandt, at Kræmmersvenden var uforskammet familiær imod ham; han havde et Par Gange slaaet ham paa Skulderen, saa det havde knækket i hans Knæer, og foreslaaet ham at se ind til sig med det Første, ja efter Bordet havde han endog aldeles uopfordret sagt til ham, at han — Kræmmersvenden — kom sgu en Dag ud og tog ham i hans Hule — Henriksholm — saa skulde de slaa et Slag sammen.

»Hule!« bruge et saadant Ord om Henriksholm, som han havde smigret sig med var et Sted, hele

Byen betragtede med den ærbødige Respekt og Følelse af Fjernhed, som skyldes sand Fornemhed.

Han fortrød virkelig, at han var kommen til dette gyselige Kræmmerselskab. Alvorlig stod han ved Dørstolpen og stirrede aristokratisk ud for sig.

»De ser saa alvorlig ud,« hviskede en blid Stemme ved Siden af ham, og Frøken Louises dristige Øjne saae ind i hans. »De kjeder Dem vist, er jeg meget bange for.«

»Jeg? nej.« Han saae vedblivende slet ikke paa hende og gjorde kun vridende med Halsen forskjellige synkende og rømmende Bevægelser, som kunde udlægges paa forskjellig Vis, da de vare af en højst almindelig Beskaffenhed.

»Jo, jeg er meget bange for det,« sagde hun. Og endnu sagtere og blidere tilføjede hun: »De er ikke saa elskværdig« — endnu en Grad sagtere og blidere — »som De plejer.« Øjekast!

Han havde i det Hele ikke i nogen særegen Grad Ordet i sin Magt, men det passede for Resten ogsaa ret godt til hans Situation, at han slet ikke svarede med Andet end en fornærmet Stirren og en ganske let Synken.

»Vil De ikke,« sagde hun saa stadig i en blid Tone, men denne Gang uden Øjekast, »en Gang danse rundt med mig.« Og i det Samme svingede hun sig ind i hans Arm, og inden han selv ret vidste af det, vare de ude paa Gulvet. Hun holdt sine Øjne nedslagne, men hvilede hengivent paa hans Arm; de havde danset en Gang rundt, hun mærkede

at han vilde til at stoppe, og sendte ham et blidt Øjekast, han var begyndt at smelte, og de fortsatte; anden Omgang, atter Øjekast; tredie Omgang, han var blød som Smør, han vilde have fortsat, men nu gled hun — uden Øjekast — men med et sagte hvisket Tak ud af hans Arm.

Han saae efter hende, fandt selv, at han dog var en Pokkers Karl til at gjøre Lykke hos Fruentimmerne, pudsede sin Lorgnet og gav hende, idet han saae hende atter sidde ved Siden af Oluf Nielsen, øjensynlig med et adspredt Udtryk i sit Ansigt, atter Plads i sin Fremtidsroman som Madame Bovary.

Alt dette anede Oluf Nielsen ikke Noget om; han og hun talte efter hendes Opfordring om Barndomsdagene. Og for hans Øjne saae hun slet ikke adspredt ud, men drømmende, optagen af disse Erindringer; stundom sukkede hun blidt ved en af dem.

Ligesaa lidt som han saae hendes Træskhed, havde han nogen Fornemmelse af, i hvilken Grad hans Popularitet alt var falden hos Mændene, hvorledes den yderligere var bleven svækket ved hans »Vigtighed« iaften ligeoverfor Damerne og i det Hele hans Optræden som Selskabsmand, og hvorledes endelig de tre Skaaltaler havde givet den Dødsstødet.

For ham var Alting Festlighed og Fornøjelse; maaske indtil det Øjeblik, da han sent paa Natten vandrede hjem i den stille Gade.

I Sommernatten laa den lange Række af smaa

Huse, hvert gjemmende sine smaa Glæder og smaa Sorger og smaa Hemmeligheder — i Sommernatten laa den saa ensomt og tavs, saa uforlignelig stille, som om disse Huse ret beset slet ikke vare beboede, ja aldrig havde været det, men blot havde en lille Mission i Ensomhedens og Forladthedens Tjeneste.

Denne Stilhed virkede beroligende paa ham, men i den dukkede ogsaa den Sag op, som havde siddet og luret og ventet paa et roligt Øjeblik for saa at komme og sige til ham: Nu os To! det Spørgsmaal nemlig, hvor hun havde kunnet nænne at tale saaledes om ham, hun, der blot to Dage iforvejen havde været saa mageløst elskværdig, at han aldrig kunde mindes en saadan Aften. Aldrig havde noget Menneskes Mening om ham beskjæftiget ham saa meget som hendes. Hun havde faaet saa Meget at sige for ham efter den Aften.

Den næste Dag gik han selv over for at hente deres Breve ved Middagstid, idet han gav det Paaskud, at han erindrede, at det hastede saa overordentlig stærkt med et af dem, at han ikke kunde vente, til Postbudet kom. Da Postbudet gik ligefra Kontoret over til Nielsens, antydede dette Noget, der var saa vigtigt, at et Sidestykke dertil ikke var indtruffet i de postalske Annaler, og Frøkenen fik meget travlt med at gaa Brevene igjennem.

Der var imidlertid slet ingen til Hr. O. Nielsen, hverken til ham eller til Firmaet.

Han optog dog denne overraskende Efterretning med Sindsro og blev staaende ved Skranken.

Da der et Øjeblik Ingen var i Kontoret, begyndte han efter en indledende, forlegen Skraben med den ene Fod:

»Maa jeg ikke spørge Dem om . . .«

»Om hvad?« sagde Postmesterfrøkenen, da Pausen blev lidt lang. Hun var stadig fordybet i sine Breve og sad næsten helt bortvendt fra ham.

»Om . . . om . . . Louise Rasmussen sagde, at De havde sagt . . .«

»Hvad havde jeg sagt?« spurgte den lille Frøken med en pinlig, nervøs Snappen efter Vejret . . .

»At De ikke syntes« . . . han dæmpede sin Stemme stærkt . . . »at der var Noget ved, hvad jeg havde gjort . . . det veed jeg nok, at der ikke er, at der ikke er saadant Noget ved det, men at De, som selv . . . den Aften . . .«

»Naar Louise Rasmussen har sagt Noget om mig, saa er det naturligvis sandt,« svarede Frøkenen, men ogsaa med dæmpet Stemme. »Det veed De jo nok.«

»Naa, ja saa, ja undskyld! Farvel.«

»Farvel.«

Det var paa et hængende Haar nær, at Egnede den Dag til Gjengjæld havde faaet Hegnedes Post. Men lykkeligvis blev det dog forebygget.

Derimod gik det galt ovre i Butikken. Drengen fik for en ren Bagatel det vældigste Nakkedrag, Oluf Nielsen nogensinde havde uddelt, og da den Svend, der gjorde den egentlige Krambodtjeneste, intervenerede — han, den samme Svend, der havde stillet sig

skeptisk til hans Fortjeneste og ignoreret den saa meget som muligt — saa brød Forbitrelsen over disse Smaadrillerier løs hos Oluf, og han sagde kort og godt:

»Synes De ikke om, hvad jeg gjør i vores egen Butik, kan De gaa Deres Vej.« Ellers vare de Dus, men denne fortrolige Tiltale passede ikke til Situationen.

Svendens Sind var saare forbitret over al den Hæder, der var regnet ned over hans Fælle, og han havde alt længe havt ham mistænkt for, at han bildte sig ind at være finere, fordi han mest sad og gjorde Kontorarbejde. Da han derfor behandlede ham paa den Vis, var han ikke den, der skulde give et godt Ord. Han fortrød blot, at det ikke var ham selv, der var kommen først med at sige op, og sagde:

»Ja, jeg har saamænd længe været kjed af det. Det skal være mig en Ære og Fornøjelse at svinde væk herfra, og det saa prompt som muligt, Hr. Løjtnant.«

Selvfølgelig blev den militære Tiltale ikke anvendt for at hylde den unge Principal som Forretningsmand.

I Løbet af Dagen var det over hele Byen, at Knudsen havde sagt op, fordi han ikke mere kunde nære sig hos Nielsens, saa vigtig var den unge Nielsen bleven efter den tossede Redningshistorie.

Om Aftenen var der nærmest i Anledning af hele Spørgsmaalet Oluf Nielsen ikke saa ganske faa

Folk i Olsens Have. Imellem de forskjellige Borde blev Sagen ivrig drøftet.

Det viste sig imidlertid snart, at unge Nielsen og hans Færd kun havde een Forsvarer, nemlig Postmesteren.

Han forsvarede da ogsaa varmt Oluf Nielsens Bedrift. Den gamle Herre gjorde sig til af boglig Lærdom og en literær Dannelse, som gik langt dybere end Byens normale. Han holdt meget af at imponere med historiske Paralleler og udviklede ogsaa nu, at det, der var sket, var Noget, hvortil der ikke var Sidestykke i Historien, siden en Gang i Rom for mange Herrens Tider siden en Mand til Hest var sprungen ind i Ilden i en Afgrund paa Torvet for at redde hele Byen. Han vilde indrømme, at denne Bedrift havde været vanskeligere, fordi den var udført til Hest, men fandt ellers, at Nielsens godt kunde maale sig med den.

Hans Tilhørere slog den Indrømmelse fast, han havde gjort, at Nielsen ikke havde været til Hest. Derefter oplystes det om Manden i Rom, at han ikke var kommen ud igjen, og dette forandrede aldeles hele Sagen; thi Nielsen var jo brillant kommen ud igjen.

Nogle gik saa vidt, at de endogsaa angreb Manden i Rom og paastod, at han havde gjort det bare for at blive bemærket.

»Eller ogsaa var han fuld,« ytrede en Anden, »ellers omgaas man da ikke saadan med Heste,« tilføjede han dog som en lille Udviskning af den An-

tydning, man ellers kunde have fundet i hans Ord, og som en pludselig Tavshed varslede om.

»Eller ogsaa er det Hele Løgn,« foreslog en Tredie, og hans Hypothese syntes at vinde mest Stemning for sig.

Medens Stemningen saaledes afgjort var imod Oluf Nielsen, var den ligesaa bestemt for Knudsen.

Man var enig om, at det var Knudsen, der holdt Kunderne til Butikken, at det var Knudsen, som styrede det Hele, thi hverken Fader eller Søn kom jo næsten ud af Kontoret; og enig var man endelig om, at dersom Knudsen vilde lukke op, tog han det Meste af Handelen fra Nielsens.

En indvendte, at han ingen Penge havde til at etablere sig for, og at det dog ikke var ønskeligt, at der etablerede sig flere Kjøbmænd i Byen, der var Lidt nok for dem, der var.

Det Sidste kunde man til Nød gaa ind paa, men den Oplysning, at Knudsen ingen Penge havde til at etablere sig for, blev betragtet som et Slags Forræderi imod den fælles Sag, og det blev optaget med Bifald, da En saae sig i Stand til at meddele, at den unge Henriksholmer, som paa Gjæstgivergaarden i Formiddags havde hørt om Historien, havde sagt, at hvis Knudsen etablerede sig, skulde han faa Søgningen fra Henriksholm.

En kejtet Mand antydede, uden at det i Virkeligheden paa nogen Maade var hans Hensigt at opponere, at Henriksholmerne ikke vare gode at faa Penge af. Som Svar herpaa kom der en Række fornyede

og med ublandet Bifald modtagne Udtalelser om Knudsen, om hvilken prægtig Karl han var, om hvorledes der ved ham ikke var en Smule Vigtigmageri, ikke det allermindste, og saa en Rekapitulation af, hvorledes han holdt Kunderne til, holdt sammen paa det Hele og, hvis han aabnede, vilde tage hele Handelen fra Nielsens.

Postmesterfrøkenen var ganske tavs den hele Aften. Hun havde Hovedpine, hed det sig. Derfor sad hun uden at sige Noget og skrev i Sandet med sin Parasol og saae ud over Markerne og Højene og den ubefarede Vej, der forsvandt mellem dem.

I sit Hjerte var hun forbitret over al den Tale, der lød rundtom, og over, at den dumme Døgenigt Knudsen paa en saa latterlig Maade skulde roses, men hun havde mange Grunde til at tie stille.

»Nu skal vi nok se, at denne gamle Vigtigmager Rasmussen faar ham klappet sammen med sin raffinerede Tøs.«

»Ja, naturlig,« sagde de Andre.

»Ja, naturlig,« gjenlød det hos den stakkels Postmesterfrøken.

Oluf Nielsen begyndte snart at mærke, at Stemningen imod ham havde taget en anden Vending. Han kunde unægtelig ikke forstaa, at der var nogen Grund hertil; men saaledes var det alligevel. I Butikken var det gode, gamle Forhold forstyrret. Den

Kone, hvis Søn han havde reddet, kom i Anledning af Redningen temmelig hyppig og tiggede til sig selv eller Drengen. Hendes Besøg blev for hendes Redningsmand en ren Kval. Saasnart hun var kommen ind ad Døren til Butikken, blev han øjeblikkelig med paafaldende Hurtighed kaldt ud fra det lille Kontorlukaf, fordi der var Nogen, der skulde tale med ham, og naar han saa kom ud og tog imod Konen, var der saa megen Rømmen og Hosten og Blinken og afsides Bemærkninger imellem Knudsen og den ham følgagtige Dreng, at de tilstedeværende Kunder i Reglen spurgte om, hvad der var paa Færde; de fik da til Svar en diskret Tyssen, eller et »Ikke Noget« og saa — det var han ganske vis paa — i al Hemmelighed en eller anden ondskabsfuld lille Hentydning, gaaende ud paa, at Konen var bestilt derhen hver Dag for at gjøre Reklame for Forretningen eller noget Lignende, maaske endnu værre.

Udenfor Butikken var det ogsaa galt. Gamle Venner og mangeaarige Medkeglespillere spurgte ham uden al Anledning, om han endnu vilde kjendes ved dem, andre Venner lod, som de ikke saae ham, skjønt dette var en fuldstændig optisk Umulighed i denne Bys ensomme Gader. Folk endelig, der tidligere havde været mindre venligsindede tiltalte ham nu venskabelig og havde saa altid en eller anden lille Bemærkning at gjøre, som gik i Retning af Blæst eller Kvalm, og som aldrig var vendt imod noget bestemt Individ paa Jordens Overflade, men dog istand til fuldstændig at tage Humøret fra ham for

den Formiddag. Han følte sig snart som et Slags Udskud i Byen, og det maa paaskjønnes, at han dog ikke kom til det Resultat, at det havde været bedre at lade Drengen brænde inde, men højst hævede sig til et inderligt Ønske om, at det gamle Fattighus stod urørt den Dag idag og aldrig havde givet sig til at brænde i hans Levetid.

Et Sted var der, hvor det gik anderledes, og det var hos Kjøbmand Rasmussens. Den gamle Rasmussen havde opdaget, at hans unge Ven Oluf havde et afgjort Talent for Piquet, og paa Konto heraf maatte han jevnlig besøge dem og tilbringe en stille Aften med ham og Datteren. Piquet kræver kun to Personer, og medens de to Herrer saa sad og spillede, sad Frøken Louise som oftest pænt og rolig inde i Stuen med sit Arbejde.

Det var aabenbart, fandt han, en net og huslig Pige og tillige en elskværdig Pige. Han var aldrig derhenne nogen Aften, uden at han blev godt omtalt i sit eget Paahør, og det paa en Maade, saa han følte, at han dog var en prægtig Fyr, ja, mere end det, at alle de, der nægtede dette vare snavs Personer.

Navnlig det Sidste stod ham altid klart, naar han gik hjem om Aftenen, og det var først, naar han havde faaet sovet paa det, at han kom til det Resultat, at det, han havde gjort, dog ikke var saa farlig stort, at man kunde forlange, at Folk altid skulde tænke derpaa. Men Postmesterfrøkenen kunde han dog ikke forstaa. Og Louise Rasmussen havde en

egen Maade at ægge ham imod hende og skildre Posthuset som det Sted, hvorfra Misstemningen imod ham udgik. Det kunde han ikke taale at høre; han bestemte, at han ikke vilde tænke derpaa. Men den Bestemmelse kunde han slet ikke overholde.

Resultatet af alt dette var altsaa, at medens Hr. Oluf Nielsen havde mistet sin Popularitet og ikke var langt fra at blive anset for en daarlig Person, saa var han selv paa Veje til at blive noget mindre elskværdig, og det var ikke Frøken Louises Skyld, naar han ikke blev det.

Ovre paa Posthuset blev Sagerne ved at gaa ganske som ellers, og der skete ikke flere Forvexlinger af Posttaskerne. Men Postmesterfrøkenen kom til at se helt daarlig ud. Og hun græmmede sig for den Sags Skyld ogsaa meget. Hun var virkelig forelsket. Hun havde trængt til Noget, der kunde fylde og klare op i hendes graa, ensformige Liv. Det var kommet pludselig; hun havde grebet det med Inderlighed og hurtig givet sig hen. Men nu var Lykken atter forsvunden ligesaa hurtig, som den var kommen; det var drøjt. Han var endog i de sidste Uger holdt helt op med at hilse om Morgenen; det var akkurat som før Branden, eller det var meget værre. Dengang kunde hun se ud over det store, kjedelige Torv som et Sted, hvor der ikke var gjort hverken Ondt eller Godt, nu vakte det pinlige Erindringer at se ud over det. Men det Samme gjorde forøvrigt ogsaa den gamle Have bag ved Huset med Lysthuset, det Lysthus, hvor de havde siddet den herlige Aften; det

gjorde ogsaa hendes eget lille Værelse med Linden udenfor, hvor hun havde drømt lykkelige Drømme, ja det gjorde egentlig Altsammen, hjemme og ude, Kontor og Olsens Have, Alt, thi alle vide Vegne havde disse Drømme fulgt hende i hin Tid, da hun tog sin Søndagskjole paa hver Dag; den stakkels Søndagskjole, den var nu bleven jasket af, og der var ikke Tale om at faa nogen anden istedet. Men det kunde da for Resten ogsaa være lige meget.

Under alt dette nærmede sig en vigtig Dag, en af de vigtigste og betydningsfuldeste, som Aarets rullende Omløb bragte til Byen; thi Throner og herskende Ideer kunne styrtes, og det vakte ikke i fjerneste Maade saa almindelig Interesse som det, hvem der fik Gevinsterne ved den aarlige Kongefugleskydning, og navnlig da, hvem der blev Fuglekonge og vandt Riget i Skikkelse af en stor Potageske og et stort grønt Baand og Æresplads i Skytternes Hjemtog. Med Fugleskydningen var der forbundet et stort Bal, og for Ungdommen var det naturligvis Hovedbegivenheden. Det blev holdt i Skytternes Pavillon ude i den lille Skov ved Byen; ingen af Raadstueballerne om Vinteren kunde maale sig med det i Betydning og Interesse og i almindelig Morsomhed, og det var en social Pligt at komme med til dette Bal.

Og Alle skulde da ogsaa med, Alle undtagen

Postmesterfrøkenen. Hun havde ingen Penge til at tage Billet — og ikke som mange Andre i Mangel heraf nogen beleven Kavaler til at invitere sig — hun havde ingen Balstads, og hun havde ingen Lyst, og det Sidste var Hovedsagen.

Dagen oprandt med herligt Vejr. Byen laa stille under den klare, blaa Himmel, endnu langt mere stille og uddød end nogen anden Dag. Vel vare Butikkerne aabne, men der var Ingen i dem uden den forskudte Svend eller Dreng, som var henvist til at være hjemme, der var Ingen i Vinduerne, slet Ingen paa Gaden, Alle vare enten ude i Skoven ved Skydepladsen eller indelukkede i travle Tilberedelser til Aftenen. Det var kun med Nød og neppe, at Frøken Louise Rasmussen fik Tid til at løbe hen paa Postkontoret for selv at faa drillet Postmesterfrøkenen med, at hun ikke skulde med paa Ballet, thi det vidste hun naturligvis, at hun ikke skulde. Postmesterfrøkenen saae hende komme og vidste godt, hvad hun vilde; hun tænkte paa at kalde sin Fader ind og selv flygte, men det var for silde; den Anden havde alt set hende igjennem de aabne Vinduer og venlig nikket til hende.

»Aa, sikken en Varme,« pustede hun, idet hun sank ned paa den gamle Læderstol ved Skranken; »det bliver forskrækkeligt at danse iaften.«

»Det gjør det vel,« sagde Postmesterfrøkenen, ivrig beskjæftiget med sit Arbejde.

»Ja, tror Du ikke, min Pige?«

Intet Svar.

»Det er da godt, man skal være nedringet, Du kan være sikker paa, jeg ogsaa skal være det — lige saa meget, som jeg tør — og især paa Ryggen, der køler det saa dejlig.«

Intet Svar.

»Hvad skal Du have paa, min Pige?«

»Jeg skal der ikke.«

»Skal Du der ikke? Nej, nu har jeg aldrig i mine Levedage hørt Mage. Du synes da vel ikke, at Du er for gammel, Du er jo ikke tredive Aar, vel?«

»Du veed jo meget godt, at jeg er fem og tyve og — et Aar yngre end Du selv,« svarede Postmesterfrøkenen med Noget i sit Blik, som kunde have advaret den Anden.

Hun fortsatte imidlertid, men i en mere hvas og spids Tone:

»Naa, men hvorfor vil Du saa ikke med, min Pige? Er Du bange for ikke at faa danset, min Pige?«

»Louise! Du er rigtig ondskabsfuld,« sagde Postmesterfrøkenen og vendte sig i stolt Indignation om imod hende. Du vidste jo godt, at jeg ikke skulde der, og er blot kommen herind for at drille mig.«

Frøken Louise Rasmussen foer op ved denne Tiltale, maalte den Anden fra Top til Taa, idet hun trak sit lille Shawl sammen om sig, og med et: »Uf, næsvise Tøs,« skred hun stolt ud af Døren og mumlede i denne yderligere nogle Ord, blandt hvilke man ret tydelig hørte Tillægsordet »fattig« og Hovedordet »Pak«.

Denne lille Scene havde ægget Postmesterfrøkenen, men hun kunde dog ikke lade være at græde over den; der risikeredes ikke Noget ved at græde paa Kontoret den Dag; hun sad og saae over imod Nielsens Butik, som saae mørk ud imod det lyse Solskin udenfor; man kunde dog tydelig se en Skikkelse, der stod derinde, men hun vidste, at det ikke var ham, han var strax imorges gaaet paa Skydepladsen.

Formiddagen gik i stille Forventning; henad Middag naaede de første Rygter fra Skydepladsen Byen. Forbindelsen med denne blev vedligeholdt af den yngste Ungdom, som nu og da af Hunger dreves hjem for saa atter at ile ud til det Sted, om hvilket dens Interesse drejede sig lige saa levende som de Andres. Rygterne meldte: Glarmester Falk højre Vinge, en Sauceske, Oluf Nielsen Ringen, en Strøske.

Postmesterens Pige hørte det af Skomagerens Kone ved Siden af og gik strax ind paa Kontoret for at meddele Frøkenen det. Frøkenen blev noget rød over Oluf Nielsen og hans Strøske, men svarede med rolig Stemme:

»Det er godt, Sine.«

En halvanden Time efter saae man Drenge løbe ind i Byen omkaps, støvede til Øjnene, med Kaskjetten i Haanden. Det var aabenbart Stafetter fra Skydepladsen med en meget vigtig Efterretning. Postmesteren var vaagnet af sin Middagssøvn og laa i Vinduet:

»Hvem er bleven det? Hej! I Sataner, hvem blev det?«

»Kjøbmand Rasmussen!« svarede et Par Stykker, kilende videre ned ad Rasmussens til, hvor det gjaldt om at blive Førstemand med Nyheden.

»Kjøbmand Rasmussen er bleven Fuglekonge, min Pige,« meldte Postmesteren ilsomt til sin Datter.

»Det kan saamænd være mig det Samme,« sagde hun.

»Ja, mig egentlig ogsaa,« sagde han, »han giver dog ikke Noget.«

Ganske det Samme var det nu slet ikke Frøkenen, thi der faldt dog en betydelig Del af Glansen over den ondskabsfulde Louise Rasmussen, som nu naturligvis skulde skabe sig endnu meget mere end ellers, og som — skulde aabne Ballet. Ja, det var hendes Ret. Men med hvem?

Aftenen gav Svaret. Naturligvis med Oluf Nielsen. Henriksholmeren var for Resten ikke kommen endnu.

Dansen gik meget lystig den smukke Sommeraften i den luftige Pavillon. Vægge og Lysekroner og de simple Lampetter vare smykkede med grønne Guirlander og Blomsterkranse, saa at Skoven syntes at have trængt sig ind i Salen. Damerne vare i lyse Baldragter, Herrerne i Pudsen, et Par i Uniform, det saae Altsammen uhyre festligt ud.

Da Dansen havde varet en Times Tid, traadte en ny Gjæst ind; det var en grøn Uniform med Sølvknapper og Sølv paa Kraven og trekantet Hat,

og den Grønne var Henriksholmeren. Almindelig Studsen og Forbavselse. »Jeg er bleven udnævnt til Jagtjunker,« meddelte han de Nærmeste, idet hans grønne Bryst svulmede af stille Stolthed over den Opsigt, han mærkede, at han gjorde.

Jagtjunker! I saa ung en Alder! Fra alle Sider stimlede man sammen for at lykønske ham. Man er altid mere villig til at anerkjende de Forrettigheder, der skyldes Fødsel, end dem, der ere selverhvervede; selv de nye, ved Skydningen vundne Laurbær truede nu med at blegne.

Den Grønne tog venlig og nedladende imod al den Hyldest, der ydedes ham, og da han atter kunde komme frem, gik han hen til Fuglekongen for at hilse paa denne anden Rangsperson i Grønt. Og saa hen til hans skjønne Datter, der modtog ham med straalende Øjne; det var dog en anden Glorie, der var over ham, end over Oluf Nielsen; bare han dog mente det lidt reelt med hende. Naa, fremtidig var der ikke Andet at gjøre end, da den Grønne forbøjede sig og udtalte det Haab, at der var blevet en Dans til ham, at sige — med Øjekast — »Jeg har Borddansen«, hvorpaa den Grønne, følende sig som en Kaj Lykke II., tog til sin sølvprydede Krave og sagde:

»Det er Alt, hvad jeg kunde haabe.«

Ved Borddansen var der kun den Hage, at den var lovet til, ja saa smaat tilbudt Hr. Oluf Nielsen.

Denne havde ellers ikke tilbragt nogen ret behagelig Dag. Hans Gjenboerske havde lige saa lidt

set til ham den Morgen som de andre, og han savnede næsten hendes Hilsen mere og mere. Det var een Ting, men der kom mere til. At han havde skudt en af de gode Gevinster ned om Formiddagen og aabnet Ballet med Fuglekongedatteren om Aftenen, havde givet nyt Liv til hans Upopularitet. Hans gamle Modstander Knudsen, der lige et Par Dage før havde etableret sig, var naturligvis ogsaa tilstede, og han blev overøst med Velvillie og Opmærksomhed fra alle dem, der vilde drille Nielsen, og det var Mange.

Der er ikke Noget, der virker saa ophidsende paa et ungdommeligt og naivt og alt Andet end blaseret Sind som jevnlige smaa Drillerier, og unge Nielsen var i en meget pirrelig Sindsstemning, som ikke blev bedre ved, at han drak endel Champagne. Det hørte til ved denne Lejlighed, at der blev drukket adskilligt af denne Drik, man trakterede og lod sig traktere. Han gjorde kun det Første — til at tømme Flasker med sig havde han dog Venner nok tilbage.

Borddansens Tid nærmede sig.

»Nu er det nok snart os,« sagde han til Louise Rasmussen.

»Ja, tredie Vals, ikke sandt?« sagde hun med et troskyldigt Smil.

»Nej, Borddans.«

»Borddans? Nej, den har jeg lovet til en Anden.«

»Det var mig, De var saa god at tilbyde den,« sagde han, idet hans Ansigt blev mørkt.

»Ja, saa har jeg taget fejl, for den havde jeg for længe siden lovet til Jagtjunkeren,« svarede hun paa sin Side lidt fornemt.

»Naa saadan,« sagde han; »ja saa skal De have Tak.« Og han gik sin Vej. Fornærmelsen gjorde ham for saa vidt ikke ondt, som han ikke brød sig alvorlig om hende, men den krænkede ham unægtelig i høj Grad, og han følte Tilsidesættelsen dobbelt i det Humør, hvori han nu var.

Ligeoverfor sig saae han Jagtjunkeren staa med Knudsen; den Sidste stod i en tilbagelænet Stilling ved en Dørstolpe med Haanden inde paa Brystet og det ene Ben kastet over det andet, i en Stilling, som han af Skuespillerselskabet, der havde været der om Vinteren, havde lært, at ædle og stolte Karakterer indtage.

Da Knudsen saae paa ham, smilede han og sagde Noget til Jagtjunkeren; de vidste uden Tvivl, hvad der var gaaet for sig, og at hun havde narret ham.

Han var kogende af Forbitrelse; han gik langsomt over imod dem; alt det Drilleri, al den Forfølgelse, al den Uret, han i den sidste Tid havde været Gjenstand for, samlede sig i ham.

Da han stod lige for de To, trak Jagtjunkeren sig forsigtig lidt tilbage.

»Lo Du af mig?« spurgte Oluf sin forrige Kollega.

»Maaske,« svarede den med et drillende Smil, som gjorde, at Oluf i samme Øjeblik havde med

begge Hænder fat i hans Kjole. Knudsen gav ham et Puf, saa han tumlede et Skridt tilbage. Saa tog Oluf fat paany, og idet han gjorde en Vending, satte han ham ud af den aabne Dør, men fulgte selv med.

Scenen var bleven bemærket. »Han gjør Kvalm!« man gik ud med for at se, hvad det blev til. Ingen af Parterne stod ganske sikkert, for dem Begge var Græsset paa Plænen temmelig glat, og Begge vare i Kræfter nogenlunde Ligemænd; det var en stum Brydekamp, men Oluf Nielsen følte sine Kræfter ligesom tage til, da han nu hørte smaa opmuntrende Udbrud til Knudsen, medens der til ham selv kun lød et Par platoniske Opfordringer om at slippe og ikke gjøre Skandale. I det Samme følte han en Fod fra en Trediemand gjøre et Forsøg paa bagfra at spænde Ben for ham.

Rasende over dette Forræderi slap han i et Øjeblik Knudsen, drejede sig om og saae for sig Jagtjunkeren.

Der maa have været Noget i hans Ansigt, som gjorde denne alvorlig bange, thi uvilkaarlig trak han sin nye, pyntelige Hirschfænger — i samme Øjeblik var den ude af hans Haand og af et aldeles rasende Menneske hævet imod ham selv, men i samme Øjeblik havde ogsaa to Kvindehænder fat om den Rasendes Arm:

»Oluf, Oluf, hvad er det dog, Du gjør?

Der var en Klang i hendes Stemme, som gjorde stærk Virkning paa ham og strax fik hans Forbitrelse til at lægge sig. Han holdt stadig Hirschfængeren

i Haanden, hun vilde tage den fra ham, han tog et Tag i den med sine kraftige Hænder og knækkede den over og lod Stumperne falde i Græsset.

»Sikke noget Legetøj,« sagde han og sparkede til dem, »det kunde man da ingen Skade have gjort med.«

»Bravo!« hørte man en dæmpet Røst fra En af Folket, der formodentlig fandt, at Jagtjunkeren nu var den, der var kommen lidt for højt tilvejrs.

Han strøg sig med Haanden over Ansigtet og vendte sig saa for at gaa bort fra Kredsen. Alle i den havde staaet ganske stille og tavse; da han vendte sig, begyndte de ogsaa at røre sig, baade Ben og Tunger. Der var kommet flere Folk til inde fra Pavillonen, som havde mærket, at der var Noget paa Færde, men som vare komne for sent til at være Øjenvidner og nu skulde have Beretning om det Passerede. Man henvendte sig herom mest til Jagtjunkeren og Knudsen, men der var dog denne Gang ogsaa Nogle, som gik til Oluf Nielsen, og blandt dem var den gamle Postmester, der ligeledes var dukket frem af Mørket og som sædvanlig ubetinget tog unge Nielsens Parti. Han var i sin sædvanlige Aftenstemning og gik over til de andre Grupper og gjorde paa en temmelig højrøstet Maade Forsøg paa at indlede en Disput om, hvem der havde begyndt; selvfølgelig paastod han uden at kjende Noget til det, at det var de »Andre«. Der kom ikke Noget ud af det, thi nu kom ogsaa Balinspektøren til og opfordrede indtrængende de Herrer, der vare derude, til

at komme ind, Damerne ventede, Borddansen skulde begynde. Særlig anmodedes Jagtjunkeren, der skulde have den Ære at føre Fuglekongens Dame, om at komme.

Den unge Henriksholmer var imidlertid med samt sit tomme Gehæng tagen hjem uden videre Vrøvl fra alt dette Krapyl, Frøken Louise Rasmussen derunder indbefattet. De Andre gik ind i Salen.

»Kom med ind, gamle Ørn, og tag en lille Portvin,« inviterede gjæstfrit en af de ældre Herrer Postmesteren; ganske stille fulgte denne Invitationen.

Kun de To blev tilbage derude. Postmesterfrøkenen var umaadelig forlegen, det var hende ikke muligt at finde paa Noget at sige; hun var glad over sin Parasol; havde hun ikke havt den at skrabe med i Jorden, saa havde det været rent galt.

Endelig brød han Tavsheden:

»Gud ske Lov, Du kom, ellers var det gaaet galt,« og han rakte hende Haanden, men betænkte sig i samme Øjeblik, tog hende dristig om Livet og kyssede hende, og denne Gang for Alvor.

Og saa . . . ja saa kom der baade Taarer og Smil og fuldkommen Forklaring, ligefra, hvordan det var gaaet til, at hun havde faaet sin Fader til at lægge Aftenturen herom ad for i Smug at se lidt af Herligheden, og til alt det, hun havde døjet for Louise Rasmussens Skyld. Og Hugtand forklarede, hvorledes han havde pint sig over, at hun ikke brød sig om ham og talte daarlig om ham, skjønt han aldrig et Øjeblik burde have troet paa det, og hvor lidt

han brød sig om Louise Rasmussen, og Alting blev lykkeligt og klart, medens de med hinanden om Livet langsomt vandrede frem og tilbage paa Græsset, ganske vist det lykkeligste Par af alle dem, der vare til Festbal, ja et meget lykkeligt Par.

De vare ene med den friske Skov, med de hviskende Træer, med de lyse Stammer, der i en Halvkreds stod omkring den lille Skovpavillon. Vinduerne i Dansesalen stod aabne, og Musikken lød ud, en blød og lokkende Vals.

»Kom,« sagde hun pludselig og lagde sig straalende af Glæde i hans Arm til at danse ud, og saa dansede de i denne stille Sal mellem de hvide Stammer paa det glatte Græs.

»Saa fik jeg dog danset iaften,« sagde hun.

Det er en Selvfølge, at et Par Maaneder efter fejrede de To deres Bryllup med stor Højtidelighed. Udstyret til den unge Frue voldte Louise Rasmussen mange bitre Ærgrelser, og gamle Nielsens Popularitet, der hidtil havde været uangribelig, led noget paa Grund af de Fløjlsstole, han lod sin Søn kjøbe i Kjøbenhavn; derimod blev den unge Nielsen saa temmelig forsonet med den offentlige Mening. Han havde prostitueret sig saa skrækkelig, hed det, paa Fugleskydningsballet, det havde Postmesterfrøkenen ogsaa, og dermed var der bragt Opinionen det Offer,

hvormed den lod sig nøje, især da Ildebrandshistorien nu var gaaet i Glemme.

»Og Gud ske Lov for det,« sagde Hugtand engang, han talte med sin Kone. »Gjør man saadant Noget, skal man aldrig lade Byen faa det at vide.«

»Men gjøre det alligevel,« indvendte hun.

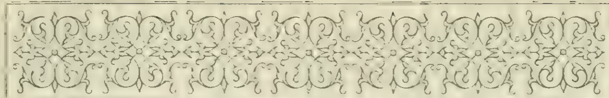
»Ja, naturlig.«

Hugtand og hans Barndoms-Kjærlighed vare de lykkeligste voxne Mennesker, Byen indeholdt. Det undrede ham blot, at de, som han sagde, ikke havde gjort det for længe siden, men havde »gaaet og gloet paa hinanden« i saa mange Aar.

Det er en Selvfølge, at Billedet med Jephtas Datter fik Plads i det nye Hus. Hugtand kunde slet ikke forstaa, hvorfor hans Kone endelig vilde have dette Minde med, men han kunde ikke opdage nogetsomhelst Mistænkeligt derved; den eneste Mandsperson, der var derpaa, var en Dommer med grønt Skjæg, der var ganske ude af Stand til at vække Skinsyge. Men det kan vel antages, at hun ved Lejlighed har givet ham Forklaring.

Daphne.

Det var en af hine smukke, men uharmoniske Dage, som det tidlige Foraar bringer. Solen skinnede, der var Kraft i Lys og Skygge, men der var i den friske Vind, som blæste, Mere af Vinterens Aande end Pust af Foraar. Himlen var klar og blaa med Skyer, der vare helt sommerlige at se til, men Jorden var slet ikke sommerlig, ikke i noget Anstrøg af sine Farver. Luften var frisk, hvor det blæste, men kunde ellers blive underlig mat og tyngende.

Dette mærkede man godt oppe i Maleriudstillingens Lokaler paa Charlottenborg. Solen skinnede ind, hvor den kunde faa Lov til det; der var stærkt Lys, for stærkt for adskillige af Billederne. Man kunde ogsaa tydelig se de gamle Malerier paa Væggene, Salenes egentlige Beboere, som i Udstillingstiden spærres inde af de Skjærmbrædter, der bære de nye Gjæster. De Gamle bagved danne ligesom et Urlag, en oprindelig Skrift i Palimpsesten, som hvert Foraar for nogle Uger skrives over af en ny, der

skal tale til nye Mennesker paa den Vis, som de bedre forstaa.

Den Maade, hvorpaa den gamle Tid saaledes lister sig til at kigge over Skuldrene paa den nye, kan der maaske gjøres Indvendinger imod; men den har noget Tiltalende ved sig og forhøjer Indtrykket af Liv og Afvexling.

Det syntes ogsaa en ung Mand at finde, som, aabenbart vel fornøjet, men lidt planløst, drev om i Salen. Det var et kjønt, blond Menneske med sværmeriske, blaa Øjne, som halvt adspredt og halvt søgende saae snart lidt paa det Ene, snart lidt paa det Andet, saa lidt paa det foran, saa lidt paa det bagved, de gamle Portrætter og de akademiske Billeder.

Det er kun kjedeligt, at der ikke er nogle smukke Dameportrætter imellem det gamle Selskab, tænkte han, de vilde have set godt ud, og det var en interessant Race, om ikke til at gifte sig med, saa til at forelske sig i; de forstod at lave Romaner. Ganske vist var det ikke de Romaner, hans Hu nærmest vilde have staaet til, men Hverdagshistorier var det dog heller ikke, dem var han allermest bange for i Kjærlighed. Han havde ikke prøvet dem ret endnu, og han var hverken gift eller forlovet, men det var hans Formaal og faste Forsæt at gjøre sig Livet underdanigt i den Sag og kun overgive sig for en sand og ægte romantisk Kjærlighed.

Det var en Tanke, som fulgte den unge Romantiker overalt, baade naar han sad paa sit Kontor, thi han var en ung ministeriel Embedsmand, og naar

han ellers flakkede om i Livet, og det gjorde han gjerne; og de Tanker vare, som man ser, ogsaa med paa Udstillingen. Han var paa den kolde Foraarsdag gaaet derop fra sit Kontor for en Stund paa Kunstens Faustkappe at lade sig bære langt bort fra det bureaukratiske Laboratorium, bort over alle Bjerge til skjønne Søer med lykkelige Bredder, for nu at nyde et Glimt af Siciliens glansfulde Himmel, hvælvet over et solskinnende Landskab, nu at aande Friskheden fra en aakandedækket sjællandsk Sø med skyggende Træer, saa at se en skjøn kvindelig Skikkelse i knistrende Marmors Fjernhed og dog nærværende, saa at være Vidne til et lunefuldt Billede af det glade Menneskeliv.

Alt dette, fandt han, var langt bedre end at gaa derude i det urolige Foraarsvejr med dets skuffende Solskin og temmelig nærgaaende Blæst, skjønt Luften deroppe rigtignok var noget tung og indelukket.

Og saaledes gik Stephan Holm, det var Romantikerens Navn, videre paa sin omflakkende Vandring. Af og til delte han sin Opmærksomhed imellem Malerierne og Publikum. Det Sidste var der nu ikke Meget at se ved. For det Første var der ikke Mange; Udstillingen havde været aaben i et Par Uger, og den første Trængsel havde tabt sig; og saa var det nu i de fleste Folks Spisetid. De, der vare, vare heller ikke meget interessante; hvad han hørte fra de forskjellige Grupper, var omtrent det Samme; ikke saaledes at forstaa, at Alle syntes godt

eller daarlig om det Samme; langt fra, Meningerne vare endog urimelig delte; men det Ensformige laa i den Temperaturgrad, som var overalt, i Bifaldet som i Dadlen, men navnlig i Bifaldet. Det var altid det Samme, Graat i Graat, den samme Uvillie imod at beundre. Det var ikke Noget for Romantikeren.

Og Andet var der ikke at se for ham paa disse Mennesker, som rolig drev fra Billede til Billede med deres Katalog klemt i Haanden; der var ikke mindste Brudstykke af nogen Roman at finde. Der saae han nu en lille Gruppe, en yngre Herre med to Damer. Han kjendte dem af Udseende og vidste, at Herren var forlovet med den ene; den anden var aabenbart hendes Veninde. Nu var Ordningen imidlertid den, at den Forlovede sjokkede bagefter, medens Herren, meget talende og æsthetiserende, for Veninden udfoldede sit Indhold af Aand og Viden. Gjorde den Forlovede et Spørgsmaal, fik hun et kort og lidet sigende Svar. Veninden tog imod den Opmærksomhed, der vistes hende, med synlig Fornøjelse, ikke fordi de kunstneriske Betragtninger eller deres Gjenstande interesserede hende, ikke heller fordi den Talendes Person i og for sig gjorde det, hvad han vel smigrede sig med. Nej, det, der for hende forgyldte hans Ord, var kun at søge deri, at hun nød en lille Triumf over sin Veninde ved at tage hendes Forlovede fra hende. Det saae man paa de Øjekast, hvormed hun stadig agtede paa Udtrykket i hendes Ansigt.

Der var nu ikke Meget at opdage. Den for-

lovede Dame bar sin Skæbne med al mulig Ro, maaske trøstende sig med, at naar Alt kom til Alt, var hun dog den Forlovede, og at der ikke var nogen alvorlig Fare for, at hendes Kjæreste skulde ville bryde Vanens og Kjærlighedens Lænke. Og saa gik hun fattet bag efter med det lidt trætte og lidt forjaskede Udtryk i Ansigtet, som forlovede Piger, der have gaaet længe som forlovede, ikke saa sjeldent faa.

Det havde interesseret Stephan at følge med og paa et lille Stykke iagttage denne Gruppe. Saaledes gaar det med saadanne Mennesker! tænkte han; *habeant,* de have fortjent det.

Og i aandelig Forstand rystede han Støvet af sine Fødder efter at have fulgt dem og gik videre. Se, der var noget Andet, noget ganske Andet.

Han stod paa een Gang ved et Portræt, der lige var blevet hængt op, og som han ikke før havde set. Det var et smukt og godt malet Billede af en smuk ung Pige. Hun var i en klædelig Hverdagsdragt og sad i et Vindue i sommerlige Omgivelser; en Have var antydet i Baggrunden, men hun saae ud imod Beskueren.

Der var i dette Portræt Noget, som strax slog Stephan og vakte en sympathetisk Interesse. Det er ikke sjeldent, at Portrætmalerne male Ansigt og Klæder hver for sig og lade Ansigtet være i stort Selskab, Klæderne i stille Hverdagsensomhed, eller omvendt. Her var der noget Lignende. Dragten var beskeden og dagligdags, men Ansigtet festligt og straalende.

Spørgsmaalet var kun, om dette skyldtes Maleren eller Modellen. Stephan fik strax et levende Indtryk af, at det var det Sidste, der var Tilfældet, og Billedet vakte hos ham en i høj Grad sympathetisk Interesse.

Han kunde imidlertid ikke strax komme til at betragte det i Ro; det var omgivet af en lille Gruppe Bekjendte, som ivrig drøftede det Spørgsmaal, hvorfor »Paula« havde taget den Kjole paa, og hvad det skulde til, at hun havde sat en Blomst i Haaret.

Endelig blev der tomt, og han satte sig til ret at betragte Portrættet. I det havde han fundet Noget af den Stemning, han søgte. Og jo længere han saae derpaa, desmere fandt han, at det var et ganske ejendommeligt Ansigt. Hvad der egentlig var det mest Tiltalende deri, vidste han ikke. Men det er sikkert, at det forjog den underlige tomme Uro, som plagede ham saa ofte, og som han den Dag ogsaa trængte saa meget til at blive befriet for.

Naa, han kunde ikke blive siddende der hele Dagen og rejste sig saa for at gaa. Men da han var gaaet et Par Værelser bort, maatte han atter vende om for endnu engang at faa et Glimt af det. Og da han saa traadte ind, hvor det hang, og det i samme Øjeblik saae paa ham, var det, som det kjendte ham og hilste.

Fortabt i Billedet saae Stephan ikke en Bekjendt, som dog flere Gange havde været i Nærheden af ham, men som fra sin Side ikke syntes forlegen for

at give sig tilkjende; han spejdede lidt saa ind i et Værelse, saa i et andet.

Nu traf det sig imidlertid saaledes, at ved en Vending, Stephan gjorde, just idet den Anden ilsomt skulde passere forbi, stødte de lige paa hinanden, og de vare saa gode Venner, at der maatte standses.

»Goddag, Stephan.«

»Goddag, Sandberg. Se, Du er ogsaa heroppe.«

De udvexlede nogle almindelige Bemærkninger om Udstillingen og dens Publikum, under hvilke Stephan drejede sig helt bort fra Portrættet.

Nu kom den Anden til at staa ligeoverfor det. Samtalen gik lidt trægt fra begge Sider.

»Det er et smukt Billede,« sagde Sandberg.

Stephan vendte sig om og sagde det Samme.

»Lad os ikke staa for længe og se paa det,« sagde Sandberg; »for jeg kjender Maleren, og jeg veed, at han lurer som en skikkelig Edderkop her i Nærheden efter Folk, som han kan fare ud over for at høre deres Mening.«

De gik et lille Stykke bort, men paa den Maade, som Folk gaa, der i al Venskabelighed dog i Øjeblikket helst ville lade være at følges ad, hvorfor begge Parter spekulere paa, hvad Vej han skal bestemme sig for, for at blive fri for den Anden.

Derfor standsede de saa atter.

Sandberg vendte sig paany imod Portrættet.

»Veed Du, hvem det er?«

»Nej.«

»Det skal jeg sige Dig, det er . . .«

»Aa nej. Jeg vil ikke vide det,« afbrød Stephan ham.

»Det ligner Dig. Naa, farvel da,« lo den Anden.

»Farvel,« sagde Stephan hurtig, og det traf sig saa heldig, at Hver bøjede af til sin Side.

Stephan var glad over at være bleven fri for at vide, at det var en virkelig existerende ung Dame med Familie og Bopæl. Billedet var ham nok.

Sandberg var ogsaa glad over at være fri for at fortsætte Samtalen, men af en anden Grund. Ellers og til daglig kunde han og Stephan godt bruge hinanden. De vare ikke blot beslægtede, men ogsaa Venner fra Drengeaarene og saa forskjellige Naturer, at den Ene trængte til den Anden. Vilde Stephan Holm tage helt romantisk paa Livet, saa laa det i Karl Sandbergs Natur at tage saa jevnt og ligefremt paa det som muligt. Det var han nu født til, sagde han. Og derved blev det.

Medens nu Stephan løb sin Vej for ikke at faa at vide, hvem det skjønne Portræt var, gik Sandberg for at lede efter en virkelig existerende ung Dame, som skulde være deroppe efter hans Antagelse.

Og ganske rigtigt; der kom hun jo.

»Jeg tænkte nok, De kom herop i Formiddag for at se Paulas Portræt, inden De tog hjem til Sorø,« sagde han med et straalende Ansigt, idet han gik hen imod en kjøn, rødmusset og lidt »provinsielt« udseende ung Pige, som kom fra Indgangssiden,

og som paa sin Side ogsaa syntes velfornøjet med Mødet.

»Ja, naturligvis,« sagde hun. »Men siden jeg er kommen her, og De ogsaa er her, saa skal De virkelig tage Dem lidt mere af mig og vise mig, hvad jeg skal synes om. De veed, at jeg er det største Tossehoved med Malerier og den Slags Ting og for Resten ogsaa med meget Andet.«

»Veed jeg det?«

»Ja, De baade veed det og siger det — til mig selv ialfald.«

»Nej, hør.«

»Ja, hør,« vrængede hun med den godmodigste og gladeste Latter af Verden. »Men nu idag vil jeg ikke skjændes med Dem. De skal være lidt elskværdig mod mig, jeg har faaet saa meget paa Hovedet af Tante, fordi jeg ikke vilde med og prøve Kjole istedetfor at gaa herop, at jeg nu har Lyst til at have det lidt godt. Kom saa.«

Der var over hele hendes Optræden en vis Drøjhed, som slet ikke vilde have tiltalt Stephan, men hans lidt flegmatiske Ven fandt sig aabenbart inderlig vel ved at blive tagen paa den Maade.

»Ja, lad os gaa sammen og ikke spilde mere Tid.«

Saa var det en stille Sommeraften, en stille Sommeraften efter en stille Dag. Da Aftenen kom, og

da Duggen faldt paa, vare de enkelte lyse Skyer, der hele Dagen langsomt vare gledne over Himlen, blevne færdige med deres Tog, og den blege Himmel var ensom; Stjernerne vare endnu ikke komne frem.

Fra Landskabet vare alle Farverne vegne bort, og Formerne vare blevne bløde og utydelige. Sete ude fra Vejen smeltede Træerne i Dyrehaven sammen i store, mørke Masser, og hvad der paa den dampende Mose var Køer, og hvad Tørvestakke, var det ikke godt at blive klog paa.

Paa den smukke Vej, der over Kristiansholm fører fra Dyrehaven ned til Strandvejen, gik Stephan, langsomt og velbehagelig. Naar Naturen var som iaften, tiltalte den ham, og derfor var han den hele Eftermiddag dreven om i Ensomhed i Skoven og havde fyldt sig med velgjørende Indtryk af Ro og Harmoni og var nu paa Vejen hjem til en lille Sommerbolig, han havde lejet sig paa Strandvejens Begyndelse.

En Stund efter Solnedgang, naar Dagen er gaaet og Natten endnu ikke kommen, kan der over Naturen være en dyb Ensomhed, en Stilhed, som er større end Nattens, der altid er ligesom sammensat af mange Lyde.

Den fuldkomment rolige Aften bidrog til at give ham den Følelse, han yndede saa meget, at det virkelig var lykkedes ham at fly fra Virkeligheden og Trivialiteten. Al denne Stemningsfylde trængte hos ham til at give sig rhytmisk Udtryk. Brudstykker af Verslinier fødtes i ham; men det vilde ikke blive

noget Rigtigt, ikke nu iaften ialfald, følte han. Saa fejede han det til Side og vuggede sig i Andres klingende Rhytmer. Tilsidst begyndte han at synge halvhøjt.

De tyggende Køer i det vaade Græs saae stivt paa ham, naar han gik forbi; men ellers havde han ingen Tilhørere, som kunde forstyrre ham.

Nu skulde han imidlertid snart dreje ud paa Strandvejen og komme ganske ind i det Hverdagslige og Sædvanlige. Han vendte sig til Afsked om imod den fortryllende Egn, han havde forladt, de dampende Enge og de sorte Skovmasser, og istemmede temmelig højt Goethes:

»Ueber allen Gipfeln
Ist Ruh'«.

Han sang den helt igjennem og begyndte saa igjen.

Til hans store Forbavselse faldt et Fortepiano ind med Akkompagnement, ovenikjøbet med en vis Tilbøjelighed til at korrigere ham. Han studsede, men fortsatte; Akkompagnementet blev ved. Han saae sig nu ret om og saae da, hvad han ikke før havde bemærket, at der inde bag den høje, tætte Hæk laa et lille Landsted godt skjult i den tætte Have.

Han holdt op; Akkompagnementet sluttede med et Greb, som sagde: Vi ere færdige. Han var naturligvis nysgjerrig efter at faa at vide, hvem den ukaldede Akkompagnatør var. Han saae sig for, og

i den tætte Hæk opdagede han en lille Laage ud til Vejen. Han gik sagte hen til den; den var saa nem at skyde op, at den gik op som af sig selv og opfordrede til at træde ind. Ind traadte han listelig; i den dæmrende Sommernat syntes den lille Have med de store Træer ham at ligne et fortryllet Sted, hvor Vindene sov. Men i Huset saae han nu, at man havde Lys i Havestuen. Det var ikke nogen stærk Belysning, en Lampe med Skjærm over, der endog var stillet noget til Siden som for at gjøre Lyset saa virkningsløst som muligt. Et Par Skridt længere frem, saa saae han et Fortepiano; ved det i det dæmpede Lys en lysklædt kvindelig Skikkelse. Saa det var hende der havde sluttet sig til ham. Atter nærmere. Jo, hun var ung, hun var blond; hun sad med Hovedet lidt til Siden, lyttende; ansaa hun ikke det lille tonende Æventyr, hun havde indledet, for endt?

Pokker tage i det Grus, hvor det skreg under hans Støvler, da han ubesindig rask atter gik et Par Skridt frem. Hun hørte det, hun blev aabenbart forskrækket, i et Øjeblik var hun fra Stolen ved Fortepianoet forsvunden i den mørke Del af Stuen. Han syntes, at han hørte Stemmer fra en anden Stue, og vendte hurtig om; en lille Hund kom farende bjæffende ud af Havestuen, idet han atter gled ud af Laagen.

Naa lige meget, det var et ganske kuriøst lille Æventyr, tænkte han, idet han nu hurtig gik hjemad. Det var et lille lyrisk Digt i Virkeligheden. Livet

var endda ikke saa uskjønsomt imod ham, men bragte ham dog nu og da smaa Guldfund af Poesi.

Da han var kommen hjem, satte han sig ved et Vindue, der vendte ud imod Søen.

Det var herligt at sidde der i Natten og se ud over et stort Vand bag hviskende Træer og fantasere over det lille Digt, der var kastet ned for hans Fod. Og han fantaserede saaledes derover, at han faldt i Søvn ved Træernes Hvisken, ledsaget ind i Drømmenes Land af yndefulde Forestillinger og svævende afsted i slige Forestillingers gyldne Sfære, indtil han pludselig ved et voldsomt Ryk reves ud af disse og fornam nu den højst ubehagelige, haarde Virkelighed, at han havde faaet en voldsom Tandpine ved at sidde og sove i det aabne Vindue. Vred og gnaven maatte Stephan krybe i Seng, og medens Morgenrøden begyndte at aandes hen over Himlen, kæmpede han med de mest prosaiske Stik og Jag og dumpe Bankninger i sit Hoved, indtil han endelig lykkelig og vel faldt i Søvn.

Den næste Dag var Livet dog saa naadigt imod ham, at det holdt Tandpinen borte, og hele Dagen var fyldt med Velklang fra den foregaaende Aften. Men da det atter led imod Aften, og Duggen faldt paa, kom der en underlig Uro over ham. Huset i den stille, sovende Have steg frem for hans Tanker og vilde ikke vige ud af dem, og i Huset færdedes Billedet af den lysklædte unge Pige, som sad ventende og lyttende efter noget Ubekjendt, der drog hende forbi. Det Hus og den Have syntes ham at

være den blaa Blomst's rette Hjem, det Sted, hvor ikke et Fortepiano, men Romantikkens egen Guldharpe klang under hvide Hænder.

Han kunde ikke modstaa. Han maatte paa Vandring op til det fortryllede Sted.

Da han drejede om ad den stille lille Vej, ved hvilken det laa, syntes det ham, at Alt havde hyllet sig i natlig Stilhed og Drømme. Men i samme Øjeblik, just som han saae Huset, hørte han fra det en forvirret Lyd af mange muntre Stemmer; han vilde trække sig tilbage, men ud af den lille Laage var der alt kommet et Fortrav for hele Selskabet, som hørtes inde bag Hækken; det kunde ikke gaa an at løbe nu, han maatte fortsætte Vejen lige imod dem Alle. Det ene Hold kom efter det andet; det gav et Sæt i ham — der kom just ud en ung Dame, ved hendes Side løb den lille Hund, som var faret ud efter ham igaar. Det var altsaa hende.

»Halløj, er Du her paa denne Kant?« raabte en animeret Stemme i det Samme til ham, en Herre gik lige forbi med to af Selskabets Damer. Det var ikke nogen Anden end Sandberg.

Var det Alfeleg, han var kommen i? I samme Øjeblik saae han lige for sig — Portrættet. Den unge Dame med Hunden var hende og ingen Anden.

Intet Under, at Stephan stod aldeles fortumlet. Sandberg gik videre med sine Damer, de saa efter ham.

»Han kjendte mig saamænd ikke,« hørte han ham sige, og saa en Stemme spørge:

»Hvem var det?« Resten blev borte i den anden Samtalen og Munterhed. Man hørte En sige, at man kom for sent til Toget, en Anden, at der var god Tid, saa krydsede kun uforstaaelige Brudstykker af Samtalen hinanden.

Stephan gik mekanisk videre ad Vejen. O, alle I Romantikkens evige Magter, Hun og Portrættet!

— —

Det følger af sig selv, at Stephan nu ikke havde Noget imod at faa at vide, hvem den unge Dame paa Portrættet var.

Det vilde jo have været at byde Skæbnen Trods. Lykkeligvis var dette let at klare. Sandberg havde rent glemt, at der havde været en Gang, da hans Ven ikke vilde vide, hvem Portrættet var, og meddelte ham uden Vanskelighed, at den Familie, han havde besøgt paa det lille Landsted, var en Enkefru Johnsen og hendes Datter Paula, som hørte til hans mangeaarige Bekjendtskabskreds, ja egentlig vare i Familie med ham. Ialfald havde den afdøde Mand, der havde været Embedsmand nede paa hans Egn, været regnet for en Slags Halvonkel til ham som Dreng.

Sandberg gjorde ingen Hemmelighed af, at de den Dag havde moret sig rigtig godt ude paa det lille Landsted; der havde været Folk fra Landet, som skulde følges til Stationen, da de mødtes, og de havde været i saa godt Humør paa Vejen, at de

næsten vare komne for sildi og havde maattet løbe den sidste Rest af Vejen.

Under Samtalen flakkede Stephans Øjne urolig om imellem de paa Væggen hængende Familieportrætter, som han aldrig før havde taget Notits af, men han fandt intet, som mindede om det Ansigt, han søgte.

»Det er i det Hele et morsomt Sted,« fortsatte Sandberg, »og rare Mennesker. Har Du ikke Lyst til at komme der? Jeg har flere Gange tænkt paa at spørge Dig derom og egentlig havt det i Kommission.«

»Hvad? hvordan? Hvorfor Du?«

»Ganske simpelt, fordi vi have Brug for din Violin. Der er megen Musik og Sang; Frøken Paula spiller ypperlig, og vi have baade Trior og Kvartetter og alt Muligt, men vor første Violin er bleven forlovet, og nu sidde vi der.«

»Ja saa.«

»Rent ud sagt, jeg har havt andre Ting i Hovedet, ellers havde jeg været hos Dig for at bede Dig træde ind i vor ringe Kreds. Jeg har nemlig været saa fri uden videre at foreslaa Dig, og Du er bleven antagen med Fornøjelse. Du er egentlig Medlem allerede.«

»Nej virkelig!« Det var dog mere end forunderligt, hvor Skæbnen ordnede Alt for ham.

Det følger endvidere af sig selv, at Stephan, da Efteraaret kom, og Folk samledes i Byen, blev indført i Huset med samt sin Violin. Det var en højtidsfuld Dag, den første, da han begav sig derhen. Han havde ganske ualmindelig Hjertebanken ude paa Trappen, og da han traadte ind i Stuen, hvor Damerne vare, og hvor han strax saae Paula lige for sig, var han baade rød og stammende. Det var godt, at han havde sin Ven med sig; hans sædvanlige jevne og hverdagsagtige Maade at tage Livet paa, som til Tider kunde virke frastødende paa Stephan, men som ogsaa til andre Tider kunde virke fortræffelig til at bringe ham paa ret Kjøl, bidrog her til at gjøre Indtryk af, at det Hele gik naturligt til.

Stephan havde en Fornemmelse af noget Højtideligt og Afgjørende, da han blev forestillet for Paula, og hun rakte ham Haanden; han syntes, at Alt stod stille i det Øjeblik, og at den virkelige Jord veg bort under ham. Men Sandberg gav ham med sine Bemærkninger hurtig en Hverdags-Samtales faste Grund under Fødderne. Da Stephan gik, kunde han ikke huske, hvad der egentlig var blevet sagt, saa ligefrem var det Hele faldet, men det var vist, at hun var smuk, meget smuk.

Det var ikke i noget fortryllet Slot, at det første Møde havde fundet Sted, men i en ganske almindelig anden Salsetage paa Nørregade, der lod sig fuldkomment beskrive i Avertissements-Stil. Men dog havde hun taget sig ud som en Prinsesse og ikke

gjort Portrættet til Skamme, af hvilket han havde en saa levende Erindring. Men Portrættet selv? Hvor var det? Han havde slet ikke tænkt paa det, da han var derhenne, i hendes Selskab. Nu, da han var borte fra hende, beskjæftigede det ham atter levende. Det skulde jo være derhenne. Sandberg havde sagt, det tilhørte hendes Moder. Han maatte endelig have det at se næste Gang; han længtes formelig efter det, skjønt han kjendte Originalen. Naa, han vilde nok finde det en anden Gang; der var Noget i Vente.

Stephan havde altid holdt meget af Efteraaret, men aldrig saa meget som denne Gang, thi nu havde han en Følelse af, at den Herlighed, der skulde bære ham sejrrig over al Forkrænkelighed, som var Andres Lod, var i Syne. Han vidste ikke med sig selv, om han for Alvor var forelsket i Paula, gjorde sig ikke heller for Alvor det Spørgsmaal, men hendes Tilsynekomst indenfor hans Horisont stod ham dog som et Pant paa, at det Drømte kunde blive til Virkelighed, at Drømmene have Ret i Livet.

Musikaftenerne begyndte. Men de fik strax fra Begyndelsen et Præg af at være en Herlighed, der ikke skulde vare længe, thi det blev afgjort, at Fru

Johnsen og hendes Datter inden Jul skulde være i Syden. Det var Noget, der blev bestemt for Fruens Helbreds Skyld. Hun selv holdt slet ikke af at rejse, det var en skrøbelig og altid smaaklagende, men meget vakker Dame, som satte Skuet af sine egne Dagligstuevægge over enhversomhelst Udsigt over Middelhav og blaa Bjerge, og som ubetinget foretrak at træde paa sine egne Gulvtæpper fremfor paa den mest klassiske Jordbund. Det Eneste, hun, nærmest i sin Egenskab af utrættelig Theatergænger, havde en svag Lyst til at se, var en Blomsterfest i Genzano med rigtige Blomster og en blaa Grotte med rigtigt Vand. Men selv her forbitrede hendes ængstelige Fantasi hende forud Nydelsen; Indsejlingen skulde jo være saa vanskelig, man maatte lægge sig ned i Baaden, og sæt, at hun eller hendes Datter fik Panden knust imod Loftet i Klippegangen. Var man først derinde, saa maatte det for Resten være dejligt nok, og det kunde være meget morsomt, om hun skulde finde Indgangen til den Klippehule fuld af umaadelige Skatte fra Kejsernes Tid, som hun havde læst i en af Bergsøes Noveller skulde være der, men som mærkelig nok Ingen syntes at ville gjøre sig rigtig Umage for at finde.

Denne forestaaende Rejse blev snart en Begivenhed, der antog saa store Dimensioner, at den stillede den musikalske Del ved de ugentlige Sammenkomster meget i Skygge. En af Deltagerne var lidet tilfreds hermed, et ungt musikalsk begavet Menneske, der betragtede sig som havende en meget vigtig Sam-

fundsopgave at løse ved at være Bas-Stemme i en Mængde musikalske Familiekredse og saae i sig selv en af Bærerne af det musikalske Liv i Hovedstaden. Han misbilligede i høj Grad den lidet alvorlige Maade, hvorpaa Sagen blev tagen hos Fru Johnsen, naar Damerne strax faldt i Tale med Sandberg og Stephan, der Begge vare drevne Italiafarere, om den store forestaaende Rejse. Han undskyldte sig derfor ikke sjeldent og tog Andre med sig, og saa blev det Hele til lutter Samtalen, medens Lysene vare tændte paa Klaveret, og Noderne laa opslaaede.

Sandberg maatte i Reglen berolige Fru Johnsen angaaende Jernbanerejsens Besværligheder og Farer. Han maatte atter og atter fremhæve det lidet Sandsynlige i, at netop det Tog, hvormed de rejste, skulde komme ud af Skinnerne, eller at Simplon-Tunnelen skulde falde ned i Hovedet paa dem.

Stephan talte saa med Paula. De talte om andre Ting.

Der var over Paula udbredt en vis blid Ynde og Elskværdighed. Hun var meget blond, men havde mørke Øjne — og han tænkte paa, om det var dem, der først havde slaaet ham ved hendes Portræt.

Det var et Spørgsmaal, han nu kunde grunde over, thi nu havde han fundet Portrættet. Det smukke Brystbillede hang ikke i Dagligstuen. Der vilde Paula ikke have det. Det hang i det andet Værelse ved Siden over Klaveret.

I dette Værelse vilde Stephan gjerne manøvrere hende ind paa disse Aftener og vilde have hende

til under et eller andet Paaskud i Retning af den Musik, der aldrig blev udført, at sætte sig ved Klaveret, saaledes at han kunde se baade hende og hendes skjønne Billed og ligesom tale med Begge. Stor Fornøjelse var det ham ogsaa, naar han kunde faa hende til at spille og saa sidde og betragte Portrættet, som saae paa ham med sit festlige Udtryk.

Paula var elskværdig paa en rolig og stille Vis, noget tilbageholdende, tilfreds med Livet, som hun havde fundet det. Han kunde endnu ikke ret faa hende med i sine Samtaler, skjønt det var tydeligt, at hun godt led hans Selskab, men han havde dog alt til Tider en forundret Følelse over, at hun kunde være saa tilfreds, som hun syntes at være det.

Den praktiske Sandberg havde foreslaaet, at man, da Musikken døde hen, skulde give de ganske uberejste Damer et forberedende Kursus til det italienske Liv.

Dette Kursus indskrænkede sig ikke alene til at betragte Afbildninger i Mængde fra skjønne Egne og Fotografier af Kunstværker, som de skulde have deres Opmærksomhed henvendt paa. Men han vilde ogsaa at ialfald Paula skulde lære lidt mere Italiensk. Det, hun kunde, var næsten Intet, og vel skulde de to Damer have Følgeskab derned med en Familie af deres Bekjendtskab, men siden skulde de være ene,

og et nødtørftigt Kjendskab til Sproget vilde altsaa være fortræffeligt. Selv var han imidlertid ikke oplagt til at have den Ulejlighed at give Timer, og saa var Aftalen — for Resten uden Vanskelighed fra Nogens Side — bleven den, at det skulde være Stephan, som skulde tage sig af Paulas Belæring. Hver Ugedag havde hun saa et ordentligt Pensum, som hun blev hørt i.

Paula forbandt med sit rolige Væsen aabenbart en ikke ringe Energi, og hun forbavsede ialfald Stephan ved den Iver, hvormed hun tog fat. Det var ikke blot den Flid, Damer altid udfolde, naar de kaste sig over Noget, der interesserer, og som tildels kommer af, at de have en vis opsparet Virkelyst og Energi, som de ere glade ved at faa en anden Anvendelse for end den, det daglige Liv byder dem. Der var noget Mere, syntes han, i Paulas Flid og Dygtighed.

Vist er det, at hun gjorde forbavsende Fremskridt, skjønt hun ikke havde den medfødte Lethed, som de egentlige Sprogtalenter pleje at have. Overhøringen foregik i Reglen i Dagligstuen i godt Humør fra alle Sider.

Stephan fandt, at disse Timer vare et herligt Paafund; han glædede sig over Paulas Dygtighed, men han kunde paa den anden Side ikke skjule for sig selv, at han egentlig kunde altfor Lidt til at lære hende saa godt, som hun fortjente.

En Aften havde hun saaledes kunnet Lektien aldeles perfekt, og i sin Iver for dog at være Lærer

rettede han hende lidt uoverlagt med Ordet »Kastanie«.

»Det er Maskulinum.«

Paula var sikker i sin Sag og ærekjær; hun protesterede. »Nej, det hedder virkelig *la castagna*, naar det er Frugten.«

»Nej,« sagde Stephan med Værdighed. »Det maa hedde *il castagno*.«

»Nej, jeg forsikrer Dem, det hedder virkelig *castagna*,« sagde Paula ivrig.

»Men Gud, Barn,« hostede hendes Moder, »hvad gaar der dog af Dig, hvor kan Du sige saadan imod.«

Det stred aldeles imod den ældre Dames Følelser, at en Elev kunde have Ret imod en Lærer eller en Kvinde imod en Mand.

»Ja, lad os faa Lexikonet,« sagde Paula, »saa skal vi se. Jo, ganske rigtigt.«

»Ja, De har virkelig Ret,« sagde Stephan, »undskyld, at jeg sagde Dem imod.«

Da de saa vare færdige, lukkede han Bøgerne.

»Hvad skal jeg have for til næste Gang? De glemmer at give mig for,« sagde hun lidt ængstelig.

Han rystede paa Hovedet og sagde noget alvorlig:

»Det er bedre, at De faaer en Lærer, der kan mere end jeg.«

Paula saae paa ham og blev rød, mest maaske fordi hun et Øjeblik var bange for, at han var saa

hovmodig, at han ikke kunde taale at have Uret imod hende.

Han havde indgivet sin Demission, fordi han syntes, han var nødt til det, men han forstod hendes Mistanke og sagde derfor i en spøgende Tone:

»De ser jo selv, at De kan mere end jeg.«

»Mændene kan aldrig taale at have Uret, det kan jeg ikke lide,« sagde hun, nu en Smule usikker i sin Opfattelse. »De veed jo godt, at De alligevel kan uhyre meget Mere end jeg. Men De er vel kjed af det.«

»Jeg tror virkelig, Du plager Hr. Holm,« sagde hendes Moder.

»Jeg vilde virkelig hellere end gjerne blive ved,« sagde Stephan, »naar jeg bare turde for min gode Samvittigheds Skyld.«

»Aa, det kan De godt. De lærer mig saa udmærket. Jeg vilde ikke være nær saa flittig med nogen Anden. Det kan jeg godt mærke.«

I samme Øjeblik, som hun havde sagt det, blev hun meget rød.

Stephan tog Bogen, lukkede den atter op og sagde:

»Vil De saa til næste Gang tage Verberne paa *ére*, dertil.«

»O, De maa gjerne give mig Mere endnu,« sagde hun henrykt.

»Naa, saa skal De have Verberne paa *ire* med.«

»Ja, dem paa *ire*. Og det der med de to Infinitiver.«

»Det bliver alt for meget.«

»Nej, slet ikke, De maa endelig lade mig faa de to Infinitiver med til.«

Og saa fik hun dem.

Det blev en herlig Aften.

Der kom foruden Sandberg et Par af de musikalske Veninder, som holdt ved, ogsaa efterat Musikken var trængt saa stærkt tilbage. Og saa var der en ny Akkvisition, en »Kusine Kamilla« fra Sorø, hvilken Kusine Kamilla for Resten ikke var nogen Anden end den samme lidt svære og meget glade og godmodige Dame, som mødte Sandberg oppe paa Maleriudstillingen, den Dag Paulas Portræt var kommet derop. Han og hun vare ogsaa den Dag meget glade ved at træffe hinanden og lagde ikke noget Dølgsmaal derpaa. Stephan derimod syntes ganske vist ikke rigtig om hende. Hun var ham for drøj, ligesom for solid, og han syntes ikke om, at hun og Paula havde en hel Del at smaasnakke om. Han følte sig overbevist om, at det kun kunde være profane Smaating, som ikke burde blot et Øjeblik optage dens Tanke, der havde saa smukke Øjne, og end mindre faa hende til at smile med dette dejlige Smil, der burde være saa uendelig ophøjet over ligegyldige Hverdagsbegivenheder i Sorø og Omegn.

Imidlertid gav hun og Sandberg sig mest af med hinanden, og det var en Trøst. Hun havde forskjellige lystige Indfald og deriblandt et, som gjorde megen Lykke og ogsaa vandt Stephans Bifald. Under Indtrykket af alt det Italienske, som

omgav hende, faldt Kusinen paa, at man skulde lege, at man spiste til Aften paa Osteri. Det skulde udføres saaledes, at man ikke spiste i Spisestuen, men i Dagligstuen. Naar man vilde overlade denne til hende og Sandberg i et Kvarter, saa skulde Osteriet være færdigt.

Fru Johnsen korsede sig først ved Tanken om, at man skulde spise der og drysse Krummer paa hendes nye Tæppe og paa de pæne Stolebetræk, men hun gav dog efter. De Andre blev lukkede inde i Værelset ved Siden af, og Kusinen og Sandberg gav sig i Lag med Arrangementet. Lidt efter blev Paula ogsaa kaldt ind, og da Kvarteret var omme, aabnedes Døren, og Osteriet var arrangeret.

Ligheden var vel egentlig ikke slaaende. Gulvtæpper og Gardiner og pyntelige Møbler og Gaslysekroner mindede kun fjernt om de tilrøgede Knejpers Udstyr. Men naar Alle vare enige om det, kunde det naturligvis godt kaldes et Osteri, og Alle vare enige. Og hyggeligt saae det ialfald ud. Bordet var dækket foran den store Nische, hvori Sofaen havde sin Plads. Alt, hvad der var af store og smaa Potteplanter i Stuen, var arrangeret i Grupper omkring Bordet, og dette selv var dækket paa Italiensk, hvilket dog ikke vilde sige Andet, end at der var heldt Vin paa Vandkarafler, som kaldtes for Foglietter, og at alle Retterne havde faaet italienske Navne. Det Allerkjønneste var, hvad den utrolig virksomme Kusine Kamilla ogsaa havde faaet Tid til at arrangere: at baade hun og Paula vare blevne klædte i italienske Kostu-

mer. Det var Minder fra forrige Aars Karneval, der i en Fart vare dragne frem. Korrektheden lod vel Noget tilbage at ønske, men Klædeligheden slet Intet. Den friske, rødmussede Kusine tog sig udmærket ud, og Paula var ganske dejlig. Det lidt Forstyrrede og Halvfærdige i Kostumeringen gjorde det Hele endnu klædeligere.

Stephan stod helt henrykt, og Humøret gik rent fra de to Veninder, som vare i deres almindelige Klæder. De helmede ikke, før de ogsaa fik Lov til at komme ind og se efter i Karnevalsstadsen. Og da de der havde fundet nogle Skjærf og den Ene en Baret og den Anden en Pernillekappe og noget Pudder til sit Ansigt, kom de ogsaa i en tilfreds og harmonisk Stemning.

Det var et overmaade lystigt Maaltid. Vinen blev for ret at være korrekt skjænket fra Foglietterne i Ølglas. Den lystige Kusine, som havde Marstrands Osteribilled i Hovedet, sad jevnlig med sit Glas løftet i samme Stilling som den smilende, drikkende Pige og hilste ud til indbildte Osterigjæster.

»*Evviva la bella Italia!*« sagde hun.

»Lad Italien leve,« sagde Sandberg, »men foreløbig det paa Nørregade.«

»Det siger jeg ogsaa,« sagde Stephan. Saaledes at sammenblande Illusion og Virkelighed, som man gjorde den Aften, var ret Noget for ham. »Jeg har aldrig tilbragt en saa behagelig Aften i et rigtigt Osteri som denne.«

»Det siger jeg rigtignok med,« sagde Sandberg.

»Derfor skal I hver have en af disse dejlige Roser,« sagde Kusinen og plukkede saa i en af Blomstergrupperne ved hendes Fod to tarvelige smaa Asters og rakte dem til dem, først en til Sandberg, saa en til Stephan.

»Aa nej, det rigtige Italien, hvem der dog kunde komme der,« sukkede en af Veninderne, som aldrig havde været der og heller ikke havde Udsigt til at komme der. »Det maa dog være noget Andet.«

»Noget Andet, jo,« sagde Stephan, »men ikke saa godt.«

»Nej! Gid vi bare sad halvt saa godt dernede som her,« sukkede Fru Johnsen.

»Skal Herrerne ikke ned og se til dem,« sagde den lystige Kusine. »Jeg vilde saa gjerne tage med.«

»Ja, kom ned og besøg os,« sagde Paula; men hun sagde det lige ud og henvendte det ikke til nogen Bestemt.

»Maaske, hvem veed,« sagde Stephan; »jeg drikker paa Gjensyn dernede.«

Han greb efter sit Glas, men da han havde travlt med at se efter Paula, greb han fejl og væltede det ned paa Gulvet, hvor det gik i Stykker.

»Det var et daarligt Varsel,« sagde han. »Jeg kom ikke til at drikke Noget.«

»De maa ikke være saa overtroisk,« sagde Paula. »Tag mit Glas og drik.«

»Til sidste Draabe«, sagde han.

Det var noget sjeldent, at den stille og tilbageholdne Paula gav sig saa meget hen som den Aften, men hvor det klædte hende henrivende.

Stephan var virkelig glad og lykkelig, da de den stille Aften gik hjem. Sandberg fulgte ham. De tav Begge, Sandberg gik og fløjtede.

»Hør, jeg skal betro Dig Noget,« sagde Sandberg.

Stephan havde saa meget af Fantasters Egoisme eller rettere Ligegyldighed for Andre, at han, især i dette Øjeblik, var lige ved at sige, at han egentlig helst saae sig fri for at faa betroet Noget.

Sandberg var imidlertid for varm til at blive afficeret ved den Andens kølige Tavshed.

»Jeg er forlovet. Ja, med hende, Kamilla, Du saae, Kusinen.«

Denne Meddelelse interesserede dog Stephan.

»I er blevne forlovede? Hvornaar? Iaften?«

»Aa nej, det er en gammel Historie. Det er saamænd fra i Sommer. Men nu vil vi deklarere det.

»Nu vil jeg gaa med en Guldring paa,«

sang han en Strofe. »Og i Løbet af et Par Maaneder er vi gifte og hjemfarne, haaber jeg.«

»Ja saa.«

»Du kunde da idetmindste gratulere.«

»Det kan jeg gjerne, men det behøves da ikke. Du er jo lykkelig, lykkelig nok.«

»Ja det har Du sgu Ret i. Og dog bliver jeg lykkeligere og lykkeligere, saa jeg veed saamænd ikke, hvor det vil ende.«

Stephan saae prøvende paa ham og sagde halvt uvilkaarlig:

»Jeg tror paa Lykken i Kjærlighed — og dog har denne Tro stundom i mig født en Frygt, at det skulde gaa med Lykken i Kjærlighed som med al anden Lykke, i det Øjeblik, man greb den, forsvandt den eller forvandledes. Ja, jeg frygtede egentlig, at det var endnu mere Tilfældet med Lykken i Kjærlighed, og at det var den sande Udlægning af Mythen om Daphne, der forvandledes til et Træ, da hendes Elsker favnede hende.«

Sandberg rystede paa Hovedet, og mere alvorlig end før sagde han:

»Det gjælder kun for en Guddom.«

»Men Enhver, der elsker højt, er en Gud.«

»En saadan Apotheose er ikke for os Mennesker,« svarede hans Ven. »I ethvert Fald kan jeg ikke have undergaaet den, thi, som jeg siger Dig, jeg er lykkelig og bliver lykkeligere. Der er altid nogen Fordel ved at være Smaafolk, ser Du,« tilføjede han efter et Øjebliks Pause og slog Stephan paa Skulderen.

»Maaske.«

Erindringen om den smukke italienske Aften fyldte Stephan ganske til den næste Sammenkomst. Han vidste ikke alt det, han da vilde sige. Han havde i Tankerne ført hundrede Samtaler med hende, den ene mere stemningsfuld end den anden. Han havde længtes efter den Aften, da han atter skulde

derhen, som Freir efter Gerda, og stadig været i Frygt for, at der skulde ske Et eller Andet, som forpurrede det lykkelige Møde.

Men den forventede Onsdag kom som alle andre Onsdage, og det blev Eftermiddag paa den som paa andre Dage, og Tiden kom, da han kunde gaa derhen for at give den italienske Time, inden de Andre kom, og han gik hen paa Nørregade, og Nørregade stod der og Huset og Alting, og han traf Paula siddende i Dagligstuen med sine italienske Bøger og hendes Moder strikkende, Alt ligesom ellers.

»Idag har jeg den lange Lektie,« sagde Paula med Tilfredshed, thi hun vidste, at hun kunde den. »De husker jo nok, at jeg fik saa Meget for.«

»Aa ja, jeg husker Alt fra den Aften,« sagde Stephan.

Paula kastede et lidt spørgende Blik paa ham. Det, hun huskede bedst, og det Eneste ialfald, hun bagefter havde tænkt paa, var Episoden med Lektien.

Den kunde hun udmærket, saa lang den var.

»Maa jeg saa faa lidt Musik ovenpaa,« sagde han, »inden de Andre kommer. Klokken er snart mange.«

»Hvad skal jeg spille?« sagde hun, da de sad i Musikstuen. »Gammelt eller Nyt?«

»Noget af det Gamle,« svarede han, »Noget fra den Musikkens Guldalder, som er forbi for vor Slægt, der hverken veed at længes eller trænger til Drømme.

Lad os faa Noget af det, hvori den rette Verden har aabenbaret sig.«

»Ja, nævn mig Noget.«

»Der er den lille Sonate i G-Dur af Beethoven f. Ex., som jeg hørte sidst.«

Paula spillede den. Han hørte tavst efter. Da hun var færdig, lagde han, som sad ved Siden, sin Haand paa Tangenterne og spillede det vidunderlige Thema:

»Ikke sandt,« sagde han, »naar man hører det, saa veed man, at der er et bedre Drømmenes Land, hvortil man kan flygte.«

»Ja, jeg synes, at naar man hører saa god Musik, har man en Følelse af, at man aldrig kan blive rigtig ulykkelig,« sagde hun.

»Mere end det,« svarede han, »man føler, at der er en Virkelighed, man skal vende Ryggen til og flygte for.«

»Aa ja,« sagde hun glad, »det er sandt, noget Saadant føler jeg ogsaa, men jeg vidste ikke, hvordan jeg skulde udtrykke det. Det er, ligesom man bliver et bedre Menneske, eller man føler ialfald, at man skal blive det.«

»Nej, nej,« sagde han lidt utaalmodig og atter spillende Themaet igjennem. »Det er ikke det, jeg

tænkte paa, ikke paa at blive bedre, men lykkeligere, lade denne haarde Verden ligge bag sig og selv vandre til evig skjønne Steder. Hvert Menneske med Sans for det Skjønne har hos sig den magiske Evne til at kunne bringe sit inderste Væsen i Sikkerhed derhen. Det gjælder kun at udvikle denne Evne, at lære at bruge Trylleordet paa rette Vis.«

Hun sad tavs og lod sine Hænder løbe hen over Tangenterne i lette, dæmpede Fantasier. Han vilde høre et Ord fra hende og spurgte derfor:

»Tror De ikke, man kan flygte en saadan Flugt?«

Hun svarede med en let Rødmen: »Jeg veed ikke, det vil sige, jeg ved ikke, om jeg forstaar Dem.«

Sagtelig blev Tonerne ved at klinge i hendes lette Spil, men hun selv var bestandig tavs.

Han tav ogsaa og saae op paa Portrættet, der hang foran ham. Det forstod ham ganske.

Saaledes sad de stille en Tid, medens Tonerne flød i en sagte klingende Strøm.

»De er saa tavs,« sagde saa Paula med et yndefuldt Smil og saae aabent og lige paa ham.

»De forstaar mig jo ikke,« sagde han, »jeg kjeder Dem med den Tale, jeg fører.«

»Aa nej, slet ikke,« svarede hun ivrig. Efter en lille Pause fortsatte hun langsomt, kadencerende sine Ord efter den Musik, hun spillede, og ligesom halvt tabt i denne:

»Det gaar jo ofte saaledes, med Musik f. Ex., den forstaar man ikke heller altid, og dog holder man af at høre den.«

Saa var det atter hende, han maatte se paa.

Lidt efter kom de Nyforlovede, thi Forlovelsen var deklareret, og de bragte med sig lystigt Spektakel og en højrøstet Munterhed, som Alle blev trukne med i, men som Stephan dog ikke syntes om, at Paula hengav sig til.

Kusinen var slet ikke smuk, det var det Resultat, Stephan fik ud af det.

Sandberg greb ham i at sidde og se forskende paa hende. »Du har Ret,« sagde han uden videre. »Hun er ikke nogen Skjønhed.«

Bemærkningen blev gjort højt og ligefrem og hørt af Alle. Stephan blev noget flov og vidste ikke, hvad han skulde sige.

»Er det om mig?« sagde Kusinen med et lystigt Nik. »Nej, en Skjønhed er jeg saamænd ikke. Men jeg er for Resten bleven kjønnere af at være forlovet.«

De Andre lo, hun blev rød i Hovedet og sagde: »Ja, det er virkelig sandt, og det var da heller ikke godt Andet, naar saadan en Mand tager En.«

»Aa, min Pige,« sagde Sandberg, »Du er god nok til mig og mere end det; men sæt nu for Resten, at jeg først havde villet have Andre.«

»Det er mig saamænd temmelig lige meget,« svarede hun leende. »Jeg har altid tænkt mig, at Du vist havde havt et lille Sværmeri — ja, Du behøver ikke at blive rød, Paula — men det er jeg ikke mere jaloux over. Du bryder Dig vist heller ikke med at tænke paa, at det nok kunde være, at dersom en vis En og Anden eller maaske endog et Par Andre havde

friet til mig, saa havde jeg formodentlig sagt Ja og var kommen hjem fra et Bal eller et Feriebesøg som forlovet med En, som jeg nu maaske aldrig ser igjen i mit Liv og endnu mindre tænker paa. Det kan ialfald være Dig en Trøst, at jeg aldrig før har friet til Nogen.«

»Hvad vil det sige?« spurgte Paula nysgjerrig. »Friede Du til ham?«

»Ja,« sagde Kusinen ligefrem. »Omtrent. Saadan halvt ialfald.«

»Ja, det er virkelig sandt,« tilføjede Sandberg smilende. »Om det var lidt mere eller lidt mindre end halvt, er det ikke Umagen værd at strides om.«

»Nej, hvordan det nærmere gik til, fortælle vi Jer naturligvis ikke,« sagde Kusinen. »Men jeg generer mig saamænd ikke ved at sige, at man godt kunde være bekjendt at fri helt til ham, og havde det været nødvendigt, havde jeg saamænd ogsaa gjort det.«

»Hvad siger De om den Forlovelse?« sagde Stephan lidt efter til Paula.

»Ikke Andet end godt,« svarede hun. »Det er jo en sand Fornøjelse at se To, der er saa glade over hinanden, det er dog alligevel Hovedsagen.«

Det Svar var atter af dem, han ikke syntes om, den Forlovelse var da saa hverdagsagtig, som en Forlovelse kunde være.

Stephan kunde, naar Paula ikke ret gik ind paa hans Tankegang, ligeoverfor hende komme i en underlig usikker Stemning. Hun kunde i en Situation vise sig saa yndefuldt tiltalende, saa ganske i Højde med hans Forestillinger om hende, at han bagefter undgik hende for ikke at faa det harmoniske Indtryk, han bar paa, forstyrret af hende selv. Thi det gik gjerne saaledes, at naar de saa atter mødtes, fandt han, at hun ikke passede med det Billede af hende, som han i Mellemtiden hos sig selv yderligere havde omdigtet.

Der var en Ting, som laa ham særlig paa Hjerte; det var at lade hende vide, at han var den Ubekjendte, hvis Sang hun hin Aften havde istemmet.

Men dette var ikke saaledes at gaa til; der var over hele hin Situation, fandt han, en saa fin romantisk Stemning, at man let kunde forgribe sig paa den, den hørte slet ikke til i en almindelig, hverdagsagtig Samtale.

Det gik derfor ikke saa let med at mane en passende Stemning frem, og engang skulde det dog siges; Afrejsens Tidspunkt nærmede sig. Saa slog han engang, da de havde talt om, at den stundede til, Noderne op paa den Sang, han havde sunget hin Aften, bad hende om at akkompagnere sig og sang den.

»Det er en dejlig Sang,« sagde hun, da de vare færdige.

»Den har vi sunget sammen, inden vi kjendte hinanden,« svarede han.

Hun saae forundret paa ham, men sagde ikke Noget.

»Det var mig, den Aften . . .«

Han havde næsten ventet, at alt disse Ord skulde være Trylleordet, som skulde løfte det Slør, der laa dem imellem; thi han nærede ikke nogen Tvivl om, at hin Situation stod ligesaa tydelig for hende som for ham. Men Trylleordet virkede slet ikke. Hun blev ved at se paa ham og sagde paa den allernaturligste Maade af Verden: »Jeg forstaar Dem slet ikke.«

»Den Aften, udenfor Landstedet . . . jeg gik paa Vejen . . . De gav Dem til at akkompagnere . . . De sad ved Klaveret i Deres Havestue . . .«

»Det veed jeg ikke det Mindste om, De maa have taget rent fejl.«

Stephan blev saa befippet over denne Vending, at han nu blev stum, og først efter nogle Øjeblikkes Tavshed kunde han faa sagt: »Ja, saa maa det have været en Fejltagelse.«

Han var helt adspredt den Aften, og skjønt det var en af de sidste, der var tilbage, lykkedes det slet ikke at faa sat Liv i den. Paula saae forunderlig spørgende paa ham, hun forstod ham endnu mindre end ellers.

Og Stephan kunde nu slet ikke finde Rede paa sig selv og Paula og sin Skæbne. Var det dog hende, eller var det ikke, havde han slet ikke faaet et Varsel fra sin Lykkestjerne den Aften, eller vilde hun blot ikke vedgaa det af et eller andet dybt

Skjælmeri? Det var dog ikke ret troligt; hun havde ogsaa set saa ærlig ud, at det næsten var umuligt ikke at tro hende.

Saa rejste de kort Tid efter. Han syntes, Paula havde Taarer i Øjnene, da han var oppe at sige Farvel til hende og hendes Moder. Hvordan det stod med ham selv, vidste han slet ikke. Det at blive alene var ikke uden al Tiltrækning for ham.

Sandberg og hans Kamilla vilde gifte sig uden lang Opsættelse i selve denne Vinter og vare meget optagne af de forskjellige Arrangementer med at sætte Bo.

De vare fornøjede med hinanden paa den samme noget jevne og ligefremme Maade, som ganske vist ikke tilfredsstillede meget poetiske Forestillinger, og som ialfald Stephan havde fundet saa lidet stemmende med den sande Forelskelses Væsen, men som havde noget Solidt og Troskyldigt ved sig.

Stephan og Sandberg vare, som før sagt, ikke blot Venner fra Drengealderen, men ogsaa ansatte i samme Kontor, saa at de taltes ved næsten daglig. Stephan vilde gjerne ind paa mere almindelige Betragtninger over Kjærligheden og dens Væsen, men det havde Sandberg slet ikke mere Lyst til. »Det er saamænd aldrig Umagen værd at tale om den Slags Ting nu, da man er forlovet og hele Historien er gaaet godt af,« sagde han.

»Du er altsaa fuldstændig lykkelig?« spurgte

Stephan for, ja det er vanskelig at angive authentisk, hvilken Gang.

»Ja, saagu' er jeg lykkelig. Hvad Fuldstændigheden angaar, ja saa vilde jeg naturligvis ønske, at vi var gifte. Ja, og at vi havde et Par Børn, eller flere, lad os sige fire eller et halvt Dusin. Og ja, et godt Dyrtidstillæg, ja, der er jo Ting nok, som man kan fuldstændiggjøre sin Lykke med, saa mange, at det slet ikke er Umagen værd at begynde paa den Opramsning. Det vilde gaa med det, som med de Øvelser, hvem der kunde tælle længst, som vi drev som Drenge.«

En Dag mødte Sandberg ikke paa Kontoret. Den næste Dag var han der ikke heller. Stephan spurgte sig for; han var meldt syg, hed det, og kom nok ikke for det Første.

Stephan gik op i hans Bolig efter endt Kontortid. Da han ringede paa, kom hans Værtinde strax og lukkede op. Det var en gammel Præsteenke, en skikkelig gammel Dame af de Folk, som i al Godmodighed og uden Spor af Ondskab føle en vis Nydelse i, at Alting gaar ulykkelig og trist i denne Verden, og befinde sig rigtig hyggelig og vel ved at klage og sukke herover.

Det var meget daarligt med Sandberg, sagde hun. Men det var næsten ikke det Værste; det Værste var, at hans Kjæreste var flyttet ind hos ham uden videre, og der var ikke Tale om, at hun vilde høre paa Forestillinger. Hun sagde, at hun vilde og maatte pleje ham, og saa blev hun.

Døren til Sandbergs Værelse blev lukket op i det Samme, og der stod ganske rigtig den unge Dame.

Hun nikkede kort til Stephan. »Jeg tænkte nok, det var en af hans Bekjendte,« sagde hun. »Ja, det er en net Historie, vi har her; jeg tænker, han har Tyfus eller Lungebetændelse eller begge Dele.« Hun talte paa en saa rolig og forretningsmæssig Maade, fandt han, slet ikke som om det var et Menneske, hvis Liv eller Død maatte være Liv eller Død for hende.

Stephan fulgte hende ind i Dagligværelset. Det laa ved Siden af Sovekammeret og bar tydelig Præg af, at hun havde taget Ophold der; en Lænestol, der ikke var af de mageligste, havde tjent til Natteleje ved Hjælp af nogle Puder og Shawler. Hun selv var i et noget forstyrret Kostume og gjorde Undskyldning derfor: »Ser De,« sagde hun, »jeg bestemte mig til at blive her, omtrent som jeg gik og stod. I Dag skal de sende mig noget Tøj hjemmefra, og jeg faar formodentlig et Tilhold om at rejse hjem, men det bryder jeg mig ikke en Smule om. Han kan ikke blive passet ordentlig af den skikkelige gamle Tosse eller af en Vaagekone, og hvad bryder jeg mig nu om, hvad Folk siger om mig?«

Han saa ind ad Døren til Soveværelset. Sandberg laa i en Døs og kjendte ham ikke. Han indrømmede, at det saa betænkeligt ud.

Og betænkeligt blev det virkelig ogsaa, en hæftig og farlig Sygdom, og Faren stod paa i Uger.

Stephan hørte jevnlig derop. Kamilla var bleven

paa sin Post til Trods for alle Forestillinger. Hun var meget medtagen, men Lægen gav hende det mest glimrende Vidnesbyrd for, hvad hun havde udrettet som Sygeplejerske. Stephan begyndte at tilgive hende, at hun var saa robust og traadte saa fast i Gulvet, naar han saae, hvor let og lydløst og velgjørende hun kunde bevæge sig i Sygestuen.

Saa kom endelig en Dag, da hun kunde meddele, at Lægen havde erklæret, at Faren nu kunde betragtes som overstaaet.

Da hun fortalte det, var hendes Stemme dog mindre rolig, end den ellers plejede at være, enten hun saa talte om den Mulighed, at han kunde leve, eller om, at han vilde dø.

Stephan fik Lov til at gaa ind og se til ham. Hun satte sig ned paa Kanten af Sengen og tog den Syges Haand og sagde med en fornøjet Latter, men med Taarer i Øjnene: »Se saa, saa vidt kom vi. Nu tænker jeg ogsaa, han er færdig med at sukke efter Paula.«

Sandberg smilede og trykkede hendes Haand. »Jeg har nok ligget og fantaseret om hende,« føjede han ganske rolig forklarende til.

»Det var hans Ungdoms Flamme,« bemærkede Kamilla ogsaa paa den naturligste Maade af Verden, »saa det vilde ikke være noget at være jaloux over. Jeg er saa sikker paa ham nu, og det kunde da aldrig falde noget fornuftigt Menneske ind at være jaloux paa Fantasier og Drømmebilleder og den Slags Ting.«

»Det har Du Ret i min Ven,« sagde Sandberg,

»Den Historie er saamænd ogsaa forbi i Virkeligheden. Naar jeg nu blot snart maatte faa Lov til at ryge lidt Tobak.«

Stephan forstod slet ikke disse Mennesker. Han vilde aldeles ikke gaa ind paa, at det skulde være Kjærlighed, selv om den ene ogsaa til Nød vilde have ofret sit Liv for den Anden.

Denne Sygdom og disse to Menneskers Forhold havde optaget ham endel, om han end fandt, at det var en ringe Løsning af Kjærlighedslykkens Problem. Vinteren var ifærd med at fortrække. Det havde været en raa og tung Vinter, en rigtig kjøbenhavnsk Vinter med evindelig Slud og Søle, skikket til at vække Tvivl om, hvorvidt disse Breddegrader overhovedet vare bestemte til at beboes.

I det Hele var den gaaet meget langsomt for Stephan. Strax efter Afrejsen havde han følt en vis Glæde ved at være ene, ved at være uforstyrret med sit Drømmebilled af Paula istedetfor hende selv. Men denne Fornøjelse forslog dog ikke i Længden; han begyndte at længes og ovenikjøbet længes paa en ganske solid og reel Maade og føle et saa dybt Savn efter hendes Nærværelse, at det ligefrem overraskede ham.

Sandbergs Sygdom havde optaget ham noget i de Uger, den havde en farlig Karakter, men nu var al Spænding forbi; hans egne Tanker kunde atter husere uforstyrret, og de benyttede sig heraf, altfor meget fandt han. Han gav sig til at være dobbelt flittig med sine Arbejder, men det forslog ligesaa lidt

som Forsøgene paa at omsætte sin Længsel i poetiske Drømmerier. Han maatte sige til sig selv: »Der er ingen Tvivl, jeg er for Alvor forelsket,« og blive ved at gjentage sig det Svar, indtil det en skjøn Dag, han vidste ikke selv hvordan, stod for ham saa sikkert, at han ikke engang spurgte derom. Men hun? Ja, hver Gang han gjorde sig selv det Spørgsmaal, blev Svaret ogsaa det samme, en ubestemt, men sød Forvisning om, at han vilde sejre.

Det blev atter Foraar; det urolige, tidlige Foraar, hvor kun Vandet er smukt og glinsende i dybe og friske Farver, men Jorden slet ikke tager sig ud. Den hvide Sne er borte, Engene skaldede og Markerne jordfarvede, hvert eneste vissent Blad blæst af Træerne, og Mark og Skov i en Tilstand af Nøgenhed som ikke ellers paa nogen Tid af Aaret.

Dette tidlige Foraar kom med sin lurende Kulde, sit upaalidelige Solskin og sin skarpe Blæst, der kom farende lige lukt fra det frosne Rusland.

»Det er jo meget værre end Vinter,« sukkede Folk, »sikken et Foraar iaar,« — ligesom det ikke altid var saaledes.

Om Indfaldet kom med den skarpe Østenvind eller fra en af de kolde Solstraaler, er ikke godt at sige. Men en Dag sagde Stephan til sig selv: Jeg vil derned, jeg vil møde hende der i den evige Stad,

hvor der er Roser og lune Sommervinde, og der vil jeg sige hende, at jeg elsker hende.

Han blev et andet Menneske, efter at han havde taget denne Beslutning, alle smaa Hindringer ryddedes bort i en Fart. Og se, da Rejsen var afgjort, kom en Nat det rette Foraar, uanmeldt, uventet, overraskende, men der var ingen Tvivl, det var det rigtige, ægte Foraar, der bragte Marker og Træer og Buske i Uro og Travlhed. Saae man Skoven paa Afstand, opdagede man, at den var ifærd med at skifte Farve, der var kommet et nyt Skjær over det Brune og Sorte, Grønt var det ikke, hvad var det? Ja, vilde man derhen og se efter, saa gjemte Skoven sin Hemmelighed for de Nysgjerrige; nærved var der ikke Noget at se. Saasnart man var borte fra den, saa var det der igjen. Men der var ingen Tvivl om, at det var det rigtige Foraar, og at Herligheden var ganske nær, men Menneskene skulde overraskes.

— —

Stephan rejste. Det skulde være en Rejse efter Sejr og Lykke, helt igjennem sit Endemaal værdig. Han vilde gjøre Alt, for at det skulde blive ham et Festtog, i hvilket al den Poesi, Situationen indeholdt, kunde komme til sin Ret.

Hele Rejsens Plan skulde indrettes herefter. Han vilde kun søge de Steder, der kunde opretholde eller forhøje hans Stemning. Han vilde forberede sig til

det Møde, som han nu var sikker paa vilde blive det afgjørende og det, der førte de To sammen, ved forinden at afvaske al Prosaens og Hverdagslivets Støv, og de Steder, hvor han tidligere havde vandret søgende og længselsfuld, vilde han nu gjense, triumferende, i Forventning om at have naaet det Højeste.

Hamborg var naturligvis haabløs i den Henseende, men han gjorde Omvejen ned ad Rhinen, som han altid havde havt en særlig Forkjærlighed for. Han standsede i Køln kun for at sidde en Times Tid i Domkirken og høre den hellige Messe og lade sit Sind bades i Omgivelsernes Rigdom af hellig og hemmelighedsfuld Længsel. Og ligesom han i den grønne Skov undertiden syntes, at hans indre Væsen kunde flyde hen i en velgjørende Enhed med den stumme Natur i dens dybe Søvn, saaledes forekom det ham her, at han gjorde sig til Eet med Musikens Toner, med den højtidsfulde Messes sonore Klang, med de forunderlige Lysvirkninger, der i den stille Formiddag levendegjøre hele Bygningen. Og da han atter traadte ud, vandrede han længe som en Indviet, der havde dukket sig i hellige Vande og nu skulde tiltræde en Ridderfærd, paa hvilken han sejrrig skulde kæmpe for sit Livs mystiske Gral.

Men det er farligt at drømme sig som en af Ridderne af den hellige Gral, naar man skal rejse med Jernbane. Han glemte sin Plaid, fordi han ikke havde vækket sig ret op af den Halvdrøm, hvori han gik. Dette Tab forstyrrede ham imidlertid ikke. Han frøs villig lige til Coblenz, trøstende sig

med, hvorledes han saa siden skulde lade sig vugge i Rhinfantasier lige til Mainz, en Strækning, som han naturligvis vilde tilbagelægge paa Dampskibet.

Men ak, hvilken Skuffelse! Han havde ikke tænkt paa, at skjønt alt her var grønt, var det dog for tidligt til at se Vinbjergene. De saae altfor meget ud som Kartoffelmarker. Det Skjær af altid dæmrende Aftenbelysning, som ellers plejer at hvile over disse Egne, kunde han slet ikke faa frem. Der saae formiddagsagtigt ud ved S. Goar, formiddagsagtigt ved Bacharach og ved Loreley. Ingen hvide Hænder kunde tænkes at vinke fra de brustne Borgvinduer, ingen Slør at vifte fra Ringmurene af disse herlige smaa Byer, i hvilke ellers i stille Sommeraftener ved den glidende Strøm under de vinklædte Højder Middelalderens Romantik endnu synes at slumre, vel istand til at vækkes af den rette Riddersvend med det klingende Underhorn.

Stephan gik frem og tilbage paa den store Dampbaads temmelig tomme Dæk. Og jo mere gnaven han blev paa sig selv over heller ikke denne Gang at kunne finde det Løsen, der kunde bringe ham i den forønskede Stemning, og jo mere han saa søgte at nærme sig den stykkevis, desto længere flygtede den, desto mere graa og plumrede blev Rhinens Vande, desto mere lig lugede Marker de bølgende Bjerge.

I de sidste Timer, paa den Strækning, inden man naar Mainz, hvor Floden ligger flad og sivkranset og ensformig som en lang Indsø, fortrød han

næsten, at han ikke havde ladet Rhinen være Rhin og var kjørt ganske prosaisk med Jernbane.

Det var en tabt Dag. Spørgsmaalet var, hvorledes Nederlaget skulde gjenoprettes, ellers kunde han risikere, at hele Rejsen forspildtes eller dog ikke blev, hvad den skulde være. Han bestemte sig ved en pludselig Reminiscens, der vaktes ved en Melodi af Gounods Faust, til at gaa til en ret middelalderlig By, til Nürnberg.

Paa denne Vandring syntes hin lunefulde Dronning Mab, der hersker i Stemningernes Tryllelund, at være ham gunstig — tilfreds med den foregaaende Dag at have vist ham, at han ikke maatte stole paa hende, saa meget han end troede sig at være hendes Forbundne.

Toget kom ind til Nürnberg sent om Aftenen; det var en yndig stille Luft, og Mørket var næsten en lys Sommernats.

Det var en hverdagsagtig lang Hotelomnibus, han steg ind i, men i samme Øjeblik, de vare komne bort fra Pladsen ved Banegaarden, vare de inde i et andet Land. Overalt de snævre, krogede Gader, i hvilke Ingen færdedes, og hvor de tændte Lygter slet ikke kunde lyse op saaledes som langs andre Byers brede og lige Flisefortove, overalt de høje, mørke Huse med de udskaarne Billeder og Snirkler og de mange Karnapper, alle gjemmende Mørke og Tavshed bag deres rundrudede, blyfattede Vinduer.

En Rigdom af gamle Melodier og Brudstykker af Sange vaagnede op i Stephan. De holdt ved det

store, løjerlige Hotel. Og saa tillokkende det firehundredaarige, gamle Etablissement med alle sine Krinkelkroge og labyrinthagtige Gange og Trapper end var, kunde det dog ikke holde ham. Han maatte ud igjen og se paa Byen selv, skjønt Portneren rømmede sig temmelig misbilligende, thi man gaar meget tidlig tilsengs i den gode Stad Nürnberg og er ikke vant til den Slags Udflugter.

Men Stephan maatte i Arabeskerne om Paulas Billed ogsaa have Motiverne fra en Nattevandring i den stille By over de gjenlydende Broer, hvorfra man saae den lille Pegnitzflod glide tavst langs de sovende Husrækker, imod hvis Mure den paa samme Vis havde skyllet for Hundreder af Aar siden, da de, der sov derinde, vare gjæve Riddersmænd og brave Borgere i den frie Rigsstad med deres Hustruer og skjønne Døtre.

Det var forvirrende Gader, der snoede sig og drejede sig op og ned og ud og ind og bestandig syntes at have et eller andet at skjule bag den næste Omdrejning. Hvilke smaa stejle Torve man saa pludselig blev lukket ind paa, smaa, ganske stille Pladser med Billeder og plaskende Springvande, hvor Vandet i evindelig Afvexling sprang ud, hist af Kvindebryster, her af en Gaasehals, og faldt ned i de store Stenkummer, som ere slidte af Pigernes Hænder i mange, mange Slægtled.

Saa stod han foran Kirker, hvor de groteske Figurer og løjerlige Dyreansigter syntes at være undfangede af Kunstnere, der selv havde set æventyrlige

Aabenbaringer i Naturen. Der sad disse Ansigter deres med Stenløvværk overgroede Grotter og benyttede Nattens Skjul til at løsne deres Stentræk og hviske og vrænge til hinanden.

Alt dette var herligt; alt dette var et ypperligt Akkompagnement til Digtene om det klare Ansigt med de store Øjne, alt dette var et saadant Brud med det Hverdagsagtige, som han havde ønsket.

Det anfægtede ham ikke, at mange gamle Klokker deroppe fra de smukke Taarne trolig meldte Kvarter efter Kvarter. Men midt i Digtningen blev han dog endelig legemlig træt og søvnig. Han følte, at Portneren ikke var hans Ven, da han langt ud paa Natten efter gjentagen Ringen blev lukket ind.

Han havde egentlig villet rejse videre næste Morgen for slet ikke at se Byen ved det kjedsommelige Dagslys, men den simple Tilfældighed, at han sov over sig og først vaagnede, da det Tog, han kunde have taget afsted med, var adskillige Mil borte, afgjorde Spørgsmaalet anderledes.

Og der var ingen Skade sket. Det var en smuk Søndag. Solen skinnede muntert gjennem de kulørte Ruder ind paa det mørke Egetræs Gulv. Derude vare Gaderne nu rigtignok vaagnede op, men det var ikke til et almindeligt, trivielt Hverdagsliv. Klokkeklang flød som i en uafbrudt melodisk Strøm i den lune Foraarsluft, paa Gaderne gik pyntede Folk, Kjøbstadfolk og kjønne Bondepiger i maleriske Dragter. Alle de Folk, der sad i deres Vinduer og saae ud i den smukke Morgen, syntes at kjende hinanden.

Og vare end nu i Formiddagssolens Skin alle Stenansigterne paa Kirkerne atter blevne stive og stumme, saa var der indenfor Kirkernes Døre en stille Fred over de syngende Skarer, som forekom ham ikke mindre tiltalende end Nattens puslende Liv.

Og om Eftermiddagen, da han gik langs de store Stadsmure, hvilket muntert Syn! Udenfor Portene og langs Gravene og de hyggelige Beværtningssteder, som vare indrettede nede paa disses udtørrede Bund, var der en munter og broget Vrimmel; hele Paaskescenen af Faust var der lyslevende, de smukke Piger, de lystige Svende, de snakkende, drikkende gamle Mænd.

Og han gik og frydede sig ved at være langt højere paa Straa end selv en Faust, der kun havde en lille Gretchen, som lokkede ham.

Men da det led mod Aften, og Klyngerne begyndte at vandre ind ad Stadens Porte, steg han op til Borgen, der knejser over Byen. Over dens gamle Gaard skygger Kejserinde Kunigundes Lind, Aftensolen skinnede paa dens mægtige Krone, der var grøn og frisk, som om mange Aarhundreder for den kun vare som Aftenvindenes Pust. Han brød sig ikke om at komme ind og se flere gamle Malerier eller om at faa at vide, hvad der var bygget af Konrad den Anden og hvad af Frederik Barbarossa. Han satte sig under det grønne Træ, der havde skygget over Kejserne, og drømte om sin egen Lykke og Magt.

Lykkelige Timer! Hvor Sjælen var fyldt med

Velklang i Forventning om en straalende Lykke, ikke til at naa og dog sikker.

Til Heidelberg! Op at sidde en stille Solskinsdag i Kurfyrsternes Gaard med de grønne Træer og Karl den Stores Brønd, drømme under de mægtige Mure med de vældige Kildevæld af Vedbend, der springe frem af hver Pore i dem og hænge ned i brede Strømme, danne Guirlander om søndrede Statuer og mægtige Forhæng over Døre, der føre til Intet. Vandre engang i de Sale, hvor kun de visne Blade hvirvle deres Dans og Vinden hvisker uforstaaelige Ord.

Dette var det sande slumrende Slot i den slumrende Skov, det var til, og Prinsessen var det ogsaa.

Saa videre afsted over Alperne. Paa Gotthardsvejen en Eftermiddag i Regn og Taage. De trætte Heste hale afsted med den skumplende Vogn opad fra Andermatt til Hospenthal. Dampen staar over dem i den raa, kølige Luft. De Rejsende fryse og ere højst ubehagelig tilmode, paa En nær, som har saa megen Stemning og Poesi i sig, at Intet kan anfægte ham.

Og der har dog ikke været nogensomhelst Fornøjelse ved denne Tur; ikke engang Reuss og Djævlebroen have taget sig ud af Noget i Støvregn og Taage, der skjulte al Udsigt. Skyerne ligge endnu som et graat Himmelloft, der er sunket ned til midt paa Bjergene, og som tynger saa stærkt paa disse, at selv om de rettede Skuldrene og vilde skyde det op, kunde de ikke.

Da i Bjerglande alle de gamle Kjøretøjer, der have udslidt paa den almindelige Jord, maa begynde en Tilværelse forfra, var det ogsaa et aldeles udlevet, udslidt, forsiddet, fortrykket, sprængt og sammenlappet Stykke gammel Kaleschevogn, som de Rejsende, der havde slaaet sig sammen om Vogn i Fluelen, havde faaet.

Skumplede, stødte, ømme, trætte og gnavne sad de Tre af dem og frøs, i en gnaven Diskussion om Rejselivets Skyggesider. Men den Fjerde var Stephan, og den stemningsfulde Tilværelse, han havde ført paa den sidste Del af sin Rejse i Tyskland, holdt ham livfuld og let oppe over alle smaa Gjenvordigheder.

Endelig rumlede de op ad den løjerlige Gade i Hospenthal med sine store Huse i den rigtige Schweizerstil og sin aldeles alpemæssige Kjørebane.

Regn og Taage laa over hele Byen, en fin Støvregn, der havde gjort alle Huse mørke og glinsende, og som syntes at have fyldt hele Herberget, hvor man stod af, med Dunst og Taage.

Men Stephan var stadig tilfreds med Alt, han var i den Stemning, hvor alle smaa Ubehageligheder kun paa Modsætnings Vis lade En føle den Glæde, der fylder Ens eget Sind.

Bag Bygningen lige overfor Herberget knejser et gammelt Kampestenstaarn, Longobardertaarnet, fra hvis Top Krigerne havde kunnet spejde ud over Vejen, der førte til og fra Italien. En løjerlig gammel Knast af et Taarn, Minde om den uimodstaaelige Længsel, der drog Nordens Folk mod Italien igjen-

nem alle Tider. Graat og mosgroet er det, med tomme Vindueshuller og uden Indgang, ubetraadt i umindelige Tider, pisket af Regn og Sne i Vintertid, glødet af Sommersol tusinde Aar, men endnu kraftigt og stout.

Hyllet i Taage og Regn stod den gamle Kamerat derovre lige for Stephans Vinduer og skuede ned imod Dalen.

Staa Du kun Skildvagt der, tænkte han, Du barske gamle Kæmpekarl. Mange af min Slægt har Du maaske stoppet paa deres Vej til det dejlige Land, men jeg passerer. Ingen Riddersmand har redet dig dristigere og mere sejrsæl forbi end jeg.

Han blev kaldt ned til Maaltidet i den lange, lave Spisesal. De fire tilfældige Rejsefæller fra Vognen havde kjedet sig saa forskrækkelig i hinandens Selskab i Løbet af Dagen, at de nu vare enige om ikke mere at ville have med hinanden at gjøre, da det tvungne Samkvem var hørt op. Stephan satte sig da ogsaa hen for sig selv.

Det var et temmelig stort Selskab; Deligencen Syd fra var lige kommen med et Følge af flere Bivogne. Stephan mønstrede Selskabet. De Fleste saae ud, som alle Rejsende se ud, naar de ere forfrosne og sultne. Der var temmelig mørkt i den lave Stue, og det varede derfor lidt, inden Stephan opdagede, at der dog i Selskabet var et Par bekjendte Ansigter, det Ægtepar, med hvem Paula og hendes Moder vare rejste ned til Italien; han vidste, at de senere vare skiltes ad, men det frydede dog hans Hjerte, at

han saae dem. De kjendte ikke ham og sad temmelig langt borte, han styrede derfor sin Utaalmodighed, til de vare færdige med at spise.

Ægteparret blev meget glad ved at træffe en Bekjendt. Det var aabenbart, at de vare temmelig kjede af at rejse sammen og af at rejse overhovedet. Ægtemanden vilde ikke lade Nogen komme til Orde om Noget, før han havde faaet slaaet fast, at de skulde have sig en Tremandswhist for at faa den afskyelige Regnvejrsaften til at gaa.

Derefter fik Fruen Ordet for at give Ondt af sig imod Vinteren i Rom, der havde været afskyelig, Regn og Kulde og Kulde og Regn ligesom et daarligt Foraar i Kjøbenhavn, det vil sige meget værre, for der var ikke en ærlig Kakkelovn eller et raisonnabelt Stykke Kul i hele Rom. Og Maden var slet, Vinen afskyelig, Lopperne over al Beskrivelse, og Ingenting kunde man taale, Stedet var saa usundt, og man havde saa mange Forskrifter at følge for ikke at faa en dødelig Feber paa Halsen, saa det var umuligt at erindre det Halve, og et rent Under, at man kom levende derfra. Kort sagt, hun priste sin Skaber for, at lille Kjøbmagergade dog var til endnu.

Endelig kunde Stephan faa nogle Spørgsmaal indført om deres oprindelige Rejseselskab. De omtalte det med den høflige Kulde, hvormed Folk i Reglen omtale forhenværende Rejsefæller, og antydede, at om Frøkenen end var højst elskværdig, saa havde hendes Moder ikke været dem til nogen Oplivelse. Og det, at man »var til Oplivelse«, var aabenbart en

ufravigelig Fordring, de Begge stillede til deres Medmennesker. Imidlertid fik Stephan dog til Lykke og Held at vide, at de to Damer for nylig havde forladt Rom, hvor han uden videre havde regnet paa at træffe dem, og vare tagne til Lago Maggiore for at tilbringe en halv Snes Dage.

Det var jo unægtelig en Lykke for ham, at han havde faaet dette at vide, men Glæden over at undgaa en forgjæves Valfart til den evige Stad forringedes dog i høj Grad ved Skuffelsen over, at deres Møde ikke skulde foregaa der, hvor han havde tænkt sig det. Der var imidlertid ikke noget at gjøre; han fandt sig i Tremandswhisten, skjønt han ikke fik meget Mere at vide om Paula. Begge Ægtefæller havde faaet nok af at tale i lang Tid, men Whist havde det knebet med.

Den næste Dag stod han da paa St. Gotthard paa Sletten midt imellem de uhyre, døde Bjerge, og han drak hendes Skaal i Hospitiets gode Vin og rutschede saa i Diligencen den vidunderlige Fart ned ad Galerierne til det skjønne Land. Det var en Selvfølge, at han hastede lige til Mødet, og næste Formiddag gik det paa det snavsede Dampskib over den sølvskinnende Sø til Stresa.

De vidunderlige boromæiske Øer svømmede udenfor som vældige Blomsterklynger paa det klare Vand, Synet af dem frydede ham som Musik, Savnet af Rom var glemt.

Dampskibet lagde til. I Haven foran det store Hotel ved Landgangspladsen færdedes de rejsende

Gjæster. Han ventede noget med at gaa i Land, thi han saae strax, at En af dem var hende, og han maatte have set noget paa hende, inden han turde nærme sig hende.

Nu gjenkjendte hun sikkert ham, thi han saae, at hun pludselig traadte bag nogle Andre.

Saa gik han i Land og gik dristig lige hen imod hende. Flugten efter hende var tilende. Nu gjaldt det blot at gribe til efter den skjønne Nymfe.

Han hilste tavst og rakte hende sin Haand.

»Er De her?« sagde hun; hendes Stemme rystede dog lidt, og hun var meget rød. »Det var en Overraskelse.«

»Jeg er kommen for at møde Dem,« svarede han. Han beholdt hendes Haand i sin. Ingen af dem talte videre. Ikke her i Vrimlen ved Siden af den tyske Familie, med hvem hun fulgtes, vilde han sige det store, afgjørende Ord og høre hendes Svar. Og hun . . .

Lidt efter sagde hun: »Vi bo her i Hotellet. Tager De ind her?« Saa gik de sammen ind og mødte Paulas Moder.

-

»Nu kan jeg komme ud at ro paa Søen; De kan vel ro,« sagde Paula om Eftermiddagen. Om han kunde!

De tog en Baad og roede ud paa Søen. Det var sildig Eftermiddag.

Med Rette prises Lago Maggiore for sin Farve-

pragt. Dens Rigdom paa straalende Glans er altid henrykkende, men i den Stund imod Solnedgang, da en Flig af Naturens Kongekaabe falder over det fattigste Landskab, funkler denne om Søens evige Dejlighed med den fuldeste fyrstelige Pragt, og Purpuret og Guldet, det lysende Spil fra ædle Stenes Mangfoldighed og Perlers yndefulde, matte Bleghed, skinner baade fra Himmel og Hav.

Han roede, hun sad i Agterstavnen, hvor han kunde se hendes Ansigt, medens han roede. Han roede ganske langsomt, Søen var glat og blank, og idet Baaden gled afsted, rislede Vandet langs dens Sider med en fin, klingende Lyd.

Skilsmissen havde øvet sin stærke Virkning paa hende, hun havde savnet og længtes, og nu var hun lykkelig i Gjensynet, skjønt hun ikke selv vidste hvor meget. Hun følte, at hans Øjne bestandig vare fæstede paa hende; hun var henrykt derover, men undselig, skjønt hun ikke vilde, at hans Blik skulde ophøre at omfatte hende, og hun følte som en let Sky for Solen, naar han vendte sig bort for at se efter andre Baade, eller hvad ellers en Rorkarl, der selv styrer, har at se efter.

Han lod Baaden tage Vejen over imod Isola Bella, denne skjønne Øplet, der, helliget i sin Tid til Venus og Amor, selv som en underfuld Venus Anadyomene stiger op af de klare Vande og spejler i dem sine lyse Terrasser med Billeder og Blomster og høje, herlige Træer.

Henimod dette Under af Kunst og Natur gled

Baaden. Han tænkte paa, hvorledes til Tider, netop naar hans Sind jublede stærkest over noget Skjønt, der da tillige midt i Jubelen kunde fødes en Længsel efter noget Uopnaaet, om hvilket han kun vidste, at det var et Savn, og at han, hvis det ikke manglede, i sin Haand vilde have havt den underfulde Vaand, for hvilken Lykkens Porte springe op. Han spurgte sig selv, om han nu fornam Savnet.

Sagtelig skød i det blinkende Vand den glidende Baad mod den dejlige Ø, der i Aftenens Glans rejste sig op som et feagtigt Slot i en Æventyrs Drøm.

Højt knejste op over Giardino d'Amore den vældige Enhjørning, rejst der som Feernes Vogter ud imod Verden.

Han standsede og saa paa den underfulde Pragt omkring dem. Vandenes og Skyernes Farver smeltede ganske sammen. Guldskyer, som stod til begge Sider, ladende Midten klar, vare ligesom Forhæng for det inderste Hellige i Lykkens Tempel, der langsomt droges til Side, da han nærmede sig og over Søen, der laa som Templets skinnende Gulvflade, skred henimod dets Altar.

To Sommerfugle havde fra Land fulgt Baaden, hvirvlende sig om hinanden i spillende Bevægelighed, forsvindende et Øjeblik, men saa atter kommende igjen som vidende, at her var der Selskab.

Begge de To vare blevne tavse, thi de følte, at nu og her var der kun Eet for dem at tale om, et Ord at sige, der gjemte Forstaaelsen af al Herligheden omkring dem.

Endelig talte han, og det var, ligesom noget Ubevidst lod ham tale, saa at han selv overraskedes ved at høre Tavsheden brudt.

Han havde lagt Aarene, og idet han tog hendes Haand, sagde han: »De veed, at jeg elsker Dem, men lad mig sige Dem det her.«

Hun tav og saae ned for sig med bævende Læber, medens han holdt hendes Haand.

»Sig det, sig det,« bad han.

Hun sagde det, og han drog hende til sig. Der var da Lykken.

Men da deres Læber atter skiltes efter den første Berøring, saa flygtig, at han ikke vidste, om han havde kysset eller ikke, saae han en brun Plet ved hendes Overlæbe, som han ikke før havde set, og skjønt det var som et alfelet Pust, gled det igjennem hans Sind, at den ikke klædte hendes skjønne Mund.

Saa sad de Haand i Haand tavse en Stund som den skjønne Scenes Midtpunkt; Farverne i Landskabets Kongedragt vexlede bestandig.

Han saae efter de to hvide Sommerfugle; de vare forsvundne.

Baaden drev, som den vilde.

Men nu kom Aftenen, stille og lydløst læggende sig over Søen og dragende sit Slør for Farvepragten.

»Vi maa vende hjem,« sagde hun.

Det vakte en lille Misstemning hos ham, at hun kunde have Tanke derfor. Men han maatte give hende Ret. Mørket faldt hurtig paa, Lyset holdt sig

endnu ude paa Søen, men da han saae ind imod Land, begyndte Strandbredden at gaa sammen i en mørk, ukjendelig Masse.

Hjemrejsen fra Italien og de første Maaneder gled stille og rolig hen for Paula.

Hun var af de elskelige kvindelige Naturer, i hvilke Udviklingen foregaar stille, rolig og sikkert. Hun var bleven forelsket i Stephan, uden at hun selv havde klaret sig naar eller hvorledes, eller havde tænkt paa at analysere dette Forhold i mindste Maade. Hun var bleven overrasket over paa Rejsen, under Fraværelsen at opdage, hvor meget hun holdt af ham, og var lykkelig ved at gjense ham og endnu lykkeligere ved at blive forenet med ham.

Hun beskjæftigede sig nu endel med, hvorledes det skulde gaa hendes Moder uden hende, og fandt, at det egentlig slet ikke hastede saa stærkt med at holde Bryllup; hun kunde godt være lykkelig som Forlovet i adskillig Tid.

Derom var der imidlertid ikke Tale for Stephans Vedkommende. Han vilde have sin Hustru for sig — og han tænkte, at han i sin uforstyrrede Besiddelse og det uafbrudte Samliv vilde finde dette absolute Noget, som han ikke vilde tilstaa for sig selv, at han savnede, men som han heller ikke kunde sige, at han havde fundet.

Om Efteraaret giftede Stephan og Paula sig.

Der hvilede for ham som et Slør af Uro og Spænding over Bryllupsfesten, men det undrede ham ikke, han længtes efter ret at komme i Ro med sin unge Hustru; stille, ubevægede Forhold vilde give det bedste Læ for den Lykke, han søgte.

De sad en Aftenstund i deres hyggelige Hjem; hun sad foran Fortepianoet, han sad ved hendes Side. Hun fantaserede let og afbrudt. De talte om den Fortid, han yndede at dvæle ved atter og atter, de romerske Aftener, Mødet ved Lago Maggiore, om Hjemrejsen, der var bleven endel ødelagt ved det kjedelige Rejseselskab, de vare blevne tvungne ind i, men som dog havde været saare tillokkende, og om meget Andet.

Han tog hende i Haanden:

»Det var godt, at vi fik hinanden,« sagde han.

Hun nikkede og slog nogle Toner an.

»Hvis vi ikke havde fundet hinanden, hvad saa?«

»Det havde været meget slemt, saa havde jeg ikke vidst, hvor lykkelig man kunde være.«

Han syntes, at dette Svar var noget for jevnt, og slap uvilkaarlig hendes Haand.

Hun mærkede det og sagde med et let Smil:

»Du holder saa meget af at tale om Fortiden.«

»Ja, har den ikke været herlig?«

»Det har den, men jeg holder mig dog til Nutiden. Fortiden og Fremtiden vise os saa let noget Andet end det, der har været vor Lod og bliver det. Nutiden har Skyggerne, men, jeg veed ikke, hvordan jeg skal udtrykke mig, ogsaa mere Lys, fordi den jo

er Livet selv.« Hun talte nølende, ligesom lidt undselig over at skulle give sine Tanker Ord. »Ser Du, derfor holder jeg mig til Nutiden og er inderlig glad ved den, og det forekommer mig, at vi holde meget mere af hinanden nu, end vi før have gjort, og saaledes haaber jeg, det vil gaa altid.«

Han kyssede hendes Haand, som han holdt i sin.

Nu vilde han dog minde hende om deres første romantiske Møde i den drømmende Sommeraften. Nu skulde hun dog skrifte.

Han bladede i Noderne for at finde Sangen fra hin Aften.

Han fandt den og stillede den op for hende, idet han sagde:

»Midt i den gode Nutid kan jeg dog nok lide at høre den.«

I det Samme ringede det.

Paula glemte aabenbart strax Diskussionen, de vare inde i, og saae med nysgjerrig Spænding til Døren; det var endnu saa Nyt at faa Fremmede i sit eget Hjem.

Det var Sandberg og Kusinen — Ægtefolk siden Sommeren.

»Hvis der er Nogen hjemme i Eders Paradis iaften,« sagde han, »saa ville vi gjerne være Slanger der, for hjemme hos os er der Rengjøring, og Renlighed, finder nu jeg, er en daarlig Ting.«

»Vi maa have os en italiensk Aften ligesom den, vi havde paa Nørregade, den var mageløs,« sagde hans Kone.

»Ja, rigtig,« sagde Stephan, »den var mageløs, og den kan ikke gjentages.«

»Som De vil, men for Resten hvorfor ikke det? Jeg er vis paa, at den iaften vilde være meget bedre; vi har det jo Alle nu meget bedre. Dengang var vi kun hemmelig forlovede og I slet ikke. Nu har vi alle faaet hinanden, og det er, som det skal være.«

Hun mønstrede Stuen, og da Klaveret bar opslaaede Noder, skulde hun naturligvis se, hvad det var.

Hun satte sig uden videre ned og begyndte at nynne:

»Aller Berge Gipfel«.

Hun afbrød sig selv:

»Naa, den har I sværmet med. Ja, det er ogsaa en af mine Yndlinge. Den blev jeg for Resten en Aften slemt narret med. Det var, Paula, ude paa Landet hos Eder i forrige Sommer, da jeg var der i Besøg. Jeg havde troet, at Sandberg vilde være kommen den Aften. Vi var jo alt saa smaat begyndt saadan at interessere os for hinanden. Men Mennesket kom ikke. Saa om Aftenen, da jeg sad i Havestuen, hørte jeg En udenfor komme gaaende, syngende ganske højt denne Sang, som vi netop havde sværmet for i de Dage. Jeg troede, det var ham, og gav mig til at spille Akkompagnementet. Saa kommer der ved Gud et ganske fremmed Menneske. som lister sig ind i Haven.«

»Naa, og hvad saa, om jeg maa spørge,« sagde Sandberg med et melodramatisk Udtryk, gribende en Papirskniv og førende den som en Dolk. »Du opdagede vel Fejltagelsen i Tide.«

»Ja, Du kan være ganske rolig, for han løb saamænd igjen, før jeg selv kunde faa set paa ham.«

»Hvad mon det har været for en næsvis Person?« sagde Paula.

»Det var mig,« sagde Stephan efter et Øjebliks Betænkning med en noget forknyt Stemme, som han forgjæves bestræbte sig for at give en spøgefuld Klang. »Jeg gik forbi og sang for min egen private Fornøjelse og kunde ikke modstaa Fristelsen til at se, hvem det var, der saa poetisk gav sig til at følge mig fra det Ubekjendte.«

De Andre morede sig ikke saa lidt over denne gjensidige Fejltagelse, men Stephan var slet ikke vel tilmode Resten af Aftenen, og der blev ikke arrangeret noget Osteri.

Da de to Fremmede vare gaaede, satte Paula sig atter til Klaveret. De samme Noder laa endnu opslaaede, og hun begyndte:

»Aller Berge Gipfel.«

»Aa nej,« sagde Stephan pirrelig, »lad være.« Han rettede sig atter i det og sagde: »Jeg har faaet Hovedpine, jeg kan ikke taale at høre Musik.«

»Du burde dog ogsaa have hørt mig spille den,« sagde Paula med et Smil, der overraskede ham. »Jeg tror, ærlig talt, jeg spiller den bedre.«

Han elskede virkelig sin Hustru. Han var ogsaa lykkelig med hende. Og dog, blev det skjønne Drømmebilled ogsaa nu i Ægteskabet ved at flygte sin evige Flugt? Var Daphnes Forvandling i hans Arme alt fuldbyrdet? Han blev ved at gjøre sig selv disse Spørgsmaal.

Portrættet var fulgt med i den nye Lejlighed. Det hang ogsaa der over Klaveret, og hvor mange Gange faldt ikke hans Blik derpaa. Det forstod ham, nu som ofte før, og havde sin egen Historie at fortælle ham, og den blev bestandig længere.

Paula var, som hun selv havde sagt, gaaet ud fra, at man blev lykkeligere og lykkeligere med hinanden, at Lykken voxede stille og naturlig mellem to Mennesker, der holdt af hinanden. Saaledes gik det med hende selv. Men hun saae Stephan blive forunderlig tavs og adspredt og blive det mere og mere.

En Dag sad han saaledes. Hun iagttog ham en Stund; der var et eget Smil paa hans Ansigt. Hun tog en Beslutning.

»Vil Du svare mig paa en Ting?« spurgte hun.

»Og det er?«

»Hvad tænkte Du nu paa?«

»Paa Ingenting, Kjære.«

»Ingenting. Det betyder ofte det, man tænker allermest paa.«

»Du er aandrig.

»Ikke en Smule. Jeg er kun nysgjerrig; det har vi Kvinder jo altid Lov til at være.

Han tav.

»Siig mig saa, hvad det var, Du tænkte paa,« vedblev hun. »Siig mig det; jeg har faaet den Ide, at jeg maa vide det.«

Han saae lidt forbavset paa hende; der var i hendes Ord en vis Energi, som imponerede ham, ja som indgød ham en Art af Respekt, han ikke før havde følt for sin unge Hustru, endnu mindre for Billedet, som jo altid var ham underdanigt og følgagtigt.

»Jeg tænkte paa Dig,« svarede han. Efter et Øjebliks Betænkning tilføjede han: »Skal jeg være ganske ærlig, maatte jeg istedetfor paa Dig sige: Paa dit Portræt.«

Ved sig selv gjorde han den Bemærkning, at hun ikke forstod den Adskillelse, han gjorde. O, Daphne! Daphne!

Han kunde blive i den Tro, forsaavidt som hun ikke svarede, men efter nogle ligegyldige Ord gik hun ud af Stuen, og da de senere mødtes ved Middagsbordet, talte de om en ny Bog og om Prisen paa Oxekjødet. Daphne! Daphne!

Den næste Dag forekom det ham nok, at hun saae lidt bleg og daarlig ud. Hun sagde, at hun ikke havde sovet godt om Natten. Ellers talte de ikke meget sammen. Han var tavs, og hun endnu mere.

Om Aftenen kom han hjem efter et Par Timers Fraværelse. Da han kom ind i Dagligstuen, var Paula der ikke. Stuen gjorde et vist Indtryk paa

ham af, at der var Noget i den, som var forandret, men hvori dette bestod, gjorde han sig ikke klart.

Da han saae sig lidt om, opdagede han imidlertid, at der laa et tillukket Brev paa hans Kones Sybord. Han tog det i Haanden og saae med Forundring, at det var til ham og hendes Haandskrift. Hvad for en Besked kunde hun have at give ham saaledes? Lidt febrilsk aabnede han det. Der stod:

»Portrættet har jeg brændt. Vil Du have mig selv, saa er jeg hos Onkel Karl i Sorø.

Paula.«

Det løb rundt for ham ved saaledes at se sit Indre gættet og afsløret med en Sikkerhed, som han neppe selv havde kunnet naa.

Han saae hen paa Portrættets Plads. Ganske rigtigt, det var der ikke. Pladsen var tom, det skjønne Billede for bestandig forsvundet. Det var det, der havde gjort den Forandring, han først ikke havde kunnet klare sig.

Sin Medbejlerske havde hun ryddet afvejen. Og selv. Ja, hvad vilde hun selv?

Han vilde forsigtig søge nogle nærmere Oplysninger hos Pigen. Men denne gik i, hvad hun sagde, saa øjensynlig ud fra, at han vidste Besked med det Hele, og at Rejsen til Sorø var den naturligste Ting af Verden, at han ikke vilde røbe sig og nøjedes med at faa at vide, at hans Kone var tagen med Aftentoget.

Han gik rundt i Stuerne i en Stemning, han aldrig før havde kjendt noget til, en forunderlig Blanding af Ydmygelse, Uro og Længsel. Alting mindede i den Grad om hende, som om hun var i alle Stuerne paa een Gang, og saa var hun intetsteds, og han længtes efter hende, som om han aldrig skulde se hende igjen. Hver en Ting, der var hendes, og som laa i Stuerne, blev ham saa dyrebar, som om det var en Afdøds.

Og saa imponeredes han paa en ganske ukjendt Maade af Virkeligheden, af Kvinden, som hun er og lever, af at føle, at Paula stod for ham som saa overlegen. Jo mere han tænkte derpaa, desto stærkere blev Indtrykket heraf, af hendes Klarsyn, hendes frie Forstaaelse af Forholdet, hendes Villie til at ville have det klart. Han forstod, at ogsaa hun, men paa en ganske anden levende Vis end han selv, stillede sine Fordringer og gjorde dem til Betingelser. Det var ligesom baade hun og hele Forholdet blev nyt for ham — paa een Gang baade nyt og rigere, end han nogensinde anede.

Og Nattens Timer gik, imens han tænkte over alt dette. Thi denne Nat blev atter en af dem, hvor han som fordum i sine drømmende Tider ikke gik i Seng, men færdedes oppe til Morgenstunden. Men denne Gang var det ikke til Ære for Drømmene. Nej. Et Drømmebilled veg helt bort fra ham og blev blegt og tomt ved Siden af det, Livet selv viste ham. I denne Nats Skygger saae han saa klart, som aldrig før, hvad det var for et Drømmebilled, han havde

jaget efter i det levende Livs Lunde. Drømmebilledet forvandler sig bestandig for den, der tror at naa det, men Livet giver sin Fylde til den, der søger.

Han opsøgte smaa Digte, han havde skrevet i de sidste Maaneder, og i hvilke han gav sin Længsel og Utilfredsstillethed Luft. Han undsaa sig for dem, og et for et brændte han dem og lod dem være Sonoffer, Følgeskab i Skyggernes Land til det skjønne Billed.

Og Time efter Time gled af Natten. Han blev endelig træt og søvnig, og der var koldt i Stuerne. Men i Seng turde han ikke gaa, simpelthen af Frygt for at komme til at sove over sig og saa forfejle det første Morgentog til Korsør. Saa satte han sig i en Lænestol og nød et Par Timer af den urolige Blund, i hvilken man godt veed, hvorledes Tiden gaar.

Onkel Karl og hans Kone vare den glade Kusines Forældre, der skulde han hente sin Kone, han tænkte ikke engang nærmere over, hvorledes det skulde forklares, det var ikke Umagen værd. Og han var den Første, der paa Stationen løste Billet.

Toget gled afsted og bruste vesterpaa. Det var en mørk og raakold Novembermorgen, saa uhyggelig, som en Novembermorgen kan være. Det smaaregnede, Solen stod op efter Klokkeslet, men der var ikke det svageste Glimt af Noget, der blot langt ude kunde være i Slægt med Sollys. Der var kun det

mest farveløse Lys, et Lys, som bestod i, at det ikke var Mørke, kæmpede sig frem og vandt en sparsom Sejr kun for at vise, at al Udsigt var svunden i den samme Støvregn og Taage.

Taage og Støvregn over »Heden«, Taage og Støvregn over Bankerne ved Roskilde Fjord og i de afbladede Skovegne, som Toget foer igjennem længere vesterpaa; Alting var graat og tungsindigt og afskyeligt, kun ikke den Rejsende selv.

Det lyse Triumftog, han havde villet berede sig selv og sin Kjærlighedsdrøms Lykke igjennem Europas skjønneste og mest stemningsfulde Egne til det Sted, hvor han vilde fæste sin Brud, blegnede helt ved Siden af hin klamme Novemberfart. Der var ikke Tale om, at han vilde bytte.

Endelig var han der.

»Sorø, tre Minutters Ophold.«

En dryppende vaad Station, der ligesom alle de Andre saae ud, som den ikke var ret vaagnet endnu. Jernbanefunktionærer i lange Regnfrakker, nogle gnavne og mismodige Passagerer, der krøb ud af Toget, og nogle andre, der krøb ind, men imellem dem en glad og lykkelig, lykkelig, og dog med en urolig, ængstelig og ydmyg Følelse i Hjertet, som han ikke før havde kjendt.

Han ilede afsted mellem de vaade og gnavne Mennesker, og da han foer igjennem den tilstødende Ventesal, hørte han en sød Stemme hilse:

»Godmorgen.«

»Paula!«

»Ja, jeg vidste jo godt, at Du vilde komme strax med dette Tog. — Du husker, at det er Onkel Karls Bryllupsdag idag. Vi overrasker dem, de gamle Mennesker gjør altid megen Stads af den.«

Det Sidste sagde hun i en Tone, hvor Skjælmeri brød igjennem Alvoren, og som lettede det for ham.

»Jeg veed ikke,« sagde han, »jeg forstaar ikke mere hverken Dig eller mig selv.«

»Aa, jeg forstaar det godt,« svarede hun og saae paa ham smilende med kloge Øjne. »Der var en Tid, en temmelig lang og slem Tid, da jeg ikke forstod det Hele, og ret klart blev det mig først ved dit Svar, men Du kan tro, at igaar forstod jeg det Alt. Det stakkels Portræt, det maatte ofres, enten det Offer saa havde bragt Dig tilbage til den kjedelige Virkelighed eller ikke.«

»Den kjedelige Virkelighed?«

»Ja, jeg veed godt, at det har Du tænkt. Sagen er, at Du har tænkt saa meget paa vor Kjærlighed i Forvejen; det har jeg slet ikke, men derfor skal Du ogsaa se, at Du bliver bedre og bedre tilfreds med mig.«

Han trykkede hendes Arm.

De vare nu komne udenfor i Sølen og Sjasket, Novemberregnen drev ned paa sejg, utrættelig Vis, de maatte holde sig sammen under en Paraply, det var noget Andet end Lago Maggiore; men meget bedre fandt han bestandig.

»Var Du . . . kun . . . nogenlunde sikker paa,

at jeg vilde komme?« sagde Stephan efter en Pause og lidt tøvende.

»Ja, ialfald da det blev Morgen. Ved Dagens Lys forekom det mig altfor haardt, om det Hele allerede havde været forbi for mig.«

»Du holder altsaa for Alvor af mig?« sagde han.

»Om jeg gjør. Jeg siger Dig jo, bestandig mere og mere. Tror Du ellers, jeg havde saaledes lært at forstaa Dig. Jeg vil forstaa Dig, som Du holder af mig til, og forstaa Dig meget bedre end Por ...«

Midt ude paa Alfarvej lukkede han hendes Mund med et Kys; og ved det saae han ikke nogen brun Plet ved hendes Mund.

»Min egen Kone,« var Alt, hvad han sagde, og det var ogsaa nok.

Der holdtes Bryllupsdag hos Onklen i Sorø, kun en lille Familiefest, ved hvilken man var meget glad ved at se de kjøbenhavnske Gjæster. De vare ligesaa velkomne, som de havde været uventede. Stephan maatte ret forundre sig over den lunefulde Maade, hvorpaa Paula gav de gamle Mennesker en Forklaring af den improviserede Rejse til Sorø, som blev tagen for gode Varer.

Men i det Hele forbavsedes han atter og atter over hende i Dagens Løb; hun var som forvandlet, saa sprudlende livlig og straalende glad, som han ikke havde set hende før.

Ved det hyggelige lille Familiebord sad han ved Siden af hende og blev drillet af Sandberg med, at han saae altfor nyforlovet ud.

Han saae paa Paula med et triumferende Smil og rystede paa Hovedet ad den Sammenstilling.

»Du ser dejligere ud idag end nogensinde før — selv paa Portrættet,« hviskede han til hende.

»Jeg har heller aldrig før været saa lykkelig.«

»Jeg ikke heller,« svarede han, »jeg har aldrig kjendt Lykken saa fuld og saa rolig. Og i Kjærlighed frygtede jeg især for, at Lykken forvandledes, som Daphne i Mythen, da hendes Elsker greb hende.«

»Hvad hviske I om disse Myther,« spurgte Sandberg, som havde lange Øren, »tro dog ikke paa Mytherne, det gjør vi ikke.«

»Og er lige lykkelige for det,« føjede hans Kone til.

»De, der trænger til at tro paa dem, skal tro paa dem,« svarede Stephan, »og for dem virkeliggjøres de. Men det gjælder at vælge de rette.«

»Ja,« sagde Paula og saae paa ham. »Jeg tror ikke paa den om Daphne; jeg tror mere paa den om Pygmalion.«

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 01 04 11 025 9